В 1865

Година I. София, Сѫбота-вечеръ, 12 Априлъ 1903 год. Брой 1 26

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.
Тримѣсеченъ абонаментъ ТРИ ЛЕВА.
Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО, що се отнаса до вѣстника, се адресира до Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приемать само за 4-та страница и се плаща на редъ, буквен гарнондъ:
За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особени споразумѣния.

* * *

Въ началото на м. Септемврий 1896 год., по врѣмето, когато се отварятъ училищата, единъ день отъ Одринъ за Мустафа-Паша, въ една турска бричка, пѫтуваше единъ младъ, голобрадъ, 20 годишенъ момъкъ. Строгитѣ чърти на лицето му изглеждаха сега още по-строги, сивитѣ му очи свѣтѣха необикновено и съ нѣкакъвъ трепетъ той притискаше отъ врѣме на врѣме гѫдитѣ си и поглеждаше наоколо, не го ли вижда нѣкой. Нѣколко мѣсеца по-рано ученикъ въ послѣдния курсъ на Кюстендилското Педагогическо Училище и още дѣте, тоя момъкъ въ единъ день бѣ успѣкъ да стане мѫжъ, носитель на съѣтли идеали, борецъ за свободата на своя народъ, за правата на стражду щитѣ. Притискаше той гѫдитѣ си, защото тамъ бѣ скрилъ революционно писмо, носѣше поражкитѣ, посланието на единъ апостолъ. Свѣтѣха му очитѣ, защото той бѣ първото, избраното и *много сполучливо* избраното революционно сѣме.

Тоя момъкъ бѣ Петръ Стоевъ.

* * *

Цѣлъ градъ се е прѣобърналъ на мъртвило. Всичко спи, защото отдавна е вече минало полунощь. Въ една тѣсна, полусвѣтена, на гола земя станчка, се мѣркатъ нѣколко младежки сѣники. Само тѣ сѫ будни. Вече цѣла нощь работятъ. Единъ книги подава, другъ пише, трети рисува, четвърти подема и отъ врѣме на врѣме се чува по нѣкой здавенъ възторгъ, или пъкъ нѣкое проклятие. Никой не усѣща отмала, никой не мисли за сънь. А по-малко отъ всички — Петръ Стоевъ. И може ли да отмалѣе човѣкъ, може ли да му се приспи, когато се издава първиятъ брой на районния революционенъ органъ? Защото тие млади хора пишеха и печатаха вѣстникъ. Тѣ внасяха единъ свѣтълъ лъчъ въ една мрачность.

Петръ Стоевъ бѣ едва ли не най-добрата сила въ тая на гледъ дѣтинска, а въ сѫщность гигантска работа.

* * *

Бѣше прѣзъ пролѣтьта на 1897 год. На кѫдѣто и да би излѣзълъ човѣкъ вънъ отъ града, въ дѣлникъ или праздникъ, денѣ или нощѣ, и особенно нощѣ, чудо бѣше да не срѣщне Петра Стоева. Ту крачи съ голѣми крачи изъ нѣкоя селска пѫтека, ту се друса на конь изъ Одринското шосе, ту прѣгазва границата, ту се учи да стрѣля, ту забиваля казармитѣ и складоветѣ или пъкъ, скритъ въ нѣкой тъменъ зимникъ, правъ, съ благоговѣние и трепетъ прѣдъ кръста, револвера и камата, *кръщава* нѣкого въ духа на революцията. И нѣмаше по-тържествена, по-величествена и въ сѫщото врѣме по-трогателна отъ минутата, когато Петръ прѣгрѫщаше и цѣлуваше своя новопокръстенъ. Чудна бѣ у него оная рѣдка способность, съ която съумѣваше да открие най-честнитѣ и доблѣстни хора, за да ги посвети въ едно дѣло, кѫдѣто отъ всичко сѫ най-необходими безпрѣдѣлни прѣданность и самоотверженость. А още по чудна бѣ въ него способностьта, съ която съумѣваше да направи разбираемо и за най-простия и недодѣланъ селянинъ ония идеали, на които самъ той се бѣ посветилъ да служи. Той внасяше съзнание, той отистина будѣше единъ дълбоко заспалъ народъ.

* * *

Минала се бѣ вече цѣла година отъ деня, когато самъ Петръ Стоевъ бѣ помилванъ отъ оня пламъкъ, който тъй лесно подпалва душитѣ на младитѣ и честнитѣ натури — пламъкътъ на борбата съ тиранията за свободата на страждущитѣ. Малко бѣха оние села въ околията, въ които Петровиятъ кракъ не бѣше стѫпилъ по нѣколко пѫти. И той вече прѣкрачва околията и засновава изъ пѣлия вилаетъ. Ту го виждаме като търговецъ при Бѣло-море, ту като селски учитель при политѣ на Ертанджа, ту пъкъ като воденичарски синъ изъ селата на Сакаръ-планина. И дѣто стѫпи, дѣто мине, остава дълбоки, неизгладими слѣди подиръ себе си, създава нѣщо мощно, силно, здраво, несъкрушимо. Отъ най мекушавия човѣкъ той създава лъвъ, отъ най-плахото село, въ което и послѣдниятъ келявъ читакъ вилнѣе безнаказано, той създава крѣпость и плашило. И ние, въ едно кѫсо врѣме, го виждаме да минава прѣзъ всичкитѣ видове за революционната дѣятелность. Той бѣ способенъ за всѣки видъ отъ тая дѣятелность и къмъ всички отъ тѣхъ се отнасяше еднакво строго и съ еднакво уважение. Той не правѣше разлика между пѣлувката на новопокръстения, лопатата на работника въ нѣкое скривалище или камата и револвера на наказателната полиция. И тъзи е една отъ най-характернитѣ му чърти.

* * *

Въ революционната борба на Македония и Одринско не сѫ рѣдкость оние работници, които сѫ готови да вървятъ и вършатъ *всичко, всякоа и всякѫде*, щомъ то се налага отъ интереситѣ, отъ разбранитѣ интереси на революционното дѣло. И съ една поразителна самоотверженость всѣки мре съ достойнство.

Петръ Стоевъ може смѣло да се постави въ първата редица на тоя видъ работници.

И благодарение на тая си безпрѣдѣлна прѣданость къмъ дѣлото, ние го виждаме двѣ години по-късно една нощь въ М.-Пашанското село Левка да дебне да убие единъ шпионинъ-арнаутинъ, който е причинявалъ най-голѣмитѣ злини на нѣколко села съ воитѣ доноси противъ българитѣ. Арнаутинътъ избѣгва револверния вистрелъ, но за това пъкъ Петръ Стоевъ не успѣва да избѣгне брадвения ударъ на арнаутина. Раненъ тежко на нѣколко мѣста, ние го виждаме да го изтезаватъ най-жестоко наредъ, въ разстояние на цѣла година, ту слѣдственитѣ власти въ М.-пашанския затворъ, ту военниятъ сѫдъ въ Одринъ, ту пъкъ крѣпостнитѣ власти въ Акра, Мала-Азия, кѫдѣто бѣ заточенъ за до животъ.

* * *

Тъкмо прѣди двѣ години, ако паметьта не ни лъже, прѣзъ м. Априлъ, на Одринската гара се бѣ стекла голѣма навалица. Посрѣдъ тая навалица, заобиколенъ отъ цѣла сгаф стражари и окованъ въ вериги, се промъкна блѣдъ, слабъ, съ дълбока рана на челото, Петръ Стоевъ. На двадесетина крачки задъ него просълзени и залитащи вървѣха бащата, майката, сестрата и братията на Петра. Отнѣмайки му всичко въ тоя свѣтъ, жестокитѣ мѫчители му бѣха отнѣли и правото за послѣденъ пѫтъ да цѣлуне и прѣгърне своитѣ най-мили и най-близки. Но Петръ пакъ бѣ бодъръ. Защото той виждаше прошарена тая тълпа отъ хиляди любопитни съ хора, които бѣха дошли да му кажатъ отъ сърдце своето с' богомъ, да пролѣятъ прѣдъ самия него своитѣ сълзи, хора, които той самъ бѣ посветилъ въ революционното дѣло.

Издрѣнка вториятъ звънецъ. Петръ се подаде повечко отъ прозореца и съ треперящъ, пъленъ съ болки гласъ каза:

„Тате, майко! Не скърбѣте. Азъ нѣма да се върна. Радвайте се, че имахте синъ, който си изпълни дълга. С' Богомъ.“

Тренътъ потегли и една майка съ писъкъ и ридания се спусна да го сгигне. . . .

* * *

На 15 Юлий миналата година Петръ Стоевъ е билъ отровенъ отъ директора на крѣпостьта въ Акра. Смъртьта му е била една отъ най-трагичнитѣ, както и животътъ му бѣ единъ отъ най-достойнитѣ.

Поклонъ!

П. Г.

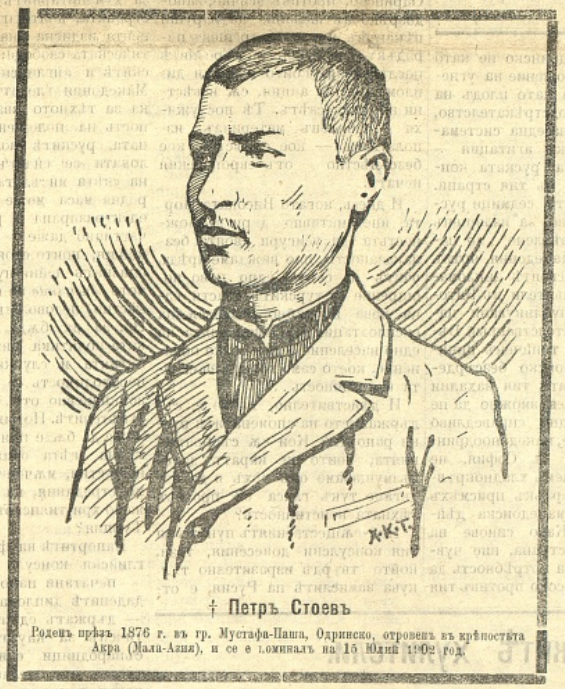

† Петръ Стоевъ

Роденъ прѣзъ 1876 г. въ гр. Мустафа-Паша, Одринско, отровенъ въ крѣпостьта Акра (Мала-Азия), и се е споминалъ на 15 Юлий 1902 год.

Вмѣсто програма.

Въ Македония и Одринско робътъ е възстаналъ въ името на свещенния принципъ: **свобода или смърть!**

Неговитѣ човѣшки правдини, обѣщани съ международенъ трактатъ, се тъпчатъ и нѣма кой да ги признае. Неговитѣ вопли и стенания не достигатъ до затвърдѣлитѣ уши на Европейската дипломация. И ето тоя робъ, изоставенъ отъ всички, измѫченъ и разкърваренъ, уповаванъ на Бога и на своята дѣсница, издига гордо знамето на свободата и се залавя за неравна борба съ тиранина. Неговитѣ ридания сѫ пушечнитѣ гърмежи. Вмѣсто покорна молба, той храчи смърть на вѣковния душманинъ.

Борбата ще бѫде страшна и кървава. Македония и Одринско сѫ обрѣкли въ жертва цвѣта на своята младежь. До сега вече, колко идеални мощи сложиха юнашка глава за свободата на милото Отечество! Колко скали сѫ поръсени съ кръвьта на смѣлитѣ борци! Колко стари майки съ отчаяни ридания търсятъ незнайнитѣ гробове на милитѣ си синове! Колко невѣсти и моми сѫ прѣживѣли най-грозния позоръ! Колко дѣца сѫ минали подъ ножа на кръвожадния варваринъ!

На послѣднитѣ стенания на роба, трепанъ, изтѫзаванъ въ зандаитѣ, клеветенъ отъ врагове и доброжелатели, ние сме гласа. За историята, за просвѣтенитѣ народи, за братското племе отсамъ Рила, ние ще пишемъ нескончаемия мартирологъ на всѣкидневнитѣ ужаси въ Македония и Одринско. Гордиятъ възстаникъ не моли за пощада. Вдовицата е обърсала сълзитѣ си и съ гръдитѣ си питае сирачето съ вражда противъ убийцитѣ на баща му и, забѣгнала въ гората, мѣси хлѣбъ за неустрашимитѣ четници. Бездомнитѣ старци, на които селата сѫ изгорени, пе дирятъ подслонъ, защото повече милѣятъ да подишатъ, въ прѣдсмъртния си часъ, въздуха на свободата подъ прошарениѣ съ куршуми знамена. Но тая страшна борба на цѣлъ народъ трѣбва да има едно изражение. Душата на тоя мѫченикъ, прѣпълнена съ злъчь и горестъ, трѣбва да се изкаже. За имената на загиналитѣ юнаци трѣбва да има единъ паметникъ. Нека чуе свѣтътъ, какъ Македонци и Одринчани се борятъ за свободата, за какви велики подвиги сѫ тѣ достойни, всрѣдъ каква кървава оргия изгрѣва за тѣхъ слънцето на свободата. Нека чуе свѣтътъ, когато изъ пламъцитѣ на запаленитѣ села, всрѣдъ грозния звънъ на мечоветѣ, всрѣдъ рева на пушкитѣ, надъ писъцитѣ и прѣдсмъртнитѣ стенания, се издигне единъ грамовенъ викъ:

Свобода, или смърть!

Протестътъ на Софийскитѣ Македоно-Одрински студенти противъ донесенията на Битолския и Скопския руски консули.

Помолени сме да дадемъ гласность на слѣдния

ПРОТЕСТЪ.

Отвратителното поведение, което официална Русия не прѣстава да държи спрѣмо македонското движение, не е ново. Може да се каже даже, че това нейно поведение е толкова старо, колкото и македонскиятъ въпросъ, разпъванъ и експлоатиранъ отъ руската политика, завоевателнитѣ стремежи на която правятъ понятна дѣйностьта на нейнитѣ прѣдставители. Изкуственото разпалване на национални антагонизмъ, изопачаването на истинското положение, въ което се намиратъ македонскитѣ населения, а най-главно, умишленото прѣдставяне на революционното движение въ Македония и Одринско не като едно широко брожение на угнетяваната маса, а като плодъ на едно външно подстрѣкателство, като резултатъ на една систематическа българска агитация — ето активътъ на руската консулска дѣйность въ тия страни. Прѣзъ послѣднитѣ седмици руското правителство за излишенъ пжть биде „освѣтлено" по положението въ Македония, чрѣзъ донесенията на своитѣ дипломатически прѣдставители въ Битоля и Скопие, публикувани наскоро въ „Правителственный Вѣстникъ". — Оня типиченъ цинизъмъ, онова демонско безсърдечие, което дишатъ тия нахални донесения, бѣ невъзможно да не прѣдизвикатъ едно справедливо възмущение. Ние, македоноодринскитѣ студенти въ София, не можемъ да останемъ хладнокръвни прѣдъ тоя дръзкъ присмѣхъ съ печалната македонска дѣйствителность. Като синове на една нещастна страна, ние чувствуваме интимна потрѣбность да протестираме високо противъ тия рапорти, както и противъ всѣки опитъ да се компрометира и извърти характера на онова мощно движение, което израстна подъ непосрѣдствената несносность на единъ режимъ, позоренъ за духа на нашето врѣме. При наличностьта на една революционна атмосфера въ Македония и Одринско, дипломацията на най-заинтересованитѣ отъ тѣхната сѫдба държави, особно Русия, се опита, по какъвъ и да е начинъ, да компрометира водителитѣ на движението — а съ туй и самото движение — като ги прѣдстави за агенти на българската държава, за безсвѣстни и амбициозни бандити, за носители на нѣкакви великобългарски блѣнове.

Русия и Австрия не могатъ изкренно да желаятъ разрѣшаването на македонския въпросъ чрѣзъ подобрѣние положението на мѣстното население, безъ да иматъ прѣдъ очи една територияльна пертурбация на Балканския Полуостровъ. Това би ги вкарало въ противорѣчие съ тѣхнитѣ завѣтни лаптеня. Напротивъ, тласкани отъ своитѣ политически прѣдначинания, тѣ не изпускатъ случая да манифестиратъ онова злорадство, което питаятъ къмъ една евентуална македоноодринска революция.

За македонското население още сѫ прѣсни безчовѣчнитѣ насърдчения, които прѣди 2 години г. г. Зиновиевъ и баронъ Каличе имаха смѣлостьта да дадатъ на Високата Порта. Тия насърдчения, които ще останатъ като единъ отъ многото злокобни паметници зе неминуемия общественно политически егоизъмъ на нашето врѣме, накараха Турция да поведе една по-интензивна кампания противъ всично повинно и неповинно въ Македония и Одринско, противъ всично, заподозрѣно въ желание да наруши нѣкакъвъ мнимъ вжтрешенъ порядъкъ на страната. Грознитѣ послѣдствия, които имѫ тая дипломатическа акция, сѫ извѣстни на цѣлъ свѣтъ. Тѣ послужиха за обиленъ материялъ, използуванъ — кое свѣстно, кое безсъвѣстно — отъ европейския печатъ.

И днесь, когато Високата Порта инстинктивно дири възможностьта да усигури своята безнаказаность, ние вжждаме прѣдъ очитѣ на свѣта едно ново поощрение за турскитѣ власти, една нова и крайно безразсѫдна експлоатация съ нещастията на едно население, едно низко обвинение, което само говори за своята нелогичность . . .

И дѣйствително, какво е съдържанието на споменатитѣ руски рапорти? Кои сѫ съображенията, които ни каратъ да се възмущаваме отъ тѣхъ и да издигаме тукъ гласа си противъ тѣхната неистинность?

Най-сѫществениятъ пунктъ на тия консулски донесения, този, който твърдѣ изразително тлкува замислитѣ на Русия, е отбѣлѣзаното по-горѣ твърдение: че въ Македония нѣмало масово брожение, че слѣдователно случкитѣ, които сегизъ-тогизъ привличатъ мършавото внимание на европейския свѣтъ, се дължели на нѣкакви хитри обѣщания, съ които агентитѣ и бандититѣ на българското княжество умѣло залъгватъ и възбуждатъ масата, тласкайки я въ една гьбелна и чужда за нейнитѣ реални нужди борба.

Вѣрно ли е това твърдение?

Прѣди всично, мотивитѣ, които диктуватъ на Русия подобна политическа игра, сѫ ясни. Желайки да се мѣси вѣчно въ вжтрешнитѣ работи на бълканскитѣ държавици; — да прѣсуши тѣхната дипломатическа жизненость, за да може единъ прѣкрасенъ день да тури край на политическата имъ самосгоятелность, желайки всичко това, тя не намира за политиката си спрогы Македония другъ по-изходенъ модусъ отъ послѣдствията на подобно едно умишлено обвинение, което би й дало „моралното право" да се противопостави на самото — незаконно и изкуствено за нея — македоноодринско освободително движение.

Това движение — ще заявимъ ние — далечъ отъ да е изкуствено и фалшиво, има своитѣ корени въ лошия политически режимъ, който прави несигуренъ и невъзможенъ никакъвъ животъ въ Македония и Одринско, който спъва всѣки економически и социяленъ прогресъ. То има своя първоизточникъ въ онзя вжтрѣшна анархия въ тия области, която дава своя отпечатъкъ на цѣлия държавенъ животъ въ Турция.

До като френскиятъ печатъ държи по македонското движение единъ езикъ, достолѣпенъ за хуманитарнитѣ традиции на страната, която първа на континента издигна знамето на политическата свобода; до като френскитѣ и английски консули въ Македония гледатъ съ една рѣдка за тѣхното звание обективность на положението въ страната, рускитѣ политици и дипломати се силятъ да внушатъ на свѣта мисъльта, че една народна маса може да бѫде наелектризирана и раздвижена — частично даже — само съ обѣщания, които стоятъ далечъ отъ близкитѣ нейни нужди. Нимѫ самото *обѣщание* не прѣдполага извѣстно недоволство отъ нѣщо? Но, за да бѫде логична, руската политика мижи прѣдъ събитията и случкитѣ, които по необходимость се прѣдизвикватъ всѣкидневно отъ брожението на угнѣтенитѣ. Но нимѫ, най-подиръ, може да бѫде прикрита отъ очитѣ на свѣта оная грамада отъ нещастия, мѫчения и нескончаеми страдания, на които е наложено християнското население въ Турция?

Рапортитѣ на френскитѣ и английски консули въ Македония — печатани напослѣдъкъ въ издаденитѣ дипломатически книжа — държатъ единъ тонъ, симпатичентъ за каузата на нашитѣ сънародници. единъ тонъ, диктуванъ отъ желанието да се направи точна и съвѣстна диагноза на болния вжтрешенъ животъ на страната. Считайки за ненужно да цитираме тия рапорти — тъй като тѣ отдавна бадоха оповѣстени — ние заявяваме прѣдъ общественото мнѣние на цивилизования свѣтъ, че отчаянието, тая рожба на турския гнѣтъ, този мощенъ двигатель е, който прѣдизвика толкова жертви и който, най-сетнѣ, фатално тласка македонската маса къмъ една организирана революционна борба.

Не по-малко възмутителенъ е и онзи иезуитизмъ на руската политика касателно Македония, който иска да създаде на мѫчителитѣ ореолъ отъ страданията на измѫчваниитѣ, които, съ една дума, иска да прѣдстави турцитѣ за угнѣтени, а угнѣтяванитѣ християни за угнѣтители. Фанатизираната и въоржжена турска маса, башибозуцитѣ и войската — ето елементитѣ, които не прѣставатъ да тероризиратъ християнското население и да усилватъ недоволството му.

Другъ единъ пунктъ въ рапорта на битолския консулъ, тенденциозностьта на който е отъ естество да привлече вниманието ни, е този, въ който е изтъкнато, че българскитѣ търговски агенти въ Македония възбуждали населението, ръководѣйки революционното движение въ тая страна. Знае се, че българскитѣ търговски агенти нѣмать почти никакви връзки съ масата и — абсолютно никакво влияние между нея. Освѣнъ, туй, може да се вземе въ съображение и красорѣчивия фактъ, че прѣди 1 мѣсецъ г-нъ Д-ръ Даневъ, българскиятъ министръ президентъ, съ специялно окржжно бѣ настоялъ най-енергично прѣдъ тѣхъ, да съвѣтватъ населението да мирува и търпеливо да прѣгърне даруваниитѣ му реформи.

Съвършено безосновно и невѣрно е, най-сетнѣ, и друго едно отъ по-главнитѣ съобщения на битолския руски консулъ, съ което се гони цѣльта: да се обрисува македонската революционна организация като една българска мафия, която прѣслѣдвала и убивала гърци, а особно сърби. Ние схотно допущаме, че македонската *революционна* организация, като такава, дѣйствующа при съвършено не легални условия, не е могла да мине безъ убийства; но не трѣбва да се забравя, че прѣдъ олтаря на нейнитѣ устави и цѣли прѣнесени сѫ били жертва не само сърби и гърци, но и безброй шовинствующи българи. Самата организация е положена върху една широка *интернационална основа*, въ духа на която тя кани на борба всички недоволни отъ турския режимъ въ Македония и Одринско, *безъ разлика на вѣри и народность*. Фактътъ, че въ дѣлото на революцията сѫ поставени както и българи, така и власи, така и гръкомани, показва, че международната основа на организацията не е единъ съблазнителенъ, пустъ принципъ само, а изразъ на една реалность. Организацията е прѣслѣдвала и прѣслѣдва, — правѣйки абстракция отъ народностьта, — всички, които прѣчатъ на нейнитѣ стрѣмления и цѣли.

Ясната тенденция на тая жалка клѣвета е: да се спомогне за разпалването на националнитѣ страсти между балканскитѣ държавици, като се прѣдстави македонската борба за една игра на българскитѣ завоевателни апетити.

Прѣдъ видъ на всички тия невѣрни и тенденциозни съобщения, по сѫщината на работитѣ и положението въ Македония, прѣдъ видъ на маскираниитѣ цѣли, които се прѣслѣдватъ съ тѣхъ, и най-сетнѣ, прѣдъ видъ на великата и неравна борба, която се кани да поведе едно население, угнѣтявано цѣли вѣкове, за да смъкне единъ несносенъ яремъ, — ние протестираме прѣдъ обществената съвѣсть противъ цинизма и коварството на руската политика. Ние чувствуваме близостьта на деня, въ който Русия, едно съ Австрия ще поискатъ да удавятъ Македония и Одринско въ собствената имъ кръвь. Това може да ни смущава, но то нѣма да ни изненада. Въпрѣки тая грозна перспектива, симптомитѣ на близката революционна борба значително растатъ. Наближава часътъ, когато отчаяното население ще изложи на рискъ своето сѫществуване, за да тури край на неговата несносность. Държавитѣ, които се угѣшаватъ

На Македонскитѣ хулители.

Не васъ, поклонници мизерни на среброто,
Ще призовемъ въ отпоръ на злата ни сѫдба!
Калѣни въвъ бѣди, и чѣда на теглото —
Не плаши ни ревътъ на страшната борба!

Вилнѣйте, храбреци! Хулѣте безпощадно!
На мракобѣса дивъ въздавайте хвали! —
И съ пъкленъ триумфъ въвъ тазъ робина страдна
Забивайте безъ спиръ отровни си стрѣли!

Що ви е, че съ позоръ, съ безчестие покрити,
Възпѣвате въвъ хоръ тиранския хомотъ?
Доволно е, че вий, о изроди, сте сити,
Катъ скубите безъ жалъ нещастний си народъ!

Да! хвърляйте се вий съ напразенъ ядъ и злоба
И съ клевети безъ брой надъ жертвитѣ свети! —
Но подъ жестокий гнетъ не ще издъхне роба
И не до вѣка той въ неволи ще пищи!

Ще дойде скоро край на срамното търпѣнье —
Кога прѣзрений робъ тазъ пѣсенъ ще допѣй:
Страдалната душа бунтува се и стене,
И чека грозний часъ — гнѣва си да излѣй . . .

И ближи тол часъ! — Отъ тазъ рая тегловна
Надъ кървопийцитѣ ще пропици куршумъ,
И въ яростния взривъ на свойта мъсть вѣковна —
Въвъ мигъ ще заглуши коварния ви шумъ!

На мада, велика мада, ще затржби тржбата —
И съ кръвния тиранъ недвижни катъ стѣна
Дѣлбата ще дѣлимъ—но съ вѣра въ бѫдината—
Въвъ свѣтлата, велика бѫдина!

Хр. Силяновъ.

днесъ съ фалшиви донесения, ще се намѣрятъ утрѣ прѣдъ единъ както неприятенъ, така и свършенъ за тѣхъ фактъ.

Въ заключение, сподѣляйки горещия оптимизмъ на самоотвержената и мжченическа християнска рая, ние подканяме цивилизования свѣтъ да даде своето нравствено подкрѣпление, своитѣ симпатии на борцитѣ за една свята и пропита съ трагизъмъ кауза.

Отъ Македоно Одринкитѣ студенти въ София.

Отъ Македония и Одринско.

Сѫдѣйния, получавани направо отъ вжтрѣшенъ източникъ.

СРАЖЕНИЯ.

Прѣди и слѣдъ сражението на Борисъ Сарафовъ.

Въ с. Смърдешъ, на 29 мартъ, прѣди да се почне сражението на Борисъ Сарафовъ, турцитѣ сж убили трима селяни. Осъмнадесеть часа подиръ сражението, башибозука и войската сж нападнали селото и сж го ограбили. Отъ турцитѣ имало 12 д. убити и 9 души ранени. 200 д. мжже и жени дошли прѣзъ празницитѣ въ Солунъ да се оплачатъ на властьта и на европейскитѣ прѣдставители.

(Битолскиятъ дописникъ на в. „Патрисъ", като говори за тая случка, казва, че когато четитѣ на Сарафовъ и Чакаларовъ сж били въ селото дошла войска около 300 души и ги заградила. На помощь на четата дошълъ войводата Митре Влахътъ, съ 40 души, нападналъ войската и тя, поставена между два огъня, се разбѣгала. Тогазъ заградениятѣ чети излѣзли отъ селото съ викове „ура" и се оттеглили въ гората).

Сраженията на Чернопѣева.

Първото сражение, което Хр. Чернопѣевъ е ималъ на 3-ий того между селата Лѣски и Гърдовци (Кочанско) е траяло цѣлъ день. Турската войска до Кочани е добила подкрѣпление отъ войската въ Щипъ. Загубитѣ на турцитѣ възлизали на повече отъ 80 души — по показанията на самитѣ турци. Отъ четата сж изчезнали 4 момчета, които по подиръ сж се явили отново на мѣстата си.

Второто сражение на Чернопѣева е станало на 6 Априлъ, съ потерата, при селото Чичевецъ (Радовишко, между Смилянци и Нивичино). Сражението е продължавало и на 7 и 8 того. Четата на Чернопѣева била заела много добри позиции. Отъ турцитѣ сж паднали избити само 150 души, вънъ отъ раненитѣ. На потерата е дошло подкрѣпление на 7 и 8 того. Много отъ селянитѣ сж се присъединили къмъ чатата. Въ Радовишко владѣела голѣма паника.

За четата на Алексо.

На 31 Мартъ въ с. Смълари била надушена четата на Алексо, която е квартирувала въ една колиба и нападната отъ силна потера. Алексо сѝ гърмежъ си пробилъ пѫть, като сж паднали отъ турцитѣ 8 души убити и 4 ранени, а отъ четата е имало 2 ранени. Слѣдъ туй вънъ отъ колибата, Алексо заема позиция и отвара на ново огънь, ревѣйки като звѣрь заставилъ 300 д. потера да бѣгатъ. Слѣдъ сражението потерата отишла въ селото, ограбила го и вършила всевъзможни грозни насилия. Сжщата участь постигнала и с. Чуричано.

Сражението въ Шаинъ Ташъ.

На 5 того въ с. Шаинъ Ташъ е имало сражение между една чета и войска. Четата сполучила да се промъкне. Слѣдъ туй войската (потерата), прѣоблѣчена въ комитски дрехи и шапки, ходила по селата и е обезчестявала, грабила и изтѣзавала. Отъ с. Шипковци селянинътъ Кръсто е смазанъ отъ бой; той умрѣлъ вече.

Сражението въ с. Бучимъ (Солунско).

На 7 того, втория день на Великъ день, въ с. Бучимъ около 150 души селяни, въоружени съ по двѣ пушки, сж се срѣщнали съ силна потера. Открилъ се огънь. Селянитѣ се раздѣлили на двѣ. Едната часть отъ четата се е сражавала, а другата е гледала да спаси излишека отъ оржжие. Отъ турцитѣ паднали около 20 души, а отъ селянитѣ — четирма. Потерата е хванала единъ селянинъ, който, обаче, успѣлъ да избѣга. Въ врѣме на бѣгството му войската е хвърлила подиръ му единъ залпъ, и ударенъ съ 4 куршума, той е падналъ на земята. Войската го е настигнала и като вжжа, че падналиятъ е мртвъ (въ сжщность той кое се е прѣструвалъ, кое „приличалъ на мртвъ") отрѣзва му едното ухо. Слѣдъ като потерата се е оттеглила, ударениятъ съ 4 куршума и съ отрѣзаното ухо се свѣства, и успѣлъ да се спаси.

Сражения въ Прилѣпско.

На 3 того въ с. Запърчани е имало сблъсквание между една възстаническа чета и войската. Турцитѣ сж имали голѣми загуби, а отъ четата е имало единъ тежко раненъ, отнесенъ отъ другаритѣ си.

Развѣтъ байрякъ въ с. Острово.

На 25 мартъ единъ инспекторъ на желѣзопжтната линия Битоля—Солунъ забѣлѣзалъ въ с. Острово, въ кжщата на Трѫчо К. Колевъ, че се развѣва нѣщо като байрякъ и помислилъ, че има комити. Повиква войската, обикалятъ кжщата, и слѣдъ като сж изтезавали всички домашни, установило се, че това не било комитски байрякъ, а — дѣтски пелени. . . .

НАСИЛИЯ И ЖЕСТОКОСТИ.

Убити съ 10 патрони.

На 30 мартъ съ били убити въ с. Гювезна Тиметевъ и Георги Шарковъ отъ с. Зарово — отъ 7 души арнаути и трима заптии. Намѣрени бити по 10 патрони, забити въ тѣлата имъ. Главитѣ на убититѣ били смазани и очитѣ имъ изчовъркани.

Изнасилено момче.

Въ с. Прѣходъ, Щипско, двама чауши и войници, търсѣйки комити, нападнали едно момче, изнасилили го и го оставили полумъртво. Момчето било отнесено въ града, но не се знаело дали ще остане живо.

Изтезанията въ с. Лѣски.

Слѣдъ сражението, което на 3 того Хр. Чернопѣевъ е ималъ между селата Лѣски и Гърдовци (Кочанско), аскерътъ е нахлълталъ въ Лѣски и почналъ съ незувана жестокость да изтезава населението. Между изтезаванитѣ имало единъ, който умрѣлъ отъ бой.

Солунскиятъ гръцки консулъ насърдчава прѣдателствата.

На 5 того въ Воденъ е дошълъ солунскиятъ гръцки консулъ, за да насърдчи гръкоманитѣ да прѣдателствуватъ.

Обѣсенъ отъ аскера.

На 28 мартъ е билъ обѣсенъ отъ аскера Щерю Мушика отъ с. Коритенъ (Солунско).

Убийство при с. Кирклово.

На 3 м. м. е билъ убитъ при с. Кирклово Петръ Талиочевъ отъ с. Зорбата (Солунско). Убийството е било извършено отъ кехаитѣ на Хаврбей, члевъ въ обвинителната камара въ Солунъ.

Безчинствата въ Щипъ на Великия петъкъ.

Прѣдъ Великъ-день въ Щипъ е дошълъ единъ таборъ иляета отъ Дяково. Гърмѣли сж пищови изъ града. Това е произвѣло ужасна паника между населението. На нѣколко пати войската е нападнала жени и дѣца. Ограбила е всичко, каквото й е попадало на рѫцѣ — особно по дюгенитѣ. На 4 того, когато българското население е минавало близо до черквата съ погребалното шествие на Великия петъкъ, аскерътъ е започналъ да плюе върху плащаницата, хвърлялъ е камъни върху шествието.

Отрѣзани рѫцѣ.

Сѫщиятъ день, на Великия петъкъ, нѣколкина отъ надошлитѣ отъ Дяково въ Щипъ аскерлии сж отрѣзали рѫцѣтѣ на Пане Тенекеджия, за гдѣто не залѣпилъ безплатно една тенекия за вода.

Изтезанията въ с. с. Нѣманици и Ранчанци.

Въ селата Нѣманици и Ранчанци аскерътъ жестоко е изтезавалъ много селяни, които били набѣдени, че сж укрили нѣкаква голѣма чета. Вслѣдствие на туй, много отъ селянитѣ сж се разбѣгали.

Солунския валия въ Енидже.

На 26 мартъ въ Воденъ е дошелъ прѣзъ Енидже солунскиятъ валия и се разпоредилъ да се настани войска въ околнитѣ, ближни до града, села. Войската е безчинствувала и грабѣла всичко, каквото й попадне.

Бити и ограбени.

На 2 того Мице Шилеговъ и Ив. Атанасовъ отъ с. Саракиново били бити и обрани отъ аскера — на пѫтя за Воденъ. Други войници счупили главата на другъ единъ селенинъ отъ с. Кровцелово, слѣдъ като му ограбили паритѣ.

Балканскитѣ Държави.

Ромжнски студентски митингъ.

Четемъ въ ромжнскитѣ вѣстници, че прѣди Великденъ Букурещкитѣ студенти устроили митингъ съ цѣль да протестиратъ противъ коварното поведение на гръцкия печатъ по македонскитѣ работи.

Хайка противъ македонцитѣ въ Гърция.

„Патрисъ" съобщава, че съ пароходи отъ Бургасъ пристигнали много подозрителни хора. Додѣто митнишкитѣ чиновници ги бавѣли съ прѣглеждане багажа имъ, пристигнала увѣдомената полиция, която арестувала трима, а седмина *избѣгали* и се скрили. Полицията дѣятелно ги търси.

„Атина" съобщава, че „нѣкои българи отъ комитета бѣгали отъ Македония въ Турция. Понеже нѣмали паспорти, не имъ се позволявало да останатъ тамъ. Вчера бидоха арестовани трима, дошли съ парахода отъ Солунъ, и други двама — Янковъ и Ничовъ, които отъ завчера се криеха. Днесъ всички ще бѫдатъ екстернирани".

Гърция и Турция.

Отъ Атина на „Berl. Tagblat": „Камарата не се занимава съ вѣшната политика, като изключимъ незначителнитѣ обяснения на министра Скузенъ за Македония. Липсата отъ вжтрѣшна уреденость и отъ политическо развитие сѐ повече и повече намалява значението на Гърция въ Балканскитѣ работи. Сегашнитѣ добри отношения между Гърция и Турция, които не могатъ да дойдатъ до сѫюзъ, не образуватъ никаква основа за напрѣдване на гръцкитѣ домогвания. Единственитѣ тѣхенъ плодъ е сключването на търговски договоръ, който е приетъ вече отъ камарата. Чрѣзъ него се възстановява търговското statu-quo отъ прѣди войната. Казва се, че сега щѣли да почнатъ прѣговори за правата на гръцкитѣ подданници въ Турция, както и взаимното прѣдаване на неполитически прѣстѫпници".

СЪРБИЯ.

Русия и положението въ Македония.

Подъ горното заглавие, сръбския в. „Слога" пише слѣдното:

„Споредъ извѣстия изъ Петербургъ, руското общественo мнѣние, особено слѣдъ смъртта на Щербина, е твърдѣ възбудено. По Великъ-денъ въ всичкитѣ кржгове у Петербургъ се е твърдѣло, че една война е съвсѣмъ близка. Въ нѣкои кржгове пъкъ се е говорѣло, че Русия и Австро-Унгария приготвлявать нѣкои мѣрки, съ които да помогнатъ на Турция, та революционното движение въ Македония и непокорството въ Стара-Сърбия да се потушатъ, а подиръ това веднага да се пристали сериозно къмъ реформитѣ. Говори се и за мобилизацията на черноморската флота. Но заедно съ тѣзи извѣстия пущатъ се и такива, че Русия, въ съгласие съ Австрия, ще настоява да не се извикатъ никакви сплетни. И дѣтѣ правителства вѣрватъ, че Портата искренно мисли за въвеждането на реформитѣ и че най строго ще се постъпи съ немирнитѣ арнаути. Между това въ рускитѣ правителствени кржгове ясно се признава, че положението е твърдѣ сериозно, ала сѐ пакъ още не задава голѣми грижи. Въ Русия сѫществува една грамадна партия, която не удобрява миролюбиватѣ постѫпки на руското правителство и иска Русия съ оржжие да се намѣси въ македонскитѣ работи. Мълви се, че тая партия, ако и да е грамадна, не се намира въ врѫзка съ руското правителство, което още непрѣстанно налѣга да се запази statu quo-то на Балканитѣ.

Разположението въ Цариградъ.

В „Мѣле Новине" въ броя си отъ 9 Априлъ подъ горното заглавие явява слѣдното:

„На „Таимсъ" пишатъ изъ Цариградъ, че Султанътъ вече се е успокоилъ и че сега най-много се занимава съ своята яхта, която е поржчана при Аристронга. Той е увѣренъ, че войската, която е изпратилъ въ Македония и Албания, ще може да наплаши тъй албанцитѣ, щото да не сж потрѣбни по-нататъшни военни мѣрки. Затова заповѣдано е на мѣстнитѣ чиновници да въвеждатъ реформитѣ, като по възможность не дразнятъ албанцитѣ. Ала въ неофициалнитѣ кржгове не вѣрватъ въ здравината на умирявянето на албанцитѣ, още повече, че Портата не може постоянно да държи въ своитѣ европейски области допълнителна войска отъ 30 хиляди войника, вънъ отъ 95 хиляди, които съставляватъ втори и трета армейски корпуса въ Румелия. А щомъ допълнителната войска се оттегли, албанцитѣ пакъ ще почнатъ старата си пѣсень. По съобщението пъкъ на „Берлинеръ Тагблатъ", Султанътъ не само че не е спокоенъ, но се и твърдѣ страхува, да не би убийството на Щербина да повреди отношенията на Портата спрямо Русия. Говори се, че Зиновиевъ щѣлъ да е дошъ да разберать въ Йлдзъ Кьошкъ, че руското търпение е изчерпано и че скоро Русия ще да прѣдстави на Султана особени искания. Всичко това прѣдизвиква въ двора безпокойствие".

Ранени турски войници въ Цариградъ.

„Servet" съобщава, че двама английски доктори посѣтили болницата „Hamidié" и много се заинтересовали отъ шестимата ранени войници при послѣднитѣ сбивания на границата".

Види се, не ще да имало мѣсто въ пограничнитѣ болници, та сж ги изпратили въ Цариградъ (б. р.)

Реформитѣ се прилагатъ . . .

„Servet" съобщава, че били дадени бѣгри заповѣди за немедленото реорганизиране на жандармерията въ Солунъ.

Какъ бързо вѣрватъ реформитѣ, когато още не е почнато онова, съ което проглушиха свѣта, че е довършено!

Мнѣнието на единъ старо-турчинъ за реформитѣ.

Единъ виденъ старо турчинъ е казалъ на дописника на в. „L' Européen" въ Цариградъ.

„Ние никакъ не вѣрваме въ резултата на така нареченитѣ реформи, които искатъ да въведатъ въ нѣкои области. Нашитѣ закони и нашитѣ наредби сж добри, ако съвѣстно бѣха прилагани въ духа на исламизма, който е духъ на търпимость и справедливость. Трѣбва да се реформира режимътъ, подъ който пъшкаме. За нещастие, султанътъ не иска да разбере това, а се е обикoлилъ съ гибелни съвѣтници, които не мислятъ за доброто на страната, а какъ да се обогатятъ. Народътъ вижда това и се готви за важни събития".

Европейскиятъ печатъ

Рускитѣ опасения отъ Австрия.

Въ „С. П. Вѣдомости" г. Т. И. К. прѐдължава да критикува руската политика. Въ една статия подъ заглавие: „Какво ще стане по-нататъкъ?" той се старае да изтъкне, какво ще излѣзе отъ онова, което става на Балканския полуостровъ. Не вѣрва, че реформитѣ ще се въведатъ, защото „не особено вѣрва въ искреното желание на Австрия и Турция да посѣгнатъ на своитѣ жизнени интереси. Историята е доказала, че Австрия води *егоистична* политика. Ако нѣкога се е застжпвала за християнитѣ, то го е правѣла само тогова, когато е имала таенъ сѫюзъ или споразумѣние съ Русия. Съ това на Балканския полуостровъ, когато рускиятъ е падалъ. И днесъ става сжщото.

Ние виждаме, какъ тя постепенно завладѣва симпатиитѣ на населението разбира се въ прѣкъ ущърбъ на руския престижъ, — а туй става съ наше съдѣйствие, като се опира на съглашението отъ 1897 г. Ние стоимъ прѣдъ събития, твърдѣ важни за живота на Балканскитѣ славяни; не е далечъ врѣмето, когато Австрия, по силата на самитѣ работи, ще трѣбва да потегли напрѣдъ къмъ Митровица, и *това движение ще го направи Австрия подъ руско знаме*, сжщо така, както и движението къмъ Босна и Херцеговина стана съ наше съгласие. Но тогава обстоятелствата ни принудиха къмъ това отъ чисто егоистично, руско гледище, а сега не виждаме ни най-малка причина да поощряваме Австрия, въ името на нѣщо отвлѣчено, къмъ дѣйствия, които за дълго врѣме ще ни лишатъ отъ всѣкакво влияние върху вървежа на балканскитѣ работи. *Русия — покровителка — за дълго врѣме ще изчезне изъ паметьта на балканскитѣ народи, а ще остане само споменъ за това, че славянитѣ сж се мамили, като разчитали на помощьта на Русия въ критическа минута* (к на в.).

Полъ де-Касанякъ и Македоно-Одринското дѣло.

Въ своя вѣстникъ „Autorité" Поль де-Касанякъ клеймѝ Европа за безучастието, което показва къмъ сѫдбата на турскитѣ християни. Въ рѣзка филипика противъ Турция, бонапартистския депутатъ говори:

„Въвежданитѣ отъ Турция реформи ще бѫдатъ продължение на всички прогласени отъ нея реформи, които сж дали резултатъ нула. Достатъчно се е обезчестила Европа и покрила е съ неизличимъ позоръ християнската цивилизация, като е допуст-

мала Турция да върши всякакви ужаси надъ християнитѣ. Въ 1860 год. изклани бѣха сирийскитѣ християни въ Ливанъ и Антиливанъ; въ 1862 год. сѫщата участь изпитаха славянитѣ въ Сърбия; въ 1876 год. стана клане въ България, Херцоговина и Босна; въ 1894 — 1896 год. арменцитѣ плаваха къ море отъ кръвь; въ 1897 год. извършиха се звѣрства надъ християнитѣ; най-послѣ, сто вече втора година, какъ турцитѣ колятъ християнитѣ въ Македония. Повече отъ 30 год. турската сабя непрѣстанно коси живота на беззащитнитѣ християни, а цивилизована Европа само играе дипломатическа игра.

Не е ли врѣме да се туру край на мюсюлманскитѣ звѣрства въ Европа и Мала Азия, като се изгонятъ азиятскитѣ варвари изъ християнскитѣ земи, та обезчестения и угнѣтения кръстъ се избави отъ произвола на грубитѣ фанатици?!"

Италия и Англия за Автономията.

На Corrière della Sera съ дата 8/21 Априлъ телефонирать отъ Парижъ, че тамъ е получена отъ Римъ слѣдната телеграма: „Три сѫ видающитѣ факти въ поведението, което държи италия по въпроса на Балканитѣ. Италиянското правителство, въпрѣки тройния съюзъ, отива винаги въ съгласие съ Англия, безъ да се противи на реформитѣ, *като очаква момента за да сложи на масата онзи проектъ за автономия на Македония и да го подкрѣпи.* Вънъ отъ това, комитетъ и обществени задруги се приготовляватъ въ цѣла Италия за да издигнатъ гласъ въ полза на измѫчениитѣ народи въ Балканитѣ. Въ Милано, Неаполъ и Римъ сѫ вече готови. Итал. правителство, подбутнато отъ депутатитѣ, които сѫ правили множество запитвания за тая цѣль, ще трѣбва да направи нови постѫпки въ Цариградъ и *ще проводи ескадра при Дурацо и Валона*."

Четитѣ въ Лозенградско.

Отъ Цариградъ на „Polit Corr.": „Портата почва да взима сериозни мѣрки и за занемарения досега Лозенградски санджакъ (Одрински вилаетъ). Новия мютесарифъ получилъ съотвѣтни наставления и наскоро ще отиде тамъ. Слѣдъ като намѣриха много револвери у Лозенградски български работници, на всѣкждѣ ставатъ обиски за оръжия. Въ всички подозрителни български села ще турятъ малки отдѣления войска; въ селата, дѣто много отъ жителитѣ сѫ се присѣдинили къмъ четитѣ или сѫ избѣгали въ България, вече стана това. Така въ Малко Търново има 90 д. въ Сарманджикъ 40 и по 20 — 30 въ селата Кавара, Девлетли-Агачъ, Курудере, Докуджокъ и Еникдже. Като доказателства, че именно българскитѣ първенци и интелегенцията взимать участие въ движението, изтъква се отъ турска страна туй, че при послѣдното сбиване на една чета съ войска при Караамза падналъ убитъ синтъ на Ениджженския мухтаринъ."

Митинга въ Милано въ полза на Македония и Армения.

И въ Италия, както въ Франция, въ Белгия и Швейцария, знаменититѣ писатели и учени се сдружаватъ съ политически мѫже отъ разнитѣ партии за да защищаватъ каузата на угнѣтенитѣ. Така, на 7 априлъ (н. г.) въ Милано (Италия) имало събрание подъ прѣдсѣдателството на г. Е. Г. Монета, което единогласно взѣло слѣдната резолюция:

„Едно събрание отъ прѣдставители на всички партии, свикано отъ г. Е. Г. Монета, прѣдсѣдатель Ломбардския съюзъ за мира и арбитража, рѣшава да се образува единъ комитетъ, който да прѣдизвика въ Италия една агитация въ полза на угнѣтенитѣ населения отъ варварството въ Македония и Армения. Щѣ се почне съ единъ голѣмъ митингъ, който ще се свика въ Милано на 13/26 априлъ. Комитетътъ се е съставилъ отъ найвидниитѣ лица въ Милано.

Г-жа Ravizza обадила, че и женитѣ италиянки присъединяватъ своитѣ чувства къмъ тази благородна кауза

Нашата дълбока благодарность.

Великъ-денъ и пророкуваното все общо възстание.

Отъ Цариградъ телеграфиратъ на „Berl Tagblatt":

Очакваниитѣ безредици прѣзъ Великдена никждѣ не станаха, като изключимъ сбиванията покрай границата. При все това непрѣкѫснато идатъ турски войски изъ Мала-Азия въ Македония. Послѣдното подкрѣпление отъ 7000 души бѣ за Скопие и Митровица. Вижда се, че искатъ да се заловятъ сериозно съ албанцитѣ, а за туй най-много помогна остриятъ езикъ на Зиновиева.

Убиецътъ на Щербина.

Отъ Скопие съобщаватъ на „N. Fr. Presse", че не е вѣрно извѣстието, какво албанецътъ Ибрахимъ, убийцътъ на Щербина, билъ вече осѫденъ на смъртъ. Едвамъ въ недѣлята билъ докаранъ Ибрахимъ въ Скопие заедно съ своя съучастникъ, единъ албански зарзаватчия отъ Митровица, и сега щѣли да бѫдатъ сѫдени. Обвинението гласи, че варзаватчията открито е говорилъ, че руският консулъ отдавна трѣбаше да бѫде убитъ, но „ние не сме вече старитѣ албанци, нѣмаме вече кураж". Ибрахимъ отговорилъ: „Азъ имамъ кураж и ще го направя" и извършилъ атентата.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

Телеграми на Балк. Агенция.

Цариградъ, 11 Априлъ. — Комисията отъ учени въ Ипекъ ще бива заобиколена отъ албанцитѣ, но не намерала въ состоянии телеграфическа сношения съ Иждза. — Сръбскиятъ скопски владика Фармилянъ е дошелъ тукъ за спорния въпросъ за черкската и подругите работи. — Послѣднитѣ постѫпки на руския и австро-унгарския посланици се подкрѣпили и отъ страна на Англия и на Франция. — Споредъ сведѣнія, получени отъ Бълг. Екзархия, батальонитѣ „Инявеї", които всѣдствие станалото въ начало на м. априлъ убийство на единъ британецъ и на двама придружающи го стражари въ селото Куричево, Петрички и кръгъ, Стрсвй санджакъ, биде дислоцираръ тамъ, се извършилъ голѣми вандалщини въ Куричинотъ въ 6 околни села при дирето на комити и на оружие, за което Екзархията притекава точни числа на имотитѣ на пострадалитѣ лица. Жителитѣ на тия села избѣгали въ планината. Кайманданитѣ изпратили една комисия отъ трима турци и трима българи, които получили да сглобятъ по-голѣмата часть отъ населението да се върне въ домоветѣ си. — Иждзътъ, Портата и прѣдставитѣ дипломатически мѣста поканили Екзарха да подѣйствува чрѣзъ духовенството върху македонскитѣ комитети, щото тѣ да спратъ въръвването на четитѣ и пропагандата. Екзархията се обѣща да направи каквото е възможно, но иска извѣстни малки отстѫпки по въѣсмстиото на черквата и на училищата, както и спрѣнето на изъвреднитѣ мѣрки противъ мирното българско население въ Македония, за да може, като посочва на тия отстѫпки, по-добрѣ да дѣйствува успокоително. Портата заявя, че до като четитѣ продѣлжаватъ да въръвуватъ, тя не може да даде нищо, но се обѣща, че щѣ се въдвори тишината, ще изълни желанията на Екзарха. — Кръговетѣ на Портата заявяватъ днесъ, че се получили успокоителни извѣстия за положението въ Ипекъ и въ околността.

Римъ, с. д. На агенцията „Stefani" телеграфиратъ отъ Цариградъ, че тамошното италиянско посолство направило приятелски постѫпки прѣдъ Портата, щото нѣколкото мю юлиани отъ Яинския вилаетъ, които сѫ осѫдени на затворъ, защото у тѣхъ сѫ били намѣрени албански книги или вѣстници, да бѫдатъ включени въ дадената отъ султана амнистия.

Даромъ петъ електрически бани

Които отъ страдающитѣ желаятъ да се уѣрятъ, че електрическитѣ бани прѣвъзходно лѣкуватъ ревматизма, нека додатъ въ клиниката на **Д-ръ Балсамовъ**, който даромъ дава на разположението имъ петъ приятни електрически бани за опитъ.

Макаръ, че всѣка баня костува на клиниката по нѣколко лева, тази жертва е направена, за да изчезне всѣкакво съмнѣние на болнитѣ въ добритѣ резултати, които даватъ електрическитѣ бани и които въ западъ най много се посѣщаватъ.

Тѣзи отъ болнитѣ, които желаятъ да се ползуватъ даромъ, трѣбва да извѣстятъ прѣдварително, за да се опрѣдѣли часътъ на банята. 1—1—11

3 лева 45 ст. съ поща 4 лева

Американски часовникъ и будилникъ за маса съ гарантиранъ празиленъ въръжъ за 5 години се продава въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ* — София 1—6—0

ОКОНЧАТЕЛНАТА разпродажба и ликвидация на бижутерийнитѣ стоки на **Стефанъ Анастасовъ** ще продѣлжава въ ул. *„Леге" № 17*, срѣщу Петръ С. Пиневъ.

Добъръ случаи за евтини покупки на златни, сребърни, дублирани и пр. разни потрѣби.

Голѣмъ складъ отъ сребърни часовници, лапцове отъ най-добритѣ фабрики. Продава часовници и на едро. Има една здрава голѣма желѣзна каса и пр. пр. 1—2—15

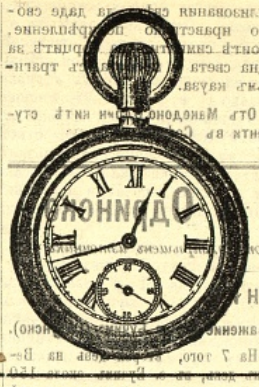

4 лв. 25 съ поща 5 лв.

Швейцарски нивелов джобенъ часовникъ съ здрава гарантирана за 3 години машина.

Продава се въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ* — София улица „Търговска" № 3. 1—(5)—0

SWIFT CYCLES

Георги Н. Витановъ

ул. „Княгиня Клементина" № 153 София.

Велосипеди и всѣкакви принадлежности.

Голѣмъ депозитъ отъ гуми за велосипеди и за колички за дѫца 1—(4)—0

Постигна се цѣльта

Нѣма вече да се плаша поправка на часовникъ. Нѣма вече да се съмнѣваме въ часовника, че напрѣдва или остава. — Нѣма развала, нѣма изтъркване на механизма. — Това вече е постигнато отъ съврѣменното изобрѣтение часовника „Omega Benheur" — изобрѣтение отъ прочутия авторитетъ по часовникарството Edouart Kallet — St. Imer — отъ Швейцария.

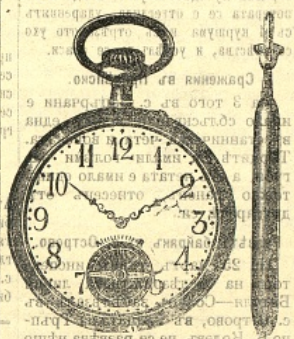

Този часовникъ въ всичкитѣ часовникарски бюра и синдикати въ цѣла Европа и Америка е извѣржалъ първа премия. — Този часовникъ е патентиранъ въ всичкикултурни държави. Той се извънредно бързо разпространява въ употрѣбление на всѣкждѣ. — Той се фабрикува всѣки день по 800 парчета. — Той е днесъ на днесь думата по часовникарството. Той е часовникъ, за който се дава гарания за 20,000 лв. зл. да се платятъ на онзи, който докаже, че механизма на часовника може да се развали самъ отъ себе си.

Това е единъ съврѣменно точенъ и неразваляенъ часовникъ; има изъвредно взѫща вѫнность. Той е много тѫвакъ и едва ли не колкото една монета отъ 5 лв. — Той има открита частъ отъ механизма на циферблата, която частъ го много украсява. Той е съ съвършено невидимо скрытъ капакъ, че ако даже да се пустне въ вода, нѣма да влѣзе въ механизма.

— Прѣпоржва се на всѣкиго тоя часовникъ, който иска да има веднажъ за всѣкога вѣренъ часовникъ. — *Цѣна 20 л. 25 ст.; съ поща 21 лева.*

Продаватъ се въ *магазинъ* Д. Христовъ. *София* — улица Търговска № 3. 1—7—00

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА, София, ще намѣрите: голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Золя, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Диккенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни наслени картини (пейзажи и красавини).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата . . .	2·80
(Заедно съ I томъ — 6 л.).	
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България — 2 л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь . . .	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формали. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доп. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко страници по земледѣлието . . .	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ сѣвѣро-източ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пѣстъръ свѣтъ . . .	2·—
Хайне. Стихотворение . . .	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни . . .	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопѫтъ . . .	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевъдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага. 1—3—3 **Отъ книжарницата.**

Печатница Т. Пѣевъ — София

Година I. София, Понедѣлникъ-вечеръ, 14 Априлъ 1903 год. Брой 2

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“
излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ
РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ
ТРИ ЛЕВА.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER
MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО,
що се отнася до вѣстника, се адресира до
Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приемать само за 4-та страница и се плащa
на редъ, букви гармондъ:
За първи пътъ . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пати — особени споразумѣния.

На чело на оная свѣтла плеяда отъ загинали за освободителното дѣло македонски борци стоятъ, безсъмненно, два образа, олицетворяющи великия идеалъ на борбата съ тиранията, съ неправдата човѣшка и озарени съ ореола на единъ героиченъ край — краятъ, съ който великитѣ херои въ историята запечатватъ своитѣ идеи съ кръвьта си; — стоятъ два титана, недосѣгнати отъ дребнавата ахбания и пустославието; — двѣ имена, които, като легенди, блѣстятъ въ хоризонта на една мрачна епоха на кръви и разрушения, на срамове и мъченичества... Тѣ сж имената на драмата загинали македонски войводи: Михаилъ Попето и Марко. Попето — душата на освободителното дѣло отсамъ Вардара; идолътъ на борящитѣ се роби; легендарния Марко-войвода — оттатъкъ Вардара.

Като поднасяме на читателитѣ си лика на Марко войвода, ний ще направимъ и нѣколко бѣгли бѣлѣжки за неговата революционна дѣйность, за неговитѣ качества и заслуги, толкова малко извѣстни и оцѣнени въ България.

Своята революционна дѣйность той е започналъ още отъ 95-та година, прѣзъ която е взѣлъ живо участие въ възстаническото движение, като знаменосецъ на Дѣдо Стою-Войвода. Цѣлиятъ животъ на тоя великъ труженикъ отъ тая година, на до края на живота му — е една сайна въволица отъ чутовни подвизи, които го поставятъ въ реда на първитѣ революционери въ историята на македонската освободателна борба. Другаритѣ му отъ възстанието сж запазили най-добри спомени за неговата скромность, самоотверженость, безропотно прѣнасяне на сички бури и прѣмеждия — тия вѣрни съпжтници въ живота на четника-революционеръ. Сащитѣ спомени Марко е оставилъ и измежду сички свои приятели, сратници по идея и другари по военната служба.

Слѣдъ възстанието Марко се завръща въ България, дѣто въ продължение на нѣколко години ту е падѣвалъ унтерофицерския мундиръ, ту е прѣскачалъ границата — до 1900 година, когато, прѣзъ пролѣтьта, еднъжъ за винаги се прощава съ България, зачислява се въ редоветѣ на революционната организация, озовава се оттатъкъ Вардара и застава на чело на революционното движение въ Леринско.

Началото на неговата дѣйность се съвпада съ оня знаменитъ периодъ въ развитието на революционната борба, — *когато организацията се поставя въз основа на чети.* Прѣзъ тоя периодъ и най-затънтеното селско жилище, и послѣдната овчарска колиба стават храмове на освободителната идея, и освободителното дѣло — дѣло на широката маса. Организацията едно по друго почва да нанася поражения надъ многобройнитѣ противо дѣйствующи ней фактори. А тия фактори бѣха на гледъ тъй мощни и толкова много, щото въ първо врѣме прѣдставителитѣ на враждебнитѣ на организацията течения са насмѣшка посрѣщнаха дръзкия ѝ подемъ — да стане господствующъ факторъ и носитель на сички мечти и въжделения на поробенитѣ населения въ Македония. Ала това капризно звѣрче съ една нечувана бързина почна да заявя и се развива въ многоглава и всепоглъщающа хидра. Правителството съ нечувана жестокость рѣжеше една по една главитѣ, — но това значеше да искашъ да изкоренишъ единъ столѣтенъ и гигантски джбъ, като отсичашъ единъ по единъ клоноветѣ му. Коренътъ — неподатливъ за никоя джелатска секира — бѣше вече широко разклонилъ своята гжста мрѣжа въ борящата се и страждуща маса. Гъркоманството, на чело съ своитѣ духовни пастири, пропитото съ ретроградски духъ чорбаджийство опитали се да смажатъ чудовището, но отъ първитѣ му удари тѣ се принудиха — или да прѣклонятъ глава и да тръгнатъ по неговото течение, или да свиятъ опашка и да се зжбятъ отъ далечъ, като се задоволятъ, въ безсилната си злоба, съ ролята на бѣсни хулители и турски измекяри . . . Въ тоя периодъ се завладѣ нощьта, особенно се сждилищата, изтрѣбиха се или се обезсилиха безброй главорѣзи и угнетители-турци, отъ които до тогава сж трѣперѣли цѣля кази. Самата Екзархия, най-послѣ, почувствува, че почвата се изплъзва подъ краката и че ерара на просвѣщението и на национаналнатѣ ѣжби мина, за да отстжпи мѣсто на огъня и куршума...

Тия сж на кратко завоеванията, този е характеръть на тоя периодъ, който изглежда да е вече на привършване и не е, може би, далечъ деньтъ, когато той ще се обърне на активенъ, нападателенъ.

Застаналъ на чело на революционното движение въ Леринско, Марко, въ едно много кжсо врѣме, първъ той поставилъ организацията въ своя районъ на една никждѣ недосѣгната до тогава висота. Неговиятъ районъ скоро зе́ да се посочва на другитѣ като на образцовъ и да възбужда съревнованието на съсѣдниятѣ райони. Между сички войводи-организатори оттатъкъ Вардава, Марко е най-мощния прѣдставитель на тоя важенъ периодъ въ развитието на революционното дѣло. Но не само районътъ му съ своята организация е билъ образцовъ, а и неговата чета съ своя пжтрѣшенъ порядъкъ и дисциплина става образецъ на „районна чета“ и почва да играе ролята на „четна школа“, дѣто по-интелигентнитѣ четници, подъ непосрѣдственото наблюдение на прочутия учитель, сж добивали нуждната опитность и вещина — необходими какте за единъ началникъ на чета, тъй и за единъ хвърчащъ ржководитель на районъ. А Марко прѣдставляваше отъ себе си рѣдко съкровище отъ челична воля, отъ неумолимо безпристрастие и правда, отъ сурово самообладание и душевна благость въ сжщото врѣме, отъ пълна прѣданость и геройско самоотречение прѣдъ идеята — качества, безъ които всѣки войвода-революционеръ е осжденъ на фалиранье, както прѣдъ народния сждъ, тъй и прѣдъ собствената си съвѣсть. Неговата четна школа калѝ и възпита не малко добри водачи на движението, мѣжду които и Кадиноселския херой Методи Панчевъ, безсъмнено, най-достойния между сички негови ученици, който сложи кости въ Кадино-селе, като началникъ на Прилѣпската чета, три мѣсеца по-рано отъ смъртьта на великия си учитель.

† Георги Ивановъ — Марко войвода Лерински
(Родомъ отъ гр. Котелъ, убитъ на 14 Юний м. г. при обсадата на село Пжтеле).

Тая трескава и плодотворна негова дѣятелность въ кжсо врѣме бѣ му създала широка популярность между християнитѣ и турцитѣ въ Леринско и въ съсѣдниятѣ нему — Костурски, Воденски и Битолски — райони. Тегловната маса, безъ разлика на българи и гъркомани, въ неговото лице видѣ желѣзния, очаквания прѣдтеча — проповѣдникъ на близката кървава, но рѣшителна разправа съ вѣковния угнѣтитель. Гъркоманството, толкова силно до тогава въ Леринско, изгуби всѣко значение и Леринскиятъ гръцки митрополитъ разбра, че паството се изплъзва безвъзвратно изъ ржцѣтѣ му, при все че е не имало нито единъ официаленъ отказъ на нѣкое гъркоманско село отъ вѣдомството на Патриаршията. Сгрупирани подъ знамето на революцията, и българи и власи и гъркомани съзнаха истинскитѣ си интереси и оставиха на заденъ планъ и забравиха пагубнитѣ църковно-национални ѣжби и гонения. Ето защо правителството въ своитѣ упорита старания да тури на ржка страшния *башъ-комита* — въ лицето на Леринския владика и на Битолския гръцки консулъ намѣря двама усърдни и горещи съюзници. Първото си служеше съ побои, прѣслѣдвания, затваряния, вѣрлувания на потери; вторитѣ — като експлоатираха простодушието и довѣрчивостьта на своитѣ комитствующи пасоми — съ доноси и клеветничества. Владиката бѣше организиралъ цѣла хайка отъ шпиони за да издебне *демона вездесжщъ* и да услужи на правителството, а Битолскиятъ консулъ обѣщаваше съ стотини жълтици на оня, който би го издалъ. Цѣли двѣ години Марко — еднакво обожаванъ и укриванъ отъ българи и гъркомани — успѣшно се борѣше съ турскитѣ прѣслѣдвания и владико-консулскитѣ клюки, и измежду сички

спечели репутация на нѣкакъвъ духъ вездесѫщъ и неуловимъ. И за посветени и за непосветени авторитетностьта и обаянието на неговото име бѣха толкова голѣми, щото при изравняване на най трънливи спорове, при разправя не сѣ нѣкой силенъ пакостникъ изъ съсѣднитѣ райони се е прибѣгвало до съдѣйствието и намѣсата на Марко.

Той бѣше станалъ баснословенъ още и по суровия, чисто спартански животъ, който е водилъ.

Сухъ, съ срѣденъ ръстъ, съ лице костеливо, изпито отъ бдѣния и грижи, той по своето облѣкло е билъ най-скромния между сички момчета, и най-непридирчивия — по отношение на храната. Долни дрехи обикновено не посѣше, горнитѣ пъкъ, поради многото закрѫпки, бѣха изгубили естестения си цвѣтъ. Куртката му и зимѣ и лѣтѣ, и въ кѫщи и въ планината — всѣкога стоеше отпрѣдѣ откопчена и се виждаха гръдитѣ му. Запитакъ отъ единъ другарь, защо не обръща никакво внимание на своето облѣкло, той почти озлобенъ му отговорилъ: „защото не желая да зарадвамъ съ нови дрехи нѣкой читакъ". Труднитѣ и упорителни походи, лошото врѣме, както и всички лишения и незгоди, той ги прѣнасяше безропотно и съ видимо доволство. Би казалъ човѣкъ, че мишцитѣ и нервитѣ му бѣха отъ желѣзо . . . „Само въ такива случаи може да се познае до колко човѣкъ е успѣлъ да побѣди и да заповѣдва на себе си", казваше той. За него, сѣкашъ, че бѣше удоволствие да подлага въ такива случаи на изпитание твърдостьта и издръжливостьта на своитѣ момчета. Миналата пролѣтъ, слѣдъ двудневно буквално гладуване на една планина, като видѣ, че нѣкои отъ момчетата бѣха почнали да заглатватъ, че трѣбва да се помисли за храна, вечерьта рѣши да напустне това мѣсто, като се обърналъ строго къмъ момчетата: „Нищо. Ако не друго, то поне се разбрахме, че не можемъ да търпимъ безъ хлѣбъ повече отъ два дена!" Въ тъмна нощь и на стръмно и непристѫпно мѣсто — когато най-много се пада — Марко всѣкога възбуждаше удивлението на другаритѣ си. А той бѣше отъ тия, които най-много падаха. Но както той слѣдъ всѣко падане бързо се изправяше, безъ да охне и като че ли нищо не е станало (и безъ да изпустне нѣкоя дебела псувна, както обикновенно правѣха други) — така и отъ всички изискваше да не дават внимание и на най-лошото падане, да не псуватъ и да не охкатъ. Прѣзъ Декемврий 1901 г. съединенитѣ Лерински и Костурски чети, то главѣ Дѣлчева, една нощь минаваха на коне една рѣка. Марко съ единъ отъ Костурскитѣ войводи, покойния Ат. Петровъ, бѣха яхнали на единъ конь, но всрѣдъ рѣката коньтъ се прѣнъва, тѣ изгубватъ равновѣсие и отъ двѣтѣ страни на коня падатъ въ рѣката. Марко моментално се изправя въ водата, обръща се къмъ Петрова и високо, съ своя тежъкъ и гръмливъ гласъ, му казва смѣшкомъ: „Така. И двамата войводи въ рѣката!"...

Спрѣмо прѣдателитѣ и прѣстѫпницитѣ Марко е билъ безпощаденъ, обаче никога не ги е наказвалъ съ смъртъ безъ прѣдварителенъ личенъ разпитъ. Той ги е викалъ при себе, мъкрѣлъ ги, съвѣтвалъ ги, биелъ ги, давалъ имъ врѣме да се разкаятъ и поправятъ и само слѣдъ като се прѣпълнѣла чашата на нѣкого, както се изразяваше, прибѣгвалъ до крайни мѣрки.

Прѣзъ своето двугодишно броденье изъ села и планини, той много пѫти е билъ загащванъ отъ потери, но всѣкога е сполучвалъ тактично и умѣло да се измъква и да прикрива слѣдатѣ си, за да не се създаватъ афери. Два пѫти всичко се сблъсвалъ съ турцитѣ: въ Търсье и въ Пѫтеле. И двѣтѣ сражения сѫ едни отъ най-сериознитѣ.

Загащенъ въ планинското село Търсье, слѣдъ нѣколко часово сражение, той е сполучилъ да си пробие пѫть и да се оттегли въ планината, безъ никакви загуби, прѣди да стигне подкрѣпление отъ Леринъ. Турцитѣ бѣха дали 10 души убита и ранени.

Търсенската случка бѣше оже сточила до нѣмай-кадѣ турцитѣ, а най-много Леринския каймакаминъ, Джелалъ ефенди. Още мюдиринъ въ с. Суровичово, той бѣше се отличилъ съ своитѣ кръвожадность и прѣслѣдвания на комититѣ и за своитѣ заслуги бѣше повишенъ на длъжность каймакаминъ въ Ларнасъ. А бащенъ по произхождение и бившъ харамия, той често самичъкъ е прѣдвождалъ потеритѣ, заливалъ проходи и други стратегически мѣста и откритo се е заканвалъ, че си е поставилъ за задача да се разправи съ „Марко Паша" или да умре отъ комитски куршумъ. По поводъ на Търсенската случка, той е изпрѣбилъ селянитѣ отъ бой, послѣ ги е затворилъ и съ нечувани изтезания сполучилъ най на-края да събере сума пушки отъ това село. Насърдчени отъ тая сполука, Турцитѣ бѣха почнали упорито да прилагатъ сѫщата мѣрка и по другитѣ села и една слѣдъ друга почватъ да се изреждатъ ония кървави и съсипателни афери, които се свършиха съ многошумната Пѫтелейска обсада и съ Попадийското сблъскване. Селянитѣ отъ с. Пѫтеле първи бѣха послѣдвали примѣра на Търсени. Подмамени и повлечени отъ нѣколцина изроди-чорбажии, Пѫтелейци прѣдаватъ на турцитѣ около 50 пушки. Зарата зѣла да застрашава да вземе твърдѣ широки размѣри — и Марко на 13 Юния, съ 15 души редовни четници и около 40 души селяни отъ с. с. Бѫнища и Церово, слиза въ Пѫтеле за да накаже измѣнницитѣ и да избие квартирующия въ селото аскеръ. Кой знае по кои съображения, той не извършилъ това още сѫщата вечерь, а го отложилъ за другата. Но още зарання та на другия день чорбаджиитѣ бѣха разбрали за неговото прѣбиване въ селото, съобщили въ Суровичево и се затворили заедно съ аскера въ кулата. Привечерь селото е било вече заобиколено отъ повече отъ 1000 души аскеръ и башибозукъ, набрани отъ Лерински и отъ съсѣднитѣ казии. Турцитѣ се самоокопали и блокирали селото. Грандиозния планъ на Марко е билъ осуетенъ и вечерьта, на 2 часа по турски, се опиталъ да си пробие пѫть, но налига на непріятелска засада и отъ първия залпъ пада смъртно раненъ надъ сърдцето, въ лѣвото рамо.

Едвамъ е смогналъ да повика: „Андреа, Андреа"! и поискалъ да му помогне да сѣдне. Мѫкна подиръ туй, за да не продума вече никога . . . Старинятъ му другарь и помощникъ, дѣдо Андрея, му е взѣлъ малнихерката и чантата съ книжата, цѣлуналъ го и го оставилъ . . . . . .

На другия день турцитѣ отнесли въ Суровичево три комитски трупа. Прѣгледали ги въ хукюмата, подържали ги нѣкое врѣме, па ги прѣдали на селянитѣ да ги закопаятъ. На тия мъртви тѣ не сѫ дали особенно значение, понеже, сигурно, сѫ очаквали по блѣскави трофеи — а сѫ знаели вече, че повечето отъ момчетата успѣли да се измъкнатъ и . . . кой знае . . . може би и Марко Паша . . .

Дигнала се слѣдъ нѣколко дена обсадата, аскеръть се разотишълъ, Джелалъ е билъ вече доволенъ. Той бѣше вече узналъ отъ заловенитѣ, че между погребанитѣ въ Суровичево е и Марко. Завѣтната му цѣль е била найпослѣ постигната. — „Марко, Марко, — най-це си най-послѣ и той мѣсото" . . . изпрадствуваше Джелалъ . . .

— „ Марко е живъ, прѣхвърлилъ е въ Воденско, отъ дѣто съ отборъ дружина скоро ще се пакъ озове, за да накаже всички прѣдатели и за да отмъсти на читанитѣ!" . . . . — утѣшаваха се селянитѣ . . .

А Марко, бурния, безпокойния, неуловия Марко спѣше веченъ сънъ въ Суровичево — въ това душманско, антипатично нему Суровичево . . . Клети селяни! . . Тѣ не искаха да допустнатъ даже, че Марко може да бѫде убитъ, защото нѣмаха сила да понесатъ подобно нещастие, както и турцитѣ отъ начало не сѫ допускали че сѫ убили и погребали Пашата Марко, защото не бѣха погребали нѣкой чутенъ великанъ, както сѫ си го въобразявали, — а единъ грозенъ и окжсанъ дриплю, безъ ордени, безъ сърмени дрехи — безъ да зарадва съ нови дрехи нѣкой читакъ.

Х. С.

Арамия *)

(Македонска пѣсень)

Край Вардаръ ходи и плаче
Дѣвойка, клето сираче:
„Кѫдѣ ми, либе, ти ходишъ,
Защо ми, либе, не додишъ?
Менъ турчинъ мръсенъ ме сака,
А мойто сърдце тебъ чака. . .
— Баща и майка затрилъ е
И бащинъ край улѣгнилъ е,
Пъкъ ти забѣгна, замина
По тая пуста чужбина —
Нито хаберъ ми допрати,
Що чинишъ и що изпати . . ."

Размъти Вардаръ — разпѣни
Води си бистри, студени;
Повѣя вѣтъръ — подуха,
И дуки жални се чуха:
„Не мога, либе, да стана —
Глава ми тежка — горкана! —
Не ми се дига снагата —
Орли ми ржфатъ мѣната,
Змия ми пие очитѣ,
И дъждъ ми мие коститѣ . . .

Из. Грозевъ.

*) Това стихотворение е печатано по рано въ сп. „Българска Сбирка", но по своето съдържание много прилѣга да бѫде напечатано и тукъ.

*

Кат' пръснато стадо отъ нѣкой вълкъ гладенъ,
Разпръснати ей ги на всѣкадѣ вечъ;
Тиранинъ бѣснѣещъ, кръвникъ безподщаденъ
Върху имъ подигна безмилостно мечъ . . .

*

Оставили в' кръви нещастна родина,
Оставили в' пламъкъ и бащинъ си кѫтъ,
Прокудени, голи, въ далечна чужбина, —
Единъ — въ механата! — откритъ имъ е пѫтъ . . .

П. К. Яворовъ.

Панихида за Тодоръ Саевъ.

Вчера, въ катедралната църква Св. Краль, отъ Софийския митрополитъ въ съслужение съ столичното духовенство, се отслужи панихида за упокоение душата на юнашко загиналия на 28 Мартъ, въ сражението при с. Цапарево, Петричко, Тодоръ Саевъ. По тоя случай г. Ст. Михаиловски, слѣдъ църковенъ отпускъ, прѣдъ едно хилядно множество отъ почитатели и съмишленици на покойния, държа една прочувствена рѣчь.

Ние, отъ като изказваме съболѣзнованията си на опечаленитѣ близки на доблестния покойникъ, съжаляваме, че поради прѣтрупана работа и независящи отъ самитѣ насъ причини, не можахме да дадемъ биографията му още при първия брой. Това ще направимъ въ единъ отъ най близкитѣ бр еве на вѣстника си.

Равносмѣтната на сражението при с. Смърдешъ.

Споредъ получени напослѣдъкъ свѣдѣния по сражението въ с. Смърдешъ — Костурско, отъ селенитѣ сѫ падали трима: Лило Чдаковъ, Димитръ Карановъ и Георги Цафоровъ, и трима ранени, чиито имена допълнително ще съобщимъ.

Не стига, че слѣдъ сражението е било обрано цѣлото село и обезчестени сѫ били голѣмо число моми и жени, но сѫ били и арестувани около 130 души отъ с. Смърдешъ и околностьта.

Буйствата на иляветата арнаути въ Кратово.

Прѣзъ великденскитѣ дни въ Кратово сѫ пристигнали сума арнаути, които не прѣставали да тероризиратъ населението, което отъ страхъ не сѣе да отваря дюгенитѣ си. Всичко е ударено на плачка.

По вратитѣ и прозорцитѣ жива душа не може да покаже главата си. Гърм жатѣ отъ пушки не прѣставатъ. Човѣкъ би помислилъ, че се намира прѣдъ една небрѣкжсната денонощна прѣстрѣлка. Съ своитѣ касатури арнаутитѣ безразборъ ранявать всѣки, който имъ се изпрѣчи. Между мѣстното население царува цѣло мъртвило.

Раненитѣ мѫже, жени и дѣца въ самото пристигане на иляветата, отиватъ все по-лѣ, отъ които нѣколко души вече сѫ станали жертва на арнаутскитѣ жестокости.

Свиването на иляветата подъ знамената въ Дойранъ.

Прѣди праздницитѣ разпръснали се като мълния изъ между дойранското турско население слуха, че иляветата ще се свирагъ. Цѣла олелия се вдигнала въ турското население, които познало да точи още сега зѫби срѣщу българитѣ, които дали поводъ да се отдѣлягъ бѫщитѣ отъ чедата си. Иляветата започнали да се стичатъ още отъ Велики четвъртъкъ отъ сички околни села въ града Дойранъ съ прочутия турски саатанатъ. Всѣкой българинъ, който имъ е попадалъ на срѣща, не е било възможно да не пострада.

Чета въ Дойранско. — Сражението ѝ — Числото на жертвитѣ.

На 5 между с. Залондово и Костурино (Дойранско) се появала една чета отъ 6 души. Тур кятъ патрулъ, като се научилъ за присѫствието ѝ, не смѣе да я атакува самъ, но съ разрѣшението на Дойранския каймакаминъ. Обира всичкия башибозукъ отъ ближнитѣ села и нападатъ четата. Сражението съ една нечувана жестокость се продължавало 7 часа и четата при мръкване въ бурливо врѣме успѣла да прѣмине турскитѣ редове, носѣйки единъ отъ другаритѣ си, тежко раненъ. Числото на турскитѣ жертви, споредъ показанията на самитѣ турци, били твърдѣ много.

Съобщаваме на читателитѣ си, че отъ днесь натъй всички новини относително работитѣ въ Македония и Одринско, черпани отъ най-автентиченъ вѫтрешенъ източникъ, ще се печататъ само въ в. „Македоно-Одрински Куриеръ".

Отъ Македония и Одринско.

Съобщения, получавани направо отъ вѫтрешенъ източникъ.

СРАЖЕНИЯ.

Бълнуваното раняване на Борисъ Сарафовъ.

Съобщената отъ Балканската Агенция съ дата 12/25 Априлий и отъ нѣкои столични вѣстници новина, че Борисъ Сарафовъ е билъ раненъ въ сражението при Смърдешъ, не е вѣрна. Ние притежаваме саморѫчно писмо отъ Борисъ Сарафова съ много по-кѫсна дата.

НАСИЛИЯ И ЖЕСТОКОСТИ.

Енцикликата на гръцката патриаршия.

Гръцката патриаршия е изпратила една енциклика до православнитѣ владици въ Македония въ̀рху поведението, което гръцкото население на тѣзи провинции трѣбва да държи при сегашнитѣ обстоятелства.

Споредъ тоя документъ, гърцитѣ, вѣрни поданници на турската империя, не трѣбвало никога да забравятъ благодѣянията, които тѣ винаги имали отъ нея. Тѣ не трѣбвало слѣдователно никой пѫть да извѫршатъ нѣщо противъ волята на господаря си и да отблъсватъ всѣкакви подстрѣкателства отъ страна на нѣкои екзалтирани елементи въ румелийскитѣ провинции.

Мелнишкиятъ владика благодари за реформитѣ.

Отъ страна на Мелнишката гръцка митрополия е билъ изпратенъ благодарственъ адресъ на нѣрноподанически чувства къмъ Султана за въведенитѣ реформи въ Македония.

Коментариитѣ сѫ излишни.

Писмо отъ Битоля.

136 души охрадчани докарани въ Битоля. — Демаршътото на руйкия консулъ. — По сраженението въ с. Смърдешъ — 46 души селяни и 8 попове взрани. Двойно убийство въ Леринско.

Пишатъ ни отъ Битоля съ дата 8 Априлъ:

Тѣзи дни цѣлъ единъ табуръ войска докара отъ Охридъ 136 души селяни отъ Дебърца; между тѣхъ има и трима попове. Всички наблъсках въ тукашния затворъ. Тѣ сѫ заловенитѣ слѣдъ случката при с. Ярбино. Бидѣйки заловени отъ дома, вѣрнаше се, че още въ Охридъ ще бѫдатъ освободени; обаче щомъ ги докараха и тука вѣроятно е, че ще минатъ мѣсеци, до като се разгледа работата имъ.

Слухъ се носи изъ града, че руския консулъ г. Ростковски е направилъ запитване прѣдъ тукашния валия, защо и свещенницитѣ били карани вѫрзани. Кой знае какъ се е свѫршила разправията имъ, (а твѫрди се, че е имало по между имъ разправия), но валията навѣрно е намѣрилъ за дрѫзко това запитване, понеже въ очитѣ на турцитѣ поповетѣ и владицитѣ сѫ не помалко опасни комити отъ селянитѣ.

Прѣди десетина дена около с. Смърдешъ, Костурско, е имало срѣща между една еилна потера и нѣкои отъ тамошнитѣ чети. Срѣщу единъ леко раненъ четникъ турцитѣ сѫ имали 12 души убити. Но за това пѫкъ селянитѣ трѣбвало др пататъ.

Сноци докараха вѫрзани и хвѫрлиха въ затвора 46 души селяни, между които 8 души попове. Докаранъ е сума свѣтъ въ затвора отъ Прилѣпъ, отъ Крушовско, отъ Леринско и пр. Убийства ставатъ всѣкидневно. Въ с. Неволени, Леринско, по заповѣдь на Леринския каймакаминъ, биде извѫршено напослѣдъкъ едно двойно убийство отъ турци, но *то отдаде властьта* на извѣстни християни, четворица отъ които сѫ вече затворени, а дирятъ се е други.

Балканскитѣ Държави.

Хайка противъ българитѣ въ Гърция.

Споредъ свѣдѣния, получени отъ Гърция, гърцитѣ сѫ прибѣгвали до най-мрѣснитѣ и бесчовѣчни срѣдства, за да унищожатъ нѣколкото македонски българи родомъ отъ Костурско, които се намиратъ въ Атина по работа нѣкои отъ които отдавна сѫ се прѣселили тамъ окончателно и притежаватъ имуще ства. По кафенета, по улици и на всякждѣ македонскиятъ българинъ е прѣдметъ на улични нападки, побои и арестувания.

Но най-мрѣсното отъ тѣхна страна е това, което тѣ сѫ вѫршили надъ нѣкои въоржжени македонски синове, които сѫ били улавяни при гръко турската граница при прѣминаването имъ въ турско.

Обезоржжена чета изъ гръцкитѣ власти и прѣдадена на турцитѣ

Прѣди 10 тина дена е била уловена една чета отъ 27 души, готова да мине границата за да иде на помощь на своя възстаналъ край въ Македония, и слѣдъ като е била обезоржжена и бита по единъ звѣрски начинъ, изпратена е била на турска територия безъ оржжие, като е било телеграфическо съобщено на близкия турски постъ за да я посрѣщне, а задържали отъ четата въ Гърция и арестували началницитѣ на четата Попъ Стфановъ и Поповския, единия отъ уловенитѣ е билъ битъ до смѫрть

Ние нѣма какво да коментираме тая варварска постѫпка на гръцкитѣ власти, а само щѫ кажемъ, че съ тоза тѣ сѫ наличатъ отвращението не само на македонскитѣ българи, но и на самитѣ гърци въ Македония, които тоже сѫ грабнали пушкитѣ срѣщу общия макед. врагъ — турчина.

Другъ гърцки позоръ

Една чета отъ 10 души слѣзла въ Пирея, а отъ тамъ щѣла да замине прѣзъ северна Гърция и Турция; но при слизането и 4-ма души били уловени, обезоржени и екстерирани въ турско, а останалитѣ 6 души съ войводата си А. сѫ успѣли да избѣгатъ и се прѣкврѫлятъ въ турско.

Ромѫнския печатъ за тактиката на македонскитѣ революционери.

Въ Ромѫния вѣстн. „Universal" бр. 95—5/IV четемъ слѣдващото по Макед. работи: „Тактиката на българскитѣ банди е такова, щото само да предизвикатъ турцитѣ, слѣдъ като ги жестоочавать и злобнятъ да почнатъ едно клане, съ цѣль да се спечели европейското общественно мнѣние въ полза на българитѣ. Съ това намѣрение Давидовъ, шефъ на „Тактиката на турцитѣ е да прѣслѣдватъ само българитѣ възстанници и да ги позравятъ немощни за прилагане тѣхния *ужасенъ* революционенъ планъ. Тѣ се стремятъ да нестрѣбятъ тайнитѣ агенти отъ Соф. Мак. Комитетъ, които сѫ пръснати въ вътрѣшностьта на Турция и които заставятъ населението да дава прибѣжище на бандитѣ — така че тия послѣднитѣ да се принудятъ да се връщатъ обратно. Започва да клони въ тая синсъль и общественото мнѣние въ България, гдѣто ясно вѫждатъ вече, че е невъзможно единъ комитетъ грандомански да се повдига срѣщу свещената воля на Европа.

Европейскиятъ печатъ.

Ще има ли възстание?

Телеграфиратъ отъ Лондонъ, какво кореспондента на Times опровергава новината, че Македонския комитетъ е рѣшалъ да не повдига всеобщо възстание за идущата година. „Даже да би го искалъ това — казва кореспондентъ — той лѫчно би могълъ да въздържи партизанитѣ, готови вече за всеобщо възстание."

Кърваво сражание при Ипекъ.

Царигра́дския кореспондентъ на сѫщия вѣстникъ съобщава за едно кървъ̀во сражение при Ипекъ. Възстанницитѣ били заобиколени отъ турски войски, но тѣ успѣли да си пробиятъ пѫтъ, служейки си съ динамитнитѣ бомби. Възстанницитѣ имали десетина убити и ранени, турцитѣ — 70 души. Страшенъ е билъ ефектъть между турцитѣ отъ бомбитѣ.

Единъ документъ за възстанието въ Македония.

На единъ консулъ въ Солунъ, споредъ както явяватъ отъ тамъ, тѣзи дни е попадналъ въ рѫката единъ *написанъ на гръцки документъ* който е билъ написанъ, както се твърди, отъ *единъ бивши членъ на Българския революционенъ комитетъ*. Въ тоя документъ авторътъ *издава всичкитѣ планове на възстанието.* (курсивътъ нашъ). Той описва управителната система, която българскитѣ чети сѫ вече завели въ Македония. По-нататъкъ писвачатъ явява въ документа всички наредби на възстаническитѣ водители, списъкъ на членоветѣ на комитетитѣ въ София и Солунъ, па описва и послѣднитѣ случки. При тоя документъ е приложена и една бѣлѣжка за банкнота отъ 50 лева, за която се говори, че ще се изплати въ злато слѣдъ освобождението на Македония. Споредъ тоя документъ цѣлото население въ Македония е подраздѣлено на три категории за облагане съ данъкъ. Тѣзи три категории сѫ дѫжни да приематъ горнитѣ банкноти, отъ които има по 20, 50 и 100 лева; онѧ които се противи да ги приеме, осѫденъ е на смѫрть. Писменитѣ сношения между комитетитѣ извѫрширатъ жени, които твѫрдѣ често безъ никаки прѣчки прѣминаватъ българската граница. Ококо 180 македонски офицери изъ българската войска се намиратъ въ македония. Тѣ прѣминаватъ *хато поклонници прѣзъ Св. Гора.* Ако пограничнитѣ стражи би се усъмнили въ тѣхъ, тогазъ офицеритѣ си подкупватъ. Търговцитѣ, които се намиратъ въ споразумѣние съ ония въ Европа, сѫ задѫлжени да прѣнасятъ всѣкакви видове муниции. Тѣзи муниции комитетитѣ прѣнасятъ въ Македония подъ булото на „св. утвари"; тази работа имъ се улеснява, защото митнишкитѣ чиновници на драго сѫрдце приематъ митото. Покрай голѣмото количество патрони, динамитъ, бомби, внесени сѫ и до 12,000 пушки. Авторътъ на документа говори въ него по нататъкъ така: „Денѣтъ и часътъ на общото възстание сѫ опрѣдѣлени, всичко, щото е потрѣбно, е приготвено, и когато врѣмето доде, тогазъ многобройнитѣ български чиновници и ратници ще да разрушатъ всички мостове и тунели, а така сѫщо и телеграфнитѣ жици. А за да би се отвлѣкло вниманието на военнитѣ и граждански чиновници на друга страна то едноврѣменно въ всички градове ще се извѫршатъ голѣми пожари. а слѣдъ това и убийства и плячки". — Понеже турскитѣ вилаети сѫ били узнали, че на Великъ денъ, а особенно на Велики петъкъ, възстанницитѣ приготовляватъ общо движение, забранили сѫ на населението литията прѣзъ тоя день, а така сѫщо строго е било запрѣтено и влѣзлото въ обичай гѫрмено на Великъ-день. По всички мѣста на Велики петъкъ военнитѣ стражи сѫ били удвоени, а на жандармерията било заповѣдано непрѣменно да кржстосва по пѫтищата.

Б. Р. Че всичко помѣнато въ това съобщение е отъ край до край невѣрно и простъ единъ най-обикновенъ и мрѣсенъ доносъ, доказва обстоятелството, че тоя *български революционенъ документъ* е билъ писанъ на *гръцки.* Каква ржка го е писала и съ каква цѣль, читателитѣ ни много добрѣ се сѣщатъ.

Великъ-день и приижданието на бѣжанцитѣ въ Рилската Обитель.

Отъ италинския в. „Corriere della Sera" заемаме слѣдната дописка по положението на Балканитѣ, изпратена на Лондонския в. „Times" отъ руския манастиръ:

„Днесь, день на православната пасха, манастирътъ е прѣпълненъ съ вѣрующи, дошли отъ всички страни на България — сега тука липсуваше масата македонски бѣжанци — онѧ, които посрѣдъ зима, прѣзъ трудния снѣженъ планински пѫтъ, сѫ прѣминали границата за да избѣгнатъ турскитѣ звѣрства. По-голѣмото число отъ тѣхъ българското правителство разпръсна по градоветѣ и селата на княжеството, като се постара да имъ намѣри работа (Б. р. Тѣй лѫжатъ управницитѣ български). Въпрѣки това, всѣки день не прѣставатъ да приижждатъ въ манастиря нови бѣжанци; прѣдвижда се, че тая селмица ще има голѣмъ напливъ отъ тѣхъ. За сега около Дупница сѫ дошли около 600 и други 500 по граничнитѣ села.

„Присѫтствувахъ днесь при пристигането на една група бѣжанци, съставена отъ люде облѣчени мизерно, изнурени свѫршено отъ дългия пѫтъ — шесть дневенъ пѫтъ — съ опасностьта да попаднатъ въ рѫцѣтѣ на турцитѣ, и въ бурятѣ на лошото студено врѣме. Тѣ разказали, че турцитѣ разорили селата имъ, дори като разграбили отъ тѣхъ и обущата имъ, и дрехитѣ имъ, и изнасилвали женитѣ. За да се спасятъ отъ турскитѣ прѣслѣдвания, бѣжанцитѣ трѣбвало да прѣминатъ една рѣка и найсѣтнѣ могли да стигнатъ на българска свободна земя.

„Възстанието се усилва отъ день на день. Бѣжанцитѣ ни разказаха за много сражения между българскитѣ чети и турскитѣ войски. Много е печално да гледашъ на изгнанитѣ отъ своя домъ".

Положението въ Македония.

Отъ Бѣлградъ телеграфиратъ на „Die Zeit": „Споредъ извѣстия отъ Солунъ, възстанието взѣма е по-голѣми размѣри. Най-напрѣдъ то се ограничаваше въ Битолския вилаетъ, а сега и въ Солунския вилаетъ господствува силно движение на чети. Ежедневно стотини селяни грабятъ оржжие и се присъединяватъ къмъ четитѣ. Българскитѣ младежи научиха всѣка работа въ градоветѣ и чакатъ знакъ, за да се заловятъ за оржжие. Ежедневно ставатъ кръвави битки, въ които войската има голѣми загуби. До сега сръбското население стои неутрално, а пъкъ гърцитѣ сѫ се сдружили съ турцитѣ. Гръцкиятъ владика и гръцкиятъ консулъ Евгениядъ подканятъ населението да помага на турцитѣ противъ четитѣ.

Нападението противъ сръбския училищенъ настоятель въ с. Конча е извѫршено отъ гърци, а не отъ български чети, както първоначално се съобщи.

Албански конгресъ въ Италия.

Албанскиятъ конгресъ въ Неаполь ще се окрие на 13 Май и ще трае до 16. Устройителнитѣ комитетъ е изпратилъ голѣмо число покани въ Италия, Турция, Гърция, България, Египетъ, Далмация и Ромѫния. Прѣди всичко, конгресътъ ще се занимае съ сегашното положение на Албания и ще разчисва и за образуването на обща албанска лига. Настоятелството на лигата ще състои отъ единъ прѣдсѣдатель, и то италиянски генералъ, и четирма подпрѣдсѣдатели. Много видни лица сѫ обѣщали да участуватъ въ конгреса. — Исмаилъ Кемалъ бей, видния албански водитель въ Авлона, сега се намира въ Италия. Той ималъ нѣколко срѣщи съ италиянски депутати и билъ приетъ отъ Моренъ, министръ на външнитѣ дѣла.

(Die Information)

Италиянска флота на изтокъ.

Неаполитанския в. „Pungolo" съобщава, че тамъ било разпространено мнѣнието, какво италиянската ескадра отъ 15 военни кораби не е образувана само да поздрави англійския краль Едуардъ, а стои въ свръзка съ събитията на Изтокъ.

Италия по Македонския въпросъ.

Правителствения вѣстникъ „La Tribuna", въ броя си отъ 24/11 Априлий печати една телеграма отъ Лондонъ, въ която се разпространяватъ невѣроятни работи. Българското официрство правило съзаклятие за да се убиятъ рускитѣ консули въ България и центъръ на това билъ гр. Варна. „Е да, — казва La Tribuna слѣдъ това, — българитѣ иматъ право да сторятъ това, защото руското правителство иска да прѣрѣже крилѣтѣ на панбългарската пропаганда. Българитѣ въ своята пропаганда отидоха до тамъ, че дори и Александра Македонски щѣха да извадятъ за Българинъ. Ето кѫдѣ е граничното мѣсто, гдѣто Италия трѣбва да насочи своята политика; тя трѣбва да бѫрза и да иска прилагането на австро-рускатѣ реформи, съ цѣль да се отбие Българската пропаганда; Италия сѫщо има голѣми интереси на Балканския Полуостровъ и трѣбва да се бори срѣщу всѣкаквито панславистически пропаганди".

Пишатъ отъ Царигра́дъ на „Information":

„Вѣрно е, че логиката на събитията е по-силна отъ нерѣшителното дѣйствие на дипломацията. Сегашното поведение на великитѣ сила само насърдчава султана, който, опрѣнъ на приятелството на Германия, така третира своитѣ християнски поданици, както по-прѣди, и упорито противостои на въвеждането на реформитѣ. „Нѣма Македония!" вика дипломацията. „Нѣма Македония, както нѣма и Армения; тѣзи имена сѫ само географически названия!" Така говорятъ онѣзи, които съзнателно или несъзнателно се обявяватъ солидарни съ Илдѫзкия деспотъ. Ала тѣ забравятъ, че угнѣтенитѣ народи не уреждатъ своитѣ стрѣмежи споредъ протоколитѣ на дипломацията, а тѣ сами си ковать своята сѫдба. Ако възстанницитѣ, които не ги е грижа за никоя международна конвенция, запалятъ пожара въ Македония и Албания, тогава само дипломацията ще съзнае, че трѣба да се взематъ „принудителни мѣрки" Лесно е на руското правителство непрѣкѫснато да прѣдосторога България, за да затвори границата на македонскитѣ „разбойници", възстанницитѣ малко искатъ да знаятъ за тая прѣдострожность. Самото туй обстоятелство, че въпрѣки суровата зима многобройни чети успѣшно се борятъ съ силния си врагъ, е ясно доказателство, че положението е сериозно и че дипломацията трѣба да се позамисли. Щомъ се стопи снѣгътъ по планинитѣ, безъ съмнѣние и революционнитѣ чети силно ще се увеличатъ и ще развиятъ по-енергична дѣйность. Досегашната малка война, водена така искрено и успѣшно, въ скоро врѣме ще се развие въ голѣмо общо възстание.

Баронъ Каличъ и реформитѣ.

Въ „Revue d' Orient" броя 12 отъ 7 того, е помѣстено едно интервеню на единъ отъ редакторитѣ на в. „Pester Lloyd" съ австроунгарския посланникъ въ Царигра́дъ, Баронъ Каличъ, въ̀рху въвеждането на реформитѣ въ Македония.

Посланникътъ е направилъ слѣдующата декларация:

„Султанътъ искрено желае, до колкото зная, въвеждането на реформитѣ. Отъ когато той е приелъ прѣдложенията на Австро-Унгария и Руссия, всичко иде да докаже, че той желае и въвеждането имъ. Въ Турция, обаче, трѣбва да не се изпуща изъ прѣдъ видъ и извѣстни обстоятелства. Тукъ всичко не зависи отъ волята, пѫкъ и найсилната воля не винаги е достатъчна. Най-ясно доказателство за това служатъ събитията въ Митровица. Албанцитѣ сѫ се възпротивили на реформитѣ и военниятъ Министеръ Риза Паша е осѫдилъ безмилостно тѣхното поведение. Това е много нѣщо въ тоя моментъ, тъй като великиятъ везиръ е албанецъ, и найантимната свита на Султана се състои отъ албанци. Още отдавна Султанътъ уважава тоя народъ чрѣзъ своето благоволение и е възнаграждавалъ неговата доказана вѣрность съ назначаване албанци на всички важни постове. За това, каквито неудобства да се прѣдсталя-

ватъ по настоящемъ, никой пжть Султанътъ не би усмирилъ албанцитѣ въ Митровица, ако е длнъ великъ везиръ албанецъ не бѣ на чело на работитѣ. Безъ твърдата воля на тоя личность, Риза Паша не би могилъ тъй лесно да се разправи съ албанския бунтъ.

При все това, редътъ още не е въведенъ въ Митровица. Българскитѣ комитети дразнятъ мюсулманитѣ, а особено албанцитѣ, чрѣзъ всички възможни срѣдства, та усилията на Султана ще останатъ ялови, ако не му се остави повече врѣме да намѣри начини и пжтища за въвеждането на реформитѣ.

По край турския елементъ, който прѣобладава въ Македония, има още голѣмо число гърци православни и католици. Естествено е слѣдователно да се поражда въ Албанцитѣ страхъ да не би християнскитѣ сждии и чиновници, прѣдвидени въ реформитѣ, при изпълнението на своитѣ длъжности, упражнятъ своето влияние въ полза на християнитѣ. Ето въ какво най-много се съмнѣватъ мюсулманитѣ, и тая е най-главната причина, която имъ прави рефортитѣ отвратителни.

Отъ друга страна и друга причина прѣпятствува на бързото въвеждане на реформаторскитѣ мѣрки: то е фактътъ, че въ Македония нѣма достатъчно поданници немюсулмани, на които биха се повѣрили постоветѣ, които сж абсолютно необходими за въвеждането на реформитѣ.

При все това, заключи Г-нъ Баронъ Каличъ, всичко онова, което зная, ми дава пълна вѣра, че Султанътъ никакъ нѣма да отстжпи прѣдъ тѣзи мжчнотии, и че той coute que coute ще въведе реформитѣ.

Слухове за англоиталиянското съглашение.

„N Fr. Presse", като говори, че прѣзъ послѣдньо врѣме се пръснали слуха, какво англоиталиянското адриатическо съглашение отъ 1887 година е прѣтърпѣло извѣстни измѣнения, пише, че въ лондонскитѣ политически кржгове не вѣрвали на тѣзи слухове.

Споредъ единъ отъ тѣзи слухове, на Италия се дозволява отъ английска страна да опита, при извѣстни условия, силитѣ си надъ Дурацо и Валона, крайбрѣжни градове въ сѣверна Албания.

Наистина, казва, „N. Fr. Presse", сжществува тенденцията, що то изоставената назадъ планъ отъ Лордъ Сализбури англоиталска близость да добие наново своята прѣжна сърдечность. Такава тенденция имало, но никакви „компрометирующи" разговори върху близкия Изтокъ не е имало. Великобритания—казва по-нататъкъ вѣстникътъ—държи по работитѣ на Балканския Полуостровъ една резерва, за напущането на която нѣма никакви основания, толкова повече, че нѣмало личность, която да се съмнѣва върху безусловната полезность на австроруското съглашение отъ 1897 година.

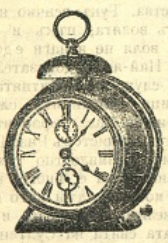

3 лева 45 ст. съ поща 4 лева

Американски часовникъ и будилникъ за маса съ гарантиранъ правиленъ вървежъ за 5 години се продава въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ*—София

Противъ зжбоболъ.

Извѣстявамъ на почитаемата публика, че, сдѣдъ дългъ трудъ и голѣмо старание, изнамѣрихъ единственния цѣръ само за продупченитѣ болни зжби, който моментално прѣмахва болѣстьта. Цѣната на едно шише 1·50 ст. За провинцията 2 л. съ поща, паритѣ въ пощенски записъ или бонъ. Марки не приемамъ.

Адресъ: *Гица Георгиевъ* София

1—8—30

ЦИГУЛКИ, изработени отъ мѣстенъ материалъ, ще намѣрите отъ най-добъръ изборъ въ работилнята на *Наумъ К. Томалевски,* улица „Левски", срѣщу аптеката на „Пенчевъ". *Цѣни най износни*

1—10—0

Даромъ петъ електрически бани.

Които отъ страдающитѣ желаятъ да се увѣрятъ, че електрическитѣ бани прѣвъзходно лѣкуватъ ревматизма, нека додатъ въ клиниката на **Д ръ Балсамовъ,** която даромъ дава на разположението имъ петъ приятни електрически бани за опитъ.

Макаръ, че всѣка баня коства на клиниката по нѣколко лева, тази жертва е направена, за да изчезне всѣкакво съмнѣние на болнитѣ въ добритѣ резултати, които даватъ електрическитѣ бани и които въ западъ най-много се посѣщаватъ.

Тѣзи отъ болнитѣ, които желаятъ да се ползуватъ даромъ, трѣбва да извѣстятъ прѣдварително, за да се опрѣдели частъ на банята.

1—1—1

Новоизнамѣрена истинска шведска готвачна машина

ПРИМУСЪ

патентирана въ всички индустриялни държави.

Въ извѣстнитѣ на почитаемитѣ клиенти магазинъ на

Димитръ х. Георгиевъ и С-ие.

Булеваръ Дондуковъ № 5, между много разни кухненски (готварски) и кжщни потрѣби, намира се за продань и *бързата готвачка за отопление съ обикновенна газъ, Шведска машина Примусъ.*

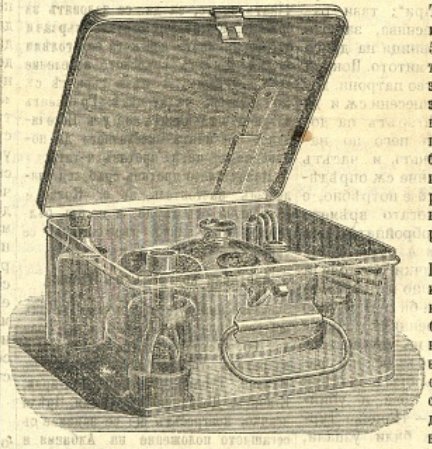

Тази машина Примусъ възвара въ 5—6 минути 2 литри вода; сжщата за 6 минути пъкъ, за 1/4 стот. газъ, приготовлява много добрѣ опечень бифтекъ, като сжщевременно не образува абсолютно никакъ въ димъ, миризъ и сажди.

Тази машина Примусъ има още и тия голѣми прѣимущества: че гори безъ фитилъ, икономична, практична и гарантирана отъ всѣкаква експлозия, и благодарения на тия нейни добри качества и ефтина, намѣрила е приемъ почти въ всѣка една кжща изъ Европа.

Всѣкой, който обича економията и цѣни врѣмето си, нѣма да допустне този толкова сгоденъ случай, а ще побърза да се снабди съ *най-практичната, най-економичната и най-ефтината машина Примусъ,* както ще види и отъ самитѣ й цѣни.

Примусъ № 0 или 4 безъ кутия струва	лева	13·20
„ № 1 „ 5 „ „ „	„	16.—
„ № 8 „ 10 въ мет. кутия „	„	20.—
„ № 9 „ 11 „ „ „ „	„	22.—

За всѣка машина, изпратена въ провинцията, се прибавятъ за пощенски разноски 85 стот.

Съ почитание:

1—9—30 **Димитръ х. Георгиевъ и С-ие—София.**

ОКОНЧАТЕЛНАТА разпродажба и ликвидация на бижутерийнитѣ стоки на **Стефанъ Анастасовъ** ще продължава въ ул. *„Леге" № 17,* срѣщу Петръ С. Пипевъ.

Добъръ случаи за евтини покупки на златни, сребърни, дублирани и пр. разни потрѣби.

Голѣмъ складъ отъ сребърни часовници, ланцове отъ най-добритѣ фабрики. Продава часовници и на едро. Има една здрава голѣма желѣзна каса и пр. пр.

1—2—15

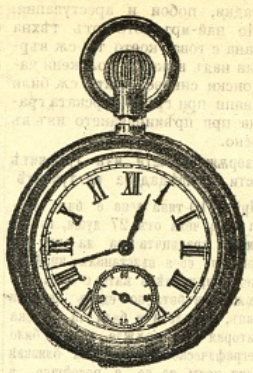

4 лв. 25 съ поща 5 лв.

Швейцарски никеловъ джобенъ часовникъ съ здрава гарантирана за 3 години машина.

Продава се въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ*—София улица „Търговска" № 3.

1—(5)—0

SWIFT CYCLES

Георги Н. Витановъ

ул. „Княгиня Клементина" № 153 София.

Велосипеди и всѣкакви принадлежности.

Голѣмъ депозитъ отъ гуми за велосипеди и за колички за дѣца

1—(4)—0

Постигна се цѣльта

Нѣма вече да се плаща поправка на часовникъ. Нѣма вече да се съмнѣваме въ часовника, че напрѣдва или остава. — Нѣма развала, нѣма изтъркване на механѣзма. — Това вече е постигнато отъ съврѣменното изобретение часовника „Omega Benheur"—изобретение отъ прочутия авторитетъ по часовникарството Edouart Fallet—St. Imer — отъ Швейцария.

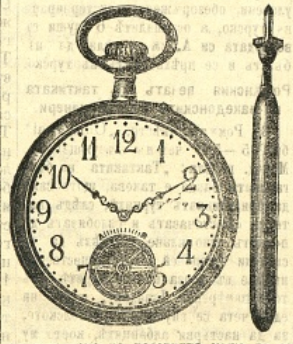

Този часовникъ въ всичкитѣ часовникарски бюра и синдикати въ цѣла Европа и Америка е издржалъ първа премия. — Този часовникъ е патентиранъ въ всички-културни държави. Той се извънредно бързо разпространява въ употрѣбление на всѣкадѣ. — Той се фабрикува всѣки день по 800 парчета. — Той е днесь за днесь думата по часовникарството. Той е часовникъ, за който се дава гарация за 20,000 лв. зл. да се платятъ на онозва, който докаже, че механизма на часовника може да се развали самъ отъ себе си.

Това е единъ съврѣменно точенъ и неразваляемъ часовникъ; има извънредно взящеа външность. Той е много тъвакъ и едва ли не колкото една монета отъ 5 лв. — Той има открита частъ отъ механизма на циферблатъ, която часть го много украсява. Той е съ съвършенно невидимо скрытъ капакъ, че ако даже да се пустне въ вода, нѣма да влѣзе въ механизма.

— Прѣпоржва се на всѣкиго тоя часовникъ, който иска да има веднажъ за вѣкога вѣренъ часовникъ. — *Цѣна 20 л. 25 ст.; съ поща 21 лева.*

Продаватъ се въ *магазинъ* **Д. Христовъ.** *София* — улица Търговска № 3.

1—7—00

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА, София, ще намѣрите: голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Зола, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Дикенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата . . (Заедно съ I томъ — 6 л.).	2·80
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България—2 л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формалн. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доц. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко страници по земледѣлието . . .	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ севѣро-източ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пъстръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопжть	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевѣдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага.

1—3—3 **Отъ книжарницата.**

Печатница Т. Пѣевъ — София

Година I. София, Вторникъ-вечеръ, 15 Априлъ 1903 год. Брой 3.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ ТРИ ЛЕВА.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО, що се отнася до вѣстника, се адресира до Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ се приематъ само за 4-та страница и се плащат на редъ, букви гармонд:
За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особни споразумѣния.

ТОДОРЪ САЕВЪ.

* * *

На 8-й Априлий столичани, па и всички въ България, бидоха изненадани отъ потресающата новина, че Тодоръ Саевъ, героятъ при *Чавкитѣ* и *Гяволски-долъ*, билъ тежко раненъ въ едно люто сражение при с. Цапарево, Петричко — това е станало на 27-й Мартъ — и на слѣдующия день, заобиколенъ отъ своитѣ любими четници, въ голѣми мѫки и съ думи, пълни съ любовь къмъ отечеството и къмъ вѣрната дружина, прѣдалъ Богу духъ.

Поставили си за задача да дадемъ въ страницитѣ на вѣстника си ликоветѣ и биографиитѣ на всички по-видни организатори и активни дѣйци въ Македония и Одринско, ние не можемъ мълкомъ да минемъ покрай юначнитѣ кости на едного отъ най-виднитѣ самоотвержени борци, макаръ прѝживѣ неговитѣ убѣждения, безъ да се отстраняватъ отъ главната цѣль — свободата на Македония и Одринско — се различаваха твърдѣ много отъ нашитѣ. Ето защо намъ се струва, че е повелителна наша длъжность да отдадемъ на починалия борецъ заслужената и храбро спечелена почить.

* * *

Тодоръ Саевъ може да се постави въ единъ отъ първитѣ редове на оная плеяда отъ безкористни, юначни и самопожъртвователни натури, които, веднажъ поставили за цѣль на своя животъ свободата на своя народъ, смѣло, безъ спиръ сѫ вървѣли по *своя* прѣдначъртанъ пѫть. Сиромашко чедо, синъ на робска Македония, сполучилъ съ хиляди усилия и лишения да мине едно слѣдъ друго прѣзъ Ш-класното Банско училище, Сѣрската Прогимназия, Софийската Гимназия, Триестското Морско Училище, Софийското Военно Училище, и най-послѣ да се повиши въ първи офицерски чинъ, той, въ името на благата на сънародницитѣ си, въ името на свободата на отечеството си, зарѣзва спокойното си свѣтло бѫдаще и . . и се побратимява, и влиза пакъ отново между робитѣ, изъ чиято срѣда бѣ излѣзълъ, отива да отрие сълзитѣ на оние, които иматъ нужда отъ това, отива да въоржжи и заягчи ржката на оние, които сѫ петимни за това . . . . Прѣдъ туй рѣдко самоотрѣчение, ние сме длъжни да се поклонимъ.

† Мичманъ Тодоръ Саевъ
Родомъ отъ с. Бѣлица (Разложко), убитъ на 28 Мартъ въ сражението при с. Цапарево.

* * *

Съврѣменницитѣ на извѣстна епоха рѣдко могатъ — дори и когато искренно желаятъ това — да се отнесатъ безпристрастно къмъ дѣлата отъ своята епоха. Ето защо и ние, безъ да се спираме върху обстоятелството — полезно и наврѣменно ли бѣше есенешното възстание въ джумайско, ще прѣминемъ това питане мълкомъ и ще се спрѣмъ само на фактитѣ.

Тодоръ Саевъ не е бивалъ дългогодишенъ организаторъ. Първи пѫть го виждаме прѣди двѣ години да броди изъ границата и да подготвя прѣдварителни работи за активна дѣятелность, а лани, прѣзъ есенята — съ отборъ вѣрни другари при Желѣзница, Лешко, Бѣлица, Чавкитѣ, Гяволски долъ, да поразява турскитѣ пълчища и башибозуци, пратени да прѣслѣдватъ възстаническитѣ чети. Тукъ той прояви всички свои способности на добъръ и смѣлъ бойовникъ. А това и трѣбваше за врѣмето си. Тая година той посрѣдъ люта зима прѣброди границата, и ние го виждаме да нанася една рѣдка побѣда при сражението си съ турския аскеръ при „Чавкитѣ“; а прѣди двѣ седмици, слѣдъ едно друго успѣшно люто сражение при с. Цапарево, слѣдъ побѣдата — убитъ отъ засада. Като смѣлъ и уменъ бойовникъ, Саевъ, увѣрени сме, оставя най-добри спомени между своитѣ съратници и българското. общество. А като безкористенъ борецъ — признателностьта на робската страна.

Поклонъ прѣдъ юначнитѣ му кости!

П. Г.

Македонскитѣ реформи и Берлинскиятъ договоръ.

Подъ горното заглавие виенскиятъ вѣстникъ „Die Zeit“ печати една кореспонденция отъ Парижъ, отъ всеизвѣстния френски дѣецъ *Анатолъ Лероа Болио*, която изцѣло прѣдаваме на нашитѣ читатели:

Македонскиятъ въпросъ не прѣстава да ни загрижва и смущава. Ние, въ Франция, бѣхме щастливи, когато гледахме какъ Австро-Унгария и Русия се споразумѣватъ, за да направятъ прѣдъ Султана съвмѣстни постѫпки въ полза на македонскитѣ християни.

Туй споразумѣние на тѣзи двѣ велики сили, които по своето географическо положение сѫ най-заинтересовани отъ възстановяването на спокойствието въ Ориента, е пѣла една гаранция за спазването на мира, толкова настолтелно желанъ отъ всички държави на нашия континентъ.

Ако и да желаемъ и днесъ даже закрѣпването на австро-руското съглашение, ние трѣбва да изповѣдаме, че питаемъ особно недовѣрие къмъ ефикасностьта на прѣпоржчанитѣ отъ двѣтѣ държави мѣрки. Сѫщо така, нуждно е да изкажемъ съмнѣнието си и по туй, че и другитѣ държави ще послѣдватъ Австрия и Русия — за да отърсатъ отъ Македония онзи гнѣтъ, подъ който тя пъшка.

Бихме могли само да се заблуждаваме! На всѣки, който познава Турция и Балканския полуостровъ, прѣдложенитѣ реформи биха се показали по настоящемъ недостатъчни, ако и да сѫ посрѣщнати тѣ добрѣ отъ страна на Портата. Нѣщо повече; това би било право и въ тоя даже случай, ако Султанътъ искренно ги приложеше. Прѣди не много години, когата лошата система на управление и продължаванитѣ притѣснения не бѣха още докарали до отчаяне толкозъ голѣма часть отъ населението — както днесъ, работата би била може би по-инакъ. Днесъ обаче, прѣдлаганитѣ реформи едва ли биха могли да забавятъ, ако не съ мѣсеци, то поне съ седмици избухването на оная криза, която грози Турция — па може би и Европа. Дѣйствителни реформи въ Турция, или поне въ провинции съ прѣимуществено християнско население, биха могли да се прокаратъ само подъ контрола на Европа. За тоя фактъ е била държана смѣтка даже въ Берлинския договоръ — но изглежда, че отъ тогава силитѣ сѫ го забравили.

Европейскиятъ контролъ би трѣбвало да бѫде първата прѣдпоставка на какви и да било сериозни реформи въ Турция. Австро-руската дипломация не е взѣла достатъчно въ съображение това. Назначаването на единъ главенъ инспекторъ само за едно

продължение отъ нѣколко години по никой начинъ не може да има значението на единъ европейски контролъ, особно ако този главенъ инспекторъ бѫде мухамеданинъ и при туй неговото назначение послѣдва безъ едно прѣдварително съвѣщание съ великитѣ сили. Дѣйствително, би имало извѣстна цѣна обстоятелството, ако на чело на турската жандармерия бѫдѣха поставени европейски официри и се приемаха въ редоветѣ на тая жандармерия и християни. Но ако и за напрѣдъ бѫде завзета отъ безброй турски войски, които живуватъ като въ неприятелски кѫщи, то европейскитѣ официра би останали просто безсилни зрители на насилия и притѣснения, безъ да могатъ нѣгдѣ да отплащатъ за подобни угнѣтявания.

Поради туй, ние се отнасяме извънредно много скептически къмъ резултатитѣ, които се очакватъ отъ реформаторската акция, толкозъ повече. че ние не виждаме никаква гаранция, че Султанътъ мисли дѣйствително лоялно да приложи тия реформи. Напротивъ, имаме основания да се опасяваме, че Султанътъ, слѣдвайки своята привична политика, отъ една страна ще обѣщава да реализира тия реформи, а отъ друга — чрѣзъ тайни заповѣди ще прави невъзможно прокарването на обѣщаното. Сѫщо така, липсватъ всѣкакви основания да се мисли, че християнското население ще се задоволи отъ тѣзи реформи, тъй като то е хранѣло надеждата, че ще получи много повече отъ това, което му се обѣщава само сега. Трѣбва слѣдователно да се страхуваме, че угнѣтенитѣ сѫ се почувствували разочаровани, толкозъ повече, че тѣ отъ опитъ знаятъ, какво турското правителство прави винаги безмѣрно малко въ сравнение съ онова, което то обѣщава по най-тържественъ начинъ.

Азъ, напримѣръ, бихъ останалъ очуденъ, ако узнаехъ, че нѣкой македонецъ е далъ довѣрие на султановата амнистия. Македонското население и неговитѣ защитници, което значи организаторитѣ на възстаническото движение, се силятъ на 23 членъ отъ Берлинския договоръ, който бѫде гарантиранъ отъ европейскитѣ сили. И не трѣбва да се мисли, че тѣ ще отстѫпятъ отъ обѣщанията на силитѣ, дадени въ тоя членъ.

Въ висша степень обезпокоително е обстоятелството, че европейскитѣ държави толкова лекко изглежда да сѫ забравили единъ дипломатически актъ, съставенъ и подписанъ отъ тѣхъ, подъ прѣдсѣдателството на Бисмарка. Това би могло само да даде по нататъшни поощрения на Султана да се отклони отъ онія задължения, които му налага Берлинския договоръ.

Силитѣ, давайки да се разбере, че прѣдписанията на Берлинския договоръ изглежда да сѫ забравени отъ тѣхъ, могатъ да пробудатъ подозрѣнието, че тѣ искатъ да внушатъ на македонското и арменско население, че то трѣбва да се прости за сега отъ всѣка надежда да види изпълнени за сега клаузитѣ на Берлинския трактатъ. *Съ туй силитѣ биха произнесли банкрута на Берлинския договоръ.*

Може ли това да се счита за послѣдна дума на европейската дипломация? Дѣйствително ли сѫ задължени македонцитѣ да отстѫпятъ отъ всѣка административна автономия, ако за сега не могатъ да добиятъ нѣкаква политичетка самостоятелность? Трѣбва ли македонцитѣ да се откажатъ отъ всѣки статутъ, както това стана до нѣгдѣ съ Ливанъ? Нуждно ли е, щото арменитѣ, чието сѫществуване дипломацията изглежда съвършенно да е забравила, да не напомняватъ никога вече реализирането на 61 членъ отъ Берлинския договоръ? Трѣбва ли и съ тѣхъ да се случи това, което стаза съ ромжнскитѣ евреи, които, отъ като Берлинскиятъ трактатъ имъ гарантира извѣстни правдини, се третиратъ много по-злѣ отъ колкото по рано?! Азъ не мога да се ява като песимистъ; обаче начинътъ, по който европейскитѣ велики сили, слѣдъ изтичането на четвъртъ вѣкъ, „бдятъ" върху изпълнението на извѣстни прѣдписания, плодъ на тѣхната съвмѣстна дѣйность, не прави голѣма честь нито на правителствата, нито на публичното мнѣние на Европа — до колкото изобщо може днесь да се говори за едно европейско публично мнѣние.

Организиранитѣ неотдавна въ Парижъ голѣми манифестации въ полза на угнѣтенитѣ въ Турция прѣслѣдваха цѣльта, да пробудатъ наново общественото мнѣние и чрѣзъ него да упражнятъ върху френското правителство и дипломацията на Франция единъ натискъ, което ще рече, да я подбудатъ да поиска настоятелно отъ Султана чисти *истински* реформи, въ духа на прѣдписанията на Берлинския трактатъ. Ораторитѣ отъ всички партии бѣха на едно и сѫщо мнѣние: прокарването на исканитѣ отъ Портата реформи да стане *подъ контрола на великитѣ сили.* За съжаление, именно въ това отношение австро-руската нота, съ която се искаха реформитѣ, не бѣ достатъчно категорична. Ясно е слѣдователно, защо никой не можеше да остане доволенъ и успокоенъ отъ публикуването на австро-руската „реформена нота". Прѣдложенитѣ реформи не само че се намѣриха отъ всички за напълно недостатъчни, но има опасность, че реализирването на тия реформи не бѫде съпослѣдвано отъ никакви осѣзателни и значителни резултати. Това наше твърдение не би изгубило своята смисъль и тогава, ако на тая реформаторска акция се гледаше като на първа стѫпка, слѣдъ благата на която ще послѣдватъ други. Понеже всички онѣзи, които имать прѝлъдце запазването на мира, не посрѣщатъ съ живо задоволство австроруското съглашение и не смѣятъ да питаятъ приятни и радостни надежди касателно близкото бѫдащe на Балканския полуостровъ. Ако днесь се съзираятъ въ Парижъ слѣдитѣ на едно дълбото недоволство, въ Батоля и Скопие, въ София и Пловдивъ, даже въ Бѣлградъ то би трѣбвало да се чувствува още по силно.

Австроруската реформаторска акция ми се вижда не повече отъ единъ пръвъ опитъ за уравняването на македонския въпросъ. Ние можехме да се считаме щастливи, ако тъзи първа стѫпка водѣше поне къмъ туй, щого да се тури редъ и да се гарантира сигурность въ областитѣ на Вардаръ, както и въ Косовскитѣ полета. Но въ настоящия случай ние хранимъ въ дѣйствителность много слаби надежди. Понеже да се тури единъ край на нападенията и насилията на мухамеданскитѣ албанци; да се спратъ за винаги разбойничествата и кланетата, които се вършатъ отъ страна на башибозука; да се вдъхне довѣрие въ християнското население на странага и да се накара то да се отклъне отъ възстаническитѣ дружини и да се завърне въ селата си — за всичко туй се искатъ сериозни мѣрки и по рационални реформи.

Македонскиятъ въпросъ е влѣзълъ въ една нова фазъ, която може дълго да трае. Единственятъ пѫть за разрѣшаването на този труденъ проблемъ, споредъ както мисля азъ, трѣбва да бѫде търсенъ въ рамкитѣ на Берлинския трактатъ, чиито автори сѫ държали смѣтка за всички трудности. Да се търси разрѣшаването на този въпросъ вънъ отъ клаузитѣ и прѣдписанията на този договоръ, да се избѣгва разрѣшаването му чрѣзъ палиативни мѣрки, би било — ще си позволя „непарламентарния" изразъ — просто единъ „лепежъ".

ТЕПЛОВЪ ЗА АВТОНОМИЯТА НА МАКЕДОНИЯ.

Г-нъ В. А. Тепловъ, отличенъ познавачъ на източнитѣ работи и авторъ на бѣлѣжитото съчинение „Българския църковенъ въпросъ", е издалъ крайно интересна брошура: „Турскитѣ реформи въ свързка съ въпроса за автономията на Македония и Стара Сърбия". Въ нея той рѣзко критикува австро-руския проектъ за реформи.

„Дългиятъ опитъ е доказалъ, че, ако искатъ да се добие нѣщо отъ Портата, необходимо е точно да се отбѣлѣжи, какво именно искатъ отъ нея. А да искашъ отъ турското правителство срѣдства изобщо, безъ да опрѣделишъ, какви трѣбва да бѫдатъ тѣ, нѣма да докара никакъвъ практически резултатъ, защото още отъ напрѣдъ можемъ да прѣдположимъ, че, ако оставимъ Портата свободна да избира срѣдства, които би съотвѣтствували на положението на страната при дадени обстоятелства, то тя ще се спре само на призрачни срѣдства, които ще могатъ замажи очитѣ на досадлива Европа, а не да се достигне самата цѣль, която държавитѣ сѫ имали прѣдъ видъ.

„Всичко въ проекта е старо, а неговата творческа часть е само даването нови длъжности на отоманската банка и поставяне начело на полицията и жандармерията специялисти иностранци. И по-напрѣдъ сѫ се правили опити да се въведатъ реформи въ Турция, но не сѫ се сполучили, а е противодѣйствувалъ и вътрѣшния граждански строй на турския животъ, основанъ на корана, на шерията и на свещенитѣ обичаи, отъ които до такава степень е проникнатъ тѣхниятъ животъ, че тѣ сами не знаятъ, дѣ се свършва религията и дѣ се почва тѣхния частенъ животъ.

„Още въ 1867 год. руското правителство подава единъ меморандумъ, въ който казва, че относително всичкитѣ мѣрки, опрѣдѣлени отъ хати-хумаюна (и които сѫ много по широки отъ сегашнитѣ) „опитътъ е доказалъ тѣхната недостатъчность, тѣхното невъзможно прилагане на практика, а така сѫщо и плачевнитѣ резултати на приложенитѣ до сега полумѣрки. Неужели отъ тогава се измѣнихаония елементи, съ които имаме работа въ Македония и Стара-Сърбия? Не е ли по-логично да се допустне, че еднакви причини имать еднакви слѣдствия и че, затова, резултатитѣ отъ новитѣ реформи ще бѫдатъ сѫщо така плачевни, както и добититѣ резултати отъ реформитѣ на Хати-хумаюна?

По мнѣнието на автора, „единчния способъ да се усигори мирътъ на Балканския полуостровъ е да се даде автономия на Македония и Стара-Сърбия, додѣто не сѫ се развили тамъ събития, заради които имаме вече доста зловѣщи признаци".

„Ако ли се пропустне врѣмето и на Балканския полуостровъ се почне пожаръ, още отъ напрѣдъ може да се прѣдскаже, че той ще бѫде въ полза на Австрия и ще докара окупацията на Албания и Македония. . . . Австрия ще извърши отдавна начертаната знаменита разходка „au dela de Mitrovitza".

ПОДЛИСТНИКЪ.

ПРѢЗЪ МАКЕДОНИЯ.

Едно село отъ ужаси.

Въоръженията помакъ.

Джумая
Мартъ 23/903 г.

Елешница е едно отъ дванадесетѣ села въ Разложко, Севѣрна Македония. Най-голѣмитѣ села въ Разложко сѫ Банско—за което азъ вече говорихъ — и Мехомия, сѣдалище на каймакамина Хасанъ Тасимъ бей, чието ние азъ спомнихъ относително прѣслѣдванията, извършени отъ него. Голѣма часть отъ най ужаснитѣ варварщини по настоящемъ сѫ извършени въ Елешница. Както и Банско, това село е изключително българско. То има около 2000 жители, чиито сигурность на живота и имота сѫ гарантирани отъ присѫтствието на единъ калъкъ отрядъ турска войска, освѣнъ обикновената жандармерия, нощни вардачи—всички турци, всѣки отъ тѣхъ въоръженъ. Отъ тази мѣстна сила една малка гвардия или ескортъ бѣше изпратена за да придружи моя старъ ескортъ отъ Банско. Така щото, благодарение на учтивостьта на каймакамина, нашата кавалкала броеше 21 човѣка. Азъ мисля, че моитѣ 14 войници отъ Сѣресъ — или даже четиримата заптии между тѣхъ — биха били повече отъ достатъчни противъ каквато и да било изненада отъ онѣзи „загабонти комитаджий", които биха се рѣшили да ни нападнатъ посрѣдъ день. Но както се говорѣше, и въ Сѣресъ се поотори отъ каймакамина — „човѣкъ никога неможе да знае какво може да се случи". Послѣдното плѣняване въ Разложката околия „постува на нашето правителство 15,000 лири. При това „загабонтитѣ" купуватъ оржжие съ нашитѣ пари, като съ това се създаватъ непріятности отъ плановетѣ имъ противъ султана". Нашата нова подкрѣпа, къмъ която се присъедини и 1 помакъ за водачъ, вѣрвѣше отпрѣдъ ни съ нарамени пушки. Въ войнишки опанци, съ вълнени подложки и бѣли високи чорапи, пристѣгнати съ ремъчки, тѣ маршируваха съ леката бѫрзина на котка. Слѣдъ тѣхъ ѣздеха заптиетата, послѣ идѣше пишущия тѣзи редове, придружаванъ отъ Константинъ Стефановъ. Кавалерията се доусаше край пѫтя.

„Баба Марта."

Ние бѣхме благопріятствувани съ добро врѣме. „Баба Марта" доста късно ни приготви за прогѣтъ. Ливадитѣ бѣха пожълтѣли съ лай-лайкучка. По безоблачното небе се бѣха развѣтрили и разпѣли стотини чучулиги. По въ Банския *Царчинъ ледъ* бѣше още всичко вкованo: ние узнахме това, когато се възкачихме по полянатѣ. Въ врѣме на изкачването живописната Банска долина постепенно се разтваряше прѣдъ нашитѣ очи. Тамъ, долѣ, сѫ разположени селата Банско и Мехомия. Въ сивата тъмна червенина и зеленина на долината блѣщукаше като срѣбърна нивца рѣката Мѣста.

България е много наблизко, но бѣжанцитѣ на терора употрѣбяха много дни между снѣговетѣ и поледицитѣ, прѣди да сполучатъ да прѣминатъ границата. Съ малко изключение тѣ сѫ още въ България, кѫдѣто сѫ станали безпомощна причина отъ политически и икономически страхъ за книжеского правителство. Селото Бистрица, напримѣръ, чиито жители избѣгаха вкупомъ, е още необитаемо.

Въ Градево ние сме почти въ центра на македонската часть, кѫдѣто миналата есень се случиха първитѣ сражения съ турцитѣ и гдѣто възстанието бѣ по-добрѣ организирано, отколкото другадѣ. Въ тази часть българитѣ образуватъ прѣдоляющото мнозинство отъ населението. Тъй като името българинъ произвежда нѣкакво недоразумѣние въ европейския печатъ, една двѣ думи, като обяснение, нѣма да бѫдатъ излишни.

Има българи отъ Княжество България. Има българи въ Македония, които провинция образуваше часть отъ Велика България и която въ срѣднитѣ вѣкове граничеше съ три морета — Адриатическо, Черно и Егейско — и която си имаше свой собственъ „царь".

Поради тръцкото кръвно смѣшение, тѣ се различаватъ доста отъ българитѣ, надъ които принцъ Фердинандъ князува. Но тѣ сѫ българи; или, ако се прѣдпочете това име, българо-македонци, чиито езикъ и религия сѫ идентични съ онѣзи на тѣхнитѣ съплеменници отъ другата страна на Балканитѣ.

Сега още една дума като поражчителство. Нека не се въобразява, че цѣльта на революционното движение е възобновяване на Велика България — съ присѣдиняването на Македония къмъ нея; единчката цѣль на революцията, която, ако не се рѣшимра самата Руско-Австрийска програма, нѣма да се отложи за дълго, е да се отърватъ отъ турчина или, друго яче казано, да се добиятъ еднакви права за всички нации — турци и християни — въ Македония. Защото, дѣйствително, много сѫ онѣзи турци, които оплакватъ сѫществующата анархия и признаватъ факта, че революция и една пълна реформа сѫ единчкатѣ възможни алтернативи. Между принцъ Фердинандовитѣ поданици, *като почнемъ отъ самия Даневъ, президентъ-министра, и свършимъ съ простия селянинъ, македонскиятъ въпросъ е изцѣло единъ въпросъ на хуманитетъ, както и социално-економически, защото самъ България постепенно се пълни отъ емигрантитѣ на българомаке-донци, които намиратъ живота си нетърпимъ въ своето прѣкрасно отечество. Въ тѣхъ смисъль македонскиятъ въпросъ е тѣсно сѫщо и български въпросъ.* Той е наложенъ на българскатѣ министри, макаръ и да имъ е противенъ. „Вие сѣете прѣдателство въ кѫщата ми" кѣщи турчанитѣ оттатъкъ планинитѣ. „Лъжа е", вика българинътъ още по-енергично: „вие хвърляте въ огънь Балкана". Отъ делкатна гледна точка, и застрашителна и смъртна опасность, нито единъ европейски въпросъ може да се сравни съ този, който въ тоя моментъ смущава Фердинанда и неговитѣ съвѣтници. (Слѣдва)

Джанъ Магдоналдъ.

Отъ Македония и Одринско.

Свѣдѣния, получавани направо отъ вѫтрѣшенъ източникъ.

СРАЖЕНИЯ.

Ново сражение при „Червени-връхъ".

(Специална телеграма на в. „М. О. Куриеръ")

Отъ Кюстендилъ днесъ получихме слѣдната телеграма:

„На 12 того, край с. Сокулица, мѣстностьта „Черни-връхъ", имало сражение между мѣстната чета и аскера. Загуби четата — никакъ, турци 25 отхарани мъртви Кратово; ранени повече, и единъ милязиминъ. Подробности — по-сѫта".

Фотографията на убититѣ въ сражението при с. Сърмашикъ.

При сражението въ с. Сърмашикъ бѣха убити войводата на четата, *Пано Ангеловъ*, и стария хѫшъ *Никола Равашоли*. На слѣдния денъ турцитѣ сѫ възрали труповетѣ на двамата юнаци за една кола и сѫ ги влачили тъй до г. М. Търново. Отъ тамъ, изправени и възрани за една кола, сѫ били подкарани къмъ Лозенградъ и въ това положение фотографирани. Редакцията ни вече притежава една отъ тия фотографии на турската власть и утрѣ се надѣва да я помѣсти въ вѣстника си. По тоя случай ще има едно подробно описание на сражението.

Писмо отъ Одринъ.

Утрояване на стражата.—Счакването 12000 души войници отъ Мала Азия.—Недоѫтрето на Арифъ паша къмъ компанията на източнитѣ желѣзници.—Слухове за война съ Българія.

Пишатъ ни отъ Одринъ, съ дата 11 априлъ: Свѣтлитѣ праздници тукъ и въ вилета минаха, като никога, при крайно безпокойство и тревога отъ страна на властьта: полиция и жандармерия се *утроиха* и зорко бдятъ надъ всѣки иновѣрецъ. Войската се пръсна изъ градоветѣ и селата: за Лозенградъ, Дедеагачъ, Кърджали и Узунъ-Кюпру е изпратенъ по единъ табуръ пѣхота; отъ Мустафа-Паша пристигна тукъ другъ единъ табуръ. Днесъ се очакватъ отъ Мала-Азия 6000 души пѣхота, а утрѣ още 6000. Акцитѣ въ Чаталджа, Мустафа-Паша и сражението при Сърмашикъ, което костувà на турцитѣ 17 гроба въ Сърмашикъ, 19 тежко ранени въ одринската болница и неизвѣстно колко въ лозенградската, силно потресе Арифъ паша, който е извѣстенъ съ своята крайно пъзлива ревность. Той е вдигналъ вече довѣрието си даже отъ компанията на източнигѣ желѣзници въ повѣрения му вилаетъ и за туй при особенъ контролъ отъ турци чиновници и специално наети вагони прѣнася оржжията и войскитѣ си. Войски се свалятъ отъ Азия въ Текиръ-Дагъ, Гелиболъ и Дедеагачъ.

Турцитѣ не криятъ озлоблението си и настоятелно се носи слухътъ, че слѣдъ нѣколко що терзания като ония при Карбинци, Смърдешъ, Сърмашикъ, слѣдъ една редица отъ бъркотия, слѣдователно, Турция ще обяви война на България, която, споредъ схващането на всички турци, е крайното зло, изворътъ на анархията въ държавата ѝ. Паниката срѣдъ турци и християни отъ това е потресающа. Търговията е компрометирана и гладъ ще бжде краятъ на това положение, което кара всѣки да се крие въ черупката си съ силата и безсилието си.

НАСИЛИЯ И ЖЕСТОКОСТИ.

Въ Одринъ се готвятъ нови бѣсилки.

Веднага слѣдъ сражението въ с. Сърмашикъ (М.-Търновска каза), 20 души сѫ били арестувани, 10 отъ които сѫ откарани вече въ Одринъ. Пръска се слухъ, че отведенитѣ въ Одринъ сѫ били вечѣ осждени отъ военния сѫдъ на смъртъ и скоро щѣли да бждатъ обѣсени изъ Одринскитѣ площади. Въ тѣхното число били и *Райко Петровъ*, търговецъ отъ М.-Търново, арестуванъ прѣди мѣсецъ безъ никаква причина, и Войко Георгиевъ, пакъ изъ М.-Търново, арестуванъ прѣди 20 дена, защото билъ намѣренъ въ кѫщата му единъ счупенъ револверъ съ 31 патрона.

Нека! Нека бѣгатъ! Едва се е изминала година, отъ какъ въ Одринъ се издигнаха четири грозни бѣсилки за незабравимия Свѣтославъ Мерджановъ и другаритѣ му, ето че сега се готвятъ нови. Нека! Защото всѣка бѣсилка щѣ бжде по едно знаме за населенията, изъ чиято срѣда сѫ излѣзли приготвенитѣ за обѣсване.

О, тирани! Съ бѣсилки и куршуми се не убиватъ чѣшки идеали. Тѣ само ускоряватъ осъществянето имъ.

Схватка между населението и турскитѣ власти въ Лозенградско.

Въ Лозенградско има нѣколко турски мозджерски села, заселени прѣди 10-тина години на земѣща на български села. Отъ като грабятъ най-хубавитѣ български ниви и ги обработватъ, безъ да плащатъ за това никому и като отнемать поминъка на бѣдного българско население, послѣдното е принудено да плаща за ограбенитѣ ниви всичкитѣ данъци на властьта. Това е ставало всѣка година. Властьта и тая година насилила таксилдаритѣ да прѣбератъ отъ българитѣ данъцитѣ и на ограбенитѣ ниви, обаче населението отказва и на много мѣста, слѣдъ като се е съпротивило съ оржжие въ рѫка, се е присѣдяняло къмъ бродящитѣ изъ Одринския вилаетъ въстаническа чети. По тоя начинъ сама властьта праща най-смѣлитѣ българи въ редоветѣ на четитѣ.

Балканскитѣ Държави.

Сърбитѣ ще основаватъ фондъ „Щербина".

В. „Уставна Сърбия" въ брой 90 отъ 11 Априлъ, подъ заглавие: дно Еуместно и полезно прѣдложение, пише: „Прѣди нѣкой день г. Д-ръ Миленко Веснич е напечатилъ въ „Търговински Гласникъ" едно писмо, въ което прѣдлага, въ паметь на покойния Щербинъ чрѣзъ доброволни пожертвования да се основе единъ фондъ, отъ който всѣка година да се дава награда на онова лице, което, било като активенъ дѣятель, било иначе, като публицистъ, най-много защищава нашитѣ народни интереси извънъ границитѣ на кралство. Г-нъ Весничъ отъ своя страна е вложилъ 100 л. като основа за тоя фондъ. До колко е уместно и полезно едно такъво начинание, не трѣбва и да се говори. Ползата отъ фонда, за чието образуване г-нъ Весничъ прави прѣдложението, не подлежи на никакво съмнѣние и за неговото основание насъ ни упѫтватъ добритѣ спомени за покойния Щербинъ, който е изкупилъ своята любовь спрямо нашитѣ братя въ Стара Сърбия съ живота си. Ние се твърдо надѣваме, че всички граждани ще подематъ прѣдложението на г. Веснича и съ своитѣ пожертвования ще помогнатъ да се основе по-скоро тоя фондъ.

Анархията въ Македония и насилията на турскитѣ власти.

Романския в. „Отечество" пише слѣдующето по анархическото положение въ Македония:

Турскитѣ власти правятъ всичко възможно да държатъ въ голѣма тайна честитѣ сблъсквания на в ѝската съ българскитѣ революционни чети. Шпионитѣ сѫ се намножили до толкозъ на всѣкждѣ, че лесно хващатъ всѣкой, който посмѣе да каже истинското положение; а пакъ всичкитѣ писма, които се даватъ на пощата, минаватъ прѣзъ цензурата, че тогазъ се вржчватъ на адресата. Много пѫти цензоритѣ, които прѣглеждатъ писмата, криво разбиратъ съдържанието, защото повечето отъ тѣхъ сѫ хора невѣжи, и това става причина да се пълнятъ затворитѣ съ невинни хора.

Въ сегашно врѣме турцитѣ покорѣчи не правятъ вече разлика на народноститѣ, а трепятъ и убиватъ на общо основание всѣки „гяуринъ". Отъ една страна турцитѣ, а отъ друга дивитѣ албанци въ скоро врѣме ще прѣобърнатъ на пустиня цѣла Македония.

ИЗЪ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПЕЧАТЪ.

МИТИНГЪТЪ ЗА МАКЕДОНИЯ И АРМЕНИЯ. ВЪ МИЛАНО.

На състоялия се митингъ на 26/13|IV въ Милано въ театръ „Фоссати", между многото дружества и видни граждани като Ф. Турати и др., присѫтствували и сенаторитѣ: Вилари, де Анжели, Роси, Пиза; и депутатитѣ Албертони, Кредаро, Кверчи, Манжагалли, Рамполди, Рандани, Луцати, дел'Балцо.

Митингътъ е билъ възвѣстенъ съ слѣдующия манифестъ:

„Граждани!

„Една империя, която се е впила въ Азия и Европа, ни дава най-грозниятѣ зрѣлища отъ варварствата ѝ — както въ източнитѣ ѝ граници въ Армения — тъй и въ западнитѣ ѝ — въ Македония.

„Изнасилванията и похищенията, на които е осждена Армения, сѫ дѣло на жестокитѣ орди, покровителствувани отъ властитѣ. И върху Македония тежатъ свирѣпи вълнения, поддържани отъ едно правителство, каквото не се е чувало до сега.

„Съ настоятелнитѣ и повтаряни постѫпки, водени отъ европейската дупломация, Турция могла би да обуздае поне малко скотскитѣ оргии и лошото управление. Но тия задължения отъ двѣтѣ страни си оставатъ всѣкога ужасни насмѣшки.

„Европейската дипломация, жаждуща да задоволи егоистичнитѣ си стрѣмежи, не се опълчава съ нуждната енергия противъ отоманската империя, за да я принуди къмъ редъ.

„Но чувството на цивилизованитѣ народности иска вече да строши всичкитѣ вериги и да съкруши всичкото зло, които Турция върши и поддържа. Днешната цивилизация свръза потѣсно и братски хората, и великитѣ желания и начинания не изхождатъ вече само отъ една душа. Ние сме вече способни да сподѣляме участьта на страдалцитѣ, ние чувствуваме, че имаме правото и дълга да възстанемъ противъ когото и да е въ името на *свѣщенната и потжикана човѣшина*.

„Граждани!

„Въ името на човѣщината, между образованитѣ хора трѣба да се издигне единъ протестъ, протестъ скрѣпенъ отъ душитѣ ни, за да застави европейскитѣ правителства да се застѫпятъ за арменцитѣ и македонцитѣ, изложени на турскитѣ жестокости и протестътъ трѣба да бжде толкова силенъ и единодушенъ, за да може да съкруша несъгласията и личната алчность на европейската дипломация. Единодушното искане на европейскитѣ сили на свой редъ ще стане едно такова силно сплотение, щото да господствува за всѣкога надъ Турция, безъ да се явява нужда отъ прибѣгване до крайното право — оржжие.

„Граждани!

„Единъ истински кръстоносенъ походъ на цивилизацията противъ варваризма ще се образува. Човѣщината го изисква. Подъ този священъ девизъ, длъжность е и естествено е, щото Италия по цѣлата си дължина да дигне глава и Милано да хвърли справедлива свѣтлина между италиянскитѣ земи.

„Отъ увѣдомени оратори, наши и чужди, ще чуете съ истинско краснорѣчие мислитѣ, които ви изказваме, за да ви поканимъ да се притечете на нашия митингъ.

„Никаква разлика на партия или убѣждения може да ни раздѣли отъ това поле. Притечете се всички".

Комитета.

Италия и Албания.

„Berl. Tagblatt" публикува една дълга статия, подъ название „Италия и Албания", инспирирана отъ мѣродавно дипломатическо мѣсто отъ Римъ. Статията е насочена противъ прѣдложението на Санъ Дужлияно, бивши министръ и депутатъ. Миналата година Санъ Джулияно, горещъ привърженикъ на тройния съюзъ, бѣше посѣтилъ Албания и сега е събралъ въ отдѣлна книга печатанитѣ тогава свои статии въ в. „Giornale d' Italia". Между другото той казва, че за сега въ Албания има явно съперничество между Италия и Австрия и всѣка отъ тѣхъ се старае да намали значението на другата. Наистина, тѣ сѫ се споразумѣли да пазятъ Statu-quo, но това не изключва взаименъ антагонизмъ и недовѣрие; всѣка една отъ тѣхъ се страхува отъ една акция на другата, да не би да не може да се запази Statu-quo, та за това всѣка се готви за твоя случай, като се старае да разшири своето влияние, своя престижъ и своята търговия.

За да се тури край на тая безумна борба, той прѣдлага да се раздѣли Албания на сфери на влияние. Източната часть на Албания и вилаетитѣ Косовски и Битолски да паднатъ въ сферата на австрийского влияние, а западната часть и Шкодра и Янина, — на италиянското. Но той забравя, че на друго мѣсто въ своята книга казва, че въ Косовския и Битолския вилаети, които само отъ части сѫ албански, има съперничество между Русия и Австрия. Ако е работа да се раздѣли Албания на сфери, то защо Санъ Джулияно, казътъ дипломатъть, не раздѣля Албания на сѣверна съ Дурацо за Австрия и южна съ Авлона и Янина — за Италия? Защо не прѣдлага, щото Авлона, на която той приписва голѣмо значение и която може да служи като точка на опора за една флота, дѣйствующа противъ Италия, да остане неутрална и да не бжде укрѣпявана?

Агенти и демонстрации.

На „Pol. Corr". пишатъ отъ Цариградъ:

„Вслѣдствие на разни слухове и довѣрителни свѣдѣния, споредъ които македонскитѣ комитети готвятъ атентати и демонстрации както въ Цариградъ, така и въ столицитѣ на вилаетитѣ, Портата взѣ прѣдпазителни мѣрки. Полицейския надзоръ, както и нощнитѣ патрули, станаха по-строги въ Цариградъ, Солунъ, Скопье, Битоля и Одринъ, както и въ по-голѣмитѣ мѣста на вилаетитѣ. Взѣха се и други мѣрки. Такива прѣдпазитекни мѣрки се взиматъ и въ голѣмитѣ европейски градове даже и въ най-мирно врѣме [бошъ-лафъ!]. Нѣма никаква причина за опасения въ Цариградъ, та пѫтници спокойно могатъ да идватъ въ столицата. Изобщо прѣобладава това мнѣние, че тѣзи извѣстия и слухове нарочно сѫ пустнати отъ комитетитѣ, или пъкъ сѫ плодъ на изобрѣтателни и лакоми за пари полицейски органи".

Сѫдене на Щербиновитѣ убийци.

Отъ Скопие телеграфиратъ на „Neue Fr. Presse":

„Съучастникътъ на Ибрахима отказва да е знаелъ нѣщо за убийството. Прѝсѫдата ще се издаде въ четвъртъкъ".

НЕВИДЕНО и НЕЧУТО!

Фотографитѣ ви продаватъ по 1,50, а ние по **35** стотинки една кабинетенъ фотографически портретъ на Дарвина, Зола, Гладстона, сегашния руски царь, Тургеневъ, Пушкинъ, Верди, Бетховенъ, Чайковски, Додѐ, Гете, Моцартъ и много други политически, литературни и музикални знаменитости.

Работа артистична. Цѣна небивала. Съ малко пари богата колекция.

За разпродавачи особени цѣни.

Олчевата книжарница, София.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

Телеграми на Балк. Агенция.

Цариградъ, 14 Априлъ. — Споредъ съобщения на Портата, военнотѝ дѣйствие противъ съпротивляющитѣ се албанци отъ Скопския вилаетъ се приготовлявало еще и сигурно щѣло да се изпълни. Това дѣйствие било даже почнало. Споредъ едно извѣстие, 16 баталиона заминали отъ Вергловецъ за Призренъ; споредъ едно второ извѣстие, тѣ се завърнали отново за Верязовецъ. — Новината, че албанцитѣ имала прѣзъ послѣднитѣ дни събрание въ Дрѣница или Дрѣновце, при Дяково и заминали на групи да нападнатъ Прищина, не се потвърдява. — Заповѣдьта за мобилизацията на бригадата редифа въ Денизли, Мала Азия, която принадлежи на 3 армейски корпусъ, се отмѣни и само два баталиона отъ нея сѫ мобилизирани. — Относително прѣдполагаемия разговоръ на единъ сътрудникъ на Атинския в. „Скрипъ" съ австро-унгарския вице-консулъ въ Сѣръ, Златко, трѣбва да се констатира, че послѣдния е почетенъ вице-консулъ и слѣдователно безъ политически инструкции и увѣдомления, затова и неговитѣ извѣления, и въ случай, че сѫ дѣствително направени, сѫ безъ значение.

Миланъ, с. д. Вчера въ театра „Фосатѝ" стана митингъ въ полза на Армения и на Македония. Присѫтствуваха двѣ сенатори, четирма депутати, много видни лица въ политиката и литературата и голѣмо множество народъ. Четоха се много удобрителни писма отъ Италия и отъ странство. Държаха се нѣколко рѣчи. Прие се съ аклямация единъ дневенъ редъ, съ който се изказва желание, щото Силитѣ да намѣрятъ единъ начинъ за прѣкратяването страданията на Македония.

„БИБЛИОТЕКА“

списание за литература, популярна наука и обществени знания.

Излиза въ началото на всѣки мѣсецъ въ обемъ срѣдно 12 печатни коли (192 страници) и струва:

Въ Княжеството: 1) За ученици, студенти, юнкери и войници — 10 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие; 2) за всички останали 12 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие по три лева, или пъкъ при получанието на всѣка книга по единъ левъ на мѣсецъ.

Въ странство — три бѣли меджидии или 15 л. златни годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие.

Всѣки може да се абонира и само на едно или нѣколко отъ съчиненията, които влизатъ въ сп. *„Библиотека“*. Абонираритѣ се по тоя начинъ ще плащатъ по **десеть стотинки** на всѣка печатна кола (16 страници).

„Библиотека“ е най-евтното списание въ Княжеството, защото дава на абонитѣ си годишно 144 печ. коли за 10 и 12 л.;

„Библиотека“ ще бъде най-пѣвното списание, защото ще даде на българския читатель 16 съчинения на най-прочути автори само за 10 и 12 лева;

„Библиотека“ може да се получава отъ всѣкого, защото абонаментната стойность се плаща по левъ на мѣсецъ срѣщу 12 печатни коли (192 страници) полезно четиво и още по-полезни знания;

„Библиотека“ ще удовлетвори всѣкого, защото всѣки може да се абонира само на онѣ съчиненія, които му се правятъ, срѣщу 10 ст. за печатна кола (16 страници).

Желающитѣ да се абонираръ на списанието *„Библиотека“* и на отдѣлнитѣ съчиненія, които влизатъ въ него, трѣбва да се отнесатъ до спеціалнитѣ ни настоятели въ околийскитѣ и окръжни градове, или пъкъ направо до стопанина.

Всѣки може да се абонира и при пощенскитѣ писалища.

Книга I ва се препечатва.

На никой отъ настоятелитѣ ни не се прави отстѣпка по-голѣма отъ 20 %.

Стопанинъ: **П. Геннадиевъ.**

1—12—10 *София, ул. „Раковски“ № 78.*

ИЗДАНИЯ НА СП. „БИБЛИОТЕКА“

1) **Г. Фонъ-Аминторъ** — „За правото и честьта на жената“ второ издание . . . . . 0·75 л.
2) **К. Д Ушински** — „Трудътъ въ неговото психическо и възпитателно значение“ (второ издание) . . . . . 0·15 л.
3) **Максимъ Горкий** — „Челкашъ“, разказъ (второ издание) . . . . . 0·30 л.
4) **Максимъ Горкий** — I „Веднажъ есень“ II „Баба Изергилъ“ (разкази) . . . . . 0·35 л.
5) **Максимъ Горкий** — I „На саловетѣ“, II „Болѣсь“, III „Дѣдо Архипъ и Люнка“ (разкази) . . . . . 0·40 л.
Всичкитѣ 6 разказа въ отдѣленъ томъ 0·95 л.
6) **Викторъ Хюго** — „Човѣкътъ, който се смѣе“, романъ. Часть I (изчерпана) . . . . 1·20 л.
7) **Викторъ Хюго** — „Човѣкътъ, който се смѣе“, Часть II, ... 3·30 л.
8) **Проф. Г. Жоли** — „Психология на великитѣ люде“ . . . . . 1·40 л.
9) **М. О. Меншиковъ** — „Началата на живота, Ролята на женитѣ“ . . . . . 0·30 л.
10) **Едмондо де Амичисъ** — I „Училищни другари“ II „Камилла“, III „Единъ Великъ-денъ“. 0·60 л.
11) **Едмондо де Амичисъ** — I „Фурьо“, II „Алберто“, III „Храбрость“ . . . . . 0·80 л.
Заедно всичкитѣ 6 новелли въ отдѣленъ томъ . . . . . 1·40 л.
12) **Паоло Мантегаца** — „Физиология на умразата“ 1·30 л.

1—13—10

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА“ и у повечето настоятели се продаватъ слѣднитѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „На майкитѣ — за дъщеритѣ“, (кратки свѣдѣния по женската физиология и хигиена), въ текста съ 17 фигури, стр. 196. Цѣна 1·20. Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойка книга е препоръчена отъ Министерството на Народното Просвѣщение за дѣвойкитѣ отъ дѣвическитѣ гимназии, и прогимназии, прѣминали 12 годишна възрасть.

2) **А. Ваккаро.** „Еволюция на любовьта“, цѣна 30 ст.

3) **Жанъ Дюбуа.** „Графиня Монте Кристо“, романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) **В. Буренинъ.** — „Ромъ“, трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) **Викторъ Хюхо.** — „За свободата на обучението“, рѣчь, държана въ Французското Законодателно Събрание на 15 Януарий 1850 г. Цѣна 10 ст. 1—14—10

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ ДРАМАТА

„Наши Хора“

— четири дѣйствия и единъ драматически прологъ

отъ **Ив. Грозевъ.**

Цѣна л. 1·50, за абонатитѣ — 1·20 л.

Понеже книгата излѣзе по-късно отъ печатъ отъ опрѣдѣлення срокъ, подписката на абонати се продължава до 5-й Май.

На настоятелитѣ се прави отстѣпка 20 %; на книжаритѣ — по особени споразумѣния.

Книгитѣ се изпращатъ при получаване на паритѣ.

Адресъ: **Ив. Грозевъ,**
(Гимназиленъ учитель въ София)
1—15—5 ул. „Царь Симеонъ“, № 121

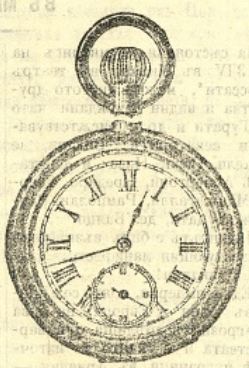

4 лв. 25 съ поща 5 лв.

Швейцарски никеловъ джобенъ часовникъ съ здрава гарантирана за 3 години машина.

Продава се въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ* — София улица „Търговска“ № 3.

1—(5)—0

Постигна се цѣльта

Нѣма вече да се плаща поправка на часовникъ. Нѣма вече да се смѣнѣваме въ часовника, че напрѣдва или остава. — Нѣма развала, нѣма изтъркване на механизма. — Това вече е постигнато отъ съврѣменното изобретение часовника „Omega Benheur“ — изобретение отъ прочутия авторитетъ по часовникарството Edouart Fallet — St. Imer — отъ Швейцария.

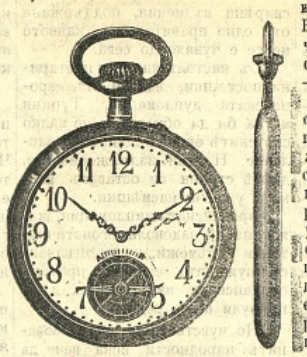

Този часовникъ въ всичкитѣ часовникарски бюра и синдикати въ цѣла Европа и Америка е извършвалъ бърза прекия. — Този часовникъ е патентированъ въ всичкитѣ културни държави. Той се извънредно бързо разпространява въ употрѣбление на всѣкадѣ. — Той се фабрикува всѣки денъ по 800 парчета. — Той е днесъ за днесъ думата по часовникарството. Той е часовникъ, за който се дава гарания за 20,000 лв. зл. да се платятъ на онѣзова, който докаже, че механизма на часовника може да се развали самъ отъ себе си.

Това е единъ съвѣршено точенъ и неразваляемъ часовникъ; има взаимрено взаущна вѣщность. Той е много тъвакъ и едва ли не колкото една монета отъ 5 лв. — Той има открита частъ отъ механизма на циферблата, която часть го много украсява. Той е съ съвършенно невидимо скритъ капакъ, че ако даже да се пустне въ вода, нѣма да влѣзе въ механизма.

— Прѣпоръчва се на всѣкого тоя часовникъ, който иска да има веднажъ за всѣкога вѣренъ часовникъ. — *Цѣна 20 л. 25 ст.; съ поща 21 лева.*

Продаватъ се въ *магазинъ* **Д. Христовъ.** *София* — улица Търговска № 3.

1—7—00

ОКОНЧАТЕЛНАТА разпродажба и ликвидация на бижутерийнитѣ стоки на **Стефанъ Анастасовъ** ще продължава въ ул. *„Леге“ № 17*, срѣщу Петръ С. Пишевъ.

Добъръ случаи за евтини покупки на златни, сребърни, дублирани и пр. разни потрѣби.

Голѣмъ складъ отъ сребърни часовници, ланцове отъ най-добритѣ фабрики. Продава часовници и на едро. Има една здрава голѣма желѣзна каса и пр. пр.

1—2—15

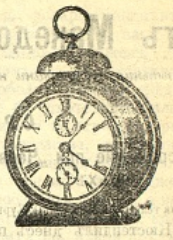

3 лева 45 ст. съ поща 4 лева

Американски часовникъ и будилникъ за маса съ гарантиранъ правиленъ вървежъ за 5 години се продава въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ* — София

Противъ зъбоболъ.

Извѣстявамъ на почитаемата публика, че, сдѣдъ дългъ трудъ и голѣмо старание, изнамѣрихъ единственния цѣръ само за продупченитѣ болни зъби, който моментално прѣмахва болѣстьта. Цѣната на едно шише 1·50 ст. За провинцията 2 л. съ поща, паритѣ въ пощенски записъ или бонъ. Марки не приемамъ.

Адресъ: *Гиша Георгиевъ* София

1—8—30

ЦИГУЛКИ, изработени отъ мѣстенъ материалъ, ще намѣрите отъ най-добъръ изборъ въ работилнята на *Наумъ К. Томалевски*, улица „Левски“, срѣщу аптеката на „Пенчевъ“. *Цѣни най-износни*

1—10—0

Даромъ петъ електрически бани.

Които отъ страдающитѣ желаятъ да се увѣрятъ, че електрическитѣ бани прѣвъзходно лѣкуватъ ревматизма, нека додатъ въ клиниката на **Д-ръ Балсамовъ**, която даромъ дава на разположението имъ петь приятни електрически бани за опитъ.

Макаръ, че всѣка баня костува на клиниката по нѣколко лева, тази жертва е направена, за да изчезне всѣкакво съмнѣние на болнитѣ въ добритѣ резултати, които даватъ електрическитѣ бани и които въ западъ най-много се посѣщаватъ.

Тѣзи отъ болнитѣ, които желаятъ да се ползуватъ даромъ, трѣбва да извѣстятъ прѣдварително, за да се опрѣдели часътъ на банята. 1—1—1

Георги Н. Витановъ
ул. „Княгиня Клементина“ № 153 София.
Велосипеди и всѣкакви принадлежности.
Голѣмъ депозитъ отъ гуми за велосипеди и за колички за дѣца
1—(4)—0
SMITH CYCLES

Печатница Т. Пѣевъ — София

Година I. София, Срѣда-вечеръ, 16 Априлъ 1903 год. Брой 4.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.

Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ ТРИ ЛЕВА.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN

JOURNAL QUOTIDIEN

Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО, що се отнася до вѣстника, се адресира до Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ се приемать само за 4-та страница и се плащать на редъ, букви гармондъ:

За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особени споразумѣния.

КОНСТАНТИНЪ Н. БАРАКОВЪ.

* * *

Ето още една скорошна жертва на дълга къмъ отечеството. Ето още единъ прѣсенъ гробъ, оплакванъ отъ жена и дѣца, отъ близки приятели, отъ дѣчица-ученици. Ето още една интелигентна сила, единъ дългогодишенъ учитель, рожба на Македония, кандидатъ споредъ Машкова и Ростковски за *губави длѫжности* въ бѫдѫща свободна Македония . . . Ето още едни свети кости, които идатъ за лишенъ пѫть да запушатъ устата на всички осквернители на Македоно-Одринското освободителне дѣло, на всички оскърбители на неговитѣ дѣйци. И колцина Константинъ Бараковци сѫ си намѣрили *гроба*, а не *губави длѫжности*, спечелили сѫ мѫченишка смърть, а не нѣкакви блага! . . . И колцина още ще ги послѣдватъ! . . .

* * *

Константинъ Н. Бараковъ се е родилъ на 12 Януарий 1870 г. въ с. Скребатно, Неврокопска околия, Сѣрски окрѫгъ. Първоначалното си образование е получилъ въ училището на родното си мѣсто, I и II класъ е свършилъ въ Неврокопъ, слѣдъ което на бащини си срѣдства заминава за Солунъ, кѫдѣто слѣдва въ Българската Гимназия, и въ 1887 год. излиза отъ тамъ като единъ отъ най-добритѣ гимназисти. Македония поглъща интелигентни сили. Тя има нужда отъ учители, отъ просвѣтите и. Ето защо отъ сѫщата година ние виждаме Бараковa да учителствува двѣ години въ с. Скребатно и три години въ селата Кара-Мусалъ и Сарай. Прѣзъ врѣме на петь-годишното си учителствуване той е развилъ една трескава, макаръ и слаба (като всѣка първоначална основа) дѣятелность. Неговата пъргавина, неговата сръчность, неговата младежка буйность сѫ били забѣлѣзани отъ турскитѣ власти, които сѫ го подгонили. Това става причина Константинъ Бараковъ да напустне учителската си дѣйность въ Македония и да се прѣхвърли отсамъ, въ България.

* * *

Да бѫдешъ далечъ само нѣколко часа отъ границата на една *родна* и при това *свободна* страна, и да живѣешъ въ своята робска, испълнена само съ сълзи и ридания страна, ще рѣче, да бѫдешъ изложенъ винаги на изкушението и съ поводъ, и безъ поводъ, да се рѣшишъ и прѣскочишъ тая граница, да видишъ, да почувствувашъ, да вкусишъ нѣщо чаровно и непознато до сега — свободата. Ето защо първото и послѣдно желание на всѣки българинъ отъ Македония и Одринско е да види, да стѫпи макаръ и за единъ мигъ въ свободна България. Турскитѣ звѣрства и насилия тукъ сѫ най-голѣмиятъ тласъкъ за рѣшителната крачка И всичко прокудено, оневправдано, измѫчено, намира спасението си въ Княжеството. Ето защо виждаме прѣзъ 1892 година и Баракова въ числото на тие немили-недраги въ България.

* * *

Както и повечето отъ интелигентнитѣ прѣселенци отъ Македония и Одринско, Константинъ Бараковъ се залавя въ България за учителството и като такъвъ ние го виждаме едно подиръ друго въ Царибродъ, Пазарджикъ и напослѣдъкъ, прѣди, да замине за Македония съ четата на Горисъ Сарафова — въ Долня-Невля, Царибродска околия. Своето учителствуване въ България той прѣкѫсва на нѣколко пѫти, за да служи на Македонското Дѣло. Помня го като делегатъ въ Македоно-Одринския Конгресъ прѣзъ лѣтото на 1900 година. слѣдъ който, въодушевенъ отъ всичко онова, което чу и видѣ въ Конгреса, зарѣзва жена и дѣца и се прѣдава всецѣло на македонскитѣ работи въ България. Ако имаше нѣкой, който най-духовито да характеризира стѣгнатостьта и разпуснатостьта на българската кесия *спорѣдъ врѣмето*, той бѣше Константинъ Бараковъ; ако имаше нѣкой, който най-мно да се въодушевява отъ успѣха на Дѣлото, отъ самопожъртвувателностьта и неустрашимостьта на дѣйцитѣ въ вѫтрѣшностьта; ако имаше нѣкой, който да се отнасяше съ най-голѣмъ възторгъ прѣдъ обстоятелството, че за *прѣзъ пѫть* прѣдставителитѣ на *Вѫтрѣшната Организация* се явяватъ въ Конгреса въ България рамо до рамо съ прѣдставителитѣ на организацията въ България, — то бѣше пакъ Бараковъ. Би трѣбвало човѣкъ да го види самъ, за да си състави едно ясно понятие за Константинъ Бараковата жива, весела, пъргава, създадена за дѣятность натура.

И слѣдъ тоя конгресъ, той зарѣзва учителството, зарѣзва жена си и дѣцата си, като ги оставя просто на произвола на сѫдбата и става делегатъ комитетски.

Каква бѣ неговата дѣятелность като такъвъ, я знаятъ много добрѣ само най-близкитѣ до тогавашния комитетъ. Ние знаемъ само това, че ако има нѣкой най-много огорчаванъ и оскърбяванъ като комитетски делегатъ; ако има нѣкой, който най-много спънки да е срѣщалъ въ своята дѣятелность въ лицето на свои бивши колеги и другари, то бѣше пакъ К. Бараковъ. И слѣдъ конгреса прѣзъ 1901 г. ние сме свидѣтели, когато по цѣли дни скиташе изъ София гладенъ, когато поржчваше на по-близки хора, минавайки прѣзъ Пазарджикъ, да оставятъ *50 ст.* на жена му за брашно.

Не вѣрваме въ живота на Баракова да има по-скрѣбни, по-отчаяни, по-убийствени дни отъ днитѣ, прѣживѣни слѣдъ тоя конгресъ. Колко е тежко да си честенъ, да си невиненъ и да не можешъ да се оправдаешъ поне прѣдъ честнитѣ хора отъ клюкитѣ и обвиненията на безчестни и безсъвѣстни хора! Бараковъ прѣживѣ и това.

* * *

Успѣлъ бѣ вече да си поправи положението, млъкнали бѣха вече клеветническитѣ уста, отдавна се бѣше вече наста-

нилъ като учитель въ Царибродско, когато тая зима се прости съ жена си (жененъ е прѣзъ 1889 г.) и съ двѣтѣ си рожби — двѣ дѣвойчета по на 10 и 14 години — за да замине съ четата на Борисъ Сарафова. Съзнавайки, че е дошълъ моментътъ, когато трѣбва съ оржжие въ ржка да се прояви оная активна, макаръ още полуор анизаторска дѣйность, която ще бъде прѣдтечъ на революцията въ Македония и Одринско; поставяйки — както и винаги — личнитѣ свои блага и тие на най-ближнитѣ си — на жена си и дѣцата си — несравнено по-низко отъ оние на отечеството; рѣшенъ да жертвува най-милото и най-скжпото за свободата на робската страна — своя животъ и спокойствието и щастието на своето семейство; ние го виждаме въ първитѣ редове на възстанницитѣ. И не само това: той е и *пръвата* жертва въ *пръвото* сражение на Борисъ Сарафова при с. Владимирово, на 13 февруарий тая година. *Пръвата жертва!*... И каква мила, скжпа жертва!... Клетиятъ Бараковъ! Съ прѣдчувствие, че нѣма да се върне, тръгна отъ София, съ прѣдчувствие, че пръвъ ще умре, мина границата. Какво чудно съвпадение!

При Владимирово се залавя ожесточено сражение; всѣки стрѣля и ругае аскера, всждѣ е пукотъ, врѣва и пушекъ, и всрѣдъ тоя хаосъ, всрѣдъ тоя димъ, се зачува Бараковиятъ гласъ. Той пѣе!.. Запѣва:

„Тозъ, който падне въ бой за свобода“.. И не успѣва да изрѣче още „Той не умира“ ... когато неприятелскиятъ куршумъ го поваля на мѣстото. Не е трепналъ даже.

Какна хубава, каква славна смъртъ!

Прости юначе! Поклонъ прѣдъ твоята рѣдка душа, прѣдъ твоето още по-рѣдко самопожъртвуване!

П. Г.

Народната пѣсень.

(Народенъ стихъ)

I.

Пѣсенъ чудна, що я пѣй народа,
Плачъ си горькъ згради свобода:
Въ твойтѣ звуци прости и уныли
Стени жалба за завѣти миля!
Какъ навѣяшъ ти тъга горчива
На сърдцето, пѣсень стара, жива!
Тя, налѣна отъ едно страданье, —
Въ тебъ се чува тежкото риданье,
Що нарежда българската майка,
Косми скуби, тръшка се и вайка,
Надъ кърваавий трупъ на скапи сина,
Върлъ душманинъ яростно проклина! —
Злий врагъ, който мъртвъ го положи,
А пеньеста негова изложи
На поруги страшни и нечути ...
Пѣсни жални, вий сте клетви люти —
На сираци голи, бездомовни,
Вий тржби сте ангелски грмовни,
Що завете всѣкъ тиранъ вѣковни
Къмъ отплата, къмто сждба строга —
Да застане трепетенъ прѣдъ Бога ...

Пѣсни страшни, пѣсни мжченишки,
Пѣсни родни, вие сте въздишки:
Цѣлъ народъ чрѣзъ вази пжшка, стени —
Какъ сте горки, пѣсни вий священни,
Какъ ми кжса ваший звукъ сърдцето
Катъ безуменъ копълъ къмъ небето!..

II.

Съ мощь ехтите, пѣсни вий чаровни,
И изъ гроба образи чутовни
Пакъ възкръсватъ ... Съсъ безсмъртна слава
Крали-Марко пакъ се съживява —
Изъ пещѐрье тъмно той излиза
Гордъ, облеченъ въ чародѣйна риза,
Що не може вече да пробие
Ни крушумътъ, нито пъкъ френгия,
И не може него да убие
Нито хала, нито лошотия:
Яхналъ коня — огненъ змей крилати —
И надъ черни пропасти полита
Катъ стихия страшна, гръмовита —
Цѣлий свѣтъ подъ стъпки му се клати,
Мълний свѣткатъ коню отъ копита —
Бури вий се горѣ въ небесата,
Тътенъ тътне долѣ на земята ...
Той обхожда бѣшини огнища,
Що ги струва турчинъ пепелища,
И съсъ яка своя си дѣсница,
Да отплаща за овѣзъ дѣчица,
Що оставатъ дребна сиротиня,
А на свойта майчица - робиня
Да избърше сълзитѣ вдовишки,
И погрѐбе кости мжченишки
На юнаци, паднали съсъ слава ...

Но какво ли чудо, боже, става?
Туй не е ли нѣкой сънь невѣренъ!?
Той се носи като облакъ черенъ
Надъ балкани, пропасти полита —
Мълний свѣткатъ коню отъ копита
И подпалватъ градове, селата —
Димъ се дига чакъ до небесата ...
Сѣкашъ пѣлний свѣтъ ще се събори —
Слънцето въвъ синитѣ простори
Попрачи се, трепнаха звѣздитѣ
И се скриха плахо въ висинитѣ ...

Глухо тътне хала гръмовита,
Мълний свѣткатъ коню отъ копита ...

Заехтява и Пиринъ тжжовний —
Пламватъ въ него борове вѣковни
И катъ свѣщи свѣтатъ — освѣтляватъ
Долината кървава на Струма,
И до нази клетви долетиватъ
Съсъ зловѣщий писъкъ на куршума ...
Тамъ юнакътъ тича благородни,
Тамъ го тегли общий викъ народни —
Ахъ, и *той* въвъ пламъци се скрива ...
Боже мой, зора ли е свѣтлива,
Че тъй свѣтка огненъ небосвода,
Или туй е гибель за народа!!?

Иванъ Грозевъ.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

Тренъ съ два баталиона войска дигнатъ въ въздуха.

Вѣстникътъ ни бѣше подъ печатъ, когато ни се съобщи, че единъ тренъ, пъленъ съ два баталиона войска, пжтувайки отъ Солунъ за Скопие, е билъ дигнатъ на въздуха съ динамитъ.

Въ слѣдующия брой подробности.

Резолюцията на митинга въ Милано

Миланскитѣ граждани, безъ разлика на партии и убѣждения, събрани на митингъ, тронати отъ жестокоститѣ, които се извършватъ въ Македония и Армения, които дълбоко ускърбятъ всѣко човѣшко чувство на цивилизованія европеецъ; съединяватъ се съ всичкитѣ сили на душитѣ си, за да протестиратъ отъ единия до другия край на цивилизованія свѣтъ противъ безчовѣчнитѣ звѣрства въ оние страни; и издигатъ гласа си къмъ Италиянското правителство, за да го застави да иземе енергични мѣрки и на се изпълнятъ праведни и справедливи, а не обѣщания.

Телеграми на Балк. Агенция.

Цариградъ с. д. — Официална. - Дяковския каймакаминъ Абдула Сабри Бей е назначенъ каймакаминъ въ Велесъ. Кочхисарския (Анадолъ) каймакаминъ Рефатъ Бей е назначенъ каймакаминъ въ Дяково.

КЪМЪ ЧИТАТЕЛИТѢ.

Поради прѣтрупанъ материялъ отъ вжтрѣшностьта, не днесь, а утрѣ ще дадемъ мѣсто както на описанието на сражението и жестокоститѣ въ с. Сърмашинъ, Малко-Търновско, така и на фотографията, снѣта отъ турскитѣ власти на убититѣ ПАНО АНГЕЛОВЪ и НИКОЛА РАВАШОЛА, тие двама доблѣстни и неустрашими борци.

Писмата на Джонъ Макдоналди.

(Специални кореспонденции на Лондонския вѣстникъ „Дейли Нюсъ“).

ПРѢЗЪ МАКЕДОНИЯ.

Едно село отъ ужаси.

Въоржениятъ помакъ.

Джумая
Мартъ 23/903 г.

Ние различавахме селата отъ далечъ: двѣ: Драгаванци, Баня, Елешница и останалитѣ по полятѣ на пладнината, а Пелдоврско стърчеше високо отъ всички; като сводъ надъ тѣхъ, сгрупи или картината като рамка, на дѣто блѣстящитѣ върхове на Пиринъ — отъ дѣсно, завршайки съ върха Езъ тепе, на Родопитѣ — отъ лѣво, а между тѣхъ — Рила въ България. Тамъ българската раса е свободна, а тукъ — въ робство.

Както и другадѣ, нашего пристигане въ Елешница причини едно изтръпване, едно всеобщо и абсолютно онѣмѣние. Елешница, както и всѣко отъ селата, които азъ видѣхъ, можеше да се земе като единъ затворъ на люди отъ гжки. Мжжетѣ поздравляваха. Нѣкои отъ тѣхъ изразиха своето „добрѣ дошълъ“ съ единъ поклонъ и съ сина усмивка. Други, като се отдвигнаха отъ една малка тълпичка, се изпрѣчваха, за да се ржкуватъ, нѣщо твърдѣ рискувано при тѣзи полицейски офицери на моя грозенъ ескортъ, който наблюдаваше и земаше смѣтка за всичко, що се вршеше. Ала азъ трѣбва да спомена, че въ Елешница и другадѣ само това бѣше тѣхната дължность; тѣ често се намѣсваха при тия поздрави. Едно дошо намѣсване се случи само единъ пъть — това бѣше въ Добриняца, както вече рапортирахъ, отъ комисари Ибрахимъ, комуто азъ забѣлѣзахъ още на самото мѣсто и който не говоря доказенята. Ескортътъ наблюдаваше всички хора, които идваха да ме посѣтатъ и които азъ самъ посѣтихъ. Той не приближаваше на ржката и да отидѣхъ — било въ нѣкои чърква, или на върха на нѣкоя кула, или при нѣкоя разходка по улицатѣ. Неговата стража бѣше поставена около моето жилище прѣзъ цѣлия день, па дори и прѣзъ нощта. Отъ врѣме на врѣме прѣзъ деня дежурнятъ офицеръ, или нѣкой изпратенъ отъ каймакамина, ме посѣщаваше приятелски, церемонияло, само за да видятъ дали бѣхъ самичкъ и съ едно най учтиво и гостолюбиво „съ какво можемъ да ви услужимъ“ ми се поклаяха. Но всичко това не бѣше, за да сплашатъ селянитѣ — нека изчезне тая лоша мисъль! Това бѣше само за да ме покровителствуватъ отъ „вагабонтитѣ комитаджии“ ... Така, когато слѣзохме въ поската кжща въ Елешница, Ахмедъ ефенди, новиятъ комисарь, назначенъ за да наслѣди Франциозния, намусения Ибрахимъ, обикаляше около стаята, чукайки по покжщиняната и по присжтствующитѣ съ дрѫжката на камшика си и давайки ние рукци въ сѫщото врѣме, даже повелително, че всичко трѣбва да бѫде усамотено. И около поската кжща стражата бѣше разположена както въ назрѣдъ. Горѣ, въ моята стая безъ неприятноститѣ на Ахмедъ ефенди, или нѣкой другъ, селянитѣ тжжни и плахи дохождаха при мене; нѣкои отъ женитѣ идваха съ рожбитѣ си на ржцѣ, или на гърба. Тѣ дохождаха по двама, по трима, или по шестима, сѣдаха на пода, до като стаята се изпълнѣше отъ тѣхъ. Когато нѣкоя тълпа напускаше стаята, друга заемаше нейното мѣсто.

Най-злитѣ мюсюлмани.

Попътъ, единъ интелегентъ момъкъ бѣше главниятъ ораторъ. Сѣдящъ на земята съ скрѣстени крака, съ гръбъ обрнатъ къмъ стѣната, съ бройници въ ржцѣ, обрщайки се отъ врѣме на врѣме къмъ присжтствующитѣ селяни за потвърждение на думитѣ си, негово благовѣйство сипѣше оплакванията си противъ помакитѣ. „Нашитѣ сѣсѣди, помакитѣ“, каза той, „сж най-лошитѣ турци. Тѣ ни ограбватъ, и ако успѣемъ да спечелимъ дѣлото прѣдъ кадията, тѣ скоро си отмъщаватъ, защото сж въоржени, а ние нѣмаме никакво оржжие“. (Вѣчно оплакване за оржжие). Попътъ продължаваше, макаръ и да нѣма вѣчна тая жестокости, както онѣзи прѣзъ „черния мѣсецъ“; всеобщата мизерия и духътъ на неси гурность сж толкова голѣми, колкото сж били и всѣкога. Той подтвърди това, и останалитѣ селяне се съгласиха съ него. Не 100 лири, голѣма сума за малко население, бѣдно и претоварено съ данъци, нѣма да покрятъ загубитѣ, причинявани всѣка година отъ помакитѣ — крежби на добитъкъ и полски продукти. Помакитѣ сж между второчемъ най-лакомитѣ грабители на земя. „Прѣди 15 години тѣ почнаха да наводняватъ тази страни и селото ни“, каза попътъ; „гората, която вие виждате отъ тукъ, е общинско владѣние на селото. Отъ незапомнени врѣмена е била такава. Тя е годѣна — два часа дѣлга и най малко идинъ часъ широка. Ние, християнитѣ, имахме право да посѣмъ добитъка си въ нея, ала сега вече помакитѣ сж тамъ, ние се боимъ отъ тѣхъ и не сѣемъ и закарваме тамъ добитъка си на паша. Помакитѣ убиватъ всѣка „гаранъ“, щомъ като го сѣлеватъ тамъ. И други турци така сѫщо крадатъ нашитѣ имоти, а ние, които покжщяваме и всичко, какъвто завръзатъ.

(Слѣдва).

Отъ Македония и Одринско.

Сѫдѣнния, получавани направо отъ вѫтрѣшенъ източникъ.

СРАЖЕНИЯ.

Кървавото сражение на четитѣ въ Кочанско и Малешевско.

Четитѣ минавать на 31 Мартъ вечерьта рѣката Брѣгалница и се установяватъ да денуватъ надъ селото Лѣски въ планината „Плячковица“.

Тукъ, раздѣлени четитѣ, една отъ друга колко на 20—30 минути, въ гората, поставятъ своитѣ часови и като изгрѣва слънцето, съобщаватъ, че има ловджия турчинъ около, който е видѣлъ момчетата, но не сѫ могли да го хванатъ.

Слѣдъ малко дохажда селянинъ, на когото се казва за турчина, но той отговаря, че е полякъ и той нѣма да каже. Въ това врѣме нѣколко момчета се раздвижватъ и тръгватъ да бѫрватъ изъ балкана, за да не би да ги заградятъ турцитѣ, ако нѣщо ловджията е съобщилъ на войската.

Тогазъ единъ отъ другаритѣ имъ ги застига и имъ казва да лежатъ, за да не се открипатъ, да не би ловджията да не е замълчалъ, но слѣдъ половинъ часъ почивка виждатъ трима души на срѣщния баиръ, въ които се усъмняватъ, а за да бѫдатъ по-сигурни, връщатъ едно отъ момчетата да съобщи на четитѣ, които сѫ по-ниско отъ тѣхъ, и отидатъ да заематъ горнитѣ върхове, та въ случай на сражение да сѫ сигурни.

Като тръгватъ, наближаватъ близо до върховетѣ, които имать и канари и на 50—60 крачки ги посрѣщатъ турски гърмежи, а момчетата, жадни за бой, атакуватъ камънетѣ и турцитѣ избѫгватъ; слѣдъ малко пристигатъ и другитѣ чети, завзематъ и други върхове и сражението се завръзва.

Въ това сражение падатъ убити Велко Миковъ отъ Кула, Юрданъ Витошански отъ Щипъ, Христоманъ отъ с. Дедино Радовишко.

Ранени Юрданъ Иванковъ отъ Сливенъ, Дѣдо Андо отъ с. Брѣзница Скопско, съ които не се знае какво е станало, а Иванъ (Бѣлянъ Чаушъ) леко раненъ се движилъ съ четата. Слѣдъ сражението момчетата се разпѣпили на двѣ тихо се промъкватъ изъ пусинитѣ и се изгубватъ изъ дълбочинитѣ на планината. Едната група съ стояща се отъ 50 — 60 души, безъ да знае кадѣ е другата, тръгва на западъ, пѫтува цѣлата нощь и на другия день нѣколко часа и се спира на единъ върхъ, кадѣто се установява да почива; слѣдъ 7—8 часова почивка четитѣ тръгватъ, и продължаватъ пѫтя си вървѣйки съ авангвардъ — Кочанската чета и Коста Мазненковъ и Никола Жековъ; надъ с. Шянковица турцитѣ поставятъ засада и като се приближаватъ четитѣ до тѣхъ, турцитѣ питатъ „кои сте вий“; при тѣзи запитвания четитѣ се дръпватъ надирѣ, а авангварда влезъ между турцитѣ и хваща едно дере; по тѣхъ турцитѣ гърмѣли съ силни залпове. Тукъ авангварда се изгубва отъ другитѣ чети и тръгва самичъкъ; загубитѣ отъ тази засада не се знаятъ какви сѫ, но вѣрва се, че не сѫ голѣми.

Четитѣ се връщатъ и взимать друго направление. Слѣдъ пѣлонощно пѫтуване, спиратъ се на единъ върхъ, кадѣто се установяватъ да денуватъ. Слѣдъ 1—2 часова почивка, припадналата прѣзъ нощьта мжгла се дига и тръгватъ да пѫтуватъ по направление къмъ Малешевско. При тръгването си, четата забравила единъ свой другаръ, когото не видѣли кадѣ спи, за да го събудятъ, историята на когото послѣ ще съобщимъ. Слѣдъ пѣлъ день пѫтуване, пристигнали въ една воденица, кадѣто едвамъ слѣзъ 4 деня закусватъ по малко качамакъ, а прѣзъ тѣзи четири деня сѫ се хранили само съ едвамъ поникналитѣ пролѣтни цвѣтя и снѣгъ. Слѣдъ прѣнощуването имъ една нощь въ воденицата и покрай нея, заранья се срѣщатъ съ изгубенитѣ си при първото сражение другари и заедно се изтѣглятъ на една височина да прѣкарать деня, като се приготвили за бой съ хилядитѣ войници, които обикаляли околнитѣ рилове, търсѣйки царскитѣ душмани. Прѣдъ видъ, че дружината била доста голѣма, което прѣчи за лесното прѣкраване, Хр. Черпопѣевъ се отдѣля отъ другитѣ, като взема съ себе си около 50 другари и хваща другъ ридъ, доста далече отъ останалитѣ му другари, които вечерьта отиватъ въ землището на с. Смилянци (Радовишко) въ мѣстностьта „Чорбаджиски говедарникъ“, кадѣто се срѣщатъ съ други свои другари не отъ тѣхнитѣ чети и прѣсѣдяватъ тамъ цѣлата нощь и сѫ се готвѣли да прѣкарать тамъ и деня. Обаче каква изненада! Тъкмо сутриньта дохаждатъ изплашени селяни и имъ съобщаватъ, че сѫ прѣдадени и трѣбвало или да се сражаватъ, или да напустнатъ мѣстото си. Четитѣ намѣрили за по-лесно да прѣдпочетатъ послѣдното и тръгватъ на юго-западъ. Понеже били изуврени много отъ гладъ, момчетата отиватъ до нѣколко овчарски колиби въ мѣстностьта „Кара-Гъозлий“ Малешевско, заклали единъ бравъ, раздѣлятъ го 50 братски дѣла и подкрѣпятъ силитѣ си. Но и тамъ не намѣрили спасение. Слѣдъ нѣколко часово стоенье тамъ, забѣлѣзватъ, че множество аскеръ отъ нѣколко направления се приближава къмъ тѣхъ. Четата се оттегля на близкостоящия върхъ „Готенъ“ и се приготвляватъ за бой, като захванатъ всѣки позиция. Тукъ аскера ги изхитрилъ, като оставилъ една часть на Кара-Гъозлий, а други нѣколко отдѣления по разни долчета се изкачватъ къмъ възстаницитѣ, като ги посрѣщнали съ залпове. Захваща се грозенъ бой: пушки пукатъ, тржбитѣ свирятъ, турцитѣ падатъ, останалитѣ бѣгатъ назадъ, но посрѣщнати съ голѣмѣ шашки на началницитѣ си, които ги насърдчавали съ думитѣ: „Коркма, аскеръ“, повръщатъ се наново, нови залпове, нови жертви. При тази прѣстрѣлка сѫ падналн нѣколко души, между които е и Маринъ Георгевъ отъ Стара-Загора, Сотиръ и др., имената на които за сега не ми сѫ извѣстни. Близкостоящата чета, прѣвождана отъ Хр. Черпопѣевъ, като чува гърмежитѣ, отива на помощь и удря турцитѣ въ гърба, когато изненадани отъ това подкрѣпление на възстаницитѣ, отстѫпватъ въ безпорядъкъ. Въ бѣгството си срѣщатъ още аскеръ, който имъ идѣлъ на помощь и се връщатъ пакъ назадъ, за ново нападение. За вързва се отчаено сражение; отъ всички страни четата е била заобиколена. Слѣдъ единъ часъ сражение дохажда ново подкрѣпление на възстаницитѣ. Лефтеровъ съ 45 души другари ударя турцитѣ въ гърба, които втори пѫть бѣгатъ въ безпорядъкъ и къмъ 7 часа вечерьта разсипани се завръщатъ, като оставили на полесражението около 200 души убити и много ранени; между убититѣ има 1 юзбашия и 1 тржбачъ. Въ врѣме на сражението четитѣ най-много сѫ си помогнали съ динамитнитѣ бомби, отъ гърмежитѣ на които турцитѣ сѫ бѣгали. Загубитѣ на четата сѫ около 20 души. Слѣдъ сражението четата се разтръсвала на нѣколко групи, поради настѫпалий мракъ прѣчилъ на събиранието имъ. Тѣ сѫ тръгнали по разни направления. Една отъ тѣзи групи минала по край едно село, отъ селянитѣ на което се научили, че едно момче отъ четата имало въ една близка турска колиба, обитаема отъ 4 души въоржжени турци. Това било сѫщото момче, което било забравено отъ другаритѣ си когато тѣ потѣглили, а то спѣло. Его какъ попадналo въ тѣзи съмнителни, но благородни ржцѣ. Слѣдъ събуждането си момъкътъ *Сава Ангеловъ* отъ гр. Карлово се вижда самъ, обикалилъ на, около и зазѣлѣжилъ диритѣ на другаритѣ си, които ясно личели по падналия прѣзъ нощьта снѣгъ и тръгнало по тѣхъ съ надежда че ще ги стигне. Но за зла честь, снѣгътъ въ ниското се изгубва, съ него и диритѣ, по които ходялъ. Нѣ той не се отчайва, продължава пѫтя си, до като найсетнѣ стига до една колиба, влиза вѫтрѣ и, що да види, — Четирма въоржжени турци седятъ покрай огъня. Отъ появяването на неканения си гость турцитѣ се смутили и го поканили да седне и почнали да го разпитватъ кой е и отъ кадѣ иде. Въстаникътъ имъ расправя, че е билъ въ сражението при Лѣски и че билъ се изгубилъ отъ другаритѣ си, които не знаялъ кадѣ сѫ отишли. Четири деня е прѣсѣдялъ при своитѣ гостоприемци, които прѣзъ това врѣме сѫ го гощавали съ баници и пилафъ. И заедно съ него се стараели да се научатъ за мѣстонахождението на другаритѣ му и го заведатъ при тѣхъ. За тази цѣль единъ отъ 4-мата, заедно съ момчето, отива въ близкото бълг. село и прѣдава момчето на коджабашията, като му казалъ: „Този човѣкъ е вашъ, вземѣте си го“; обаче страхливия селянинъ, като взималъ това за измама, не го приелъ, като заявилъ, че той не го познава и съ такива хора нѣма работа, и турчинътъ билъ принуденъ да го вземе пакъ подъ свое покровителство, до като другаритѣ му се научили за случката и пратили да го взематъ. Турцитѣ го изпратили съ цѣлувки и сълзи на очи при думитѣ: ти видѣ ние какви добри хора сме, за това кажи на другаритѣ си и тѣ да не ни закачатъ, ако попаднемъ въ тѣхнитѣ ржцѣ.

С.

Редакцията моли всички ония господа, които притежаватъ било фотографии, било свѣдѣния на живи (свободни и заточени) или починали организатори и борци въ Македония и Одринско, да ги изпратятъ въ редакцията. Съ това ще принесатъ една твърдѣ голѣма услуга.

ИЗЪ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПЕЧАТЪ.

Дъното на въпроса.

Специална кореспонденция на „Temps“.

Скопие, 15 Априлъ 1903.

Парижанинътъ, пристигналъ въ Македония, изпитва едно разочарование: той е дошълъ за да види „клаета, „звѣрства“, а не намира това. Задоволенъ отъ разочарованието си, той е готовъ да се провикне (азъ чувахъ подобно нѣщо): „Но Македония е най-спокойната страна на свѣта“!

Като се вгледате по-отблизо, щ разберете, че въ тая повидимому спокойна страна — царува една пълна несигурность. На всѣкждѣ въоржжени войници, напълнени оржжия, прѣзасани кръстове съ патронташи; по улицитѣ скитосватъ чети въоржжени и жжа съ спустнати пушки да висятъ на ремичкитѣ и съ по 50 патрони; тѣзи въоржжени войници съставляватъ постоянната опасность. Примѣрътъ въ Митровица е достатъченъ за да подтърди това. Его единъ случай отъ самия гр. Скопие: единъ консулъ, придруженъ отъ една госпожа и послѣдванъ отъ свои гаваазинъ — спокойно се разхождаше. Тѣй присрѣщна единъ въоржженъ войникъ на единъ тротуаръ. Тротуаритѣ въ Скопие сѫ тѣсни. Консулътъ се не отмѣсти; госпожата сѫщо; войникътъ на ней малко. Войникътъ се доволи за оржжието; въ сѫщото врѣме гаваазинътъ дорѣ револвера си до гѫрдитѣ му; войникътъ отдръпва тогаза оржжието си и отминува. Поуката: Ако сте консулъ, не излизайте безъ въоржженъ гаваазъ.

Единъ войникъ ще стрѣля съ удоволствие противъ всѣка европеецъ, комуто не би се катурнала колата; той би стрѣлялъ и въ хиляди други случаи. Знайно е, че достатъчно е да дадете и на най кроткия човѣкъ тукъ оржжие, за да го подстрѣкаете мигновенно да си послужи съ него.

Защо турцитѣ, въпрѣки тѣхната доброта, отиватъ противъ реда? Казвахъ ми, че злочестинатѣ тукъ били рѣдко нѣщо. Тѣй ли е? Вѣнежно е. Казахаме, че въ Митровица г-нъ Щербинъ „не е слушалъ съвѣтитѣ на властьта“ и той „се изложилъ . . .“ Подобенъ аргументъ показва, че въ тая страна несигурностьта е законъ и че въ послѣдствие — вие не се намираме въ една цивилизована страна. На въпросъ ни отъ Митровица единъ *чорбаджия* ми отправи слѣднитѣ тържествени думи: „Вие вѫждате, че прѣувеличаватъ и че положението дора и въ най разширената часть на страната не е тъй грозно, както го описватъ“. Какъ така? Защото прѣкарахъ половинъ день въ Митровица и не бидохъ раненъ ли? Тоза е чудесно, наистина! Тогава защо ме придружиха стражари и единъ полицейски офицеръ? Любопытна ми къмъ самия менъ ме дразни и азъ си отговарямъ, че това бѣше една почетна стража, като че ли бѣхъ променъ за нѣкоя важна личность.

Да говоримъ серьозно. Не е невъзможно да се възстанови сигурностьта въ тая страна, най-малкото да се намали несигурностьта. За тоя случай стоханината въоржжена армия въ Македония би могла да се натовари за тая цѣль.

Мизерията въ Македония е дълбока и трудно е да се борѝ съ нея човѣкъ. Македонскиятъ селянинъ често умира убитъ, или гладенъ. Спомнямъ си още за първата кѫща, която посѣтихъ разхождайки се на конь до едно село на часъ отъ Скопие. Това бѣ по-скоро една хижа; четири стѣни и единъ покривъ. Едно отверстие отъ 25—30 см. служеше за прозорецъ; вѫтрѣ, — день воня. Въ туй жилище живѣяха 4 дѣца съ родителитѣ си. Мобилировката: една дъреева маса, четири нески столчета . . . „Его нашиятъ животъ“ ми каза една отъ женитѣ. На входа, отъ къмъ двора, бѣха окачени петлови глави. Попитахъ за значението на това: „За да запазимъ кѫщата си отъ зли духове“ — ми отговориха. Вѫтрѣ въ кѫщата: ниско, тъмно, съ малко отвище направено отъ земя. Тази кѫща бѣ християнска. Азъ видѣхъ и други кѫщи и други села. На всѣкждѣ сѫщата промишля. Сѫщо въ Скопие, азъ срѣщнахъ човѣшки сѫщества, които нѣмаха човѣшки видъ и които ми напомняха селенитѣ на Брюеръ. Това сѫ хора, за съжеление, тѣхнитѣ тѣла изнурени и прѣгъвати прѣждевременно. Това сѫ мѫже и жени, които нѣмать нищо човѣшко, освѣнъ изражението на страданията имъ. Двадесеть годишнитѣ моми изглеждахъ шестдесетъ годишни. Дѣцата приличахъ на малки стара джуджета. А тъкъ Македония е една отъ най плодоносниѣ страни на свѣта!

По нѣкога, въ тѫжнитѣ ми разходки, спомнямъ си четто за българскитѣ села, видени отъ трена между границата и София. Бѣше недѣленъ день, селенкитѣ въ тѣхнитѣ шарени дрѣхи изглеждахъ извънредно мили. Младитѣ се усмихваха, уловени ржка за ржка, приятелка до приятелка, съ разфърфена коса отъ вѣтъра — веселя, млади, кокетляи. Въ Македония ние не бахте зали кога за македонскитѣ моми има празднякъ: за тѣхъ всѣкога е мизеренъ дѣвиченъ день. Българската селенка въ България расте и живѣе на свобода, сестра ѝ въ Македония — уви! — Азъ се помѫчихъ да намѣря причинитѣ на тая мизерия. Азъ търсихъ и намѣрихъ интересни свѣдения и значителни документи по положението на Македония.

Подписъ на дописника **М. К.**

Отъ гдѣ взимать възстаницитѣ динамитъ?

„Koln Zeintung“ се занимава съ въпроса, отъ кѫдѣ македонскитѣ комитети се снабдяватъ съ динамитъ, съ който разрушували желѣзницитѣ и мостоветѣ. Дирзящата на източнитѣ желѣзници, както се научава почитания вѣстникъ, направила изслѣдвания, отъ които се указало, че динамитътъ не е еднакъвъ съ оня, който се употрѣбява при постройката на Бургазското пристанище. Слѣдователно, излиза, че динамитътъ се внася отвънъ, отъ чужда държава.

Страховетѣ но Италия.

Като говори за оставката на Приета, министръ на вѫшнитѣ дѣла въ Италия, г. „Corriere“ казва:

„Тъй като Италия е изключена отъ австро-русото спорозумѣние за Македония, то въ Италия може само съ ужасъ да си помислятъ, че може да настѫпи моментъ, когато Австрия ще потѣгли за Солунъ. Ако Австрия стане господарка въ Албания, на италиянскитѣ интереси въ Изтокъ ще се нанесе смъртенъ ударъ. Та вѣстникътъ пита, дали правителството е увѣрено, че настѫпването на смутни сѫбития нѣма да причини голѣми вѫлности на Италия“.

„БИБЛИОТЕКА“

списание за литература, популярна наука и обществени знания.

Излиза въ началото на всѣки мѣсецъ въ обемъ срѣдно 12 печатни коли (192 страници) и струва:

Въ Княжеството: 1) За ученици, студенти, юнкери и войници — 10 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие; 2) за всички останали 12 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие по три лева, или пъкъ при получването на всѣка книга по единъ левъ на мѣсецъ.

Въ странство — три бѣли меджидии или 15 л. златни годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие.

Всѣки може да се абонира и само на едно или нѣколко отъ съчиненията, които влизатъ въ сп. *„Библиотека“* Абонираритѣ се по тоя начинъ ще плащатъ по десеть стотинки на всѣка печатна кола (16 страници).

„Библиотека“ е най-евтиното списание въ Княжеството, защото дава на абонатитѣ си годишно 144 печ. коли за 10 и 12 л.;

„Библиотека“ ще бѫде най-цѣнното списание, защото ще даде на българския читатель 16 съчинения на най-прочути автори само за 10 и 12 лева;

„Библиотека“ може да се получава отъ всѣкого, защото абонаментната стойность се плаща по левъ на мѣсецъ срѣщу 12 печатни коли (192 страници) полезно четиво и още по-полезни знания;

„Библиотека“ ще удовлетвори всѣкого, защото всѣки може да се абонира само на онѣ съчиненія, които му се правятъ, срѣщу 10 ст. за печатна кола (16 страници).

Желающитѣ да се абонираръ на списанието *„Библиотека“* и на отдѣлнитѣ съчинения, които влизатъ въ него, трѣбва да се отнесатъ до специалнитѣ ни настоятели въ околийскитѣ и окръжни градове, или пъкъ направо до стопанина.

Всѣки може да се абонира и при пощенскитѣ писалища.

Книга I ва се препечатва.

На никой отъ настоятелитѣ ни не се прави отстѫпка по-голѣма отъ 20 %.

Стопанинъ: **П. Геннадиевъ.**

2—12—10 *София, ул. „Раковски“ № 78.*

Новоизнамѣрена истинска шведска готвачна машина

ПРИМУСЪ

патентирана въ всички индустриялни държави.

Въ извѣстнитѣ на почитаемитѣ клиенти магазинъ на

Димитръ х. Георгиевъ и С-ие.

Булеварлъ Дондуковъ № 5, между много разни кухненски (готварски) и кѫщни потрѣби, намира се за продань и *бѫрзата готвачка за отопление съ обикновенна часъ, Шведска машина Примусъ.*

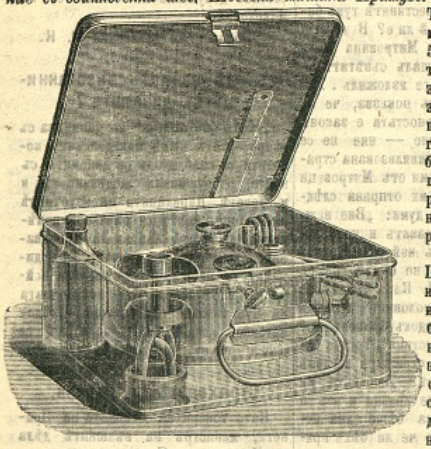

Тази машина Примусъ възварва въ 5—6 минути 2 литри вода; сѫщата за 6 минути пъкъ, за 1/4 стот. гасъ, приготовлява много добрѣ опеченъ бивтекъ, като сѫщевременно не образува абсолютно никакъвъ димъ, мирисъ и сажди.

Тази машина Примусъ има още и тия голѣми прѣимущества: че гори безъ фитилъ, икономична, практична и гарантирана отъ всѣкаква експлозия, и благодаренъ на тия нейни добри качества и евтения, навѣрла е времемъ почти въ всѣка една кѫща въ Европа.

Всѣкой, който обича икономията и цѣнѣ времето си, нѣма да допусне тази толкова сгоденъ случай, а ще потърси да се снабди съ *най-практичната, най-икономичната и най-евтината машина Примусъ*, както ще види и отъ самитѣ ѝ цѣни.

Примусъ № 0	или 4	безъ кутия струва	лева 13·20
„ № 1	„ 5	„ „ „	„ 16.—
„ № 8	„ 10	въ мет. кутия „	„ 20.—
„ № 9	„ 11	„ „ „ „	„ 22.—

За всѣка машина, изпратена въ провинциятѣ, се прибавятъ за пощенски разноски 85 стот.

Съ почитание:

2—9—30 **Димитръ х. Георгиевъ и С-ие — София.**

Постигна се цѣльта

Нѣма вече да се плаща поправка на часовникъ. Нѣма вече да се съмнѣваме въ часовника, че напрѣдва или остава. — Нѣма развала, нѣма изтъркване на механизма. — Това вече е постигнато отъ сѫвременното изобретение часовника „Omega Benheur“ — изобретение отъ прочутия авторитетъ по часовникарството Edouart Ballet — St. Imer — отъ Швейцария.

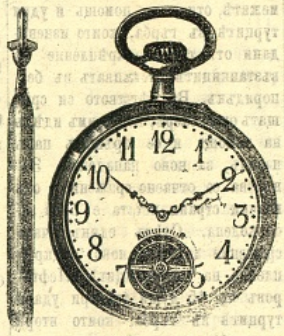

Този часовникъ въ всичкитѣ часовникарски бюра и синдикати въ цѣла Европа и Америка е взималъ първа премия. — Този часовникъ е патентированъ въ всичкитѣ културни държави. Той се извънредно бързо разпространява въ употрѣбление на всѣкадѣ. — Той се фабрикува всѣки день по 800 парчета. — Той е днесь за днесь думата по часовникарството. Той е часовникъ, за който се дава гаранция за 20,000 лв. зл. да се платятъ на онѣзи, който докаже, че механизма на часовника можe да се развали самъ отъ себе си.

Това е единъ сѫвременно точенъ и неразваляемъ часовникъ; има извънредно изящна външность. Той е много тъвакъ и едва ли не колкото една монета отъ 5 лв. — Той има открита частъ отъ механизма на циферблата, която частъ го много украсява. Той е съ съвершенно невидимо скритъ капакъ, че ако даже да се пустне въ вода, нѣма да влѣзе въ механизма.

— Прѣпоржва се на всѣкого тоя часовникъ, който иска да има веднажъ за всѣкога вѣренъ часовникъ. — *Цѣна 20 л. 25 ст.; съ поща 21 лева.*

Продаватъ се въ *магазинъ* **Д. Христовъ.** *София* — улица Търговска № 3.

2—7—00

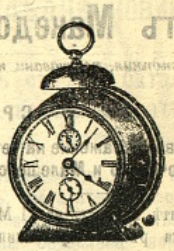

3 лева 45 ст. съ поща 4 лева

Американски часовникъ и будилникъ за маса съ гарантиранъ правиленъ вървежъ за 5 години се продава въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ* — София

Противъ зѫбоболъ.

Извѣстявамъ на почитаемата публика, че, сдѣдъ дългъ трудъ и голѣмо старание, изнамѣрихъ единственния цѣръ само за продупченитѣ болни зѫби, който моментално прѣмахва болѣстьта. Цѣната на едно шише 1·50 ст. За провинцията 2 л. съ поща, паритѣ въ пощенски записъ или бонъ. Марки не приемамъ.

Адресъ: *Гица Георгиевъ* София

2—8—30

ЦИГУЛКИ, изработени отъ мѣстенъ материалъ, ще намѣрите отъ най-добъръ изборъ въ работилнята на *Наумъ К. Томалевски*, улица „Левски“, срѣщу аптеката на „Пенчевъ“. *Цѣни най-износни*

2—10—0

Даромъ петъ електрически бани.

Които отъ страдающитѣ желаятъ да се увѣрятъ, че електрическитѣ бани прѣвъзходно лѣкуватъ ревматизма, нека додатъ въ клиниката на **Д-ръ Балсамовъ**, която даромъ дава на разположението имъ петь приятни електрически бани за опитъ.

Макаръ, че всѣка баня костува на клиниката по нѣколко лева, тази жертва е направена, за да изчезне всѣкакво съмнѣние на болнитѣ въ добритѣ резултати, които даватъ електрическитѣ бани и които въ западъ най-много се посѣщаватъ.

Тѣзи отъ болнитѣ, които желаятъ да се ползуватъ даромъ, трѣбва да извѣстатъ прѣдварително, за да се опрѣдели часътъ на банята.

0—1—00

ОКОНЧАТЕЛНАТА разпродажба и ликвидация на бижутерийнитѣ стоки на **Стефанъ Анастасовъ** ще продължава въ ул. *„Леге“ № 17*, срѣщу Петръ С. Пиневъ.

Добъръ случаи за евтини покупки на златни, сребърни, дублирани и пр. разни потрѣби.

Голѣмъ складъ отъ сребърни часовници, ланцове отъ най-добритѣ фабрики. Продава часовници и на едро. Има една здрава голѣма желѣзна каса и пр. пр.

2—2—15

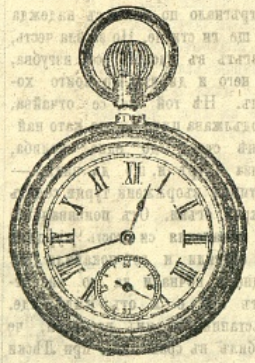

4 лв. 25 съ поща 5 лв.

Швейцарски никеловъ джобенъ часовникъ съ здрава гарантирана за 3 години машина.

Продава се въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ* — София улица „Търговска“ № 3.

2—(5)—0

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ ДРАМАТА

„Наши Хора“

— четири дѣйствия и единъ драматически прологъ

отъ **Ив. Грозевъ.**

Цѣна л. 1·50, за абонатитѣ — 1·20 л.

Понеже книгата излѣзе по-кѫсно отъ печатъ отъ опрѣдѣления срокъ, подписката на абонати се продължава до 5-й Май.

На настоятелитѣ се прави отстѫпка 20 %; на книжаритѣ — по особени споразумѣния.

Книгитѣ се изпращатъ при получване на паритѣ.

Адресъ: **Ив. Грозевъ,**
(Гимназияленъ учитель въ София)
2—15—5 ул. „Царь Симеонъ“, № 121

Георги Н. Витановъ ул. „Княгиня Клементина“ № 153 София.

Велосиподи и всѣкакви принадлежности. Голѣмъ депозитъ отъ гуми за велосиподи и за колички за дѣца

SWIFT CYCLES

2—(4)—0

Печатница Т. Пѣевъ — София

Година I. София, Четвъртъкъ-вечеръ, 17 Априлъ 1903 год. Брой 5.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.
Тримѣсеченъ абонаментъ ТРИ ЛЕВА.
Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО, що се отнася до вѣстника, се адресира до Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приематъ само за 4-та страница и се плаща на редъ, букви гармондъ:
За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особени споразумѣния.

СЪРМАШИКСКИТѢ ЖЪРТВИ.

Одринско поглъща своитѣ жертви, както и Македония. Анормалното положение, въ което турското правителство, съ своитѣ жестокости и зѣрства, хвърли населението въ този нещастенъ край, създаде почвата, върху която трѣбваше да се развие революционната организация, която обхваща цѣла Македония и която е естество слѣдствие на икономическия и политически гнетъ, подъ който пѫшка роба въ тѣзи четири вилаета.

Както въ Македония, тъй и въ Одринския вилаетъ, населението само си образува революционни чети, съставени отъ прокудентѣ нещастници, станали невъзможни поради своята „неблагонадеждность“ прѣдъ турскитѣ власти.

Подобна революционна четица се движение и изъ една часть отъ М.-Търновската каза, Одрински вилаетъ. Агитатора и Пано Ангеловъ, бѣ натоваренъ отъ революционната мѣстна организация, да води комитетскитѣ работи въ тази часть отъ М.-Търновско. На 19 Мартъ, той, заедно съ четицата си другари, влиза въ селото Сърмашикъ, по уреждането на нѣкои комитетски работи. При вечеръ, шпионското око на гъркътъ бакалинъ отъ сѫщото село, забѣлѣзало четата и веднага отърчалъ въ близкото село Гйокъ-Тепе, кждѣто се намиралъ единъ турски пограниченъ гарнизонъ отъ 50 души войници и съобщилъ, че страшни комити навлѣзли въ Сърмашикъ. Войската заминава при-зори за селото, въ което билъ и Пано съ другаритѣ си, обкрѫжава го и праща да иска помощь отъ Малко-Търново, отъ кждѣто веднага пристигатъ още 100 души аскеръ. Когато се съмнало, четата узнава че е обсадена и Пано, за да запази комитетскитѣ тайни, вмѣсто да избѣга, дава врѣме на турцитѣ да хванатъ добри позиции, а той остава въ кѫщи половина часъ за да изгори всички книжа и шифровани бѣлѣжки, които се намирали въ раницата му. Трѫбата засвирила на атака и войницитѣ нахлули въ селото, като почнали да гърмятъ върху кѫщата, въ която се намирала четата. Тази послѣдната видѣла, че е невъзможно да води сражението прѣзъ прозорцитѣ, защото постройката била дървена и маузеровитѣ патрони свободно минавали и прѣзъ двѣтѣ стѣни на сталта. Борцитѣ рѣшили да излѣзатъ вънъ и тамъ да отговорятъ на турскитѣ куршуми. Излѣзли отъ разни мѣста на кѫщата. Съ Пано билъ и другаря му Никола, нарѣченъ Равашола. Щомъ като отворили вратата и аскера ги посрѣщналъ съ залпове. Двамата другари стрѣмглаво се хвърлили срѣщу турцитѣ и отчаяно за почнали дастрѣлятъ. Слѣдъ четвърть часъ люта борба, Пано Ангеловъ раняватъ въ корема, а Равашола въ рамото. Положението било отчаено и турцитѣ наближили двамата герои, та съ ножоветѣ си да довършатъ работата на куршумитѣ, обаче въ този моментъ Равашолъ запалва една бомба и я хвърга въ редоветѣ на аскера. Дѣйствието и било потресающе. Дванадесетъ турци се повалятъ на земята и паниката, произведена отъ ужасния варивъ и хвърчащитѣ желѣза, обхваща войницитѣ, които се разбѣгатъ кой на кждѣ свари. Пано Ангеловъ и Равашолъ се възползуватъ отъ момента и тичатъ да заематъ една височина, която се намира на край селото. Тамъ тѣ залѣгатъ и продължаватъ стрѣлбата, обаче турскитѣ пълчища се нахвърлятъ на тѣхъ и съ залпове и честа стрѣлба пронизватъ Пано на 23 мѣста, а Равашола на 31. Другитѣ: трима четници си пробиватъ пѫть и избѣгватъ само съ единъ лекко раненъ въ рѫката, Петко Пуховъ, отъ М.-Търново. Въ продлѫжение на цѣлъ часъ, турцитѣ стрѣляли надъ бездушнитѣ трупове на двамата герои и на нѣколко пѫти ги карали да се „теслимятъ“. Когато слънцето залѣзвало, аскера прибралъ изъ селото 12 души убити и 8 души тежко ранени войници, накачили ги на 5—6 волски кола, а Пано и Равашола вързали за краката и колата и, влачени по цѣлия пѫть, влѣзли тържествено съ трофеитѣ си въ Мѣлко Търново. Тамъ, слѣдъ като взѣли първулитѣ, навоитѣ и другитѣ неразкѫсани дрехи на двамата четници, навързали ги прави за колата и въ тази поза ги фотографирали. На 21 Мартъ каймакамина прѣдава двата трупа на общината. Щомъ като градъ се научилъ за това, около 800 жени и моми се затичатъ въ общината, грабватъ труповетѣ, измиватъ имъ кѫрвитѣ, поставятъ ги въ ковчези, натрупватъ ги съ първитѣ пролѣтни цвѣтя и устройватъ една процесия, каквато нигдѣ никога не е бивала. Женитѣ носѣха ковчега, бабитѣ плачеха и редѣка, а момитѣ съ китки въ рѫцѣ, спуснали бѣха кѫрпитѣ си надъ очитѣ и, съ наведени глави, всички придружиха падналитѣ борци до вѣчното имъ жилище. На другия день и на послѣдующитѣ дни, гробоветѣ на Пано и Равашола всѣка сутринь биваха окичени съ нови цвѣти, а турцитѣ нанѫсено гледаха на всичко туй, което се вършеше само отъ жени и моми. Великденскитѣ праздници се прѣкараха въ трауръ и нито едно хоро се не завъртѣ въ Малко-Търново.

Народъ отдаде заслужената почесть на падналитѣ герои въ борбата за извоюване човѣшкитѣ му правдини.

Пано Ангеловъ бѣ роденъ въ с. Райково, Ахѫчелебийска каза. Той бѣ 25-годишенъ момъкъ. Свършилъ Педагогическото училище въ България, той постѫпи войникъ въ Софийский пионеренъ полкъ и пожела да влѣзе въ минно-подривната рота, за да добие нуждитѣ знания, които биха му били необходими при дѣятелностьта му, която той възнамѣряваше да прояви въ нещастното си отечество. Той заработва въ Одринско прѣди 6 мѣсеца; благий му характеръ и всепѣлата му прѣданность на дѣлото бѣха го направили любимецъ на населението. Той бѫрже доби популярность между всички, съ които се срѣщаше, защото, покрай революционната подготовка, която даваше на населението, стараеше се и за неговото нравствено и умствено възпитание. Въ раницата му винаги се намираха книжки за прочитъ, които той раздаваше на населението и други, съ които си служеше и за своето умствено усъвършенствуване. Взглядоветѣ му върху революционанта борба бѣха по-широки и той, макаръ и да съзнаваше, че една политическа свобода не ще гарантира економическото положение на народа въ Македония и Одринско, обаче работѣше за нея, защото тя щѣше да му създаде по-благоприятна почва, по изгодни условия, върху които той да може да прояви другия родъ борба, борба поставена на чисто економически начала, резултата на която е освобождението на човѣчеството отъ политически и економически гнетъ. Поклонъ прѣдъ прахътъ на съзнателния борецъ!...

Никола, нареченъ отъ другаритѣ си Равашолъ, е роденъ въ Перущица, България. Неволитѣ и теглата на роба въ Македония и Одринско бѣха покъртили отъ състрадание благородното му сърдце и буйната му натура не можеше да го остави хладнокръвно да чете по вѣстницитѣ перипетитѣ на борбата, която неволника въ тѣзи дѣѣ страни водѣше съ озвѣренитѣ си врагове. Макаръ и на 45-годишна възрасть, прѣди 3 мѣсеца той зарѣзва всичко мило и драго въ България и отива да подаде братска рѫка на страждущитѣ въ Одринско; отива да поднесе и той своята си подкрѣпа тамъ, кждѣто човѣшкий му дългъ го викаше. Щомъ минава границата, присъединява се къмъ четицата на Пано Ангеловъ и въ продлъже-

ние на 3 мѣсеца неуморно работи за възтържествуване на правдата. Решителностьта му въ найтруднитѣ моменти е очудвала всички; прямолинейний му характеръ бѣ го направилъ обиченъ за всички и никой не противорѣчеше на неговитѣ доводи по нѣкой въпросъ, касающъ се до организационната работа, защото логиката у него бѣ желѣзна. Присѫтствието на духа не го изоставяше и при най-голѣмитѣ изненади: той винаги на всичко намираше единъ modus vivendi защото не философствуваше, а дѣйствуваше. Натури честни, твърди и прямолинейни като неговата рѣдко се срѣщатъ въ днешнитѣ врѣмена, когато корупцията въ нравитѣ е проникнала на всѣкждѣ.

Паметьта за този герой ще се прѣдава на грядущитѣ поколѣния а ние днесь прѣдъ нея колѣничимъ.

Ликътъ на Пано Ангеловъ е отъ лѣвата странана фотографията, която ние поднасяме на читателитѣ си, а другиятъ е този на незабравимия Равашолъ.

М. Ив. Г.

Георги Ивановъ Георгиевъ, извѣстенъ подъ псевдонима *Марко*, героятъ на *Пктеле*, се е родилъ въ гр. Котелъ на 20 Юлий 1862 г. Билъ овчарски синъ. Първоначалното образование свършилъ въ родния си градъ и послѣ, кое отъ прѣдразсѫдъци, кое отъ сиромашия, се заловилъ за абаджилъкъ. Билъ рѣдко послушенъ и добъръ синъ.

76-а година го сварва 14 годишенъ овчарь и въ тая възрасть се е борилъ съ двама турци, които поискали да му взематъ новия ямурлукъ. Слѣдъ два часа борба, съ нарѣдани ръцѣ, той надлѣлѣлъ надъ турцитѣ. Билъ безстрашенъ и смѣлъ още отъ дѣте. Отъ дѣтинството му е спазенъ единъ интересенъ и характеренъ анекдотъ. Веднажъ се върналъ отъ овпетѣ съ изподени и

нарѣзани крака. Запитанъ защо е тъй, отговорилъ: „рѣкохъ да прѣскоча единъ трънакъ; не можихъ, та нарѣзахъ краката, и да знаятъ другъ пѫть да скачатъ по-добрѣ“.

Привеждаме тукъ за него нѣколко думи, чути отъ устата на майка му:

„Постоянно разправяше, че си билъ избралъ най хубава смъртъ, че не искалъ да умре като чорбаджийски синъ на дюшекъ, а щѣлъ да умре като войникъ. Изтръпвахъ отъ болка, кога ни думаше така. Веднъжъ заплакахъ, той ми рече: това ми е на сърцето, мамо, защо плачешъ? Нали е едно умиране! — А слѣдъ тебе, какво ще прави, — му рѣкохъ азъ, — кой ще ни гледа? — А той се прѣви отъ смѣхъ и ми каза: не се плаши, мамо, азъ ще умра отъ куршумъ, а вий отъ гладъ; който остане живъ, той ще ти стане синъ“.

Прѣзъ 1883 г. е постжпилъ войникъ въ 24 п. полкъ и въ 1885 участвувалъ въ сръбско българската война; слѣдъ войната, едва прѣзъ 1895 г. се оженва, а въ 1897 г. постжпва на свръхсрочна служба. За живота му въ войската и прѣзъ врѣме на войната нѣмаме никакви свѣдѣния.

Македонски жалби.

I.

Рой клетници въвъ кжтъ далеченъ
Скърбятъ за своя роденъ край,
На тежки изпитки обреченъ
И мъстъ сърдцата имъ терзай.

Тѣ скитатъ се вездень недраги
И скръбь жестока ги души, —
Че нѣма никой съ думи благи
Поне за мигъ да ги теши.

И чакатъ день . . . и день за битки
Очакватъ се пламнали гжрди,
Та тамъ — при Вардаръ — не съ молитви
Да видятъ кой ще побѣди! . . .

Отшелници отъ рой окови
Се лутатъ гладни, боси тукъ
И чакатъ дни по-бурни, нови,
Та пакъ . . . *да идатъ тамъ на Югъ*! . . .

II.

Този край е тамъ на Югъ! . . .

Ахъ, има край на тежко зло орисанъ, —
На плачъ и на сълзи и днеска има кжтъ
И робътъ тамъ блуждай отколѣ слисанъ, —
А помощь ни за мигъ не вижда отъ свѣтътъ:
Не чува братски звукъ!

Този кжтъ е дѣлъ на клета орисия:
Отколѣ е въвъ кръвь и робство го страшй;
Бѣсилки тамъ стърчатъ за робска шия, —
Хареми гнжсни пъкъ — за жени и моми —
Този край е тамъ на Югъ! . . .

Пещера. **Хр. К. Пуневъ.**

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

Въ Солунъ двѣ банки хвърлени въ въздуха. Голѣмъ пожаръ.

ТАЯ МИНУТА ПОЛУЧИХМЕ ИЗВѢСТИЕ, ЧЕ НОЩЕСЬ ВЪ СОЛУНЪ ОТОМАНСКАТА БАНКА И ГРЪЦКАТА БАНКА „МИТИЛИНЪ“ СЖ БИЛИ ХВЪРЛЕНИ ВЪ ВЪЗДУХА, ВСЛѢДСТВИЕ НА КОЕТО ИЗБУХНАЛЪ ГОЛѢМЪ ПОЖАРЪ. ПОЖАРЪТЪ ПРОДЪЛЖАВА И ДНЕСЬ. ЦѢЛИЯТЪ ФРЕНСКИ КВАРТАЛЪ ВЪ ПЛАМЪЦИ. УЖАСНА ПАНИКА ВЪ ГРАДА.

Отоманската банка се е намирала до хотелъ „Коломбо“ и пасажъ „Ломбардо“. Близо до тѣхъ се е издигала католическата черква.

Банкъ „Митилинъ“ се намира въ пасажа „Ломбардо“.

Отоманската банка е прѣдставлявала цѣла крѣпость. Подобно грандиозно и солидно здание, казватъ, че нѣма въ София даже.

Въ зимницитѣ на „Банкъ Отоманъ“ сж били депозирани търговски стоки за повече отъ 100,000 лири. Споредъ свѣдѣнията, които можахме да добиемъ, излиза, че чудовищния взривъ, който е произлѣзълъ отъ това, е прѣдполагалъ запалването на не помалко отъ 1000 килограма динамитъ.

Подробности по хвърления на въздуха тренъ.

Тренътъ, който е билъ хвърленъ завчера на въздуха, е пострадалъ близо до Солунската гара, по посока къмъ Деде-Агачъ. Въ вагонитѣ е имало войска, но разрушенъ е билъ само локомотива. Други подробности за сега липсватъ.

Писмата на Джонъ Макдоналди.

(Специални кореспонденции на Лондонския вѣстникъ „Дейли Нюсъ“).

ПРѢЗЪ МАКЕДОНИЯ.

3)

Едно село отъ ужаси.

Въоръженията помакъ.

Джумая
Мартъ 23/903 г.

По нѣкога ние сме принудени „да плащаме на нѣкой помакъ, за да се пазимъ отъ други, ала пазачитѣ крадатъ, както и другитѣ“. (Това прилича на единъ фамиляренъ индийски обичай, но индийскиятъ „„човкидоръ“ (vokidor) може да се довѣрява, макаръ самъ той крадецъ между крадци; той е толкова добъръ, колкото злото, щомъ единъ пѫть му повѣришъ имота си) „Ние чухме за новитѣ реформи“, продължа попътъ. „Отъ каква полза ще бѫдатъ тѣ за насъ? Тѣ даватъ пълна сила на турцитѣ. Основа, отъ което ние имаме нужда, е полиция и финансовъ контролъ отъ чуждестранни чиновници, протектирани отъ европейскитѣ държави“.

„Между онѣзи дървета“, каза единъ отъ групата, посочвайки къмъ височината на срѣщу (както попътъ каза попрѣди) двама мѫже отъ това село бѣха убити миналия мѣсецъ“. Ние прѣдполагаме, че двамата сж убити: трупътъ на единия намѣрихме подъ единъ купъ отъ камъне. Другия, младъ човѣкъ, изчезна съвсѣмъ. Едно трето убийство се извърши въ онази часть на гората, въ края на миналата година. Понеже не сме въоръжени, много малцина отъ селянитѣ се рѣшаватъ да останатъ тамъ слѣдъ закожването на слънцето. Когато злоупотрѣбяватъ съ насъ, ако ние се оплачемъ на властитѣ, тѣ ни питатъ за свидѣтели и тамъ работата си остава. Правителството не ни протектира и не ни позволява да носимъ оръжие за самозащита“. До края на миналото лѣто, както християни, така и турци, се назначаваха въ мѣстната стража. Но при всичко, че турцитѣ носѣха оръжие и обикновено оръжие „yataghomerie“ (как то го кръсти единъ френски писатель) „гяврите“ полски пазачи бѣха ограничени съ единъ баштунъ, единъ белъ баштунъ може би, но пакъ той е баштунъ. Сега, ако споредъ руско австрийската програма влезнатъ в християнитѣ въ джандармерията, тѣ трѣбва да бѫдатъ въоръжени, както турскитѣ джандарми. Може би тази е причината, гдѣто турцитѣ, съ когато говорихъ азъ върху програмата, гледатъ на този въпросъ съ горчива ненависть и заради туй нищо не се направи по този въпросъ.

Свидѣтели на една жестокость.

Между моитѣ посѣтители имаше двѣ жени, които казаха, че били очевидци на една жестокость, която привлече много вниманиe въ врѣме на послѣднитѣ смутове и която биде изслѣдвана отъ една турска комисия. Понеже фактитѣ се още деинутиратъ, азъ ще спомена само обстоятелствата. Освѣнъ двѣтѣ жени, тука присѫтствуваше и мѫжътъ на жертвата, Теодоръ Георгиевъ, „Моята жена бѣше“, каза той, „която бѣше изровена отъ гроба“. Той отсѫтствувайки изъ дома си, по работа, жена му била бита по заповѣдь на обединовия колегъ, Руни. Тя се разбоѣла, истинала и умрѣла на коледа. Турския докторъ (грькъ), който придружавалъ турскитѣ комисари

причината трупътъ да се изрови — това стана скоро слѣдъ смъртьта ѝ. „Смерть отъ естествена причина“, гласѣше докторскиятъ рапортъ. „Но“, казаха двѣтѣ жени, „ние видѣхме знацитѣ отъ ударитѣ по нейнитѣ меса, когато я изровиха“. Човѣкъ не може да слуша разговоритѣ на селянитѣ отъ Елешница, Добринца и други мѣста, които станаха забѣлѣжителни въ врѣме на безпорядъцитѣ, безъ да дойде до заключението, че, макаръ и да е имало прѣувеличения по слухове, обвиненията противъ турскитѣ офицери и жандармерия бѣха субстанционално вѣрни. Че голѣмо количество отъ жени бѣха бити и то съ варварска брутальность и безъ съжаление, че тѣ бѣха подвърлени на една сѫдба още по-грозна, е така сжщо вѣрно. И при това тука има турски офицери, отъ високъ чинъ и голѣма отговорность, които подтвърдяватъ прѣдъ мене, че нищо отъ подобенъ родъ не се е случило. Както една жена ми забѣлѣза: „онѣзи отъ насъ чиито мѫже бѣха въ България намираха се въ по-голѣма опасность да бѫдатъ биги и малтретирани, отъ колкото другитѣ, защото турцитѣ казваха, че мѫжетѣ комплотирали съ възстанницитѣ“. „Ужасътъ, каза една друга, да бѫдемъ подвърлени на звѣрствата на войницитѣ, ни държи въ постояненъ страхъ“. Въ Елешница има жени, които отъ малтретиране сж изгубили здравето и живота си. Азъ изпатахъ нѣкои отъ тѣхъ — Яа Рашинкова, напримѣръ, и Елена Теофилова. Послѣднята бѣше съ дѣтенцето си при мене, което си играеше съ майка си, когато тя плачешката ми разказа историитѣ отъ нейнитѣ изтезания.

Пушка.

Христо Лондинъ, Кметъ, разказа какъ сж го били турцитѣ, какъ той избѣгалъ въ гората на срѣщу и какъ единъ овчаринъ го прибралъ при него, кждѣто нощно врѣме той можалъ да чуе сърцераздирателнитѣ пискове отъ селото, викове отъ малтретирани хора. Да. Възможно е, щото неговата фантазия да го е излъгала, ако и селото да не бѣше далечъ отъ гората за смуша е. Кметъ и попозе всѣкога сж изложени на рискове да бѫдатъ най-сериозно малтретирани, защото за тѣхъ се прѣдполагаше да знаятъ работитѣ на всѣкиго и слѣдователно да бѫдатъ въ положение да даватъ свѣдѣния, когато ужасната дума „пушка“, която падаше като силенъ ударъ на глазитѣ на хората и ги правѣше глухи отъ страхъ-бизаше изговорена — „Пушка“, оръжие Абединаа, неговата компания, Рузи и подобни, разпръсваха страхъ и трепетъ надъ измѫченото християнско население. — *(Сѣдва).*

Отъ Македония и Одринско.

Свѣдѣния, получавани направо отъ вѫтрѣшенъ източникъ.

НАСИЛИЯ И ЖЕСТОКОСТИ.

Прилагането на реформитѣ напрѣдва . . .

Отъ Сѣръ получихме слѣдното писмо:

Два мѣсеца вече става отъ какъ сѫ прогласени Австро-Рускитѣ реформи и подкрѣпени отъ всички велики сили; Гърция, Сърбия и Рожния завидѣхѫ на българското население, което *щѣло да се облагодѣтелствува* отъ реформитѣ въ ущърбъ на сърби, гърци и власи. За да видите колко успѣшно се тѣ прилагать и колко горчиво се изплащать отъ населението, съобщавамъ ви слѣднитѣ факти:

1) Прогласи се амнистията, като първо доказателство, че ще има реформи. Една седмица подиръ заповѣдьта пуснаха само нѣкои затворници. Нѣкои отъ най-добритѣ още лежать по хладнитѣ зандани. Всички пъкъ заточеници си оплакватъ днитѣ въ мало-азиятскитѣ крѣпости.

2) Слѣдъ като освободиха тукъ около 75 души, държахѫ ги друга седмица и ги влачеха по правителственитѣ кании за да ги терзаятъ. На двама български подданици: Стамболиевъ и Вълкановъ, прѣдлагахѫ скѫпи възнагради, за да имъ станатъ шпиони, и само защото не се съгласяваха, една вечерь щѣха да ги убиятъ въ срѣдъ града, ако не се прѣдпазѣха.

3) На 21 февруарий царски аскеръ и много баши-бозуци, като не могли да уловятъ войводата Сандански и неговитѣ 8 другари, макаръ тѣ да били 460 души, въ селото, Долни-Орманъ, — намѣрили учителя отъ с. Любовна, завѣли го въ една плѣвня, заклали го, гаврили се съ тѣлото му и го хвърлили на кѫсове.

4) По тая случка забиратъ всички селяни и ги натикватъ въ Мелнишкия затворъ, гдѣто турски чиновници и баши-бозуци убиватъ сѣ камъне единъ виденъ селянинъ.

5) Жени, мѫже, които отъ Разложкитѣ села (Добринина, Елешница и др.) бѣха отишли да се оплакватъ въ Солунъ на валията и консулитѣ заради есенешнитѣ звѣрства, въ послѣдно врѣме сѫ изложени на много жестоки прѣслѣдвания отъ властьта и баши-бозука. Комисията, която отиде подъ прѣдлогъ да изслѣдва золумитѣ, измѫчва ги да кажатъ кой имъ далъ пари и съвѣтъ да отиватъ въ Солунъ на поплака. Нѣкои селяни отъ Елешница сѫ затворени въ Мехомийския затворъ, а други избѣгали въ България, за дѣто не искатъ да кажатъ, каквото е искала властьта отъ тѣхъ.

6) На 1 мартъ демиръ-хисарскиятъ каймакаминъ обсѫжда село Савекъ и подложи на голѣми изтезания и мѫки селянитѣ, за да му кажатъ кѫдѣ има оружие и комити.

7) Прѣди нѣколко дни мехомийскиятъ каймакаминъ отива въ с. Якоруда и въ с. Нефромъ и уреждa отъ тамъ поща и тайни турски куриери за до българската граница.

8) На пѫтя отъ Скеча до Драма султански аскеръ и баши-бозуци срѣщатъ на 6/III трима мирни търговци и като имъ зиматъ паритѣ, закалятъ ги.

9) На 11-й февруарий царски аскеръ, разсърденъ, че не могълъ да улови възстанници, които се крили въ с. Броди, изгаря 7 кѫщи и 11 плѣвни. Единъ 70-годишенъ старецъ (Гйорги Младеновъ) изгориха живъ въ кѫщитѣ. Не стигало това, бинбашията вдига въ селото тревога, въ която да убие азитѣ (Ст. Мариновъ и Петръ Тодоровъ) и кмета, Симо Перуковъ; но чули присѫдата и едвамъ се спасили съ съдѣйствието на единъ полицейски (нѣкой черкезинъ).

10) За дѣто бродждани изпратили човѣкъ да се оплаква на валията и консулитѣ въ Солунъ, тукашниятъ мутесарифинъ повлече подъ слѣдствие нѣколко пѫти всички първенци отъ с. Броди, и сега вече братя Димкови и други сѫ въ затвора. Други селяни, като слушатъ това и трима учители, за да не се подложатъ на мѫки, сѫ избѣгали по планинитѣ.

11) Тукашниятъ мутесарифъ, като вика при себе си бродждани, имъ казва:

„Сега се кургулясахте отъ куршума; за напрѣдъ ишалла нѣма да ви мине. Вие искате Македония, но трѣбва да знаете, че не вие, не България, не Русия, „седемьтѣ краля да станатъ едно, не даваме Македония. До единъ турцитѣ да измремъ, до като не газатѣ въ кръвьта си, нѣма да ви дадемъ Македония".

Слѣдъ тие факти, може ли да се каже нѣщо противъ прогласенитѣ реформи? Може ли да се оплаква човѣкъ, че нѣма благодать отъ тия реформи? Може ли да не признава човѣкъ добринитѣ, съ които „православна славянска" Русия обсипва македонцитѣ? Може ли да не послуша македонецьтъ съвѣтитѣ на Австрия и Русия?

Възстанникъ.

Мобилизация на турскитѣ войски.

Споредъ едно писмо отъ Щипъ, тамъ били повикани подъ знамената и мустафъзитѣ, т. е. и послѣдния призивъ. Това мерише на война вече. Тукашнитѣ власти (Солунскитѣ) сѫ дали заповѣдь вечѣ на 30 фурни да пекатъ сухари. Така бѣше прѣди войната съ Гърция.

Обиски въ Солунъ.

Прѣди нѣколко дни единъ полицейски и единъ колджия направили обискъ въ дюкяна на Мите Содаджия, въ Солунъ, но не намѣрили нищо. Тѣ влѣзли въ дукяна непридружени отъ мухтаръ, нито пъкъ Мите е билъ въ дюкяна си. По всѣка вѣроятность тѣ не сѫ взѣли мухтаръ съ себе си, понеже въ Солунъ нѣма български мухтаръ.

ИЗЪ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПЕЧАТЪ.

Мнимо съзаклятие противъ рускитѣ консули.

На в. „Мале Новине" донасятъ отъ Скопие на 14 того слѣдното извѣстие:

„Главнятъ македонски комитетъ въ София е издалъ рѣшение да се избиятъ всички руски консули въ Македония и Стара-Сърбия, именно: въ Скопие, Призренъ, Матровица, Солунъ и други мѣста. За извършването на това комитетътъ е заклѣлъ осѣмъ души свои членове, които тѣзи дни ще заминатъ за Стара Сърбия и Македония. За тази разпоредба на Софийския македонски комитетъ е извѣстилъ на турското прѫвителство софийскиятъ турски комисаръ за знание и разпореждане". По-надолу редакцията на в. „Мале Новине", като дава горното съобщение на своя дописникъ отъ Скопие, придружава го съ тази кратка бѣлѣжка: „Подобни извѣстия, ако и да сѫ донѣли и други чужди вѣстници, ние все пакъ го прѣдаваме съ резерва".

Вико Монтегаца и положението въ Македония.

Corriere della Sera, отъ 26/13/IV печати една дописка отъ Вико Монтегаца, отъ която правимъ слѣдующото извлѣчение:

Въ всичкитѣ области на европейска Турция, генералния инспекторъ Хилми паша по заповѣдь на Султана възвѣстя още недъжъ посрѣдствомъ ходжитѣ отъ джамиитѣ — (употрѣбленето на възванията посрѣдствомъ печата не е още познато по ония страни) че реформитѣ трѣбва на всѣкадѣ да бѫдатъ приложени, че това е волята на Халифа и щѣ бѫдатъ най-строго наказани ония, които се биха възпротивили за тѣхното прилагане. Никой вече не се съмнѣва въ доброто желание на Хилми паша, — напримѣръ той би недъга дѣйствувалъ противъ Албанцитѣ, ако неговитѣ дѣйствия не се парализирахѫ отъ дворецъ. Хилми паша, освѣнъ че е единъ енерѫченъ и рѣшителенъ чиновникъ, но и като човѣкъ образованъ и който е разбралъ, че за да се спасятъ турскитѣ владѣния въ Европа, единичното срѣдство е да възстанови спокойствието имъ, тъй че да нѣма вече никакви мъмрания и натиквания отъ силитѣ, или пъкъ накѣсата имъ по въпроса и да запази по тоя начинъ statu quo то

Инакъ дългъ разговоръ съ Хилми паша въ Скопие; той бѣше много откритъ и ми направи впечатление, че той сериозно мисли и добрѣ разбира положението и се старае да го поправа, въпрѣки извѣнитѣ съмнѣния на европейския печатъ. — Азъ не работя за силитѣ, ми каза. Азъ работя за Султана, за Турция и за нейния интересъ; защото ний ще спеченѣмъ, ако реформитѣ се приложатъ.

Послѣ ми разясни на кратко своя планъ, единъ планъ доста широкъ, който иска да приложи въ изпълнение за нѣколко седмици: толкова повече, че вънъ отъ реформитѣ ще трѣбва да има прѣдъ видъ нѣкои условия, които биха могли да дойдатъ отъ албанцитѣ, или отъ българскитѣ комитети.

„Първото нѣщо, което трѣбваше да стори — продължи Хилми паша — щѣмъ пристигнахъ, бѣше да прѣчистя жандармерията отъ голѣмото количество хора некадърни, които не правѣха нищо.

Прѣдвидѣхъ, че въ полицията трѣбва да има и пропорционално число християни. Тукъ въ Скопие, на примѣръ, на 2824 стражари изъ цѣлия вилаетъ, опредѣлени сѫ 547 християни, отъ които 317 сѫ вече на служба, между 37 полицейски комисари двама сѫ християни. Малко сѫ, но мѫчно е поради езика; не мога да назнача хора, които не знаятъ турски. Второ въпросъ, съ който се занимавѣ бѣше оня за сѫдилищата, въ които назначихъ на половина мюсюмани и на половина християни. Отворихъ сѫдилища и тѣ дѣйствуватъ вече отъ нѣколко седмици — 12 въ Солунския вилаетъ, 8 въ Скопски, 5 въ Битолски и полека-лека ще бѫдатъ отворени на всѣкадѣ. Резултатитѣ сѫ добри, въ тая смисъль и вашитѣ консули писаха на правителствата си.

„Естественно, че има мѫчнотии, и тѣ ще продължаватъ да съществуватъ още, но убѣденъ съмъ, че скоро ще прѣстанатъ, за да почнатъ сѫдилищата правилно да дѣйствуватъ въ полза на християнитѣ и на мюсюманитѣ.

„Но признавамъ — продължи Хилми паша, почти за да заключи и да покаже, че не се смущава отъ трудностьта на мѫчната задача — че основата на реформитѣ се състои главно въ разхвърлянето приходитѣ на съкровището съ ония на населението. Десятъкьтъ въ практика е много добъръ, но съ никакъвъ материаленъ резултатъ. Потрѣбна е една голѣма и сериозна администрация . . . и хиляди, хиляди честни хора, които въ Турция не се намиратъ лесно, ми казваше усмихвайки се, „както и кадѣ-да е другадѣ. Въобще азъ вѣрвамъ и се надѣвамъ на успѣхъ, но.. Едноврѣменно трѣбва да си подготвимъ и войскитѣ, за да се боримъ съ опасноститѣ, които ще дойдатъ отъ двѣ страни — бунтьтъ на албанцитѣ и възстанието, организирано отъ българскитѣ комитети".

Уважаемий Вако Монтегаца продължава по-нататъкъ да коментира по разговора си съ Хилми паша; той исказва пълно довѣрие (Б. р. Защо ли?) къмъ добрата воля на турския чиновникъ догажда до едно песимистично заключение и намира почти невъзможно прилагането на какви да е реформи въ царството на османлитѣ; а за това дири причинитѣ въ върховната отоманска администрация.

Политиката въ руския дворъ.

В. „Србска Застава" получава едно писмо отъ руската столица, въ което се разкрива, че въ рускитѣ дворцови кръгове има двѣ силни противоположни едно на друго политически течения, т. е. двѣ еднакво силни страни, които една друга се гонятъ. Едната отъ тѣхъ се нарича *Българска*, и се прѣдставлява отъ графъ *Игнатиева и Сабера*, а другата *Австрийска* и се прѣдставлява отъ днешния министръ на Вѣшнитѣ Работи въ Русия *графъ Ламсдорфъ*. Първата била работила за Велика България, въ границитѣ на Св. Стефанския Договоръ, а втората — щото Австрия да вземе Новопазарския окрѫгъ съ войскитѣ си. Тукъ се намѣква, че сърбитѣ били нѣмали приятели въ руския дворъ.

Въ втората часть на това писмо се говори, че портата щѣла да бѫде поканена отъ Русия, да обезоружа Албанцитѣ въ Ст. Сърбия и да въведе миръ и редъ въ страната, и ако тя не би имала сила да направи това, тогава *Новопазарския и Косовския окрѫзи щѣли да бѫдатъ заети отъ сръбски черногорски и австрийски войски, придружени и отъ една руска дивизия* (к. в.)

Въ края на писмото се казва още, че въ правителственитѣ руски кръгове се говорѣло, че Русия считала какво задачата на Австрия въ Босна и Херцеговина била свършена и че щѣмъ се възстанови редъть въ турскитѣ области Портата щѣла да покани Австрия да напустне Босна и Херцеговина и управлението имъ щѣло да се повѣри на двѣтѣ сърбски дръжавини, а именно: Босна на Сърбия, а Херцеговина на Черна Гора.

Споредъ както се вижда, прибави в. „Уставна Србия", отъ гдѣто черпиме горнего, прѣдложенията, които щѣ се направятъ отъ страна на Русия на Портата, отговарятъ напълно на желанията и стремленията на австрийското течение въ руския дворецъ, на чѣло на което стои графъ Ламсдорфъ.

„Новости" и окупация на Македония.

И „Новости", който принадлежи къмъ най-изкреннитѣ защитници на австро-руското съглашение, се чувствува заставенъ да изрази своитѣ съмнѣния относително поведението на австрийската дипломация къмъ балканскитѣ събития. Между другото вѣстникътъ казва: „Додѣто Сърбия, България и Гърция сѫ се хванали за коси върху завладѣването на Македония, най-послѣ тази страна може лесно, както Босна и Херцеговина, да попадне подъ управлението на Австрия. Разбира се, че австрийското правителство по-добрѣ ще знае да осигури мира и спокойствието въ тазъ страна. Като изхождаме отъ това, австрийската политика въ сегашната стадия на македонския въпросъ е напълно понятна. Тя сама има нужда спокойно да наблюдава вървежа на работитѣ и въ рѣшителната минута да извърши окупационния планъ, който нѣма съмнѣние, отдавна е изработенъ и въ най-малкитѣ си подробности".

Нова нота на Султана

Отъ Лондонъ телеграфиратъ на „Die Zeit", че тамъ се носи слухьтъ какво Русия се отнесла до силитѣ да се изпрати нова нота на султана. Англия дала своето съгласие.

Възстанието въ Албания се увеличава.

„Berl. Tagblatt" съобщава отъ Цариградъ, че възстанието въ Албания се увеличава. Свършено дѣло било вече съединението на *тоски* и *геги*.

Участието на англискитѣ политици въ македонската революция.

Прѣди 5—6 години, казва сѫщия вѣстникъ, една група туркофобски английски политици започнала да събира и дава (?) пари за освобождението на Македония. Тъзи група изпратила и свои агенти въ Македония, за да изучатъ характера и размѣритѣ на движението. Агентитѣ, слѣдъ като изпълнили „добросъвѣстно" работата си, взрали се съ доклади, въ които се говорѣло, че македонското движение прѣслѣдвало едностранчиви национални задачи. Това станало причина, щото групата да прѣстане да прави по-нататъшни постѫпки въ тая посока. Никакво поощрение отъ тогава до днесь нѣмало. Б. Сарафовъ, който прѣди една година бѣ въ Англия, искалъ отъ извѣстни хора: пушки, пари и дипломатическа подкрѣпа — но били му отказани. Ст. Михайдовски, който заявилъ, че македонцитѣ си иматъ пушки, искалъ отъ англійского общество неговата нравствена поддѫржка, изразена въ публичного манифестиране на симпатичното общественo мнение по македонското движение и чрѣзъ съотвѣтствената агитация въ Англия. Днесь, завършва цитирания нѣмски вѣстникъ, въ Англия нѣма нито една политическа група, нито единъ политикъ, който да не се отнасялъ отрицателно къмъ македонското движение.

За България нито педя земя.

„Р фриагорскитѣ" държави Австрия и Русия дали на България да разбере, че при никакви условия тѣ нѣма да допуснатъ да вземе България нито педя македонска земя, даже и при една война съ Турция. Послѣдната пъкъ съвѣтвали да бѫде спокойна и търпѣливо да попаса прѣдседателствата на България и др.

Турскитѣ генерали.

Телеграфиратъ отъ Лондонъ на „Die Zeit.". „Единъ дописникъ на „Times" ималъ разговоръ въ Феризовичъ съ Омеръ паша и Шакиръ паша. Тѣ явили, че заповѣдьта била да възнѣгъ енерсично противъ албанцитѣ и даже да отидатъ до брѣговетѣ на Адриатическо море. Но Омеръ паша съобщилъ, че сѫщеврѣмено той получилъ заповѣдь да избѣгва проливане кръвь. Самъ той сѣкашъ е малко наклоненъ, защото е старъ и слабъ. И Хилми паша не може нѣщо важно да направи, защото му е дѣденъ воененъ помощникъ, който го слѣди и всичко съобщава въ Цариградъ. И така цѣлия „енерѫченъ вѫрнѫкъ" се вижда да е мизерна комедия.

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА“ и у повечето настоятели се продаватъ слѣдництѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „На майкитѣ — за дъщеритѣ“, (кратки свѣдѣния по женската физиология и хигиена), въ текста съ 17 фигури, стр. 196. Цѣна 1 20. Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойка книга е прѣпоръчена отъ Министерството на Народното Просвѣщение за дѣвойкитѣ отъ дѣвическитѣ гимназии, и прогимназии, прѣвинали 12 годишна възрастъ.

2) А. Ваккаро. „Еволюция на любовьта“, цѣна 30 ст.

3) Жанъ Дюбуа. „Графиня Монте Кристо“, романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) В. Буренинъ. — „Робъ“, трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) Викторъ Хюхо. — „За свободата на обучението“, рѣчь, държана въ Французкото Законодателно Събрание на 15 Януарий 1850 г. Цѣна 10 ст. 2—14—10

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА, София, ще намѣрите: голѣмъ

изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Зола, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Дикенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата . .	2 80
(Заедно съ I томъ — 6 л.).	
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България—2 л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формалн. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доц. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко страници по земледѣлието . . .	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ сѣвѣро-източ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пъстръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопѫть	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевъдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага.

2—3—3 **Отъ книжарницата.**

Новоизнамѣрена истинска шведска готвачна машина

ПРИМУСЪ

патентирана въ всички индустриялни държави.

Въ извѣстниятъ на почитаемитѣ клиенти магазинъ на

Димитръ х. Георгиевъ и С-ие.

Булеварлъ Дондуковъ № 5, между много разни кухненски (готварски) и кащени готвѣе, намира се за продавъ и *бързата готвачка за отопление*: *„обикновенна газ. Шведска машина Примусъ.*

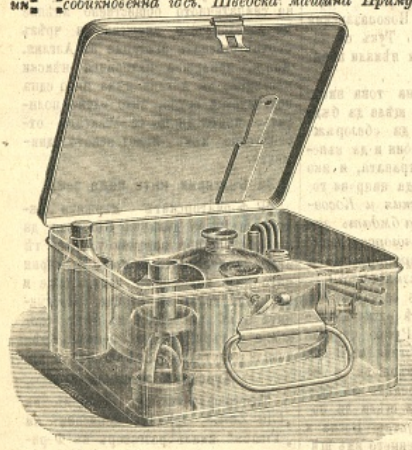

Тази машина Примусъ възвара въ 5—6 минути 2 литри вода; сѫщата за 6 минути пъкъ, за 1/4 стот. газъ, приготовлява много добрѣ опеченъ бифтекъ, като сѫщевременно не образува абсолютно никакъвъ димъ, мирисъ и сажди.

Тази машина Примусъ има още и тия голѣми прѣимущества: че гори безъ фитилъ, икономична, практична и гарантирана отъ всѣкакъв експлозия, и благодаренение на тия пейни добри качества и сѣтения, намѣрила е прием почти въ всѣка една кѫща изъ Европа.

Всѣкой, който бича икономията и цѣни врѣмето си, нѣма да допусне тази толкова годенъ случай, а ще побърза да се снабди съ *най практичната, най-икономичната и най-евтината машина Примусъ*, защото ще види и отъ самитѣ й цѣни.

Примусъ № 0 или 4 безъ кутия струва лева	13·20
„ № 1 „ 5 „ „ „ „	16.—
„ № 8 „ 10 въ мет. кутия „ „	20.—
„ № 9 „ 11 „ „ „ „ „	22.—

За всѣка машина, изпратена въ провинцията, се прибавятъ за пощенски разноски 85 стот.

Съ почитание:

3—9—30 **Димитръ х. Георгиевъ и С-ие — София.**

Постигна се цѣльта

Нѣма вече да се плаща поправка на часовникъ. Нѣма вече да се съмнѣваме въ часовника, че напрѣдва или остава. — Нѣма развала, нѣма изтъркване на механизма. — Това вече е постигнато отъ съврѣменното изобретение часовника „Omega Benheur“—изобретение отъ прочутия авторитетъ по часовникарството Edouart Kallet—St. Imer — отъ Швейцария.

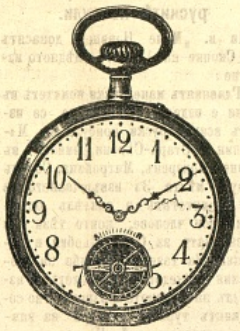

Този часовникъ въ всичкитѣ часовникарски бюра и синдикати въ цѣла Европа и Америка е издържалъ първа премия. — Този часовникъ е патентиранъ въ всички-культурни държави. Той се извънредно бързо разпространява въ употрѣбление на всѣкадѣ. — Той се фабрикува всѣки день по 800 парчета. — Той е днесъ за днесъ думата по часовникарството. Той е часовникъ, за който се дава гаранция за 20,000 лв. зл. да се платятъ на оногова, който докаже, че механизма на часовника може да се развали самъ отъ себе си.

Това е единъ съврѣменно точенъ и неразваляемъ часовникъ; има извънредно изящна външность. Той е много тъвакъ и едва ли не колкото една монета отъ 5 лв. — Той има открита частъ отъ механизма на цферблата, която часть го много украсява. Той е съ съвършено невидимо скритъ капакъ, че ако даже да се пустне въ вода, нѣма да влѣзе въ механизма.

— Прѣпоръчва се на всѣкого тоя часовникъ, който иска да има веднажъ за всѣкога вѣренъ часовникъ. — *Цѣна 20 л. 25 ст.; съ поща 21 лева.*

Продаватъ се въ *магазинъ* **Д. Христовъ.** *София* — улица Търговска № 3.

3—7—00

ОКОНЧАТЕЛНАТА разпродажба и ликвидация на **Стефанъ Анастасовъ** ще продължава въ ул. *„Леге“ № 17*, срѣщу Петръ С. Пиневъ.

Добъръ случаи за евтини покупки на златни, сребърни, дублирани и пр. разни потрѣби.

Голѣмъ складъ отъ сребърни часовници, ланцове отъ най-добритѣ фабрики. Продава часовници и на едро. Има една здрава голѣма желѣзна каса и пр. пр.

3—2—15

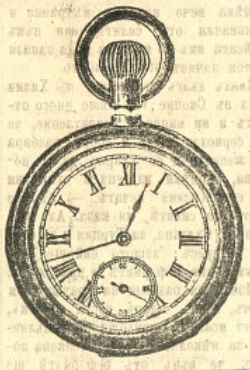

4 лв. 25 съ поща 5 лв.

Швейцарски никеловъ джобенъ часовникъ съ здрава гарантирана за 3 години машина.

Продава се въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ*—София улица „Търговска“ № 3.

3—(5)—0

ИЗЛЪЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ ДРАМАТА

„Наши Хора“

—четири дѣйствия и единъ драматически прологъ

отъ **Ив. Грозевъ.**

Цѣна л. 1·50, за абонатитѣ — 1·20 л.

Понеже книгата излѣзе по-късно отъ печатъ отъ опрѣдѣления срокъ, подписката на абонати се продължава до 5-й Май.

На настоятелитѣ се прави отстѫпка 20 о/о; на книжаритѣ — по особени споразумѣния.

Книгитѣ се изпращатъ при получаване на паритѣ.

Адресъ: **Ив. Грозевъ,**
(Гимназиялевъ учитель въ София)
3—15—5 ул. „Царь Симеонъ“, № 121

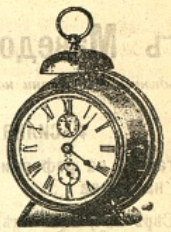

3 лева 45 ст. съ поща 4 лева

Американски часовникъ и будилникъ за маса съ гарантиранъ правиленъ вървежъ за 5 години се продава въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ*—София

Противъ зѫбоболъ.

Извѣстявамъ на почитаемата публика, че, сдѣдъ дългъ трудъ и голѣмо старание, изнамѣрихъ единственния цѣръ само за продупченитѣ болни зѫби, който моментално прѣмахва болѣстьта. Цѣната на едно шише 1·50 ст. За провинцията 2 л. съ поща, паритѣ въ пощенски записъ или бонъ. Марки не приемамъ.

Адресъ: *Гица Георгиевъ* София

3—8—30

ЦИГУЛКИ, изработени отъ мѣстенъ материалъ, ще намѣрите отъ най-добъръ изборъ въ работилнята на *Наумъ К. Томалевски*, улица „Левски“, срѣщу аптеката на „Пенчевъ“. *Цѣни най износни*

3—10—0

Даромъ петъ електрически бани.

Които отъ страдающитѣ желаятъ да се увѣрятъ, че електрическитѣ бани прѣвъзходно лѣкуватъ ревматизма, нека додатъ въ клиниката на **Д-ръ Балсамовъ,** която даромъ дава на разположението имъ петь приятни електрически бани за опитъ.

Макаръ, че всѣка баня костува на клиниката по нѣколко лева, тази жертва е направена, за да изчезне всѣкакво съмнѣние на болнитѣ въ добритѣ резултати, които даватъ електрическитѣ бани и които въ западъ най-много се посѣщаватъ.

Тѣзи отъ болнитѣ, които желаятъ да се ползуватъ даромъ, трѣбва да извѣстятъ прѣдварително, за да се опрѣдели часътъ на банята. 0—1—00

Георги Н. Витановъ ул. „Княгиня Клементина“ № 153 София.

СМИТ CYCLES

Велосиподи и всѣкакви принадлежности. Голѣмъ депозитъ отъ гуми за велосиподи и за колички за дѣца

3—(4)—0

Печатница Т. Пѣевъ — София

Година I. София, Петъкъ-вечеръ, 18 Априлъ 1903 год. Брой 6

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ ТРИ ЛЕВА.
Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО, що се отнася до вѣстника, се адресира до Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ се приемать само за 4-та страница и се плащать на редъ, буква гармонда:
За първи пѣть . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . 10 „
За повече отъ 5 пѣти — особени споразумѣния.

† БЕДРОСЪ СИРЕМДЖИЯНЪ.

На 5-й Юлий 1901 год. една шѣпа отъ млади юнаци, 10 души самоотвержени българи и арменци, рѣшени или да отърватъ стотината заточеници въ Акия и затворници въ Одринския затворъ, или да измратъ до единъ, слѣдъ едно нападане до самитѣ казарми на града Одринъ, сѫ били заобиколени отъ два полка кавалерия и пѣхота въ околноститѣ на града, до селото Киречъ-Хасъ-кьой, въ мѣстностьта „Камънетѣ“. Тоя день отъ 9 часа сутриньта до 2 и половина слѣдъ обѣдъ, заградени отъ една страна отъ прѣлѣлата Тунджа, отъ друга — отъ освирѣпѣлитѣ турски войски, 8-тѣ отъ тие юнаци — защото двама отъ тѣхъ сѫ били застигнати отъ кавалерията още въ полето и стѫпкани — сѫ се борили съ една нечута, рѣдка юнащина цѣли 5 и половина часа. Отъ тѣхъ сѫ паднали мъртви четирма души, а останалитѣ живи изпоранени четирма души, слѣдъ като не имъ билъ останалъ нито единъ патронъ отъ пушка, съ револвери въ рѫцѣ се хвърлили съ открити гѫрди срѣщу неприятеля, за да бѫдатъ избити. Отъ като изхабяватъ и послѣдния револверенъ патронъ, прѣдъ цѣла грамада турски лешове, потънали въ рани, примрѣли, тѣ биватъ заловени, оковани въ вериги и хвърлени въ Одринския затворъ.

Прѣдметъ на най-голѣмитѣ обиди и изтезания въ затвора отъ страна на турската власть, тѣ на 27-й Ноемврий с. г. сутриньта сѫ били изведени отъ затвора и при небивала навалица народъ сѫ били обѣсени въ четиритѣ части на града Одринъ.

Макаръ и прѣдъ бѣсилката, тѣ пакъ сѫ съумѣли да умратъ юнашки. Всѣки отъ тѣхъ е отправилъ къмъ народа своето послѣдно „прости“ пълно съ любовь къмъ близкитѣ, къмъ родината, къмъ цѣлия свѣтъ, ала и пълно съ прѣзрѣние къмъ тирана и бѣсилката.

* * *

Единъ отъ тие четирма обѣсени е и арменецътъ **Бедросъ Сиремджиянъ.** Роденъ въ България, въ Пловдивъ, на 1872 г., порастналъ въ българска срѣда, слѣдвалъ и свърцилъ Пловдивската Гимназия, свършилъ Соф. Военно Училище, произведенъ въ първи офицерски чинъ, той зарѣзва хубавото си бѫдаще и заминава за въ Персия, отъ гдѣто нѣколко пѫти наредъ влиза съ възстанически чети въ робска Армения и взима най-живо участие като войвода и като човѣкъ съ военни познания. Между арменскитѣ революционери и между населението, всрѣдъ което е дѣйствувалъ, Бедросъ Сиремджиянъ си е създалъ едно легендарно име. Твърдъ, здравъ, издръжливъ, съ желѣзни воля и енергия, той върши чудеса, кѫдѣто стѫпи. Човѣкъ образованъ, съ едно умѣние да говори, да убѣждава и главно да разпалва слушателитѣ си, той, кѫдѣто минава, остава дълбоки, неизгладими слѣди.

Въ началото на 1901 година ние го виждаме въ русскитѣ затвори. Заловенъ като възстанникъ на руската ганица, той е билъ арестуванъ, лежалъ въ затвора до като се провѣри кой и отъ гдѣ е, и слѣдъ това билъ екстерниранъ въ България. Отнемена му по тоя начинъ възможностьта да се бори и умре за свободата на своя народъ, той не скръства рѫцѣ, не се застоява при баща, братя и сестри, при бащино огнище, а си намира работа, достойна за неговитѣ копнежи. Неограничаванъ ни най-малко отъ тѣсногрѫдия мирогледъ на крайнитѣ шовинисти, съставилъ си за робството и свободата единъ по-широкъ мирогледъ, който му диктува да работи всѫдѣ и всѣкога въ полза на всички противъ тиранията, ние го виждаме да си намира достоенъ другарь въ лицето на Свѣтослава Мерджанова и заедно съ още четирма българи и четирма арменци заминава за въ Турция, да работи въ полза на Македония и Одринско и поосно, въ полза на своя Армения.

* * *

Когато се би касало да говоримъ за нѣкой българинъ или, още повече, за нѣкой македонецъ, който отива да работи и умре за своя народъ, ние винаги и най-лесно оправдаваме неговото самопожъртвуване. Въ това самопожъртвуване се крие единъ дългъ, който не отъ всички еднакво се разбира и не отъ всички може да се изпълни. *Но все е дългъ.* Ала когато се касае да говоримъ за единъ арменецъ, който не отива да умре за свободата на Армения, който при това има най-голѣмата възможность да прѣкара единъ свѣтълъ, безгриженъ, пъленъ съ спокойствие и щастие животъ, и отива да самопожъртвува себе си за свободата на други робски народъ, съврѣменната логика се заплита. Въ тоя видъ самопожъртвуването има нѣщо велико, нѣщо поразително, *нѣщо напълно чověшко,* въ идеалното разбиране смисъла на тоя изразъ; има нѣщо отъ онова, което сияе отъ кръста на Христа. И ако ние се покланяме и благоговѣемъ прѣдъ праха на мѫчениши загиналитѣ наши сънародници въ Македония и Одринско, двойно повече трѣбва да тачимъ и паметьта на тоя крайно доблестенъ мѫченикъ и дълбоко да се поклонимъ прѣдъ неговата сяйна душа.

* * *

Бедросъ Сиремджиянъ е понесъ всички мѫки, лишения и изтезания въ Одринския затворъ съ една чудна твърдость. А неговото излизане отъ затвора, за да иде на бѣсилката, неговата пламенна, пълна съ злъчь къмъ мѫчителитѣ и съ обичъ и любовь къмъ народа рѣчь прѣди да го обѣсятъ, оная мѫжественость, съ която самъ е тласналъ буренцето отъ подъ краката си, за да увисне на бѣсилката, го правятъ въ нашитѣ очи една отъ най-скѫпитѣ, най-милитѣ жертви за свободата на Македония и Одринско.

Ние поздравляваме арменския народъ въ неговото лице, а прѣдъ неговата юнашна бѣсилка, прѣдъ неговия скѫпъ прахъ дълбоко се покланяме.

П. Г.

Австро-италиянското съперничество и македонскиятъ въпросъ.

„Даже и побѣденитѣ революции сѫ всѣки пѫть побѣдителни, защото все таки тѣ винаги постигатъ нѣщо“ — това сѫ думи, написани по адресъ на готвящата се македонска революция отъ знаменития революционеръ Амилкаре Чиприяни. Като всѣки афоризъмъ, тѣ могатъ да значатъ много, но могатъ да не значатъ и нищо. Македонското възстание, като сила, която ще раздвижи едно изкуствено врѣпено положение, която ще съкруши едно толкова желано statu-quo, ще попадне въ орбитата на една политика, пропита съ противорѣчия, въ разгара на едно състезание, незрѣло още за да намѣри своя край. Думата ни е за онова чудовищно съчетание, което прѣдставляватъ интереситѣ на поне четѫ европейски държави, изкушавани отъ македонския въпросъ. До като *вчера* Австрия и Русия бѣха единчитѣ, които прѣко и открито се интересуваха отъ сѫдбата на Македония, *днесь* на далечната политическа сцена се рисуватъ силуетитѣ на още нѣколко държави, които сѫщо така манифестиратъ своето желание да сподѣлятъ трудноститѣ на македонския въпросъ. Това сѫ Италия, Франция и Англия. Въ тази статия ние искаме да разгледаме — до колкото това може да стане въ нѣколко вѣстникарски колони — отношението на Италия къмъ Балканския Полуостровъ изобщо, и къмъ бѫдащето на Македония въ частность. Ние искаме да посочимъ тукъ, дали перспективата на една побѣдена македонска революция може да ни даде *нѣщо повече* отъ оная доза утѣшителность, която — споредъ Чиприяни — обѣщава всѣка революция.

* * *

Какво иска Австрия на Балканския Полуостровъ? Струва ни се, че не е нуждно да го повтаряме. Най близкото нейно стремление и желание е: да се запази statu-quo-то въ Европейска Турция. Това и стремление не е инстинктивно, понеже то е облечено въ мантията на едно *категорично искание*. Съ своята пропаганда, тя поощрява и поддържа анархията въ Косовския вилаетъ, който пръзъ ще трѣбва да стане жертва на нейната алчность. Съ своята културна и економическа мощь тя иска да държи подъ своята егида и Сърбия. Всичко това тя прави, за да има, за всѣка евентуалность, благовиденъ прѣдлогъ да даде сигнала на едно завоевателно шествие прѣзъ трупа на Македония и Албания.

Подиръ поражението, което Абисиния нанесе на Италия, въ политиката на послѣднята бѣ настѫпило едно кратко затишие, което оклони погледитѣ и въ друга посока. Развиващата се бързо италиянска индустрия създаде нови апетити, повелителни за държавната мощь на кралството. Италия се видѣ въ необходимостьта да си подири колонии, а това значение да се подхлъзне по наклонената плоскость на всѣка завоевателна политика. Тя фиксира своя погледъ въ Триполи и насочи благовидното си внимание къмъ западнитѣ брѣгове на Балканския полуостровъ. Малко подиръ това, тя съзнателно, ако и тайно, *формулира* своитѣ политически стремления. Слѣдъ едно колебание, което обнаружи всичката анемичность на италиянското кралство; слѣдъ едно политическо клатушкане, което обезцѣни Италия на пазара на международната политика, тя тури своитѣ оформени планове въ опозиция съ тие на Австрия. Нейнитѣ стремления на Балканския полуостовъ сѫ толкова *тъждествени* съ съотвѣтнитѣ стремежи на Австрия, колкото и *различни* отъ тѣхъ. *Тъждествени* сѫ толкова, до колкото и двѣтѣ държави искатъ да се спази statu-quo-то въ Албания. *Различни* сѫ пъкъ до толкозъ, до колкото всѣка отъ тѣхъ диаметрално различно иска да използува това — небезусловно за Италия — statu-quo. Австро-Унгария иска да се спази днешното положение въ Албания, за да добие тя възможность и сила да реализира своитѣ завоеватели планове. Италия пъкъ, която чувствува своето вътрѣшно безсилие, иска да се отлага *окончателното* изглаждане на албанския въпросъ, за да бѫде въ състояние, когато удари часътъ на неговото *конечно* разрѣшение, да играе мѣродавна роль. Италия знае, че ако Албания бѫде днесь *веднажъ за винаги* изтръгната изъ обятията на Султана, то тоя дипломатически актъ би се извършилъ въ смисъль, крайно неблагоприятна за общия характеръ на нейната политика. Тукъ тя се вижда поставена на два фронта. Отъ една страна недоволството на мѣстното население отъ сѫществующето въ страната безредие, а отъ друга — сѫдбоносното съперничество на Австрия. Току-що подчеркнатитѣ думи ни показватъ, че Италия, желаейки да се отложи *окончателното* разрѣшение на албанския въпросъ, не би си противорѣчила, ако искаше — изкрено дажѣ — извѣстни реформи за Албания. Нѣщо повече, тя е показала склонность и готовность да *иска* това. Искала го е даже. Но нейната немощность и осамотеность въ случая сѫ осуетявали реализацията на тие нейни искания. Прѣдъ видъ на туй, за да упои недоволното население, Италия не прѣстава да гъделичка неговитѣ национални инстинкта, не прѣдстава да поддържа националното движение и възраждане на албанцитѣ.

За да може да се види почвата, върху която почиватъ голѣмитѣ грижи, които Италия и Австрия хранятъ къмъ Албания, достатъчно е да се изтъкне фактъ, че когато една италиянска капиталистическа компания пожела да свърже съ желѣзопѫтна линия Битоля съ Дурапо и Авлона; когато Италия поиска да съедини сърдцето на западната половина на полуострова съ Адриатическото албанско крайбрѣжие, Австрия, заедно съ Германия, намѣриха възможность да осуетатъ тоя планъ, намѣриха случай да попрѣчатъ на тая замисъль, тъй като такава една желѣзница *значително* би отвлѣкла солунската търговия отъ Митровица и би и дала възможность да намѣри изходъ къмъ Италия. Его характера на съперничеството, ето основанието на голѣмитѣ грижи къмъ албанцитѣ!...

Фонъ Калай, управителятъ на Босна, и до днесь не прѣставалъ да манифестира своята безкрайна щедрость спрѣмо албанцитѣ. Всѣка година водителитѣ на мѣстното население въ Дурапо, Казайа, Елбасанъ и другадѣ поглъщатъ голѣма сума отъ австроунгарскитѣ тайни фондове. Какво означава всичко това? Читателятъ самъ може да си отговори.

Ако резюмираме туй, което казахме до тукъ, ще трѣбва да констатираме единъ фактъ, който очебиющъ, толкова и важенъ: между италиянскитѣ и австрийски завоеватели стремления — касателно Албания — зѣе една грозна пропасть, сиже едно почти неизлѣчимо противорѣчие.

Всѣка отъ тие двѣ държави гледа да ослаби влиянието на съперницата си въ тая страна. Всѣка отъ тѣхъ иска да засили своя престижъ, своята търговия въ ущърбъ на другата. Знае се, че прѣзъ 1887 година между Италия и Австрия биде сключено едно споразумѣние, наречено *адриятическо*, споредъ което и двѣтѣ държави се задължаватъ да поддържатъ statu-quo-то по брѣговетѣ на Адриятическото море. Но едно *отрицателно* съглашение, една негативна солидарность между тѣхъ не е отъ естество да направи невъзможенъ, да прѣсуши тѣхния антагонизмъ и тѣхното взаимно недовѣрие.

Въпросътъ, чийто отговоръ ни интересува въ тая минута, е: какво значение може да има това политическо противорѣчие за сѫдбата на македонския въпросъ? Не би ли могло да се смѣтря то за единъ доста важѫщъ факторъ въ разрѣшаването на нашия проблемъ?

Прѣди да отговоримъ на тоя въпросъ, ние ще направимъ една прѣдварителна и необходима забѣлѣжка. Вѣрно е, че едно интензивно, по-общо и по-трайно възстание въ Македония значително би разколебало политическата стабилизация на Балканския полуостровъ. При по-други условия, то би могло даже да вкарва въ изкушение извѣстни апетити. Но ако „интереситѣ на европейскитѣ, държави, въ своята евентуална констелация, изключатъ всѣки благоприятенъ за македонското освободително движение политически факторъ, перспективата би била крайно неутѣшителна, ако не грозна. Призракътъ на едно арменско клане върху македонска почва не може да не ни смущава. Тъй че, една мощна революция въ Македония може само да *наложи* разрѣшението на македонския въпросъ, но тя е абсолютно некомпетентна да го *разрѣши*. За неговото разрѣшение се изискватъ извѣстни политически фактори. Съ други думи, македонската революция ще открие единъ дипломатически митингъ, ще даде думата на дипломацията, но за всѣки случай тя не ще има думата . . .

Едно крѣпко възстание въ Македония би изострило противорѣчията, които смущаватъ заинтересована Европа. Извѣстно е, че австро-руското съглашение отъ 1897 година възникна като рожба на едно усилие отъ руска страна за „да се прѣдупрѣди всѣко по енергично и по-непосрѣдствено настѫпление отъ страна на Австрия“ къмъ Македония. Хора, посветени въ тѫнкостатѣ и мистериозитѣ перипетии на международната политика, енергично и настойчиво твърдатъ, че между Русия и Австрия е договорено не само да се запази безусловното statu-quo на Балканитѣ, но и една евентуална окупация

Писмата на Джонъ Макдоналдъ.

(Специални кореспонденции на Лондонския вѣстникъ „Дейли Нюсъ“)

ПРѢЗЪ МАКЕДОНИЯ.

4)

Едно село отъ ужаси.

Въоръженията помакъ.

Джумая
Мартъ 23.903 г.

Анархическа Македония.

Заседание съ кореспондента.

Пачево село.

Въ Алпийска Македония пролѣть дохожда кѫсно. Има мѣста кѫдѣто Великъ-денъ е на вратата прѣди снѣгътъ да се стопи въ планинитѣ, и горитѣ начеватъ да позеленяватъ. Въ нашия ескортъ има единъ разговорливъ, интелигентенъ албанецъ, политикан отъ своего рода, за когото работитѣ на сезона сѫ отъ професионаленъ характеръ, защото той казва: „Когато се разтопи снѣгътъ, много селяни ще се отстелятъ въ горитѣ и ще се присъединятъ съ комитаджитѣ, които вече сѫ тамъ“. „Вие не се стракувайте отъ тѣхъ“, забѣлѣзва моя приятель, г-нъ Стефановъ. Албанецътъ се засмѣ прѣзрително. „Па дишаховитѣ войници, които се намиратъ сега въ Разлогъ“, забѣлѣжи той, „сѫ толкова много, колкото тѣзи снѣжни пластчета, които падатъ сега надъ това село“. (Разлогъ е името на околината между Добринища и Банско, къмъ югъ, и Джумая, близу до българската граница, на сѣверъ). „Но много мѫчно ще бѫде за да се уловатъ комитаджитѣ“, бѣше отговорътъ. „Може би“, албанецътъ повторѝ; „но инглизитѣ употрѣбяха три години въ война съ Буритѣ“, и албанецътъ, въодушевенъ отъ себе си, се насмѣ пакъ. Да, мой шкинитаръ, но ако комитаджитѣ държатъ падишаховитѣ войници за една третя отъ това врѣме, всичко ще се свърши съ османската империя въ Македония.

Сѣверно врѣме.

Между прочемъ, най-главната мѫчнотия за него и за насъ е появяването на *арктическото* врѣме. Въ тъмнината отъ падающия снѣгъ високочинитѣ, които обкржававатъ селото Елешница, едвамъ се виждала.

Голѣмитѣ борикови клонове, които селянитѣ возятъ на волски кола и които азъ виждамъ отъ прозорцитѣ си, сѫ почти бѣли. Тѣ напомняватъ коледата на западъ. Тѣ се употрѣбяватъ за хранене на козитѣ, които това врѣме се пазятъ въ кѫщи. Въ улицата, по-надолѣ — въ жгъла, постоянно на стража е моя ескортъ, който се движи ту на горѣ, ту надолѣ прѣдъ моята кѫща, завити до уши съ своитѣ яки и покрити отъ глаза до крака съ снѣгъ. Тѣ би желали да стоятъ тукъ, но азъ трѣбва да замина за Пачево.

Така ний пѫтуваме вече клатейки се по единъ индийски начинъ (като гѫски една слѣдъ друга) по пѫтекитѣ, оставени отъ волски кола изъ плъзгавитѣ камъници и *слѣдъ лаенето на кучетата, единчитѣ сѫщества, които въ тѫзи страхопазителна страна имаатъ свой собственъ гласъ*. Ний цапаме прѣзъ рѣката Мѣста, чиято вода достига на мѣста до корема на конетѣ. Ний сме на срѣщу планината, на чиято отвъдна страна се намира Пачево. Възкачването ѝ е високо и стрѫмно между едно безконечно наслояване отъ снѣжни пластове. По крамщата на политѣ и мизиритѣ пластове отъ снѣгъ произвеждатъ единъ куриозенъ ефектъ. Едва ли може да се употрѣби думата падане за тѣхъ; по-хубаво тѣ плаватъ надолѣ съ своята бавна скитающа несигурность, кѫдѣто ти се струва, че е една бездъна дъбочина. Вѫрдитѣ на нашия ескортъ слѣзнаха отъ конетѣ. Водѣйки своитѣ коне, тукъ плъзни се, тамъ плъзни се, или сѫпни се, тѣ изглеждатъ като черни пятна надъ снѣга. Единъ албанецъ, низше офицеръ, завитъ въ своя дълъгъ шинелъ, стоейки на страна и давайки заповѣди, изглежда като младия Бонапартъ, прѣминавайки Алпитѣ. Така той е прѣкръстенъ. На слизане къмъ Пачево нашия отъ лапавица послѣдватъ снѣга. Ние сме мокри до кожалитѣ, когато пристигаме въ Пачево. Нашитѣ обуща сѫ пълни съ вода, косатѣ и мус ашитѣ ни замръзнали ние прѣдставляваме едно жалко зрѣлище.

Моето неофициално засѣдание

Изглежда, като че ли цѣлото село Пачево или е емигрирало въ България, страната на свободнитѣ, или се е оттеглило нагорѣ по планинитѣ съ „загабонитѣ комитаджии“. При всичко това, трѣбва да има стотини очи, които ни наблюдаватъ отъ нѣкждѣ. Единъ отъ нашия ескортъ удря силно съ камшика по затворенитѣ порти, и „послѣ ратна съ краякъ. Нато една мишка се поврѣдпуша. Но кучето задъ вратата лае свирѣпо. Ние опитаме една друга кѫща, послѣ трета. Ние висиѝ наоколо, като една тълпа отъ случайни пазачи. Между прочемъ слѫнцето проникна пакъ, като изчисти около себе си едно голѣмо пространство отъ божествена синина и нечиститѣ орнаментални и висящи мразулки на Пачево почватъ да текатъ въ една кѫща, кѫдѣ отъ диманти-блѣстящи капки.

Това приличаше на „баба Марта“, гетинтѣ на пролѣтьта, които бѣше по напрѣдъ тука; тя мислѣше, че тя би могла да разтопи човѣшкото сърдце по сѫщия начинъ. Както и да е, отъ единъ заденъ дворъ изпъкна единъ български селянинъ съ широки потури, бѣли гамаши и фесъ, държащъ въ ржка единъ дървенъ ключъ половинъ метъръ дългъ. Отвори вратата и прѣзъ една външна скала той ни въведе въ една тѫмна стая, въ пространната вѫтрѣшность на която домакинката на кѫщата натрупва на огънь борикови клонове. Нейнитѣ млади мѫже и жени бързо-бързо постилатъ на пода вълнени килими и черги отъ кози влакна за гоститѣ, за да сѣдатъ или да лежатъ надъ тѣхъ. Ние сме заняти съ сѫблѣчание на мокритѣ обуща и чорапи, които поставяме край огъня за сушене и пр. и пр. Полицейския комисаръ, Ахмедъ ефенди, който дойде да ни види дали имаме всички удобства, забива нѣколко пирона въ стѣната, за да окачи нашитѣ мокри горни дрѣхи, поздрави ни и отиде за нѣкаква хранителна провизия, безъ съмнѣние. Ние се обѣгаме на козитѣ черги прѣдъ горящитѣ съ пламъкъ борикови клонове, които пукатъ и разпръскватъ наоколо своя ароматъ отъ топяща се смола, прилепкайки съ своята тамъ-узална свѣтлина по влажнестѣ бузи на попа, пѫлнотия, кмета и различни селяни, кои е се явяватъ на тѣлия на моето най-неофициално събрание (засѣдание)

(Слѣдва.)

на извѣстни части отъ полуострова. Въ случай на единъ посиленъ и траенъ пожаръ въ Македония и Одринско, призракътъ на Бисмарка, въплотенъ въ политическата формула Drang nach Osten, не би могълъ да остане „хладнокръвенъ", толкозъ повече, че по-удобенъ и назрѣлъ моментъ за една окупация отъ страна на Австрия не може да има. Отъ друга страна, националнитѣ ежби въ Австро-Унгария, подслаждани отъ повелителнитѣ нужди на нарастналия индустриялизмъ, фатално тласкатъ тая страна къмъ едно по-бързо „окръгляване" на нейнитѣ граници.

Е добрѣ, ако възстанието даде претекстъ на Австрия да задоволи своитѣ исторически и завоевателни амбиции, тогава — правейки абстракция отъ Русия — въ какво положение би се намѣрила нейната съперница Италия?

Това ще разгледаме въ утрѣшния брой.

Д. Миг.

Отъ Македония и Одринско.

Свѣдѣния, получавани направо отъ вѣтрѣшенъ източникъ.

НАСИЛИЯ И ЖЕСТОКОСТИ.

Насилията на единъ турчинъ въ с. Коритенъ.

Тие дни въ с. Коритенъ, 2 — 3 часа далечъ отъ Солунъ, кехаята Селимъ, въоржженъ отъ пети до глава, насилялъ кѫщата на Димитръ Поповъ и искалъ да влѣзе вѫтрѣ, но вратата се оказала здрава и той не е могълъ да изпълни мръсния си планъ. Причината на това била, че Димитръ далъ щерка си на едно момче противъ волята на кехаята. Тоя послѣдния заплашилъ попа да ги не вѣнчава, до като му не дадатъ 5 лири, но попътъ не се стрѣснелъ и благословилъ брака на младитѣ. Кехаята, като узналъ това, разяренъ, отишлъ да накаже бащата на момата, но не успѣлъ. На другия день бащата дохажда въ Солунъ да се оплаче на властитѣ, но го натирили съ ританици.

Тъкмо отъ тамъ, отдѣто се очакватъ реформитѣ, се закрилятъ и насърдчаватъ зулуджиитѣ и се оставятъ безнаказани.

Седъмь души застрѣляни.

Прѣди нѣколко дни близо до с. Сирковци (Тиквешко) е билъ убитъ на пѫтя единъ турчинъ отъ двама българи за хубавата пушка, що е носилъ. Слѣдъ като го убили, взѣли му оржжието и побѣгнали въ гората. Турцитѣ отъ това село, като подзрѣли, че убийцитѣ сѫ селяни отъ съсѣдното село Добрица, повикали 7 души, по първитѣ въ туй село, ужъ за да ги разпитатъ да ли знаятъ нѣщо по убийството и убийцитѣ. Селенитѣ се извинили и казали, че не знаятъ нищо.

Когато станали да си отидатъ, озвѣренитѣ турци рѣшили да си отмъстятъ и изпразднили пушкитѣ си въ *гърба* на селенитѣ.

Каймакамътъ отъ Кавадарци изпратилъ на мѣстото докторъ, за да направи анкета, като му поржчалъ да даде рапортъ, че жертвитѣ сѫ били убити отпрѣдъ, а не отъ къмъ гърба. Турцитѣ отъ с. Сирковци, подложени на изпитъ, казали, че тѣ ги убили, защото били нападнати отъ селенитѣ, които искали ужъ да ги убиятъ, за да имъ взематъ оржжието. При такъвъ антагонизъмъ между турското и християнското население отъ една страна и при безнадѫждната гаранция на властитѣ, които се само възхищаватъ отъ такива случки, може ли да има редъ и правда, ако не се даде властьта въ безпристрастни и незаинтересовани ржцѣ? Безъ европейска намѣса немислимо е да се тури край на това положение!

Костурския главенъ учитель въ затвора.

Главния учитель Цицушевъ въ Костуръ се държи въ затвора отъ единъ мѣсецъ безъ никаква причина.

Бити и убити въ Кратово.

Нѣмаме точни свѣдения за жестокоститѣ и звѣрствата, извършени въ Куманово и сегнѣ въ Кратово отъ иляветата, но това, що знаемъ по слухъ, е по ужасно отъ всичко станало до сега.

Въ Кратово има 10 — 15 д. бити до смьрть и 2 — 3 мъртви отъ бой, между които и първенеца Исмаилъ Бояджи. Консулитѣ отъ Скопие пратили свой хора ужъ въ Кратово, за да изучатъ работата. Това сѫ плодоветѣ отъ тѣхнитѣ кръвави реформи!

За единъ револверъ 1000 оки бой.

Една вечерь прѣди нѣколко дни, Атанасъ Джиновъ заедно съ баща си и единъ другарь сѫ били на гости у единъ свой приятель. Около 3 ч. сѫ тръгнали за дома, но по пѫтя били уловени отъ единъ полицъ и закарани въ затвора. Като ги обискирали, намѣрили 1 револверъ у Атанаса. Тоя револверъ билъ причината да имъ сложатъ по 1000 ока бой и, за да мотивирятъ боя, полицейскиятъ ги набѣдилъ, че ги видѣлъ съ пушки и ужъ за да кажатъ дѣ сѫ оставили пушкитѣ, подложили ги на изтезания. Днесь бидоха освободени.

Арестуванитѣ българи въ Гърция и гърцкитѣ насилия.

(Писмо отъ Варна).

15 Априлъ, 1903 год.

Завчера излѣзоха въ Бургазъ, съ грѫцкия параходъ, идещъ отъ Пирея, четирмата заловени прѣди двѣ седмици македонци. На излизане въ Пирея тѣ били подозрѣни отъ грѫцкитѣ власти, като възстанници, арестували ги, вързани ги откарали въ Атина, дѣто сѫ лѣжали цѣли 13 дена въ затвора. Усѣтатъ ли гърцитѣ, че нѣкой македонецъ е влѣзълъ въ Пирея, тутакси го залавятъ, хвърлятъ го въ затвора, третиратъ го по-най варварски начинъ — достоенъ за султановитѣ мекерета — и слѣдъ това го екстернираятъ въ България, Мала-Азия, или Египетъ. Даже и за живущитѣ въ Атина и Тесалия македонци стоенето имъ е стачало вече невъзможно и тѣ сѫ се видѣли принудени да напустнатъ Гърция или да избѣгатъ.

Голѣма часть отъ тѣхъ гнаятъ и днесь по затворитѣ въ Атина и Тесалия. Десетъ души отъ тѣхъ прѣди десетина дена били изхвърлени съ единъ параходъ въ Александрия (Египетъ). Дръжението на полицейскитѣ власти и на служащитѣ въ затворитѣ спрямо арестуванитѣ и подозрѣнитѣ македонци е още по-дивашко, повъзмутително. Двама отъ арестуванитѣ били набити съ плесници въ участъка отъ самия полицейски приставъ, за дѣто не му откривали „страшната за интереситѣ на елинизма мисля", за които били изпратени отъ мак. комитети. Въ затвора надзирателитѣ не се обръщали спрямо тѣхъ освѣнъ съ грубости, псувни и съ др. извѣстни на българитѣ грѫцки епитети . . . Цѣли три дена прѣзъ Великдена четиримата арестувани били осждени на буквално гладуваньо, понеже служащитѣ не рачили да си разваляятъ ал Великдень рахатлъка и да копуватъ хлѣбъ на холдрокефали. Ижали сѫ имъ пари даже и за водата, която сѫ пили. На краи имъ се заканили, че щѣ ги прѣдадатъ на турского правителство, понеже „такива били условията на грѫцко-турския съюзъ". Особено ги е ядосвало желанието на момчетата да бѫдатъ екстернирани въ Варна или Бургазъ, а не въ Солунъ или въ Александрия, както имъ прѣдлагали тѣ.

Както виждате, достатъчно е единъ Македонецъ да стѫпи въ Пирея — и болната фантазия на грѫцкитѣ патриоти изведнъжъ измислява „комплота", „терористически мисии", „пъклени планове за елинизма и за гѫрчещитѣ се Македонци въ Гърция". И започватъ затварянията, побоитѣ, оскърбленията, псувнитѣ — признаци на злоба и безсилие, присѫщи на всѣки недостоенъ и изроденъ противникъ . . .

Ние мислимъ, че е врѣме вече българския печатъ да изпълни своя дългъ, а бълг. народъ, па и официлна България, да излѣзатъ вънъ отъ рамкитѣ на досегашната си толерантность спрямо Гърцитѣ и Гърции, да поднесатъ единъ студенъ душъ на повилнѣлитѣ Сократови потомци. А има много начини, по които българитѣ могатъ да имъ нанесатъ такива плѣсници, за да ги почуствуватъ до самото си сърдце . . .

НЕВИДЕНО и НЕЧУТО!

Фотографитѣ ви продаватъ по 1.50, а ние по 35 стотинки едина кабинетенъ фотографически портретъ на Дарвина, Зола, Гладстона, сегашния руски царь, Тургеневъ, Пушкинъ, Верди, Бетховенъ, Чайковски, Доде, Гете, Моцартъ и много други политически, литературни и музикални знаменитости.

Работа артистична. Цѣна небивала. Съ малко пари богата колекция.

За разпродавачи особени цѣни.

Олчевата книжарница, София.

ИЗЪ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПЕЧАТЪ.

Готви се окупация на Македония.

Обратъ въ настроението на Германия.

Послѣднитѣ събития на Балканския полуостровъ прѣдвзиката цѣлъ обратъ въ настроението на Германия. Даже и мѣродавнитѣ кржгове не могатъ да не признаятъ, че положението е сериозно. „Днесъ вече никой не говори сериозно за реформитѣ — пишатъ отъ Цариградъ на „Frk. Zeitung", — които тамъ тържествено се обязка отъ силитѣ прѣзъ мѣсецъ януарий и съ голѣма готовность се приета отъ Султанъ. Днесъ грижата на силитѣ е насочена къмъ това, да локализиратъ (ограничатъ) възстанието, за да не избухне отъ него опасенъ пожаръ за Европа". А пъкъ „Köln. Zeitung", който до вчера защищаваше Турция, вече говори за възможностьта на една окупация на възстаналитѣ мѣста отъ „реформаторскитѣ сили", за да могатъ чрѣзъ извѣрменна намѣса да отстранятъ опасностьта отъ умножения въ Европа.

„Pester Lloyd" за „au delà de Mitrovitza".

„Новое Время" писа, че признатото отъ Берлинския договоръ право на Австрия да отиде съ войскитѣ си до Митровица и по-нататъкъ, за да тури редъ, разбира се, се унищожава отъ сключеното въ 1897 г. между Русия и Австрия съглашение за пазене statu-quo-то на Балканския полуостровъ. „Това не е вѣрно", казва „Pester Lloyd", официозенъ органъ на унгарского правителство: „ползуването отъ туй право, както се вижда и отъ конвенцията отъ 21 априлъ 1879 г., не е свързано съ никакъ друга конвенция. Никой не е чулъ да се говори, че сме се отказали отъ туй право, нитоможе да го сѫта просрочено, защото Берлинския договоръ не прѣдвижда нѣкакъвъ срокъ за неговото изпълнение, па и Австрия се възползува отъ туй право, та нѣколко мѣсеца слѣдъ сключването на горната конвенция ти постави въ нѣкои мѣста на Новопазарския санджакъ гарнизони, които и до сега тамъ се намиратъ".

Значи, Австрия се готви и за „au delà de Mitrovitza".

Убиецътъ Ибрахимъ.

Отъ Цариградъ телеграфиратъ на „Die Zeit", че между портата и Русия се водятъ прѣговори за обѣсването на убийцата Ибрахимъ. Портата се надѣва, че царьтъ ще се откаже отъ изпълнение смьртната присѫда и ще помилва Ибрахима.

Султанътъ и албанцитѣ.

Спорѣдъ извѣстия отъ Цариградъ, Султанътъ се отказалъ отъ енергиченъ ударъ противъ албанцитѣ, защото се надѣва да ги склони чрѣзъ разни „отстѫпки", както и чрѣзъ обѣщание да имъ дари „особени реформи".

На Сръбската граница.

Отъ Бѣлградъ телеграфиратъ на „N. F. Presse", че спорѣдъ извѣстия отъ Враня, единъ батальонъ турска войска се спрѣлъ на лагеръ при Зябевче и завзѣлъ една височина.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

Въ Леринско сражение. Бомбардиране на с. Лѣсковецъ.

ЦАРИГРАДЪ 17 Априлъ. — Въ сѫбота е имало сбиване съ една въстаническа чета при Лѣсковецъ, Леринско Окржгъ. Състоящата се отъ 16 души чета била нападната отъ жандармерията и отъ войската, които си служили и съ горски топове и разрушили три кѫщи. Четата получи помощь отъ съсѣднитѣ български села Орѣхово, Неговане и Горно и Долно Котори и избѣга прѣзъ нощьта. Турци тѣ имаха двама, а четата трима души ранени.

Портата и динамитнитѣ покушения въ Солунъ.

ЦАРИГРАДЪ, с. д. Вслѣдствие на случилитѣ се въ Солунъ събития, Портата взѣ тамъ всички нуждни мѣрки за пазенето на чуждитѣ и на своитѣ поданници. Достатъчно голѣмия гарнизонъ се усили вчера съ два и днесь съ други два баталиона идящи отъ Смирна. Великия везиръ даде днесь успокоителни увѣрения на разнитѣ дипломатически личности, които го запитаха за случилитѣ въ Солунъ.

Динамитнитѣ покушения въ Солунъ. 50 здания хвърлени въ въздуха.

СОЛУНЪ, с. д. Снощи въ 8 часа тукашния клонъ отъ Отоманската Банка биде хвърленъ на въздуха. Петима живущи вѫтрѣ и депата сѫ спасени. Сѫщеврѣменно въ разни точки на града станаха повече отъ 50 динамитни експлозии. Има много убити и ранени. Паниката е обща. Валията взѣ нуждитѣ мѣрки за прѣслѣдването на злосторницитѣ и пазенето на чужденцитѣ.

По покушението на Солунския тренъ.

ЦАРИГРАДЪ, с. д. (закжснѣла). Въ втория вечерь слѣдъ 8 часа, когато заминалия отъ тукъ въ понедѣлникъ тренъ се приближавалъ до Солунъ, на линията станаха двѣ експлозии отъ бомби. Локомотивата била леко повредена и тренътъ можалъ да продължи пѫтуването си. Човѣшки жертви нѣма. Съобщенията не сѫ прѣкжснати. Почна се строго слѣдствие. Нѣколко души бидоха арестувани.

Залпове и гърмежи отъ бомби при с. Скролошъ.

Отъ Дубница съ дата 16 Априлъ ни съобщаватъ:

„Завчера и вчера е имало силни гърмежи близо до границата, отъ двѣтѣ страни на р. Струма, къмъ мѣстностьта на с. Скролошъ. Още нѣма подробни свѣдения, обаче говорятъ, че до тъмно сѫ се слушали залпове, а часа сѫщо и гръмъ като отъ бомби".

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА“ и у повечето настоятели се продаватъ слѣднитѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „На майкитѣ — за дъщеритѣ“, (кратки свѣдѣния по женската физиология и хигиена), въ текста съ 17 фигури, стр. 196. Цѣна 1 20. Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойна книга е препоръчана отъ Министерството на Народното Просвѣщение за дѣвойкитѣ отъ дѣвическитѣ гимназии, и прогимназии, прѣпознати 12 години въ редъ.

2) А. Ваккаро. „Еволюция на любовьта“, цѣна 30 ст.

3) Жанъ Дюбуа. „Графиня Монте Кристо“, романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) В. Буренинъ. — „Ромъ“, трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) Викторъ Хюхо. — „За свободата на обучението“, рѣчь, държана въ Французкото Законодателно Събрание на 15 Януарій 1850 г. Цѣна 10 ст. 3—14—10

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА,

София, ще намѣрите: голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Зола, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Диккенсъ и много други по 80 ст. ека., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата . .	2 80
(Заедно съ I томъ — 6 л.).	
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България—2 л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формалн. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доп. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко странници по земледѣлието . . .	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ северо источ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пъстъръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопжтъ	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевъдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага.

3—3—3 **Отъ книжарницата.**

Новоизнамѣрена истинска шведска готвачна машина

ПРИМУСЪ

патентирана въ всички индустриялни държави.

Въ извѣстнитѣ на почитаемитѣ клиенти магазинъ на

Димитръ х. Георгиевъ и С-ие.

Булеваръ Дондуковъ № 5, между много разни кухненски (готварски) и кѫщни потрѣби, намира се за продавъ и *бързата готвачка за отопление съ обикновенна газъ. Шведска машина Примусъ.*

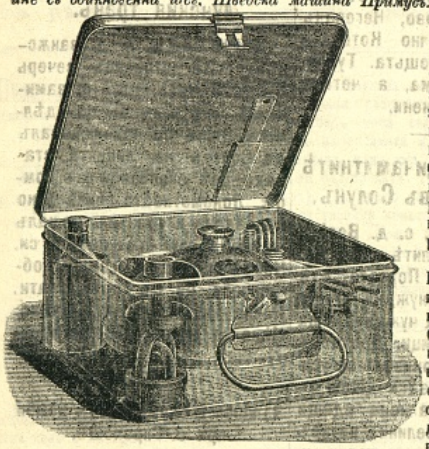

Тази машина Примусъ възварва въ 5—6 минути 2 литри кола; сѫщата за 6 минути пѫкъ, за 1/4 стот. газъ, приготовлява много добрѣ печенъ биттекъ, като сѫщеврѣмено не образува абсолютно никакъвъ димъ, миризъ и сажди.

Тази машина Примусъ има още и тия голѣми прѣимущества: че гори безъ фитилъ, икономична, практична и гарантирана отъ всѣкакви експлозия, и благодарѣвнатия нейни добри качества и ефтения, намѣрила е приемъ почти въ всѣка една кѫща изъ Европа.

Всѣкой, който обича економията и цѣни врѣмето си, нѣма да допусне тоя толкова сгоденъ случай, а ще побърза да се снабди съ *най практичната, най-економичната и най-ефтината машина Примусъ*, както ще види и отъ самитѣ ѝ цѣни.

Примусъ № 0 или 4 безъ кутия струва лева		13·20
„ № 1 „ 5 „		16.—
„ № 8 „ 10 въ мет. кутия . .		20.—
„ № 9 „ 11 „		22.—

За всѣка машина, изпратена въ провинциитѣ, се прибавятъ за пощенски разноски 85 стот.

Съ почитание:

4—9—30 **Димитръ х. Георгиевъ и С-ие—София.**

Постигна се цѣльта

Нѣма вече да се плаща поправка на часовникъ. Нѣма вече да се съмѣваме въ часовника, че напрѣдка или остава. — Нѣма развала, нѣма изтъркване на механизма. — Това вече е постигнато отъ съвременното изобрѣтение часовника „Omega Benheur“ — изобрѣтение отъ прочутия авторитетъ по часовникарството Edouart Jallet—St. Imer — отъ Швейцария.

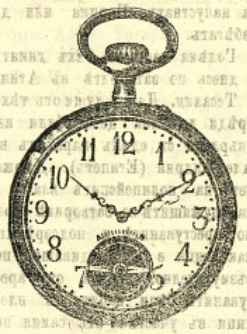

Този часовникъ въ всичкитѣ часовникарски бюра и синдикати въ цѣла Европа и Америка е издържалъ първа премия. — Този часовникъ е патентиранъ въ всичкакултурни държави. Той се извънредно бѫрзо разпространява въ употрѣбление на всѣкадѣ. — Той се фабрикува всѣки день по 800 парчета. — Той е днесъ за днесъ думата по часовникарството. Той е часовникъ, за който се дава гарантия за 20,000 лв. зл. да се платятъ на онзова, който докаже, че механизма на часовника може да се развали самъ отъ себе си.

Това е единъ съвременно точенъ и неразваляемъ часовникъ; има извънредно изящна внѣшность. Той е много тѫвакъ и едва ли не колкото една монета отъ 5 лв. — Той има открита частъ отъ механизма на циферблата, която частъ го много украсява. Той е съ съвършенно невидимо скритъ капакъ, че ако даже да се пустне въ вода, нѣма да влѣзе въ механизма.

— Прѣпоръчва се на всѣкиго тоя часовникъ, който иска да има веднажъ за всѣкога вѣренъ часовникъ. — *Цѣна 20 л. 25 ст.; съ поща 21 лева.*

Продаватъ се въ *магазинъ* **Д. Христовъ.** *София* — улица Търговска № 3.

4—7—00

ОКОНЧАТЕЛНАТА

разпродажба и ликвидация на бижутерийнитѣ стоки на **Стефанъ Анастасовъ** ще продължава въ ул. *„Леге“ № 17*, срѣщу Петръ С. Пиперъ.

Добъръ случаи за евтини покупки на златни, сребърни, дублирани и пр. разни потрѣби.

Голѣмъ складъ отъ сребърни часовници, ланцове отъ най-добритѣ фабрики. Продава часовници и на едро. Има една здрава голѣма желѣзна каса и пр. пр.

4—2—15

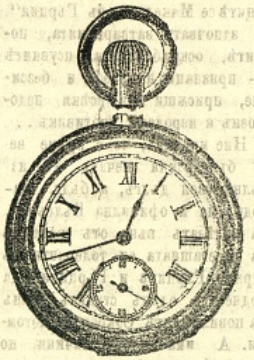

4 лв. 25 съ поща 5 лв.

Швейцарски никеловъ джобенъ часовникъ съ здрава гарантирана за 3 години машина.

Продава се въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ*—София улица „Търговска“ № 3.

4—(5)—0

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ ДРАМАТА

„Наши Хора“

— четири дѣйствия и единъ драматически прологъ

отъ **Ив. Грозевъ.**

Цѣна л. 1·50, за абонатитѣ — 1·20 л.

Понеже книгата излѣзе по-кѫсно отъ печатъ отъ опрѣдѣления срокъ, подписката на абонати се продължава до 5-й Май.

На настоятелитѣ се прави отстѫпка 20 о/о; на книжаритѣ — по особени споразумѣния.

Книгитѣ се изпращатъ при получаване на паритѣ.

Адресъ: **Ив. Грозевъ,**
(Гимназиаленъ учитель въ София)
4—15—5 ул. „Царь Симеонъ“, № 121

КНИЖНИНА.

— Въ двойната книжка отъ тек. XII годишнина на *Мисъль* (III—IV, за мѣс. Мартъ и Априлъ) заслужаватъ особенно внимание статитѣ на г. г. П. Славейковъ, Ст. Михайловски и Бож. Ангеловъ. За нашитѣ читатели ще бѫде обаче не по-малко интересна критическата бѣлѣжка на г. В. А. върху сбирката на Ковачевъ и Силяновъ, които справедливо привлече вниманието на нашия печатъ. — Даваме тукъ и цѣлото съдържание на книжката:

Пенчо Славейковъ. „Бѣлнове на модеренъ поетъ“.

Сл. Петковъ. „Пѣсни“.

П. Ю. Тодоровъ. „Рака“. Идилия.

Ст. Михайловски. „Недомълвки“. Мисли и впечатления.

Петръ Лоти. „Далечъ отъ родния край“.

Божанъ Ангеловъ. „Сензационната улична литература“.

Георгъ Брандесъ. „Великитѣ хора — източникъ и цѣль на цивилизацията“.

Д-ръ Ат. Димитровъ. „Психология на темпераментитѣ“.

Хербертъ Спенсеръ. „Великитѣ политически суевѣрия“.

Критика.

Б. А. „Тѫгитѣ на роба“. Стихотворна сбирка отъ В. Ковачевъ и Хр. Силяновъ.

Д. М. „Историчниятъ възгледъ на природата“, отъ А. Богдановъ.

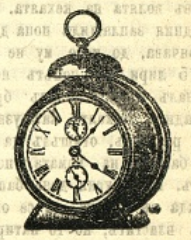

3 лева 45 ст. съ поща 4 лева

Американски часовникъ и будилникъ за маса съ гарантиранъ правиленъ вѫрвежъ за 5 години се продава въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ*—София

Противъ зѫбоболъ.

Извѣстявамъ на почитаемата публика, че, сдѣдъ дългъ трудъ и голѣмо старание, изнамѣрихъ единственния цѣръ само за продупченитѣ болни зѫби, който моментално прѣмахва болѣстьта. Цѣната на едно шише 1·50 ст. За провинцията 2 л. съ поща, паритѣ въ пощенски записъ или бонъ. Марки не приемамъ.

Адресъ: *Гица Георгиевъ* София

4—8—30

Георги Н. Витановъ
ул. „Княгиня Клементина“ № 153 София.
Велосипеди и всѣкакви принадлежности.
Голѣмъ доказъ отъ гуми за велосипеди и за колички за дѣца
SWIFT CYCLES
4—(4)—0

Печатница Т. Пѣевъ — София

Година I. София, Сѫбота-вечерь, 19 Априлъ 1903 год. Брой 7.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“
излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ
РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ
ТРИ ЛЕВА.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER
MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО,
що се отнася до вѣстника, се адресира до
Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приемать само за 4-та страница и се плащa
на редъ, букви гарондъ:
За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особени споразумѣния.

АПРИЛСКОТО ВЪЗСТАНИЕ ВЪ СОЛУНЪ.

Завчера, въ срѣда вечерьта, Солунъ е билъ театръ на трагични събития. Както ще видятъ читателитѣ отъ телеграмитѣ, които печатаме днесь, хвърлянето на въздуха на турската и Митилинска банки не е билъ единиченъ фактъ на динамитно покушение, ами само единъ епизодъ отъ възстаническото движение, което по силата си надминава всички досегашни въ турско, и за градъ като Солунъ, надминава границитѣ на всѣко очакване. Комитетскитѣ хора съ врѣме сѫ прѣсѣкли телеграфнитѣ жици и каналитѣ на свѣтливия газъ, така щото единъ часъ прѣди да избухне движението, Солунъ е билъ уединенъ отъ всѣкакви телеграфни сношения, а едновременно съ първитѣ динамитни покушения, всичкитѣ улични лампи сѫ изгаснали и градътъ е билъ потопенъ въ мракъ. Тогава се подкача една адска борба въ тъмнината, всрѣдъ непрѣстаннитѣ гърмежи на динамитнитѣ бомби, пламъцитѣ отъ пожара и не описуемата паника.

Възстанницитѣ — еднашъпа хора — съ една неустрашимость, която могатъ да дадатъ само най висшитѣ добродѣтели, съ хладнокръвието на борци, които прѣзиратъ смъртьта, съ систематичность и бързина на хора, които прилагатъ добрѣ обмисленъ и приготвенъ планъ, дигатъ съ динамитъ двѣтѣ банки, пощата, клуба на чужденцитѣ и подкачатъ тѣ първи да нападатъ войската и жандармерията, притекли се да потушатъ бунта. Сражението, съ пушки и динамитни бомби, е траяло цѣли петь часа въ тъмнината. Избити сѫ много турци, но точни числа още се не знаятъ. Възстанницитѣ, прикрити отъ тъмнината и добрѣ въоржжени, сѫ дали малко жъртви, но турската войска се е прѣдала на сѣчь надъ всички българи, които ѝ сѫ попаднали нея нощь подъ ржцѣ. Паниката е траяла и на утрото, а послѣ се подкачило арестуването на българитѣ и Солунскитѣ зандани погълнаха трижъ повече жъртви, отъ колкото бѣха изхрачили въ послѣднята амнистия.

И тъй Солунъ, отечеството на равноапостолитѣ български просвѣтители, градътъ, въ който се основа първата българска печатница, въ който най-напрѣдъ въ миналия вѣкъ се появи българската писменость, първъ се повдига между всичкитѣ македонски градове и по единъ начинъ толкова грѫмовитъ, колкото и трагиченъ, прѣвършва единъ пѫть за винаги спора съ сърби и гърци и заравя въ кальта егоистичнитѣ претенции на оние, които днесь не сѫ между борцитѣ за свободата, а сѫ на турска страна. Въ Солунъ, градътъ, въ който всичкитѣ Сили иматъ свои прѣдставители, въ който живѣятъ множество европейци, гордитѣ македонски борци дадоха тържествени доказателства, че тѣ сѫ рѣшени всички да мратъ за свобода; че за себе си не очакватъ нищо друго, освѣнъ смъртъ юнашка въ редоветѣ на борбата, или мѫченическа кончина подъ варварски изтезания въ занданитѣ; че тѣхнитѣ клеветници — жалкитѣ русски консули въ Скопие и Битоля — сѫ прѣзрѣни хулители на най-идеални и съ най-висша нравственость момци, самоволно обрѣчени на смъртъ.

Сега, турцитѣ вече ще побѣснѣятъ. Каквото българско въ Солунъ не можаха да изколятъ въ кървавата нощь на 16 Априлий, ще искатъ да го довършатъ съ чрѣзвичайни военни сѫдилища. Православна Руссия, покровителка на славянитѣ на Изтокъ, която отъ студени политически съображения, чрѣзъ лично ходатайство на русския царь прѣдъ султана, снѣ отъ бѣсилката арнуатина Ибрихимъ, убиеца на Щербина, сега ще насърдчава солунския валия да истрѣби робитѣ, на които всичкия грѣхъ е, че искатъ човѣшки правдини и че сѫ повѣрвали на Великитѣ Сили, които сѫ осветили въ международенъ договоръ тия тѣхни правдини. Защото, клеветницитѣ на неустрашимитѣ борци нѣма да млъкнатъ. Тонътъ се зададе вече отъ Цариградъ. Македонскитѣ комитети се били вече прѣвърнали на анархически кружоци, които разрушаватъ здания, затриватъ невинни и непричастни въ тѣхнитѣ борби хора.

Вѣроятно е, че динамитнитѣ взривове въ Солунъ, искусно експлоатирани отъ рѣзани и нерѣзани турци, могатъ на първо прѣме да покъртатъ деликатни сърдца въ Европа и врѣменно да намалятъ симпатиитѣ на публиката за правата кауза на раята. Но отъ тия безпрѣдѣлни симпатии на публиката, македонци и одринци какво добро сѫ видѣли до сега? Безлорно е, че ако тѣ се оставатъ да ги сѣкатъ и изтѫзаватъ, ще привлѣкатъ повече състрадания и оплаквания. Но оплакватѣ на нещастнитѣ арменци въ Европа и до днешенъ день хълцатъ отъ врѣме на врѣме, а арменцитѣ сѫ затрити. Колко стотинъ години трѣбва да се размахва турския ятаганъ, та тия състрадания и оплаквания да се обърнатъ на активна намѣса, отъ която Македония и Одринско да видятъ нѣкаква полза?

Безучастнитѣ хора да мислятъ каквото щатъ. Заинтересованитѣ клеветници да пишатъ каквото имъ заповѣдатъ. Просвѣтената Европейска съвѣсть не може да прѣгърне каузата на варваритѣ, противъ борцитѣ за свободата. Македонци и одринчани сѫ извънъ законитѣ на човѣчеството, за тѣхъ сѫ допустими всички срѣдства за борба. Какъ тъй? За европейцитѣ въ Турция търговията, облагитѣ, свободата, почеститѣ. А за оние, на кои то съ сълзитѣ и кръвьта е пропита тая земя, само затвори, бѣсилки и турски куршуми! Когато и тѣ вкусатъ отъ плодоветѣ на анархията, ще почувствуватъ по голѣма нужда да введатъ редъ и човѣшко управление въ турската Империя.

Колкото за македонци и одринчани, жребиятъ е хвърленъ. Въ отчаянието си, тѣ нѣма да се спратъ прѣдъ нищо, но нѣма да измратъ мърцина. За единъ българинъ ще паднатъ 10 турци и борбата ще слѣдва, кървава и страшна, и борцитѣ, вѣстители и носители на смъртьта съ собствената си кръвь ще оросатъ всѣка педа земя, защото надъ тѣхнитѣ кости ще изникне священата свобода на Македония и Одринско.

Поклонъ прѣдъ Солунскитѣ жертви!

Отмъщение за тѣхъ!

Телеграфически съобщения на Балканската Агенция.

Цариградъ, 17 Априлъ. — Въ едно сѫбиване съ възстаническа чета, станало на 13 того на 10 километра на югъ отъ Кратово, Скопски вилаетъ, четата е загубила 4 души убити и 16 плѣнени. Турцитѣ имали двама убити. — Отъ направеното слѣдствие се оказва, че пожарътъ, който избухна на французския параходъ „Гвадалквивиръ“ при излизанието му въ вторникъ отъ Солунското пристанище, билъ причиненъ отъ динамитна експлозия, устроена отъ македонския комитетъ. Споредъ турски свѣдѣния, виновниятъ билъ арестованъ.

Цариградъ. с. д. — Великия везиръ увѣри още членоветѣ на дипломатическото тѣло, които го запитали за събитията въ Солунъ, че Портата щѣ вземе за пазенето на чужцитѣ подданници и имотя понататъшни енергични мѣрки и ще обяви военно положение. — Въ Илдза, гдѣто Солунскитѣ събития причиниха голѣмо възбуждание, имало нощесь министерски съвѣтъ и по послѣ военни съвѣщания. — Слуховетѣ, че 2-я Одрински и 3-я Солунски армейски корпуси се мобилизирали, не се подтвърдиха до сега. — Споредъ турски свѣдѣния, и въ главната турска пощa въ Солунъ билъ извършенъ атентатъ, но безъ да причини голѣми повреди. Споредъ свѣдѣния отъ сѫщия източникъ, атентаторитѣ дошли прѣдъ Отоманската Банка съ кола. Нѣкои отъ тѣхъ се нахвърлили върху караула, а другитѣ влѣзли въ зданието и чрѣзъ динамитна експлозия причинили пожара.

Цариградъ, с. д. — Телеграмитѣ до тукашнитѣ дипломатически мисии, които иматъ въ Солунъ консулства, относително вчерашнитѣ събития, пристигнаха тукъ съ закѫснение едва днесь прѣди пладнѣ, защото телеграфнитѣ жици били разрушени. Всичкитѣ тия телеграми, понѣже сѫ съставени набързо прѣзъ врѣме или малко слѣдъ събитията, не сѫ точни и не обрисуватъ напълно случившето се. Слѣдующитѣ свѣдѣния се съгласиватъ горѣ-долу по между си: Спощи въ 8 часа отъ страна на македонския комитетъ сѫ били извършени на около 50 мѣста динамитни покушения. Покушението въ клона на Огоманската Банка причинило пожаръ който се прѣдалъ и на находящето се на срѣща здание на Митилинската Банка. Паричнитѣ депа и на двѣтѣ банки били спасени. Отъ другитѣ атентати по забѣлѣжителни сѫ тие, извършени въ клуба на иностранцитѣ и въ двѣ гостилници. Находящия се въ клуба на иностранцитѣ германски консулъ билъ раненъ. Войската, жандармерията и полицията прѣслѣдваха атентаторитѣ, което даде поводъ на сбивания, които траяха до полунощь. И отъ двѣтѣ страни има много убити и ранени, между които много непричастни

лица. Персонала на Източнитѣ Желѣзници не прѣтърпѣлъ загуби; само на началника на работилницата, Густавъ Филипсъ, който се намиралъ на улицата, билъ сгупенъ крактъ. — Динамитнитѣ експлозии, пожарътъ и стрѣлянето цѣли часове причиниха естествено голѣмо възбуждение у цѣлото население. Валията и военния командантъ с. явиха на мѣстото на пожара и на улицитѣ и се стараеха чрѣзъ своитѣ органи да успокоятъ публиката. Валията се обѣща на консулското тѣло, че ще направи възможното за пазенето на чуждитѣ колонии. Войската зае всичкитѣ улици и пази строго по-главнитѣ обществени и частни здания. Освѣнъ нѣколко атентатори и въоружени българи, бидоха арестувани и много заподозрѣни лица. Търговията и съобщенията сѫ днесъ съвършенно прѣкѫснати въ Солунъ.

Парижъ, 18 Априлъ. Турското посолство съобщава една телегрема относително покушенията въ Солунъ, която казва, че нѣколко лица, които дошли съ три файтона, подпалили съ бомби клона на Отоманската Банка. Двама отъ революционерить били смазани на мѣстото, трима други уловени живи, единъ войникъ и единъ пазачъ били убити. Отъ чиновницитѣ на банката нѣма убити. Единъ български учитель, на име Георги, билъ подстрѣкатель на безредицитѣ. Той билъ арестуванъ и прѣданъ на сѫдебнитѣ власти.

Цариградъ, с. д. Новината, че австрийския стационеръ „Таурусъ" заминалъ за Солунъ, не е вѣрна. „Таурусъ" почна своето отдавна приготвено ежегодно кръстосване въ Егейского море и ще бѫде инспектиранъ отъ командира на австрийската ескадра въ Смирна.

Цариградъ, с. д. Споредъ свѣдѣнията на Портата и нѣкои консулски телеграми, отъ вчера сутринь насамъ не сѫ се случвали никакви инциденти.

Римъ, с. д. На агенцията „Stefani" телеграфиратъ отъ Неаполъ, че една дивизия отъ италиянската ескадра получила заповѣдь да замине за Солунъ.

Берлинъ, с. д. На „Wolff-bureau" телеграфиратъ отъ Цариградъ, че германския клубъ въ Солунъ билъ разрушенъ, трима членове били ранени и единъ убитъ.

Римъ, с. д. Като отговаряше на едно запитване въ камарата на депутатитѣ, министра на външнитѣ дѣла, Моренъ заяви, че правителството слѣди зорко событията въ Македония. Ние се въздържаме, каза той, да дѣйствуваме отдѣлно, но не стоимъ на страна и се срѣщаме въ тоя пѫть съ другитѣ сили. Положението въ Македония не е безопасно, но въпрѣки това на него трѣбва да се гледа съ спокойствие и довѣрие, защото силитѣ сѫ твърдо рѣшени на искатъ поддържането на мира, най-сигурната гаранция на който тѣ виждатъ въ поддържането на statu quo то посрѣдствомъ пълно единство и съгласие за цѣлта и за начина на дѣйствие.

Атина, с. д. Вѣстницитѣ протестиратъ противъ извършенитѣ отъ българитѣ покушения и изказватъ надежда, че Европа ще тури край на дѣйствията на комитетитѣ.

Цариградъ, с. д. Тукъ се получиха разни извѣстия и слухове относително голѣми сражения съ въстаническа чети въ пограничнитѣ окрѫзи, които станали сѫщеврѣменно съ событията въ Солунъ и прѣдставляватъ общо дѣйствие. Точни подтвърждения и подробности липсватъ. Само за станалото завчера въ Малешевската планина, Пехчевски окрѫгъ, Скопски вилаетъ, голѣмо сражение се говори, че четата се състояла отъ нѣколко стотинъ души, че борбата била много упорита и че отъ двѣте страни имало голѣми загуби. — Говори се, че сѫщеврѣменно съ Солунскитѣ събития, и въ Битолския вилаетъ станали разни дѣйствия. Подтвърждение и подробности липсватъ. Много нѣща сѫ, безъ съмнѣние, прѣувеличени и трѣбва да се отдаватъ на впечатлението отъ Солунскитѣ събития или пъкъ сѫ лансирани нарочно отъ комитетитѣ.

Цариградъ, с. д. Солунскитѣ събития причинаха естествено голѣмо възбуждание въ правителствениѣ кръгове и направиха голѣмо впечатление и на дипломатическитѣ кръгове. Въ послѣднитѣ обаче прѣобладава мнѣнието, чѣ съ динамитнитѣ покушения, които причиниха загуби на животъ и на имотъ на чужденитѣ, комитетитѣ сѫ нанесли безкрайна вреда на своитѣ македонски сътечественици и на България. По всѣка вѣроятность силитѣ нѣма да прѣпятствуватъ сега на Портата да вземе най-строги мѣрки противъ комитетитѣ, които ще забави за дълго врѣме почнатото подобрение на положението въ македонскитѣ вилаети. Дипломатическитѣ кръгове сѫ очудени, че Портата, която на послѣдъкъ биде нѣколко пѫти увѣдомена, че комитетитѣ приготовляватъ покушения въ Солунъ и на други мѣста, не е взѣла по-добри прѣдохранителни мѣрки и е допуснала възможностьта за такива обширни приготовления за покушения. Споредъ частни прѣдположения, това могло да се обясни само съ туй, че на лошо платената турска полиция и жандармерия било повлияно отъ комитетитѣ и че тѣ прѣнебрѣгнали службата си. Нови неконтролируеми слухове казватъ, че комитетитѣ приготовлявали тукъ, въ Битоля и на други мѣста подобни покушения. Отъ разни дипломатически страни съвѣтваха днесъ Портата да вземе най-строги прѣдпазителни мѣрки. —Както обикновено, тукъ циркулиратъ разни прѣувеличени слухове, плодъ на ориенталската фантазия, като напр., че Турция и България сѫ заповѣдали обща мобилизация и други подобни измислици. Тие слухове, които достигатъ и въ странство, сѫ невѣрни, така сѫщо и слуховетѣ за мнимитѣ посѫжки на силитѣ. Тукашнитѣ дипломатически начальници за сега се само увѣдомяватъ върху произшествията за да могатъ да ги съобщатъ на правителствата си и ще очакватъ инструкции, което обаче не прѣчи, щото още днесъ нѣкои отъ тѣхъ да взематъ инициативата да говорятъ на Портата за станалото и да искатъ отъ нея вземането на съотвѣтствующи мѣрки за запазване на тѣхнитѣ поданници, като държатъ нея отговорна за евентуални убийства, или унищожение на имоти на тѣхни поданници. Тѣзи съвѣти обаче иматъ приятелски характеръ. По всѣка вѣроятность ще послѣдва и изпращането на единични военни кораби за покровителствуване на въ-просиитѣ колонии. Отъ по-сетнѣшнитѣ подробности върху произшествията въ Солунъ излиза, че паниката е била увеличена отъ затварянето отъ покушителитѣ на газопроводитѣ. При покушението противъ клона на Отоманската Банка двама отъ покушителитѣ сѫ били убити отъ динамита и трима заловени. Покушителитѣ се возѣли съ кола и возешкомъ сѫ хвърляли бомбитѣ. Авторътъ на покушението противъ парахода „Гвадалквивиръ", споредъ турски свѣдѣния, билъ заловенъ въ Скопие. Портата заявява, че прѣдъ видъ покушенията съ динамитъ на комитетитѣ, цѣла Европа трѣбва да осѫди дѣйствията имъ като анархистически и да удобри съотвѣтствующитѣ мѣрки противъ тѣхъ. — Портата приготовлява циркулярни ноти до Силитѣ върху произшествията. — Споредъ свѣдѣнията на Портата, днесъ владѣяло тишина въ Солунъ. — Не е още рѣшено обявяването на обсадно положение, може би ще се задоволятъ само съ утвърждаването на чрѣзвичаенъ сѫдъ.

Гонитба противъ българитѣ въ Цариградъ. — 100,000 оки сухари.

Цариградъ, 17|IV 903 г.

Поведението на тукашната полиция спрямо македонцитѣ е сѫщото, както онова въ провинцията; разликата може да се търси само въ по-голѣмото и усърдие да дири комати тамъ, дѣто нѣма и въ възмутителитѣ и произволи. Тукъ живѣемъ въ една развалена атмосфера, пълна съ *микроби* — така наричаше шпионитѣ единъ познатъ турчинъ. А колко е опустошителна работата на тѣзи микроби, и колко жертви сѫ направили тѣ! Да сѣдне човѣкъ да ви прѣброи ареститѣ, станали отъ нѣколко мѣсеца насамъ, не е твърдѣ лѣсна работа: тѣ сѫ безбройни. Нѣма нужда да ви повтарямъ баналлната истина, че всички пострадали, ама *всички* сѫ жертва на гладната армия отъ шпиони, която, въ тѣзи смутни врѣмена, намира тамъ лѣсно срѣдство за прѣхрана и за прѣпоржка прѣдъ властьта; защото, напукъ на всичкитѣ иродета на султана, турскитѣ финансии нѣма никога да бѫдатъ достатъчни за да се плаща на тѣзи грозни служители на обществения строй.

Но всичкитѣ размишления не струватъ колкото най дрѣбния фактъ; за това ще ви изброя най-прѣснитѣ.

Въ Макрѫ-кой, първа станция на желѣзницата извънъ византийскитѣ стѣни, се намира барутчийница, обиколена съ градини отъ които едни сѫ обработвани отъ арнаути, други отъ българи, родомъ отъ Кайлярско и Леринско. Тази сѫщата барутчийница, казватъ, е била хвърлена на въздуха въ врѣме на българското въстание. И слѣдъ като, поиреде, желѣзопѫтната компания уволни работницитѣ си българи, селяни изъ Одринско, въ вторникъ, прѣзъ великата недѣля, полицията отива, събира българитѣ градинари и имъ иска тезкерета. Тамъ се оказва, че сѫ забѣлѣзани като *румъ*. „Бурада *румъ* язиоръ, яма бунларъ булгардъръ", рекълъ нѣкой отъ военнитѣ и, не слѣдъ много, заповѣдано е било на всичкитѣ българи — около *шейсетъ* души — да напускатъ градинитѣ и да вървятъ кѫдѣто искатъ. И тѣ нещастнитѣ съ болка се отдѣлятъ отъ неблагодарната земя, която ги толкова изтезава за да имъ даде прѣхраната. Но отъ человѣколюбие, види се, на сѫдържателитѣ позволили да се прататъ други работници, *но не българи*. То е сѫ ония, и нещастнитѣ градинари го знаятъ добрѣ. Като разпитвалъ едного отъ тѣхъ нѣматъ ли надежда да се завърнатъ, — „И да се върнемъ, що? Отговори ми той. „То бѣше, влѣзе червено (червей)."

Нека забѣлѣжа най-послѣ, че тѣзи градини не сѫ най-близкитѣ, тѣ били даже вънъ отъ кордона.

Дошъ ще ви пиша друго. Сега за сега, най-прѣснитѣ новини въ града сѫ слѣдниитѣ: всичкитѣ фурнаджии сѫ получили заповѣдь да приготвятъ голѣмо количество сухари, казватъ повече отъ 100,000, въ единъ късъ срокъ. Нѣма да коментираме фактъ, само ще ви увѣримъ, че той ще бѫде цѣлата истина, ако прибавимъ, че за приготовляването на тѣзи сухари е билъ опрѣдѣленъ срокъ, съ заплашване съ наказание, ако той бѫде несъблюденъ.

Говори се още като положително, че Ибрахимъ, убиецъ на Щербина, нѣма да получи смъртно наказание. И наистина, какво и трѣбва на Русия главата на единъ албанецъ? Ти ще чака българскитѣ офицери да заминатъ отъ Варна, да убилъ Машкова и Ростковски, то отседнажъ да ѝ се заплати, не отъ Турция, разбира се, а отъ насъ. *Турку платещи* ще стане-навѣрно *Българо платещи*.

P. S. На Великденъ Гърцитѣ въ Фенеръ се опитаха да направятъ една шашарма, но толкова плитко бѣше скроена, щото и турцитѣ я разбраха. Въ врѣме на службата, второ възкресение, нѣкой българинъ ужъ стрѣлялъ, та куршумъть ударилъ на прозорца на една кѫща, сгупилъ стъклото и домакинята, която била непразна, паднала въ несвѣсть.

Случката, измислена, остана безъ послѣдствие.

Отъ Македония и Одринско.

Свѣдѣния, получавани направо отъ ежтрешенъ източникъ.

СРАЖЕНИЯ.

Капитанъ Протогеровъ раненъ

Съобщаватъ ни, че въ Джумайското сражение между четата на Протогерова и турската войска самъ Протогеровъ билъ раненъ на двѣ мѣста: въ краката и въ плешката. Прѣкрачилъ отсамъ границата, той билъ арестуванъ отъ Дубишкия кололийски начальникъ и задържанъ въ управлението.

Ако българското правителство си е задало за цѣль да бѫде пограниченъ пандурина на Турция, то още не ще рѣче, че трѣбва да подлага на инквизиторски мѫки всички онѣ доблестни борци, които, потъналя въ рани, търсатъ спасение въ *свободна* България. На Протогерова би могло и *трѣбва* да му се позволи да дойде да се лѣкува въ София, а послѣ, отъ като оздравѣе, властьта може да си изнѣли пакъ пандурския си дългъ.

Сражение въ Джумайско.

Завчера въ гр. Джумая сѫ били закарани 8 души убити и 16 душа ранени турски войници; заедно съ тѣхъ сѫ били заведени и 5 души живи ранени въстаници, които сѫ били хвърлени въ Джумайския затворъ. Сгань отъ туркини и турци сѫ налитали да си пробиятъ бѫтъ прѣзъ жандармерийския гастъ кордонъ за разкѫсатъ уловените въстаници. Жандармерията съ голѣма мѫка успѣла да спрѣ озвѣрѣлата тълпа. Прѣдполага се заловенитѣ да сѫ отъ четата на Протогерова, който бѣ се сражавала цѣли два дена въ Джумайско.

Допълнителни свѣдения по сраженията при мѣстностьта „Карагьозлий", връхъ Гортнъ (Пехчевско).

Съобщаватъ ни отъ Кюстендилъ, че при кървавата схватка между Чорнопѣевата чета и турския башибозукъ и аскера, убити сѫ между другитѣ и Айтонъ п. Стояновъ, бившия секретарь на Върх. Мак. Одр. Комитетъ, подъ прѣдсѣдателството на Станишева, и Насо Садразамовъ, бившъ учитель въ Македония. Казаното сражение е било едно отъ най-кървавитѣ. Турцитѣ сѫ били около 2000 души и по всѣка вѣроятность само за това сѫ се рѣшили и атакували позициитѣ на четата. При тая атака сѫ падали помѣнатитѣ борци. Сърдеченъ поклонъ!

Възвърнати и ранени въстанници.

Въ Дубница завчера сѫ се върнали отъ полесраженито 20 души въстаници, между които двама ранени.

Сражение при Лешко и Падежъ.

Сощи получихме слѣдната телеграма: *„Вчера, днесъ, продължаватъ грмежитѣ Падежъ и Лѣшко".* *„Никола"*

Око за двѣ очи, зжбъ за четири зжба.

Така подъ подходяще можемъ да охарактеризираме слѣдното събитие: На върхъ на Великдень една мѣстна чета състояща отъ 8-мина прокудени синове се установила да прѣкара свѣтлото Христово възкресение на „Църния върхъ", два часа далечъ отъ Кратово. Обаче, наскоро била подушена отъ находящата се наблизо потера, която се нахвърлила върху четата, имайки горѣщото желание живи да залови комититѣ. И на вика на потерята „теслимъ", тя е получила единъ дружеленъ залпъ отъ страна на четата, който, добрѣ закрита задъ гранадитѣ камънаци, що се намирать въ изобилие на самия върхъ, безмилостно е отправяла своя убийственъ огънь и въ два—три часа само стрѣлятѣ склонове на величествения „Църни върхъ" се покрили съ около 50—60 лѣша редовна войска. Наскоро слѣдъ това на аскера дохажда отъ града Кратово подкрѣпление една рота и около 100-на души башибозукъ отъ на ходящитѣ се въ града арнаути, които единъ день по-рано бѣха извършили извѣстнитѣ ви зулуми въ нещастния Кратовски край. Отъ тия и отъ лѣвѣтѣ страни се усилвалъ все повече и повече и едвамъ къмъ сирькване аскерътъ, отчаенъ, билъ принуденъ да се отдръпне и даде пѫть на възстаницитѣ, които безслѣдно се изгубили отъ очитѣ на аскера. Резултата е: 60 души убити и ранени отъ турска страна, а отъ възстаницитѣ—*ни единъ нѣма убитъ*. Ето, прочее, какъ *отмѫстихѫ тия доблестни борци* за поруганата честь на своитѣ братя отъ вѣковния тиранинъ!

Резултатътъ може би, щѣше да бѫде по красивъ, ако възстаницитѣ имаха съ себе си „страшнитѣ бомби".

——

НАСИЛИЯ И ЖЕСТОКОСТИ.

——

Невиннитѣ, когато ги биятъ и убиватъ, ставатъ виновни.

Въ с. Бегнища (Тиквешко) живѣе свещеникътъ, попъ Григоръ. Тие дни синъ му Илия отишълъ на пазаръ въ Казадарци и тамъ, въ срѣдъ чаршията, е билъ нападнатъ отъ нѣколко души турци, които не могли да гледатъ съ хладнокръвие юначната стойка и мжжественото ходенье на младия българинъ. Тѣ се хвърлили върху момъка, повалили го на земята и, слѣдъ като му съсипали месата и коститѣ отъ бой, оставили го полумъртвъ и потъналъ въ кръвь. Два дена прѣди тая случка билъ убитъ полякътъ въ с. Бегнища отъ нѣкои рибари. Властитѣ въ Казадарци, за да замаскирать виновностьта на братята си звѣровѣ, които прѣбили Илия, затварятъ тоя послѣдния като убийца на поляка.

Нещастния, прѣбитъ и осакатенъ, посинѣлъ отъ бой цѣлъ, е на издъхване въ затвора. Баща му е молилъ властитѣ да му позволятъ да го доведе въ Солунъ, въ болницата, но тѣ го изгонили съ псувни.

Вчера той дойде да се оплаче на валията тукъ, но до сега благоволятъ да дадатъ медицинска потощь на пострадалия, той ще прѣдаде Богу духъ. Звѣрски реформи!

Велешкиятъ табуръ, прочутъ по жестокоститѣ и звѣрствата, които извърши тамъ, вслѣдствие на което биде прѣмѣстенъ прѣко Солунъ, Ешиг-су, Прилѣпъ, се установилъ напослѣдъкъ въ Тиквешъ. Прѣзъ дѣто мина тоя таборъ, остави такива ужаси, които напомнюватъ нашествията на хунскитѣ дизи орди. За забѣлѣзване е, че тѣхнитѣ зулуми си оставатъ безнаказани и като че нарочно се развежда тоя таборъ отъ градъ на градъ, за да въвежда съ теротъ реформитѣ на Хамидъ ага и на неговитѣ кръстени аркардаши. Ето само нѣколко случки отъ звѣрскитѣ подвидзи на тоя табуръ въ Тиквешъ.

1. На 31 Мартъ на Трайче отъ с. Горнитово взѣли на сила 8 бѣли меджидии, на Диме отъ с. Варошъ сж взели 18 гр. и кесията му и още на мнозина, като имъ ударили и по нѣколко юмрука вмѣсто благодарность.

2. На 5 Априлъ спахията Аджевъ Ибрахимъ Мустафа билъ до прѣмиране Ефрема Иосифовъ, касапинъ въ Ватоша, за единъ шиникъ спахилъкъ. Грабналъ му една кожа отъ заклапитѣ агнета и понеже си я поискалъ, той го набилъ до толкова, щото човѣкътъ е на умиране.

3. На 11 Априлъ четири войници, слѣдъ като яли и пили у Азисъ ага въ Ватоша, излизатъ заедно съ сина му, за да бятъ Митре Николовъ, намѣрили го въ чаршията и съ касатуритѣ го били и кълцали до смъртъ, като му взѣли и часовника. Нещастния, като се оплакалъ на каймакама, билъ изпъденъ съ псувни, а като е помолилъ да му позволятъ да дойде въ Солунъ, за да се лѣкува, каймакамътъ му е казалъ „геберъ!" Клетиятъ Митре е билъ принуденъ да търси цѣрь за физическитѣ и душевнитѣ си рани, та е прибѣгналъ до хитрость. Накаралъ жена си да изпече една пита, а самъ той се качилъ въ една кола, защото отъ бой не е могълъ да мръдне и се прѣтори, че ще отидатъ на гости у роднинитѣ си въ Неготино. Отъ тамъ той успѣлъ да извади билетъ и да се качи на желѣзницата. Цѣлото му тѣло е сино отъ бой и не може да мръдне. Мисли да се оплаче на валията, но каква полза? Сѫщитѣ тие четирима души подирь това отишли въ кѫщата на Пана Йоновъ, когото не намѣрили дома. Нѣма съмнѣние, че тѣ сж кроили да набиятъ и него, но като не го намѣрили, накарали жена му да имъ намѣри и доведе 3-4 коми. Жената, за да се отърве отъ поститѣ имъ, обѣщала имъ, но като излѣзла, не се върнала вече, почакали тѣ малко и като видѣли, че я нѣма, излѣзнали пакъ въ чаршията, за да довършатъ намѣрението си. Чаршията тутакси била затворена и една ужасна паника обзѣла градчето Вароша. На другия день отишли мѫже и жени да се оплачатъ на каймакама, а той имъ казалъ: „Е какво да правимъ? Царьтъ нѣма по-добъръ аскеръ отъ тоя! Сиктеръ бурданъ!" Това не доказва ли, че властитѣ нарочно устрояватъ тия безчинства и зулуми, за да сандардисатъ непокорната рая? Това се подтвърждава и отъ думитѣ на Ахмедъ кафеджи, които казалъ на една стара баба, чийто синъ билъ тъй сѫщо битъ отъ тия обѣсници. „Мори, бабо, твоя синъ си изѣде боя за нищо: той не бѣше писанъ между оная 13 души."

Аскеритѣ отъ тоя табуръ отавали по чаршията и когото срѣщали, спирали го и го питали за името му. Ако е било писано името въ списъка, тѣ сж го хващали и набивали до смъртъ, ако не — пускали сж го само съ нѣколко завратници и псувни. Тая нова Хамидова система, позволена и санкционирана отъ Русия и Австрия, има за цѣль умиротворението на страната, но за жалъ огънятъ, вмѣсто да утихва, отъ день на день се усилва.

Не е чудно това да е сѫщинското желание на умиротворителитѣ, за да постигнатъ своитѣ политически замисли. Кой ще остане изненаденъ, не може да се прѣдскажe, но нашата правда и свещенното дѣло щѣ се увѣнчаятъ съ пъленъ успѣхъ, противъ волята на царе, папи, патриярси!

ХРОНИКА.

„Празникътъ на труда" и македонската революция.

Вчера, слѣдъ свършека на манифестацията, която столичнитѣ работници-социалисти правиха по случай „празника на труда", прѣдъ грамадно множество народъ, сѫрано срѣщу Работническия клубъ, г-нъ *Янко Сакъзовъ* съ нѣколко симпатични за каузата на македонцитѣ думи отбѣлѣза, че „днесъ, когато международниятъ пролетариятъ празднува подъ червеното знаме свой великъ день, единъ народъ, угнетяванъ отъ вѣковe, е раззѣлъ свещения флагъ на революцията — за нея елементарни човѣшки правдини". Той прѣложи една резолюция, съ която се изпраща отъ софийскитѣ работници сърдеченъ привѣтъ на борящитѣ се и която биде приета съ аклъмация.

——

Ново настоятелство.

Одринското благотворително Братство „*Антимъ* I-й, въ общото си сѫбрание на 13-ий того, *единодушно* е избрало ново настоятелство, въ слѣдующий съставъ: прѣдсѣдатель Д-ръ П. Н. Нейчевъ; дѣловодатель Сг. Русевъ; касиеръ Г. Кърковъ; сѫвѣтници: Сг. Дѣлгомановъ, Хр. Г. Бѫчваровъ, Т. Иконовъ, Стефанъ Николовъ и Стоянъ Савриевъ.

——

Празднуването на 20 Априлъ.

Настоятелството на Коприщенското дружество въ София покажа всички коприщане и почитатели на загиналитѣ прѣзъ Априлското въстание борци за свободата на България да присѫтствуватъ на панихидата, която ще се отслужи на 20-ий того въ църквата Св. Краль слѣдъ втората божествена служба.

Покаватъ се младежитѣ коприщене да се сѫбератъ сутрѣшта въ часа 8 въ дюкена на Антонъ Члаковъ, за да отедатъ заедно сѣ знамего на панихидата.

Ако врѣмего бѫде хубаво, въ сѫщия день часа въ 4 слѣдъ обѣдъ ще има увеселителна срѣща въ градината „Нова Америка", дѣто се покажатъ всички коприщене да присѫтствуватъ семейно.

Отъ настоятелството.

ЦИГУЛКИ, изработени отъ найдобъръ материалъ, ще намѣрите отъ най-добъръ изборъ въ работилнята на *Наумъ К. Томалевски*, улица „Лешски", срѣщу аптеката на „Пенчевъ". *Цѣни най-износни*

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

ВЪЗСТАНИЕТО ВЪ СОЛУНЪ.

Запаленъ и изгоренъ параходъ въ Солунското пристанище. Покушенията противъ Солунския тренъ. Ареститѣ на 16 Априлъ въ Солунъ.

Отъ Солунъ ни сѫобщаватъ: Вчера солунскитѣ граждани бидоха изненадани отъ едно небивало сѫбитие до сега тукъ. Тѣ имаха случай да видятъ какъ гори параходъ въ срѣдъ морето и не можеха да се начудятъ какъ е възможно пожаръ въ вода.

Дѣйствително, картината бѣше привлекателна и дори очарователна за любопитнитѣ. Хора останаха безъ обѣдъ само да могатъ да се нагледатъ на всичкитѣ перипетии, които взимаше по жарьтъ. Неронъ на да ли се е толкоза наслаждавалъ отъ пожара на Римъ. Молото по цѣлото продължение бѣше прѣпълнето отъ тълпа, която цѣлъ день отъ 10 ч. прѣди обѣдъ до полунощь не се разотиде. Покривитѣ, балконитѣ и всичкитѣ по-високи мѣста на зданията бѣха буквално прѣпълнени отъ свѣтъ.

Прѣчасаньето останкитѣ на Щербина бѣ наистина привлѣкло многолюдна тълпа по край брѣгга, но вчерашния пожаръ на парахода тури въ движение всичко живо въ Солунъ. Парахода бѣ притежание на французската компания „Месажери" и е струвалъ не по малко отъ 100,000 лири. Човѣшки жертви нѣма, но всичката жива стока и товарна отаде жертви. Мачти, пладформа, хамбари и стаи — всичко изгорѣ. О тана проста една желѣзна коруба, празна отвѫтрѣ, грозна отвънъ. Устроена е консулска анкела, но още не е установена причината на пожара. Имало двѣ прѣдположения: или е пукналъ котела или нѣкакви запалителни газове сж били подпалили вѫглищата.

Сношти е станала експлозия при станцията, но никаква врѣда не е причинила. Полицията е въ тревога. Хотелъ „Вардаръ" е убискуванъ още сѫщия часъ. Тамъ е търсенъ сигурно виновника; това кара да се вѣрва, че полицията мисли, че това е работа на нѣкои българи и не е чудно, ако виновника не бѫде уловенъ, затворитѣ ще бѫдатъ прѣпълнени отъ невинни българи. Начало на ужасния край!

Солунъ, 16 Апр. 1903 г.

——

Цариградъ въ пожаръ. Въ Солунъ клане.

Пѫтници, пристигнали съ Цариградския тренъ, ни сѫобщаватъ, че въ Цариградъ избухналъ въ квартала „Стамбулъ" голѣмъ пожаръ, който билъ послѣдванъ отъ клане и че въ Солунъ били изгонити и изклани всички основни и гимназиални български учители. До колко сж вѣрни тия тревожни сѫобщения, не можахме да провѣримъ. Прѣдаваме ги съ найголѣма резерва.

——

Клане въ Солунъ.

Пѫтникъ, днесъ пристигналъ отъ Солунъ казва: „Бѣше привечерь. Телеграфнитѣ жици и газопроводитѣ тржбы прѣкжснати. Гърмежитѣ отъ динамита и бомбитѣ карать човѣка да настръхне, като че ли цѣлата вселена се е сгромолясала. Подигна се пожаръ, който унищожи почти цѣлия френски квартаръ. Тълпи войска, стражари, *прѣводителствувани отъ гърци*, отиватъ по кѫщята на българитѣ и убиватъ всѣкиго, който не знае гръцки или не може да се прѣдстави за грѫкъ. Всѣко движение въ града прѣкъснато. Който иска да иде нейдѣ, трѣба да обади на воинитѣ начальници, които му даватъ по нѣколко войника за ескортъ.

——

Други свѣдѣния.

Официозни свѣдѣния гласятъ, че нѣмало поголовно клане, а само при обискитѣ били убити 37 души, които сж се сѫпротивявали; освѣнъ това, арестувани били повече отъ 200 души. Между тѣхъ и водителятъ на движението, нѣкой си Георги (?).

——

Убиецътъ на Щербина помилванъ отъ Царя . . .

Въ момента, когато изъ Солунскитѣ улици се търкалятъ труповетѣ на сѫщи синове на Македония, телеграфътъ ни донася извѣстието, че убиецътъ на Щербина, арнаутинътъ Ибрах-мъ, билъ помилванъ отъ руския царь . . . Мислимо ли е нѣкакво сѫпоставяне между това помилване и ланишната телеграма на Зиновиева за избиване на „бунтовщицитѣ" и „разбойницитѣ" въ Македония?

——

Ориентъ Експресъ нѣма да отива въ Турция.

Научаваме се отъ достовѣренъ източникъ, че Ориентъ Експресъ за напрѣдъ щѣлъ да отива само до Хебибчево; прѣдполага се това да е прѣдизвикано отъ разрушението на телеграфнитѣ жици между Мустафа-паша и Цариградъ.

——

„Die Zeit" за атентатитѣ.

„Ако се докаже, че атентатитѣ сж дѣло на българи, ще се нанесе чрѣзъ тѣхъ голѣмъ нравственъ ударъ на цѣлото освободително дѣло. Ала туй не важи за четитѣ: рѣшени да платятъ сѫ живота си тоблѣнъ, тѣ играятъ сѫ открити карти, съ надежда да прѣдизвикатъ по голѣми усложнения, които би докарали една окупация на Македония, ако не сполучатъ да изтръгнатъ изпълнението на 23 чл. отъ Берлинския договоръ."

——

Солунския рапортъ на австрийския консулъ.

„Die Zeit" *получава слѣднитѣ подробности отъ министерството на вѫнкинитѣ дѣла, сѫобщени отъ Солунския австрийски консулъ: „Денятъ (срѣда) бѣше величественъ. Улицитѣ пълни сѫ народъ. Били хвърлени повече отъ 50 бомби, които всички избухнали; голѣмо число бомби били заритѣ. Много кжщи горѣли. Унищожени сѫ Отоманската банка и Митилинската. Голѣма часть отъ града още горѣла, когато е изпратена телеграмата. Какво е станало въ четвъртъкъ, не се знае. Много хора сѫ убити и ранени. Веднага били арестувани много души; много отъ тѣхъ били българи.*

КНИЖНИНА.

— Въ двойната книжка отъ тек. XII годишнина на *Мисъль* (III—IV, за мѣс. Мартъ и Априлъ) заслужаватъ особенно вниманиетъ ставитѣ на г. г. П. Славейковъ, Ст. Михайловски и Бож. Ангеловъ. За нашитѣ читатели ще бѣде обаче не по-малко интересна критическата бѣлѣжка на г. Б. А. върху сбирката на Ковачевъ и Сляновъ, която справедливо привлече вниманието на нашата печатъ. — Даваме тукъ и цѣлото съдържание на книжката:

Пенчо Славейковъ. „Вѣнове на модеренъ поетъ".

Сл. Петковъ. „Пѣсни".

П. Ю. Тодоровъ. „Рѫка". Идилия.

Ст. Михаиловски. „Недомъвки". Мисли и впечатления.

Петръ Лоти. „Далечъ отъ родния край".

Б. жанъ Ангеловъ. „Сензационната улична литература".

Георгъ Брандесъ. „Великитѣ хора — източникъ и цѣль на цивилизацията".

Д-ръ Ат. Димитровъ. „Психология на темпераментитѣ".

Хербертъ Спенсеръ. „Великитѣ политически суевѣрия".

Критика.

Б. А. „Тѫгитѣ на роба". Стихотворна сбирка отъ В. Ковачевъ и Хр. Сляновъ.

Д. М. „Историчнитѣ възлѣдъ на природата", отъ А. Богдановъ.

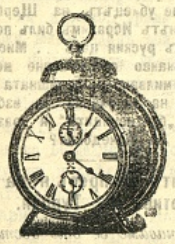

3 лева 45 ст. съ поща 4 лева

Американски часовникъ и будилникъ за маса съ гарантиранъ правиленъ вървежъ за 5 години се продава въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ*—София

Противъ зѫбоболь.

Извѣстяванъ на почитаемата публика, че, сдѣдъ дългъ трудъ и голѣмо старание, изнамѣрихъ единственния пръ само за продупченитѣ болни зѫби, който моментално прѣмахва болѣстьта. Цѣната на едно шише 1·50 ст. За провинцията 2 л. съ поща, паритѣ въ пощенски записъ или бонъ. Марки не приемамъ.

Адресъ: *Тица Георгиевъ* София

4—8—30

Георги Н. Витановъ

ул. „Княгиня Климентина" № 153 София.

Велосипеди и всѣкакви принадлежности

Голѣмъ доставъ отъ гуми за велосипеди и за колички за цѣна

СИМПЛЕКС (4)—0

3 ВИДА КОНЦЕРТНИ МАНДОЛИНИ.

Познатия Fialo Bonomi е изобретателя на прочутитѣ 3 вида мандолини. Неговитѣ мандолини се различаватъ отъ сѫществующитѣ разни мандолини въ това, че сѫ по-легки и по-изящно изработени и съ по-силенъ и приятенъ резонансъ. Изработени сѫ отъ истински Египетски палисандръ и Канадски ябаваръ, което способствува за ясния и силенъ резонансъ. Настрояването на кордитѣ е чрезъ механически регулаторъ. На опашката (дръжката) има опрѣдѣлени точки отъ седефъ за подраздѣление на тоноветѣ. Тѣзи мандолини сѫ въведени въ много косцерватории, както и въ частни дружествени употрѣбления.

Цѣни: № 1 мандолина Selva 16·75

№ 2 „ Exelsilor 22·—

№ 3 „ Triomphe 28·—

съ пощата 2 лева повече.

Продаватъ се въ ефтиния магазинъ на

Д. ХРИСТОВЪ,

София, ул. „Търговска" № 3.

Малъкъ, лекъ и силенъ револверъ.

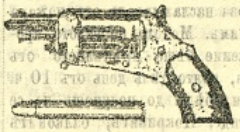

Слѣдъ 12 год. изучване и изпитване на извѣстния Физико-механикъ Velodog Galant отъ Liége, да изобрѣти револверъ, който да е по-силенъ, по малъкъ, по-лекъ и по-удобенъ за носене въ джилетенъ джобъ; едвамъ отъ нѣколко врѣме прѣстави своето творение, револвера sysréme „Velo-dog", който въ кѫсо врѣме създаде голѣмъ шумъ въ научния свѣтъ, като много усъвършенствуванъ револверъ.

Направата на револвера е отъ английски чиликъ, изработенъ парче по парче отъ ржка. Патронитѣ му сѫ динамитни, по системата на Манлихеровитѣ патрони, съ чилични обвивки, които иматъ неимовѣрна пробивателна сила и на 300 метра разстояние пронизва 7 чамови дъски по 1 с/м.

Това е сега за сега единственния револверъ, който притежава най-добритѣ качества отъ другитѣ който се прѣпоржчва на всѣкиго, който има нужда отъ вѣрна защита.

Цѣна **25 лв.**, съ поща **25.80**, съ 25—патрона 5 лв. по-вече. Продава се въ **новия ефтинъ магазинъ, Д. ХРИСТОВЪ** — София.

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА" и у повечето настоятели се продаватъ слѣднитѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „На майкитѣ — за дѫщеритѣ", (кратки свѣдѣния по женската физиология и хигиена), въ текста съ 17 фигури, стр. 196. Цѣна 1·20. Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойка книга е прѣпоржчена отъ Министерството на Народното Просвѣщение за дѣвойкитѣ отъ дѣвическитѣ гимназии, и прогимназии, прѣминали 12 годишна възрасть.

2) **А. Ванкаро.** „Еволюция на любовьта", цѣна 30 ст.

3) **Жанъ Дюбуа.** „Графиня Монте-Кристо", романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) **В. Буренинъ.** — „Робъ", трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) **Викторъ Хюхо.** — „За свободата на обучението", рѣчь, държана въ Французкото Законодателно Събрание на 15 Януарий 1850 г. Цѣна 10 ст.

4—14—10

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА, София, ще намѣрите: голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Золя, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Дикенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата . .	2·80
(Заедно съ I томъ — 6 л.).	
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България—2 л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формалн. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доп. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко страници по земледѣлието . . .	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ сѣверо-източ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пѫстръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопѫтъ	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, пти цевъдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага.

4—3—3 **Отъ книжарницата.**

Постигна се цѣльта

Нѣма вече да се плаша поправка на часовникъ. Нѣма вече да се съмнѣваме въ часовника, че напрѣ (за или против) остава. — Нѣма развала, нѣма изтъркване на механизма. — Това вече е постигнато отъ съврѣменното изобретение часовника „Omega Bonheur"—изобретение отъ прочутия авторитетъ по часовникарството Edouart Kallet—St. Imer — отъ Швейцария.

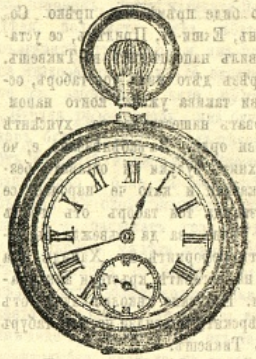

Този часовникъ въ всичкитѣ часовникарски бюра и синдикати въ цѣла Европа и Америка е изтържалъ първа премия. — Този часовникъ е патентиранъ въ всички-культурни държави. Той се извънредно бързо разпространява въ употрѣбление на всѣкадѣ. — Той се фабрикува всѣки день по 800 парчета. — Той е днесь за днесь думата по часовникарството. Той е часовникъ, за който се дава гаранция за 20,000 лв. за да се платятъ на онова, който докаже че механизма на часовника може да се развали самъ отъ себе си.

Това е единъ съвръшенно точенъ и неразваляемъ часовникъ; има извънредно изящна външность. Той е много тъвакъ и едва ли не колкото една монета отъ 5 лв. — Той има открита частъ отъ механизма на циферблата, която частъ го много украсява. Той е съ съвръшенно невидимо скритъ капакъ, че ако даже да се пустне въ вода, нѣма да влѣзе въ механизма.

— Прѣпоржчва се на всѣкого тоя часовникъ, който иска да има веднажъ за всѣкога вѣренъ часовникъ. — *Цѣна 20 л. 25 ст.; съ поща 21 лева.*

Продаватъ се въ *магазинъ* **Д. Христовъ.** *София* — улица Търговска № 3.

5—7—00

ОКОНЧАТЕЛНАТА разпродажба и ликвидация на бижутерийнитѣ стоки на **Стефанъ Анастасовъ** ще продължава въ ул. *„Легe" № 17*, срѣщу Петръ С. Пипевъ.

Добъръ случаи за евтини покупки на златни, сребърни, дублирани и пр. разни потрѣби.

Голѣмъ складъ отъ сребърни часовници, ланцове отъ най-добритѣ фабрики. Продава часовници и на едро. Има една здрава голѣма желѣзна каса и пр. пр.

5—2—15

4 лв. 25 съ поща 5 лв.

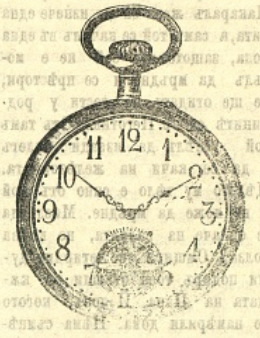

Швейцарски никеловъ джобенъ часовникъ съ здрава гарантирана за 3 години машина.

Продава се въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ*— София улица „Търговска" № 3.

—(5)—0

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ ДРАМАТА

„Наши Хора"

— четири дѣйствия и единъ драматически прологъ

отъ **Ив. Грозевъ.**

Цѣна л. 1·50, за абонатитѣ — 1·20 л.

Понеже книгата излѣзе по-кѫсно отъ печатъ отъ опрѣдѣления срокъ, подписката на абонати се продължава до 5-й Май.

На настоятелитѣ се прави отстѫпка 20 %; на книжаритѣ — по особени споразумѣния.

Книгитѣ се изпращатъ при получаване на паритѣ.

Адресъ: **Ив. Грозевъ,**

(Гимназиялевъ учитель въ София)

5—15—5 ул. „Царь Симеонъ", № 121

Печатница на Т. Пѣевъ. — София

Година I. София, Вторникъ, 22 Априлъ 1903 год. Брой 8.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“
излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ
РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ
ТРИ ЛЕВА.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER
MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО,
що се отнася до вѣстника, се адресира до
Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приематъ само за 4-та страница и се плащa на редъ, сѣкъ гармондъ:
За първи пѣтъ . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѣти — особни споразумѣния.

УЖАСИТѢ ВЪ СОЛУНЪ. ДА ЖИВѢЕ РЕВОЛЮЦИЯТА!

Онова, което революционната организация отъ Солунъ ни съобщава, е поразително. То е хвърлената ржкавица право въ лицето на султана, както и въ лицето на Силитѣ, които сж подписали Берлинския договоръ. Ако има нѣщо, което да очудва цѣлия свѣтъ въ дѣйствията на възстанницитѣ, то е поразителната смѣлость на дѣйствие, чудната обмисленость на плана, неговата грандиозность. Поставени между два огъня, между двѣ безсърдечности — тиранията на турцитѣ и цинизма на европейцитѣ — тѣ се нахвърлятъ едноврѣменно и противъ еднитѣ, и противъ другитѣ. Какъвъ героизмъ каква смѣлость, каква самопожъртвуваителность!

Въ втората столица на Европейска Турция, въ Солунъ, една шѣпа революционери, дѣйствующи прѣзъ дълги години мълкомъ, тихо, незабѣлѣзано, въ мрака, ала съ ясно свѣтяща пжтеводна звѣзда прѣдъ себе си — свободата на народа — ; една шѣпа борци, отъ които всѣки мѣсецъ, всѣка седмица бива граб натъ по нѣкой отъ азиатскитѣ крѣпости, за да бжде замененъ съ 5, съ 10 други; едно малко вѣнче отъ идеални души, рѣшено всѣка минута да се самопожъртвува, вдига въ въздуха банки, клубове, хотели, сгради; прѣсича телеграфни жици, подморски кабели, водопроводни тржби, газопроводни тржби за освѣтление; подпаля параходи, пълни съ оржжие за турската войска, вдига мостове, тунели и тренове въ въздуха; напада войската и жандармерията и посрѣдъ единъ хаосъ отъ грѣмъ и мракъ долѣ и пламъци и димъ горѣ се сражава цѣла нощь и на слѣдующия день посрѣдъ пладне пакъ туря въ дѣйствия динамита, револвера и камата! Това сж солунскитѣ революционери, това сж може би ядката на Македоно-Одринското освободително дѣло, това сж първата смѣла стжпка на възстанието на цѣлия народъ, това сж ония свети кости, изсрѣдъ които ще грѣйне свободата на Македония и Одринско.

Анархисти ли сж? — Не, не и никога не! Тѣ сж бичътъ на анархията въ Турция, тѣ сж мощниятъ протестъ на всички затворени, ограбени, онеправдани, бити, изнасилени; това сж душитѣ на всички мжченици, на всички изклани, избити, избѣсени, на всички жъртви на тиранията на турция и на безсърдечието на експлоататорска Европа. Искате ли да знаете кои сж? — Тѣ сж богътъ на революцията, тѣ сж прѣдтечътъ на свободата! Само мракобѣснитѣ служители на тиранията и на мрака виждатъ въ тѣхното лице прости анархисти; ние, и заедно съ насъ доблестно борящитѣ се населения на Македония и Одринско, виждаме своитѣ светии, своитѣ мжченици, прѣдъ героизма и самоотречението на които дълбоко се покланяме. Едно население, измжчвано, терзано безъ милость цѣли дълги години, цѣли вѣкове, дошло до самосъзнание, не може да дойде до други край, освѣнъ до Солунския. — Искате ли да знаете кои сж тие хора? — Тѣ сж буритѣ на балканския Полуостровъ!

Въ Солунъ има сѣчь, има кланe! Македонци, чуете ли? Просвѣтителната люлка на цѣла Македония, на всичко славянско, е оръсена съ кръвьта на стотини старци, жени и дѣца. Само отъ една махала, Кукушката, сж избити около 400 души. Затворитѣ сж прѣпълнени. Всичко будно и интелигентно въ Солунъ, Скопие и Битоля минава или подъ ножа, или подъ затворната рѣшетка. Не сѣщате ли се, че вие имате длъжности? Не чуете ли оня писъкъ, що иде отъ изкланитѣ и избититѣ и пронизва всѣко човѣшко сърдце?

Български народъ! Имашъ ли нѣщо общо съ жъртвитѣ на тиранията и съ мжченицитѣ борци? Тогава? . . .

Колкото се отнася до Славянска Руссия и хуманна Европа тѣ могатъ да насърдчаватъ тие насилия, тие безчовѣчия; тѣ могатъ да свалятъ отъ бѣсилката Ибрахимовци, за да окачатъ на нея Георгиевви и Стояновци. Но тѣ трѣбва да знаятъ и едно друго нѣщо! И трѣбва да го запомнятъ! До като се не тури, до като се не наложи редъ въ тая държава на насилията и безправието, борящитѣ се ще насочватъ своитѣ куршуми и бомби безразлично къмъ всички оние, които прѣчатъ за спечелването на свободата, които спъватъ единъ способенъ за културно развитие народъ, които искатъ да убиятъ, да задушатъ мощния духъ на едно милионно население.

Солунскитѣ революционери сж анархисти, казвате вие? Е добрѣ! Тѣ сж анархисти за създадената и подкрѣпяна отъ васъ анархия! Тѣ сж ваша рожба! И до като вие ги клеветите, хулите, затваряте и убивате, ние заедно съ тѣхъ ще се провикнемъ:

Да живѣе революцията!

П. Г.

ТЕЛЕГРАМИ
на
Българската Телегр. Агенция.

Цѣла нощь сражение въ Солунъ. Числото на убититѣ.

Цариградъ, 18 априлъ. Послѣдни единодушни консулски съобщения казватъ, че динамитнитѣ атентати и единичнитѣ сбивания и прѣслѣдвания въ Солунъ сж траяли до вчера заранья. Повушение е имало и противъ германското училище. Нѣкои отъ съобщенията казватъ, че войницатѣ постжпвали много жестоко при възстановяване на порядъка и че употрѣбявали оржжие безъ необходимость, като напримѣръ при обискирване на кжщи и при арестуване на лица. Споредъ едно съобщение, числото на убититѣ отъ двѣтѣ страни възлиза на сто души. Министра на външнитѣ работи вчера е съобщилъ, че имало убити турци 7 души, а ранени нѣколко душини. Лѣстата на погиналитѣ чужденци не е още напълно съставена, но се знае, че имало убити единъ френски швейцарецъ и единъ италиянецъ, а ранени седьмь души. Обискуванията на кжщи и арестуванията на лица продлъжаватъ още. Скривалището, дѣто се е фабрикувало или пазѣло динамитъ, било открито. Безпокойството на населението е още голѣмо. Търговията и съобщенията сж още прѣкжснати.

——

Постжпкитѣ на посланницитѣ по Солунското възстание. Засѣдание въ Илдза. Ултиматумътъ на Портата. Опасность отъ клане.

Цариградъ, с. д. Вчера всичкитѣ посланници направиха прѣдъ Портата прѣдставления чрѣзъ своитѣ драгомани въ съобщената ни отъ вчера смисъль. Тази нощь има въ Илдза министерски съвѣтъ, но взетитѣ рѣшения не сж още извѣстни. Относително циркуляртъ, за който вчера съобщихме, се говори, че съ него Портата отхвърляла всѣка отговорность за произшествията и я хвърляла върху България. Слухове има, че Портата искала да отправи единъ видъ ултиматумъ къмъ България. Отпослѣ стана извѣстно, че единъ отъ посланницитѣ е настоятелно съвѣтвалъ на Портата прѣдпазителни мѣрки. Въ нѣкои отъ дипломатическитѣ кржгове се опасяватъ, че мухамеданцитѣ, възбудени отъ многопрѣувеличенитѣ слухове по Солунскитѣ събития, може да се рѣшатъ на репресалии противъ мирното българско население, а може би и въобще противъ християнитѣ. Тази опасность се вижда вѣроятна и за това става необходимо вземането на прѣдохранителни мѣрки, съ които Портата ла я прѣдвари. За сега обаче не се забѣлѣзватъ признаци за подтвърждение на тия опасения. Слухове имаше, че днесъ сж се опасявали отъ покушения при Селямлъка и дѣствителна, както тамъ, така и въ другитѣ части на града, полицейската служба бѣше усилена и патрули отъ войници, придружавани отъ полицейски, се твърдѣ начесто виждаха изъ града. Тукашни локални вѣстници още не смѣятъ да съобщатъ за Солунскитѣ събития.

——

Помилването на Ибрахимъ. Постжпкитѣ на Зиновиевъ прѣдъ портата.

Цариградъ, с. д. Въ днешната си ауденция руския посланникъ Зиновиевъ съобщилъ, че Царя е забавилъ до сега да

иска изпълнението на смъртната присжда надъ убиеца на Щербина и слѣдъ това е интервениралъ, щото смъртното наказание надъ Ибрахима да се смѣни съ затворъ, което си искание г. Зиновиевъ е съобщилъ и писменно. Освѣнъ това г. Зиновиевъ е искалъ още въ аудиенцията си, щото дѣйствията противъ албанцитѣ въ Скопско да не се прѣустановяватъ по причина на Солунскитѣ произшествия. Естествено, че въ тази аудиенция се е говорило и за Солунскитѣ събития, при което Зиновиевъ е далъ и съотвѣтствующи съвѣти.

——

Опасности отъ клане. Юначеството на българскитѣ чети и страхътъ на турцитѣ.

Цариградъ, с. д. За опровержение на отново появилитѣ се слухове, че тукъ се имало опасения, какво мухамеданцитѣ приготовлявали кървава разправа противъ българитѣ, констатира се, че никакви подобни признаци не се виждатъ. Тукашнитѣ българи не сж много, въ нормално врѣме броятъ имъ се колебаемежду 12000 и 14000, отъ които повечето сж градинари и продавачи на зеленчукъ охридчани, млѣкари отъ костурско и хлѣбари и занаятчии отъ тетовско, но тази година мнозина сж си отишли въ послѣдньо врѣме и затова числото имъ е по-малко. Отъ княжеството сж твърдѣ малко. Клане, каквото едно врѣме стана противъ арменцитѣ, сега не би се заповѣдало отъ високото мѣсто, защото правителственитѣ кржгове съзнаватъ на каква опасность и на какви усложнения би се изложили отъ подобна постжпка. Освѣнъ това, турската маса има извѣстенъ респектъ прѣдъ българитѣ поради причина на показаното имъ юначество при биткитѣ на четитѣ, за които турското население знае, че тѣ не ще се оставятъ да ги колятъ като арменцитѣ. Говори се, че отъ нѣкоя страна Портата е съвѣтвана да постжпи сериозно спрямо България, понеже прѣдполагатъ, че Солунскитѣ произшествия сж били приготвени въ България. — Портата обѣща, че ще арестува ония албански началници и нотабили, водители на опозиционното движение въ Скопския вилаетъ, което до сега не се направи защото не бѣ се искало.

——

Нови динамитни покушения въ Солунъ.

Цариградъ, с. д. Споредъ една телеграма отъ Солунския валия, по единъ часа слѣдъ пладнѣ е имало нови хвърляния на бомби отъ комитетитѣ. Атентаторитѣ били арестувани. Всички прѣдохранителни мѣрки сж взети, чужденцитѣ и християнитѣ нѣма отъ що да се опасяватъ.

——

Покушението въ Кирма. — Циркулярътъ на Портата.

Цариградъ, с. д. Въ вчерашната аудиенция Султана съобщи на руския посланикъ Зиновиевъ назначението на Едибъ паша за прѣдсѣдатель на извънредния воененъ сждъ въ Солунъ, който ще осжди авторитѣ на покушенията. Редътъ и тишината били въдворени и щѣли да се пазятъ по най-енерги́ченъ начинъ. — Споредъ свѣдѣния на Портата, въ селото Кирма, Преспански окржгъ, Битолски вилаетъ, срѣщу единъ турски патраулъ била хвърлена динамитна бомба, която не експлодирала. Автора на покушението избѣгалъ въ мрачината. И отъ други мѣста имало свѣдѣния за усилено употрѣбление на динамита отъ страна на въстанически чети. — Циркуляра на Високата Порта относително Солунскитѣ събития се изпрати въ Виена и Петербургъ. Портата направи сжщитѣ постжпки и прѣдъ посланницитѣ Кѣличе и Зиновиевъ. — Споредъ свѣдѣния отъ турски източникъ, въ Призренъ сж пристигнали още осъмъ баталиона. Дѣйствията противъ съпротивляющитѣ се албанци напрѣдвали добрѣ.

Австрийски параходи въ Солунъ.

Цариградъ. 19 априлъ. — Австрийския стационеръ се завърна отъ Дарданелитѣ. — И вчера е имало пълна тишина въ Солунъ. Вслѣдствие взетитѣ отъ Портата строги мѣрки, никакви понататъшни произшествия не застрашаватъ. — Прѣдишния битолски валия Едибъ-паша замина за Солунъ, за да прѣдсѣдателствува чрѣзвичайния воененъ сждъ, който ще се учреди тамъ. Тука абсолютно нищо не се случи, търговията и съобщенията не сж спирани. Прѣдъ видъ взетитѣ отъ властьта мѣрки, нѣма никакви опасения. — Ескадренитѣ дивизионни броненосци „Хабсбургъ“, „Виена“ и „Будапеща“ и торпиленосеца „Магнетъ“ пристигнали въ Солунъ.

Австро-италиянското съперничество и македонскиятъ въпросъ.

——

II.

Ние казахме, че Италия иска Албания. — Увѣряватъ, че италиянското кралство нѣмало завоеватели амбиции на Балканския Полуостровъ, но прѣслѣдвало тукъ изключително търговски цѣли. Ала работата е въ туй, че днесъ именно търговскитѣ интереси сж, които даватъ най-чувствителенъ импулсъ на една индустриална държава къмъ завоевания. Въ една развита културно и економически Албания, Италия би могла да *намѣри* много по-широки пазари за своята промишленость, отколкото въ една маса, нуждитѣ и потрѣбноститѣ на които не стоятъ много по-горѣ отъ тия на първобитния човѣкъ... Вѣрно е, че тя може да ги *намѣри*, но фактъ е, че тя не ще може да ги *усигури*. А въ туй именно, въ послѣденъ анализъ, лежи трагизма на всѣко завоевателно начинание изобщо, и силата, която тласка Италия къмъ завоеванието на Албания — въ частность. Има и друго едно обстоятелство. Авлона е едно извънредно стратегическо пристанище на албанскитѣ брѣгове; едно пристанище съ важно военно значение, което — споредъ кореспонденциитѣ на консервативния италиянски екминистръ и депутатъ Санъ Джулияно — може да послужи за прѣкрасна опорна точка на една флота, която би пожелала да оперира противъ Италия. Ако Авлона, заедно съ Албания, падне въ ржцѣтѣ на Австрия, Италия ще се изпрѣчи прѣдъ едно нескончаемо безспокойство. Туй съображение я кара да иска, до нѣгдѣ чрѣзъ устата на единъ свой дипломатъ (гл. римската кореспонденция „Италия и Албания“, печатана въ единъ неотдавнашенъ брой на „Berliner Tagblatt“ и инспирирана, по всѣка вѣроятность, отъ мѣродавно италиянско дипломатическо мѣсто): или Албания да бѫде автономна и по такъвъ начинъ далечъ отъ Австрия, или извѣстни нѣйни пунктове — като Авлона и Дурацо напр. — да се неутрализиратъ, или пъкъ най-сетнѣ — най-сигурното за нейнитѣ интереси — да влѣзе Албания въ нейнитѣ прѣдѣли. Санъ Джулияно заявява, че Италия не е противъ една автономна Албания, но важното споредъ него е туй, че днесъ за днесъ албанцитѣ не били достатъчно зрѣли за едно автономно управление. Кѫдѣ е изходътъ тогазъ? Санъ Джулияно смѣта, че *за сега* противорѣчието на австро италиянскитѣ стрѣмления може да добие изходъ и изразъ само въ едно раздѣление сферитѣ на влияние между Италия и Австро-Унгария. Добрѣ, но за насъ е важно да знаемъ, въ какво изкушение би била поставена Италия, нейната дипломация, отъ едно македонско въстание? Осланяйки се на изложеното до тука, ние мислимъ, че териториалната неустойчивость, която би се прѣдизвикала на Балканския Полуостровъ отъ една македонска революция; опасность та да не би събитията да наложатъ извѣстни измѣнения въ картата на България и Македония — ще заставятъ Италия да намѣри претекстъ и добие куражъ при първия още сигналъ на тая революция да иска да се разширятъ македонскитѣ реформи, да се подобри значително положението на мѣстното християнско население. Нѣщо повече, за да спечели въ по-голѣма мѣра симпатиитѣ на албанцитѣ, тя ще поиска, по всѣка вѣроятность, значително широки реформи и за тѣхнитѣ вилаети. Съ това ти би отложила реализацията на своитѣ политически замисли.

Отъ друга страна, опасението, че една конфлаграция на Балканитѣ ще изтласка Австрия и Русия на Срѣдиземното море — не може да не терзае Италия.

Заедно съ Франция и Англия, Италия влиза въ броя на така нарѣченитѣ срѣдиземноморски държави. Извѣстно е, че въ международната политика сѫществува и се говори за нѣкакво равновѣсие на Срѣдиземното море. Ако събитията домъкнатъ Австрия и Русия до водитѣ на това море — туй равновѣсие ще бѫде разбалено по единъ най-осѣзателенъ начинъ. Италия — другъ пжть ще говоримъ за Франция и Англия — ще се сблъска съ двама противници, колкото опасни, толкова и мощни. Тѣ би разколебали цѣлата и колониална политика касателно Триполи, и биха поставили въ голѣма опасность нейната търговия и индустрия. Намирайки опора и подкрѣпа въ оная тъждественость, която сжществува между нейнитѣ интереси и тия на Англия и Франция, за които е еднакво опасно излизането на Русия и Австрия на Срѣдиземното море. — Италия ще се яви като единъ могжщъ факторъ, на който ще може да разчита македонската революция — въ своето стрѣмление да издѣйствува едно задоволително подобрение въ положението на македонското население. Много събития дойдоха напослѣдъкъ да подтвърдятъ наличностьта на такава една общность въ интереситѣ на тия три срѣдиземноморски държави. Много факти, изброени вече отъ други, дадоха да се разбере, че отбѣлѣзаната тъждественость въ тѣхнитѣ интереси е единъ факторъ, на който може да се разчита, единъ факторъ, който дѣйствува вече. Резервитѣ, които италиянското правителство направи въ парламента спрямо австро-русскитѣ реформи; срѣщата, която стана тѣзи дни въ Римъ между Едуарда VII и Викторъ Емануила; пробужданото на италиянската обществена съвѣсть въ полза на македонцитѣ — всичко туй може да ни поощрява.

Но да се повърнемъ къмъ противорѣчието въ интереситѣ на Италия и Австрия. Говори се, че възобновениятъ троенъ съюзъ съдържалъ една клауза, споредъ която, въ случай че Австрия добие нѣкакви територияли увеличения на Балканския Полуостровъ, Италия ще вземе срѣщу туй съотвѣтната компенсация. Това би могло да значи, че ако Австрия заграби Македония, Италия ще вземе — като компенсация — Албания, или поне часть отъ нея. Може би това е вѣрно. Разглеждано така, откжснато отъ политическата верига, на която е нанизано, то не говори въ полза на македонската автономия. Взето откжслечно, безъ анализъ на политическитѣ и психологически моменти, които сж го продиктували, то не може да бѫде прѣцѣнено. Необходимо е да се взематъ прѣдъ видъ и слѣдниитѣ обстоятелства. Страхътъ на Италия, да не бѫдатъ пожертвувани нейнитѣ жизнени държавни интереси прѣдъ кумира на австрийскитѣ ламтения; страхътъ ѝ, да не окупира Австро-Унгария Албания — страхъ, пораждатъ отъ онова неизлѣчимо и вопиющо противорѣчие, което изтъкнахме — я поставя въ едно незавидно положение въ едно голѣмо затруднение. Чувствувайки своята немощь, тя гледа отъ една страна да закрѣпи къмъ себе си албанцитѣ, като раздухва, както казахме, тѣхното национално движение, а отъ друга — питае едно необикновено недоволство и недовѣрие къмъ тройния съюзъ, съ който сѫзнава че се намира въ противорѣчие.

Съзнанието на всичко туй накара миналото лѣто младия италиянски краль да прѣкоси демонстративно столицата на своята официяла съюзница Австрия и да посѣти Петербургъ, смѣтайки, че ще намѣри тамъ изцѣление..... Да се сломи австрийското настжпателно шествие на югъ — това се иска и отъ Русия, но и тя, подобно на Италия, се чувствува безсилна прѣдъ призрака на *нѣмската* завоевателна политика. Може би това взаимно безсилие да ги сближаваше.. Свѣтътъ помисли тогазъ, че двойнятъ съюзъ взима въ своитѣ редове и Италия, а въ сѫщность излѣзе, че Русия интригува противъ тройния съюзъ, искайки отъ душа неговото ослабване.

И ако днесъ ние чуваме, че Италия е сключила извѣстно съглашение съ Австрия — за нѣкаква компенсация, то какъ може да бѫде обяснено това! Италия подири миналата година Русия, за да намѣри тамъ послѣдната възможна опора противъ нѣмското нашествие. Но въ това тя не успѣ. Разочарована, безсилна на своя рискъ да защити своитѣ претенции, неподготвена да реализира своитѣ кроежи, тя пада днесъ въ прѣгржднитѣ на Австрия, за да усигури една компенсация поне. Ако утрѣ, при единъ пожаръ въ Македония, Австрия се спусне „задъ Митровица“, ще може ли Италия *да ѝ наложи* даваненето на тая компенсация, толкова неопрѣдѣлена и еластична? Щ. бѫде ли Италия въ сила да не дозволи да бѫде изиграна! На този сѫдбоносенъ за общия ходъ на нейната политика въпросъ, мнозина италиянски журналисти, вѣщи въ политиката, отговарятъ: Италия ще бѫде изиграна! Но нима италиянското правителство е толкова кжсогледо да не чувствува това? Не, то го чувствува, но то чувствува сѫщеврѣменно, съ душата на Фауста, правдивостьта на обърнатата евангелска формула: въ началѣ бѣ дѣло . . . А на Италия, разглеждана сама, липсватъ ѝ сили именно за туй.

Ако това е така, то въ случай на едно въстание въ Македония, Италия, за да не даде възможность на своята съперница да осуети нейнитѣ кроежи, *чернейки мощь отъ изтъкнатото по-горѣ противорѣчие* между нейнитѣ интереси и тия на Австрия, ще даде всичката своя подкрѣпа на Англия и Франция, интереситѣ на които ще влѣзатъ въ явенъ конфликтъ съ стрѣмленията и намѣренията на Австрия. Една автономна Македония би направила невъзможно излизането на Австрия на Бѣлото море. Една култивирана и реформирана Албания, и да не би могла скоро да падне въ ржцѣтѣ на Италия, то все пакъ би била поне безопасна за нея съ своитѣ крайбрѣжия.

Ние можемъ да свършимъ вече. Македонската революция, като движение което ще засѣгне толкова кръстосани интереси, ще раздвижи на първо мѣсто Австро Унгария. За да прѣдотврати едно заграбване на Албания отъ страна на послѣдната и за да направи невъзможно нарушаването равновѣсието на Срѣдиземното море, Италия, заедно съ Франция и Англия, ще бѫдатъ, по всѣка вѣроятность — ние дълбоко вѣрваме въ това — факторитѣ, които ще поискатъ да бѫде разрѣшенъ македонския въпросъ така, както приблизително желаемъ и ние. И то не за нашитѣ черни очи, а защото това се налага отъ тѣхната вжтрѣшна политическа и економическа необходимость. Тѣй, че македонската революция, зарята на която вече

изгрѣва на балканския хоризонтъ, може смѣло да разчита на нѣщо повече отъ онова, което Чиприяни á priori допуща за всѣка побѣдена даже — революция. Какъвъ изразъ ще добие прѣдполаганата съ голѣма вѣроятность надеждна намѣса на отбѣлѣзанитѣ фактори — дали една енергична дипломатическа акция, или пъкъ една международна окупация на Македония — това но може да се прѣдвижда . . . както не може да се прѣдвиди на колко части би се пръснало едно гюле, ако и да е възможно да се опрѣдѣли разстоянието, на което то ще падне . . .

Д. Мих.

Отъ Македония и Одринско.

Свѣдѣния, получавани направо отъ вѫтрѣшната организация.

ВЪЗСТАНИЕТО ВЪ СОЛУНЪ.

Подробности по взривоветѣ въ солунскитѣ желѣз.-пѫт. гари.

Както съобщихме, на 15, недалечъ отъ солунската гара, е имало динамитенъ взривъ. По тоя случай научаваме слѣднитѣ допълнителни подробности:

Експлозията е станала на трена, идящъ отъ Цариградъ, въ 6 и половина ч. Пострадалъ е малко локомотива само. Всички прозорци на вагонитѣ били изпочупени. Имало слаби контузии.

Сѫщиятъ день, вечерьта, при гарата на Chemin de fer Orientaux е имало нова експлозия. Въ тоя случай не е имало никакви човѣшки жертви.

Веднага слѣдъ тия двѣ покушение, полицията започнала обиски въ българскитѣ ханища и изъ българската махала.

По хвърлянето на Отоманската банка.

Най новитѣ свѣдѣния, които имаме по хвърлянето на банката сѫ слѣднитѣ:

Взривътъ е почналъ на 16 того въ 8 ч. в. Чиновницитѣ на банката говорѣло се, че били спасени.

Хвърлянето на бомби изъ града е продължило до заранья. Полицията, прѣслѣдвайки атентаторитѣ, е завързала силна прѣстрѣлка, която е дала безброй жертви. Хвърлянето на бомби е продължило и на 17 того.

Колко души сѫ убити?

Споредъ свѣдѣнията, добити отъ вѫтрѣшната организация, убити сѫ били около 300 400 души, съ четирма европейци включително. Между послѣднитѣ имало единъ швейцарски французинъ и единъ италиянецъ. Жертва на анархията, която е възникнала нея нощь, е станалъ и Д-ръ *Станишевъ*, който свърши близо прѣди една година своето медицинско образование въ Берлинския университетъ. Той бѣ родомъ отъ Кукушъ, синъ на извѣстния кукушки богаташъ Михо Станишевъ. Убитиятъ Станишевъ е билъ годенъ.

Между убититѣ е и попъ Стаматъ, току-що завърналъ се отъ Подрумъ, гдѣто бѣ изпратенъ на заточение, заедно съ 16-тѣ други, помилвани прѣзъ м. августъ, миналата година.

Спирането на транваитѣ. — Чаршията затворена.

Транваитѣ прѣстанали да циркулиратъ изъ града. Цѣлата чаршия е била затворена.

Закриване на училищата.

Българскитѣ, както и всички други училища, били затворени. Паниката изъ града е била неописуема и безподобна.

Буйствата на аскера.

Веднага слѣдъ покушението, аскерътъ е почналъ да буйствува изъ града, като е убивалъ всѣки посоченъ за българинъ, който му се изпрѣчи.

Картъ-бланшъ на валията.

Солунското европейско консулско тѣло е дало картъ-бланшъ на тамошния валия да убива всѣкого, стига той да покаже най-малкото съпротивление.

Клането въ Кукушката махала.

Цѣлата кукушка махала, вънъ отъ Вардарската капия, е била подложена на сѣчь.

Имало изклани до около 400 души.

1000 души арестувани.

Числото на арестуванитѣ по случай на аферата възлизало на повече отъ 1000 души.

Сигурностьта на кореспонденцията.

Всички писма, написани български, сѫ били отваряни отъ властьта и прѣслѣждани. Всичко минавало прѣзъ строгъ контролъ, за да могатъ да се заловатъ нижнитѣ на работата.

Арестуването на българския агентъ Шоповъ.

Изъ Солунъ упорно се посѣлъ слуха, че тамошния български търговски агентъ Шоповъ, заедно съ всички чиновници въ агенството, сѫ били арестувани. (Тукашнитѣ политически кржгове опровергаватъ тоя слухъ Б. р.)

Всичко това — до 18 того. Какво е станало слѣдъ тая дата не се знае. Свѣдѣнията, които ще получимъ днесъ, ще бѫдатъ прѣдадени въ утрѣшния брой.

Обиски и арести въ Скопие.

Обискирането на българския пансионъ.

На 17 того въ Скопие е билъ обискиранъ българския пансионъ. Всичко е било прѣтърсено и обърнато съ дъното на горѣ. Полицията е смѣтала да намѣри нѣщо компромитирующе, обаче не е могла да открие нищо.

Арестуването директора на Битоу. българ. гимназия.

На 17 т. обискирана е била кѫщата на управителя на българската класическа гимназия въ Битоля, г-нъ *Каблешковъ*, но полицията нищо не е могла да намѣри.

Веднага слѣдъ това, г-нъ Каблешковъ е билъ арестуванъ и до сега лежи въ затвора.

Обискирането кѫщата на Д. Здравевъ и Д. Кратозалиевъ.

Обискирани сѫ били и търговскитѣ кѫщи на Диме Здравовъ и Димче Кратозалиевъ, но и въ тѣхъ нищо не е било намѣрено. Въпрѣки туй обаче, тѣзи двама граждани сѫ били арестувани.

Диренето на учитель,

Полицията непрѣставала да дири подъ дърво и камъкъ учителя Пушкаревъ, който заминалъ съ паспортъ прѣди нѣколко дни за родното си мѣсто по здравословни и семейни причини. Полицията знае това, защото тя му е издала паспорта, но въпрѣки туй, тя не прѣстаза да безпокои българското население — искайки да му прѣдаде Пушкарева.

Анархията прѣнесена и въ г. Кавадарци (Тиквешко — Солунски вилаетъ).

Положителнитѣ ни свѣдения отъ Кавадарци гласятъ, че тамъ, въ свързка съ Солунскитѣ сѫбития, владѣело пълна анархия. Квартирующиятъ аскеръ и мѣстнитѣ турци вилаѣели и явно се канѣли на българитѣ съ общо клане, учителитѣ Лиомчевъ, Лазаръ Мишевъ и много граждани били бити изъ улицитѣ. Бито до умирание и едно момче, синъ на Адинъ свещеникъ. Чаршията и училищата затворени. Цѣлиятъ градъ тревога.

140 души въ турскитѣ затвори.

(Писме отъ Щипъ)

По-рано ви бѣхъ съобщилъ, че 140 души отъ с. Неманици още прѣди Великъ-день бидоха докарани въ града и хвърлени въ затвора, а и до день днешенъ не имъ е съобщено, защо ги задържатъ, нито пъкъ произвеждатъ нѣкакво слѣдствие. Както при залавянето имъ, така и тукъ въ затвора, селянитѣ сѫ подложени на нечути изтезания. Никой не знае, какво ще стане съ тѣхъ. Всички граждани сѫ изплашени, толкозъ повече, че прѣди 4 дена полицията почна да залавя и хвърля въ затвора кого гдѣ завари и до сега отъ града и Ново-село има заловени 30 души, безъ да имъ е извѣстно, по кои причини ги задържатъ. Никой не е сигуренъ вече за живота си. Послѣдната случка въ града е ужасила всички ни, понеже задържанитѣ сѫ едни отъ най-честнитѣ и порядъчнитѣ граждани, които, работейки на дюкянитѣ си, бидоха повикани отъ полицията да се явятъ въ хюкюмата, безъ, обаче, да сѫ освободени до сега. Никакво слѣдствие не е направено съ тѣхъ, и тая мистериозность, именно, най-много е сплашила гражданитѣ, които на всѣка минута очакватъ да бѫдатъ грабнати и захвърлени веднажъ за винаги въ мрачнитѣ зандани. Виждате какъвъ е нашия халъ! Его, прочее, плодоветѣ на „реформитѣ"!

Георги Дѣлчевъ . . .

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

ВЪЗСТАНИЕТО ВЪ СОЛУНЪ.

Страхътъ на Портата и мѣркитѣ, взети противъ българитѣ. Мъртви и ранени въ Солунъ.

Цариградъ, 20 априлий. — Вслѣдствие показанията на хванатитѣ въ Солунъ комитаджии и вслѣдствие на други конфиденциални свѣдения, че комитаджиитѣ проектирали и тукъ разни покушения противъ правителствени здания, посолства и консулства, чужди пощенски писалища, банки и други обществени здания, разпоредено е строго да се пазятъ. Влизането на всички българи отъ Македония и отъ България въ Цариградъ е строго забранено, а живущитѣ тукъ се строго наблюдаватъ и противъ тѣхъ щѣли да се изематъ и други мѣрки. Съмнителнитѣ елементи сѫ вече арестувани. — Отъ турска страна се уверява, че при солунскитѣ произшествия цѣлото число на убититѣ българи и турци възлизало на сто и петдесетъ, но всички били тридесетъ. Цѣлото число на покушенитѣ и заподозрѣнитѣ въ покушенията не било повече отъ сто, а не триста, както отнапрѣдъ се съобщи. Портата даде строги заповѣди на гражданскитѣ и военнитѣ власти въ Солунъ да поддържатъ реда и тишината, веднага да смазватъ покушенитѣ и военни съпротивления, всички подозрѣни безжалостно да арестуватъ, непричастнитѣ и чужденцитѣ найдобрѣ да покровителствуватъ и да избѣгватъ всѣка излишна жестокость и строгость, както и своеволия отъ страна на полицейскитѣ и военнитѣ органи, за което властитѣ се държатъ строго отговорни.

Зиновиевъ и Султанътъ. — Едипъ паша прѣдсѣдатель на извънредния сѫдъ въ Солунъ.

Цариградъ, с. д. При вчерашната аудиенция Султанътъ е обѣщалъ на Зиновиева, че ще изпълни обѣщаната акция противъ опозиционнитѣ албанци отъ скопския вилаетъ, а относително произшествията въ Солунъ Султанътъ е съобщилъ на Зиновиева, че Едипъ Паша е назначенъ за прѣдсѣдатель на извънредния сѫдъ, който ще осѫди покушителитѣ, и че редътъ и тишината сѫ вече възстановени и енергически се поддържатъ.

Роптанието на чуждестранитѣ прѣдставители въ Цариградъ. Своеволията на турската власть въ Солунъ.

Цариградъ, с. д. До сега Портата е направила на тукашнитѣ посланници само непълни съобщения по солунскитѣ произшествия, за което отъ нѣкои страни роптаятъ, защото има загуби на животъ и на имотъ отъ страна на чужденци и за това се счита длъжность и собственъ интересъ на Портата да даде обширни и подробни изложения по случкитѣ. — Нѣкои нови солунски съобщения обвиняватъ пакъ турскитѣ войници въ излишни и жестоки своеволия противъ непричастни лица, подробности обаче липсватъ, но тия обвинения, споредъ повѣрителни свѣдения, се виждатъ основателни. Тукашнитѣ правителствени кржгове прѣувеличаватъ сериозностьта на солунскитѣ произшествия, за да оправдаятъ жестокитѣ мѣроприятия и извършенитѣ вече жестокости. По-нови слухове говорятъ за проектирани покушения въ Скопие и Одринъ. Портата обаче е заповѣдала строги прѣдохранителни мѣрки за тѣзи градове.

Нѣмския печатъ за солунскитѣ покушения.

Berliner Tagblatt *е на мнѣние, че България е виновна за тия случки, за туй прѣдлага щото турското правителство*

да хване България за ухото....

Local-Anzeiger *сѫщо тъй се научава, че българското правителство е виновното за нещастията въ Солунъ. Спасението било въ туй: да усили Турция войскитѣ си по нашата граница, за да респектира провокаторска България.*

„N. Fr. Presse“ *печати уводна статия, въ която говори, че послѣднитѣ събития въ Солунъ хвърлятъ особна свѣтлина върху работитѣ на Балканския Полуостровъ. До сега — пише тоя вѣстникъ — не се прѣдполагало, че въ Македония се готви организирано възстание. Но сега всичко излиза на явь. Цѣлта на комитетитѣ била не освобождението на масата, а прѣдизвикането на една кръвава баня отъ тѣзи, които не взимать участие въ тѣхното движение. Съ туй комитетитѣ гонятъ една интервенция на Европа. Въ Виена били на мнѣние, че такава интервенция, особно за единъ международенъ градъ като Солунъ, е повече отъ необходима. Първата стѫпка въ тая посока била направена отъ Италия, а втората отъ Австрия. Европейскитѣ войски ще гледатъ да запазятъ своитѣ сгоотвѣтни поданници, но не ще се мѣсатъ въ работитѣ на турскитѣ реформатори, които цѣли да продължатъ. Политика не се прави съ динамитни атентати — завършва вѣстникътъ.*

Паника въ Цариградъ.

„Впечатлението отъ Солунскитѣ извѣстия е поразително — телеграфира Цариградския дописникъ на „Berl. Tageblatt“. Страхуватъ се отъ подобни атентати и въ столицата. Всички обществени заведения се пазятъ отъ войска, па и въ Солунъ сѫ пратени подкрѣпления. Обаче нѣматъ голѣмо довѣрие и въ войската, защото тя се оказа негодна при пазене желѣзницитѣ.

Единъ чиновникъ явно ми каза: „Въ моя районъ имамъ толкова войска, че на всѣки десетъ крачки мога постави по единъ въоженъ патраулъ по цѣлата желѣзно-пѫтна линия; но азъ нѣмамъ скръшена пара въ касата, за да мога да храня войската далечъ отъ лагера или отъ гарнизона. И войницитѣ бѣгатъ и отиватъ да крадатъ, каквото намѣрятъ и дѣто намѣрятъ. Възможно ли е тогава едно дѣйствително пазене? Сѫщото може да се каже за полицията и жандармерията. Отъ шестъ мѣсеца не сѫ получили пара. Срамувамъ се, като чиновникъ, дѣто ви говоря така, но това е истина; платѣте на хората, и атенгатитѣ ще станатъ невъзможни.

Въ Борсата значително спадане; общо настроението е песимистично. Говори се даже за флотска демонстрация на силитѣ въ Солунъ или за изваждане войски, както въ Критъ.

Въ Пѣлата не знаятъ, какво да правятъ.

Постигна се цѣльта

Нѣма вече да се плаща поправка на часовникъ. Нѣма вече да се сѫмѣваме въ часовника, че напрѣдва или остава. — Нѣма развала, нѣма изтрикване на механизма. — Това вече е постигато отъ сѫвременното изобрѣтение часовника „Omega Benheur“ — изобрѣтение отъ прочутия авторитетъ по часовникарството Edouart Ballet — St. Imer — отъ Швейцария.

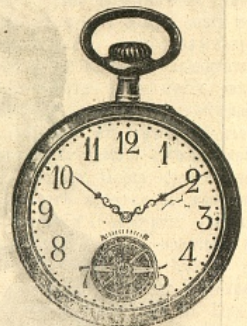

Този часовникъ въ всичкитѣ часовникарски бюра и синдикати въ цѣла Европа и Америка е извършилъ първа премия. — Този часовникъ е патентиранъ въ всичкитѣ културни държави. Той се извънредно бързо разпространява въ употрѣбление на всѣдѣ. — Той се фабрикува всѣки дѣнь по 800 парчета. — Той е днесь за днесь чудата по часовникарството. Той е часовникъ, за който се дава гарантия за 20,000 лв. зл. да се плащатъ на спечелилъ, който докаже че механизма на часовника може да се развали самъ отъ себе си.

Това е единъ сѫвременно точенъ и неразваляемъ часовникъ; има извънредно изящна вѣшность. Той е много тъвакъ и едва ли не колкото една монета отъ 5 лв. — Той има открита частъ отъ механизма на циферблата, която частъ го много украсява. Той е съ сѫвършенно невидимо скритъ капакъ, че ако даже да се пустне въ вода, нѣма да влѣзе въ механизма.

— Прѣпоржва се на всѣкого тоя часовникъ, който иска да има водонѫжъ за всѣкога вѣренъ часовникъ. — *Цѣна 20 л. 25 ст.; съ поща 21 лева.*

Продаватъ се въ *магазинъ* **Д. Христовъ**. *София* — улица Търговска № 3.

5—7—00

ОКОНЧАТЕЛНАТА разпродажба и ликвидация на бижутерийнитѣ стоки на **Стефанъ Анастасовъ** ще продължава въ ул. *„Леге“ № 17*, срѣщу Петръ С. Пиневъ.

Добъръ случаи за евтини покупки на златни, сребърни, дублирани и пр. разни потрѣби.

Голѣмъ складъ отъ сребърни часовници, ланцове отъ най-добритѣ фабрики. Продава часовници и на едро. Има една здрава голѣма желѣзна каса и пр. пр.

5—2—15

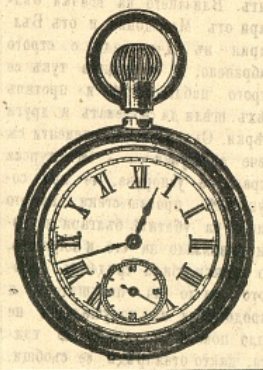

4 лв. 25 съ поща 5 лв.

Швейцарски никеловъ джобенъ часовникъ съ здрава гарантирана за 3 години машина.

Продава се въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ* — София улица „Търговска“ № 3.

—(5)—0

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ ДРАМАТА

„Наши Хора“

— четири дѣйствия и единъ драматически прологъ

отъ **Ив. Грозевъ.**

Цѣна л. 1·50, за абонатитѣ — 1·20 л.

Понеже книгата излѣзе по-кѫсно отъ печатъ отъ опрѣдѣления срокъ, подписката на абонати се продължава до 5-й Май.

На настоятелитѣ се прави отстѫпка 20 о/о; на книжаритѣ — по особени споразумѣния.

Книгитѣ се изпращатъ при получаване на паритѣ.

Адресъ: **Ив. Грозевъ,**
(Гимназиаленъ учитель въ София)
5—15—5 ул. „Царь Симеонъ“, № 121

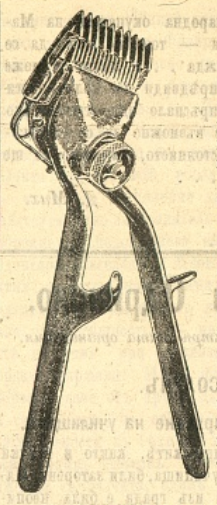

ИКОНОМИЯ!!

За да се не губи врѣмето, да чака, въ берберницата да го бръснатъ и стрижатъ; за да се економисва даваемия разходъ на берберна. Това се постига съ новата изобретена машина за стрижене коса и за бръснене брада.

Тати машина е извънредно здраво изработена. Употрѣблението ѝ е съвършено лѣсно, даже и едно дѣте може да я употрѣбява. За стрижене на косата приспособено е единъ автоматически гребенъ, който се прави за по-високо и по-ниско стрижене. — За бръснене брадата, машината се употрѣбява безъ гребенъ и до толкова ниско бръсне, че едва ли не изважда отъ коренъ брадата.

Това изобрѣтение е за сега благодать за человѣка, защото като служи за всѣкого като необходима вещь за живота на този, който иска да бѫде бръснатъ и остриганъ запазва, най-важнитѣ условия — хигиеничностьта.

Цѣна 10 л. 25 ст., съ пощата 11 л.

Продава се въ *новия и* ефтинъ *магазинъ на*:

ДИМИТРЪ ХРИСТОВЪ — СОФИЯ.

„БИБЛИОТЕКА“

списание за литература, популярна наука и обществени знания.

Излиза въ началото на всѣки мѣсецъ въ обемъ срѣдно 12 печатни коли (192 страници) и струва:

Въ Княжеството: 1) За ученици, студенти, юнкери и войници — 10 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие; 2) за всички останали 12 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие по три лева, или пъкъ при получанието на всѣка книга по единъ левъ на мѣсецъ.

Въ странство — три бѣли меджидии или 15 л златни годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие.

Всѣки може да се абонира и само на едно или нѣколко отъ съчиненията, които влизатъ въ сп. *„Библиотека“*. Абонирилитѣ се по тоя начинъ ще плащатъ по десеть стотинки на всѣка печатна кола (16 страници).

„Библиотека“ е най-евтиното списание въ Княжеството, защото дава на обонатитѣ си годишно 144 печ. коли за 10 и 12 л;

„Библиотека“ ще бѫде най-пѣнното списание, защото ще дале на българския читатель 16 съчинения на най-прочути автори само за 10 и 12 лева;

„Библиотека“ може да се получага отъ всѣкого, защото абонаментната стойность се плаща по левъ на мѣсецъ срѣщу 12 печатни коли (192 страници) полезно четиво и още по-полезни знания;

„Библиотека“ ще удовлетвори всѣкого, защото всѣки може да се абонира само на оние съчинения, които му се правятъ, срѣщу 10 ст. за печатна кола (16 страници)

Желающитѣ да се абонираръ на списанието *„Библиотека“* и на отдѣлнитѣ съчинения, които влизатъ въ него, трѣбва да се отнесатъ до специалнитѣ ни настоятели въ околийскитѣ и окрѫжни градове, или пъкъ направо до стопанина.

Всѣки може да се абонира и при пощенскитѣ писалища.

Книга I ва се препечатва.

На никой отъ настоятелитѣ ни не се прави отстѫпка по-голѣма отъ 20 о/о.

Стопанинъ: **П. Геннадиевъ.**

2—12—10 *София, ул. „Раковски“ № 78.*

3 лева 45 ст. съ поща 4 лева

Американски часовникъ и будилникъ за маса съ гарантиранъ правиленъ вървежъ за 5 години се продава въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ* — София

Излѣзе отъ печатъ
първата книга отъ

„ХАЙДУШКА ПОЛЯНА“

македонска литературна сбирка.

Намира се за проданъ въ книжарницитѣ: Хр. Олчевъ, Ив. Б. Касѫровъ и Т. Ф. Чипевъ-София.

Цѣна 1 левъ. 1—15—5

Противъ зѫбоболъ.

Извѣстявамъ на почитаемата публика, че, сдѣдъ дългъ трудъ и голѣмо старание, изнамѣрихъ единственния цѣръ само за продупченитѣ болни зѫби, който моментално прѣмахва болѣстьта. Цѣната на едно шише 1·50 ст. За провинцията 2 л. съ поща, паритѣ въ пощенски записъ или бонъ. Марки не приемамъ.

Адресъ: *Гица Георгиевъ* София
3—8—29

Печатница на Т. Пѣевъ.—София

Година I. София. Срѣда, 23 Априлъ 1903 год. Брой 9

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ ТРИ ЛЕВА.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО, що се отнася до вѣстника, се адресира до Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ се приемать само за 4-та страница и се плащат на редъ, букви гармондъ:
За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особени споразумѣния.

ХРИСТО Х. ИЛИЕВЪ.

Въ революционната борба на Македония и Одринско участвуватъ главно два елемента: интелигентни сили, които пробуждатъ първия духъ на самосъзнание, които засѣватъ първото революционно сѣме, и неинтелигентни, които сѫ грубата, активната, и напослѣдъкъ организаторската и най-необходимата сила за четитѣ. Безспорно е, че и двата елемента не могатъ единия безъ другия и взаимно се попълватъ, за да съставятъ оная здрава стѣна отъ революционни типове, готови да се борятъ съ цѣната на своя животъ за свободата на народа. И когато става нужда да се оцѣнятъ заслугитѣ на хора отъ единия, или другия типъ революционери, не знае човѣкъ на кой отъ двата да даде прѣдимство. Защото и въ единия, и въ другия типъ съзира и великодушие, и безпрѣдѣлна прѣданность, и смѣлость, и самопожъртвуване, и любовь, и въ-обще всички оние добродѣтели, които служатъ като ореолъ на тѣхната дѣятелность приживѣ, като скѫпъ вѣнецъ на тѣхната мѫченишка кончина.

* * *

Между най-симпатичнитѣ изкупителни жъртви за свободата на Македония и Одринско смѣло може да се постави и Христо х. Илиевъ. Роденъ въ с. Докузъ-юкъ, Лозенградско, Одрински вилаетъ, той прѣзъ 1886 г. се прѣселва въ България, въ Пловдивъ и става шивачъ. Изслужилъ военната си повинность още прѣзъ 1890 год., той пакъ се връща при иглата и машината и 1895 г. го сварва въ шивачницата. Въ първитѣ редове на младежьта, увлечена отъ възстанието прѣзъ тая година, ние срѣщаме и Христа. Младъ, здравъ пъленъ съ буйни мисли и желания, той пръвъ се затичва да се самопожъртвува въ редоветѣ на борцитѣ и послѣденъ отстѫпва. И тая знаменателна година, която го сближи повече съ родната срѣда, съ която се бѣ раздѣлилъ като дѣте, която възобнови въ него спомена за теглата на народа, що бѣ той виждалъ отъ дѣтинство, ала що се бѣха поизтрили съ течението на годинитѣ, прѣживѣни въ свободна България; тая именно година създаде отъ добрия шивачъ и войникъ още по-добъръ синъ и защитникъ на робския край. И отъ тая година на тъй ние го виждаме всѣка пролѣть да прѣминава границата и да взима най-живо участие въ дѣятелностьта на мѣстнитѣ революционни чети и всѣка зима пакъ да се залавя за иглата. Какви крайности! Но и каква характерность въ тие крайности! Защото, криейки цѣль поминъкъ въ рѫцѣтѣ си, въ занаята си, той *никога* и *отъ никого* въ разстояние на 6 годишната си революционна дѣятелность не е поискалъ нито една стотинка помощь. *Винаги* е помагалъ и *никога* не му е помагано! Дори и послѣдниятъ пѫть, когато замина, той не поиска нито стотинка за младата си невѣста и за своето дѣтенце, които оставяше на произвола на сѫдбата, а само спечеленото съ трудъ и спестеното съ голѣми мѫки, само него остави въ кѫщи.

* * *

На 27-й Ноемврий 1901 г. въ Одринския затворъ четири души затворници се събудиха по-рано отъ други пѫть и порадостни отъ всички други; тѣ бѣха Светославъ Мерджановъ и другаритѣ му. Радостни бѣха тѣ, защото единъ день по-рано Светославъ бѣ писалъ и изпратилъ писмо до свои свободни другари да му изпратятъ револвери и динамитъ. Рано се бѣха събудили тѣ, защото ги чакаше работа: трѣбваше да спечелятъ повечко съзаклятници между затворницитѣ, трѣбваше да си опрѣдѣлятъ работата, трѣбваше да си начъртаятъ плана на дѣйствие за да хвърлятъ въ въздуха затвора, да въоружатъ всѣка смѣла рѫка за борба и да създадатъ нѣщо нечувано — революция изъ Одринския затворъ. Съ какъвъ възторгъ се тѣ споглеждаха, какъ легки сега имъ се виждаха веригитѣ! Защото онова което бѣ намислила смѣлата и умна глава на Светослава, не бѣ само една обикновена затворническа мечта, а работа почти свършена: писмото бѣ изпратено, прѣнасянето на материала бѣ усигорено.

Вратата на мрачния каушъ се отвори ненадѣйно и на прага се показаха двѣ черни, сѣкашъ излѣзли отъ гроба, сѣнки: единъ български и единъ арменски свещенници....

Клетитѣ борци! Вънъ отъ затвора ги чакаха четири грозни бѣсилки....

* * *

Одринъ едва що се бѣ пробудилъ. Нощьта бѣ приготвила за Одринчани четири зловѣщи зрѣлища изъ най-видитѣ площади — бѣсилкитѣ на храбритѣ комити. Изъ улицитѣ засноваха купове хора, между които тукъ-тамѣ се показваха блѣди, посърнали, убити български и арменски лица. Къмъ 9 ч. изъ улицитѣ, отъ дѣто ще минатъ окованитѣ клетници, човѣкъ не може да си пробие пѫть. Изведнъжъ всичко замръзва, всичко заглъхва, всичко окаменѣва. Ето симпатичната фигура на милия Светославъ, горда, съ пламенни очи, се подава отъ къмъ вратитѣ на конака, окована, заобиколена съ цѣла верига стражари . . . Слѣдъ него левентътъ Недросъ, идолътъ на арменцитѣ . . . И двамата говорятъ на народа, отговарятъ на руганията и храчкитѣ на сганьта... Но ненадѣйно всички отстѫпватъ. Дочува се нѣщо чудно, трогателно. Долитатъ звуковетѣ на една пѣсень, най-напрѣдъ тихи, далечни, и все повече и повече се усилватъ. Всѣки българинъ се задушва отъ сълзи и не може да ги прикрие отъ зоркитѣ очи на шпионитѣ. Пѣе се

Прости, народе мой нещастенъ . . .

† Хр. х. Илиевъ
роденъ на 1861 г., обѣсенъ въ Одринъ на 27 Ноемврий 1901 г.

И тая прощална пѣсень се пѣе отъ третия обрѣченъ за бѣсилката, пѣе се отъ Христо х. Илиевъ. Лишенъ отъ дарбата да говори хубаво, лишенъ отъ знанията на Светослава и Бедроса, той намѣрва въ пѣсеньта онова, съ което е била прѣпълнена цѣлата му душа и го изказва . . . И народътъ най-добрѣ го разбира . . . И го оплаква искрено, сърдечно . . .

* * *

Пѣсеньта замълкна и единъ трупъ — трупътъ на Хр. х. Илиевъ--увисна на бѣсилката въ сѫщия мигъ. Тая бѣсилка отнѣ на една млада жена любимия сѫпругъ, на едно беззащитно пеленаче — бащата, а на революционната организация — единъ отъ най-доблестнитѣ членове. Тая сѫщата бѣсилка съ една пѣсень плюна най-голѣмата храчка въ лицето на тирана, даде най-хубавия урокъ на борцитѣ за свободата на роба и създаде отъ всички Христови другари въ Пловдивъ, кѫдѣто бѣ живѣлъ дълги години, най-пригодни елементи за една революция. Приживѣ, съ своята безкористность, съ своята готовность да се жертвува винаги, съ своята дѣятелность Христо бѣ принасялъ само полза. Отъ височината на бѣсилката, прѣдъ прага на смъртьта, при невъзможностьта да види за единъ послѣденъ пѫть жена си и дѣтето си, даде послѣднята си дань прощавайки се съ народа, защото съ пѣсеньта си извърши онова, което научи народа какъ се обича и се мре.

Храбро заслуженъ поклонъ!

П. І.

Една нечувана побѣда.

Четата на Сандето Бабевъ и Василъ Пашовъ въ с. Кундино — Кратовско. — Позицията „Момино хоро". — 2000 души аскеръ и башибузукъ. — Бой. — Тритѣ бомби. — Убити мулязими. — Грабежи.

Прѣдъ величествения образъ на оная свещена стихия, що се зове революция, човѣшкия умъ неволно трепва, а чувствата обзематъ цѣлото сѫщество, което захваща да благоговѣе прѣдъ чуднитѣ бури на развълнуваната робска душа.

Но какво чувство изпитвахъ азъ, когато стария оня селянинъ-милиционеръ Яне Лазаровъ отъ с. Кундино, Кратовска кааза, ми излагаше ходътъ на славното Църно-връшко сражение, което ще остане за всѣкога паметно въ историята на Македонската революция!

Но нека четцитѣ на революционния „Куриеръ" изслушатъ милъ, наивенъ и покѫртителенъ разказъ.

На 12 т. м. рано заранья та, около 3 ч., въ Кундино влиза четата, прѣдводителствувана отъ войводитѣ Сандето, Бобевъ и Василъ Пашовъ, състояща отъ около 40 момчета и съ лекия са шумъ пробужда селскитѣ псета. Лаятъ стигналъ до ушитѣ на единствения въ селото турчинъ Шабанъ-поляка, отъ Хайдушкото село Строисовци, който нощувалъ въ кѫщата на моя разказвачъ. При всичкитѣ грижи на чичко Яне да увѣщае и спрѣ „кучето" да не излиза навънъ, послѣдното (Шабанъ), не послушало и излѣзло. Всрѣдъ селото срѣща четата и пита: „Дуръ бе, кимъ сѫнѫзъ сизъ?", на което въстанницитѣ отговорили съ примивки и шеги. Турчина грѫмва съ револвера си и пронизва куртката на Ванчето, който отъ своя страна отвръща съ гѫрмежъ и ранява поляка, но той сполучилъ да избѣга и *право* въ Кратово.

Разбрала четата, че не ще ѝ мине безъ сражение и още наскоро се покачва по височината „Църни връхъ", каго прибира съ себе си и мнозина селяни — милиционери, между които и моя чичко Яне и синъ му Игнатъ. Вѣщитѣ войводи тозъ часъ избрали за позиция мѣстностьта „Момино хоро", дѣто четата се хубаво укрѣпва. Къмъ 9 часа сутриньта пристига аскера отъ Кратово, заедно съ кратовския и Злетовския башибозукъ. Малко покѫсно, отрядъ по отрядъ пристига аскеръ и потера изъ кочанската кааза, изъ селата Злегово, Страшовци, Рудари, Дрѣнакъ и др. Числото на нападателитѣ достигнало до 2000 души срѣщу 55—60 души възстанници, рѣшени да измратъ до единъ.

——

Започналъ боятъ, пушекъ покрилъ цѣлия „Църни-върхъ", селата наоколо потреперали, а безбройната турска сганъ сѐ повече и повече стѣснява боевия кржгъ. Мѣрнитѣ удари на въодушевенитѣ възстанници рѣдко грѣшили, а каменистата позиция здраво пазѣла живота имъ. Но ето че сганьта налита и, остервенена, иска живи да излови момчетата. Особено голѣмъ е билъ напъна отъ къмъ източната страна на позицията, която храбро е била пазена отъ Сандето, Бобевъ и Пашова, които по другитѣ послабо нападани страни оставили свои замѣстници.

Къмъ 1 ч. сганьта е подъ носа на самата позиция, но . . .

——

Екватъ долини и баири: пуква първата бомба, хвърлена тъкмо въ тълпата и поваля наведнъжъ около 30 души! Ефектътъ е билъ поразителенъ! Къмъ 2 ч. ново настѫпление — нова бомба, която абсолютно раздробва на кѫсчета единъ мулязиминъ и нѣколкина аскерлии. Меракътъ за атака изчезналъ. Аскеръ и башибозукъ въ безпорядъкъ се отдръпва назадъ. При трети единъ напънъ Бобевъ убива атътъ на бимбашията, а една бомба за послѣденъ пѫть прѣдизвѣстявала сганьта, че ще бѫде сломена отъ тия „шейтанъ топи", ако не се оттегли наврѣме.

——

Къмъ 7 ч. аскерътъ и башибозукътъ очистватъ полесражението, като оставятъ на бойното поле около 150 души убити и толкова ранени („кусо го речи" — каза чичко Яне, когато ми съобщаваше тия цифри). Между убититѣ сѫ двама мулязими и екимина — християнинъ, Василъ Църниотъ, — единъ безподобенъ подлецъ, който допълъ да лѣчи раненитѣ и намѣрилъ заслужената си награда за сторенитѣ злини и подлости. Само отъ кратовския аскеръ занесли 26 души убити и бомбардирания мюлязиминъ, чийто кѫсове, събрани въ черга, били изтърсени въ джамията, дѣто правовѣрнитѣ се изреждали, за да се чудятъ на дѣлата на Аллаха.

Отъ четата е имало 4 ранени, които сѫ прибрани и настанени на добро мѣсто за лѣчение, и 1 младъ селянинъ — милиционеръ отъ с. Кундино, Василъ Додевъ, убитъ. Неговото оржжие, припаси и дрехи сѫ били прибрани, а тѣлото му прилично погребано.

——

Така е свършено това славно сражение, въ което шепа хора, сгорещени отъ безмѣрна обичъ къмъ своята татковина, и прѣпълнени съ мъсть противъ несконча мнитѣ золуми на тиранина, е доказала, че не за *облаги*, не за постове Машковски се е била, а за оня сладъкъ призракъ за Македонската земя, който има само едно име — свобода!

Да разправямъ ли за послѣдвалитѣ грабежи и изтезания както въ Кундино, така и въ околнитѣ села?

О не, това читателитѣ сами могатъ си прѣдстави, само нека тѣхнитѣ уста прошепнатъ обичайното „Богъ да прости" за заклания братъ на чичко Яне — Мите Лазаровъ.

Венелинъ.

P. S. — Тозъ часъ научихъ отъ очевидци, че въ Щипъ ставали масови арести на граждани. До сега сѫ арестувани около 40 души първенци, между които Иорданъ Кѫшевъ и Ване Икономски. Причината била, че се подозирало „нѣщо".

В.

Софроний Стояновъ, Стрѣзовъ, Сугаревъ и Милевъ убити.

Получихме едно писмо, въ което ни се описва сражението на четата на Протогерова. Въ писмото се казва, че Софроний Стояновъ билъ убитъ, Стрѣзовъ раненъ въ гѫрдитѣ и изгубенъ, Сугаревъ — убитъ, и Милевъ, най-младия отъ всички, тоже раненъ въ гѫрдитѣ и изгубенъ. Въ сѫщото сражение сѫ били ранени и Протогеровъ и Балтовъ. Поради кѫсното пристигане на писмото, ние днесь не му даваме мѣсто; утрѣ ще направимъ това.

Сърдеченъ поклонъ прѣдъ трагичната кончина на доблестнитѣ борци.

Съобщава се на всички оние господа, които желаятъ да се абонираятъ на в. Македоно-Одрински Куриеръ", че поржчкитѣ имъ ще се изпълняватъ само тогава, когато сѫ придружени съ абонаментната стойность — 1 левъ за мѣсецъ и 3 л. за три мѣсеци.

Редакцията и администрацията на в. „Македоно Одрински Куриеръ" се намиратъ въ ул. „Гурко", № 107.

Пари и ржкописи се изпращатъ до П. Геннадиевъ — София.

Писмата на Джонъ Макдоналди.

(Специални кореспонденции на Лондонския вѣстникъ „Дейли Нюсъ")

ПРѢЗЪ МАКЕДОНИЯ.

5) **Едно село отъ ужаси.**

Въоржженията помакъ.

Джумая
Мартъ 23,903 г.

——

Единъ попъ въ одърпани шалвари, кестеняви пантофи, съ висока черна калимавка, носи софрата, 15 сантиметра висока, и така ние сме на работа съ черенъ хлѣбъ (най-изященъ) и твърдо оварени яйца, (Борисъ Сарафовъ, който е пакъ по стрѫмнинитѣ, би могълъ да бомбардира една турска стража съ тѣхъ), и червено крѣсенско вине, когато въ сѫщото врѣме селянитѣ, насѣдали наоколо насъ, ни разказватъ за своя поминъкъ и ни доказватъ, че тѣхния животъ въ Македония е мизеренъ отъ турцитѣ.

Непоправимия турчинъ.

Ако бихъ разказалъ накратко всичко, което азъ видѣхъ и чухъ въ врѣме на моето прѣбиване въ село Пачево, казаното би гласѣло както слѣдва: „Съ изключение, че сега не се търсятъ пушки, че нѣма насилия и всеобщъ бой, турското управление си остава неизмѣнимо. Нашитѣ имущества сѫ толкова безсигурни, колкото по-напрѣдъ. Ние сме толкова много изложени на докачения и бой отъ джандармитѣ и отъ който и да е турчинъ, колкото по-напрѣдъ. Ако единъ нищоженъ турски чиновникъ дойде въ дюкянитѣ ни за провизии или други работи, ние не смѣемъ да откажемъ даже когато тѣ опрѣдѣлятъ цѣната, или обѣщаятъ да заплатятъ по-кѫсно, което тѣ никога нѣма да изпълнятъ; заптиета и джандарми се разполагатъ съ закона, както имъ попаснe: тѣ ни владѣятъ, защото каймакамитѣ не може да присѫствува на всѣкждѣ и валията не знае нищо върху нашето положение. Който и да е турчинъ може да докачи християнина безсрамно. Ако не имъ станемъ, когато минаватъ по улицата, тѣ ни бѫтятъ на мѣстото. Ако законътъ накаже турчина и то много леко, той по послѣ си отмъщава. Ако се наканимъ на пѫть по работа, ние не сме сигурни сѫ живота си или съ парите си. За насъ нѣма законъ, или надежда за да поправимъ търговията, или земледѣлието си. Между насъ и нашитѣ владѣтели не сѫществува никакво отношение, освѣнъ онова на угнѣтѫванъ и угнѣтитель. Нашето правителство сѫщствува съ двѣ цѣли: само да ни дръжи подъ вѣченъ натискъ и да ни обрѣменява съ дждия То стъпва нашия животъ".

Това, което повтарямъ, е едно акуратно стѫкращение отъ всичко, което ми се каза отъ самитѣ македонски селяни. И азъ не се съмнѣвамъ, че тѣхното изложение е съвсѣмъ вѣрно. Една малка кражба по пѫтя, единъ юрукъ на улицата отъ нѣкой скитающъ се арнаутинъ, едно капризно навлизане въ нѣкоя беззащитна къща отъ нѣкой джандаринъ, нахлуване въ чужда земя, реквизиции, както въ врѣме на война, сѫ нѣща твърдѣ обикновени. Тѣхното натрупване, тѣхното повторение, заедно съ прѣчкитѣ, ако не и съ спирането на сношенията между едно село и друго, причинени отъ безсмислената система на мѣстни тескерета, съ беззащитното положение на болшинството прѣдъ меншеството; съ постоянния страхъ, че послѣднитѣ прѣслѣдвания могатъ да се възобновятъ всѣка минута, всички тѣзи нѣща сѫ отъ голѣма сериозность. Тѣзи е мраченъ тероръ, отъ който случайнитѣ варварщини на „черния мѣсецъ" — доставяйки на вѣстницитѣ една „кървава сензация — произвежда тѣхната реална значителность.

Умрѣлъ отъ ранитѣ си.

Тасе Даневъ, единъ измежду изтезаванитѣ селяни изъ село Пачево, бѣше тукъ. Той ми разказа, какъ неговия баща, нападнатъ отъ двама влиятели турци въ селото, умрѣлъ отъ раниитѣ. Той живѣялъ дълго и познавалъ убийцитѣ. „Тѣ", каза той, „бѣха сѫдени и осѫдени" и затворени за два мѣсеца въ Мехомия и единъ мѣсецъ въ Сѣрезъ. Сега тѣ сѫ свободни и не заплашватъ съ убийство. Даневъ подтвърди онова, което човѣкъ постоянно слуша въ тѣзи села, че сѫдѣйствуване противъ единъ турчинъ е свързано съ отмъщение отъ обвиняемия или неговитѣ приятели. Слѣдъ Данева сѣзи, които присѫствуваха съ него, разказаха, какъ турцитѣ отъ околията слѣдъ, като изслѣдователната турска комисия напусна селото, почнаха да заплашватъ всички онѣзи, които дали свѣдения прѣдъ комисията.

Тази малка Султанова комисия, съставена отъ низши турски чиновници, посѣти разложката околия скоро слѣдъ земнитѣ безпорядъци, вслѣдствие неголуванията произведени въ Европа. „Комисията", казаха селянитѣ, „посети само 2 часа за нашето село. Тя отказа да ни даде едно копие отъ протокола, земенъ отъ насъ". „Опровержения, казаха селянитѣ, за бити мѫже и жени сѫ фалшиви. Найлошитѣ биения се извършиха въ училището ни". „Азъ бѣхъ тамъ", се провикна единъ отъ присѫствующитѣ, като ми показа, както много бѣжанци въ Дубница, начина, по който дървената греда била употрѣбявана за биенето на мѫжетѣ.

„Тридесетъ души отъ насъ", каза той, „бѣха закарани въ училището". Каймакаминътъ, Хасанъ Тасинъ бей, заповѣда щото всички, които имаатъ оржжие, да се отдѣлятъ на една страна. Осѫмъ души послѣдваха неговата заповѣдь; тѣ прѣдадоха пушкитѣ си. Каймакаминътъ ги освободи. Деадесетъ и двама не се повърнаха отъ мѣстата си, тѣ бѣха арестувани и ужасно бити въ училището. „Азъ бѣхъ първия отъ тѣхъ", каза Стерю Матревъ, „и азъ принадлежа". Абединъ, вълнятъ Руни и единъ другъ, Пакия, (братъ на двамата горѫпомѣнати убийци) казва се, че сѫ изпълнили екзекуцията. „Слѣдъ два дена", продължаваше Митревъ, „българския протопрей дойде въ Пачево съ Кадията и зѣ клѣтва отъ двадесетъ и двамата бити, че не притежаватъ оржжие. Слѣдъ туй тѣ бѣха освободени". „Съ недѣля", продължава разказача, „ние не смѣехме да покажемъ глава на вънка отъ нашитѣ кѫщи". Неговия другарь, който сѣдѣше до него, бѣше единъ отъ свидѣтелитѣ, които отидоха въ Солунъ прѣдъ валията. Неговопрѣвъзходителство ги приелъ учтиво, както безъ съмнѣние тѣ знаела че ще ги приеме. Но споредъ тѣхнитѣ свѣдения, интервюто трайло само половинъ часъ. Генералътъ-губернаторътъ мислѣлъ, че тѣхнитѣ разказ били за невѣрване, като ги съвѣтвалъ изведнѫжъ да се завърнатъ по домоветѣ си, кѫдѣто сигурно тѣ ще намѣрятъ въ порядъкъ. Много пѫти азъ чухъ селяни отъ Македония да изразяватъ тѣхното съжаление, за дѣтогенералъ губернаторътъ не можелично и на мѣстото да изслѣдва тѣхното плачливо состояние. Негово прѣвъзходителство се респектира на всѣкждѣ, както отъ християнитѣ, така не по малко и отъ турцитѣ.

(Слѣдва).

Отъ Македония и Одринско.

ВЪЗСТАНИЕТО ВЪ СОЛУНЪ.

Жертва на динамитнитѣ покушения. Сжжденията на силитѣ.

Единъ раненъ италиянецъ е умрѣлъ, тъй щото ставатъ двама умрѣли и двама ранени италиянци. Обезщетения за урѣли и ранени чужденци до сега не сѫ искани. Свѣденията, които Пѫртата до сега не е получила по сжжденията на силитѣ върху Солунскитѣ произшествия, били задоволителни и сѫ успокоили Портата.

Прѣдполагаеми нови динамитни покушения.

Непровѣрими слухове казватъ, че комитетитѣ приготовлявали покушения въ Скопие, Велесъ, Гевгелий, Сересъ и въ другитѣ главни мѣста на българската пропаганда. Слуховетѣ говорятъ още и за нощни нападения. Турцитѣ взематъ обширни прѣдохранителни мѣрки. Тукашнитѣ централни и провинциални власти, както и находящитѣ се на служба полицейски органи и употрѣбенитѣ за тая служба войници, вслѣдствие послѣднитѣ събития и взетитѣ по тѣхъ мѣрки сѫ много уморени, което въ случай че се продължи, ще възбуди обикновената имъ апатия или пъкъ ще ги инервира, па и ожесточи, което може да има лоши послѣдствия.

Жестокоститѣ въ Солунъ и австрийскитѣ рапорти.

Относително разнитѣ съобщения, че сѫ извършени жестокости отъ турскитѣ войници, австрийскитѣ консулски рапорти констатиратъ, че е имало опасения за подобни, но никакъвъ случай не е констатиранъ въ дѣйствителность. Не ще съмнѣние, че войницитѣ при най-малкото съпротивление при такива сериозни поводи подобни случаи мѫчно избѣгватъ, тъй щото възпроснитѣ съобщения не сѫ безосновни; така сѫщо не се е подтвърдило още и извѣстието, че турци граждани сѫ нападнали на безобидни българи. Подобенъ единиченъ случай е извѣстенъ само за посѣщането отъ единъ испански евреинъ и заплашвания и псувни съ думи отъ страна на нѣкои ожесточени турци. По тѣзи причини българскитѣ жители, уплашени, не напущатъ кѫщитѣ си. За това се вижда че и съвършено неподозрѣни българи ще бѫдатъ заточени.

Австрийски и Италиянски военни кораби въ Солунъ.

Появи се австрийската ескадренна дивизия, прѣдъ която и единъ италиянски малъкъ воененъ корабъ Минерва. Тѣхното появяване задоволи цѣлото възвълнувано еврейско и християнско население и го поуспокои. Тамошнитѣ и тукашни правителственни кржгове, които на първо врѣме бѣха се загрижили отъ появяването на ескадрената дивизия, се вече успокоиха, като имъ се обясни, че всички сили сѫ рѣшили испращането на военни кораби и че австрийскитѣ сѫ се появили случайно първи. Неоснователно е и загрижването, че появяването на корабитѣ можало да насърдчи македонския комитетъ. Корабитѣ се явиха да послужатъ за убѣжки ще на чуждитѣ подданници въ случай на нужда при паника и навѣрно ще стоятъ само догдѣто сѫществува подобно опасение което, ако продължава сегашното умиротворение, не ще бѫде за дълго врѣме.

Арести и обиски.

Многочисленнитѣ претърсвания кѫщитѣ на тукашни българи не даде никакъвъ резултатъ, но при все това арестуваха се много подозрени.

Жени и пеленачета — революциорери. . .

Най новитѣ едногласни консулски съобщения отъ Солунъ казватъ, че гражданскитѣ и военитѣ власти сѫ старателно заети съ търсения комитетски членове и на тѣхни съучастници, за която цѣль се правятъ много прѣтърсвания на кѫщи и се арестуваха много лица. Въ нѣкои случаи се намираха динамитни патрони, скрити даже при жени и дѣца.

Портата и Екзархията. Обвиненъ владика-революционеръ.

Портата отново поиска отъ българския екзархъ уволнението на срумишкия митрополитъ Герасима, защото ужъ билъ подозренъ и компрометиранъ. Екзарха отговори, че обвиненията сѫ неоснователни и уволнението въ този случай е противоканоническо. На това министра на исповѣданията вчера съобщи на Екзарха, че митрополитъ Герасимъ нѣма да се признава отъ мѣстнитѣ власти и че той трѣбва да напустне Струмица. Сѫщото съобщение е получилъ и Герасимъ отъ Струмишкия каймакаминъ.

Пазенето на Солунъ. Търговията спрѣна.

Пазенето на града, което продължава денемъ и нощемъ и е доста усилено, функционира безупрѣчно и е достатъчно. Търговията и съобщенията сѫ още почти прѣустановени.

Нѣкои сили не щѣли да испратятъ военни кораби въ Солунъ.

Говори се, че прѣдъ видъ възстановения вече порядъкъ, както и прѣдъ видъ прѣуспѣването да се успокои възвълнуваното население и прѣдъ видъ основателнитѣ надѣжди, че взетитѣ отъ турцитѣ мѣрки правятъ невъзможно възобновяването на безпорядъцитѣ, то нѣкои сили сѫ спрѣли изпращането на военни кораби въ Солунъ.

Шведо-норвежски офицери за турската жандармерия

Слѣдъ нѣколко дни пристигатъ тука двама шведонорвежски офицери, назначени за жандармерията въ европейскитѣ вилаети. Тѣ ще получатъ подполковнишки чинове и ще получатъ по 75 лири мѣсечна заплата.

Сражението на Алексо войвода. Четата заобиколена.

(Свѣдѣния на вѫтрѣшната организация).

Сѣръ 5|IV

Вчера Алексо е станалъ извѣстенъ на властитѣ; билъ е съ четата си въ едно село и тамъ прѣкаралъ празднициѣ. Аскерътъ, като се научилъ за неговото прѣбиване, почналъ да го прѣслѣдва, но той безъ страхъ и и съ пѣсни се оттеглилъ къмъ върховетѣ на Бѣласица. Слѣдъ него е вървѣла и войската. По такъвъ начинъ той я завлѣкълъ въ едно сгодно за засада мѣсто. Четата отворила огънъ и убила петь души войници. Подиръ малко врѣме дошла още много войска на помощь и казватъ, че Алексо съ четата си е билъ заобиколенъ и е съмнително избавлението му.

ИЗЪ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПЕЧАТЪ.

Положението въ Скопие. — Опасность за едно клане.

Отъ Скопие телеграфиратъ: Шесть членове на тукашния македонски комитетъ, между които и прѣдсѣдателътъ и директорътъ на бълг. училище въ Битоля, арестувани. Много обиски се направиха въ домоветѣ на българи. Училището се затвори; турцитѣ се събираха въ джамиитѣ и има опасность, че цѣлото християнско население ще бѫде изклано вслучай че станатъ нѣкои динамитни атентати. Въ тази смисъль сѫ говорили турцитѣ въ джамиитѣ и властитѣ сѫ получили точни свѣдѣния за това. Банката се пази отъ полицията, за да не нахлу, ятъ чети.

„Die Zeit пише въ сѫщия духъ както и „N. Fr. Presse". Съобщава, че солунскитѣ събития сѫ направили потресающе впечатление между дипломацията.

Ромѫнския печатъ за солунското покушение.

Ромѫнския вѣстникъ „L' Indépendance Roumaine", като говори за произшествията въ Солунъ, между другого казва: революционеритѣ въ Македония сѫ въвѣли политиката на терора и по такъвъ начинъ да заставятъ Европа да се занимае посериозно съ македонския въпросъ. Тази тактика на революционеритѣ ще бие много по-силно на въображението на Европа, отколкото нѣколкото пушечни гѫрмежи разменени между въстаницитѣ и войската въ горитѣ. Динамитътъ говори по-громко и влияе по-сигурно и на най-твърдитѣ характери отколкото единъ оловенъ куршумъ. Вѣстникътъ се пита, дали повторението на подобни произшествия не ще ускори нѣщата и македонския въпросъ да вземе една фаза особено важна, защото въ Виена и Петербургъ е ставало вече въпросъ за прилагането на реформи въ Турция и то не отъ турци, а отъ *друг*.

Ромѫнскитѣ вѣстници за произшествията въ Македония.

В. La Tribuna, въ броя си отъ 2/V ето какъ коментира произшествията въ Солунъ: „Цѣльта на Солунскитѣ покушения е очебийна; българитѣ искатъ да прѣдизвикатъ Европейската намѣса. Подобна намѣса би имала мѣстото си, слѣдъ като се убѣдимъ въ неспособностьта на Портата да се бори противъ безредицитѣ. Въ тоя случай българскитѣ въстаници удържаха само една побѣда: че отложиха прилагането на реформитѣ, сѫщеврѣменно, като удвоиха инстиктивната умраза на другитѣ народности въ Македония, що хранятъ къмъ българския елементъ. Убѣдени сме, че каквото рѣшение да се вземе отъ страна на силитѣ, не ще бѫде въ изключителна полза за българитѣ. А пъкъ най възможно е щото туй рѣшение да бѫде много печално за българитѣ".

Съгласието на силитѣ по разрѣшение на Източния въпросъ.

Въ „La Tribuna" отъ 28|15 того въ една дописка изъ Солунъ срѣщаме слѣдующото:

„Едно лице, стигнало отъ Цариградъ, което добрѣ познава дипломатическитѣ центрове, ми съобщи, че тамъ вѣрватъ за възможно и дори за направено съглашението между силитѣ по разрѣшаване Източния въпросъ. Тѣхната намѣса, ми казва лицето — не ще се ограничи само съ единъ натискъ надъ Турция, но ще има за послѣдствия пожертвуването на славянскитѣ племена въ балканитѣ.

Протестъ на Скопскитѣ арнаути.

Отъ Скопие телеграфиратъ на „Zeit"

„Пустнатия съ отъ българска страна слухъ, че султанътъ отстранилъ отъ себе си албанската гвардия, прѣизвика тукъ голѣмо вълнение. Едно албанско събрание рѣши да изисква отъ Портата взимането назатъ Босна и Херцеговина, да не търпи чужди консули освѣнъ въ Скопие и да не въведе реформи".

Съучастници на Ибрахима.

Отъ Цариградъ на „Berl. Tagblatt" съобщаватъ, че руското посолство получило отъ Митровица извѣстие, спорѣдъ което тамъ арестували нѣкои лица, които сѫ подбуждали албанския войникъ Ибрахимъ да убие Щербина. Посолството вѣрва, че всички арестувани сѫ били австрийски подданници отъ пограничнитѣ мѣста.

Какво върши улемската мисия въ Ипекъ?

Спевиялчиятъ дописникъ на „N. Fr. Presse" съобщава отъ Призренъ, че миналата недѣля дошли тамъ много първенци отъ Ипекъ и околностьта да се оплачатъ и да поискатъ защита отъ руския консулъ, защото албанцитѣ мюсюлмани ги угнѣтявали, заплашвали и искали да ги потурчатъ. Има основания да се вѣрва, че това насилие ставало подъ влияние на улемската мисия, затова руснятъ консулъ поискалъ отъ Цариградъ да се повика назадъ. И дума не може да става за нѣкаква опасность за мисията.

А Портата бѣше проглушила свѣта, че ужъ мисията била обсадена въ Ипекъ. . .

Зиновиевъ и изтрѣблението на Македонцитѣ.

Споредъ друга една телеграма до „N. Fr. Presse"

„Султанътъ рѣши да прогласи военно положение въ Солунъ. Македонцитѣ въ Цариградъ строго се слѣдятъ. Многобройни патрули кръстосватъ улицитѣ на Пера. Нови войски се пратиха въ Македония, за да потушатъ *безмилостно* въстаническото движение. *Зиновиевъ поискалъ отъ Султана да изтръби четитѣ безоглѣдно.* (К. н.).

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

ВЪЗСТАНИЕТО ВЪ СОЛУНЪ.

Цариградъ, 21 априлъ. — Германския стационеръ „Порелай" пристигла въ срѣда въ Солунъ, дѣто ще остане нѣколко дни.

Цариградъ с. д. Вчера е станалъ новъ опитъ за покушение въ Солунъ въ турската поща. Покушителътъ биде убитъ. Дипломатическитѣ кржгове сѫ огорчени отъ анархическата дѣятелность на комитетитѣ, но вѣрватъ, че усиленитѣ и надеждни мѣрки ще отстранятъ възможностьта за нови голѣми произшествия въ Солунъ. Макаръ че може да се случатъ още единични опитвания, но поддържането на реда и тишината сѫ усигорени вече.

Цариградъ, с. д. Неотдавашното тукъ убийство на единъ полицейски стражарь не е извършено отъ комитета, нито пъкъ малкитѣ незначителни пожари. Взетитѣ отъ турска страна обширни прѣдохранителни мѣрки ще прѣдпазятъ града отъ произшествия подобни на Солунскитѣ и ще усигорятъ реда и тишината. Търговията и съобщенията не сѫ прѣустановени и всички сенсационни извѣстия за тукъ сѫ съвършенно неоснователни. Общото осѫждане отъ цѣлата европейска преса на послѣднитѣ дѣйствия на комитетитѣ е твърдѣ задоволило Портата.

Атина, с. д. **Властитѣ въ Лариса арестуваха тридесеть души, които се готвѣха да минатъ границата, за да се присъединятъ къмъ българитѣ. Елинското правителство обърна вниманието на Портата върху насилията, на които сѫ изложени гърцитѣ въ Македония отъ страна на българитѣ.** *(к. н.)*

Виена, с. д. Въ опровержение на невѣрнитѣ прѣдположения, за които даде поводъ появяването на Австро-Унгарскитѣ военни кораби въ Солунъ, „Политише Кореспонденцъ" се учи отъ компетентно мѣсто, че тая мѣрка е била прѣдназначена изключително да послужи за покровителствуване и въ случай на нужда за убѣжище на австро-унгарскитѣ подданници. Сѫщитѣ мотиви на Австро-Унгария трѣбва да сѫ подбудили и Италия, а така сѫщо и другитѣ държави, които тоже ще изпратятъ кораби, въ случай че не се въдвори скоро съвършенно спокойствие. Не е вѣрно прочее прѣдположението, че изпращането на военни кораби е знакъ на интервенция на силитѣ. Първа Портата има право, па е и способна да събори мѫчнотиитѣ. Стоенето на военнитѣ кораби ще трае само до усигоряването безопасностьта на чуждитѣ подданници.

Атентатътъ въ Солунъ.

Отъ Цариградъ телеграфиратъ на „Temps":

Както се вижда, македонскитѣ революционери сѫ дѣйствували по единъ съвършенно неочакванъ начинъ. Повечето отъ бомбитѣ тѣ сѫ ги хвърлили отъ една кола, нѣщо като въ биткитѣ съ цвѣта. Тази кола е прѣминала прѣзъ града прѣпускащецъ, неуловима, нѣйдѣ се яви и пакъ изчезне и въ тоя бѣсенъ бѣгъ се виждали само човѣшки фигури, които хвърляли взривни топки по улицитѣ и даже въ кѫщитѣ. Споредъ официална версия, вѣроятно умаловажена, революционеритѣ били хвърлили само една дузина бомби, повечето срѣщу финансови европейски заведения, като избѣгнали намѣрено консулствата. Турскитѣ власти, които увѣряватъ, че сѫ взѣли всички осигурителни мислими мѣрки, сѫ изненадани и смаяни отъ бързината на атентата.

Клането въ Солунъ.

На „Мале Новине" съобщаватъ отъ Солунъ съ дата 18 Априлъ.

„Цѣлъ Солунъ е блокиранъ отъ войски и никому не се позволява да излѣзе изъ града; по желѣзницата нѣма никакви пѫтници.

„На 17 того тука имѫ страшно клане. Който се намираше на улицата, войската го убиваше и закаляше. По заповѣдь на вали-

ята, войската влизаше въ българскитѣ кѫщи и правѣше обиски. Всичко намѣрено изъ кѫщитѣ е съсипано. Може да се каже, че отъ старецъ до пеленаче нито единъ българинъ не е останалъ живъ. Бѣше сѫща Вартоломейска нощ".

— —

Отъ Солунъ на „Мале Новине".

„Прѣзъ нощьта на 17 Априлий пакъ сѫ избухнали въ града нѣколко бомби безъ никаква повреда или човѣшки жертви.

Войската върши по града истинно клане. Убивали е дѣ кого стигвала, а именно българи. Има много погинали. Говори се, че изъ града сѫ изнесени 80 кола мъртви.

Водопроводътъ е разрушенъ, та се чувствува голѣма липса отъ вода. Нѣма и хлѣбъ. Прѣсеченъ е и кабелътъ (подморска телеграфна жица).

Войската е блокирала цѣлия градъ, военни патрули кръстосватъ улицитѣ. Никой не смѣе да излѣзе отъ кѫщи, нито пускатъ нѣкого да влѣзе въ града или да излѣзе.

Директорътъ на тукашното отдѣление на Banque Ottoman и неговото семейство нийдѣ ги нѣма. Прѣдполага се, че всички сѫ подъ развалинитѣ.

Разрушена е пощата, хотелъ „Коломбо" и три други кѫщи".

— —

За бомбардирания френски параходъ.

Телеграфиратъ на „Berliner Tageblatt" отъ Цариградъ, че френския параходъ „Гвадалквиръ", на който сѫ били хвърлени динамитни бомби прѣзъ нощьта на 16 того, е идѣлъ отъ Марсилия и е посѣлъ муници за турската войска.

— —

Сражения въ Солунъ.

Вчера 1 Май (н. ст.) бидоха арестувани на улицата много лица, когато се готвѣли да хвърлятъ динамитни бомби. Побѣсѣлата тълпа изби заловенитѣ. Много арести станаха, при което трѣбва да е имало съпротивление, защото нѣколко стотинъ души сѫ избити.

— —

„Zeit и възстанието въ „Солунъ".

Четемъ въ Zeit:

„Извѣстието за ужасиитѣ въ Солунъ стрѣсна Европа отъ досегашната ѝ безгрижность. Макаръ и отъ нѣкое врѣме насамъ да бѣ положително извѣстно, че Македонскитѣ Комитети ще прибѣгнатъ до анархистическо—терористически срѣдства, свѣлнятъ обаче до лудость атентатъ върху отоманската банка изненада и направи потресающе впечатление на цѣлата дипломация. Италиянското правителство веднага се рѣши да изпрати двѣ дивизии отъ Срѣдземноморската си ескадра въ Солунското пристанище, освѣнъ това и три австрийски военни парахода хвърлиха котва прѣдъ Солунъ. Примѣрътъ на тѣзи двѣ държави ще се послѣдва вѣроятно и отъ другитѣ велики сили. Прѣдставителитѣ на силитѣ, които сѫ най много заинтересувани въ спазването мира на Балканитѣ, водятъ прѣговори за държанието, което трѣбва да зематъ, спрѣмо сѣбитиятѣ. Сѫбѣщанията, разбира се, се пазятъ за сега въ дълбока тайна и ние ще трѣбва сега да се задоволимъ само съ догатки и да прѣдполагаме всѣкакви случайности".

3 ВИДА КОНЦЕРТНИ МАНДОЛИНИ.

Познатия Fialo Bonomi е изобретателя на прочутитѣ 3 вида мандолини. Неговитѣ мандолини се различаватъ отъ сѫществующитѣ разни мандолини въ това, че сѫ по-легки и по-изящно изработени и съ по-силенъ и приятенъ резонансъ. Изработени сѫ отъ истински Египетски палисандръ и Канадски ябаваръ, което способствува за ясния и силенъ резонансъ. Настрояването на кордитѣ е чрезъ механически регулаторъ. На опашката (дръжката) има опрѣдѣлени точки отъ седефъ за подраздѣление на тоноветѣ Тѣзи мандолини сѫ въведени въ много косерватории, както и въ частни дружествени употрѣбления.

Цѣни: № 1 мандолина Selva 16·75
№ 2 „ Exelsilor 22·—
№ 3 „ Triomphe 28·—
съ пощата 2 лева повече.

Продаватъ се въ ефтиния магазинъ на

Д. ХРИСТОВЪ,

София, ул. „Търговска" № 3.

Малъкъ, лекъ и силенъ револверъ.

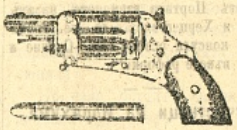

Слѣдъ 12 год. изучване и изпитване на извѣстния Физико-механикъ Velodog Galant отъ Liége, да изобрѣти револверъ, който да е по-силенъ, по малъкъ, по-лекъ и по-удобенъ за носене въ джилетенъ джобъ; едвамъ отъ нѣколко врѣме прѣстави своето творение, револвера sysréme „Velo-dog", който въ кѫсо врѣме създаде голѣмъ шумъ въ научния свѣтъ, като много усъвършенствуванъ револверъ.

Направата на револвера е отъ английски чиликъ, изработенъ парче по парче отъ рѫка. Патронитѣ му сѫ динамитни, по системата на Манлихеровитѣ патрони, съ чилични обвивки, които иматъ неимовѣрна пробивателна сила и на 300 метра разстояние пронизва 7 чамови дъски по 1 с/м.

Това е сега за сега единственния револверъ, който притежава най-добритѣ качества отъ другитѣ който се прѣпоржва на всѣкиго, който има нужда отъ вѣрна защита.

Цѣна **25 лв.**, съ поща **25.80**, съ 25—патрона 5 лв. по-вече. Продава се въ новия ефтинъ магазинъ, **Д. ХРИСТОВЪ** — София.

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА" и у повечето настоятели се продаватъ слѣднитѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „На майкитѣ — за дъщеритѣ", (кратки свѣдѣния по женската физиология и хигиена), въ текста съ 17 фигури, стр. 196. Цѣна 1 20. Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойка книга е прѣпоржчена отъ Министерството на Народното Просвѣщение за дѣвойкитѣ отъ дѣвическитѣ гимназии, и прогимназии, прѣминали 12 годишна възрасть.

2) **А. Ваккаро.** „Еволюция на любовьта", цѣна 30 ст.

3) **Жанъ Дюбуа.** „Графиня Монте-Кристо", романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) **В. Буренинъ.** — „Робъ", трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) **Викторъ Хюхо.** — „За свободата на обучението", рѣчь, държана въ Французското Законодателно Събрание на 15 Януарий 1850 г. Цѣна 10 ст. 4—14—10

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА,

София, ще намѣрите: голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Зола, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Диккенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата (Заедно съ I томъ — 6 л.).	2·80
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България—2 л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формалн. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доп. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко странини по земледѣлието	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ севѣро-източ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пъстъръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопѫть	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевъдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпрашатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага.

6—3—3 **Отъ книжарницата.**

Постигна се цѣльта

Нѣма вече да се плаша поправка на часовникъ. Нѣма вече да се съмнѣваме въ часовника, че напрѣдва или остава. — Нѣма развала, нѣма изтъркване на механизма. — Това вече е постигнато отъ съвременното изобретение часовника „Omega Benheur"—изобретение отъ прочутия авторитетъ по часовникарството Edouart Fallet—St. Imer — отъ Швейцария.

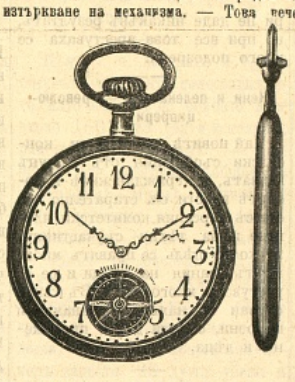

Този часовникъ въ всичкитѣ часовникарски бюра и синдикати въ цѣла Европа и Америка е извѣржалъ първа премия. — Този часовникъ е патентированъ въ всички-культурни държави. Той се извънредно бързо разпространява въ употрѣбление на всѣкадѣ. — Той се фабрикува всѣки день по 800 парчета. — Той е днесь за днесь думата по часовникарството. Той е часовникъ, за който се дава гаранция за 20,000 лв. зл. да се платятъ на онзова, който докаже че механизма на часовника може да се развали самъ отъ себе си.

Това е единъ съвръшенно точенъ и неразваляемъ часовникъ; има извънредно изящна външность. Той е много тъвакъ и едва ли не колкото една монета отъ 5 лв. — Той има открита частъ отъ механизма на циферблата, която часть го много украсява. Той е съ съвършенно невидимо скритъ капакъ, че ако даже да се пустне въ вода, нѣма да влѣзе въ механизма.

— Прѣпоржчва се на всѣкито тоя часовникъ, който иска да има веднажъ за всѣкога вѣренъ часовникъ. — *Цѣна 20 л. 25 ст.; съ поща 21 лева.*

Продаватъ се въ *магазинъ* **Д. Христовъ.** *София* — улица Търговска № 3.

7—7—00

ОКОНЧАТЕЛНАТА разпродажба и ликвидация на бижутерийнитѣ стоки на **Стефанъ Анастасовъ** ще продължава въ ул. *„Леге" № 17,* срѣщу Петръ С. Пипевъ.

Добъръ случаи за евтини покупки на златни, сребърни, дублирани и пр. разни потрѣби.

Голѣмъ складъ отъ сребърни часовници, ланцове отъ най-добритѣ фабрики. Продава часовници и на едро. Има една здрава голѣма желѣзна каса и пр. пр.

7—2—15

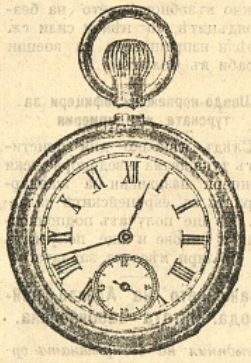

4 лв. 25 съ поща 5 лв.

Швейцарски никеловъ джобенъ часовникъ съ здрава гарантирана за 3 години машина.

Продава се въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ*—София улица „Търговска" № 3.

—(5)—0

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ ДРАМАТА

„Наши Хора"

—четири дѣйствия и единъ драматически прологъ

отъ **Ив. Грозевъ.**

Цѣна л. 1·50, за абонатитѣ — 1·20 л.

Понеже книгата излѣзе по-кѫсно отъ печатъ отъ опрѣдѣления срокъ, подписката на абонати се продължава до 5-й Май.

На настоятелитѣ се прави отстѫпка 20 о/о; на книжаритѣ — по особени споразумѣния.

Книгитѣ се изпращатъ при получаване на паритѣ.

Адресъ: **Ив. Грозевъ,**
(Гимназиален учитель въ София)
7—15—5 ул. „Царь Симеонъ", № 121

Печатница на Т. Пѣевъ.—София

Година I. София, Четвъртъкъ, 23 Априлъ 1903 год. Брой 10.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.
Тримѣсеченъ абонаментъ ТРИ ЛЕВА.
Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО, що се отнася до вѣстника, се адресира до Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приемать само за 4-та страница и се плаща на редъ, букви гарнондъ:
За първи пѣть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѣти — особни споразумѣния.

† АНТОНЪ П. СТОЯНОВЪ

(доскорошенъ секретарь на Македоно Одринския Комитетъ — Станишевъ).

* * *

Още една скѫпа жертва прѣдъ олтаря на отечеството, още единъ доблестенъ мѫжъ сложилъ костите си за свободата на роба! Прѣдъ насъ е симпатичниятъ ликъ на Антонъ п. Стояновъ, нѣколкогодишенъ учитель и, ако се не лъжемъ, директоръ на Фердинандското класно училище, нѣколко-годишенъ прѣдсѣдатель на Македоно-Одринското Дружество въ сѫщия градъ, три години подредъ делегатъ въ редовнитѣ и извънредни Македоно-Одрински конгреси, доскорошенъ секретарь на Македоно-Одринския Комитетъ, прѣдсѣдателствувавъ отъ Станишева и простъ четникъ въ юначната чета на Черно-пѣева. Учителската или директорската длъжность въ Фердинандъ не го задоволиха, почетното прѣдсѣдателство на Македоно-Одринското Дружество въ Фердинандъ не му стигаше, още по-почитната длъжность секретарь на единъ върховенъ комитетъ не му бѣ достатъчна, а заминава за Македония и тамъ да намѣри най-подходящето си мѣсто — не Машковска и Ростковска богато плащана служба — а мѣстото на четникъ въ редоветѣ на борцитѣ за свободата, мѣсто . . . въ черната *родна* земя . . .

* * *

Антонъ п. Стояновъ е чадо на Македония. Роденъ въ с. Стояково, Гевгелийско, той свършва успѣшно Солунската гимназия и по повелителното стечение на обстоятелствата се принуждава да се прѣсели въ България, кѫдѣто го виждаме единъ отъ обичнитѣ граждани и учители въ Фердинандъ. Обстоятелството, че той е билъ избранъ нѣколко пѣти отъ Фердинандчани за прѣдсѣдатель на дружеството и за делегатъ въ конгреса, иде да подчертае оние любовь и почитъ, съ които се е ползувалъ въ тоя градъ. Второ едно обстоятелство, че той се явява въпреки министерскитѣ заплашвания въ Мак.-Одринскитѣ конгреси и зарѣзва учителството при избора му за комитетски секретарь, подчъртаватъ още повече неговитѣ самостоятелность и само отверженность, неговата прѣданность къмъ Дѣлото, неговата безкористна и искрена служба на интереситѣ на роба. Послѣдно едно обстоятелство — че той слѣдъ унищожаването на организацията въ княжеството, намира себе си излишенъ тукъ, а тъкмо на своя постъ тамъ, въ редовѣтѣ на борбата, и че за него е много по почетно да бѫде простъ четникъ въ една дѣйствителна юнашка чета, отколчетата, отъ които се е въодушевлявалъ и се е ржководилъ изтъква всичката възвишеность, на неговата душа, изпълнена само съ благородни копнежи и желания.

* * *

Лишени отъ възможностьта да дадемъ по-точни свѣдения за неговия животъ, ние ще свършимъ съ най-важния моментъ отъ тоя скѫпъ животъ — сражението му въ четата на Черно-пѣева, при върха Готенъ.

На 6-й априлъ тая година, на първи день Великъ-день, нѣколко чети отъ изнурени, гладни, прѣдателски издавани отъ прѣсния снѣгъ, съсипани отъ безсъние, ходъ и борба четници сѫ били раздѣлени една отъ друга, за да могатъ се прикри по-лесно отъ неприятелскитѣ очи и за да могатъ си намѣри малко храна. Една отъ тия чети е била заобиколена отъ около 2000 души аскеръ и башибозукъ. Въ разгара на това кърваво сражение идватъ на помощь Черно-пѣевъ и Левтеровъ съ четитѣ си. При ожесточенята атака на многобройната сганъ турци, Стояновъ, който е билъ на видно мѣсто и въ първитѣ редове, билъ пронизанъ отъ нѣколко куршума въ едно и сѫщо врѣме. Другаритѣ му, една шѫпа хора противъ двѣ хилядна сганъ, ожесточени отъ тая чувствителна загуба, съ една нечувана смѣлость сѫ се нахвърляли срѣщу неприятеля и съ бомби, съ куршуми и щикове сѫ прогонили неприятеля и сѫ отмъстили за загубенитѣ си другари.

* * *

Когато по всички пъркви, отъ всички уста се повтаряше радостното „Христосъ Възкресе“, Антонъ п. Стояновъ юначки „почина“, за да възкръсне отъ мѫченишкитѣ му кърви и кости свободата на народа. И чаровната пролѣть всѣки день ще кичи по-добрѣ отъ всѣка майка, по-хубаво отъ първо либе, съ своитѣ благоухания цвѣтя неговия святъ гробъ. Сутринната роса ще бѫдатъ майчинитѣ сълзи, благоуханния вѣтрѣцъ ще бѫде любовната и братска цѣлувка. . . .

На любимия другарь и доблестенъ борецъ сърдеченъ поклонъ!

П. Г.

Подъ македонското небе.

Когато тржбата на революцията бѣ затржбила отъ височинитѣ на Пиринъ, сливайки своя звукъ съ пукота на пушката и смъртоносния звукъ на ятагана; когато македонскитѣ обагрени полета, покрити съ порои кърви, прѣдставляваха театра на едно ужасно сражение за смърть или свобода; когато писъкътъ на дѣтето, клетвитѣ на майката, сълзитѣ на съпругата изпълваха съ болѣзнени въздишки сърдцето на човѣка; намѣрихма се хора съ такива покварени чувства и долня нравственость, които, въпрѣки своето политическо положение на дипломатически агенти, излъгаха своето правителство, заблудиха Европа, че християнското население въ Македония вършило насилия и се отнасяло звѣрски къмъ господствующия елементъ — турцитѣ. Ястребовъ отъ Солунъ, Машковъ отъ Скопие, Ростковски отъ Битоля, всички въ едно викатъ вѣроломно: македонцитѣ сж виновни, тѣ вършатъ насилия, тѣ колятъ и проливатъ кръвь! Има ли по голѣмо светотатство отъ това?

Има ли по-голѣмо заблуждение отъ туй, което пръскатъ на четири краища рускитѣ агенти?..

Защо, тогава, тая вѣроломность, защо е тая подлость? Историята ни говори съ факти и излишно е, ако не вредно, да търсимъ такива другадѣ.

Русия, въ своитѣ завоевателни стремления, не ще се спре; тя отива по-далечъ, — напрѣдъ върху жертви и чрѣзъ жертви!

Каквито и послѣдствия да дадатъ развивающитѣ се отатъкъ Рила събития, тя винаги ще остане изпълнена отъ желанието да се спази statu-quo-то на Балканския полуостровъ.

Русия ще върши това, което диктуватъ нейнитѣ интереси, па макаръ и това нейно постоянствуване да поражда пожара, който ще докара или окончателно разорение, или свобода въ нашата нещастна съсѣдка и сестра — Македония!

Тамъ, гдѣто всичко е разрушено; тамъ, гдѣто надъ всѣки домъ и паланка се развива „траурното знаме"; тамъ, гдѣто урвитѣ и усоитѣ македонски ставатъ гробници на мжченически починалитѣ; тамъ днесъ се развѣва знамето на светата отечествена свобода.

Млади, жадни за борба младежи, врѣсници на майскитѣ цвѣтя, напущатъ бащина стрѣха, майка и баща, сестра и съпруга, отчаяни, но не отпаднали, изгезавани, но не убити, издигнали пушки за свобода, тѣ отиватъ въ обятията на балканитѣ, които поглъщатъ всѣкидневно съ стотини жертви! Борбата е ужасна, но тя е велика!

Когато единъ день зората на македонската свобода изгрѣе върху куповетѣ мжченически кости, разпръснати безъ кръстъ и гробъ по височинитѣ и долищата на окървавена Македония, тогава, и само тогава ще се види колко жертви струва свободата на едно угнѣтявано отъ вѣковое население! Но, дерзайте труженици на светото дѣло, македонската кауза ще възтържествува!

Постоянството и трудътъ раждатъ величието и сполката! Напрѣдъ, братя, въ неравната борба!

Вие се борите противъ два силни врагове: противъ турския башибозукъ, вѣковния тиранинъ, както и противъ лукавата руска дипломация, която, скрита въ мантията на доброжелателка, се противополага съ всичкитѣ си сили на македонската кауза.

Образованиятъ европейски свѣтъ съчувствува на вашето право дѣло и резултатигѣ отъ това наскоро ще послѣдватъ!

Европейскиятъ концертъ трѣбва да чуе страдалческия гласъ на македонския клетникъ! Статуята въ Хага, издигната за паметникъ на мира, трѣбва да тържествува!

Не е ли позоръ за XX вѣкъ, столѣтнего на култура и цивилизация, да издига паметници на тиранията и поддържа още жестокостьта на алчния къмъ кръвъ полумѣсецъ? Не е ли обидно да държи въ окови едно население, изнасилено, обезчестено и излъгано?

В. С.

По сражението на Протогеровата чета.

Уморена отъ дългъ пѫть, четата на Прогогерова се е спрѣла да си отпочине въ единъ долъ близо до с. Габрово (Пехчовско), при сѫщата оная мѣстность, кѫдѣто прѣзъ 95 година капитанъ Матровъ има сражение. З бѣлѣзана, и издадена види се, отъ нѣкой шпионинъ, тя най-напрѣдъ е била прѣдизвѣстена за откриването си отъ хитрото маневриране на една рота турска войска, която въ строенъ редъ и съвсѣмъ спокойно е заминала почти край четата, отминала я и се установила навѣрно нѣкадѣ на позиция, за да прѣсѣче отстѫпването ѝ. Водителитѣ на четата, искайки отначало да избѣгватъ сражението до като стигнатъ мѣстоназначението си и отъ спокойного държание на турскитѣ войски, не подозирали за откриването си. Тѣ се рѣшили да нападнатъ войската. Слѣдъ малко забѣлѣзали движението още на една турска рота. Явно било вече, че сѫ издадени, за което и четата оставила скривалището си и заела позиции по околнитѣ чуки. Обаче не слѣдъ дълго, настъпила и главната турска сила, войска и башибозукъ, и сражението се започнало. Ожесточеностьта и куража не липсвали нито на едната, нито на другата страна. Турцитѣ, дошли въ изтупление отъ своя ислямски фанатизъмъ, бѣсно и съ диви викове се хвърляли въ атака къмъ позициитѣ на четата. Въстаницитѣ, окрилени отъ сладостното чувство и самосъзнанието, че доброволно изкупватъ свободата, съ пѣсни и дружеръ залпъ посрѣщали атакитѣ. Слѣдъ всѣки залпъ редоветѣ на атакующитѣ чувствително се разредявали. Турцитѣ, врѣменно зашеметени слѣдъ всѣка загуба, залегвали и продължавали прѣстрѣлката, като съ постоянни прѣбѣжки обхващали позициитѣ на четата отъ всички страни. Слѣдъ първия день на сражението, съ настѫпването на нощьта, четата се опитала да отстѫпи, обаче не успѣла да земе повече пѫть отъ 3—4 километра; тя била принудена, вслѣдствие многото засади и аскеръ, отъ които била заобиколена още прѣзъ деня, да се установи и да чака нови сражения. Сраженията, които тя е имала на другия день, били още по-жестоки и кръвопролитни. Турцитѣ, въодушевени отъ дошлитѣ имъ подкрѣпления, наново се хвърлили върху редоветѣ на въстаницитѣ, заемали мѣстото на убититѣ войници и почти върху труповетѣ на своитѣ другари насѫпвали все поблизо и по близо до въстаницитѣ, като по такъвъ начинъ наблѣгнали върху тѣхъ отъ всички страни. Отпорътъ на въстаницитѣ е билъ не по-малко упоритъ, но може ли една шепа борци, гладни, уморени и съ пусто зѣющи вече патрондаши да противостоятъ срѣщу сганьта, която постоянно се е увеличавала? . . Сражението продължавало и на другия день. Въстаницитѣ направили въ случая само възможното — повечето отъ тѣхъ падналили убити съ подобающитѣ достоинство и честь. Между убититѣ сж и четирима офицери: *Софрони Стояновъ*, когато е тичалъ отъ позиция на позиция и е насърдчавалъ момчетата си; *Стръзовъ*, раненъ въ гѫрдитѣ и изгубенъ отъ другаритѣ си; *Сугаревъ*, убитъ неизвѣстно още кѫдѣ какъ и кога, и *Милевъ*, наймладия между всичкитѣ, който съ пронизани гѫрди е молилъ другаритѣ си да го доубиятъ.

(Милевъ е свършилъ Военното училище съ отличие и първъ по редъ, а неотколѣ е получилъ и първа награда за едно отличие).

Въ сѫщитѣ сражения сж ранени и капитанъ *Протогеровъ*, прѣнесенъ сега въ Александровската болница тукъ на цѣрене, и *Балтовъ*. Привѣтъ на сражавшитѣ се тамъ и останали сега живи борци и поклонъ прѣдъ праха на падналитѣ!

Съобщава се на всички ония господа, които желаятъ да се абонираятъ на в. Македоно-Одрински Куриеръ", че поржчкитѣ имъ ще се изпълняватъ само тогава, когато сж придружени съ абонаментната стойность — 1 левъ за мѣсецъ и 3 л. за три мѣсеци.

Редакцията и администрацията на в. „Македоно Одрински Куриеръ" се намиратъ въ ул. „Гурко", № 107.

Пари и ржкописи се изпращатъ до П. Геннадиевъ — София.

Писмата на Джонъ Макдоналди.

(Специални кореспонденции на Лондонския вѣстникъ „Дейли Нюсъ").

ПРѢЗЪ МАКЕДОНИЯ.

6) **Едно село отъ ужаси.**

Въоружениятъ помакъ.

Джумая
Мартъ 23/903 г.

Мрачния мѣсецъ.

Серафимъ Сасовъ, селянинъ на 60 год. възрасть, бѣше попитанъ относително тѣхнитѣ сѫществующи страдания. „Нне ске", каза той, „които всѣкога сме изложени на немилостьта на турцитѣ. Моятъ зетъ, който е коларинъ, трѣбва да носи ножъ съ себѣ си, защото му е нуженъ по нѣкогажъ, но турчинътъ Яшаръ му го зѣ единъ день, като го набя жестоко. Сасовъ, който ощѣ страда отъ боя, както и много други въ врѣме на „мрачния мѣсецъ", говори малко не свързано. Азъ се научихъ послѣ, че турцитѣ му взѣли ножа, защото билъ малко голѣмичъкъ и опасенъ за да се класира между инструментитѣ, които могатъ да се носятъ отъ християнитѣ. Нѣкои отъ присѫтствующитѣ забѣлѣжиха, че нищо ново нѣма въ думитѣ на Сасовъ. „Най-низкия турчинъ отъ Разлогъ може да не търси, когато поиска, съ претекстъ, че азъ нося револверъ, или ножъ", забѣлѣза единъ отъ присѫтствующитѣ. Мария Яакиева, която биде бита въ врѣме на сигта и заплашана съ изнасилване, но сполучила да избѣга, ми каза, че отъ тогава тя не смѣе да излиза отъ кѫщи слѣдъ заходване на слънцето. Въ сѫщата група бѣше и единъ селски терзия, който каза — „азъ направихъ нѣколко дрехи на единъ турчинъ и когато отидохъ за пари, той се разгнѣви, разкжса ме съ ножа си и его ранитѣ, които ощѣ носи отъ тогава. Азъ го срѣщахъ вчера и тѣй ми се закани".

Мария Милошова плаче, като ми разказва какъ нейния мѫжъ, слѣдъ ужасно биене, избѣгалъ въ България и какъ заплашали нея, защото ми слѣли, че той бѣлъ революционеръ. Една жена, която сѣдѣше до нея, мѫчителната си излѣзна отъ стаята. „Оная бѣдна жена", пояснна ми на ухо единъ селянинъ, „бѣше изнасилена; тя не желае да каже нищо по това". Когато азъ бѣхъ заплашиванъ, каза Елена Илиева, „азъ попитахъ за съвѣти единъ влиятеленъ турчинъ, да се намѣся. Тѣй ми каза: „колко жално, че не те убиха".

„Училището ни е затворено отъ врѣме на прѣслѣдванията", каза попътъ отъ мѣала на стаята; „даскалътъ избѣга, и дѣцата ни се страхуватъ отъ джандармитѣ". Какво обичате? попитахъ азъ единъ селянинъ, който ми заше въ стаята начело на една група отъ селяни. „Той е кораджия, който едно врѣме притежавалъ много конье, но сега само единъ защото, той каза — „другитѣ ми конье сж паети отъ злотнегата и надали щѣ да видя ощѣ единъ пѫтъ". Единъ чѣчия ми разказа, че той би рискувалъ да отсѫтствува отъ селото си дълго врѣме, защото, ако земята ми остава необработена, съсѣдитѣ, турчинъ, би я присвоилъ. Не страдали въ врѣме на поливането, защото турчинътъ зема повечко вода, отъ колкото му трѣбва.

Това оплакване азъ наивѣрнѣ всеобщо — навсѣкждѣ. Правителството нищо не прави противъ тѣзи оплаквания и Македония, тази живописна страна съ плодородни полета и планински ручеи, често пѫти страда отъ безводие. Вие пищете пѫтна такъв? попитахъ азъ. Всѣки мѫжъ отъ двадесеть години нагорѣ, бѣше отговорилъ, плащ по шестнадесеть гроша годишно, но кждѣ сж нашитѣ пѫтища? Настоящия писачъ често пѫти се пита върху тоя въпросъ, когато ногови кротъкъ тесалийски конь се бори съ камънитѣ и дупкитѣ по пѫтекитѣ отъ колела, понеже само такива пѫтища почти въ цѣла Македония сж взобяли.

Цѣло село изпустнато отъ страхъ.

Моя драгоманинъ арестуванъ.

Селото Банско, споменато на нѣколко пѫти въ прѣдишнитѣ ми писма, е разположено на десеть часа разстояние отъ българската граница. При всичко че то не е административната столица въ каазата на Разлогъ, то е най голѣмо село въ нея. Ако се смѣта по шестина на кѫщи, неговитѣ жители ще се възкачатъ на около 7 000. Освѣнъ Банско, въ тоза окрѫгъ на Македония има дванадесеть села, отъ които най голѣмото е Пабанкъ, чинто жители, сиречъ горната смѣтка, ще бждатъ 6,000 Пабанкъ е единчкото турско село въ този окрѫгъ — останалитѣ сж изключително български, освѣнъ 3 отчасти български, отчасти турски. Едното отъ послѣднитѣ три, Мехомия, е сѣдалище на кайманамина. И така се виждъ, че Разложската околия е почти изцѣло българска по раса и езикъ. Въ това отношение по голѣмата часть отъ Македония е българска въ двата случая, тъкмо както онази провинция, която едно врѣме образуваше часть отъ българското царство съ прѣдѣлитѣ — Черно море, на Истокъ, Егейско на Югъ и Адриатическо на Западъ.

Сѣверна Македония прѣзъ всичкото врѣме е запазила българския характеръ. Заради това тя е „подозрѣна" по настоящемъ отъ турцитѣ. А Банско е най подозрѣното мѣсто тамъ. Отъ това не слѣдва, че тѣ, понеже носятъ червени фесъ, сж мюсюлмани.

Пѫтникъ чужденецъ не е сигуренъ

Така въ Банско, Пачево, Годиево, Влешница и т. н., нашия голѣмъ ескортъ бѣше постоянно на щрекъ. Най-много въ Банско, чинто протестанти и ортодоксални, забравяйки изведнажъ тѣзнитѣ стари религиозни борби, извѣстно е, че се събиратъ наедно за политически спорове, подъ булото на религиозната служба. Едъ единъ офицеръ отъ нашия ескортъ ме прѣдупреди, чуждестранецтъ, пѫтникъ, тукъ не е сигуренъ. „Неговитѣ хора сж въ състояние да съзаклятничествуватъ съ „комитаджията", за да го плѣнятъ и го закаратъ въ планинитѣ, така щото нашето правителство може да се компрометира въ вѣстницитѣ и принуди да плати откупъ. „Защо не приемате поканата на каймакамина и отидете да живѣете въ Мехомия?" Азъ отговорихъ, че въ кѫщата на моя приятель и сътрудникъ, Константина Стефановъ, азъ мислѣхъ, че съмъ сигуренъ утѣ „комитаджиитѣ" въ Разлогъ. „Ишшалла" каза той съ религиозна отстѫпчивость.

И така, Ахмедъ ефенди, нашия полицейски комисаръ, ни посѣщаваше по единъ пѫтъ на день за разговоръ съ цигара и турско кафе, естествено, като въ сѫщото врѣме се възползуваше отъ случая и видя кой ме посѣщава. Единъ день послѣ обѣдъ, Ангелъ, пергавъ, атлетиченъ, младъ учитель, въ протестантското училище, ни направи едно посѣщение. Отъ вѫтрѣшния си джобъ той изкара една връзка, завита въ червена книга. Тя съдържаше портрети. Той ги пустна наоколо. И стария господинъ Стефановъ, младия г-жа Стефанова, госпожицата и двамата съсѣди, които се случиха тукъ въ това врѣме, се възхищаваха отъ портретитѣ, а особено отъ единъ, който мислѣхъ азъ, че е Ангеловия. А Ангелъ съ ржка въ джобъ, засѣлнъ, но съ рѣшително лице се разхождаше изъ стаята.

Внезапно той се сдърви тиничката и бързо грабна портретитѣ и ги зави въ червената книга, скри ги въ джоба си и изследваше, като че ли не знае за присѫтствието на полицейския комисаръ, Ахмедъ ефенди, който стои на вратата съ впити очи къмъ Ангела, като изведнажъ рипна въ стаята съ единъ котешки скокъ, направи единъ знакъ съ ржката си, като че ли искаше да каже: „остави не да ги видя". Даскалъ Ангелъ разтърси главата си. „Кажи ми ги", каза полицейския най-послѣ. „Не" отговори младия даскалъ стоейки задъ единъ столъ съ ржката задъ гърба си. „Не отъ мене", отговори Ангелъ, усмихайки се и горделиво поставяйки ржката си на страна.

Азъ бѣхъ изненаданъ, че Ахмедъ не арестува младия даскалъ на самото мѣсто. Може би той, импресиранъ отъ даскалската весела позиция, мислѣше, че Ангелъ има нѣщо по опасно въ джоба си, отколкото книжния вѫрзопъ.

(Слѣдва).

Отъ Македония и Одринско.

Свѣдѣния на вѫтрѣшната организация.

Анархията въ Тиквешъ.

Безчинствата на 500 души аскеръ „илаве", които каймакамина и беговетѣ извикали отъ Велесъ прѣдъ Великъ-день, за да докаратъ ума на Тиквешчани, които въпрѣки увѣщанията тѣхни (на беговетѣ и каймакамина) още не сѫ пропѫдили комититѣ, напослѣдъкъ сѫ достигнали своята висота.

Ето фактитѣ за това:

Часть отъ аскера останала въ гр. Кавадарци, а другитѣ аскерлии, придружени отъ мѣстни турци кокошкари-бабаити, пръснали се по селата, пѫтищата и кръстопѫтищата и граблѣи, биели и безчестѣли всичко, що е българско.

Мѣстнитѣ бабаити-турци, които придружавали аскерлитѣ на всѣкждѣ, посочвали на комита-гяуритѣ и аскера алчно се хвърлятъ надъ тѣхъ.

Въ града Кавадарци сѫ биги: *Дончо Захариевъ* — касапинъ. Битъ подъ прѣдлогъ ужъ, че като сѫ му давали пари за месо, той изпсувалъ паритѣ. Това е станало въ чаршията; бѣдниятъ Дончо до толкова билъ смазанъ отъ бой, че въ килимъ го занесли у дома му.

Учителятъ Ал. Спирковъ: Завчера, въ недѣлята, на пѫтя, като се връщалъ отъ черквата заедно съ ученицитѣ и ученичкитѣ, билъ битъ. 4-ма аскерлии се втурватъ въ редоветѣ на ученицитѣ и ученичкитѣ, учителя побързва на срѣща имъ за да ги прѣсрѣщне и помоли да не развалятъ реда; въ отговоръ на молбитѣ тѣ изваждатъ касатуритѣ и започнали да удрятъ кой кѫдѣто свари. Ако да не сѫ съ били затекли нѣколко души по „мерхаметлии" турци за да кажатъ *стига*, то учителя щѣлъ да бѫде смазанъ на мѣстото.

Учителя Л. Мишевъ: Гонили сѫ го да го настигнатъ, но той влѣзълъ въ една кѫща и се скрилъ. Сега аскеритѣ го търсятъ изъ улицитѣ и постоянно чакатъ на портата му, за да излѣзне и да го прѣбиятъ. Гонени сѫ сѫщо и останалитѣ учители, които не смѣятъ да излѣзнатъ отъ кѫщи.

Григ. Шандевъ и *Анастасъ Ив. Дѫрваровъ* били до безобразие защото сѫ носили фесоветѣ си малко на страна.

Диме Саздовъ — битъ, защото ходѣлъ много бързо изъ чаршията.

М. Геловъ касапинъ — битъ, защото, като му потърсили аскеритѣ ножето, той имъ отговорилъ, че му е разрѣшено да носи ножъ, тъй като билъ касапинъ.

Пане Тефовъ — посоченъ на аскера за да го биятъ, когато той си купувалъ месо на една касапница, нападатъ го и го биятъ подъ прѣдлогъ, че той нѣколкото неизчистени шкембета, които висѣли на касапницата, ги наименувалъ ужъ съ името *илаета*.

Освободенитѣ затворници отъ Подрумъ-кале, които се завърнаха прѣди немного врѣме, се прѣслѣдватъ съ нечувана жестокость. Никой отъ тѣхъ, отъ като сѫ се завърнали, не посмѣвалъ да излѣзне на портата, защото тамъ винаги имало по 4—5 души низами, които като стржвъ ги чакатъ да се покажатъ. Свобода имъ даде Султанътъ...

Безчинствата въ селата пъкъ нѣматъ брой и край. Ето двѣ отъ тѣхъ:

Въ с. Ватоша 6 души аскерлии влизатъ въ кѫщата на п. Георгия да обезчестятъ снаха му. Жената се защищавала съ едно дърво и смазала главата на единъ отъ аскеритѣ. Другитѣ звѣрски се хвърлятъ върху ѝ и почнали да я изтезаватъ. Дохаждатъ жени и мѫже съсѣди и я отърватъ полужива. Била непраздна и не на врѣме изхвърлила рождата си. Жената е била на умиране. Мѫжъ ѝ и свекърътъ ѝ отиватъ въ конака и се оплакватъ на каймакамина, но той ги изругалъ и изпѫдилъ.

Въ с. Клино — отъ служба въ черква аскеритѣ извикватъ п. Трайка вънъ и му искатъ да имъ прѣдаде 6 души комити, които били ужъ въ черквата. Свещеникътъ имъ казва, че въ черквата нѣма такива хора, па и за да се увѣрятъ, поканва ги да влѣзатъ и тѣ въ черквата и сами да се увѣрятъ. Тогава нападатъ и буквално му изскубватъ брадата и го набиватъ до кърви.

Положението въ Щипско.

Арестуването на Щипскитѣ учители. — 160 души селяни изтезавани. — Сражението до с. Загоричане. — 85 въстанници срѣщу 1000 души аскеръ. — Жертвитѣ.

Нашиятъ специаленъ дописникъ отъ Кюстендилъ ни пише съ дата 21 Априлъ:

Между другитѣ, въ Щипъ сѫ Арестувани още и слѣднитѣ лица: учителитѣ: Наумъ Османковъ и Пане Яневъ Балвански, отъ гражданитѣ: П. Прошовъ, Йорданъ Гочевъ, Ване Манчовъ, Ване х. Манчовъ, Петре Гушлевъ, Христо Скандалийски, Пане Борковъ, и много др. При ареститѣ не е имало изтезания, но арестуванитѣ отъ всички околни села 150—160 души селяни сѫ ужасно измѫчвани.

Много инциденти, маса сражения, жестокости и насилия не достигатъ до нашитѣ уши. Напр. на първия день на Великдень при с. Загоричане, Скопско и близо до рѣката Вардаръ е станало кръвопролитно сражение между една чета отъ 85 души и 2 табура (1000 души) аскеръ, въ което сѫ паднали около 65 души турци, безъ раненитѣ 80, а отъ четата само едно ранено момче, прибрано отъ другаритѣ му и настанено на лѣчение. Макаръ и старъ, отбѣлѣзване тоя фактъ, за да го има въ аналитѣ на революционната борба.

Венелинъ.

Обѣсени 100 души въ Солунъ.

Съобщи ни се, че 100 души били осѫдени и обѣсени въ Солунъ. Слухътъ не е провѣренъ.

ХРОНИКА.

Брошурата на Клофача.

Клофачъ, извѣстниятъ чешки депутатъ, е издалъ една брошура върху балканскитѣ работи. Въ нея той разкрива водената отъ Австрия политика на интриги въ Балканитѣ и прѣдупрежава балканскитѣ славяни отъ нейното приятелство. Той прѣдвижда, че Австрия подбужда арнаутитѣ противъ сърбитѣ, а послѣднитѣ — противъ българитѣ.

Панихида за Велико Миковъ.

Телеграфиратъ ни отъ Кула, че за втора тамъ се е отслужила уполномощена панихида за четника Велко Миковъ, убитъ на 31 мартъ въ планината Плячковица.

Панихида за Саева въ Русе.

Завчера, споредъ както ни телеграфиратъ, въ Русе се е отслужила панихида за Т. Саева. Вѣло е участие цѣлото духовенство, въ главѣ владиката.

Гранични новости.

(отъ Кюстендилъ)

Прѣди два дни пристигнаха въ града ни около 200 кола пушки (берданови) и патрони, съ които щѣло да бѫде въоржено попълнението край границата, за да не се пропустне „пале да прѣкваркне" къмъ Турско.

Запаситѣ войници край границата се оплакватъ много отъ липса на храна: хранѣти се съ качамакъ и скробъ и то сѫщо и прѣсѫщо, защото граничнитѣ села и колиби сѫ вече опустошени отъ постоянното квартируване на войска, като отъ скакалци, а „началството" дрѣме.

Голѣма комедия става съ изпращането на три роти на Кадинъ-мостъ. Пазѣли тамъ! — Щъ? — Вѣтъра и струмската риба. Смѣшно е, че нашето военно министерство кентенъ е забъркало концитѣ отъ събирането на 4 набора и то само при единъ полкъ. Ами ако стане обща мобилизация? Здраве му кажи.

Голѣма сензация произведоха тукъ телеграмитѣ на „Балканската агенция" за динамитнитѣ покушения въ Солунъ.

Казватъ, че нашия управитель, за когото „Бѣсарски Търговски Вѣстникъ" писа, че самъ излизалъ нощно врѣме по ревизия, взѣлъ строги мѣрки да не се случватъ такива покушения занапрѣдъ.

Currente-calamo.

20/IV 1903 г.

Полицейски произволи

Отъ Павликени ни се оплакватъ, че полицията *благоволила* да конфискува нашия вѣстникъ. Обръщаме вниманието на министра на вѫтрѣшнитѣ дѣла. Надѣваме съ, че нѣма да бѫдемъ прѣдизвикани втори пѫтъ да се разправяме съ полицейски глупавщини.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

ВЪЗСТАНИЕТО ВЪ СОЛУНЪ.

Ареститѣ и клането въ Солунъ. — Революционеритѣ — прѣоблечени въ турски офицерски форми.

На „Мале Новине" изъ Солунъ, съ дата 20 Априлъ, съобщаватъ:

„Трима българи сѫ уловени въ турски офицерски униформи. Подиръ тази дързость, настѫпи едно общо очудване.

Властитѣ и турското население сѫ много изплашени. Отъ арестуванитѣ българи рѣдко остава по нѣкой живъ, защото турскитѣ власти постѫпватъ съ тѣхъ найстрого. Пукнаха още двѣ бомби.

Ращановъ и Генчевъ арестувани.

Едно специално съобщение на N. Fr. Presse отъ Скопие казва, че завчера тамъ сѫ били арестувани 23 българи, които стрѣлали върху войската при с. Силна, 2 часа далечъ отъ Скопие. Между арестуванитѣ билъ силненския попъ и учителитѣ отъ Скопие: Ращановъ и Генчевъ, които напустнали града още прѣди великдень. Ращановъ е свършилъ химията при тукашното Висше училище.

Германската преса за намѣсата на Европа.

Официознитѣ германски вѣстникъ „Post" пише, че пристиганьто на германския параходъ „Loreley" въ Солунъ било прѣдизвикано отъ заминаването на австрийскитѣ и италиянски параходи за този градъ. Работата не щѣла да дойде до една демонстрация на европейската флота, тъй като силитѣ до *сега не били се съгласили още по това*...

По атентата на френския параходъ.

Хилми паша, главниятъ инспекторъ, е съобщилъ на кореспондента на N. Fr. Presse, че лицето, което е хвърлило бомбата въ френския параходъ „Гвадалкливиръ", било едно българско учителче, окжсано, скромно, което имало билетъ за първа класа. Слѣдъ като запалилъ бомбата, атентаторътъ е излѣзълъ на брѣга, като „спасенъ" и заминалъ за Скопие Нишъ, но е билъ арестуванъ на скопската гара.

Кореспондентски куриозъ.

Единъ английски и единъ американски кореспонденти, които, съ фотографийкитѣ си идѣли въ Солунъ да слѣдятъ работитѣ, били заподозрѣни отъ властитѣ и арестувани. Едва слѣдъ дълги ходатайства отъ страна на солунския англ. консули били освободени.

20 души изклани изъ улицитѣ само. — Храбростьта на евреитѣ.

Специяленятъ Солунски кореспондентъ на „N. Fr, Presse" пише, че въ солунскитѣ улици само сѫ били изклани около 20 души българи.

Евреитѣ показали въ случая необикновено голѣма храбрость. Тѣ посочвали гдѣ могатъ да бѫдатъ намѣрени атентаторитѣ...

Въ чия полза ще бѫде намѣсата на силитѣ?

На „Il Secolo" телеграфиратъ отъ Виена съ дата 2 Май н. стилъ. „Тукъ всички сѫ ужасени отъ грозитѣ събития въ Солунъ; разправятъ, че официалнитѣ австрийски кржгове мислятъ да продължаватъ спокойното си поведение. Русия имала сѫщото намѣрение. Въ случай че би дошла работата до *намѣса, то тя щѣла да бѫде въ полза на Турция*, за да можало да се поддържи statu quo-то".

Търговията въ Триестъ спрѣна.

На „Il Secolo" телеграфиратъ отъ Триестъ: „Тукъ борсата падна и търговията почувствува единъ ударъ вслѣдствие ултиматума до България отъ Турция и произшествията въ Солунъ съ банкитѣ, въ които много търговци иматъ интереси".

Италиянския Адмиралъ Анновци въ Солунъ.

Телеграфиратъ отъ Неаполъ на единъ милански вѣстникъ съ дата отъ 2|V: „Вслѣдствие на голѣмитѣ безредици, станали въ Солунъ, втората дивизия отъ Срѣдноморската ескадра, подъ началството на адмирала *Анновци*, получи заповѣдь да тръгне незабавно за мѣстоназначението си. И наистина, сѫщи заминаха корабитѣ: „Гарибалди", „Сардения", „Карло Алберто", „Моросини" и една флотилия отъ торпидиниери. Днесь заминаха за Солунъ Кроасера. „Агордатъ" и голѣмитѣ торпидиниери, „Турбине" и „Нембо", които съставляватъ часть отъ втората дивизия на Срѣдиземноморската ни ескадра".

Цариградъ, 22 Априлий. — Извѣстията за нови мобилизирувания вслѣдствие Солунскитѣ произшествия не сѫ вѣрни. Въ първото замайване отъ случившето се и страхътъ отъ по-обширни безредици дѣйствително се помисли за мобилизирането на II и III Солунски и Одрински корпуси, но никакъ не се е рѣшавало.

Цариградъ, с. д. — Съобщава се, че въ Солунъ сѫ убити отъ властитѣ двѣ дѣца, у които се намѣрило динамитъ. Ни единъ отъ консулскитѣ рапорти не дава точни свѣдения за числото на загубитѣ отъ двѣтѣ страни, така сѫщо нѣма едногласни съобщения и за убититѣ. Всички се основаватъ на турскитѣ прѣсмѣтания, споредъ които числото на убитатѣ не надминува 50. — Слуховетѣ за прѣдстоящи тука покушения не се подтвърдиха. Въпрѣки това, обаче, отъ турска страна се взематъ строги прѣдохранителни мѣрки, особено противъ заразвитчитѣ, които всички сѫ българи и обработватъ градини вънъ отъ града, което имъ дава възможность да внасятъ скришомъ и да укриватъ динамитъ. — Слуховетѣ, споредъ които се проектирало покушение противъ руското посолство, не може да се провѣрятъ, но нѣматъ по-голѣма вѣроятность отъ другитѣ.

Цариградъ, с. д. (прямо) Рѣшението на другитѣ сили да не пращатъ вече военни кораби въ Солунъ се е взѣло, понеже съ отиването на австро-унгарскитѣ кораби се е постигналъ желаемия резултатъ да се успокои развълнуваното отъ атентатитѣ чуждо население и за да се не окуражатъ българскитѣ комитети, като

До г. г. настоятелитѣ.

Администрацията на в. „М. О.-Куриеръ“—за начина на уравняване смѣткитѣ на вѣстника—съобщава на г. г. настоятелитѣ си слѣдното:

1) Всички оние отъ тѣхъ, които получаватъ отъ 100—300 броя, уравняватъ смѣткитѣ си всѣка седмица;

2) Всички оние, които получаватъ отъ 50—100 броя, уравняватъ смѣткитѣ си всѣки 15 дни;

3) Настоятели, които получаватъ по-малко отъ 50 броя уравняватъ смѣткитѣ си или всѣки двѣ седмици, или на края на всѣки мѣсецъ.

Непродаденитѣ броеве се повръщатъ въ края на всѣки мѣсецъ. За избѣгване на излишни пощенски разноски, настоятелитѣ ще знаятъ, че за всѣки първи 100 гр. се лепятъ марки по 3 стотинки, а за всѣки послѣдующи — по 2 ст.

Частното абониране става или направо въ администрацията, ул. „Гурко“ № 107, или при околийскитѣ и окржжни настоятели, и то САМО ВЪ ПРѢДПЛАТА: за мѣсецъ — 1 левъ, за 3 мѣсеца — 3 л.

ОТЪ АДМИНИСТРАЦИЯТА.

Излѣзе отъ печатъ
първата книга отъ

„ХАЙДУШКА ПОЛЯНА“

македонска литературна сбирка.

Намира се за продаванъ въ книжарницитѣ: Хр. Олчевъ, Ив. Б. Каскжровъ и Т. Ф. Чипевъ-София.

Цѣна 1 левъ. 2—15—4

Противъ зжбоболъ.

Извѣстявамъ на почитаемата публика, че, сдѣдъ дългъ трудъ и голѣмо старание, изнамѣрихъ единственния цѣръ само за продупченитѣ болни зжби, който моментално прѣмахва болѣстьта. Цѣната на едно шише 1·50 ст. За провинцията 2 л. съ поща, паритѣ въ пощенски записъ или бонъ. Марки не приемамъ.

Адресъ: *Гица Георгиевъ* София
5—8—29

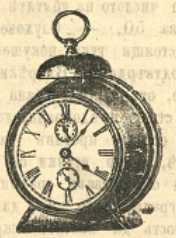

3 лева 45 ст. съ поща 4 лева

Американски часовникъ и будилникъ за маса съ гарантиранъ правиленъ вървежъ за 5 години се продава въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ*—София

ЦИГУЛКИ, изработени отъ мѣстенъ материалъ, ще намѣрите отъ най-добъръ изборъ въ работилнята на *Наумъ К. Томалевски*, улица „Левски“, срѣщу аптеката на „Пенчевъ“. *Цѣни най-износни*

---

3 ВИДА КОНЦЕРТНИ МАНДОЛИНИ.

Познатия Fialo Bonomi е изобретателя на прочутитѣ 3 вида мандолини. Неговитѣ мандолини се различаватъ отъ сжществующитѣ разни мандолини въ това, че сж по-легки и по изящно изработени и съ по-силенъ и приятенъ резонансъ. Изработени сж отъ истински Египетски палисандръ и Канадски ябаваръ, което способствува за ясния и силенъ резонансъ. Настрояването на кордитѣ е чрезъ механически регулаторъ. На опашката (дръжката) има опрѣдѣлени точки отъ седефъ за подраздѣление на тоноветѣ. Тѣзи мандолини сж въведени въ много консерватории, както и въ частни дружествени употрѣбления.

Цѣни: № 1 мандолина Selva 16·75
№ 2 „ Exelsilor 22·—
№ 3 „ Triomphe 28·—
съ пощата 2 лева повече.

Продаватъ се въ ефтиния магазинъ на

Д. ХРИСТОВЪ,

София, ул. „Търговска“ № 3.

Малъкъ, лекъ и силенъ револверъ.

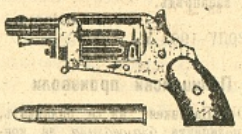

Слѣдъ 12 год. изучване и изпитване на извѣстния Физико-механикъ Velodog Galant отъ Liége, да изобрѣти револверъ, който да е по-силенъ, по малъкъ, по-лекъ и по-удобенъ за носене въ джилетенъ джобъ; едвамъ отъ нѣколко врѣме прѣстави своето творение, револвера sysréme „Velo-dog“, който въ кжсо врѣме създаде голѣмъ шумъ въ научния свѣтъ, като много усъвършенствуванъ револверъ.

Направата на револвера е отъ английски чиликъ, изработенъ парче по парче отъ ржка. Патронитѣ му сж динамитни, по системата на Манлихеровитѣ патрони, съ чилични обвивки, които иматъ неимовѣрна пробивателна сила и на 300 метра разстояние пронизва 7 чамови дъски по 1 с/м.

Това е сега за сега единственния револверъ, който притежава най-добритѣ качества отъ другитѣ, който се прѣпоржчва на всѣкиго, който има нужда отъ вѣрна защита.

Цѣна **25** лв., съ поща **25.80**, съ 25—патрона 5 лв. по-вече. Продава се въ **новия ефтинъ магазинъ, Д. ХРИСТОВЪ** — София.

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА“ и у повечето настоятели се продаватъ слѣдниятѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „На майкитѣ — за дъщеритѣ“, (кратки свѣдѣния по женската физиология и хигиена), въ текста съ 17 фигури, стр. 196. Цѣна 1·20. Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойка книга е прѣпоръчена отъ Министерството на Народното Просвѣщение за дѣвойкитѣ отъ дѣвическитѣ гимназии, и прогимназии, прѣминали 12 годишна възрасть.

2) А. Ваккаро. „Еволюция на любовьта“, цѣна 30 ст.

3) Жанъ Дюбуа. „Графиня Монте-Кристо“, романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) В. Буренинъ. — „Робъ“, трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) Викторъ Хюхо. — „За свободата на обучението“, рѣчь, държана въ Французското Законодателно Събрание на 15 Януарий 1850 г. Цѣна 10 ст. 5—14—10

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА,

София, ще намѣрите: голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Золя, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Дикенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата . .	2·80
(Заедно съ I томъ — 6 л.).	
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България—2 л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формалн. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доц. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко страници по земледѣлието . . .	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ сѣверо-източ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пъстръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопжть	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевъдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага.

7—3—3 **Отъ книжарницата.**

Постигна се цѣльта

Нѣма вече да се плаща поправка на часовникъ. Нѣма вече да се съмнѣваме въ часовника, че напрѣдва или остава. — Нѣма развала, нѣма изтъркване на механизма. — Това вече е постигнато отъ съвременното изобретение часовника „Omega Benheur“—изобретение отъ прочутия авторитетъ по часовникарството Edouart Eallet—St. Imer — отъ Швейцария.

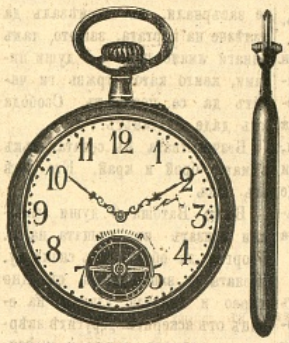

Този часовникъ въ всичкитѣ часовникарски бюра и синдикати въ цѣла Европа и Америка е издържалъ първа премия. — Този часовникъ е патентиранъ въ всички-культурни държави. Той се извънредно бързо разпространява въ употрѣбление на всѣкадѣ. — Той се фабрикува всѣки день по 800 парчета. — Той е днесь за днесь думата по часовникарството. Той е часовникъ, за който се дава гаранция за 20,000 лв. зл. да се платятъ на онозова, който докаже че механизма на часовника може да се развали самъ отъ себе си.

Това е единъ съвръвенно точенъ и неразваляемъ часовникъ; има извънредно изящна външность. Той е много тъвакъ и едва ли не колкото една монета отъ 5 лв. — Той има открита частъ отъ механизма на циферблата, която часть го много украсява. Той е съ съвършенно невидимо скритъ капакъ, че ако даже да се пустне въ вода, нѣма да влѣзе въ механизма.

— Прѣпоржчва се на всѣкиго тоя часовникъ, който иска да има веднажъ за всѣкога вѣренъ часовникъ. — *Цѣна 20 л. 25 ст.; съ поща 21 лева.*

Продаватъ се въ *магазинъ* **Д. Христовъ.** *София* — улица Търговска № 3.

8—7—00

ОКОНЧАТЕЛНАТА разпродажба и ликвидация на бижутерийнитѣ стоки на **Стефанъ Анастасовъ** ще продължава въ ул. *„Леге“ № 17*, срѣщу Петръ С. Пиневъ.

Добъръ случаи за евтини покупки на златни, сребърни, дублирани и пр. разни потрѣби.

Голѣмъ складъ отъ сребърни часовници, ланцове отъ най-добритѣ фабрики. Продава часовници и на едро. Има една здрава голѣма желѣзна каса и пр. пр.

8—2—15

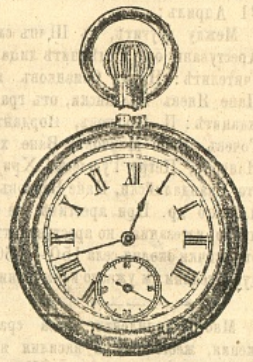

4 лв. 25 съ поща 5 лв.

Швейцарски никеловъ джобенъ часовникъ съ здрава гарантирана за 3 години машина.

Продава се въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ*—София улица „Търговска“ № 3.

—(5)—0

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ ДРАМАТА

„Наши Хора“

—четири дѣйствия и единъ драматически прологъ

отъ **Ив. Грозевъ.**

Цѣна л. 1·50, за абонатитѣ — 1·20 л.

Понеже книгата излѣзе по-кжсно отъ печатъ отъ опрѣдѣления срокъ, подписката на абонати се продължава до 5-й Май.

На настоятелитѣ се прави отстъпка 20 о/о; на книжаритѣ — по особени споразумѣния.

Книгитѣ се изпращатъ при получаване на паритѣ.

Адресъ: **Ив. Грозевъ,**
(Гимназиялeнъ учитель въ София)
8—15—5 ул. „Царь Симеонъ“, № 121

Печатница на Т. Пѣевъ.—София

Година I. София, Петъкъ, 25 Априлъ 1903 год. Брой 11.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ ТРИ ЛЕВА.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО, що се отнася до вѣстника, се адресира до Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ се приематъ само за 4-та страница и се плащатъ на редъ, буква гарнондъ:
За първи пѣть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѣти — особени споразумѣния.

РОМАНЪ МИШАЙКОВЪ И СТОЙЧО ИЛЧЕВЪ.

Събитията въ Македония и Одринско раздвижиха умоветѣ на цѣлъ свѣтъ, а прѣди всичко, на българската младежь. И ние виждаме десятки студенти въ София и ученици отъ Варненската, Пловдивската и Софийската Гимназии да зарѣзватъ вкупомъ учението си, *послѣдния* гимназияленъ класъ, за да се хвърлятъ въ редоветѣ на борцитѣ. Млади, прилични на росни пролѣтни цвѣтя, въ разцвѣта на своя животъ, изпълнени съ оня широкъ алтруизмъ, който дава крила на душата и велика цѣль на живота, ние ги виждаме да се издигатъ надъ съврѣменнатаматериалистична, чисто егоистична срѣда и да ни даватъ чудни примѣри отъ любовь къмъ ближния, отъ самопожъртвуване къмъ страждующия. И неволно и ние сами подмладяваме, и въ насъ запалятъ тие дѣца по години и мѫже по дѣла заглъхналата искра отъ любовь къмъ ближния, къмъ отечеството. О мили, доблестни младежи! Вие сте душата на народа, а пъкъ оние, които не ви приличатъ — неговия трупъ . . .

Благоговѣя прѣдъ сяйнитѣ ви души!

* * *

Въ четата на Николай Дечевъ, която отъ 1 до 6 Априлъ не е могла да се избави отъ прѣслѣдванията на турскитѣ потери и е дала нѣколко кървави и отчаяно-смѣли сражения, между мнoгото млади и интелигентни момци сѫ били и **Романъ Мишайковъ** и **Стойчо Илчевъ**. Млади, и двамата ученици седмокласници, и двамата съ добро положение, тѣ зарѣзватъ и училище, и ближни, и свѣтло бѫдаще, за да прѣгърнатъ нѣщо още по-свѣтло — свободата на роба или смъртьта на смѣлия и доблестенъ борецъ. Прѣминали успѣшно нѣколко сражения, гладни, измѫчени отъ ходъ, безсъние и студъ, ние ги виждаме въ сражението при Смилянци, заобиколени отъ нѣколко-хилядна сганъ турска войска и башибозуци. Тѣ се борятъ съ ожесточение. Борятъ се цѣлъ день. Спрѣли се първи и заели една слаба позиция за да могатъ да спратъ връхлетѣлата войска и да дадатъ врѣме на другаритѣ си да заематъ по-добри позиции, тѣ по тоя начинъ се раздѣлятъ отъ послѣднитѣ и даватъ възможность на неприятеля да ги нападне отъ страни И . . . и ставатъ жъртва на желанието си да спасятъ своитѣ другари . . . . На 6 Априлъ, въ сражението при с. Смилянци, **Романъ Мишайковъ** и **Стойчо Илчевъ** сѫ погинали юнашки.

* * *

Романъ Мишайковъ е роденъ въ Варна прѣзъ 1883 год. и напослѣдъкъ е билъ ученикъ въ Софийската Гимназия.

Стойчо Илчевъ, отъ Панагюрище, е роденъ на 19 Януарий 1882 г. И той е билъ ученикъ отъ VII кл. на Софийската Гимназия Достойно чадо на революционния Панагюрище, той умрѣ въ една революция, която прави честь и на народа, и на родния му градъ.

Родителитѣ на тие два млади герои, на тие двѣ революционни рози, би трѣбвало да се гордѣятъ съ доблестната смърть на своитѣ мили рожби. Ние имъ пращаме своето дълбоко съчувствие, а Македония — своята благодарность.

П. Г.

На тая страница читателитѣ ще намѣрятъ лика на Романъ Мишайковъ, какъвто е билъ при заминаването си за въ Македония. На отвъдната страница е помѣстенъ единъ портретъ на двѣ малки дѣца, братия Мишайкови, отъ които по-голѣмото е Романъ Мишайковъ. Какво чудно съвпадение! Дѣте, той се фотографира съ пушка въ рѫка, момъкъ — той умира съ пушка въ рѫка.

Портретътъ, прѣдставляющъ лика на Стойчо Илчевъ, ще бѫде помѣстенъ утрѣ.

Възстанието въ Солунъ и Гръцкиятъ печатъ.

„**Атина**, *18 Априлъ. Вѣстницитѣ протестиратъ противъ извѣршенитѣ отъ българитѣ покушения и изказватъ надежда, че Европа ще тури край на дѣйствията на комитетитѣ*".

„**Атина**, 21 Априлъ. Властитѣ въ Лариса арестуваха тридесеть души, които се готвѣха да минатъ границата, за да се присъединятъ къмъ българитѣ. *Елинското правителство обърна вниманието на Портата върху насилията, на които сѫ изложени гърцитѣ въ Македония отъ страна на българитѣ*". (Телеграми на балкан. агенция).

В. „Патрисъ", брой 3592 отъ 22-й Априлъ.

„Редица отъ потресающи въ Солунъ спени, които телеграфътъ отъ часъ на часъ продължава да ни донася, прѣдава на свѣта пълна ужасната картина *за македонското възстание*, (к. н.) съ което отъ толкова врѣме насамъ българитѣ заплашваха Европа. *Като не можаха да повдигнатъ ни едного отъ македонскитѣ жители противъ владѣющия режимъ, пустнаха противъ Македония всичко прѣстѫпно и кално, което сѫществува въ България*, (к. н.) за да прѣдизвикатъ по този начинъ кървопролития и тъй да възбудятъ обстоятелствени интереси. Между тѣзи *ужасни елементи и около сто души неокачествени и изродени глупци*, (к. н.) които се осмѣлиха да влѣзнатъ незабѣлѣзани *поради малочисленостьта си*, (к. н.) въ срѣдъ Солунъ и при пълноумопомрачение почнаха да стрѣлятъ съ динамитъ безразлично противъ всичко, което попадуваше прѣдъ тѣхъ, дори и противъ френския параходъ „Гвадалквиви", който безгрижно си отплуваше отъ Солунското пристанище, и туй, уви! за да се поучатъ краснорѣчиво българофилскитѣ кржгове въ Парижъ, които неотколѣ организираха извѣстнитѣ митинги, и разбератъ: какво заслужава българската признателность и българскатата цивилизация. Подиръ този доста поучителенъ урокъ, който се прѣдаде на паражжитѣ българофилски кржгове, не остава друго, освѣнъ да се прокламиратъ като . . . идеални герои на френското Отечество Равашолъ, Касириль и другитѣ имъ другари и съмишленници на Б. Сарафова, тъй като прѣди нѣколко врѣме френската далновидность се осмѣли да нарѣче *убийцитѣ и разбойницитѣ въ Македония*, (к. н.) истински . . . апостоли на македонската свобода.

„Свѣтътъ, наистина, не е полудѣлъ за да възнегради злодѣянията отъ естеството на онѣзи, които постоянно ни донася изъ Солунъ телеграфътъ. Напротивъ, начинътъ и срѣдствата, съ които българската ржка извърши грозитѣ прѣстѫпления въ Солунъ, прѣдъ които тѣзи дни цѣлиятъ цивилизованъ свѣтъ се ужасява, ще възбудятъ противъ българщината всеобщото негодуване на европейскитѣ кабинети, безъ изключение и на онѣзи даже, които до прѣди малко се считаха поне за покровители на България. Защото *анархизмътъ* днесь се счита и се прѣслѣдва като божие проклятие, а *динамитътъ* и *бомбата* ще срѣщнатъ неумолимитѣ си гонители тъкмо въ редоветѣ на онѣзи, на които българскитѣ патриоти до сега разчитаха съ надежди. Покушението въ Солунъ *биде толкова мерзко, колкото и глупаво въ приготовлението си и извѣршването си*, (к. н.) а отъ слѣдствията си ще се докаже и самоубийствено. Защото, добро сѫ очаквали българитѣ отъ него. На какво сѫ се основали, като съ таково срѣдство прѣдизвикаха общото негодуване на цѣлия свѣтъ?

„До тозъ часъ *турцитѣ, като се удържаха въ справедливото си негодование, се повдигнаха по високо отъ българитѣ прѣдъ съвѣстьта на Европейския свѣтъ* (к. н.). Но и въ случай, че се изчерпи турското търпѣния срѣщу българитѣ, мислятъ ли тѣзи послѣднитѣ, че подиръ такива примѣри ще сполучатъ онуй, което сполучиха прѣзъ 1877 година, *прѣдъ онѣзи фалшиво тоже подкладни Баташки кланета?* (к. н.) Ужасно се мамятъ, ако тѣй размишляватъ болнитѣ имъ мозъци. Най-малкото, което ще стане въ Македония въ случай на възбуждане на мюсилманския фанатизмъ, ще бѫде една чужда окупация, която ще прѣмахне за винаги всѣка българска надежда за Македония.

„Да твърди човѣкъ още отъ сега, що ще стане въ Македония, не може; ала онуй, което българитѣ ще спечелятъ отъ прѣснитѣ Солунски събития, навѣрно е слѣдующото: че Европа никога нѣма да рѣши да прѣдаде, ако ще и една педа отъ турска земя на хора, които иматъ претенцията да въведатъ въ Македония цивилизацията съ *бомби* и *динамитъ*!

Много е жално, че подобни прѣстѫпления се извѣршватъ тъкмо *въ срѣдъ еллинската столица на Македония* (к. н.). Но колкото и да скърбимъ и се безпокоимъ отъ туй нѣщо, длъжни сме да прѣпоржчимъ на братята си въ Македония абсолютна тишина и търпѣние, (това е най умното, б. р.) *понеже всѣко, каквото и да било, движение отъ наша страна* (подобно на онова прѣзъ гръцко-турката война б. р.) ще подпомогне мрачнитѣ планове на Българитѣ, които до този часъ, за *наше добро щастие*, (к. н.). сѫ съвършенно пропаднали при всичкитѣ ужасни покушения".

Ние ще се повърнемъ върху онова, което по-горѣ цитираме отъ телеграфната агенция и отъ в. „Патрисъ", и въобще върху писаното по нашитѣ работи въ гръцкия печатъ.

По независящи отъ насъ причини, портретътъ на Стойчо Илчевъ ще се помѣсти въ утрѣшния брой на вѣстника ни. Тъкмехме да го помѣстимъ въ днешния брой.

Отъ Македония и Одринско.

Писмо отъ Цариградъ.

Настроението въ турската столица. — Патриотизмътъ на учителитѣ. — Какъ гледатъ властитѣ на македонцитѣ. — Двойна стража на Отоманската Банка въ Цариградъ. — Случката къмъ Папазъ-кюпру. — Свѣтитѣ на ходжитѣ. — Поведението на гърцитѣ.

(Специална кореспонданция).

Цариградъ, 21 Априлъ 1903 г.

Грозната Солунска катастрофа, за която се носятъ разни версии е на отъ друга по ужасяющи, имà силенъ откликъ и тукъ, дѣто страхътъ отъ комитетитѣ е тъй голѣмъ. И мѫчно е да се опрѣдѣли, кой именно се опасява най-много: българитѣ, турцитѣ или другитѣ народности? Българитѣ—едва ли има защо: страхътъ, че ще бѫдатъ изклани, нѣма защо да ги тревожи, защото тѣ знаятъ добрѣ, че неблагонадеждни хора между тѣхъ не се срѣщатъ; буйнитѣ, готовитѣ за тая работа не сѫ вече тукъ, а останалитѣ не боравятъ съ подобни нѣща. А пъкъ интелигенцията—дасталитѣ—тѣ сѫ твърдѣ много благонадеждни, твърдѣ много „разумни патриоти", за да кроятъ такива страхотии.

Това е тъй, но турцитѣ не го знаятъ. Да би го знаели, нѣмаше днесь всичкитѣ кьошета на улицитѣ, всичкитѣ кафенета да сѫ посолени съ тайни и явни полицейски агенти; нѣмаше Илдѫза да се варди и отъ войска, и отъ полиция; нѣмаше отоманската банка да се варди отъ двойна стража. Бѣдната отоманска банка! Каква зла сѫдба! Смъртьта, мѫченическата смъртъ на солунската и сестра, кара нейнитѣ ближни да треперятъ надъ нея толкова, щото полицийта пѫди българитѣ-градинари, които отивали обикновено на нѣкое еснафско кафене, което се намира задъ нея, разбира се като позволяватъ на другитѣ посѣтители да си пушатъ спокойно наргилетата... Намѣста пъкъ има такива симптоми, които даватъ да се разбере, че турското население е достатъчно наелектризрано, за да грабне сопитѣ и ножоветѣ при пръвъ случай и да си излѣе бѣса върху нещастнитѣ македонци, които, уви! не ще иматъ други оржжия за да се защищаватъ, освѣнъ мотики, белове, гюмове и кобилици ... Такъва е една вчерашна случка. Малко подолѣ отъ Пера, кждѣ Папазъ-кюпру двама-трима турци влѣзли въ една млѣкарница и не зная по какъвъ прѣдлогъ се скарали съ млѣкаритѣ, като ги заплашили, че ще ги изколятъ, защото тукъ не било Солунъ ... Мѣлзи се още изъ града, че въ джамитѣ вечерь ходжитѣ съвѣтвали паството си да кротува до като не бѫде прѣдизвикано, защото инакъ щѣла да се погуби държавата.

Но мѫжкиятъ опитъ въ Солунъ не тревожи само двѣтѣ прямо заинтересувани страни, той е внушилъ на чужденцитѣ, а особено на гърцитѣ истински ужасъ. Тукъ, между населението, първитѣ узнаха събитието, тѣ го разгласиха навсѣкждѣ, украсявайки го съ богатата си гръцка фантазия. Но и до день днешенъ, тѣ най-много говорятъ за възможни смутове въ Цариградъ. А какъ се изразяватъ? — Ако искате да знаете това, четѣте да видите съ каква готовность атинскиятъ печатъ осѫди постѫпкитѣ на българскитѣ метежници и изказа надежда, че ще имъ се тури край. Наистина, единъ край ще има, но на какво?...

Z.

Клане въ Неврокопско.

(Отъ нашия специаленъ дописникъ).

с. Лжжене, 21|IV 903.

Пристигнали бѣжанци изъ Неврокопско разправятъ слѣдното:

На 15-й того, 2 часа слѣдъ обѣдъ, въ селото Балдево била открита една четица отъ прокудени синове. До мръкване, до дѣто всичкия аскеръ отъ околнитѣ села се стече и обиколи селото, четата и нѣколко души селяни сполучили да избѣгатъ, а останалитѣ жители изпитали турскитѣ звѣрства. Прѣзъ нощьта селото било въ обсада. На утрѣшния день още рано пристигналия неврокопски каймакаминъ издалъ строгата си заповѣдь за разорение и войската заедно съ башибозука се прѣдава на сѣчь и опустошение. Въ мигъ селото пламва отъ всички страни и въ кжсо врѣме изгаря, а жителитѣ били избити, като прѣдварително сѫ изтезавани нечувано. На свещеника Иванъ сѫ отсѣчени ржцѣтѣ, всички мѫжье и много дѣца сѫ изклани, жени изнасилвани и хвърляни въ пламъка на горящитѣ кѫщи, имота разграбенъ и всичко унищожено. Башибозукътъ е успѣлъ да занесе у дома си сума плячка. И така, Балдево е вече едно пепелище, на което стърчи само селската черква.

Ужаситѣ се прѣнасятъ и въ другитѣ села, отъ които има вече пристигнали около 40 души бѣжанци. Други подробности за сега липсватъ.

Македонецъ.

Възвания изъ Солунскитѣ улици.

На слѣдния день слѣдъ покушенията противъ банката и пр. въ Солунъ, изъ Солунскитѣ улици революционеритѣ успѣли да налѣпятъ възвания, въ които за виновници на тѣхнитѣ крайности се посочватъ рускитѣ консули. Въ възванията, между другото, се казвало, че революционеритѣ ще насочатъ своитѣ бомби главно противъ рускитѣ консули въ вилаетитѣ, които държатъ едно жестоко поведение къмъ страждущитѣ населения.

Подпоручикъ Стрѣзовъ живъ.

Въ вчерашното описание на сражението на четитѣ на капитанъ Протогеровъ и Софроний Стояновъ се казваше между другото, че подпоручикъ Стрѣзовъ билъ раненъ и не се знаело какво е станало съ него. Съобщаватъ ни, че той сполучилъ да се избави отъ ржцѣтѣ на неприятеля и вчера се завърналъ въ Дубница. Сърадваме неговитѣ родини и приятели.

Завърналъ се е така и млад. унт. офицеръ Никола Фоулуловъ, участникъ въ сѫщото сражение. Той билъ раненъ въ лѣвата ржка. Населението го прибрало и сполучило да го прѣкара живъ и здравъ отсамъ границата.

Геройската смъртъ на възганника Иордановъ и другитѣ му въ Солунъ.

На N. Fr. Pr. пишатъ отъ Солунъ: Току-що посѣтихъ кѫщата, гдѣто сѫ се приготовлявали динамитнитѣ бомби. Тя се намира въ една уличка задъ отоманската банка. Въ партера живѣе една италиянка, която дава стаи подъ наемъ и въ една отъ тѣзи стаи се билъ настаналъ отъ голина насамъ нѣкой си Георги Иордановъ. Послѣдниятъ казвалъ, че билъ сърбинъ и агентинъ на нѣкаква си търговска фирма, говорѣлъ французски и турски, билъ обаче български офицеръ и фабрикувалъ бомби. Иордановъ излизалъ зарань рано отъ дома си, вращалъ се кжсно и се затварялъ въ стаята да работи. Помагали му въ работата негови други млади хора, които сѫщо като Иорданова посѣли фесъ. Господаря трѣбва да сѫ прѣнесли динамита въ малки количества, защото никогашъ не ги е виждалъ нѣкой да пренасятъ по-голѣмичъкъ пакетъ. Прѣзъ вечерьта, четвърть-часъ слѣдъ хвърлянето банката въ въздуха, Иордановъ се върналъ у дома си и изглеждалъ да е много уморенъ. На слѣдующего утро той излѣзълъ съ други дрехи и съ сламена шапка и поржчалъ на хазяйката си, ако нѣкой отъ другоземцитѣ му дойдатъ да го търсятъ, да имъ каже да го почакатъ, защото скоро щѣлъ да се върне. Тежкиятъ му пѫтнишки куфиръ останалъ въ стаята. Тѣзи обстоятелства възбудили съмнѣние у хазяйката и тя съобщила видѣното на полицията. Щѫмъ по обѣдъ Иордановъ се завърналъ у дома си, веднага слѣдъ него се явилъ единъ офицеръ съ 30 души войници и заградилъ кѫщата. Малко прѣди това дошли и трима Иорданови другари съ голѣми пакети подъ мишка. Въ момента, когато офицерътъ поискалъ да го пустнатъ вжтрѣ, изкачатъ трима отъ събравшитѣ се въстанници, държи яки по два револвера и съ пълни патронташи. Слѣдъ Иордановъ се явява върху една тераса, хвърля една бомба върху солдатитѣ, които отъ своя страна му отговарятъ съ залпъ; запратилъ втора бомба и въ момента, когато мѣрилъ да хвърли и третята бомба, турски куршумъ пронизва ржката му. Слѣдъ това Иордановъ се застрѣлва съ револвера си. Единъ отъ другитѣ му избѣгалъ въ градината и сѫщо се застрѣлялъ, като извикалъ на италиянката: „Тѣй умиратъ българитѣ". — Другитѣ двама въстанника успѣли да се покачатъ на покрива и оттамъ дълго врѣме стрѣляли съ револверитѣ си върху своитѣ прѣслѣдвачи, до като били убити. Когато всичко утихнало, войската плакоснала и прѣдпазливо навлѣзла въ кѫщата и най-напрѣдъ прѣтърсвала стаята на Иорданова. Въ стаята на послѣдния се намѣрилъ единъ голѣмъ празенъ куфаръ, остатъци отъ български пощ. карти и пепелъ отъ изгорени книжа. Кѫщата, дѣто се разигра тази кървава драма, е много повредена и полицията разпоредила всичкитѣ й обитатели да я напустнатъ. Пиша виторното, споредъ разказа на послѣдния отъ живущитѣ въ тази кѫща, к'ито се готвѣше да се взиса. Лицето ме заведе въ градината и ми показа мѣстото, дѣто се е убилъ Иордановиятъ другарь — кръвь обливаше още мѣстото. . . .

Полицията откарала на едно каро (боклукар-бала) труповетѣ въ конака.

ИЗЪ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПЕЧАТЪ.

Италиянскиятъ печатъ и балканитѣ.

Corriere della Sera, въ броя си отъ 3/V, говори слѣдующето по Солунскитѣ произшествия и българскитѣ работи: „Изпращането на италиянскитѣ корабя въ Солунъ трѣбва да се посрѣщне съ голѣмо задоволствие толкова повече, че съмнѣнието биде годѣно, какво правителството не си давало точна смѣтка по опасното положение, въ което се намира балканскиятъ въпросъ. Италия почувствува необходимостьта за едно зорко дѣйствие. Че въ балканския въпросъ Италия има интереси, това вече е всѣкиму знайно: тъй че необходимо е да си дадемъ смѣтка върху онова, което вършатъ Австрия и Италия за защитяване собственитѣ си интереси. Австрия, прилѣпена до балканската територия, може веднага и бързо да се намѣси при единъ даденъ случай; Италия, която има велемѫдрието да прикрива работитѣ, за да се покаже достойна съюзница, вижда сега ясно, че се заплита въ политическитѣ си интереси и по въпроса за Балканитѣ. Тъй че италиянското правителство трѣбва да прѣкрачи, т. е. да върви прѣди приключенията, които можатъ да дойдатъ всѣка минута, създадени отъ интереситѣ на другитѣ народности; Италия трѣбва да покаже не съ думи, но съ дѣла разбирането на своето право. Въ настоящия случай, ако покажемъ загриженостьта си къмъ интереситѣ на нашитѣ сънародници въ Балканитѣ, то значи да вземемъ живо участие за подобрението, за уреждането участьта на балканитѣ. Наистина, естествената завист на другитѣ народи не може да ни обвини въ прибързване. Че въ Солунъ ще ставатъ покушения отъ българитѣ, това се знаеше и Портата нѣма способностьта да вземе бързе мѣрки противъ тѣхъ, тъй че, *несправедливи сѫ обвиненията, отправени за смѣтка на България*; (к. н.). Портата не спрѣ да ни даде очевидно доказателства за добрата си воля и за мѫдростьта си да уреждa, подобрява и прѣдпазва“ . . .

Почтаемиятъ коментаторъ завършва: „Италия вече заема ново мѣсто повъпроса на Балканитѣ и изглежда, че тя ще върви вънъ отъ австрийския пътъ“.

Войната се приближава.

В. „Адеверулъ“ отъ 20 т. м. пише: Както се вижда, наистина, прѣдсказанията на Върх. Македонски комитетъ, поне тоя пътъ, се изпълниха. Слѣдъ Великденскитѣ празници, възстанието избухна съ по-голѣма сила, огньтъ се прострѣ съ удивителна бързина.

Солунъ, турското пристанище, населено съ толкова разнородно население, видѣ възстаницитѣ да дѣйствуватъ съ нечувана дързость по улицитѣ му. Не само отоманската банка е била хвърлена въ въздуха но още на 50 други мѣста е имало взриви, а това доказва, че движението на *разваращението* (к. н.) е твърдѣ разпространено и че ударътъ е билъ добрѣ подготвенъ.

Честитѣ сбивания на българскитѣ чети съ турскитѣ войски, *разваращението по селата* (к. н.) присъединяването на селенитѣ къмъ четитѣ, движението на албанцитѣ, не сѫ единичнитѣ прѣдвѣстници за приближающата се катастрофа; струва ни се, твърдѣ характеристиченъ е куражътъ на българитѣ, които посрѣдъ единъ градъ, ходятъ съ фаетони, хвърлятъ бомби и тероризиратъ населението.

Още нѣмаме подробности за станалото въ Солунъ. Но ако турскиятъ официаленъ телеграфъ, който е извѣстенъ по лѫжитѣ си, съобщава подобни работи, то положението въ Солунъ трѣбва да е било ужасно.

Прѣдвѣстителитѣ на войната се появяватъ сѐ повече. Тъкмо както и въ 1876 г. се започнаха сбиванията по изпъстраната руско-турска граница. Близо при Карсъ единъ турски ескадронъ конници е прѣминалъ руската граница и е поискалъ да отиде на вѫтрѣ. Пограничитѣ руски стражи произвеждатъ тревога и единъ региментъ казаци се развива въ боевъ порядъкъ. Въ това врѣме турцитѣ почватъ да гърмятъ. Казацитѣ отговарятъ съ плутонъ. Шестима турски войници и единъ офицеръ падатъ мъртви; отъ русите не е имало ни единъ.

Въ сѫщность това послѣдното, прибавено къмъ горѣизложенитѣ, ни затвърдява въ вѣрата, че войната се приближава съ бързи крачки къмъ насъ.

Впечатлението въ Римъ.

Телеграфиратъ на в. „Il Secolo“ отъ Римъ: Въ политическитѣ кръгове владѣе голѣмо смущение отъ положителнитѣ извѣстия по произшествията въ Македония, а главно отъ ужаснитѣ динамитни покушения въ Солунъ и другитѣ мѣста. Да признаемъ истината; послѣднитѣ телеграми рисуватъ положението много за по-опасно, отъ колкото искаха да го прѣдставятъ нѣкои, особно въ декларациитѣ отъ вчера на министра Моринъ въ Камарата. И до колко е опасно, показва заповѣдьта, дадена вчера на една наша морска дивизия да замине за Есейского море. Други запитвания ще се правятъ утрѣ и твърдятъ, че министрьтъ ще отговори веднага безъ да чака да се залисватъ въ дневния редъ. Въ съвѣта се подтвърждава съглашението на силитѣ за *едно общо дѣйствие, заедно съ Италия, за да се подбие въ основата си всѣка опасность и се ограничатъ послѣдствията*. Но за съжаление, опитътъ ни показва, че балканскитѣ произшествия сѫ покрити всѣкога съ едно лустро и сѫ готови да ни изненадватъ, за това ние живо очакваме нови усложнения, които, увѣрени сме, официалнитѣ учреждения не ще ни ги донесатъ точно, както всѣкога“.

Помилването на Ибрахима — анархия въ Турция.

За сегашното положение на работитѣ въ Македония много важи туй обстоятелство, че царь Николай се почувствувалъ заставенъ *„отъ състрадание“* да подари живота на убиеца Ибрахимъ. Ако единъ войникъ, който поставенъ да пази реда, убие единъ кмета и при все това *заслужава състрадание*, то туй е доказателство, че въ Турция е пълна анархия: *отъ уважение къмъ султана*, отъ страхъ, да не се прѣдизвика кръвно отмщение отъ страна на албанцитѣ, та да се породятъ нови насилия, царьтъ трѣбяше да подари живота на онъ, който уби неговия прѣдставитель. Можемъ ли тогава да се надѣваме, че султанътъ ще бѫде въ състояние да смаже съпротивлението на албанцитѣ, което още веднажъ така официално се поиска отъ тази сѫщата Русия?

(Die Zeit).

Събитията на Балкана.

Настоялото слѣдъ солунскитѣ ужасни покушения още е неопѣдѣлено: турскитѣ власти сѫ се показали по-долу отъ всѣка критика не само въ това, що се отнася до административната служба, но и до тайната полицейска служба. Въ дипломатическитѣ кръгове очакватъ нови събития — очакватъ нѣкои невѣроятности, за да може турското правителство, безъ намѣса на чуждитѣ държави, да тури единъ редъ. Въ всѣки случай великитѣ сили взимятъ мѣрки, за да не бѫдатъ още веднажъ изненадани отъ нови покушения.

(Die Zeit).

Страхътъ на Султана.

На „Il Secolo“ телефонираръ отъ Парижъ, какво султанътъ, като се извѣстилъ за солунскитѣ покушения, дошълъ въ ужасъ и се побоялъ за своята личность. Шпионитѣ му го увѣдомили, че имало писма отъ главатаритѣ на вътрѣшната организация, съ които заплашвали живота му и Илдъзъ Кіошкъ.

Султанътъ се страхува така сѫщо и отъ пристигналитѣ европейски ескадри въ Солунъ.

Числото на изклaнитѣ българи.

Телеграфиратъ отъ Виена на единъ Италиянски вѣстникъ, че официалнитѣ извѣстия на турското правителство, какво избититѣ българи въ Солунъ били около 100 души, сѫ невѣрни. Положително се знае, че тѣ сѫ повече отъ 500.

Революционеритѣ въ женски и монашески дрехи

Pester Lloyd се научава отъ Бѣлградъ, че агентаторитѣ въ Солунъ били облѣчени въ монашески и женски дрехи.

Шемси Паша плѣненъ отъ Албанцитѣ.

Отъ Бѣлградъ съобщаватъ, че комендантъ Шемси-Паша билъ плѣненъ отъ Албанцитѣ.

Военно настроение въ Турция.

Отъ Цариградъ на „Die Zeit“:

Отъ послѣднитѣ агентати насамъ всички турски кръгове сѫ военно настроени. Стратуватъ се, че, ако Турция се окаже безсилна да тури редъ въ Македония, то Портата би намѣрила единичкия изходъ въ сегашното си отчаяно положение, е единъ енергиченъ ударъ на България.

Австро-руски ултиматумъ.

Отъ Цариградъ телеграфиратъ на „Die Zeit“: „Зановиевъ бѣше на ауденция при султана и обърна вниманието му върху серизоностьта на момента. Сѫщевръменно той е прѣдалъ на Портата единъ видъ ултиматумъ и заплаша съ изваждане матрози въ Солунъ и съ походъ на Австрия въ Нови Пазаръ.

И сърби въ четитѣ.

На „Уставна Сърбия“ пишатъ отъ Скопие, че много сърби сѫ се присъединили къмъ четитѣ.

Дѣца — революционери.

Отъ Солунъ пишатъ на „Мале Новине“, че тамъ били убити отъ войската двѣ дѣца, у които се намѣрили динамитни бомби.

Влязѫ на Султана, щомъ като работитѣ сѫ дошли до тамъ, че и дѣцата да боравятъ съ динамитъ. Сега вече Русия и Австрия могатъ да бѫдатъ спокойни, че *пѫдарскитѣ* имъ рефрми ще удовлетворятъ населението. . .

Революционери — ходжи, войници и офицери.

На сѫщия вѣстникъ съобщаватъ пакъ отъ Солунъ, че на слѣдните дни слѣдъ покушението противъ банката революционерите се явявали посрѣдъ самитѣ турци прѣоблечени ту въ униформата на турски офицери, ту като войници, ту пакъ като ходжи. Така прѣ блеченъ единъ революционеръ на 21-й того хвърлилъ една бомба прѣдъ пощенскитѣ кола, които се врѫщали отъ гарата. Той билъ убитъ на мѣстото и подъ джубето на ходжата намѣрили единъ български революционеръ. „Мале Новине“ се чуди на тая луда смѣлость на българитѣ, които по тоя начинъ успѣли да изглашатъ всички турци. Послѣднитѣ не смѣятъ единъ до други да се доближатъ, отъ страхъ да не би подъ турската носия да се, крие нѣкой революционеръ.

Романъ Мишайковъ и братчето му.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

ВЪЗСТАНИЕТО ВЪ СОЛУНЪ.

Обиски грабежи и затваряния въ Солунъ.

Пишатъ отъ Солунъ съ дата 22|IV, че тамъ паниката и ужаситѣ врѣдъ българското население още владѣели. Обискитѣ само изъ българскитѣ кѫщи продължавали. Всѣка обискирана кѫща е била и ограбена. Тепсии, блюда килими цѣнни вѣщи и мобили — всичко е било задигвано отъ аскера заптиитѣ и отъ тѣхнитѣ помагачи башибозуци. Ограбена и оголена е била сѫщо и Българската Вардарска черква, чиито стѣни, иконостасъ и олтарь печално и нѣмо стърчали, съблечена отъ прѣжнитѣ имъ труфила. Всичкитѣ български учители отъ основнитѣ и гимназиалнитѣ училища сѫ били затворени — Училищата сѫщо затворени; надеж да за скорошното имъ отваряне неможе да има. Българинъ — мѫжъ не се виждало нитъ улицитѣ; щомъ се появявалъ такъвъ откарвали го въ затвора. До горната дата само нѣкои европейски дюкяни и магазини сѫ били отворени.

„Politische Correspondenz“ за интервенцията на Европа.

Въ виенския мѣродавенъ вѣстникъ „Politiche Correspondenz“ е помѣстено едно, съобщение инспирирано по всѣка вѣроятность, отъ дипломатическо мѣсто, въ което си казва, че пристигането на австрийскитѣ, европейски изобщо пароходи въ Солунъ, не гони за цѣль да даде сигнала на една интервенция отъ страна на Европа въ Македония, а има за задача да може за всѣка евентуалность да осигури живота на чужденстранитѣ подданници въ тоя градъ. Турция има — казва вѣстникътъ — достатъчно военни и други сили, за да може да въдвори редъ въ Македония, изкуствено подклаждана и разпалвана отъ българскитѣ революционни комитети.

Здания, върху които сѫ били хвърлени бомби.

Сѫщиятъ вѣстникъ пише, че между сградитѣ, върху които атентаторитѣ сѫ хвърлили динамитни бомби, сѫ били и слѣднитѣ: бирарията Нонио, Алхамбра, близо край морето, католическата черква, германского училище, германския клубъ и други, повечето сгради на чужденци.

Сражението при с. Слатна.— Арести изъ цѣла Македония. Числото на убититѣ въ Солунъ. — Нови военни параходи въ Солунското пристанище.

Цариградъ, 23|IV. Още липсватъ подробности върху сбиванията съ четитѣ при село Солня или Слатна, 10 километра на югозападъ отъ Скопие. Вслѣдствие произшествията въ Солунъ, Скопие, Велесъ, Битоля и въ всичкитѣ други градове и села на Македония, сѫ извършени многочислени арести на българи. Въ Скопие биде арестованъ Тончевъ, секретарьтъ на българ. митрополитъ. Навредъ се арестуватъ първенцитѣ и тукъ, въ Цариградъ, бидоха арестувани нѣколцина богати българи изъ княжеството, за освобождението на които се ходатайствува отъ българска страна.

Споредъ пазачитѣ на Солунскитѣ гробища, до сега сѫ били погребани 38 души българи, другитѣ съобщения показватъ числото на загубитѣ отъ двѣтѣ страни много по-голѣмо. — Тукъ и въ македонскитѣ вилаети циркулиратъ сенсационни и фантастически слухове за мобилизирането на три австрийски корпуси, за настѫпването на войски противъ Нови-Пазаръ, за десантъ въ Солунъ, както и за други мнимиѝ мѣрки за намѣса на други, или и найпослѣ, че щѣло да се свика конференция за разрѣшение на македонския въпросъ. Вижда се, че тѣзи слухове се пръскатъ отъ комитетитѣ за ободряване на простата маса отъ българското население. Отъ друга страна има слухове, че комитетското управление се възмутило за посѣщането върху живота и имота на чужденцитѣ въ Солунъ, особено противъ екскурзията на френския параходъ „Гвадилквивиръ“, извършено отъ единъ умопобърканъ, съ което сѫ изгубили симпатиитѣ на френската преса и на общественото мнѣние къмъ македонската кауза, вслѣдствие на което комитетското управление рѣшило да ограничи по възможность дѣйствията и да ги възобнови кѫдѣ Августъ. Но и тѣзи слухове не могатъ да се контролиратъ и възможно е, че се пущатъ съ цѣль да измамятъ турскитѣ правителствени ор-

гани и дипломатическитѣ кръго ве. Въ Солунѣ сѫ пристигали единъ втори италиянски воененъ корабъ и единъ френски. Единъ английски се билъ спрѣлъ въ Воло, отъ дѣто въ случай на нужда да може скоро да се притече на помощь на колониститѣ въ Солунъ. — Англичанитѣ пазятъ задължителна резерва, чрѣзъ която се вижда, че искатъ да прокаратъ отдавнашнитѣ си претенции по Смирненско-Айдинския желѣзенъ пѫть.

Защитата на Цариградъ. Султана се заканва.

Цариградъ, с. д. За по добро пазене, градътъ се раздѣли на четири военни района подъ особенни команданти. Пера ще се пази отъ Илдзската дивизия. Портата е много ожесточена отъ Сосунскитѣ произшествия и за това ще пострадатъ непричастни и невинни лица. Съ тия прѣкалени строгости тя ще възмути още повече екзалтираните елементи и ще влоши и безъ това твърдѣ неприятното си положение.

Броятъ на жертвитѣ. — Албанци на заточение. Невинитѣ арестовани българи — въ Македония. — Атентатъ въ Гевгелии. — И Гърция — барабаръ. — Петко съ мѫжетѣ. — Турскиятъ комисаръ и комплотитѣ. — Арести въ Цариградъ.

Цариградъ, с. д. Едно вчерашно консулско съобщение показва, че имало убити 51 българи. — Споредъ казването на министра на външнитѣ работи, арестуванитѣ албански нотабили и шефове на опозиционеритѣ противъ реформитѣ сѫ били отправени на заточение въ Мала-Азия. — Арестуванитѣ подозрѣни българи, на които вината не може да се докаже, щѣли да бѫдатъ заточени въ Мала-Азия. Въ Гевгелий, Солунски вилаетъ, четирма българи, които се опитаха да хвърлятъ пощата съ динамитни патрони, които щѣли да хвърлятъ въ форма на парiченъ групъ, но прѣди извършването бѣха заловени. Единиятъ се самоуби. — И Гърция въ първия моментъ възнамѣрявала да изпрати воененъ корабъ въ Солунъ за пазене на своитѣ подданници, но по желание на Портата се отказала отъ намѣрението си — Разпространения днесъ тука слухъ, че били арестувани българи въ една кѫща въ Пера, дѣто фабрикували динамитъ, не се подтвърждава. — Софийския турски комисаръ билъ извѣстилъ, че за Гергьовъ-день комитета приготовлявалъ атентати въ Цариградъ, вслѣдствие на което прѣдохранителнитѣ мѣрки бѣха усилени. Не ще съмнение, че тѣзи слухове се пръскатъ отъ комитетскитѣ членове за обезпокояване и вълнуване. — Тукъ продължаватъ многочисленитѣ обиски на кѫщи и аресувания на българи, които обаче, по признанието на самитѣ турски власти, даватъ твърдѣ малъкъ резултатъ. До сега нищо обезпокоително не се е случило, но едва сега станаха извѣстни на населението солунскитѣ произшествия, тъй като тукашнитѣ вѣстници не смѣятъ още нищо да обнародватъ.

3 ВИДА КОНЦЕРТНИ МАНДОЛИНИ.

Познатия Fialo Bonomi е изобретателя на прочутитѣ 3 вида мандолини. Неговитѣ мандолини се различаватъ отъ сѫществующитѣ разни мандолини въ това, че сѫ по-легки и по изящно изработени и съ по-силенъ и приятенъ резонансъ. Изработени сѫ отъ истински Египетски палисандръ и Канадски ябаваръ, което способствува за ясния и силенъ резонансъ. Настрояването на кордитѣ е чрезъ механически регулаторъ. На опашката (дръжката) има опрѣдѣлени точки отъ седефъ за подраздѣление на тоноветѣ. Тѣзи мандолини сѫ въведени въ много консерватории, както и въ частни дружествени употрѣбления.

Цѣни: № 1 мандолина Selva 16·75
№ 2 „ Exelsilor 22·—
№ 3 „ Triomphe 28·—
съ пощата 2 лева повече.

Продаватъ се въ ефтиния магазинъ на

Д. ХРИСТОВЪ,

София, ул. „Търговска“ № 3.

Малъкъ, лекъ и силенъ револверъ.

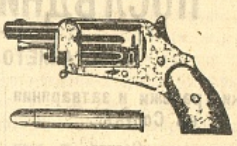

Слѣдъ 12 год. изучване и изпитване на извѣстния Физико-механикъ Velodog Galant отъ Liège, да изобрѣти револверъ, който да е по-силенъ, по малъкъ, по-лекъ и по-удобенъ за носене въ джилетенъ джобъ; едвамъ отъ нѣколко врѣме прѣстави своето творение, револвера systéme „Velo-dog“, който въ кѫсо врѣме създаде голѣмъ шумъ въ научния свѣтъ, като много усъвършенствуванъ револверъ.

Направата на револвера е отъ английски чиликъ, изработенъ парче по парче отъ ржка. Патронитѣ му сѫ динамитни, по системата на Манлихеровитѣ патрони, съ чилични обвивки, които иматъ неимовѣрна пробивателна сила и на 300 метра разстояние пронизва 7 чамови дъски по 1 с/м.

Това е сега за сега единственния револверъ, който притежава най-добритѣ качества отъ другитѣ който се прѣпоржчва на всѣкиго, който има нужда отъ вѣрна защита.

Цѣна **25 лв.**, съ поща **25.80**, съ 25—патрона 5 лв. по-вече. Продава се въ **новия ефтинъ магазинъ, Д. ХРИСТОВЪ** — София.

Новоизнамѣрена истинска шведска готвачна машина

ПРИМУСЪ

патентирана въ всички индустриялни държави.

Въ извѣстниятъ на почитаемитѣ клиенти магазинъ на

Димитръ х. Георгиевъ и С-ие.

Булеварръ Доондуковъ № 5, между много разни кухненски (готварски) и кѫщни потрѣби, вмира се за продань *и бѫрзата готвачка за отопление съ обикновенна гасъ, Шведска машина Примусъ.*

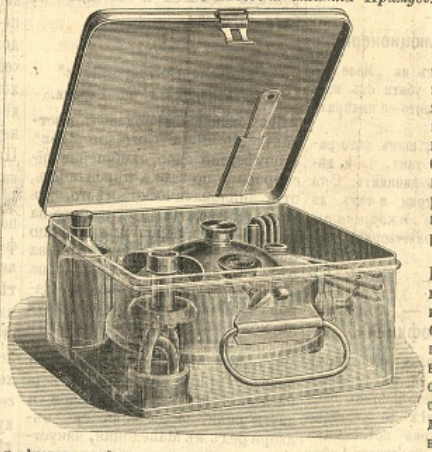

Тази машина Примусъ възварва въ 5—6 минути 2 литри вода; сѫщата за 6 минути пъкъ, за 1/4 стот. гасъ, приготовлява много добрѣ опеченъ бивтекъ, като сѫщевременно не образува абсолютно никакъвъ димъ, мирисъ и сажди.

Тази машина Примусъ има още и тия голѣми прѣимущества: че гори безъ фитилъ, икономична, практична и гарантирана отъ всѣкакъ експлозия, и благодарение на тия нейни добри качества и ефтения, намѣрила е приемъ почти въ всѣка една кѫща изъ Европа.

Всѣкой, който обича икономията и цѣни врѣмето си, нѣма да допустне този толкова сгоденъ случай, а ще побърза да се снабди съ *най практичната, най-економичната и най-ефтината машина Примусъ*, както ще види и отъ самитѣ й цѣни.

Примусъ № 0 или 4 безъ кутия струва лева 13·20
„ № 1 „ 5 „ „ „ „ 16.—
„ № 8 „ 10 въ мет. кутия „ „ 20.—
„ № 9 „ 11 „ „ „ „ „ 22.—

За всѣка машина, изпратена въ провинцията, се прибавятъ за пощенски разноски 85 стот.

Съ почитание:

5—9—30 **Димитръ х. Георгиевъ и С-ие—София.**

Постигна се цѣльта

Нѣма вече да се плаща поправка на часовникъ. Нѣма вече да се стимѣваме въ часовника, че напрѣдва или остава. — Нѣма развала, нѣма изтъркване на механизма. — Това вече е постигато отъ съвременното изобретение часовника „Omega Benheur“ — изобретение отъ прочутия авторитетъ по часовникарството Edouart Ballet—St. Imer — отъ Швейцария.

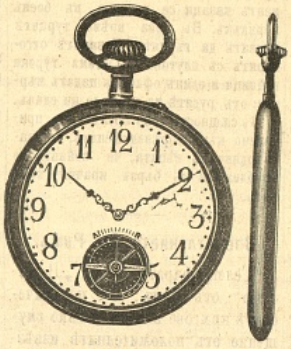

Този часовникъ въ всичкитѣ часовникарски бюра и синдикати въ цѣла Европа и Америка е издържалъ първа премия. — Този часовникъ е патентиранъ въ всички-културни държави. Той се извънредно бѫрзо разпространява въ употрѣбление на всѣкадѣ. — Тоя се фабрикува всѣки день по 800 парчета. — Той е днесъ за днесъ думата по часовникарството. Той е часовникъ, за който се дава гаранция за 20,000 лв. зл. да се платятъ на онова, който докаже че механизма на часовника може да се развали самъ отъ себе си.

Това е единъ съвръменно точенъ и неразваляемъ часовникъ; има извънредно изящна външность. Той е много тѫвакъ и едва ли не колкото една монета отъ 5 лв. — Той има открита частъ отъ механизма на циферблата, която частъ го много украсява. Той е съ съвършенно невидимо скритъ капакъ, че ако даже да се пустне въ вода, нѣма да влѣзе въ механизма.

— Прѣпоржчва се на всѣкиго тоя часовникъ, който иска да има веднажъ за всѣкога вѣренъ часовникъ. — *Цѣна 20 л. 25 ст; съ поща 21 лева.*

Продаватъ се въ *магазинъ* **Д. Христовъ**. *София* — улица Търговска № 3.

8—7—00

ОКОНЧАТЕЛНАТА разпродажба и ликвидация на бижутерайнитѣ стоки на **Стефанъ Анастасовъ** ще продължава въ ул. *„Леге“ № 17*, срѣщу Петръ С. Пипевъ.

Добъръ случаи за евтини покупки на златни, сребърни, дублирани и пр. разни потрѣби.

Голѣмъ складъ отъ сребърни часовници, ланцове отъ най-добритѣ фабрики. Продава часовници и на едро. Има една здрава голѣма желѣзна каса и пр. пр.

9—2—15

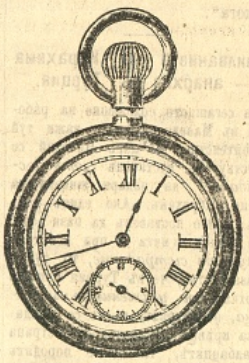

4 лв. 25 съ поща 5 лв.

Швейцарски никеловъ джобенъ часовникъ съ здрава гарантирана за 3 години машина.

Продава се въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ* — **София** улица „Търговска“ № 3.

—(5)—0

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ ДРАМАТА

„Наши Хора“

— четири дѣйствия и единъ драматически прологъ

отъ Ив. Грозевъ.

Цѣна л. 1·50, за абонатитѣ — 1·20 л.

Понеже книгата излѣзе по-кѫсно отъ печатъ отъ опрѣдѣления срокъ, подписката на абонати се продължава до 5-й Май.

На настоятелитѣ се прави отстѫпка 20 о/о; на книжаритѣ — по особени споразумѣния.

Книгитѣ се изпращатъ при получаване на паритѣ.

Адресъ: **Ив. Грозевъ,**
(Гимназияленъ учитель въ София)
9—15—5 ул. „Царь Симеонъ“, № 121

Печатница на Т. Пѣевъ.—София

Година I. София, Сѫбота, 26 Априлъ 1903 год. Брой 12.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАКЕДОНСКИ КУРИЕРЪ“ излаза всѣкидневно.
Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.
Тримѣсеченъ абонаментъ ТРИ ЛЕВА.
Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО, що се отнася до вѣстника, се адресира до Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ се приемать само за 4-та страница и се плаща на редъ (куки гармондъ):
За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особени споразумѣния.

ЛАГЪМА ПОДЪ ФРЕНКЪ-МАХЛЕ ВЪ СОЛУНЪ.

Касапскиятъ дюгенъ. — Мистериозенъ залъшъ-веркшъ. — Раздѣлянето дюгена на двѣ. — Ширината и височината на подземния лагъмъ. — Кждѣ се е дѣвала пръстьта? — Колко души и за колко врѣме сж прокопали подземния ходъ? — Намѣренитѣ акумулятори, волтови стълбове, електрически ламби и др. — Какви сж били революционеритѣ? — Прокарването на електрическата батерия. — Срутяването на почвата. — Скжсването на проводника. — Какъ сж се спасили директорътъ и секретарътъ на банката. — Какъвъ е билъ планътъ на възстанницитѣ!

Пишатъ на N. Fr. Presse отъ Солунъ, съ дата 2 Май (н. ст.). „Приде-ръ отъ единъ европейски инженеръ и единъ турски офицеръ, влѣзохъ днесъ въ лагъма, който сж изкопали българскитѣ революционери за да дигнатъ въ въздуха Отоманската Банка, пощата и цѣлия кварталъ, обитаванъ отъ чужденцитѣ (френкмахле). За щастие, на врѣме е била скъсана жицата, която е съединявала динамита подъ банката съ тоя подъ пощата и другитѣ сгради и по такъвъ начинъ прѣдотвратено е било едно нечувано нещастие, което щѣше да погуби съ стотини хора и съ милиони пѣнности. Около двадесетъ метра далечъ отъ Отоманската Банка, въ сѫщата улица, намиралъ се единъ месарски дюгенъ. Владѣтелътъ на този дюгенъ, българинъ по народность, е ималъ земане-даване за толкозъ, колкото да изплаща наема си. Поради туй, трѣбвало е да плаща на чирацитѣ и помощницитѣ си отъ своя джобъ, а не отъ печалбитѣ. Той не се е грижалъ за туй, че може единъ день да изникне несъотвѣтствие между това, което получва и онова, което харчи. Дюгенътъ е билъ раздѣленъ посрѣдствомъ една стѣна на двѣ части. Въ прѣдната часть сж се намирали луканкитѣ, жанбонитѣ, опушенитѣ езици и др. — тукъ е ставала продажбата. Въ задната часть на дюгена се е намиралъ входа въ подземието, лагъма. Послѣдниятъ е билъ 1·85 метра високъ и 90 с.м. широкъ. Въ по-нататъшното си разширение лагъмътъ е билъ здраво укрѣпенъ съ дърва, за да се прѣдотврати всѣко сгромолясване почвата. Изглеждало, че „миньоритѣ“ сж използували за постройката единъ старъ, изостаненъ каналъ.

Когато се е открилъ подземния лагъмъ, намѣрени сж били електрически инструменти, ламби, акумулатори, волтови стълбове и цѣлъ запасъ отъ апарати. Революционеритѣ сж работили, по всѣка вѣроятность денѣ само, за да не би нощѣ шумътъ при работенето да се дочуе отъ нѣкои нощни скитали. Прѣдполага се, че сж работили 6—7 души, като сж се смѣнявали двама по двама.

При прокопаването на самия лагъмъ е могълъ да работи само единъ човѣкъ, а другъ единъ е трѣбвало да изхвърля пръстьта. Останалитѣ сж приготовлявали въ нѣкоя дограмаджийница нуждния дървенъ материялъ — за подпорки и укрѣпяване на подземието. Колко врѣме е било употрѣбено за да се изкопае този подземенъ проходъ? Инженеритѣ мислятъ, че сж били нуждни 7—8 мѣсеци. Касапинътъ е наелъ дюгеня нѣщо прѣди половинъ година, и вѣроятно веднага се е почнало прокопаването на лагъма.

Кждѣ се е дѣвала изкопаната пръсть?

Ето въпроса, който занимава всички въ града. Нѣкои твърдятъ, че наблизо се намирали голѣми и изоставени вече зимници, гдѣто се е стоваряла пръстьта. Като нѣмало вече тамъ мѣсто, пълнили сж малки торби, и всѣкой българинъ, който е заминавалъ край дюгеня, отбивалъ се ужъ за да купи нѣщо, а въ сѫщность покрай покупката е изнасялъ по двѣ-три торбички съ пръсть, за да ги изтърси въ нѣкое прикрито кюше. Слѣдъ като се свършила тази работа, революционеритѣ почнали да приготовляватъ електрическата батерия. Като се увѣрили, че батерията ще може да работи успѣшно, почнали да слагатъ динамитъ, въ малки количества, които се поставяли изпърво въ края на лагъма, подъ турската поща, въ срѣдата, сѫщо и подъ Отоманската Банка. Сѫщеврѣмегно донесени били около 20 килограма остри, шилести стоманени прѣдмети, съ които могли да се прорѣзватъ и найтвърдитѣ прѣдмети. Деньтъ за атентата настаналъ. Вѣроятно, за да заблудятъ и отвлекатъ вниманието на полицията и за да отклонатъ всѣко съмнѣние и подозрѣние, революционеритѣ, на брой 10—12 души, въ деня на покушението стигнали до банката и хвърляли бомби прѣзъ оградата и прѣзъ прозорцитѣ на едното крило на банката, което било най-близо до лагъма.

Всички тѣзи българи сж били млади хора и офицери въ оставка отъ дѣйствующата българска армия. Една годѣма бомба, която експлодирала тукъ, въ банката, е срутила стѣната, затрупала мината и скжсала проводника. На това щастливо обстоятелство трѣбва да се благодари, че можа да се избѣгне едно голѣмо нещастие.

Възстанницитѣ сж дѣйствували като бѣсни, тичали сж насамъ натамъ, хвърляли сж бомби и почнали да се давятъ съ стражата, що е пазила входа на банката. Въ сѫщото врѣме пъкъ, други сж нахлули прѣзъ оградата въ банката и хвърляли адски машини въ входния коридоръ. Сѫщото е станало и въ едно отъ страничнитѣ крила на банковата сграда. За да се увеличи още повече паниката и смущението, революционеритѣ хвърляли малки бомби, съ запалени фитили, отъ прозорцитѣ на българския хотелъ, който се намира срѣщу Отоманската банка. Бомбитѣ експлодирали още съ самото си падане. Всичко това накарало стражата да изгуби и ума, и дума.

Споредъ друга една версия, електрическия проводникъ още при самото начало на атентата се билъ скъсалъ, и това накарало революционеритѣ да се въоржжатъ съ бомби и да хвърлятъ споредъ единъ планъ, начертанъ отъ по-рано. Нахлуването въ банката трѣбва да е станало прѣзъ касапския дюгенъ, отъ дѣто съзаклетницитѣ наизкачали по всичкитѣ улици, които сж заобикаляли наоколо банковата сграда. Директорътъ на банката, г-нъ Letayf, — сириецъ по произхождение, — и семейството му се спасиха по едно чудо. Жена му и дѣцата му плачеха и ревѣха отчаено, понеже отъ всички страни сж били обградени съ пламъци. Намѣрилитѣ се на мѣстото чуждестранци били принудени да хвърлятъ дѣцата прѣзъ прозореца на кухнята. Между туй, явилъ се на мѣстото на произшествието единъ патрулъ. Войницитѣ намѣрили една малка прикрита врата, която строшили съ прикладитѣ на пушкитѣ си. Прѣзъ тази врата можали да се избавятъ г-нъ и г-жа Letayf, директорътъ на банката, и секретарътъ г-нъ Guys, който показалъ голѣмо мужество прѣзъ врѣме на паниката.

Гръцкиятъ печатъ и възстанието въ Македония.

Въ вчерашния си брой ние дадохме мѣсто на двѣ телеграми отъ Атина на Балканската Агенция и на една статия, заета отъ в. „Патрисъ", издаванъ въ Ромжния, които ясно даватъ да се разбере какво е настроението на гръцкия печатъ и на гръцкитѣ управляющи сфери по македонското възстание. Ние не бихме се спрѣли нито за минута на това, което мислятъ и пишатъ гърцитѣ, ако не би се касаело да се защити една свята кауза на народа въ Македония и Одринско, който *нѣма нищо общо съ никои управляющи сфери било въ Атина, било така сжщо и въ София* и който съ цѣната на кръвьта и плътьта на своитѣ чада се стрѣми да извоюва свободата си. За честьта на тоя борящъ се народъ, за честьта на онова малцинство отъ гърци и гърчеющи се, което прошарва Македония и въ повечето случаи взима активно участие въ революционната борба, ние трѣбва, ние сме длъжни да изобличимъ хулителитѣ на борцитѣ, сквернителитѣ на една революция, които стоятъ толкова далечъ отъ народа и интереситѣ му, колкото небето отъ земята.

Прѣди всичко, любезни гърци отъ Атина и Ромжния, които тъй много негодувате противъ дѣйствията на българскитѣ комитети, знаете ли на кждѣ сж насочени тие дѣйствия, знаете ли крайната цѣлъ на тѣхната до лудость смѣла дѣятелность, въ която всѣки възстанникъ жертвува живота си? — *Тя е равноправието на всички населения, тя е автономията на Македония и Одринско, тя е свободата на народа*, за когото тржбите по всички краища, че билъ сѣ чистокръвни елини. Безъ да оспоряваме вашитѣ права надъ Македония и Одринско и надъ елинската македонска столица Солунъ (отъ кждѣто сж излѣзли славянскитѣ първоапостоли Кирилъ и Методий), позволете ни да ви зададемъ единъ въпросъ: Защо тъй негодувате, когато се настоява за автономията на Македония и Одринско? Защо, вмѣсто благодарность, пращате анатема на *всичко кално и пръстжпно, което сжществува въ България* и което, за голѣмо чудо, отива да мре за свободата на *вашия* народъ? Тогава защо бѣхте въ въторъ отъ оная самопожертвувателность, съ която ржководителитѣ на критското възстание отиваха да мратъ? Тамъ ви се притекоха и отъ нашитѣ *мрѣсни и кални българи*, а колко щастливи биха се почувствували македонскитѣ революционери, ако и Гърция имъ изпратѣше всичко свое *мрѣсно и кално*, което знае да мре за свободата на народитѣ, а васъ, *честнитѣ и патриотитѣ*, задържеше около себе си!

Вие намирате не само сегашната революция въ Македония и Одринско, а и оная отъ прѣди 25 години, съ своитѣ Ст. Загорски и Баташки кланета, за фалшиви, за подклаждани? И не ви е срамъ, и вие имате съвѣсть, вие сте хора?! Не, господа гръцки вѣстникари и политици! Не Ст. Загорското и Баташкото кланета бѣха фалшиви, не възстанието въ Македония и Одринско сж фалшиви и подклаждани, а вие, само вие сте фалшиви! Съвѣтвате народа — а познавате ли го? обичате ли го? — да не взима никакво участие въ възстанието на *Българитѣ*, защото то щѣло да бжде използувано само отъ българското правителство. Ахъ, велики фалшивикатори на исторически събития! Но защо не посъвѣтвахте тоя сжщия народъ да направи нѣщо по врѣме на гръцко-турската война? Защо не пукна нито една пушка?.. Защо вие сами не влѣзохте, та баремъ единъ счупенъ пишовъ да насочитѣ срѣщу турски гжди?

На клеветницитѣ на борецa въ Македония и Одринско ние изпращаме дълбокото си съжаление и... и прѣзрѣние. Македонскиятъ народъ, какъвто и да е той, се бори. Неговата борба е съзнателна и героична. Неговата кауза е права и свята. *Той плюе на платенитѣ и пристрастни вѣстникари, въ които лиъсва и послѣдната искра отъ човѣщина, отъ християнщина, а цѣлува и прѣгрѣщъ защитницитѣ си, безъ да прави никаква разлика между гърци, сърби, власи и българи.*

П. Г.

Отъ Македония и Одринско.

(Отъ нашия специаленъ кореспондентъ).

Солунскитѣ събития отразени въ Цариградъ.

Страхътъ въ Цариградъ. — Арестуването на българскитѣ поданници Командаровъ и Хаджи Димитровъ. — Грѫцка сѫрдцатость... — Мълва за обискъ въ кѫщата на г. Никифоровъ, прѣвъ секретарь на българския дипломатически агентъ. — Прѣдизвикателствата на турцитѣ. — Патрули изъ всички цариградски улици. — Нови арести.

Цариградъ, 23-й Априлий 1903 год.

Два дни не сж се минали отъ както ви писахъ и въ тѣзи два дни — за парграждани двѣ години — нѣколко инцидента единъ подиръ другъ даватъ много ясно да се разбере въ какъвъ смѫтенъ и утомителенъ страхъ живѣятъ тука и Турци, и Българи, и Гърци, и чужденци. Болезненото въображение за нашитѣ приятели тукъ охотно произвежда най-невѣроятнитѣ, най фантастичнитѣ слухове. А хората не се грижатъ, па и не могатъ да ги подложатъ на изпита на здравия разсждъкъ, за да изтъкнатъ тѣхната абсурдность. Тѣ ги вѣрватъ и то имъ стига.

Сждѣте, по добрѣ.

Въ недѣля или въ понедѣлникъ вечерь, богатиятъ търговецъ Никола Командаревъ, настаненъ въ Балъ-Капанъ Ханъ, *български поданникъ*, е билъ заловенъ отъ полицията, магазинътъ му затворенъ кѫщата му — цѣлъ дворецъ — обискирана.

Въ понедѣлникъ вечерь, директорътъ на българското дружество *Гирдапъ*, Хаджи Димитровъ, *български поданникъ, бившъ търговски агентъ въ Деде Агачъ*, е билъ арестуванъ, контората му затворена, кѫщата му обискирана. Но този арестъ не е тъй необяснимъ, както първия. — Г. Хаджи Димитровъ живѣелъ въ една кѫща близка до гръцкото консулство или легацията, не зная добрѣ. Гърцитѣ, отъ чиито глави сѣкашъ мозъкътъ е извѣтрѣлъ, измислили, че вече тунелътъ отъ кѫщата до легацията билъ подкопанъ и готовъ, динамитътъ туренъ; очаквалъ се е само денътъ, въ който дипломатическото тѣло ще посѣти новия гръцки посланникъ, за да се хвърли всичко на въздуха. Полицията даже открила тунела! А пъкъ прѣди нѣколко дни, бѣдницитѣ, бѣха повѣрвали, че Българитѣ ще имъ направятъ честьта да хвърлятъ съ бомби на въздуха консулството имъ, което се намира на главната улица въ Пера: полицията уловила трима души съ бомби въ ржцѣтѣ! Ние всички се питаме бога и какъ стана това? И може ли човѣшки мозъкъ да бжде тъй халюцинираненъ?

Но въ тѣзи тъмни инциденти струва ни се, че се таи нѣщо сериозно, много сериозно даже — прѣдизвикателство отъ страна на турцитѣ. Виждате, че пострадалитѣ сж български поданници; нѣщо повече, упорита мълва се носи, че полицията направила обискъ въ кѫщата на г. Никифоровъ, *прѣвъ секретарь на Българското Дипломатическо Агентство*. Страхъ ме е, че тази мълва ще бжде цѣла истина, тжжна, страшна истина, може би съ сждбоносни подслѣдствия.

Зи да мога да ви прѣдставя по-ясно състоянието на духоветѣ въ града ни, въ града на мистериознитѣ изчезвания на човѣшки сѫщества, ще прибавя, че тѣзи дни, *особено отъ снощи*, полицията е постоянно въ движение, постоянно на щрекъ. Патрулитѣ, конни и пѣши, кръстосватъ и затъпненитѣ улици. Цѣлото население, като очаква нѣщо солунско, е притиснато отъ страхъ. То даже опрѣдѣля деня: днесь, на Гергйовъ-день. Значи, ако е писано, тѣзи сж послѣднитѣ новини, които ще ви пиша. Като Българинъ, или ще бжда закланъ, или ще бжда убитъ на бойното поле, съ бастунъ въ ржка. И за васъ не ще има кой да праща новини, а за насъ... кажете едно „Богъ да прости"!

P. S. Научавамъ се, че българския мухтаринъ отъ Шипли, дѣдо Агана, е билъ земенъ отъ полицията.

Z.

ИЗЪ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПЕЧАТЪ.

Прогласяването на възстанието, съобщено на Парижския „Temps".

Вжтрѣшната организация или по-добрѣ учительтъ Дѣлчевъ, който й е душата, е свикала на съвѣтъ на едно скришно мѣсто, по всѣка вѣроятность въ планинитѣ, що заобикалятъ Битоля, всичкитѣ прѣдставители на Македонското движение, включая воеводитѣ на четитѣ, като Сарафова. Тукъ, на това мѣсто, е било обявено възстанието. Ето единъ пасажъ отъ резолюцията, що е била взета въ случая, който ми съобщава единъ отъ агентитѣ на македонското движение:

„Или до единъ ще измремъ по нашитѣ балкани и долини, или ще сломимъ турския хомотъ, подъ който пушкаме отъ вѣкове насамъ и който ни отнема всѣко човѣшко достоинство. Лозунгътъ щени бжде: „свобода или смъртъ"!

Организацията веднага разпратила тази си резолюция, подписана отъ всички присжтствующи на съвѣта, чрѣзъ особни куриери на кметоветѣ и на селскитѣ първенци, на началницитѣ на четитѣ, воеводи или бивши офицери, и по градоветѣ, включая Солунъ и Цариградъ.

Македонецътъ, отъ когото получихъ тѣзи свѣдѣния, не моли да обявя и възстанието дѣйствително и захванало, и това отъ деня, когато започнали динамитнитѣ атентати по желѣзнитѣ линии въ М.-Паша, Ангиета и всѣкидневнитѣ сражения отъ Рила до Охридското езеро. Възстанието блѣсна най-ярко въ Солунъ, но то ще се разпростре и въ Цариградъ, до самитѣ стѣни на Султанския палатъ и ще се свърши съ кланета въ Битоля, които най-сетнѣ ще пробудятъ заспалата обществена съвѣсть на цивилизования свѣтъ.

На една моя бѣлѣжка върху анархистичния характеръ на революцията, моятъ събесѣдникъ се развика:

Хората, които не познаватъ мизерното, ужасното и отвратителното положение, въ което тѣнятъ християнитѣ подъ турския яремъ, говорятъ винаги тъй. Идѣте, обаче, за мигъ въ Македония и вие ще видите колко е несправедливо да ги сравнявате съ обикновенитѣ анархисти. Ние сме нещастници, доведени до отчаяние, и се улавяме за оржжието, което най лесно може да ни помогне да сринемъ турското робство и да станемъ свободни люде. Въ всѣки случай, обаче, не може да става и дума за анархисти, когато се говори за турци. Нали турчинътъ, споредъ великитѣ думи на Гладстона, *е единъ безчовѣченъ типъ отъ човѣчеството?*

Опасното положение.

„Il secolo" пише: Въпрѣки оптимизма на официознитѣ извѣстия по произшествията въ Македония, общественото убѣждение е, че положението става все по-опасно и по опасно. Бомбитѣ въ Солунъ ускориха приключенията, които, вмѣсто да се извършватъ правилно, както въ миналото, клонятъ къмъ разрѣшението си. Какво може да бжде разрѣшението на едно подобно усложнено възвѣстие? Или безжалостнитѣ репресалии, за които Турция е опитна учителка и даде незабравимъ примѣръ въ Армения; или пъкъ войната между Турция и България. Не е възможно да си прѣдставимъ други разрѣшения.

Българскитѣ чети, които прѣминаха Македонскитѣ граници и които се борятъ неописуемо храбро срѣщу турскитѣ орди, сж доста слаби за да си извоюватъ единъ благополученъ успѣхъ. Извѣстно е, че царьтъ заповѣда на българското правителство да не взима участие въ македонскитѣ движения, нито пъкъ да ги покровителствува. Въ една официална нота царьтъ заяви, че Русия не ще даде нито една рубла, нито една капка кръвь въ случай, че България би прѣдизвикала войната съ Турция; принудени сме да мислимъ, че това е една комедия. Въ всѣки случай, ние се намираме прѣдъ една голѣма катастрофа. Войната на балканитѣ може да избухне всѣки моментъ и отговорностьта за нея ще падне върху антагонизмитѣ на Европейскитѣ кабинети, защото отъ алчностьта за завоевания не знаиха и не можаха да разбератъ показания уровъ отъ Мацини*); да се направи една конфедерация отъ балканскитѣ държавици, която конфедерация щѣше да бжде доста силна, за да се възпротиви на рускитѣ и австрийски нахлувания къмъ югъ; отъ тогава се измина повече отъ половинъ вѣкъ и тая конфедерация отдавна щѣше да бжде въ пжтя на цивилизацията; а не сега да стоятъ оние клети населения, изоставени отъ свѣтлина и въ постоянна гражданска борба съ лошото управление на мюсюлманитѣ.

Европейски делегати при Хилми Паша.

Споредъ едно, „Laffan"-ово извѣстие отъ Виена, австрийскитѣ военни кораби въ Солунъ само тогава ще извадятъ войска на сухо, когато се яви нужда да се защитятъ австрийски подданници. Понеже положението въ Македония се влошава, то пакъ се възприе прѣдложението да се прибавятъ европейски делегати при Хилми-паша.

Настроението въ Будапеща.

„Berl. Tagblatt" съобщава, че пристигналитѣ извѣстия отъ Солунъ, какво градътъ гори на повече отъ 40 мѣста и повече отъ 100 души сж убити, прѣдизвикаха тукъ голѣмо вълнение. Сега за сигурно смѣтатъ, че *походътъ на австрийскитѣ войски въ Македония* ще настжпи, защото Турция не ще бжде въ състояние сама да потуши възстанието.

*) Мацини е италиянски публицистъ и писатель, и заедно съ Гарибалди дѣйствуваше за обединението на Италия; той искаше републиканско управление въ Италия и биде наказанъ съ смъртъ за това си искане.

Война между Турция и България.

На „Secolo“ телеграфиратъ отъ Виена: „Положението на Изтокъ се развива много бурно и предвѣщава опасности. Турцитѣ, ожесточени отъ динамитнитѣ покушения на българитѣ, рѣшили сѫ да предприемать едно клане надъ послѣднитѣ; и наистина, подобно нѣщо е станало въ Турция; масса българи сѫ изклани вече — то като че бѣше една кървава баня. Липсуватъ допълнителни свѣдѣния. *Опасностьта за една война между България и Турция расте. Военнитѣ кржгове искатъ да заставятъ Султана да обяви войната.*(к.н.)Портата въ съгласие съ силитѣ ще прати ултиматумъ на България, като ще я обвини като подстрѣкателка и покровителка на солунскитѣ покушения“.

——

Македонския въпросъ въ Италиянската камара.

Депутатътъ Fortis е отправилъ завчера едно запитване до министра на външнитѣ по дѣйствията на правителството въ сегашното положение на македония. Министрътъ Моринъ отговорилъ: „Правителството слѣди съ будно око работитѣ, които ставатъ въ Македония и върши онова, което е уместно и съгласно съ обстоятелствата. Ние не можемъ да не отиваме въ съгласие съ другитѣ сили, които най-вече сѫ загрижени въ работитѣ на изтокъ, за да може да се турне край на безредицитѣ, или поне да се отстранятъ опасноститѣ. Невъзможно ни е да дѣйствуваме въ случая сами на своя глава, още повече, че силитѣ заставляватъ Портата да даде нѣкакви реформи на ония провинции, отъ гдѣто се очакваха усложнения. Положението въ Македония е наистина сериозно, но за него може да се дѣйствува още спокойно и благоразумно, защото всичкитѣ сили желаятъ миръ и сѫ рѣшили да го поддържатъ. Его защо ние сме напълно съгласни съ тѣхнитѣ дѣйствия и постъпки“

——

На „Pester Lloyd“ отъ Виена.

За динамитнитѣ атентатори въ Солунъ пристигнаха до разни фирми, които иматъ сношения съ тамъ, депеши, които бѣха, непонятни но отъ които се виждаше, че нѣщо настръхно е станало въ Солунъ. Една гласеше: „Намъ нищо не се случи“. Друга: „Щастливи се избавихме“. Трета: „Спасени сме“. Всички правѣха впечатлѣние, че изпращачитѣ знаятъ, какво се е случило въ Солунъ, но което турската цензура е спрѣла. Едвамъ покжсно Лендербанкъ получи слѣдната телеграма отъ Banpue de Salonidue „Банкъ Отоманъ дигната на въздуха. У насъ незначителенъ пожаръ“.

——

Нито за, нито противъ.

„Die Zeit“: Въ тукашнитѣ официални кржгове се изтъква, че изпращането на военнитѣ кораби въ Солунъ не трѣбва да се схваща нито като мѣрка въ полза, нито като такава въ вреда на македонското движение“.

——

Силитѣ и македонскиятъ въпросъ.

„Wiener Zeitung“ съобщава за разговора на единъ свой сътрудникъ съ единъ дипломатъ, който му казалъ, че, както се вижда, Франция и Англия не сѫ вече съгласни съ другитѣ сили, що се отнася до подобрѣние положението въ Мзкедония (по рецептата на Австрия и Русия б. р.).

——

Повечето атентатори избѣгали.

Телеграфиратъ отъ Бѣлградъ на „N. Fr Presse“. „Вчерашниятъ и днешниятъ тренъ докараха много бѣжанци отъ Солунъ, конто съобщаватъ, че тамъ положението е твърдѣ критическо. Повечето отъ сѫщинскитѣ автори на атентаторитѣ сполучили да избѣгатъ, сатова пъкъ повече отъ 100 души, у конто сѫ намѣрени оржжия и динамитъ, сѫ бяли арестувани. Около 20 души отъ арестуваниѣ били убити.

——

Настроението въ Италия.

Отъ Римъ телеграфиратъ на „Die Zeitt“, че всички вѣстници се занимать съ Солунскитѣ събития и се страхуватъ, че войната е неизбѣжна. Султанътъ ще си спомни, какъ той прѣзъ 1897 г., въ една тежка минута, си помогна чрѣзъ една побѣдоносна война.

——

Изъ „Уставна Сѫбия“.

„Въ „Топхането“ водена е истинска борба, въ която особно се отличилъ единъ възстаникъ, който въ единъ ханъ тамъ наблизо юнашки се е бранилъ, като хвърлялъ непрѣстанно бомби. Поради него погинали сѫ и много негови другари, а не малко и войници и полицейски.

Опитали се да нападнатъ и на барутния складъ, дѣто сѫ паднали двама стражари, отъ които единиятъ, както казватъ, билъ евреинъ.

И на 17 ап. нѣмъ сѫ вършели нападения. Тогава имало нападатели и въ еврейско облѣкло, 18 души мъже, облѣчени като мъже, и други жени, облѣчени като турки. Нато даже дѣцата и дѣчицата не сѫ стояли съ скрѣстени рѫцѣ, а тичали сѫ навсѣкждѣ и сѫ хвърляли динамитъ.

——

Интервю съ българския дипломатически агентъ въ Виена.

На „Secolo“ телеграфиратъ отъ Виена: Д-ръ Пожановъ, български дипломатически агентъ тукъ, биде интервиранъ отъ Allgemeine Zeitung и даде безпокоителни декларации. Той казва, че България рѣшително се бори противъ възстанието, та иска подържането на мира; но възстаналитѣ не ще се побоятъ отъ присѫтствието на флотитѣ въ Солунъ. Слѣдъ нѣколко дни ще чуемъ, че европейскитѣ войски сѫ слѣзли на брѣга, за да предприематъ единъ походъ противъ възстаналитѣ; това може би ще повдигне ненадѣйно източния въпросъ.

——

Обискирани българи въ Цариградъ.

„N. Fr. Ppesse“ съобщава, че въ Цариградъ сѫ били направени безброй обиски меджу българитѣ, но нищо не е било намѣрено.

——

Köln. Zeitung за реформитѣ.

Германскиятъ мѣродавенъ вѣстникъ Kölniche Zeitung пише, че настоящето положение въ Македония и Солунъ щѣло да забави прокарването на австро-рускитѣ реформи. Важното е, че това било всеобщото убѣждение на силитѣ.

——

Солунъ и великитѣ сили.

(Die Zeit)

Въ Солунъ владѣе тишина, нови атентати не станаха. За да възстанови реда, Турция взима „необходими мѣрки“, а въ дипломатическитѣ кржгове се стараятъ да се утѣшатъ съ надеждата, че нѣма да станатъ усложнения. А печатътъ иначе се държи къмъ тѣзи събития. Като изключимъ онѣзи вѣстници, които, повлияни отъ директивитѣ на външнитѣ министерства — разбира се „отъ любовь къмъ отечеството“ — се мачатъ да потушатъ горчивата истина, тукъ-тамъ се появяватъ и критики. „Temps“ съжалява, че се е дошло до такива насилия, каквито станаха въ Солунъ, съвѣтва обаче да не се хвърлятъ въ едно гърне единичнитѣ дѣла на отчаяни хора заедно съ освободителното движение и да не се осжжда туй движение, защото онѣзи вършатъ пакости. Официалната руска преса още не се изказа за събитията. Панславистиитѣ вѣстници сѫ поразе и, тѣ съжаляватъ за сѫдбата на тежко потиснатия български народъ и се страхуватъ, че Австрия, подъ прѣдлогъ на тури редъ и тишина, ще окупира Македония. „Новое Время„ би могълъ най-добрѣ да ни прѣдаде сегашното настроение на русите. За солунскитѣ събития той пише: „Събитията въ Македония ни докарватъ до това убѣждение, че още дълго врѣме трѣбва да чакаме, за да се възстанови редътъ и да се въведатъ реформитѣ. Но колкото по-дълго трае тоя кризисъ, толкозъ по неясно става, какви събития ще настанатъ. Дипломацията е съгласна, тя е миролюбива, а и липсва енергия. Тя вѣма оная необходима рѣшителность да убѣди Портата, че сѫ необходими коренни реформи, а на възстаниитѣ да уясни, че безцѣлни и безполезни сѫ тѣхното революционно дѣло и стремѣжи. Ако това е така, то по-добрѣ би било да не се зачеква въпросътъ за реформитѣ, та да не се възбуждатъ у подчиненитѣ на Султана християни неизпълнимиа надежди. Ако реформитѣ сѫ обявени и тѣхното закжснение въ въвеждането може да докара до твърдѣ опасни усложнения; въпрѣки общитѣ стрѣмежи да се запази statu-quo тг, „Н Вр.“ е убѣдено, че покварено турско управление не е въ състояние да въведе реформи въ Македония, и указва на сѫдбата на Критъ, който прѣстана да е гнѣздо на развирци само слѣдъ като се намѣсиха силитѣ.

Слѣдъ това вѣстникътъ говори за гледището на „Македоно-Одрински Куриеръ“, на „Прѣпорецъ“ и на другитѣ български вѣстници и свършва така:

Тъкмо туй положение на работитѣ, както и минутната настанала „тишина“, задължава европейската дипломация да се откаже отъ съвършенно пропадналата политика на камилското птиче. Нуждаятъ ли се още отъ рѣки кръвь и нови жертви? Ще чакатъ ни, дордѣ станатъ по-ужасни звѣрства, та едва тогава да се намѣсятъ?

——

Австрия и Русия се канятъ да „омиротворяватъ“

„Köln Zeitung“ обнародва единъ рапортъ, споредъ който положението въ Македония става се по-сериозно. Силитѣ сѫ рѣшени да накажатъ арнаутитѣ да почувствуватъ силата ими. За тая цѣль въ случай че дѣсницата на Турция не би била достатъчна, тогава ще да се остави другъ нѣкой да работи, а именно: Русия и Австрия, които взѣли върху си надзирването за въвеждането на реформитѣ. Въ чуждитѣ компетентни кржгове се разискватъ вече мѣркитѣ, които ще трѣбва да се взематъ за да се принуди Турция да дѣйствува Повече отъ явно е обаче, че едно насилие върху албанцитѣ отъ страна на Турция ще да е равносилно съ една албано-турска война, послѣдствията на които ще бѫдатъ много лоши за тая държава, отъ колкото когато друга нѣкоя държава би дѣйствувала за да въведе редъ въ страната.

——

Настроението въ Атина и България.

Отъ Атина телеграфиратъ на „Die Zeit“, че тамъ всички изказватъ желание да не се попрѣчи на Турция, щото тя строго да прѣслѣдва причинителитѣ на българскитѣ дѣйствия.

И отъ Бѣлградъ телеграфиратъ на „H.Fr.Presse“, че въ тамошнитѣ кржгове строго се осжждало дѣйствието на атентаторитѣ.

Една кървава баня за българитѣ въ Солунъ.

Отъ Берлинъ Телеграфиратъ на „Die Zeit“. Късно надвечерь пристигна тукъ официално извѣстие отъ Солунъ, че турското население извършило страшно клане-зладъ българитѣ — смутители на мира — у които се намирало динамитъ.

——

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

ВЪЗСТАНИЕТО ВЪ СОЛУНЪ.

Паниката въ Битоля. — Стрѣлба изъ улицитѣ.

Цариградъ, 24 априлъ. — Споредъ съобщения на Портата, вчера заранья въ Битоля българитѣ стрѣляли срѣщу турския кварталъ, съ което се произвело паника и стрѣлба въ пазаръ. Валията взѣлъ всички нобходими мѣрки за пазене на града и на консулствата. Мнозина нарушители на тишината бидоха арестувани и редътъ се възстанови. — Портата опровергава вѣстникарскитѣ свѣдения, че послѣдниятѣ произшествия се дължали на нейната слабость и недостатъчната и воля да пази реда, като казва, че тя е доказала противното. —

——

Самоотровени.

Цариградъ, с. д. Споредъ официални депеши, числото на убититѣ българи въ Солунъ възлиза на 35, отъ които нѣколко сами сѫ се отровили.

——

И друго възстание.

Мадридъ, с. д. — Споредъ извѣстия отъ Мелила, станало кърваво сбиване между възстаниитѣ и императорскитѣ войски въ Медина, близо до Фецъ. Възстаниитѣ завзѣли позициитѣ на войскитѣ. Загубитѣ и отъ двѣтѣ страни сѫ голѣми.

——

Явяването на френската флота въ Солунъ.

Парижъ, с. д. — Министерството на марината даде заповѣдь къ Тулонъ за изпращането на една дивизия отъ военни кораби въ Солунъ.

——

Подозрѣни владици.

Споредъ твърдението на турцитѣ, ако Струмишкиятъ владика Герасимъ самъ не напустне епархията, щѣлъ да бѫде изгоненъ съ сила.

Както се говори, всички български владици строго се пазятъ като подозрѣни лица. И както се вижда, Портата е рѣшена и спрямо тѣхъ да употрѣби сѫщитѣ мѣрки. Най-подозрѣни сѫ Битолския и Велешкия владици.

——

И Екзархътъ — революционеръ

Турскитѣ власти подозиратъ и българския Екзархъ и го надзиратъ тайно. Подигнатъ е въпросъ да се взематъ мѣрки и за неговото изгонване, но до сега още нищо не е рѣшено. (Очудва ни обстоятелството, гдѣто тази толкова важна за насъ, българитѣ, телеграма на Correspondenz Bureau не е съобщена отъ нашата агенция. По всѣка вѣроятность, тя е смотолявена въ София... б. р.)

——

Братия Алатини избѣгали отъ Солунъ.

На „Мале Новине“ съобщаватъ отъ Ристовацъ че братия Алатини съ семействата си избѣгали отъ Солунъ въ Австрия.

——

Италия и България.

Италиянскитѣ вѣстници съобщаватъ, че министрътъ на външнитѣ дѣла, по поводъ на едно запитване въ камарата по балканскитѣ работи, заявилъ че ще изпрати въ София едно вѣщо и опитно лице за италиянски прѣдставитель.

Обръщаме вниманието на г. г. настоятелитѣ си да прочетатъ съобщението ни, помѣстено на четвъртата страница.

Манифестътъ на Албанцитѣ въ Италия.

Албанския комитетъ въ Палермо отправя слѣдния манифестъ къмъ Албанцитѣ въ Италия:

„Извѣстията, които пристигатъ всѣки день отъ Албания и Македония, която е тоже албанска — сѫ безпокоителни и прѣдвѣщаватъ опасения; за туй ние, Албанцитѣ въ Италия, не можемъ да останемъ равнодушни; ние, що носимъ въ сърдцата си геройския духъ на нашитѣ прадѣди, които проляха кръвьта си по полетата на оние земи за да ги защитятъ отъ отоманското нахлуване, ние не можемъ да стоимъ мълчишката.

„Нашитѣ братия, които не могатъ да емигриратъ отъ бащиния край, сѫ изоставени на произвола на славянскитѣ народности, които може би ще иматъ надмощие надъ тѣхъ; славянитѣ мислятъ, че е дошълъ часътъ за да възтържествуватъ, за туй тѣ днесь възставатъ.

„Вие знаете, че Македония е нераздѣлна часть отъ Албания; деньтъ, въ които славянитѣ биха сложили краякъ въ албанския край — ще бѫде втория нещастенъ день за насъ, албанцитѣ. Слѣдъ нахлуването на мюсюлманитѣ, народния орелъ, който прѣхвърка високо надъ прѣводителството на Скендеръ бей, трѣбва ли да сгъне сега крилѣтѣ си? Това не може и не трѣбва да бѫде. Нашата история ни казва, че едно врѣме, когато турцитѣ нахлули въ Албания, всички наши съотечественици, които сѫ се намѣрили по чужбина, сѫ се върнали за да влѣзатъ въ редоветѣ на борбата за защитата на отечеството.

„Ние, ако не искаме да бѫдемъ прѣзрени синове, тѣрбва да пратимъ помощьта си на нашитѣ братия оттатъкъ морето и да се приготвимъ за настѫпающия рѣшителенъ часъ за всѣки Шкипитаръ“.

Отъ Corriere della Sera.

До г. г. настоятелитѣ.

Администрацията на в. „М О.-Куриеръ“ — за начина на уравняване смѣткитѣ на вѣстника — съобщава на г. г. настоятелитѣ си слѣдното:

1) Всички оние отъ тѣхъ, които получаватъ отъ 100 — 300 броя, уравняватъ смѣткитѣ си всѣка седмица;

2) Всички оние, които получаватъ отъ 50 — 100 броя, уравняватъ смѣткитѣ си всѣки 15 дни;

3) Настоятели, които получаватъ по малко отъ 50 броя уравняватъ смѣткитѣ си или всѣки двѣ седмици, или на края на всѣки мѣсецъ.

Непродаденитѣ броеве се повръщатъ въ края на всѣки мѣсецъ. За избѣгване на излишни пощенски разноски, настоятелитѣ ще знаятъ, че за всѣки първи 100 гр. се лепятъ марки по 3 стотинки, а за всѣки послѣдующи — по 2 ст.

Частното абониране става или направо въ администрацията, ул. „Гурко“ № 107, или при околийскитѣ и окръжни настоятели, и то САМО ВЪ ПРѢДПЛАТА: за мѣсецъ — 1 левъ, за 3 мѣсеца — 3 л.

ОТЪ АДМИНИСТРАЦИЯТА

Излѣзе отъ печатъ

първата книга отъ

„ХАЙДУШКА ПОЛЯНА“

македонска литературна сбирка.

Намира се за продань въ книжарницитѣ: Хр. Олчевъ, Ив. Б. Касѫровъ и Т. Ф. Чипевъ-София.

Цѣна 1 левъ. 3—15—4

Противъ зѫбоболъ.

Извѣстявамъ на почитаемата публика, че, слѣдъ дългъ трудъ и голѣмо старание, изнамѣрихъ единственния цѣръ само за продупченитѣ болни зѫби, който моментално прѣмахва болѣстьта. Цѣната на едно шише 1·50 ст. За провинцията 2 л. съ поща, паритѣ въ пощенски записъ или бонъ. Марки не приемамъ.

Адресъ: *Тица Георгиевъ* София

6—8—29

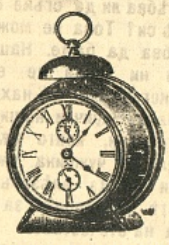

3 лева 45 ст. съ поща 4 лева

Американски часовникъ и будилникъ за маса съ гарантиранъ правиленъ вървежъ за 5 години се продава въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ* — София.

ЦИГУЛКИ, изработени отъ мѣстенъ материалъ, ще намѣрите отъ най-добъръ изборъ въ работилнята на *Наумъ К. Томалевски*, улица „Левски“, срѣщу аптеката на „Пенчевъ“. *Цѣни най износни*

3 ВИДА КОНЦЕРТНИ МАНДОЛИНИ.

Познатия Fialó Bonomi е изобретателя на прочутитѣ 3 вида мандолини. Неговитѣ мандолини се различаватъ отъ сѫществующитѣ разни мандолини въ това, че сѫ по-легки и по изящно изработени и съ по-силенъ и приятенъ резонансъ. Изработени сѫ отъ истински Египетски палисандръ и Канадски ябаваръ, което способствува за ясния и силенъ резонансъ. Настрояването на кордитѣ е чрезъ механически регулаторъ. На опашката (дръжката) има опрѣдѣлени точки отъ седефъ за подраздѣление на тоноветѣ. Тѣзи мандолини сѫ въведени въ много косцерватории, както и въ частни дружествени употрѣбления

Цѣни: № 1 мандолина Selva 16·75
№ 2 „ Exelsilor 22·—
№ 3 „ Triomphe 28·—
съ пощата 2 лева повече.

Продаватъ се въ ефтиния магазинъ на

Д. ХРИСТОВЪ,

София, ул. „Търговска“ № 3.

Малъкъ, лекъ и силенъ револверъ.

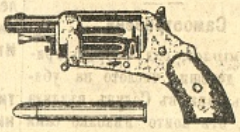

Слѣдъ 12 год. изучване и изпитване на извѣстния Физико-механикъ Velodog Galant отъ Liége, да изобрѣти револверъ, който да е по-силенъ, по малъкъ, по-лекъ и по-удобенъ за носене въ джилетенъ джобъ; едвамъ отъ нѣколко врѣме прѣстави своето творение, револвера sysréme „Velo-dog“, който въ кѫсо врѣме създаде голѣмъ шумъ въ научния свѣтъ, като много усъвършенствуванъ револверъ.

Направата на револвера е отъ английски чиликъ, изработенъ парче по парче отъ ржка. Патронитѣ му сѫ динамитни, по системата на Манлихеровитѣ патрони, съ чилични обвивки, които иматъ неимовѣрна пробивателна сила и на 300 метра разстояние пронизва 7 чамови дъски по 1 сѫм.

Това е сега за сега единственния револверъ, който притежава най-добритѣ качества отъ другитѣ който се прѣпоржчва на всѣкиго, който има нужда отъ вѣрна защита.

Цѣна **25 лв.**, съ поща **25.80**, съ 25—патрона 5 лв. по-вече. Продава се въ **новия ефтинъ магазинъ, Д. ХРИСТОВЪ** — София.

Новоизнамѣрена истинска шведска готвачна машина

ПРИМУСЪ

патентирана въ всички индустриялни държави.

Въ извѣстниятъ на почитаемитѣ клиенти магазинъ на

Димитръ х. Георгиевъ и С-ие.

Булевардъ Доондуковъ № 5, между много разни кухненски (готварски) и кѫщни потрѣби, намира се за продань и *бързата готвачка за отопление съ обикновенна гасъ. Шведска машина Примусъ.*

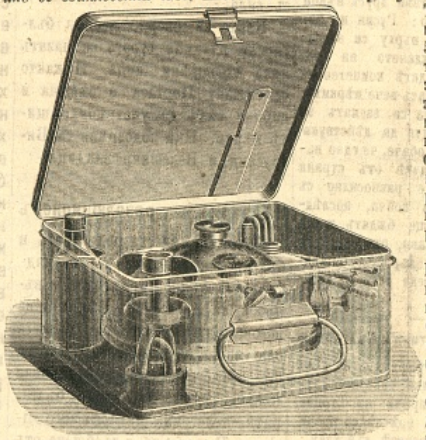

Тази машина Примусъ възварва въ 5—6 минути 2 литри вода; сѫщата за 6 минути пъкъ, за 1/4 стот. гасъ, приготовлява много добрѣ опеченъ бивтекъ, като сѫщевременно не образува абсолютно никакъвъ димъ, мирисъ и сажди.

Тази машина Примусъ има още и тия голѣми прѣимущества: че гори безъ фитилъ, икономична, практична и гарантирана отъ всѣкаква експлозия, и благодарение на тия нейни добри качества и ефтения, намѣрила е пресмъ почти въ всѣка една кѫща изъ Европа.

Всѣкой, който обича икономията и цѣни врѣмето си, нѣма да допусне тѣзи толкова сгоденъ случай, а ще побърза да се снабди съ *най практичната, най-икономичната и най-ефтината машина Примусъ*, както ще види и отъ самитѣ и цѣни.

Примусъ № 0 или 4 безъ кутия струва лева 13·20
„ № 1 „ 5 „ „ „ „ 16.—
„ № 8 „ 10 въ мет. кутия „ „ 20.—
„ № 9 „ 11 „ „ „ „ 22.—

За всѣка машина, изпратена въ провинцията, се прибавятъ за пощенски разноски 85 стот.

Съ почитание:

6—9—30 **Димитръ х. Георгиевъ и С-ие — София.**

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА“ и у повечето настоятели се продаватъ слѣднитѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „На майкитѣ — за дъщеритѣ“, (кратки свѣдѣния по женската физиология и хигиена), въ текста съ 17 фигури, стр. 196. Цѣна 1·20. Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойка книга е прѣпоржчена отъ Министерството на Народното Просвѣщение за дѣвойкитѣ отъ дѣвическитѣ гимназии, и прогимназии, прѣминали 12 годишна възрастъ.

2) **А. Ваккаро.** „Еволюция на любовьта“, цѣна 30 ст.

3) **Жанъ Дюбуа.** „Графиня Монте Кристо“, романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) **В. Буренинъ.** — „Ромъ“, трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) **Викторъ Хюхо.** — „За свободата на обучението“, рѣчь, държана въ Французското Законодателно Събрание на 15 Януарий 1850 г. Цѣна 10 ст. 6—14—10

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА,

София, ще намѣрите: голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Зола, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Дикенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата . . (Заедно съ I томъ — 6 л.).	2 80
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България — 2л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формали. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доц. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко страници по земледѣлието . . .	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ севѣро-източ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пъстъръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопжтъ	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевъдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага.

8—3—3 **Отъ книжарницата.**

„БИБЛИОТЕКА“

списание за литература, популярна наука и обществени знания.

Излиза въ началото на всѣки мѣсецъ въ обемъ срѣдно 12 печатни коли (192 страници) и струва:

Въ Княжеството: 1) За ученици, студенти, юнкери и войници — 10 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие; 2) за всички останали 12 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие по три лева, или пъкъ при получването на всѣка книга по единъ левъ на мѣсецъ.

Въ странство — три бѣли меджидии или 15 л златни годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие.

Всѣки може да се абонира и само на едно или нѣколко отъ съчиненията, които влизатъ въ сп. *„Библиотека“*. Абониралитѣ се по тоя начинъ ще плащатъ по десеть стотинки на всѣка печатна кола (16 страници).

„Библиотека“ е най евтиното списание въ Княжеството, защото дава на обогатитѣ си годишно 144 печ. коли за 10 и 12 л.;

„Библиотека“ ще бѫде най цѣнното списание, защото ще даде на българския читатель 16 съчинения на най-прочути автори само за 10 и 12 лева;

„Библиотека“ може да се получава отъ всѣкиго, защото абонаментната стойность се плаща по левъ на мѣсецъ срѣщу 12 печатни коли (192 страници) полезно четиво и още по-полезни знания;

„Библиотека“ ще удовлетвори всѣкиго, защото всѣки може да се абонира само на оние съчинения, които му се правятъ, срѣщу 10 ст. за печатна кола (16 страници)

Желающитѣ да се абонираръ на списанието *„Библиотека“* и на отдѣлнитѣ съчинения, които влизатъ въ него, трѣбва да се отнесатъ до специалнитѣ ни настоятели въ околийскитѣ и окръжни градове, или пъкъ направо до стопанина.

Всѣки може да се абонира и при пощенскитѣ писалища.

Книга I ва се препечатва.

На никой отъ настоятелитѣ ни не се прави отстѫпка по-голѣма отъ 20 о/о.

Стопанинъ: **П. Геннадиевъ.**

3—12—10 *София, ул. „Раковски“ № 78.*

Печатница на Т. Пѣевъ.—София

Година I. София, Недѣля, 27 Априлъ 1903 год. Брой 13.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.

Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ ТРИ ЛЕВА.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN JOURNAL QUOTIDIEN

Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО, що се отнася до вѣстника, се адресира до Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ се приемать само за 4-та страница и се плащат на редъ, туки гарондъ:

За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пати — особени споразумѣния.

КАРБИНСКИТѢ ГЕРОИ.

Карбинци! Злочесто македонско село, злочесто по тежката участь, що изпита, но велико по безстрашието и нечуваното до сега самопожертвуване, що показаха неговитѣ защитници-борци.

Карбинци! Ето още едно ново, свѣтло име, което на вѣчни врѣмена ще напомнюва какъ изкупва сега измѫченията македонски робъ своята свобода.

Карбинци! Кого не очуди, кого не смая ти само съ двата, послѣднитѣ твои два деня, прѣкарани въ оная ужасна, кървопролитна битка, славата на която съ твоето име се разнесе по четиритѣ краища на свѣта!

Срѣщу една стань отъ 2500 души ти, само съ 25 души, можа да устоишъ, да водишъ 25 часа единъ неравенъ, но паметенъ за нашитѣ душмани двубой.

Двадесеть и петь часа твоитѣ юнаци, вѣрни на клетвата, що бѣха дали, не напустнаха своитѣ постове, и, когато останаха безъ патрони, тѣ рѣшиха вѣрдъ развалинитѣ да намѣрятъ своитѣ гробове.

Карбинци! Ти не сѫществувашъ вече; безпощадната рѫка на твоя вѣковенъ мѫчитель те изравни съ земята, като подвърга всичко подъ ножа и пламъцитѣ на опустошителния пожаръ. Озвѣреняятъ тиранинъ поиска да не остане нито поменъ отъ тебе. Но . . . той не знаеше, че изъ твоитѣ развалини ще възкръсне друго Карбинци, прѣдъ което бѫдащитѣ поколѣния ще благоговѣятъ. А това е величавиятъ споменъ, що ти остави; това е оная велика епопея отъ подвизи на самопожертвувания, които така достойно ти заслужи. Това е священниятъ за насъ поменикъ отъ имената на героитѣ, които издъхнаха подъ твоето небе; на борцитѣ, които съ кръвьта си поръсиха твоитѣ мегдани — за да поникне твоето безсмъртие.

Карбинци! честито си, че даде мѣсто на гробове, макаръ безкръстни, на оние, които бѣха дошли за тебе да умратъ и умрѣха ведно съ тебе!...

Не! Тѣ не сѫ умрѣли! Тѣ живѣятъ въ нашитѣ сърдца, въ нашитѣ души.

Прѣдъ насъ сѫ тѣ; ние ги виждаме и сега даже, какъ тѣ, вѣрдъ твоитѣ пламъци, неуловими недосѣгаеми отъ смъртьта, съ пѣсни какъ налитатъ на дивитѣ душмански орди и съ викове „ура“! и съ мълноносницитѣ бомби въ рѫцѣ какъ си пробиватъ пѫть, за да налетятъ на нови пълчища . . . . . .

А кои бѣха твоитѣ защитници, прославено Карбинци? Ние съ гордость ще посочимъ тѣхнитѣ имена.

I.

Артилерийскиятъ унтеръ-офицеръ **Гено Димитровъ**, роденъ прѣзъ 1877 год. въ с. Струпецъ (Вратчанско), гдѣто е свършилъ 4-о отдѣление Въ 1899 год. е постѫпилъ да отбие своя дългъ къмъ България въ 2-й артил. полкъ, гдѣто е билъ зачисленъ въ списъцитѣ на 6-а батарея. За своето добро поведение и знание на службата подъ редъ е бивалъ произвежданъ и свършва тая служба съ двѣ нашивки на пагонитѣ си. Голѣмото влечение къмъ войнишкия животъ го заставя втори пѫть да постѫпи въ редоветѣ на войската като свърхсроченъ фейерверкеръ, какъвто остава до 27 Декемврий м. г. Обаче, послѣднитѣ събития въ Македония, ужаснитѣ новини, които идѣха по това врѣме отъ измѫчената и облѣта въ кърви Македония, не можаха да не му повлияятъ. Той не можеше да остане хладнокръвенъ къмъ страданията на единъ народъ, по кръвь нему близъкъ, и въ желанието си поне отчасти да му помогне, той напустна службата и влѣзе въ редоветѣ на самитѣ борци, които имаха нужда отъ неговитѣ войнишки добродѣтели и знания.

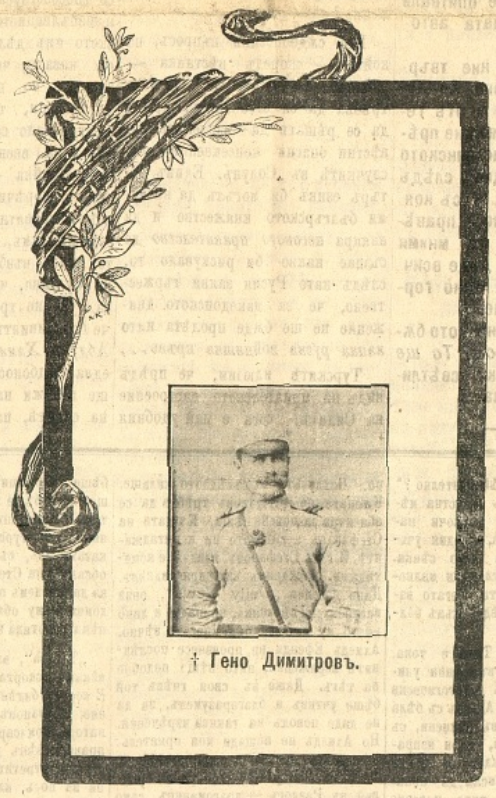

† Гено Димитровъ.

Тукъ той се прѣдаде всецѣло на работата. Той видѣ, колко полезенъ може да бѫде за братята роби, като тѣхенъ боеви наставникъ, всецѣло, духомъ и тѣломъ, той се прѣдаде на дѣлото, което отдавна бѣ омаяло неговата непокварна, чиста, идеална душа.

Благодарение на неговата прѣдвидливость, неговото безстрашие и безграничната му прѣданность на дѣлото, ползувайки се въ пълната вѣра на всички, съ които имаше работа, нему биваха възлагани най-тежкитѣ мисии.

И той винаги оправдаваше това довѣрие.

За него прѣчкитѣ бѣха срѣдство да заякне и безъ това силниятъ му духъ, лишенията — бѣха му наслада, работата — почивка; кога самичъкъ, кога съ другари, той бѣ прѣбродилъ своя районъ и нѣмаше човѣкъ, който да не бѣ останалъ омаенъ отъ него.

Гено! Само това име бѣше доста да окуражи и най-отчаяния робъ; само това име бѣ доста да повлече цѣли села слѣдъ себе.

И личната храбрость, неговиятъ примѣръ на безстрашие — това бѣше оружието, съ което завладѣваше сърдцата на селенитѣ.

Вѣрата въ него и надеждитѣ, що му възлагаха, бѣха безгранични.

Но . . . . смъртьта рано покоси неговия животъ.

На 13 мартъ т. г., слѣдъ двудневенъ ожесточенъ, кръвопролитенъ и неравенъ бой, той биде убитъ въ с. Карбинци, като даде достоенъ примѣръ какъ трѣбва да се бори и какъ да се умира за свободата на народа.

Макаръ и рано загиналъ, той доблестно изпълни своя дългъ.

И днесъ, когато ние спомнюваме неговата паметъ, не можемъ да не изкажемъ дълбоката си признателность за сторенитѣ отъ него трудове, и отъ името на измѫчениитѣ роби, за които той умрѣ, да прѣклонимъ глава прѣдъ неговата самоотвержена служба на освободителното дѣло и да кажемъ:

„Легка пръсть на неговитѣ страдалчески кости и миръ на праха му“,

Поклонъ прѣдъ твоята паметъ, храбрий и неустрашимий Гено!

В К.

На клеветницитѣ на революционната организация въ Македония и Одринско.

Въ бр. 638 на в. „В. Поща“ се появи една статия, подъ заглавие „На забъркана дипломация“, въ която писачътъ между другото обвинява Вѫтрѣшната Организация въ това, че при основанието си се била поставила „подъ опеката на една велика сила, близка до Македония, която отпущала пари и оржжие, която ѝ набавяла барутъ и динамитъ, съ единственото условие, да не се закача нейния филиалъ въ Солунъ“. Писачътъ на това отдава и появяването въ Австрия (близката до Македония държава) на вѣстника „Zeit“, който, споредъ него, „получава своитѣ свѣдѣния направо отъ Македонската Вѫтрѣшна Организация“.

До като трѣбва да бранимъ тая организация отъ нападкитѣ на цѣлъ свѣтъ, ние скърбимъ твърдѣ много, за гдѣто сме принудени да сторимъ това и противъ нападкитѣ на българския печатъ. Въ всѣки случай, ще се възползуваме отъ случая да заявимъ категорично:

1) Че революционната организация въ Македония и Одринско е изникнала по силата на обстоятелствата, че е рожба отъ една страна на една безподобна тирания, отъ друга — на едно съзнателно и годно за културно развитие население, което дава всички средства и елементи на тая организация;

2) Че Вѫтрѣшната Организация не е правила съ никоя държава никаква политика, че отъ никого никога не е получавала никакви срѣдства и оржжия, барутъ и динамитъ, и че всичко това тя си е набавяла чрѣзъ срѣдства на народа, посветенъ въ нейното дѣло;

3) Съ най голѣма положителность сме въ състояние да заявимъ, че „Zeit“ не е получавалъ своитѣ свѣдѣния отъ Вѫтрѣшната Революционна Организация и че македонскитѣ революционери по малко отъ всичко сѫ обръщали внимание на онова, което пишатъ европейскитѣ вѣстници, за да дадатъ, споредъ това, и насока на своитѣ дѣйствия;

4) Изказваме най голѣмото си възмущение, за гдѣто дори и въ княжеството се намиратъ хора, които оскърбяватъ Вѫтрѣшната Организация тъкмо тамъ, кѫдѣто тя трѣбва най много да се почита — въ нейната самостойность; оскърбяватъ активнитѣ македоно-одрински дѣйци тъкмо тамъ, кѫдѣто тѣ най-много трѣбва да се уважаватъ — въ тѣхната съзнателна борба съ всички елементи, които сѫ се опитвали да похитятъ тѣхната автономность.

Че това, което ние твърдимъ тука, е вѣрно, се доказва най подиръ и отъ героичната борба, която не прѣстава да води християнското население въ Турция и слѣдъ като дипломацията — съ която то го клеветатъ, че е правѣло ужъ нѣкакви си мними компромиси — му даде всичко, достатъчно за едно горчиво разочарование.

Близкото, сѫдбоносното бѫдаще е прѣдъ насъ! То ще хвърли и една ярка свѣтлина на нашето минало.

Австрийскиятъ печатъ за една евентуалча турско-българска война.

Въ послѣдния си брой N. Fr. Presse печати една уводна статия, която засѣга пръснатитѣ напослѣдъкъ слухове за една война между България и Турция. Като говори за смущението и ожесточението, което сѫ произвѣли въ Илдѫзъ-Кьошкъ послѣднитѣ събития въ Солунъ, вѣстникътъ казва, че подъ влиянието на извѣстни лица, Султанътъ е поставенъ прѣдъ изкушението, да даде единъ подобающъ урокъ на българското княжество. Считайки за виновно послѣдньото, Илдѫзътъ може да бѫде съблазненъ отъ утѣшителната перспектива, която му разкрива една война съ България. Нищо по-опасно и по-безполезно за Султана и Турция не би могло да има отъ едно рѣшение да се послѣдватъ съвѣтитѣ, които прѣпоржчватъ подобна една акция — добавя вѣстникътъ. Австрия и Русия гарантираха на Турция териториалната цѣлость срѣщу прокарването на прѣдписанитѣ отъ тѣхъ реформи. Statu-quo-то, запазването на което е толкова симпатично за европейскитѣ правителства; това statu-quo, което прѣдставлява една гаранция за европейския миръ, би ли могло да се запази въ случай, че избухне една война между Турция и България? И би ли се локализирала тая война така, както — до сега поне — се е локализирало македонското брожение?

Ето сѫдбоносния въпросъ, на който — споредъ вѣстника — „Илдѫзъ-Кьошкъ“ и Портата трѣбва да си отговорятъ, прѣди да се рѣшатъ да извлекатъ извѣстни опасни консеквенции отъ случкитѣ въ Солунъ. Единъ остъръ езикъ би могълъ да вразуми българското княжество и да накара неговото правителство да съзнае какво би рискувало то, слѣдъ като Русия заяви тържествено, че за македонското движение не ще бѫде пролѣта нито капка руска войнишка кръвь...

Турскитѣ илюзии, че прѣдъ видъ на приятелското настроение на Силитѣ, сега е най удобния моментъ да се даде на България единъ урокъ, който да и „държи влага“ за дълго врѣме, тѣзи илюзии би трѣбвало — казва вѣстникътъ — да се разсѣятъ, тъй като не може да се прѣдвиди какво би докарала една война между Бѣлгария и Турция. За всѣки случай, съ туй — както ни учи опитътъ на миналото — не само че не би се отложила оная ориенталска катастрофа, отъ която Европа трѣбвало да се пази, но могла да се ускори даже.

Особно важно е дългото заключение на тоя толкозъ авторитетенъ и мѣродавенъ вѣстникъ, което прѣдаваме почти цѣло:

„Въ случай че Турция се хвърли върху България съ своята военна сила, то тя ще бѫде елементътъ, който ще разколебае statu-quo-то, ще съкрути реформаторското дѣло, ще заплаши всеобщия миръ, а съ туй ще тури край и на гаранцията за своята тетиториялна цѣлость. И слѣдъ побѣдоносната война съ Гърция, Турция изкупи славата на своитѣ оржжия съ изгубването на Критъ. Трѣбва ли Илдѫзъ Кьошкъ и Портата да забравятъ това? Дальновидната мѫдрость е била характерна за турската дипломация: сега обаче тя се нуждае най-вече отъ тая мѫдрость. На Босфора трѣбва да знаятъ, че съвмѣстното желание на Австро-Унгария и Русия е да се ограничи смазването на македонската революция въ турскитѣ прѣдѣли. Работа на силитѣ е да вразумятъ българското правителство, че тѣхното желание е да се способствува за завършването и изпълнението на реформаторското имъ дѣло. Ако за войната сѫ казали, че се знае дѣ тя започва, но не и гдѣ тя може да свърши, то това положение би трѣбвало сега — прѣдъ видъ на една евентуална турско-българска война — да намѣри своето краснорѣчиво приложение. По всѣка вѣроятность, войната не ще свърши тамъ, гдѣто вѣрватъ въ тоя мигъ възбуденитѣ съвѣтници на Султана, четя ще се спре. И за туй, не трѣбва да се вѣрва, че боязливиятъ и недовѣрчивиятъ Абдулъ Хамидъ ще се рѣши на една сѫдбоносна авантюра, и че ще положи на карта гаранцията на силитѣ, па може би и сѫдбата на Турция и своята. Съ такава една авантюра, въ най успѣшенъ случай, той не би спечелилъ нищо, а въ най лошъ — може да изгуби всичко“...

ХРОНИКА.

Македонски митингъ въ столицата.

Въ недѣля, на 27 того, 2 ч. слѣдъ обѣдъ, на площада „Позитано“ ще има митингъ, свиканъ по инициативата на македоно-одринскитѣ студенти въ София, дружеството Екатерина Симитчиева и др. Цѣльта на митинга ще бѫде: да обсѫди послѣднитѣ случки въ Солунъ и да протестира високо прѣдъ свѣта за прѣзратния характеръ, който се дава на тие събития.

Ние похвалязаме инициативата и канимъ софийската публика да се стече и докаже съ своята резолюция, че солунскитѣ покушения не сѫ дѣло на „анархисти“, стоящи далечъ отъ стрѣмленията на угнетенитѣ християнски населения, а изразъ на недоволството и отчаянието на послѣднитѣ.

Панихида за Стойю С. Ичевъ и Романъ Мишайковъ.

Въ недѣля, на 27-ий того, въ катедралната църква, „Св. Краль“ ще бѫде отслужена панихида за упокоение душитѣ на загиналитѣ на 6-й того, въ сражението при върха „Готенъ“, Стойчо С. Ичевъ и Романъ Мишайковъ, ученици отъ VII класъ на Софийската Мѫжска Гимназия. Поканяваме всички приятели на покойнитѣ, както и всички съчувственици на Мак. Одринското освободително дѣло, за което Стойчевъ и Мишайковъ се самопожъртвуваха, да присѫтствуватъ на панихидата.

Нашитѣ съболѣзнования на опечаленитѣ семейства.

Джонъ Макдоналдъ на границата.

Нашиятъ специаленъ кореспондентъ отъ Кюстендилъ ни телеграфира:

„Джонъ Макдоналдъ пристигна тукъ, за да се срѣщне съ нѣкои македонски емигранти и узнае нѣщо по движението. „Венелинъ“.

Панихида за падналитѣ борци.

Отъ Фердинандъ, съ дата 23 Априлъ, получихме слѣдната телеграма:

Днесъ тукъ се отслужи панихида за падналитѣ борци за свободата на Македония и Одринско: А. П. Стояновъ, Т. Саевъ, Пано Ангеловъ, Никола Равашола. Драгомановъ.

Писмата на Джонъ Макдоналда.

(Специални кореспонденции на Лондонския вѣстникъ „Дейли Нюсъ“)

ПРѢЗЪ МАКЕДОНИЯ.

7) **Едно село отъ ужаси.**

Въоржженията помакъ.

Джумая
Мартъ 23/903 г.

Ахмедъ обръща внимание.

Както и да е, Ахмедъ сѣдна на вратата, като че ли да размишлява за стратегическото положение. Слѣдъ една малка пауза, Ангелъ, невнимателно мѣкайки се около прозореца, на който азъ сѣдѣхъ, изпустна възклицание на сѣщалнето на прозореца и пакъ се оттегли отъ него. Но Ахмедъ ринва изведнажъ, изъ възклицание, разтвори го и почна да вика, като че ли бѣше ранен. Неговия мекъ и убѣдителенъ гласъ се обърна на дрезгавъ и свирѣпъ, като почна да кряска: „сания Ангелъ комитаджия — всички комитаджии! — Ангеле! той прѣстана; кѫдѣ е Ангелъ?“ Завъртѣ се нагорѣ надолѣ. „Кѫдѣ е Ангелъ?“ „Кѫдѣ е дѣйствително?“ Когато невинния Ахмедъ напустна мѣстото си отъ вратата и скочи напрѣдъ къмъ прозорцитѣ, младия учитель, Ангелъ, изфайка като сѣнка. Неговия усмихнатъ погледъ и малкото движение съ главата, когато изчезна, значеше: „Напрѣдъ, къмъ Балкана!“

„Сания Ангелъ!“ Така е това. Младия Ангелъ живѣ, въ военна униформа, въ фамилиарен педагогически костюмъ тукъ. Младия Ангелъ съ бѣла кожена шапка, обутъ въ вълнени, съ кожа пороѫбени чорапи, стои изправенъ въ военно облѣкло, съ пушка въ рѫка, като че ли иска да покаже, че единъ учитель знае повечко начини да възпитава младитѣ македонски синове — какъ да стрѣлятъ и трепатъ турцитѣ, отъ колкото да учи малкитѣ дѣца на четмо и писмо. Всѣки портретъ въ възрасна бѣше портретъ „комитаджийски“ съ оржжие. Но понеже Ангелъ не се вижда, Ахмедъ реве, удря звѣрски на вратата съ камшика си, дава заповѣди на джандармитѣ, които сѫ разположени около кѫщата. Тѣ тичатъ нагорѣ съ пушки на рамо. Окупиратъ вратата. Разпръскатъ се по двора. Нахлуватъ въ съсѣдното жилище. Кѫщата на Стефановъ трѣбва да се обискира за повече нѣща. Кѫщата на Стефановъ е гнѣздото на комитаджиитѣ. И г-нъ Стефановъ, младия, е комитаджия, маскиранъ като драгоманинъ. Дано неговия „Deily News“, онзи вагабонтски вѣстникъ, пропадне и дано името му изчезне отъ книгата вѣчно. Ахмедъ Ефенди не произнесе послѣднитѣ изражения, нито нѣщо подобно на тѣхъ. Даже въ своя гнѣвъ той бѣше учтивъ и благоразуменъ, за да не даде поводъ на такива изрѣчения. Но Ахмедъ не пощади моя приятель. „Америка—десеть години учение въ Америка и Берлинъ—говори за трамвай въ Разлогъ — драгоманинъ, само драгоманинъ“. Ахмедъ изкряска съ единъ подиграваренъ жестъ. Той не бѣше трогнатъ отъ увѣренята на моя приятель, г-на Стефанова, че той нѣмаше нищо общо съ портретитѣ, освѣнъ, че последна на тѣхъ.

Напрѣдъ при каймакамина.

„Вие произвеждохте буря отъ нищо, казахъ азъ; „човѣкътъ за арестуване е Ангелъ, не Стефановъ“. Ахмедъ разтърси главата си. Константинъ е компрометиранъ, Константинъ бѣше съдружникъ съ бригандитѣ, защото, не бѣше ли Ангелъ неговъ приятель? Константинъ е турски подданникъ, „съ турски паспортъ“. Добрѣ, казахъ азъ, съ надежда да вдигна обсадата на Стефановата кѫща, трѣбва да отидемъ при каймакамина въ Мехония и му обяснимъ работата. „Азъ нѣма да отида безъ Ангелъ“, каза той.

„Тогава“, азъ отговорихъ, „ще повикамъ ескорта и ще отида самичъкъ. Ескорта, бидѣйки на мое разположение, по заповѣдь на генералъ губернатора, комисаръ, нѣмаше какво да прави освѣнъ да се съгласи. Той постави портретитѣ въ червената си кърпа за носъ, като прибави къмъ тѣхъ и нѣкои парчета отъ книгата, въ която стоеха, и двѣ или три отъ моитѣ тефтерчета, които бѣха на масата. Нашия ескортъ бѣше готовъ и слѣдъ нѣколко минути ние бѣхме на сѣдалата си. Селянитѣ изпълниха портитѣ, прозорцатѣ и входа, тѣй като слухъ се пръсналъ, че нѣщо неприятно се случило.

И сега, поради глупавата капризна на изменлемата сѫдба, десеть годишнинъ изгнанникъ намира себе си внезапно още единъ пѫть въ изгнание; защото той не само е „unpeu suspect“, но той е и съ „комитаджиитѣ“. По тази причина той не трѣбва да размѣни ни дума съ баща си, съ майка си и съ сестритѣ си, които той познаваше, когато бѣше дѣте — тѣ така сѫщо бѣха компрометирани“. Така тѣ гледатъ мълчиката на насъ и ние тръгваме. По пѫтя за Мехония, Ахмедъ, говори колкото може, но той говори на себе си. Той реве, като споменѫ името на Ангела, който го излъга. Той пѫти, сиѣе се саркастически, когато разчитаява съ гласъ върху съзклятиятѣ, които говорятъ за трамваи въ Разлогъ и академическа кариера въ Америка. „Ан“—! Но не повече. Думата се сѫкъса на двѣ, щомъ полицейския възи надлѣ, защото неговия конь се спъна въ една дупка и изхвърли горделивия ѫзачъ въ едно недостойно положение. Страхъ ме е да не би моя непочтенъ смѣхуларецъ да е взѣлъ и мене за нѣкой „комитаджия“, и „подпалвачъ“, когато, дано аллахъ съсѣне.

(Слѣдва).

Отъ Македония и Одринско.

Писмо отъ Щипъ.

Положението въ града. — Участьта на арестуванитѣ 30 души. — Начина, по който бидоха арестувани. — Заплъваонто имъ. — Избъгването на учителитѣ при четата.

Въ допълнение писмото отъ 17-й т м., бързамъ да ви съобща нѣкои подробности по арестуването на 30-тѣ наши съграждани. Нѣкой си х. Коле Гърковъ билъ заставенъ отъ властьта да подхвърли въ дукяна на Мише Чакржчиевъ единъ списъкъ отъ 30 души граждани, въ който списъкъ се казвало ужъ, че тѣ ще вдигатъ вече възстанието. Веднага слѣдъ това, нѣколко девриета (стражари) огиватъ въ казания дукянъ, улавятъ Мише и го откарватъ въ хукюмата. Едноврѣменно съ това бидоха арестувани и отбѣлѣзанитѣ въ списъка лица, които, работейки си на дукянитѣ, не сж подозирали даже, че имъ е скроенъ такъвъ кюлафъ. Закарватъ ги въ затвора, безъ да имъ съобщатъ причинитѣ за това. Горното се подтвърдява още и отъ думитѣ на джеза-реизието, казани на хазаина му: „пазя се да не подхвърлятъ и въ твои дукянъ такъвъ списъкъ", съ което искалъ да го прѣдупрѣди, за да вземе нуждитѣ съотвѣтсвующи мѣрки. Въ списъка били отбѣлѣзани и учителитѣ Мише Костовъ и Блаже Пуздерлиевъ; обаче послѣднитѣ, знаейки участьта, която ги очаква, успѣли наврѣме да избѣгатъ и се присъединатъ къмъ мѣстната чета. Затворенитѣ се обвинявали отъ властьта, че едни ужъ щѣли да излизатъ комити, а други че ужъ поддържали семействата на бѣжанцитѣ, които отъ нѣкое врѣме насамъ много зачестиха, чуствувайки се несигурни за живота, имота и честьта си подъ егидата на нашия царь. Никой не знае какво ще стане съ тѣзи нещастници. Днесь каймакаминътъ е повикалъ прѣдсѣдателя на общината, попъ Владе, за да закълне затворенитѣ, че ще мируватъ, та да ги освободи. Обаче още никой не е пустнатъ на свобода. Каймакамината е искалъ или да му прѣдставатъ учителитѣ Костовъ и Пуздерлиевъ, или затворенитѣ, иначе, нѣма да бждатъ освободени. Освѣнъ това, той е накаралъ попъ Владе да свика събрание отъ гражданитѣ и да ги закълне да мируватъ, въ противенъ случай каймакаминътъ изрично заявилъ: *„турчинъ да не сѣмъ, ако не изгора цѣлия градъ съ женитѣ и дѣцата барабаръ"*. Това негово закапване всѣли ужасъ и трепетъ у всички ни и всѣки очаква днесь утрѣ да осъмне прѣдъ една грозна касапница. Господъ да ни е на помощь! И селянитѣ още не сж пустнати и, както изглежда, всички затворници нѣкоя нощь непадѣйно ще бждатъ откарани на вѣчно заточение, безъ да знае нѣкой гдѣ сж и какво ще стане съ тѣхъ.

Горко на!

Военнитѣ турски сили въ Битоля противъ възстанницитѣ. Настроението на турското население.

Гарнизонътъ въ Битоля има четири баталнона и 12 батареи и е въ състояние да посрѣщне всѣкакви случайности. Съобщения отъ кжсно вечерьта описватъ вълнението, както и достатъчностьта на военнитѣ мѣрки, и казватъ, не мухамеданского население е силно огорчено и че се опасявали отъ нападения противъ християнското население, но още нищо не станало и се вѣрва, че ще бжде възпрѣно отъ взетитѣ военни мѣрки. Не се подтвърждава прочее разпръснатия слухъ, че въоражени мухамедани нападнали българитѣ.

— —

Сраженията при с. Оризари и с. Цапари и динамитнитѣ покушения въ Битоля.

По вчерашнитѣ безредици въ Битоля се получиха единодушни консулски съобщения. При селото Оризари, 2 километра на сѣверо-изтокъ отъ града, и въ селото Цапари, 12 километра на западъ отъ града, станѫха сбивания съ чети, вслѣдствие на което се разпръсна и слухътъ, че четитѣ ще навлѣзатъ въ града. Едноврѣменно съ тоза при главната джамия и при друга една малка джамия се хвърлиха динамитни бомби, които не експлодираха. Единъ отъ дѣйствующитѣ биде заловенъ. Пазарътъ и всичкитѣ дюкяни се затвориха, а населението се затвори въ кжщигѣ си. Валията взѣ енергични охранителни мѣрки.

— —

България непричастна въ динамитнитѣ покушения въ Солунъ

Споредъ турски източници, досегашнитѣ разслѣдвания на произшествията въ Солунъ не сж дали никакъвъ материялъ, който да уличава България въ тѣхното приготовление или спомагане, нито въ внасянето на динамита.

— —

Полеви сждъ въ Битоля. Ареститѣ и обискитѣ продължаватъ.

На 4 май н. с. е обявено откриването на полевой сждъ, безъ да е обявено военно положение. Полицейскитѣ дирения на комитетски съмишленници, динамитъ и други подозрителни нѣща се продължаватъ енергично съ съдѣйствието на войската. Градътъ се пази добрѣ денемъ и нощемъ. Редътъ не се нарушава. Успокоението настжпи, търговията и съобщенията започнаха.

— —

Колко българи сж арестувани въ Битоля и околностьта?

Битоля и въ околностьта му се арестуваха до сега нѣколко стотинъ българи.

— —

Кървавото сражение при с. Крапча.

При съобщеното сбиване въ селото Крапча, Битолски вилаетъ, сж ранени двама офицери и много турски войници. Четата, която е състояла отъ десетъ души, е съ вършено изтрѣбена. Въ околнитѣ села сж арестувани тридесетъ души.

Канлж-куле и часть отъ „Пиргитѣ". № 7.

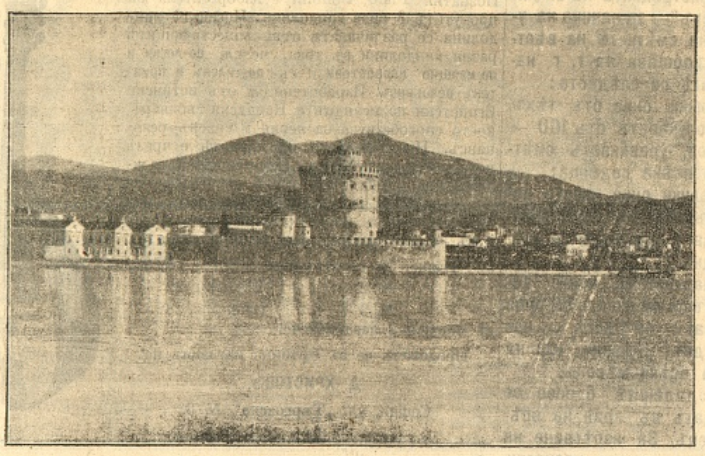

Редакцията е взѣла необходимитѣ мѣрки да даде на читателитѣ си въ 9 броя на в. „М. О. Куриеръ" по една снимка на отдѣлни части на гр. Солунъ. Когато всички тие 9 снимки се съединятъ, читательтъ ще има прѣдъ себе си пълната панорама на гр. Солунъ и залива му, театръ на послѣднитѣ покушения на македонскитѣ революционери. Всѣка снимка ще бжде нумерирана, за улеснение на читателитѣ.

Дебаркирането на европейски войски въ Македония. Убити европейци.

Извѣстията, че чужди войски сж дебаркирали, сж съвършенно безосновни. При безредицитѣ нито единъ австриецъ не е убитъ. Търговца Трьомплеръ бѣше швейцарецъ.

—

Задържани войски въ Солунъ и мобилизиране на други.

За да се освободятъ задържанитѣ въ Солунъ баталиони отъ конянската редифна дивизия, които бѣха прѣдназначени за армията на Омеръ Ружди Паша, заповѣда се мобилизирането на останалитѣ 6 баталиона редифи отъ малоазийската редифна Денизлийска бригада.

— —

Измѣнения на австро-рускитѣ реформи. Комитетитѣ виновни.

Вѣстникарскитѣ извѣстия, че прилаганото реформитѣ на двѣтѣ сили щѣло да се спрѣ, не сж вѣрни, но естествено е, че случившитѣ се събития при продължението на прилагането на реформитѣ ще се взематъ въ внимание и ще прѣдизвикатъ извѣстни измѣнения на реформитѣ. За всѣко влошаване на администрацията въ тритѣ вилаети, както и залавянето въ прилагането на реформитѣ сж виновни комитетитѣ.

— —

Турция приготовляза войната.

Послѣднитѣ новини отъ Цариградъ твърдятъ, че войнственото настроение противъ България расте силно. Европейскитѣ сили правятъ голѣми усилия, за да успокоятъ султана и да избѣгнатъ войната. Изглежда, че Портата не ще се спрѣ прѣдъ нищо и прави серьозни приготовления за къмъ България.

— —

Турцитѣ противъ България.

На „Il Secolo" телеграфиратъ отъ Лондонъ: Турцитѣ сж силно разтревожени на България и сж готови да прѣминатъ границата. Тѣ знаятъ, че отъ това не ще имать никаква полза, но сж убѣдени, че постжпката имъ ще застави Русия да дойде въ Варна и Бургасъ и веднажъ окупирани тия два града, рускитѣ войски не ще се оттеглятъ вече и въпросътъ е свършенъ веднѫжъ за винаги.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

ВЪЗСТАНИЕТО ВЪ МАКЕДОНИЯ.

Нападение върху Битолския барутенъ складъ.

Отъ Бѣлградъ телеграфиратъ на „N. Fr. Presse", че на 6-й Май (н. с.) български атентатори сж се опитвали да дигнатъ на въздуха единъ барутенъ складъ въ Битоля, но войската попрѣчила. По този поводъ сж станали сбивания по улицитѣ. Имало убити и ранени.

— —

Зиновиевъ при великия везиръ.

Die Zeit се научава отъ Цариградъ, че Зиновиевъ е направилъ нови прѣдложения за неудържимото положение въ Македония.

— —

Барутниятъ складъ 10 пѫти нападанъ.

„Temps" съобщава, че барутния складъ въ Солунъ и военнитѣ припаси 10 пѫти сж били нападани прѣзъ нощьта на покушенията отъ една чета отъ 25—30 души, които хвърляли бомби срѣщу военния кордонъ — за да си про, биятъ пѫть за къмъ складано сж били отблъсвани.

— —

Цариградъ, 25 априлъ. — (направо) Слѣдъ Селямлъка има ауденция френския посланникъ Констанъ, който прѣдстави на Султана френския министръ на просвѣщението Шонио. Слѣдъ него има ауденция англійския посланникъ съръ Охоноръ и найпослѣ грѫцкия пълномощенъ министръ Гринарисъ. — Султанътъ заяви, че мѣркитѣ, взети за поддържането реда и тишината въ европейскитѣ вилаети, сж задоволителни.

Цариградъ, с. д. — (направо) Високата Порта обявява за невѣренъ слухъ, че се открилъ подземенъ хода подъ тукашното помѣщение на Отоманската банка.

Парижъ, с. д. — Отъ Тулонъ извѣстяватъ на агенцията „Хавасъ", че броненоситѣ кроазьори „Латушъ-Тревиль" и „Портюо" тръгнали прѣзъ нощьта за Солунъ. „Галилей" е тоже готовъ за пѫть.

— —

Князътъ и Султанътъ.

Султанътъ — споредъ Pester Lloyd — е апелиралъ съ едно писмо до българския князь за да вземе послѣдния по-енергични мѣрки противъ комитетитѣ *въ интереса и на двѣтѣ страни.*

— —

Заплашителни писма до европейскитѣ посланници въ Цариградъ.

Berliner Tagblatt се научава отъ Цариградъ, че тамошнитѣ европейски посланници, между които и австрийския, сж получили прѣзъ послѣднитѣ дни заплашителни писа отъ революционния комитетъ.

— —

Турция не ще българския търговски агентъ въ Битоля.

Портата е отправила нота до правителството въ София, като изиска настоятелно отстраняването на Българския търговски агентъ въ Битоля, к ято е заподозренъ въ македонскитѣ работи.

— —

Обискъ на единъ датски параходъ.

Портата заповѣда на своя консулъ въ Пирея да обискира двѣ пълни каси, находящи се въ единъ датски параходъ, спрѣлъ до пирейского пристанище. Тѣе двѣ каси биля прѣхвърлени въ датския параходъ отъ българа при Солунъ.

— —

Руски дяволувания.

Въ Цариградъ вѣрватъ, че Русия иска да тласне Турция въ нови заплитания и послѣ да се намѣси, като помирителка, за да извлече лични ползи.

— —

Помощи отъ Италия за Македония.

Депутатитѣ Барцвали, Мацца и Де Марниисъ, професоръ Сержи и Е оре Ферари пратили окружно и свикали едно събрание онзи день, въ четвъртъкъ, съ цѣль да обмислятъ начини за да намѣрятъ и събератъ срѣдства за въ полза на Македонцитѣ.

До г. г. настоятелитѣ.

Администрацията на в. „М. О.-Куриеръ"—за начина на уравняване смѣткитѣ на вѣстника—съобщава на г. г. настоятелитѣ си слѣдното:

1) Всички оние отъ тѣхъ, които получаватъ отъ 100 — 300 броя, уравняватъ смѣткитѣ си всѣка седмица;

2) Всички оние, които получаватъ отъ 50—100 броя, уравняватъ смѣткитѣ си всѣки 15 дни;

3) Настоятели, които получаватъ по-малко отъ 50 броя уравняватъ смѣткитѣ си или всѣки двѣ седмици, или на края на всѣки мѣсецъ.

Непродаденитѣ броеве се повръщатъ въ края на всѣки мѣсецъ. За избѣгване на излишни пощенски разноски, настоятелитѣ ще знаятъ, че за всѣки първи 100 гр. се лепятъ марки по 3 стотинки, а за всѣки послѣдующи — по 2 ст.

Частното абониране става или направо въ администрацията, ул. „Гурко" № 107, или при околийскитѣ и окръжни настоятели, и то САМО ВЪ ПРѢДПЛАТА: за мѣсецъ — 1 левъ, за 3 мѣсеца — 3 л.

ОТЪ АДМИНИСТРАЦИЯТА

Излѣзе отъ печатъ

първата книга отъ

„ХАЙДУШКА ПОЛЯНА"

македонска литературна сбирка.

Намира се за проданъ въ книжарницитѣ: Хр. Олчевъ, Ив. Б. Касжровъ и Т. Ф. Чипевъ-София.

Цѣна 1 левъ. 4—15—4

Противъ зжбоболъ.

Извѣстявамъ на почитаемата публика, че, слѣдъ дългъгъ трудъ и голѣмо старание, изнамѣрихъ единственния цѣръ само за продупченитѣ болни зжби, който моментално прѣмахва болѣстьта. Цѣната на едно шише 1·50 ст. За провинцията 2 л. съ поща, паритѣ въ пощенски записъ или бонъ. Марки не приемамъ.

Адресъ: *Гиша Георгиевъ* София

7—8—30

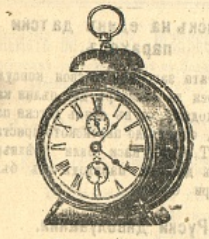

3 лева 45 ст. съ поща 4 лева

Американски часовникъ и будилникъ за маса съ гарантиранъ правиленъ вървежъ за 5 години се продава въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ*—София

ЦИГУЛКИ, изработени отъ мѣстенъ материалъ, ще намѣрите отъ най-добъръ изборъ въ работилнята на *Наумъ К. Томалевски*, улица „Левски", срѣщу аптеката на „Пенчевъ". *Цѣни най-износни*

---

3 ВИДА КОНЦЕРТНИ МАНДОЛИНИ.

Познатия Fialo Bonomi е изобретателя на прочутитѣ 3 вида мандолини. Неговитѣ мандолини се различаватъ отъ сжществующитѣ разни мандолини въ това, че сж по-легки и по изящно изработени и съ по-силенъ и приятенъ резонансъ. Изработени сж отъ истински Египетски палисандръ и Канадски ябаваръ, което способствува за ясния и силенъ резонансъ. Настрояването на кордитѣ е чрезъ механически регулаторъ. На опашката (дръжката) има опрѣдѣлени точки отъ седефъ за подраздѣление на тоноветѣ. Тѣзи мандолини сж въведени въ много косцерватории, както и въ частни дружествени употрѣбления

Цѣни: № 1 мандолина Selva 16·75
№ 2 „ Exelsilor 22·—
№ 3 „ Triomphe 28·—
съ пощата 2 лева повече.

Продаватъ се въ ефтиния магазинъ на

Д. ХРИСТОВЪ,

София, ул. „Търговска" № 3.

Малъкъ, лекъ и силенъ револверъ.

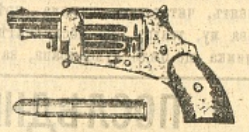

Слѣдъ 12 год. изучване и изпитване на извѣстния Физико-механикъ Velodog Galant отъ Liége, да изобрѣти револверъ, който да е по-силенъ, по малъкъ, по-лекъ и по-пдобенъ за носене въ джилетенъ ужобъ; едвамъ отъ нѣколко врѣме дѣстави своето творение, револвера sysréme „Velo-dog", който въ кжсо врѣме създаде голѣмъ шумъ въ научния свѣтъ, като много усъвършенствуванъ револверъ.

Направата на револвера е отъ английски чиликъ, изработенъ парче по парче отъ ржка. Патронитѣ му сж динамитни, по системата на Манлихеровитѣ патрони, съ чилични обвивки, които иматъ неимовѣрна пробивателна сила и на 300 метра разстояние пронизва 7 чамови дъски по 1 с/м.

Това е сега за сега единственния револверъ, който притежава най-добритѣ качества отъ другитѣ който се прѣпоржчва на всѣкиго, който има нужда отъ вѣрна защита.

Цѣна **25 лв.**, съ поща **25.80**, съ 25—патрона 5 лв. по-вече. Продава се въ **новия ефтинъ магазинъ, Д. ХРИСТОВЪ** — София.

Новоизнамѣрена истинска шведска готвачна машина

ПРИМУСЪ

патентирана въ всички индустриялни държави.

Въ извѣстниятъ на почитаемитѣ клиенти магазинъ на

Димитръ х. Георгиевъ и С-ие.

Булеваръ Довлуковъ № 5, между много разни кухненски (готварски) и кжщни потрѣби, намира се за продажба и *бързата готвачка за отопление съ обикно*вен *газъ*, *Шведска машина Примусъ.*

Тази машина Примусъ възварва въ 5—6 минути 2 литри вода; сжщата за 6 минути пъкъ, за 1/4 стот. гасъ, приготовлява много добрѣ опеченъ бивтекъ, като сжщевременно не образува абсолютно никакъвъ димъ, мирисъ и сажди.

Тази машина Примусъ има още и тия голѣми прѣимущества: че гори безъ фитилъ, икономьчна, практична и гарантирана отъ всѣкаква експлозия, и благодарение на тия нейни добри качества и ефтения, намѣрила е прѣмъ почти въ всѣка една кжща изъ Европа.

Всѣкой, който цѣни икономията и цѣни грѣмето си, нѣма да допусне тѣзи толкова стодевъ случай, а ще побърза да се снабди съ *най-практичната, най-икономичната и най-ефтината машина Примусъ*, както ще види и отъ самитѣ и цѣни.

Примусъ № 0 или 4 безъ кутия струва лева 13·20
„ № 1 „ 5 „ „ „ „ 16.—
„ № 8 „ 10. въ мет. кутия „ „ 20.—
„ № 9 „ 11 „ „ „ „ 22.—

За г**а** машина, изпратена въ провинцията, се прибавятъ за поща**ски** ра**ски** 85 стот.

Съ почитание:

7—9—0 **Димитръ х. Георгиевъ и С-ие—София.**

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА" и у повечето настоятели се продаватъ слѣднитѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „На майкитѣ — за дъщеритѣ", (кратки свѣдѣнии по женската физиология и хигиена), въ текста съ 17 фигури, стр. 196 Цѣна 1·20. Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойка книга е прѣпоржчена отъ Министерството на Народното Просвѣщение за дѣвойкитѣ отъ дѣвическиятѣ гимназии, и прогимназии, прѣмавали 12 годишна възрасть.

2) А. Ваккаро. „Еволюция на любовьта", цѣна 30 ст.

3) Жанъ Дюбуа. „Графиня Монте Кристо", романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) В. Буренинъ. — „Рѣбъ", трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) Викторъ Хюхо. — „За свободата на обучението", рѣчь, държана въ Французското Законодателно Събрание на 15 Януарий 1850 г. Цѣна 10 ст. 7—14—10

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА, София, ще намѣрите:

голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Зола, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Дикенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата . . (Заедно съ I томъ — 6 л.).	2·80
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България— 2л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формал. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доц. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко страници по земледѣлието . . .	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ севѣро-източ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пъстъръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопжтъ	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевъдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага.

8—3—3 **Отъ книжарницата.**

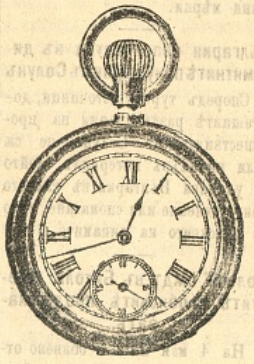

4 лв. 25 съ поща 5 лв.

Швейцарски никеловъ джобенъ часовникъ съ здрава гарантирана за 3 години машина.

Продава се въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ*—София улица „Търговска" № 3.

—(5)—0

ИКОНОМИЯ!!

За да се не губи врѣмето, да чака, въ берберницата да го бръснатъ и стрижатъ; за да се економисва даваемия разходъ на берберина. Това се постига съ новата изобретена машина за стрижене коса и за бръснене брада.

Тази машина е извънредно здраво изработена. Употрѣблението ѝ е съвършено лѣсно, дѣже и едно дѣте може да я употрѣбява. За стрижене на косата приспособено е единъ автоматически гребенъ, който се прави за по-високо и по-ниско стрижене. — За бръснене брадата, машината се употрѣбява безъ гребенъ и до толкова ниско бръсне, че едва ли не изважда отъ коренъ брадата.

Това изобретение е за сега благодать за человѣка, защото като служи за всѣкиго като необходима вещь за живота на този, който иска да бѣде бръснатъ и остриганъ запазва. най-важнитѣ условия — хигиеничностьта.

Цѣна 10 л. 25 ст., съ пощата 11 л.

Продава се въ *новия* и ефтинъ *магазинъ на*:

ДИМИТРЪ ХРИСТОВЪ — СОФИЯ.

Печатница на Т. Пѣевъ.—София

Година I. София, Вторникъ, 29 Априлъ 1903 год. Брой 14.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.
Тримѣсеченъ абонаментъ ТРИ ЛЕВА.
Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО, що се отнася до вѣстника, се адресира до Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ се приемать само за 4-та страница и се плащa на редъ, гукки гарнондъ:
За първи пѣть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѣти — особни споразумѣния.

† ИОРДАНЪ И. ВАРДИНСКИ.

(ИОР. ЗАХ ВИТОШАНСКИ).

Още единъ свѣтълъ ликъ къмъ оная безкрайна върволица отъ незамѣними самоотверженници, които геройски слагатъ костите си, за да мине свободата прѣзъ тѣхъ; още една душа, чийто споменъ ще изпълва съ възторгъ душитѣ на хиляди страдалци; още единъ голакъ, падналъ при геройска, колкото грандиозна, толкова и ужасна борба съ тиранитѣ.

Когато историкътъ захване за поука на поколѣнията да пише историята на онова, що става сега и което ще стане утрѣ — революцията въ Македония, безспорно е, силно ще наблѣгне на това, което прѣживѣ с. Лѣски (Кочанско) на 1 Априлий т. год. — А то е величаво събитие въ историята на македонската революционна борба!

Една шепа ратници високоинтелигентни момци, рѣшени или да видятъ изгрѣва на свободата по-скоро или геройски да умратъ въ борба за тая свобода, удържа тридневно нападение на хилядна турска паплачь. И слѣдъ като мина прѣзъ труповетѣ на вразитѣ, проби си пѫть и продължи своя пѫть къмъ свободата, продължи своето срѣдство — борбата!

Ратницитѣ минаха прѣзъ стотинитѣ трупове на вразитѣ. А за да сторятъ това, трѣбваше да оставятъ другари мили, скѫпи, съ чисти и възвишени пориви И оставиха ги!

Юрданъ Витошански, Велко Миковъ, Христомана, скѫпи и незамѣними борци за робската страна, сложиха кости, за да дадатъ проходъ на заплашванитѣ отъ явна смърть другари! Велика и геройска смърть.

Юрданъ Витошански (Вардински) е 23 годишенъ юноша. Миналъ прѣзъ много бури въ живота, които укрѣпяватъ характеритѣ; расълъ срѣдъ тегло и изпитания — той завърши геройски своя бурливъ животъ, който е една верига отъ величави случки.

Роденъ е въ гр. Щипъ прѣзъ 1879 год., гдѣто и захваналъ да се учи да чете и пише. На 10-годишна възрасть той изгубва баща си И. Вардински, — едничката опора за прѣхрана на цѣлото семейство. Прѣзъ 1889 г. Юрданъ, напуща Щипъ и дохажда при своя роднина Зах. Витошански въ гр. Дубница. Тукъ той свършва III-й класъ, а слѣдъ туй заминава за София, гдѣто свърши VII кл. при Мѫжската Гимназия миналата година.

1895—96 год., памятнитѣ за македонското движение години, завариха Юрдана ученикъ въ Соф. Гимназия, слабъ физически. Съ болѣжка въ душата той изпращаше другаритѣ си, които заминаваха за Македония. Той не можа да замине. И за това бѣ отворилъ вратата на ученическата си квартира за всички, които отиваха или се връщаха изъ Пиринъ, Бѣласица, Плачковица, Мелникъ. Той бѣше единъ отъ отличнитѣ членове на онова дружество, прѣзъ 96—97 година, което имаше за цѣль да популяризира македонското движение въ България, да наложи на българското общество македонския въпросъ.

Каквото и да бѣ извършилъ за работитѣ въ турско, какъвто и помощь да бѣ далъ на революционното дѣло, той все не бѣше доволенъ. „Да влѣза въ Македония съ пушка, — ето кое трѣбва да сторя, за да бѫда полезенъ тъй, както трѣбва и както азъ разбирамъ“, казваше той.

На 24 Мартъ той напустна свободна България, прѣхвърли границата и съ една чета се отзова въ Македония. Не било писано на Юрдана да види края на борбата, която той толкова обичаше, и на която всецѣло се бѣ отдалъ.

На 1 Априлъ при с. Лѣски (Кочанско) слѣдъ тридневенъ гладъ, като крѣпили сили съ снѣгъ и корени, четата на Тимо Ангеловъ, въ която билъ и Юрданъ, била заградена отъ хилядна турска войска. Три дневната обсада била колкото величава, толкова и грозна. Цѣлата чета била обрѣчена на смърть. И когато искала да си пробие проходъ, за да излѣзе изъ обсадата вражески куршумъ разбива челото на м адия Юрданъ. Съ него падатъ Велко Миковъ изъ Кула и Христомана изъ с. Дѣдино (Радовишско.

Тѣ умрѣха!

А мощнитѣ духове летятъ надъ Кочанско и будятъ съзнание у робитѣ, като имъ сочатъ Лѣски и ги призоваватъ на борба, на люта саморазправа!

Поклонъ прѣдъ духа и борбата на незамѣнимитѣ борци!

Л. Хар.

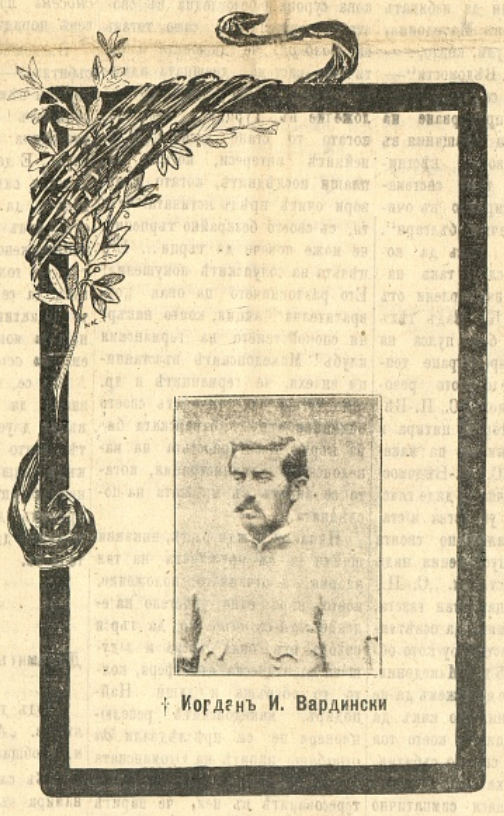

† Иорданъ И. Вардински

Рускиятъ печатъ за солунскитѣ събития.

Слѣдъ едно особно дълго мълчание, най-подиръ, и руската преса, заставяна да мълчи, видѣ се въ необходимость да проговори, почувствува наложителностьта да произнесе своята оцѣнка по адресъ на събитията, които станаха напослѣдъкъ въ Солунъ. Разни вѣстници, либерални и консервативни, се одръзостиха да впишатъ въ аналитѣ на публицистическата недобросъвѣстность още една позорна страница. *„Биржевыя Вѣдомости“*, органъ на руския финансовъ министръ г. Витте, слѣдъ като

заявява, съ една тиха тържественость, че днесь рѣшително никой и нигдѣ въ Европа не вѣрва, какво Турция е способна, съ прѣобразоването на административния си строй, да умиротвори населението въ македонскитѣ вилаети; подиръ като изтъква факта, че Портата, която разполагала въ Албания едва ли не съ една 250 хилядна армия, води непрѣпоржителни за нея прѣговори съ „полудивитѣ фанатизирани албанци", завършва: „Солунската катастрофа — това е едно ново и грозно напомнюване за суетнитѣ надежди, които се възлагатъ на Портата".

В. „*Новое Время*", който минава у насъ за нѣкакъвъ си полуофициозъ и който не държи *днесь* смѣтка за това, което е писалъ *вчера*, съ една лигавость, колкото симпатична, толкова и обидна, се пита: „нима македонското дѣло е дѣло безнадеждно — нѣщо като загадка, неразрѣшима нито съ рѣшително, нито съ мирно въздѣйствие върху турското правителство, нито съ обикновенитѣ въ нашитѣ дни частни дипломатически съглашения?" Смисъльта на тоя неремиевъ плачъ за *негодностьта* на Портата да уреди своитѣ вѣтрешни работи, може да бѫде двояка. До толкова, до колкото горнитѣ вѣстници — като всички руски вѣстници — пишатъ не повече отъ това, което е угодно на руската цензура, може да се каже, че тѣ даватъ изразъ на едно мнѣние, безврѣдно за иезуитизма на руската политика. Гдѣ знаемъ найподиръ ние, че Русия не е дошла да „интимното убѣждение", какво Портата е *непоправима* вече и че е настаналъ рѣшителния часъ, щото правителството на царь Николая да я *поправи*, слѣдъ като я втикне въ една *задкулисна* авантюра съ българското княжество, което трѣбва да бѫде вразумено?!.. Казваме „задкулисна", понеже Русия, вѣрна на своитѣ традиции, може охотно да залъгва България, че тя е гарантирана отъ всѣко стълкновение съ Турция, а въ сѫщото врѣме да насъсква послѣдната.

Този неизкренъ плачъ, който смѣня едно довчерашно скверноословие, може да има и втора една смисъль, може да значи и нѣщо друго. По ние се чувствуваме съвършено некомпетентни да разгатваме единъ толкова незаконосъобразенъ политически ребусъ.

Съ горнитѣ два вѣстници, колкото и мѣродавни, не се изчерпва мнѣнието на руския печатъ изобщо. В. „*С.-Петербургскія Вѣдомости*", органъ на князъ Ухтомски, *либерално-консервативенъ* вѣстникъ, който има за програма систематически да опровергава днесь това, което е писалъ вчера, е помѣстилъ въ единъ отъ послѣднитѣ си броеве статия, озаглавена „Солунскитѣ събития", пропита съ едно озлобление, което намира своя завършекъ въ слѣднитѣ думи: „Трудно е да си прѣдстави човѣкъ нѣщо по-отвратително отъ туй, което стана тѣзи дни въ Солунъ. Динамитнитѣ покушения . . . за всѣкога ще си останатъ една позорна страница въ историята на освобождението на християнскитѣ области".

Безумни хора, казва по-нататъкъ тоя вѣстникъ, — думата е за революционеритѣ — сѫ се заели да отклонятъ отъ нещастна Македония всички симпатии на цивилизования свѣтъ. Възможно било, обаче, щото устроената посрѣдъ бѣлъ день отвратителна касапница въ единъ миренъ градъ, да има *задъ себе си* хора, на които е изгодно появяването на европейскитѣ ескадри, а може би и завземането на Солунъ. Днешното международно положение изключвало възможностьта на каква и да е окупация на Македония, а всѣкакви флоти били безсилни да помогнатъ на македонцитѣ. Възможно било, щото революционеритѣ да искатъ да задигнатъ паритѣ на Отоманската Банка. Това било понятно, но неповятно е, пише вѣстникътъ, защо възстаницитѣ сѫ отишли да хвърлятъ бомби върху едно съвършенно мирно учреждение, каквото е германския клубъ, гдѣто очевидно по-скоро се е рѣшавалъ въпроса относително качеството на тъзи или онъзи баварска бира, отколкото сѫдбата на Македония . . . Тия позорни събития могли да бѫдатъ работа на една не голѣма и прѣстѫпна по отношение сѫдбата на Македония шайка, или пъкъ дѣйствие на опия тайни пружини, които движатъ сложния механизъмъ на интригитѣ на Балканския полуостровъ изобщо и на Македония въ частность. Като отбѣлѣзва по-надолу нелѣпия слухъ, че македонскитѣ революционери искали да избиватъ рускитѣ консули въ Македония, сѫщитѣ онія консули, които, — споредъ „С.-Петер. Вѣдомости" — повече отъ всичко се грижели за добросъвѣстното прокарване на рускитѣ официални обѣщания въ македонския животъ, вѣстникътъ заявява, че това систематически дискредитирвало въ очитѣ на Русия „всички българи".

Ние се чудимъ какъ да коментираме тия мисли, така нахално и дръзко нахвърлени отъ нѣкой си Т. М. К. Задъ тѣхъ се чувствува да бие пулса на едно абсолютно неразбиране тенденциитѣ на македонското революционно движение. „С. П.-Вѣдомости" съ възторгъ цитира и коментира сраженията на македонскитѣ чети. „С. П.-Вѣдомости" не изпуска случая да даде гласность на грознитѣ убийства и станалитѣ вече банални по своята безпрѣривность опустошения надъ македонскитѣ християни. „С. П.-Вѣдомости" е сѫщата тая газета, която питае амбицията да освѣтлява най-добросъвѣстно руското общество по работитѣ въ Македония. За всичко това ние не можемъ да не бѫдемъ благодарни. Но какъ да се обясни поведението, което тоя вѣстникъ държи спрямо „събитията, които станаха въ Солунъ? Защо той се отнася симпатично къмъ македонцитѣ, когато ги колятъ, безчестатъ и угнетяватъ, а се опълчва съ всички сили противъ тѣхъ, когато ги вижда на чело на една кампания, цѣлта на която е да накърни интереситѣ на Европа? Ако рускиятъ печатъ разбира, по добрѣ, ако той *изкренно* схващаше това, къмъ което се стреми македонската революция, той не би ималъ куража да държи едно толкова недостолѣпно поведение спрямо единъ актъ, който не може да прѣдставлява друго, освѣнъ една халка въ веригата на нейната систематическа нелегална дѣйность. Събитията въ Солунъ не сѫ дѣло на нѣкакви *безумни хора*, а сѫ изразъ на *най-умната* и ефикасна тактика на македонската революционна организация. Европа ще може да излѣзе изъ своя безчовѣченъ политически индеферентизмъ само тогава, когато се почувствува охапана. Европейскитѣ правителства ще прочетатъ другата страница на statu quo-то само тогава, когато това стату кво бѫде осѣзателно разколебано. Европа, толкова сурова и безогледна въ своята взискателность, само тогазъ ще *разбере*, че днешната политическа система, днешната администрация, изобщо днешното положение въ Турция е несносно, когато то стане несносно и за нейнитѣ интереси, когато заплаши послѣднитѣ, когато и отвори очитѣ прѣдъ истината, че и та, съ своето безкрайно търпение, не може повече да търпи... Его пѣльта на солунскитѣ покушения! Его разхвърчето на оная „отвратителна" акция, която накърни спокойствието на германския клубъ! Македонскитѣ възстаници знаеха, че германцитѣ и др. само тогава ще отклонятъ своето внимание отъ... баварската бира върху несигурностьта на македонската администрация, когато се видатъ въ мрѣжата на послѣднята.

Никакви чужди ржцѣ, никакви шайки не сѫ пружината на тая аларма, а отчаянто положение, което кара едно угнетено население *най-съзнателно* да търси изходъ отъ оная тѣсна и задушена политическа атмосфера, която го обгръща и души. Найподиръ, македонскитѣ революционери не сѫ прѣслѣдвали *да ограбятъ* паритѣ на Отоманската Банка, а да покажатъ на заинтересованитѣ въ нея, че паритѣ имъ могатъ всѣка минута *да бѫдатъ ограбени*, до като трае тоя несносенъ режимъ. Солунскитѣ покушители не сѫ нито разбойници, нито анархисти . . . Не сѫ разбойници, защото не може да бѫде разбойническо едно милионно население, посветено въ тѣхното дѣло.

Далечъ отъ да бѫде разбойническо, то има за свой идеалъ прѣмахването на *онова разбойничество*, което дава своя отпечатъкъ на административната корупция, което прави невъзможенъ всѣкакъвъ помилъкъ и което найподиръ прѣсушвайки економическата жизненость на християнската маса, докарва я да отчаяние и възстание...

Солунскитѣ покушители не сѫ анархисти, понеже историята не познава случай, гдѣто толкова грамадни народни маси да сѫ се посвещавали въ дѣлото на безначалието. Съвсѣмъ не! Анархизмътъ е едно негативно общественo движение, което отрицава *всѣка политическа и държавна система*, тогазъ когато македонската революция иска единъ *посносенъ* политически и държавенъ порядъкъ.

Възможно е, щото солунскитѣ събития — както казватъ рускитѣ и нѣмскитѣ вѣстници — да понижатъ симпатиитѣ на цивилизования свѣтъ къмъ нашата кауза. Е добрѣ, ако тѣзи платонически симпатии сѫ такива, че могатъ да бѫдатъ разколебани отъ единъ актъ на върховна самоотверженость; ако тѣзи симпатии сѫ толкова шаткави, че могатъ да се разсѣятъ при първото по-активно манифестиране на нашата мощь, то . . . ние не знаемъ *за сега* що да отговоримъ.

Да се поясни този въпросъ, значи да се хвърли свѣтлина върху дѫлеличието на симпатиитѣ, които храни руския печатъ къмъ нашата кауза, взета въ нейната цѣлость. Това ще направимъ другъ пѫть, а за сега можемъ да се задоволимъ и съ толкозъ.

Д. Мих.

„Бешъ-чинаръ" и часть отъ „Вардаръ-Капия" № 1.

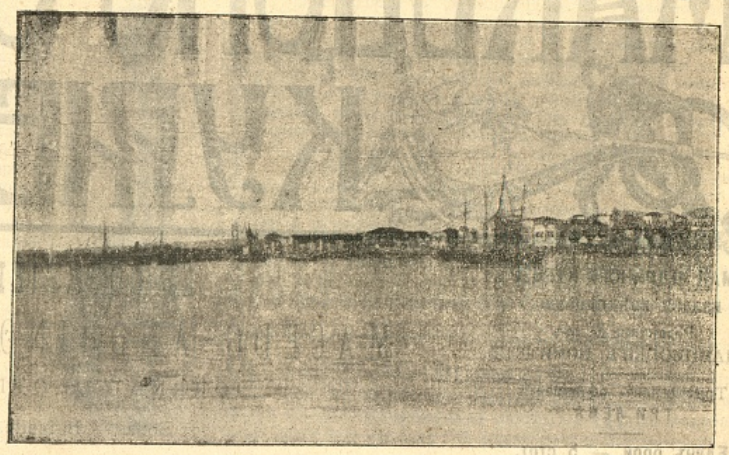

Динамитътъ и дипломацията.

Подъ това заглавие румѫнскиятъ в. „Адевѫрулъ" отъ 23 т. м. съобщава:

„Въ сѫщность, Македония се намира въ кръвополитно възстаническо движение, което смущава мира повече, отъ колкото една война. Въ войната има извѣстни правила, извѣстенъ редъ, които не могатъ да се прѣкрачватъ; въ възстаническото движение, обаче, както това въ Македония, се прѣкрачва всичко.

„Отъ обстоятелството, че животътъ на възстанника е първото нѣщо, което се жертвува, можемъ да си въобразимъ послѣдствията на възстанието.

„Начинътъ, по който бѣха запалени и хвърлени на въздуха бачкитѣ въ Солунъ, начинътъ, по който бѣха убити стражаритѣ имъ, всичко това ни доказва една лудешка дързость, която не може да се обясни другояче, освѣнъ съ необуздания фанатизмъ на възстаницитѣ.

„Извършенитѣ пожари, взриви, убийства, нападения и даже разсичания съ ножъ на жени, сѫ нѣща, които опитаяватъ цивилизацията!

„При всичко това, Македоно-Българскитѣ възстаници се явяватъ прѣдъ цѣлия свѣтъ съ екржжена отъ мѫченическото сияние глава, защото тѣ сѫ първи, които радостно си жертвуватъ живота за освобождението на притиснатитѣ си братия — роби. Това е една кръвополитна налудничавость, велика, славна!

„Тие хора възставатъ противъ едно положение на работитѣ, което дѣйствително не може да се търпи вече. Виновни ли сѫ тѣ за това?

„Виновни ще бѫдатъ за онова оние, които стоятъ на страна, ако, най-послѣ, би пожелали да извлѣкатъ най голѣма облага и най-голѣмитѣ ползи отъ тая тѣхна полудничавость!

„Смѣшно е, наистина „*общото*" австро руско дѣйствие за задържане мира въ Македония, отъ като цѣла тя се е прѣобърнала на складъ отъ динамитъ, патрони и пушки и всѣкидневно цѣли сгради летятъ въ въздуха и човѣшки кѫсове, плодъ на остриното на ножа, се търкалятъ по улицитѣ".

„Въ случай, че австро-руското споразумѣние би било, да гледатъ спокойно подобни грозни клания и да очакватъ щото македонскитѣ възстаници да водятъ подобна война съ турцитѣ, до като съвършенно бѫдатъ изтрѣбени, тогава, прѣкрасно и цивилизаторско ще бѫде началото, върху което е поставенъ австро-руския дуализмъ, прѣдставляющъ ролята на „великитѣ сили" . . .

ЦИГУЛКИ, изработени отъ „Левски", срѣщу аптекага на „Пенчевъ". *Цѣни най-износни* изработени отъ мѣстенъ материалъ, ще намѣрите отъ най-добъръ изборъ въ работилнята на *Наумъ К. Томалевски*, улица

Отъ Македония и Одринско.

Свѣдения на вѫтрѣшната организация.

Писмо отъ Лозенградъ.

Обискитѣ и ареститѣ въ с. Коево. — Намѣрени пушки въ с. Раклица и въ с. Каракочъ. — Избѣгало по горитѣ население. — Вълнението въ цѣлия Лозенградски окрѫгъ.

Лозенградъ, 25|IV 903 г.

На 22 того властьта изпрати въ селото Коево стражари, които доведоха въ града ни деветь души вързани селяни. Слѣдъ това въ селото бидоха изпратени тридесеть и петь души войници да дирятъ комити. Селянитѣ избѣгали по гората. Войницитѣ, заедно съ башибозуцитѣ отъ селото Турско—Кадиево, влѣзли въ кѫщитѣ на селенитѣ, ограбили паритѣ и покѫщнината имъ. Слѣдъ това тѣ се вмъкнали въ черквата, обрали сребротo отъ иконитѣ и осквернили църковнитѣ потреби. Други башибозуци, пристигнали по-подирѣ, влѣзли въ дюкяннитѣ, обрали паритѣ, счупили чашитѣ и продънили бъчвитѣ съ вино.

На 24-й того зараньта селата Каракочъ и Раклица бидоха обискирани. Въ с. Каракочъ се намѣрили четири овчарски евзали пушки. Притежателитѣ на тѣзи пушки бидоха доведени въ града, като истински комити. Въ Раклица се намѣрили 3 маргинки и 5 кринки. Слѣдъ този обискъ, благодарение на грубитѣ обноски на войницитѣ спрямо беззащитнитѣ раи, всички селяни се разбѣгали по горатѣ. Сега за сега цѣлиятъ градъ и цѣлиятъ Лозенградски окрѫгъ се намиратъ въ голѣма тревога, поради силнитѣ прѣслѣдвания отъ страна на властьта.

— —

Солунскитѣ събития отразени въ Одринъ.

Съобщаватъ ни отъ Одринъ съ дата 27 Априлъ:

Аферата въ Солунъ се отрази и въ нашия градъ. Властьта подъ дърво и камъкъ търси комити. Жилището на всѣки българинъ, особенно учитель, зорко се слѣди отъ полицията. Всѣки, който влиза въ града, както и който излиза отъ послѣдния, тщателно се обискира. Мостоветѣ и шосетата се строго пазятъ отъ войска. Турцитѣ сѫ силно наежени. Говори се упорито за готвяще се отъ турцитѣ клане на всичко българско. Х.

— —

Ученицитѣ отъ Сѣрското пед. училище разпилѣни.

Пристигналъ отъ Сѣръ пѫтникъ ни съобщава, че полицията е обискирала българ. педагогич. у-ще, за да дири динамитъ и оржжие и слѣдъ като не намѣрила нищо, затворила училището и разпратила ученицитѣ по селата имъ. Едни отъ учителитѣ били разпръснати по домоветѣ имъ, а други арестувани. Всички българи, които идвали отъ околностьта въ града, бивали арестувани.

— —

Село Горньо Броди въ обсада. Властитѣ търсятъ пушки.

Хубавото и голѣмо Сѣрско с. Горно-Броди тие дни е било обсадено отъ два табура войска. Повикани били селскитѣ мухтари да увѣщаятъ селянитѣ да прѣдадатъ пушкитѣ си, инакъ — войската заплашила, че ще унищожи цѣлото село и ще избие и старо и младо стига да пукнала само една пушка.

— —

Обсадата на с. Г. Вращани. — Сражението — Подкрѣпата и побѣдата.

Обсадено е било така сѫщо и с. Горно Вращани, Сѣрска Санджакъ, и било заплашено населението му да прѣдаде оржжието си. Послѣдното отговорило съ огънь на турскитѣ заплашвания. Започнало се е ожесточено сражение, въ което населението се е сражавало отчаяно. Когато се е смѣтало, че турцитѣ ще побѣдятъ, ненадѣйно на сражавшитѣ се селяни дошла подкрѣпа отъ едно близко село, чиито жители били напустнали вече селото си. Турцитѣ, поставени между два огъня, били принудени съ голѣми загуби да се отстранятъ къмъ Сѣръ.

Сигурно е, че отъ рваното отъ пожаръ, грабежъ и клане село скоро ще трѣбва да изплати своя грѣхъ . . .

Упоритото сражение при с. Баница. — Селото изгорено. — Населението избито.

— —

Пѫтникъ отъ Сѣресъ ни съобщава, че сражението, което прѣзъ миналата седмица е станало при с. Баница, Сѣрски санджакъ, е било едно отъ най-кръвополитнитѣ и упоритѣ, дадени отъ възстаницитѣ. Влѣзлата въ с. Баница възстаническа чета отъ 11 души е била открита отъ турскитѣ потери. Обкржжено цѣлото село отъ много войска и башибозуци, четата, ще не ще, трѣбвало да влѣзе въ сражение. Укрѣпени четницитѣ въ селскитѣ кѫщи, въ продължение на едно денонощие се сражавали съ войската непрѣкѫснато. Възстаническитѣ куршуми и бомби сѫ причинили голѣми загуби на турската сгань. Селото Баница е ограбено и съвършенно изгорено, цѣлото население — изклано, безъ разлика на полъ и възрастъ. За четата не се знае още нищо положително.

Телеграфическитѣ съобщения на европейскитѣ вѣстници, за че войводата на сражавшата се чета при с. Баница билъ Георги Дѣлчевъ, не се подтвърждаватъ отъ добититѣ до сега свѣдѣния.

ТЕЛЕГРАМИ

Дипломатически съвѣти по Битолскитѣ произшествия.

Цариградъ, 25 априлъ. — Вчера нѣкои отъ дипломатическитѣ прѣдставители приятелски съвѣтваха Портата по произшествията въ Битоля, като и обърнаха вниманието за да вземе мѣрки за прѣдохранение на градовете и въ другитѣ вилаети, дѣто комитетитѣ намѣрвали да направятъ сѫщото. При това се каза на Портата, че прѣслѣдванията на комитетитѣ и на тѣхнитѣ съучастници да не се разпространятъ и върху непричастнитѣ и въ вземането на мѣрки да се избѣгватъ жестокоститѣ, които могатъ да ожесточатъ хората и да прѣдизвикатъ буйства и отъ страна на полицейскитѣ органи и на войнайцитѣ, работи, които ще прѣдизвикатъ огорчения и обвинения противъ Портата.

Противорѣчиви свѣдѣния по Битолскитѣ произшествия.

Цариградъ, с. д. — Пристигналитѣ вече консулски и Портини свѣдѣния по завчерашнитѣ Битолски произшествия си противорѣчатъ. Извѣстието, че имало хвърлени бомби, не е вѣрно. Произшествието произлѣзло отъ една схватка между единъ турчинъ и единъ българинъ млѣкарь, върху когото се спустнали въоржжени турци. Числото на убититѣ българи се колебае между 12 и 19, на ранентѣ между 10 и 17, а турци има 2 или 3 убити. По раннишнитѣ свѣдѣния искатъ да прѣдставятъ, че българитѣ били нападателитѣ. Сега въ Битоля е спокойно, обаче търговията и съобщенията сѫ прѣкѫснати. Градътъ се пази отъ войска. Валията даде увѣрение на консулското тѣло, че ще покровителствува колониститѣ. По молба на сръбския консулъ, и сръбскитѣ училища сѫ завзети отъ войници.

Възстанието въ Битоля.

Цариградъ, 26 априлъ. — Споредъ съобщенията на Портата, въ Битоля не сѫ станали други произшествия.

Защо сѫ се появили австрийски кораби въ Солунъ?

Будапеща, с. д. — Министръ-прѣдсѣдателятъ като отговаряше на интерпелацията на депутата Ловаши по появяването на австрийскитѣ кораби прѣдъ Солунъ, заяви, че направлението и тенденцитѣ на австро унгарската източна политика не сѫ измѣнени отъ послѣднитѣ му декларации насамъ. Не може да става въпросъ за нарушение суверенитета на Султана, за което говори интерпелацията, защото е извѣстно, че принципа на нашата политика е запазването на статуквото. Корабитѣ ни се появиха въ Солунъ вслѣдствие грозитѣ произшествия, за да запазятъ живота и имота на нашитѣ поданници. Появяването на корабитѣ не може да се счита за морска демонстрация, защото нѣмаше противъ кого да се демонстира. Никакъвъ въпросъ за окупация или за завоевание не сѫществува. Подобни дѣйствия сѫ изключени отъ нашата политика. Ржкоплескания. Болшинството взема за свѣдѣние този отговоръ.

Планъ на Солунския лагъмъ.

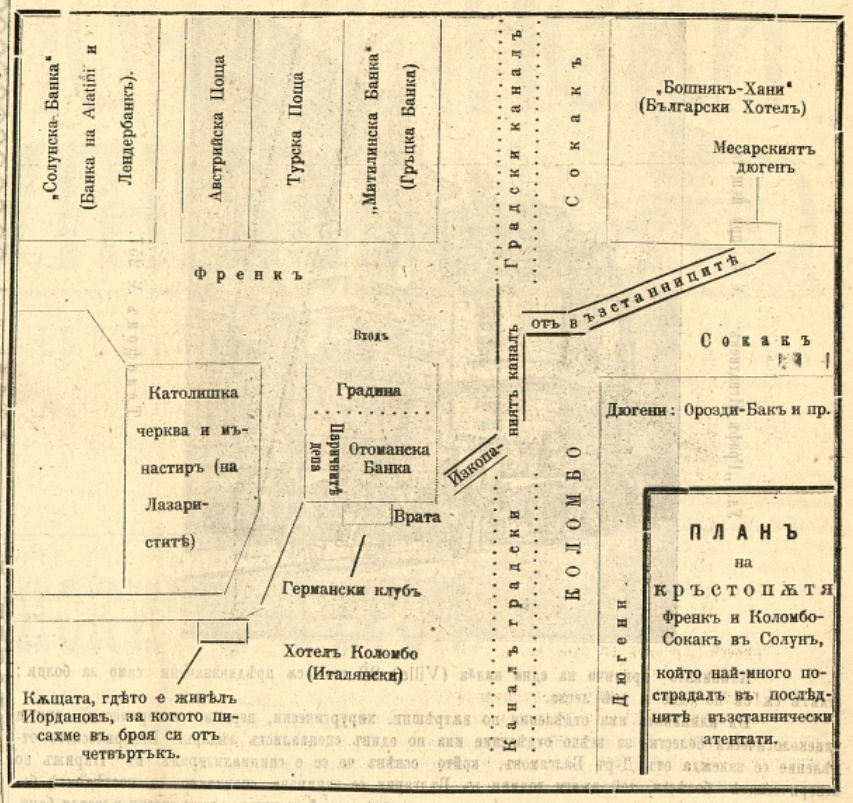

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

ВЪЗСТАНИЕТО ВЪ МАКЕДОНИЯ.

Изгарянето на 11 кѫщи въ с. Лутво. — Илюзиитѣ на турцитѣ.

Цариградъ, 27 априлъ. — Споредъ съобщенията на Портата въ селото Лутво сѫ били изгорени само единадесеть кѫщи. Портата се надѣвала чрѣзъ многочисленитѣ арестувания на българи, между които се подозира че има комитетски водители и активни комитетски членове, щѣли да се ослабятъ комитетитѣ, та съ туй срѣдство и съ помощьта на войскитѣ по-скоро ще се постигне унищожението имъ. — —

С лунскиятъ Валия и чуждитѣ флоти.

На Pester Lloyd телеграфиратъ отъ Солунъ, че валията рѣшително се изказалъ противъ идването на чужди военни кораби въ Солунъ и сложилъ всѣка отговорность, ако чрѣзъ туй възстаницитѣ се окуражатъ и турцитѣ бѫдатъ прѣдизвикани къмъ репресалии.

— —

13 души осѫдени на застрѣлване.

13 души отъ заловенитѣ слѣдъ Солунскитѣ покушения българи били осѫдени на застрѣлване отъ военния полеви сѫдъ. Свѣдущи хора говорятъ, че между тѣзи 13 души не се намиралъ ни единъ, когато да е билъ замѣсенъ въ Солунскитѣ атентати.

— —

Сражение при Джибарци

„Die Zeit“ съобщава отъ Скопие, че при Джибарци, не далечъ отъ Битоля, станало едно сражение, при което и селенитѣ сѫ взели участие. Българитѣ изгубили 10 убити и 5 ранени. Четитѣ се оттегляли.

— —

Френската флота въ Солунъ

Официалниятъ „Petit Parisien“ свързва изпращането на френската ескадра въ Солунъ съ австрийската флотска демонстрация. Вѣстникътъ казва, че българитѣ чрѣзъ атентатитѣ сѫ бомби главно сѫ искали да засегнатъ европейци, за да уплашатъ Европа и да я заставятъ да се намѣси. Сега Европа взима нуждитѣ мѣрки, за да може да бѫде достатъчно силна за всѣка опасность.

— —

Четирма българи заклани въ дома на единъ французинъ.

На Temps пишатъ отъ Солунъ, че въ врѣме на послѣднитѣ страхотии, четирма старци намѣрили убѣжище въ кѫщата на единъ французинъ. Войската, която дирила подъ листо скрити българи, нахлула, въпрѣки протеститѣ на французина, въ кѫщата му и изклала четирмата души прѣдъ неговитѣ очи.

— —

Масови арести въ Воденъ и Воденско.

Отъ Воденъ, отъ Вѫтрѣшната Организация, днесъ сѫ получени свѣдѣния за масови безразбории арести въ Воденъ и Воденско Утрѣ ще съобщимъ подробноститѣ.

— —

КЛИНИКА Д-РЪ БАЛСАМОВЪ

Ул. „Графъ Игнатиевъ“ № 3, при п щ та.

Телефонъ № 257.

Клиниката прилича на една вилла (Villa) 20 стаи сж прѣдназначени само за болни; стаитѣ сж съ по едно и двѣ легла.

Въ клиниката има отдѣления по вжтрѣшни. хирургически, нервни, венерически, очни и гинекологически болести, за всѣко отдѣление има по единъ специалистъ лѣкарь. Венерическото отдѣление се завежда отъ Д-ръ Балсамовъ, който освѣнъ че се е специализиралъ въ Парижъ по венерическитѣ болѣсти, той дълги години въ България се занимава специално съ послѣднитѣ болѣсти. Лежащитѣ болни иматъ на разположение пиано, а въ случай на нужда електрически и светли бани.

1—92—3

До г. г. настоятелитѣ.

Администрацията на в. „М. О.-Куриеръ“ — за начина на уравняване смѣткитѣ на вѣстника — съобщава на г. г. настоятелитѣ си слѣдното:

1) Всички оние отъ тѣхъ, които получаватъ отъ 100 — 300 броя, уравняватъ смѣткитѣ си всѣка седмица;

2) Всички оние, които получаватъ отъ 50—100 броя, уравняватъ смѣткитѣ си всѣки 15 дни;

3) Настоятели, които получаватъ по-малко отъ 50 броя уравняватъ смѣткитѣ си или всѣки двѣ седмици, или на края на всѣки мѣсецъ.

Непродаденитѣ броеве се повръщатъ въ края на всѣки мѣсецъ. За избѣгване на излишни пощенски разноски, настоятелитѣ ще знаятъ, че за всѣки първи 100 гр. се лепятъ марки по 3 стотинки, а за всѣки послѣдующи — по 2 ст.

Частното абониране става или направо въ администрацията, ул. „Гурко“ № 107, или при околийскитѣ и окржжни настоятели, и то САМО ВЪ ПРѢДПЛАТА: за мѣсецъ — 1 левъ, за 3 мѣсеца — 3 л.

ОТЪ АДМИНИСТРАЦИЯТА

Излѣзе отъ печатъ

първата книга отъ

„ХАЙДУШКА ПОЛЯНА“

македонска литературна сбирка.

Намира се за проданъ въ книжарницитѣ: Хр. Олчевъ, Ив. Б. Каджровъ и Т. Ф. Чипевъ-София.

Цѣна 1 левъ. 4—15—4

Новоизнамѣрена истинска шведска готвачна машина

ПРИМУСЪ

патентирана въ всички индустриялни държави.

Въ извѣстниятъ на почитаемитѣ клиенти магазинъ на

Димитръ х. Георгиевъ и С-ие.

Булеваръ Дондуковъ № 5, между много разни кухненски (готварски) и кжщни потрѣби, вмира се за проданъ и *бързата готвачка за отопление съ обикновенна газъ Шведска машина Примусъ.*

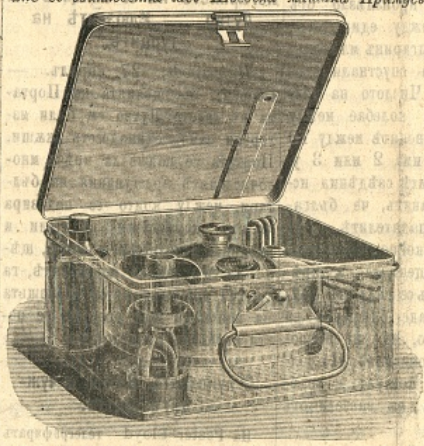

Тази машина Примусъ възварва въ 5—6 минути 2 литри вода; сжщата за 6 минути пъкъ, за 1/4 стот. газъ, приготовлява много добрѣ опеченъ бифтекъ, като сжщевременно не образува абсолютно никакъвъ димъ, мирисъ и сажди.

Тази машина Примусъ има още и тия голѣми прѣимущества: че гори безъ фитилъ, икономична, практична и гарантирана отъ всѣкакъв експлозия, и благодаренепатия нейни добри качества и ефтения, намѣрила е прѣвъ почти въ всѣка една кжща изъ Европа.

Всѣкой, който обича икономията и цѣни врѣмето си, нѣма да допусне тоя толкова сгоденъ случай, а ще побърза да се снабди съ *най практичната, най-икономичната и най-ефтината машина Примусъ*, както ще види и отъ самитѣ и цѣни.

Примусъ	№ 0 или 4	безъ кутия струва	лева	13·20
„	№ 1 „ 5	„ „	„	16.—
„	№ 8 „ 10 въ мет. кутия	„	„	20.—
„	№ 9 „ 11	„ „ „	„	22.—

Тая машина, изпратена въ провинцията, се прибавятъ за пощенски разноски 85 стот.

Съ почитание:

7—9—20 Димитръ х. Георгиевъ и С-ие — София.

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА“ и у повечето настоятели се продаватъ слѣднитѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „На майкитѣ — за дъщеритѣ“, (кратки свѣдѣния по женската физиология и хигиена), въ текста съ 17 фигури, стр. 196 Цѣна 1·20. Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойка книга е прѣпоржчена отъ Министерството на Народното Просвѣщение не за дѣвойкитѣ отъ дѣвическитѣ гимназии, и прогимназии, прѣминали 12 годишна възрастъ.

2) А. Ваккаро. „Еволюция на любовьта“, цѣна 30 ст.

3) Жанъ Дюбуа. „Графинѣ Монте-Кристо“, романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) В. Буренинъ. — „Ромъ“, трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) Викторъ Хюхо. — „За свободата на обучението“, рѣчь, държана въ Французското Законодателно Събрание на 15 Януарий 1850 г. Цѣна 10 ст. 7—14—10

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА,

София, ще намѣрите: голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Зола, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Дикенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата . . (Заедно съ I томъ — 6 л.).	2·80
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България — 2л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формалн. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доц. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко страници по земледѣлието . . .	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ сѣверо-източ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пъстъръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопѫтъ	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевъдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага.

8—3—3 Отъ книжарницата.

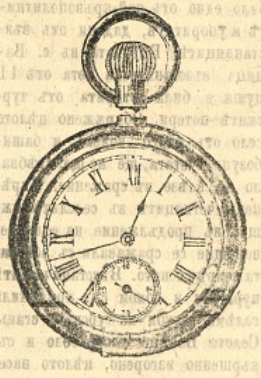

4 лв. 25 съ поща 5 лв.

Швейцарски никеловъ джобенъ часовникъ съ здрава гарантирана за 3 години машина.

Продава се въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ* — София улица „Търговска“ № 3.

—(5)—0

ИКОНОМИЯ!!

За да се не губи врѣмето, да чака, въ берберницата да го брѣснатъ и стрижатъ; за да се економисва даваемия разходъ на берберия. Това се постига съ новата изобретена машина за стрижене коса и за брѣснене брада.

Тази машина е извънредно здраво изработена. Употрѣблението ѝ е съвършено лѣсно, даже и едно дѣте може да я употрѣбява. За стрижене на косата приспособено е единъ автоматически гребенъ, който се прави за по-високо и по-ниско стрижене. — За брѣснене брадата, машината се употрѣбява безъ гребенъ и до толкова ниско брѣсне, че едва ли не изважда отъ коренъ брадата.

Това изобретение е за сега благодать за человѣка, защото като служи за всѣкиго като необходима вещь за живота на този, който иска да бѫде брѣснатъ и остриганъ запазва най-важнитѣ условия — хигиеничностьта.

Цѣна 10 л. 25 ст., съ пощата 11 л.

Продава се въ *новия и ефтинъ магазинъ на:*

ДИМИТРЪ ХРИСТОВЪ — СОФИЯ.

Печатница на Т. Пѣевъ.—София

Година I. София, Срѣда, 30 Априлъ 1903 год. Брой 15.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ
За България . . . . . 3 лева.
За странство . . . . . 6 „ зл.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО, що се отнася до вѣстника се адресира до Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приематъ само за 4 та страница: и се плащатъ на редъ. Сукви гармондъ
За първи пѣтъ . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѣти — особни споразумѣния.

КАРБИНСКИТѢ ГЕРОИ.

II. ИОРДАНЪ ВАРНАЛИЕВЪ

Непрогледенъ мракъ е покрилъ околовръстъ цѣлото село Карбинци, потопено въ гѫсти кълба барутенъ димъ, навремени прорѣзвани отъ огненитѣ езици на опустошителния пожаръ.

Полунощь отлита вече, а гърмежитѣ и писъцитѣ не прѣставатъ Всрѣдъ ужасния вой на раненитѣ низами, като изподъ земя, долитатъ веселитѣ напѣви на карбинскитѣ защитници, които, заобиколени отъ всѣкждѣ и нечакащи отъ нигдѣ помощь и, виждайки прѣдъ себе неизбѣжната смърть, готвятъ се да посрѣщнатъ по-тържественно послѣдния часъ — края на тая неравна борба.

Прѣдъ натрупания съ турски трупове мегданъ се промѫква съ запалена бомба въ рѫцѣ Гено Димитровъ и посрѣща самъ гѫстата колона чалмоносци, които изотзадъ се канѣха да нападнатъ борцитѣ. Бомбата е хвърлена. Редоветѣ разрѣдени! Но нови пълчища приидватъ Втора бомба трета бомба, а аскерътъ като изъ земята никне и настѫпва. Нѣколко силни залпа отъ турска страна и Гено пада убитъ.

Тъкмо въ тоя моментъ, младиятъ, но смѣлъ борецъ Варналиевъ, изскача отъ своето прикритие и насочва срѣщу настѫпающитѣ съ бѣсни викове турци своята запалена бомба.

Единъ ужасенъ гърмъ и атаката е отбита. Сплашенитѣ турци се повръщатъ назадъ, като оставятъ прѣдъ краката на доволния отъ успѣха си Юрданъ съ десятки жертви.

Но и това не можа да спаси четата. Юнацитѣ сѫ вече безъ патрони; послѣдната бомба е хвърлена вече. Настѫпва послѣдния часъ на борбата.

Тѣ виждатъ, че ще загинатъ, но рѣшени сѫ да умратъ така, както подобава на революционеритѣ.

Подъ редъ другаритѣ се разцѣлуватъ, прощаватъ си неволнитѣ огорчения единъ другиму и . . . Юрданъ Варналиевъ дава първъ примѣръ какъ да се посрѣщне смъртьта.

Подъ градъ отъ неприятелски куршуми, доволенъ отъ вдига напълнения си револверъ и съ послѣдния куршумъ туря край на своя мѫченически, но с авно довършенъ животъ . . . . . .

† Иорданъ Варналиевъ.

Юрданъ Варналиевъ 19-годишенъ, е роденъ въ гр. Велесъ. Свършилъ е IV кл. на Солунската Гимназия, слѣдъ което е забѣгналъ въ България. Тукъ е прѣкарвалъ въ най-голѣми лишения, като се е тѣшилъ само съ мисъльта, че не „удоволствията“ сѫ цѣльта на живота, а тоя животъ трѣбва да има една цѣль много по-възвишена.

И, въ сърдцето съ тия убѣждения, а въ душата съ голѣмата обичь къмъ страждущитѣ братя-роби и несъкрушимата вѣра въ успѣха на освободителното дѣло Варналиевъ, тоя младъ, симпатиченъ, макаръ и буенъ по натура синъ на кървава Македония, прѣди двѣ години се обрѣче на служба на това „дѣло“ и му се прѣдаде съ такава привързаность, каквато само отечеството заслужва.

И ние го виждаме, като апостолъ — революционеръ, тамъ — подъ родното небе, всрѣдъ самитѣ роби, рамо до рамо съ тѣхъ, тѣхенъ защитникъ и помощникъ и, като такъвъ, той прѣброди нѣколко революционни райони, до като въ началото на тая година се посвети на служба изключително на щипския районъ, подъ който спада и неговото родно мѣсто.

Но . . . Провидението и нему бѣ отредило да бѫде една отъ първитѣ жъртви въ тоя районъ.

Той загина юнашки въ прочутото вече Карбинско сражение; той загина отъ своя куршумъ, защото не дочака да се види живъ въ рѫцѣтѣ на тия звѣрове, които бѣха обърнали въ човѣшка касапница родната му земя; той не искаше да се види плѣненъ отъ тия, които бѣха убили недавно неговия вуйчо въ Скопския затворъ — Петръ Миховъ.

И, макаръ сега останалъ безъ гробъ и безъ кръстъ, макаръ и отдавна да се е обърналъ въ шепа пепелъ подъ развалинитѣ на изгореното Карбинци, той остави на всички, които милѣятъ за сѫщата родина, отъ обичъ къмъ която той се самопожъртвува на всички, които дългътъ къмъ отечеството вика на работа, — той остави добрия примѣръ на себеотрицание и безкористно, самоотвержено служене на ближния ...

Юрданъ Варналиевъ оставя слѣдъ себе стара майка, живуща въ пълна мизерия въ страната на „плача и насилията", осѫдена да оплаква освѣнъ него и други двама, близки до сърдцето ѝ — жертви на турската кръволочность и безчовѣчие.

Това сѫ братътъ и вуйкото на Юрданъ Варналиевъ.

Поклонъ прѣдъ това достойно семейство, което даде 3 сѫщи жертви; поклонъ прѣдъ майката, която откърми тия безстрашни юнаци — сина.

Поклонъ и прѣдъ твойта паметь, юначний Юрдане; миръ на твоитѣ страдалчески кости!

София, 28/IV 1903 г.

В. К.

Безчовѣчието имъ нѣма край.

Гъвкавата съвѣсть на европейската дипломация и на калното и вѣстникарство се възмущава отъ динамитнитѣ покушения, отъ „анархичнитѣ дѣйствия" на славнитѣ и безстрашни синове на Македония, защото... защото интересътъ на тѣхнитѣ крѣпители е накърненъ, защото всесилния капиталъ е натиснатъ въ една точка. Ами ако се натисне цѣла плоскость? О, тогава възмущението ще бѫде сѫщо голѣмо и „динамита на Австрия" едва ли ще достигне, за да „умиротвори" размирнитѣ области. Възмущаватъ се тия служители на тиранията и разврата отъ громката мъсть на единъ отчаянъ животъ, отъ страшното усилие на смазания отъ потискане робъ, ала не съ динамитъ и съ бомби би трѣбвало да отмъщава тоя робъ за всичкитѣ безчестия, насилия и жестокости, що се вършатъ върху него. Безчестията сѫ толкова голѣми, че даже бомбата не е въ състояние да ги изкупи и отмъсти. Той би трѣбвало въ сърцето на Цариградъ да изрови петдесетъ метра дълбока яма, да я напълни съ барутъ и динамитъ и, като я подпали, да знае, че всичката оная вонящa плѣсень отъ азиатски звѣрове и нечисти дипломатски съвѣсти, що дава заповѣдь за сѣчь и не хае отъ сълзи и плачъ, ще се очисти въ минута, въ секунда, въ мигъ! Да, само това би до нѣйдѣ отмъстило позорнитѣ дѣяния, като изложеното по-долу и подобнитѣ му.

Четѣте, четѣте, моля, за да видите кой създава пушека, за да чуете коя *велика сила* подклажда и подкрѣпя огъня съ бомби и динамитъ.

Между Паланка и Куманово се прокарва ново шосе, което се работи ангария отъ околнитѣ села: на шосето работятъ — за по бързото му изкарване — и мѫже, и жени, разбира се, българки и българи. Между тия роботници била и красивата мома *Роска Генина*, отъ с. Мужденикъ. На 12-ий априлъ, вмѣсто да отпустне работницитѣ да си идатъ за спане по селата, както правилъ това до тогава, мулязиминътъ *Шерифъ Ефенди* сапра за прѣнощуване всички работници и работнички въ така нарѣченитѣ „Чифте-Хани" на шосето. Близо до тия ханове стърчела кулата на Сюлейманъ Ефенди. Когато почнало да се смърчава, мулязиминътъ чрѣзъ чаушина си Хаджи Керимъ, накарва насила злочестата Роска да отиде въ Сюлеймановата кула и да я помете, понеже тамъ щѣлъ да прѣнощува. Обаче тамъ я затварятъ и цѣла нощь тия изчадия на човѣшкия родъ (мюлязиминътъ, чаушинътъ му и хазаина на кулата) сѫ се гаврили най-немилостиво съ това невинно, прѣлестно цвѣте на злочеста Македония.

Е, бомби ли? О, не, дълбоки трапове и пълни съ барутъ и динамитъ . . . , а дипломацията, „възмутената" дипломация, пакъ нека продължава да злослови и да се възмущава!

Венелинъ.

Писмо отъ Воденъ.

Умоломрачението на турскитѣ власти. — Безразборнитѣ арести. — Положението изобщо.

Воденъ, 25|IV 903 г.

Токо що бѣха пръснали турцитѣ изъ града ни слуха за страшнитѣ покушения въ Солунъ, и веднага мѣстното правителство постави въ движение градската полиция, която, рекохме си, безъ друго е въ диритѣ на нѣкои отъ опаснитѣ атентаторя, които може би сѫ се вмъкнали въ града. Раздѣлена на нѣколко кóлове, вуска се полицията запухтена и загражда нѣколко кѫщи. Слѣдъ щателенъ обискъ, вмѣсто нѣкакви подозрителни лица, прѣполагаеми пакостници, полицията арестува и измъква изъ заградениитѣ и обискирани кѫщи самитѣ ступани на кѫщитѣ, а именно: Зано Занешевъ, единъ 70-годишенъ старецъ и виденъ градски първенецъ; неговия братъ, 60 годишния старецъ Иванъ Занешевъ, тоже доста виденъ градски първенецъ; тѣхния братовчедъ Вангелъ Занешевъ; послѣ гражданитѣ Иванъ Лъжевъ и Иванъ Ташковъ и най-послѣ Атанасъ Хлѣбаровъ и Димитръ Занешевъ, които, нѣмайки хаберъ за станалитѣ произшествия, заминаватъ по търговскитѣ си работи въ Солунъ, дѣто и биватъ арестовани. Послѣдния, Д. Занешевъ, е синъ на горния Иванъ Занешевъ, така че баща и синъ ще прѣкаратъ, както и другитѣ, най-сѫщото за Воденеца врѣме (защото поради бубохранението, което е най-главния нашъ поминъкъ, наистина тѣзи мѣсеци сѫ най-сѫщи), ще го прѣкаратъ, казвамъ, въ затвора. Едноврѣменно почти съ залавянето на изброенитѣ до тукъ видни български първенци (а казвамъ български, защото въ града ни почти третѣ части отъ населението обичатъ да се именуватъ гърци и за такива минаватъ и прѣдъ правителството) разпратена била хайка и по селата. Слѣдъ като видѣхме кои сѫ заловенитѣ въ града, не ни бѣше мѫчно да се досѣтимъ и кои селяни ще посѣтятъ мръсния и влаженъ воденски затворъ. И наистина, докаранитѣ бѣха ония, които и прѣдполагахме, т. е. най-виднитѣ българи селяни, най-добритѣ домакини и най-тлъститѣ плащачи на вергии и глоби, а именно: *Туше Далкъчевъ отъ с. Владово* и Доне Гърковъ (единствени видни екзархисти въ селото), отъ с. Месимеръ Христо Янчевъ, отъ с. Саракиново Иванъ Рошевъ, отъ с. Цакони Иванъ Цакончевъ, отъ с. Струпино Атанасъ Самарджиевъ и единъ селянинъ отъ с. Сборско, името на когото не научихъ.

Ужасния Солунски смутъ трѣбва да е лишилъ нашето, турското правителство отъ всѣкакъвъ разсѫдъкъ и всѣка съобразителность. Неразбирания при горнитѣ арестувания е такъва, че подтвърждава изказаното прѣдположение; защото, прѣдставете си, единия отъ затворенитѣ граждани (Ив. Зан.) *е билъ дългогодишенъ съвѣтникъ на каймакамина*, и е награденъ съ султански орденъ, другия отъ тѣхъ, години наредъ е билъ нощенъ стражаръ (Ванг. Зан.) и близъкъ до полицията; третия е отличенъ приятель на всички правителствени чиновници и бейове, съ които постоянно лѣга и става. Селскитѣ затворници всички до единъ сѫ служили сума години като мухтари по селата, значи сѫ се ползували съ довѣрието на самото правителство, за което сѫ носили и царски мюръ — и днесь всички тѣзи хора сѫ затворени!

Мъленски.

Памучната фабрика и часть отъ Моло № 2.

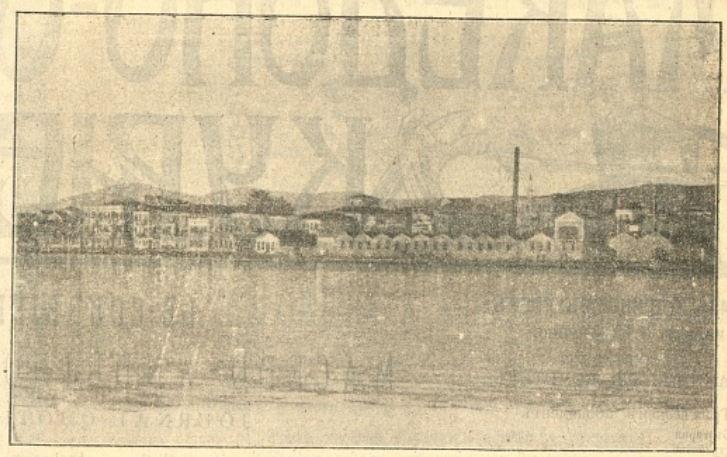

Кюстендилскиятъ митингъ.

(Отъ нашия специаленъ дописникъ изъ гр. Кюстендилъ).

Приготовленията.

Непрѣстаннитѣ и едно отъ друго по-ужасни извѣстия за жестокоститѣ и клаветата въ Македония разразниха, почти обтѣгнаха нервитѣ на кюстендилското общество. Това раздразнение растѣше толкозъ повече, че нито единъ отъ европейскитѣ официози не погледна право въ очитѣ на работата, а съ едно нечувано безсрамие оправдаватъ и даже насърчаватъ бѣса на турската власть. Съ една дума, почва за единъ матаникъ имаше, ала тая почва прѣдполагаше живъ протестъ, а не молба.

На 26 се свика едно малко събрание и се рѣши, щото деньтъ 27 Априлъ да се посвети на македонското тегло. Взѣ се рѣшение да се отслужи панихида за *Тома Давидова, Тодоръ Саева, Антонъ п. Стоянова* и всички други падналиизъ разни сраженія по бойнитѣ македонски поля.

До вечерьта виднитѣ мѣста на града бѣха изпъстрени съ нуждитѣ некролози и покани.

Панихидата и начало на митинга.

На утрини̂ьта, слѣдъ отпускъ на черква, се отслужи проектираната панихида; г. В. Козинчки, съ прочувствени думи изложи блографиитѣ на тримата борци, чиито имена личеха въ некролозитѣ и на кѫсо очерта тѣхната скѫпа дѣйность. Слѣдъ това се помисли за митинга. Свещеницитѣ, по едно „богомѫдро окрѫжно" на синода, не позволяватъ да се биятъ камбанитѣ, безъ което митингътъ би билъ слабо посѣтенъ отъ простата маса, която знае да чете за устройсане на митингъ само по грѫмкия звукъ на камбаната. Съ триста гатрости, едва успѣхме да вмъкнемъ хора въ камбанарията, които отъ своя страна достойно отмъстиха за попската упоритость и камбанитѣ заечаха, близкиятъ „асарлъкъ" отбиваше тоя звукъ и го прѣнасяше по всичкитѣ кѫтчета на града . . .

Къмъ 10 1/2 часа площадътъ прѣдъ офицерското събрание почна да чернѣе, а къмъ 10 3/4 часа върху него бѣ накацало едно множество отъ 2500—3000 души. Тукъ бѣ и г. Мандозадъ.

Откриване на митинга.

Единъ отъ старитѣ наши заслужили учители, сега вече пенсиониранъ, г. Ефремъ Карановъ отъ Кратово, съ една кѫса рѣчь отвори митинга и прѣдложи за прѣдсѣдатель на бюрото г-на Хр. П Славейковъ, адвокатъ и виденъ нашъ сѫгражданинъ. Слѣдъ това думата се даде на първия говоритель, г. Ив. Димитровъ, печатарь.

Рѣчитѣ.

**Ив. Димитровъ спомена на кѫсо за всички ония зулуми, които турската власть извърши слѣдъ есенешното възстание: „Когато 4—5 хиляди бѣжанци напустнаха домове и огнища, заръгнаха своитѣ рожби на произвола на сѫдбата, за да спасятъ своя животъ съ бѣгство отсамъ границата; когато Джумайската и Петричката казии се прѣвърнаха въ пустини, тогава хладната европейска дипломация не се възмуги, не трепна!" — каза той. Слѣдъ това разтвори, че тая дипломация не се възмущава и отъ най безнравственитѣ и неморални дѣла на маса турци, множина отъ които, облечени въ власть; не се възмущава отъ безчестия като онова, което наскоро е извършено въ „Чифте хани". (Тукъ Димитровъ съ твърдѣ ясни черти нарисува мрачната картина, за която писахъ вчера, и за която е станала на шосето между Куманово и Паланка). „Да! Отъ такива мръсотии дипломацията, безсъвѣстната хладната като желѣзо и безчувствена като камъкъ дипломация не се възмущава!" — извика г. Димитровъ съ единъ тонъ на крайно негодуване и тия прави думи изтръгваха сълзи изъ очитѣ на стотини слушатели. Послѣ той припомни, че такива малки покушения, като онова въ Солунъ, не сѫ въ състояние да отмъстятъ покрусената честь на злочестия македонецъ, а „трѣбва нѣщо по-силно, по-адско, по осязателно. Тукъ грѫмъ отъ ржкоплескания прѣсѣче говорителя. По-нататъкъ той изтъкна, че напразно австрийскитѣ официози мислятъ, какво динамитътъ на революционеритѣ щѣлъ да се свърши прѣди да се свърши тѫрпението на Австрия и Русия, които върѣли съвършено съгласно и задружно по македонския въпросъ, защото тоя динамитъ и тия бомби сѫ рожба на отчаянието, на милионитѣ унижения, на грамадата мьсть, натрупана въ гѫрдитѣ на потисканія робъ. „И до дѣто турска а тирания трае, до тогазъ, нека знаятъ всички, динамитътъ и бомбитѣ на македонскитѣ революционери нѣма да се свършатъ, защото тѣ сѫ законна рожба на тая тирания!" — Нови ржкоплескания.

Най-сетнѣ г. Димитровъ завърши, като обясни на слушателитѣ, че да молимъ дипломацията и европейскитѣ правителства да спрятъ жестокоститѣ надъ *мирното* и *непричастно* население, би било глупость, защото тѣ ясно доказаха, че се възмущаватъ само тогава, когато се закачатъ интереситѣ на покровителствуваниятѣ отъ тѣхъ капиталисти кожодери. Его защо той прѣпоръчва да се отправи молба само къмъ европейското общество и къмъ парляментарнитѣ групи въ европейскитѣ камари, които сѫ въ положение да въздѣйствуватъ на своитѣ правителства за спиране на жестокоститѣ.

Прѣзъ всичкото врѣме г. Макдоналдъ присѫствува, а прѣводачкитѣ му, г. Граблашевъ, членъ при тукашния окрѫжъ, държеше бѣлѣжки.

Венелинъ.

Отъ Македония и Одринско.

Свѣдения на вѫтрѣшната организация.

Подробности по лозенградската афера.

Какъ се е започнала афера-та. — Сражението. — Търсението четата на Л. Маджаровъ. — Положението въ Бунаръ Хисарско.

Новитѣ свѣдѣния, които ни се съобщаватъ отъ Лозенградъ по аферата въ с. Коево, сѫ слѣдницѣ:

Единъ селенинъ отъ с. Коево, като се връщалъ отъ Лозенградъ, прѣсрѣщнатъ билъ на пѫтя отъ хафиетата (шпионитѣ на властьта) и билъ изтезаванъ до смъртъ. Най-подиръ шпионитѣ го вързали и го закарали въ Лозенградъ. Прѣдъ жестокитѣ изтезания, селянинътъ казалъ, че „всички селени сѫ комити". Тогава едно отдѣление стражари отиватъ въ селото, навързватъ най-видницѣ селени, наедно съ мухтарина, учителя и свещенника — всички 9 души — и ги откарватъ въ града.

На пѫтя, въоръжени българи отъ сѫщото село ги прѣсрѣщнали и се опитали да освободятъ отъ жандаритѣ арестуванитѣ си съселени. Започнала се прѣстрѣлка, но понеже мѣстото — голо поле — не помагало, не могли да ги отърватъ.

Прѣди нѣколко дни, селенитѣ отъ Гьокъ-Тепе чули гърмежи отъ бомби и пушки.

Селата Коево и Каракочъ сѫ били заобиколени отъ аскеръ. Послѣдниятъ е търсилъ четата на Лазаръ Маджаровъ — поради което цѣлото население се разбѣгало кому-кѫдѣ очи гледатъ.

Положението въ Бунаръ-Хисарско станало съвършенно не търпимо вече. Башибозукътъ — повечето прѣселени турци изъ сѣверна България, редовно плачкосвалъ селата прѣдъ очитѣ на властьта и докарали населението — и безъ туй недоволно отъ постоянното безспокойство и поминъка си — до отчаяние.

Въ Малко-Търновско училищата затворени и учителитѣ избѣгали.

Прѣзъ послѣднитѣ дни полицейскитѣ власти сѫ потърсили всички български учители въ Малко-Търновскитѣ села. Вслѣдствие на туй, училищата били затворени и учителитѣ сѫ избѣгали.

Очакването на великденското възстание въ Одринско. Прѣдвѣстието на вторитѣ камбани. — Турскитѣ чиновници скрити въ кюмурлуцитѣ.

На великденъ турцитѣ въ Одринско сѫ чакали да се обяви възстанието отъ страна на комититѣ. Въ Малко-Търново полицията и войската е очаквала съ звона на вторитѣ камбани (на второ възкресение) да навлѣзатъ въградачети и да се повдигне възстанието. Цѣлата нощь турцитѣ прѣкарали въ тревога, като си казвали: на великденъ ще има да биятъ двѣ камбани . . . .

Много отъ чиновницитѣ, щомъ забили вторитѣ камбани, се изпокрили изъ кюмурлуцитѣ.

Обискитѣ въ Саботоново и Бѣлковци. — Изтезанията.

Прѣди нѣколко дни, войници, прѣдвождани отъ единъ шпионинъ и отъ Яхя, служащъ при малко-търновския каймакаминъ, сѫ обисквали колибитѣ Саботоново и Бѣлковци (М. Търновско), разкопали кѫщата, разкрили покривитѣ, изтезавали най-звѣрски селенитѣ, за да открилятъ оржжия и динамитъ, но слѣдъ като не намѣрили нищо, ограбили селцата и си отишли съ плачката.

Подпалени комити.

Въ с. Граматиково (М. Търновско) турцитѣ, прѣдполагайки, че въ кѫщата на Иванъ Папазовъ, мюдюрина на селото, квартирували комити, обградили сѫ я съ войници отъ тамошния постъ и я запалили. Когато кѫщата горѣла, турцитѣ стрѣляли, за да избѣгатъ комититѣ, които сѫществували само въ тѣхнитѣ болни въображения. Въ този пожаръ сѫ изгорѣли 500—600 пари-градски кила жито, и хазяинътъ едвамъ се е избавилъ съ семейството си.

Приложилъ австро-рускитѣ реформи . . .

Съобщаватъ ни отъ М. Търново слѣдния куриозъ: на 31 м. м. вечерьта, когато жандаринътъ-християнинъ Георги Ангеловъ билъ поставенъ часовой, съблѣкълъ полицейската си униформа и заедно съ оржжието ги окачилъ на вратитѣ на конака, като си заминалъ полуголъ за Баба-еския, отъ кѫдѣто билъ. Запитанъ тамъ, защо е направилъ това, отговорилъ: „азъ не мога да служа безплатно. Три мѣсеца отъ като съмъ назначенъ — петь пари не съмъ получилъ. Не мога така сѫщо съ грабежъ, кражби и рушфети (както правятъ турскитѣ стражари) да се прѣхранвамъ".

Допълнителни свѣдѣния за сражението при с. Баница.

С. Баница е било нападнато най-напрѣдъ отъ стотина души кавалерия, които били посрѣщнати отъ четницитѣ съ залпове и бомби. Кавалерията, съ изключение само на нѣколко души, била цѣла унищожена. Съ пушкитѣ и сабитѣ, взети отъ убититѣ войници, се въоржжили селянитѣ отъ Баница, които заедно съ четницитѣ, напустнали селото и се укрѣпили по хубавитѣ височини надъ него. Не се минало много, и отъ Сѣръ пристигнали 400—500 души аскеръ. При първия залпъ отъ страна на сражавщитѣ се четници билъ убитъ бимбашията, началникътъ на турския отрядъ. Войницитѣ тогава отстѫпили и не искали да се подчинятъ на заповѣдитѣ на своитѣ началници. Въ това безредно бѣгство пристигатъ още войска и башибозуци, които повръщатъ бѣгащитѣ войници. Тогава, слѣдъ дълго настѫпване и отбльсване, турцитѣ успѣли да подпалятъ най-напрѣдъ селото, а на другия день — да избиятъ всичко живо, отъ старецъ до неленаче.

Баница е вече пепелище . . . грозна, страшна гробница на цѣло село юначни борци и . . . и мѫченици . . .

Редифска изобрѣтателность.

Долната случка, която ни се прѣдаде отъ единъ пристигналъ пѫтникъ отъ Македония, много ясно характеризира сегашното настроение на духоветѣ тамъ всрѣдъ официалната власть и мѣстното турско население.

Ето и самата случка.

Нѣколко редифи отъ пограничния турски гарнизонъ при гр. Криворѣчна-Паланка искали да прѣкаратъ контрабанда нѣколко товара тютюнъ отъ града до българската граница, за да могатъ отъ тукъ го продадатъ на български контрабандисти. За да не бѫдатъ забѣлѣзани при изнасянето му отъ колдженитѣ, тѣ прибѣгнали до слѣдната хитрость. Не далечъ отъ града, на рида „Куршумъ Баиръ", тѣ запалили една копа сѣно, заболи нѣколко вѫрлини съ развѣващъ се български трикольоръ и пръснали слухъ изъ града, че българска чета се готвѣла отъ къмъ казаната мѣстность да нападне и запали града. И, не щещъ ли — цѣлятъ градъ въ тревога! Каймакамъ, кадия, полицейски стражари, мѣстни турци, всичкитѣ квартирующъ аскеръ въ града съ началницитѣ си, бимбашии и мулязъми — въобще всичко турско се разпадало, раздвижило се, наранило кой пушка, кой ятаганъ и . . . право къмъ опасното мѣсто, за да прѣдотвратятъ настѫпающото зло и да спасятъ дѫрзкитѣ комити. Редифитѣ-контрабандисти, възползувани отъ очакваната и прѣдизвикана тревога, спокойно, всрѣдъ бѣлъ день, прѣкарали низъ срѣдата на града товаритѣ си, а всички останали отишли да атакуватъ запалената копа сѣно. Слѣдъ половина часъ тѣ се върнали отъ *кръвавото* сражение, посървали, съ сключени челюсти и вѣжди и кръвнишки поглеждали българитѣ, като явно ги обвинявали въ скроения „чайтанъ" и имъ се заканвали.

ХРОНИКА.

Основано дружество.

Въ сегашнитѣ усилни врѣмена, когато нашитѣ братя отатъкъ Рила и Родопитѣ всѣки день даватъ жертви, когато съ хилядници жени и дѣца, лишени отъ подслонъ и троха хлѣбъ, търсятъ нашата помощь, създаването на едно благодѣтелно дружество, което да се грижи за тия нещастници и да имъ се притече на помощь, е наложително. Съ удоволствие се научаваме, че такова дружество тие дни се е основало въ столицата подъ прѣсѣдателството на Д-ръ Червенъ — Ивановъ, съ касиеръ Хр. Матовъ, и че то е започнало вечъ да функционира.

Ето и едно извлечение отъ устава на това дружество:

Чл. 2. Дружеството има за цѣль да помага материално на всички македонци и одринци, които сѫ пострадали въ Турция.

Чл. 6. Настоятелството държи въ изправность книгитѣ за постѫпленията на приходитѣ и за произвеждане на разходитѣ. То издава на членоветѣ и пожервователитѣ редовни разписки.

Чл. 7. Настоятелството приключава смѣткитѣ въ края на годината.

Годишниятъ балансъ, заедно съ всички книжа, се прѣдставлява за провѣрка на една тричленна комисия, състояща отъ единъ съвѣтникъ при Върховната Сѣтна Палата и по единъ книговодитель отъ Българската Народна Банка и Софийската Земледѣлческа Каса.

На съставения отъ тая комисия актъ се дава гласность чрѣзъ печата.

Нека българското общество, което никога не е отказвало материалната си поддѫржка на страждущитѣ свои братя и сега се притече на помощь на тие послѣднитѣ и съ своята скромна лепта ги утѣши въ тие тежки за тѣхъ минути.

Желающитѣ да подпомогнатъ дружеството въ благородната му цѣль, могатъ да поискатъ отъ прѣдсѣдателя на дружеството кочанни разписки за събиране волни помощи.

По македонския митингъ.

Съобщихме въ сѫбота, че за недѣля въ столицата се тъкѣше македонски митингъ, но по много съображения митингътъ не може да се състои, и не биде свиканъ даже.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

ВЪЗСТАНИЕТО ВЪ МАКЕДОНИЯ.

Сражение при с. Лѣсново.

(Специална телеграма на в. „М. О.-Куриеръ").

„Онзи денъ въ Недѣля, е имало силно сражение при с. Лѣсново, Кратовско; довечера пристига нароченъ куриеръ съ подробности.

ВЕНЕЛИНЪ.

† Попъ Стаматъ — живъ.

Послѣднитѣ съобщения отъ Солунъ гласятъ, че попъ Стаматъ е живъ и въ затвора, а билъ заклянъ въ църквата св. Димитръ енорийскиятъ свещенникъ попъ Димитръ Бандуловъ.

Изкланитѣ въ Солунъ.

Свѣдѣния, получени направо отъ Солунъ, твърдятъ, че прѣзъ първия и втория дни подиръ динамитнитѣ покушения сѫ били изклани изъ Солунскитѣ улици 220 души българи. Сърдцераздирателнитѣ картини прѣзъ тие дни изобилствуватъ. Турцитѣ не сѫ показали снизхождение и къмъ малкитѣ дѣца.

Въ Солунъ колятъ и чуждитѣ подданници.

На „Уставна Сърбия" съобщаватъ отъ Солунъ, че и чуждитѣ подданници, които по незнание на турски не могатъ да се разбератъ съ турскитѣ войници и полицейски, биватъ убивани и закалени за нищо и никакво. Тъй, на 20-й того, е билъ убитъ единъ младъ италиянецъ, който отивалъ да подане една бърза телеграма. На 22-й того прѣзъ нощьта така сѫщо билъ убитъ още единъ чужди поданникъ.

Това било причината, гдѣто въ Солунъ вече никой не смѣе да излиза отъ кѫща на вънъ.

Кой е причинилъ смутоветѣ въ Битоля. — Размѣра на послѣднитѣ.

Царьградъ, 29 априлъ. Нѣкои телеграфически съобщения до тукашнитѣ дипломатически прѣдставителства, които иматъ консулства въ Битоля, повтарятъ пакъ, че произшествията отъ миналата срѣда въ Битоля сѫ причинени отъ мюсюлманския фанатизмъ и не сѫ били прѣдизвикани отъ българитѣ. Между убититѣ, числото на които е много по-голѣмо, е имало и други християни. Въ слѣдующитѣ дни тоже е имало убийства отъ башибозуци въ града и околностьта. Тъй като въ Битоля сѫ били убити и нѣколко гърци, то гръцкия министръ Грипарисъ е обърналъ вчера вниманието на Портата върху тия убийства. Валията старателно се занимава съ поддѫржането на реда и съ успокояването, но *християнитѣ се още страхуватъ и не излизатъ изъ кѫщитѣ си за да си започнатъ работитѣ.*

България и арести въ Македония.

Съобщаватъ отъ Царигра: България се старае прямо и косвено чрѣзъ силитѣ да застави Портата да спрѣ массовитѣ арестувания въ Македония, за да не се увеличава съ това общото безпокойство, но Портата не спира, като се надѣва съ массовитѣ арести да достигне по-завчера съобщеното дѣйствие.

Официалнитѣ съобщения на Портата.

Царигра, с. д. Портата направи днесь официални съобщения на тукашнитѣ посланници и на своитѣ въ странство по произшествията въ Битоля отъ миналата срѣда, като прѣдставлява тие произшествия причинени отъ българитѣ.

Германия и една евентуална турско-българска война

Кьолнъ, с. д. Въ противорѣчие на извѣстията отъ София, „Кьолнище Цайтунгъ" казва, че никой германски офицеръ на турска служба не се намира въ Македония. Обвинението, че Германия авкуражала Турция да обявява война на България, сѫ злоумишлени измислици. Германия желае възстановлението мира въ Балканския полуостровъ да стане по възможность по-скоро, затова и подкрѣпя усилията на Австро-Унгария и на Русия за ограничаването на македонскитѣ бъркотии. Автора на статията се придържа о декларациитѣ на графъ Голуховски прѣдъ депутацията на австро-унгарската експортна асоциация, споредъ която декларация нѣмало опасения за сериозни заплитания, благодарение на общитѣ дѣйствия на Австро-Унгария и на Русия за въвеждането въ Македония нуждитѣ реформи.

Князь Фердинандъ си иде.

Парижъ, с. д. Н. Ц. Високото българсия Князь, придруженъ отъ полковникъ Марковъ, тая вечерь въ седъмъ часа замина съ Ориентъ-Експреса за София. На гарата биде поздравенъ отъ дипломатическия агентъ Золотовичъ, отъ персонала на агентството и отъ многочислени приятели.

! ДАРОМЪ ПЕТЬ СВѢТЛИ БАНИ !

Който не желае даромъ, може да заплати 20 стотинки за банята.

Насърдчена отъ постоянното привдване на болни отъ вътрѣшни, хирургически, нервни, гинекологически, венерически и др. болѣсти отъ разни краища на България, както и отъ отличнитѣ резултати, добити въ облегчение участьта на страждущитѣ, благодарение на разнообразнитѣ срѣдства, съ които разполага и съ помощьта на отличнитѣ специалисти-лѣкари, които участвуватъ, клиниката на Д-ръ Балсамовъ, като намѣри поддръжката на обществото за да покрие грамаднитѣ си разходи отъ нѣколко хиледи лева мѣсечно, въ желанието си да даде на туй общество още по-съвършенни срѣдства за нѣкои болѣсти — срѣдства непознати до днесъ въ България — откри при сѫщата клиника електромедицински институтъ, който покрай другитѣ електрически приспособления има два важни отдѣла: хидроелектрически бани (хидроелектротерапия) и свѣтли бани (фототерапия).

При това, за да могатъ тия срѣдства да се популяризиратъ въ бълг. общество, клиниката даваше даромъ електрически бани на всѣки ревматиченъ, който пожелаеше да опита това срѣдство. Добититѣ резултати сѫ повече отъ убѣдителни. Днесъ, за да открие ползитѣ, които свѣтлитѣ бани принасятъ въ областьта на други болѣсти, клиниката отпуска тоже даромъ петь свѣтли бани (отъ 26-й априлъ до 8-й май) на всѣки боленъ, който желае да опита тѣхното дѣйствие.

А това дѣйствие се проявява: върху нервнитѣ и анемични болни и върху онѣзи, които сѫ попаднали подъ брѣмето на тѫгата и меланхолията вслѣдствие на нервозность, като имъ придаватъ бодрость, живость и пъргавина; върху онѣзи, кожата на които е опорочена отъ затвърдявания, набръчквания и пр. — като имъ даватъ една нова чувствителность и прѣсната. Заритѣ, като разтварятъ и проникватъ въ милионитѣ пори на тѣлото, произвеждатъ едно приятно изпотяване и дѣйствуватъ полезно противъ затлъстяването, противъ хроническия катаръ на бронхитѣ и задуха.

Свѣтлитѣ бани ще се правятъ по слѣдующи редъ:

За мѫжете отъ 8 до 12 ч. сутринь. — За дамитѣ отъ 1 до 7 ч. слѣдъ пладнѣ.
(За послѣднитѣ прислугата е женска).

Понеже веднага слѣдъ свѣтлата баня се прави една умѣрено топла водна баня, то умоляватъ се пациентитѣ, които ще се ползуватъ отъ безплатнитѣ свѣтли бани, да си донасятъ хавлия, която ще имъ трѣбва при почивката. 1—23—2

До г. г. настоятелитѣ.

Администрацията на в. „М. О.-Куриеръ“ — за начина на уравняване смѣткитѣ на вѣстника — съобщава на г. г. настоятелитѣ си слѣдното:

1) Всички оние отъ тѣхъ, които получаватъ отъ 100 — 300 броя, уравняватъ смѣткитѣ си всѣка седмица;

2) Всички оние, които получаватъ отъ 50—100 броя, уравняватъ смѣткитѣ си всѣки 15 дни;

3) Настоятели, които получаватъ по малко отъ 50 броя уравняватъ смѣткитѣ си или всѣки двѣ седмици, или на края на всѣки мѣсецъ.

Непродаденитѣ броеве се повръщатъ въ края на всѣки мѣсецъ. За избѣгване на излишни пощенски разноски, настоятелитѣ ще знаятъ, че за всѣки първи 100 гр. се лепятъ марки по 3 стотинки, а за всѣки послѣдующи — по 2 ст.

Частното абониране става или направо въ администрацията, ул. „Гурко“ № 107, или при околийскитѣ и окръжни настоятели, и то САМО ВЪ ПРѢДПЛАТА: за мѣсецъ — 1 левъ, за 3 мѣсеца — 3 л.

ОТЪ АДМИНИСТРАЦИЯТА

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА“ и у повечето настоятели се продаватъ слѣднитѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „На майкитѣ — за дъщеритѣ“, (кратки свѣдѣния по женската физиология и хигиена), въ текста съ 17 фигури, стр. 196 Цѣна 1·20. Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойка книга е препоржчена отъ Министерството на Народното Просвѣщение за всѣкитѣ отъ дѣвическитѣ гимназии, и прогимназии, прѣминали 12 годишна възрасть.

2) **А. Вакаро.** „Еволюция на любовьта“, цѣна 30 ст.

3) **Жанъ Дюбуа.** „Графиня Монте Кристо“, романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) **В. Буренинъ.** — „Робъ“, трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) **Викторъ Хюхо.** — „За свободата на обучението“, рѣчь, държана въ Французското Законодателно Събрание на 15 Януарий 1850 г. Цѣна 10 ст. 7—14—10

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ ДРАМАТА

„Наши Хора“

— четири дѣйствия и единъ драматически прологъ

отъ Ив. Грозевъ.

Цѣна л. 1·50, за абонатитѣ — 1·20 л.

Понеже книгата излѣзе по-кжсно отъ печатъ отъ опрѣдѣления срокъ, подписката на абонати се продължава до 5-й Май.

На настоятелитѣ се прави отстѫпка 20 о/о; на книжаритѣ — по особени споразумѣния.

Книгитѣ се изпращатъ при получаване на паритѣ.

Адресъ: **Ив. Грозевъ,**
(Гимназиаленъ учитель въ София)
9—15—5 ул. „Царь Симеонъ“, № 121

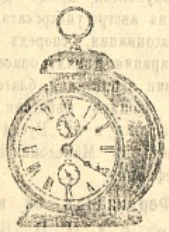

3 лева 45 ст. съ поща 4 лева

Американски часовникъ и будилникъ за маса съ гарантиранъ правиленъ вървежъ за 5 години се продава въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ* — София

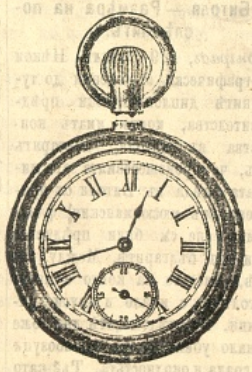

4 лв. 25 съ поща 5 лв.

Швейцарски никеловъ джобенъ часовникъ съ здрава гарантирана за 3 години машина.

Продава се въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ* — София улица „Търговска“ № 3.

—(5)—0

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА, София, ще намѣрите:

голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Зола, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Диксенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата . .	2·80
(Заедно съ I томъ — 6 л.).	
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България — 2л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формал. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доц. Система на Българ. вещно право..	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко страници по земледѣлието . . .	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ севѣро-източ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пъстъръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопжтъ	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевъдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага. 8—3—3 **Отъ книжарницата.**

„БИБЛИОТЕКА“

списание за литература, популярна наука и обществени знания.

Излиза въ началото на всѣки мѣсецъ въ обемъ срѣдно 12 печатни коли (192 страници) и струва:

Въ Княжеството: 1) За ученици, студенти, юнкери и войници — 10 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие; 2) за всички останали 12 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие по три лева, или пъкъ при получуването на всѣка книга по единъ левъ на мѣсецъ.

Въ странство — три бѣли меджидии или 15 л. златни годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие.

Всѣки може да се абонира и само на едно или нѣколко отъ съчиненията, които влизатъ въ сп. „*Библиотека*“ Абонирайтѣ се по тоя начинъ ще плащатъ по десеть стотинки на всѣка печатна кола (16 страници).

„*Библиотека*“ е най евтиното списание въ Княжеството, защото дава на абонатитѣ си годишно 144 печ. коли за 10 и 12 л.;

„*Библиотека*“ ще бѫде най-евтино списание, защото ще дава на сотрудника чиракъ 16 съчиненія на най-добрѣ автори само за 10 и 12 лева;

„*Библиотека*“ може да се получава отъ всѣкого, защото абонаментната стойность се плаща по левъ на мѣсецъ срѣщу 12 печатни коли (192 страници) полезно четиво и още по-полезни знания;

„*Библиотека*“ ще удовлетвори всѣкого, защото всѣки може да се абонира само на оные съчиненія, които му се правятъ, срѣщу 10 ст. за печатна кола (16 страници).

Желающитѣ да се абонираатъ на списанието „*Библиотека*“ и на отдѣлнитѣ съчинения, които влизатъ въ него, трѣбва да се сношаватъ до спеціалнитѣ ни настоятели въ околийскитѣ и окръжни градове, или пъкъ направо до стопанина.

Всѣки може да се абонира и при пощенскитѣ писалища.

Книга I ва се препечатва.

На никой отъ настоятелитѣ ни не се прави отстѫпка по-голѣма отъ 20 о/о.

Стопанинъ: **П. Геннадиевъ.**

3—12—10 *София, ул. „Раковски“ № 78.*

ОКОНЧАТЕЛНАТА разпродажба и ликвидация на бижутерийнитѣ стоки на **Стефанъ Анастасовъ** ще продължава въ ул. „*Леге*“ № *17*, срѣщу Петръ С. Пиневъ.

Добъръ случаи за евтини покупки на златни, сребърни, дублирани и пр. разни потрѣби.

Голѣмъ складъ отъ сребърни часовници, ланцове отъ най-добритѣ фабрики. Продава часовници и на едро. Има една здрава голѣма желѣзна каса и пр. пр.

9—2—15

Печатница на Т. Пѣевъ. — София

Година I. София, Четвъртъкъ, 1 Май 1903 год. Брой 16.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“
излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ
РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ
За България . . . . . 3 лева.
За странство . . . . . 6 „ зл.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER
MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО,
що се отнася до вѣстника се адресира до
Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приематъ само за 4-та страница: и се плаща на редъ, буква гарамондъ
За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особени споразумѣния.

† ГЕОРГИ ФОТЕВЪ.

Единъ отъ другаритѣ двѣ години, на 5-й Юний, се нѣколко полка турска войска на оние 10 души, които прѣди бѣха противопоставили противъ близо до Одринъ, надъ с. Киречъ-Хасъ-кьой, бѣше и Георги Фотевъ. Единъ отъ другаритѣ на обѣсенитѣ Бедросъ Сиремджиянъ и Хр. х. Илиевъ въ Одринъ, единъ отъ четницитѣ подъ войводството на незамѣнимия Светославъ Мерджановъ, първата жертва отъ тая юнашка чета, бѣше Георги Фотевъ.

* * *

Роденъ въ Одринъ, порастналъ и възмѫжалъ въ Одринъ, ние го виждаме въ първитѣ редове на революционната организация, единъ отъ първитѣ **новопокръстени**.

Прѣзъ 1899 г. въ Кемалъ (Одринско) се залавятъ четири кримкови пушки. Властьта прѣдприема една жестока, нечувана гонитба противъ всичко българско въ Кемалъ и въ околнитѣ нему села. Като послѣдица отъ тая гонитба виждаме въ одринския затворъ и въ малоазиятската крѣпость Акия 52 души българи, осѫдени на вѣчни окови и 100-тина души бѣжанци да наводняватъ близкитѣ погранични български села. Въ числото на тие бѣжанци бѣше и Георги Фотевъ.

* * *

Отъ деня на забѣлѣването си, отъ деня, въ който зарѣза бащино огнище, добриятъ земледѣлецъ и овчарь, примѣрниятъ синъ и братъ, кроткиятъ Георги Фотевъ се прѣвърна на единъ рѣдъкъ комитетски куриеръ и още по-рѣдъкъ четникъ. Ту го виждаме да броди изъ Одринско безъ никакъвъ страхъ и да прѣнася писма и поржки, ту да копае и урежда складове, ту съ своитѣ навикнали на плуга и копралята ржцѣ; да шие раници. Скроменъ, неуморимъ, точенъ изпълнитель, прѣданъ всецѣло да служи на една идея безъ ни най-малкия поменъ отъ користь или себелюбие, готовъ винаги за най-голѣмото самоотрѣчение, ние го виждаме нѣколко пѫти да му се повѣряватъ най важни и най-опасни поржки. Сѫщото се бѣше случило и въ сражението, за което вече нѣколко пѫти спомѣняме. Десетьтѣ четници, останали безъ храна, изпращатъ Георги Фотева и Татулъ Зармияна да намѣрятъ изъ ближнитѣ села храна, а така сѫщо да влѣзатъ и въ самия гр. Одринъ. Не е имало нищо по-опасно отъ това. Слѣдъ като успѣли да изпълнятъ поржкитѣ на четата, при завръщането си отъ Одринъ, двамата клетници сѫ били застигнати отъ цѣлъ полкъ кавалерия. Всѫдѣ е равно поле. Нѣма никѫдѣ нито долчина, нито рътлина, кѫдѣто човѣкъ да би могълъ да се укрѣпи. Виждайки отъ една страна приближающата се смърть, а отъ друга — желайки да прѣдизвѣстятъ своитѣ прикрити нѣколко часа далечь другари, тѣ двама души, отварятъ още отъ далечь огънь на цѣлъ полкъ, на хиляда души. До като да бѫдатъ застигнати отъ кавалерията и смазани отъ копитата на конетѣ, тѣ успѣли да изхвърлятъ по голѣмата часть отъ патронитѣ си въ гѫститѣ редове на неприятеля и да повалятъ повече отъ 30 40 души войници и 10-тина коня. А слѣдъ това...

Тѣ и двамата, Георги Фотевъ и Татулъ Зармиянъ, сѫ били съсѣчени отъ първата редица кавалерия, а послѣ.... Копитата на цѣлъ полкъ коне сѫ ги мачкали въ продължение на четвърть часть, до като отъ тѣхнитѣ юнашки тѣла е останала само една голѣма локва кръвь, кости и мѣсо, прѣвърнати на тѣсто.

* * *

Мѫченишката смърть на тие два левента не спаси тѣхнитѣ другари, скрити въ мѣстностьта „Камънетѣ“. Едни отъ тѣхъ бидоха избити, а другитѣ — обѣсени. Тая смърть направи нѣщо друго: даде на Одринчани единъ рѣдъкъ примѣръ на самопожертвуване, даде на г. Одринъ едно свѣтло име, единъ герой — Георги Фотевъ, прѣдъ чиято паметь и самоотверженость съ благоговѣние колѣничимъ.

Миръ на праха на Георги Фотевъ!

П. Г.

† Георги фотевъ.

ОТВѢТЪ.

На васъ, о рицари на смъртьта!

Потоци цѣли кръвь юнашка,
Порои клетнишки сълзи
И цѣла гробница сирашка —
Щастливци, васъ не порази!

Но *той*? — въ тюрма ли гний безвѣстенъ,
На стълбъ позоренъ прикованъ,
Убитъ, заточенъ ил' обѣсенъ —
Той вредъ и сѣвга е титанъ!

Титанъ — когато безъ пощада
Мори и мсти за брата свой,
Титанъ е и когато пада
Отъ свой свинецъ въ неравенъ бой!

И днесь, когато ужасъ сѣе
И смъртъ въ домашния ви кжть —
Титанъ е пакъ, а вий — пигмеи!... —
И гаври се надъ вашій сѫдъ!...

На мракобѣсний сѫдъ!... Сѫдѣте!
Съсъ смъртъ грозѣте го... съсъ димъ!
Вериги нови му сковѣте! —
Титанъ е пакъ непобѣдимъ!

Надъ вашій ужасъ той се хили!...
Но колко билъ би по-честитъ,
Ако би всички вий сѣтили
Сѫда на *царя-динамитъ!*...

Христо Силяновъ.

Митницата и часть отъ турската махала. № 3.

Македонската кауза и Европейскитѣ Сили.

Македония, пламнала въ революционния пожаръ, става гробница на своитѣ синове и картина на една ужасна човѣшка касапница! Пороитѣ кърви, покритѣ съ човѣшки трупове полета, срутенитѣ палапки, подпаленитѣ села, всичко туй прѣдава поразителенъ изгледъ на страдална Македония — театра на една ужасна война. Тукъ юнакъ съ захвърлена пушка, носенъ отъ агонията на смъртьта, шъпне проклятия противъ вѣковния тираниинъ; тамъ майка клета съ издигнати къмъ небето ржцѣ вайка за своя синъ, за убития си съпругъ, за изнасилената си дъщеря; отъ другата страна старецъ съ побѣлели косми, окованъ въ вериги, го каратъ въ турскитѣ зандани, за да намѣри между влажнитѣ стени своя гробъ! Ето картината, която рисува клетата робска страна! И, когато събитията въ тая нещастна страна се развиватъ съ такава поразителность, която поглъща хиледи жертви; когато атентатитѣ въ Солунъ скриха въ вѣчната нощь още 500 души нещастници; европейскитѣ сили съ равнодушното и студено сърдце на дипломацията, стоятъ хладнокръвни, безъ да направятъ нѣщо за да облегчатъ положението на македонския робъ! Числото на убийствата расте съ неимовѣрна бързина, а заедно съ това и пожарътъ на революцията обхваща сѐ по-голѣми и по-голѣми пространства.

Но, до когато въ страната на роба се извършватъ хиляди убийства прѣдъ очитѣ на европейската дипломация, послѣдната настоява най-енергически за спазването на statu-quo-то на Балканитѣ, защото не е настжпилъ психологическия моментъ, въ който всѣки по отдѣлно да използува нѣщо отъ македонскитѣ земи — отъ гърба на вѣковния робъ!

Подъ натиска на економически и военно-стратегически причини, европейскитѣ сили играятъ юдинско хоро прѣдъ гроба на хубавата ни сестра — Македония.

Русия, въ своего традиционно стрѣмление, да забие кръста въ Цариградъ, поддържа съ упоритость настоящето положение, а съ това крѣпи изгнилата турска империя и босфорския тираниинъ. Цариградъ спасява Турция, ето истината, която толкова ясно рисува положението на Русия относително „македонската кауза". Тя знае, че веднажъ Македония освободена отъ турския кървавъ режимъ, ще прѣдставлява единъ факторъ на старопланинския свѣтъ, който, заедно съ България и нѣкоя отъ другитѣ балкански държавици, би й прѣкжснилъ пжтя за проливитѣ.

Германия има чисто економически интереси въ Македония и ето защо тя поддържа statu-quo-то. Австро-Унгария, въ своитѣ блѣнове за Солунъ, е най-живо заинтересувана въ „македонския въпросъ", който е възела на „източния". — Франция и Англия, ако и да нѣматъ прѣки интереси на Полуострова, бдятъ сериозно върху развиващитѣ се събития и не даватъ да се възползува коя да е друга сила, безъ да получатъ за това компенсация. Италия праща своя привѣтъ къмъ Албанцитѣ и нейнитѣ мечтания сѫ изпълнени съ прѣдставленията за Авлона, Елбасанъ и др. По тая причина и тя има интереси въ Македония и изказва своитѣ права.

Вижда се, какъ се противополагатъ и кръстосватъ интереситѣ на европейскитѣ сили, отъ което у всички, отъ страхъ за всеобщия пожаръ, се поражда желанието да пазятъ statu-quo-то, което извиква нови и нови жертви въ Македония.

А при това развълнувано положение, Портата е готова да вземе най репресивни мѣрки за въдворяването на реда и прѣкратяването на смута.

Но нека се не забравя, че не революционеритѣ създаватъ революцията, а насилията и бѣдствията, убийствата и грабежитѣ. Въ тия условия се излюпва яйцето на революцията, която най-напрѣдъ завладѣва душевния животъ на поробенитѣ, слѣдъ това, въ една прѣкрасна сутринь, когато всичко стане непоносимо, първата пушка за „свобода или смъртъ" пуква, слѣдъ нея втора и трета, до като всичко живо стане и потърси правда съ студения ханджаръ и топлия свинецъ. Тогава, потоци кръвъ протичатъ, земята се покрива съ мъртви, слънцето бѣга окървавено вечерь отъ страшното зрѣлище, за да се изправи на утрото срѣщу по-ужасно!

Писмата на Джонъ Макдоналда.

(Специални кореспонденции на Лондонския вѣстникъ „Дейли Нюсъ").

ПРѢЗЪ МАКЕДОНИЯ.

8) **Едно село отъ ужаси.**

Въоръженияття помакъ.

Джумая

Мартъ 23/903 г.

Портретитѣ на комитаджиитѣ.

„Ха! bienvenu", негово прѣвъзходителство извика, съ едно гостолюбиво ржкуване, щомъ като влѣзохъ въ малката стая, кждѣто той ни прие по-напрѣдъ. Ние сѣдаме — каймакамина, милязимена и азъ. Сега старья майоръ влиза, слѣдъ него младия, послѣ младия генералонъ инспекторъ, въ униформа и послѣ кадията съ жълто, прачно, дълго лице, черна брада и студенъ погледъ, въ своята роба и съ червенъ поясъ. Слѣдъ това влиза комисарьтъ по чорапи. Той влиза съ оня котешки ходъ, поздравлива и съ диволска тържественость разтваря вратата. Разказва историята. Портретитѣ обикалятъ наоколо. Стария майоръ, слѣдъ като ги вижда, погледжа къмъ тавана, усмихва се и се изгубва въ съзерцания. Кадията слѣдъ него ги прѣглежда, хваща си черната брада, и съзерцава непонятно. Послѣ, изглежда, че каймакаминътъ почва да мисли, че всичкитѣ нѣща въ червената кърпа сѫ компромитирующи нѣща. Азъ не мислѣхъ за такава възможность. Той прави единъ жестъ като че ли му се иска да ги присвои. „Не, онова", казванъ азъ, „всичко тамъ, съ изключение на портретитѣ, принадлежи на мене. Книгитѣ и тефтерчетата не трѣбва да се пипатъ." Събранитѣ магнати взглеждаха неприятелски на това отгорѣ. Така азъ станахъ: „Никой не може да земе тѣзи книжа. Вие не можете да сезирате тѣхъ както и мене. Азъ не съмъ вашъ пленникъ, азъ съмъ британски поданникъ, свободенъ да пжтувамъ въ тази страна. Азъ имамъ позволението на вашето правителство." „Да, естествено", казва негово прѣвъзходителство съ извинение; „съвсѣмъ право". „Азъ мислѣхъ само книжата на г нъ Стефановъ да не сѫ разбъркани съ вашитѣ, въ какъвто случай азъ би трѣбвало да ги раздѣля", „Справедливо внушение", отговаряжъ азъ, като го увѣрявамъ, че всичкитѣ книжа сѫ мои. „Всички не сѫ тука", комисарьтъ шепти; „едно тефтерче съ червени кранца липсува". Тази ли е книгата, за която вие мислите?" азъ попитахъ, като я изкарахъ отъ джеба си. „Тя е." „Добрѣ, не е ли тя моя? Но ако желаете, можете да я видите, ато я. И така, тя обикаля наоколо, но понеже е англійска, никой не разбира отъ глава или опашка. При всичко това тѣ я слѣдятъ още повече. „Сега, азъ трѣбва да Ва кажа, ваше прѣвъзходителство, че и азъ имамъ портрети". Магнатитѣ се услушватъ. Отъ единъ синъ пликъ азъ изкарвамъ нѣколко такива. Този господинъ, който се клати на върха на шестьтѣ, е така сѫщо комитаджия. Дѣтѣ малки момчета, едното отъ които държи дървена лопата, сѫ съ тѣхъ. Така сѫщо е и тази госпожа."

„Смѣя ли да ви попитамъ едно нѣщо", казва каймакаминътъ. „Има ли нѣщо въ тѣхъ противъ нашето правителство?" „Mon Dieu! Много нѣща има въ него противъ вашето правителство; но нито единъ слогъ отъ мене — всичко отъ вашатѣ селяни. Какво ще прави азъ съ тѣхъ, това е другъ въпросъ".

Ловкия Ахмедъ ни прѣкжсва. Той влиза въ стаята много услужливо, както по напрѣдъ, съ плячкитѣ на обиска, който се направи въ кжщата на Стефанова, слѣдъ като ние я напустнахме. Той прѣдстави нѣкои вѣстникарски отчисленця. Единия отъ тѣхъ е единъ екстрактъ (извлѣчение) отъ „New York Tribune", който прочетохъ азъ прѣди нѣколко дена и въ който г нъ Стефановъ, още като студентъ въ Иелъ (Yale) бѣше въ произвѣлъ съ чудна удивителность една своя философска статия. Твърдѣ интересно бѣше да набюдава човѣкъ турскитѣ 4 благородници отъ Мехомия — удивлявайки се отъ сензационното заглавие на единъ членъ, въ който единъ американски вѣстникъ празднуваше тѣхната „подражателность". „Нека го прѣведа на французски за васъ", казахъ азъ. „Въ стжпкитѣ на Платона", начинаше първата сензационна линия. Константинъ Стефановъ, защото се отличилъ по Гърцката Философия въ Иелъ, е гръкъ. „По стжпкитѣ на Платона". Старията майоръ, младиятъ, кадията, оня ученъ човѣкъ, бѣха събъркани. Платонъ билъ гръкъ, който живѣлъ прѣди 2,000 г. и много се интересувалъ отъ метафизиката и политиката. Кадията се озърта. Веселиятъ старъ майоръ, чито очи бѣха скрити подъ филджана съ турско кафе, искаше да каже „това нѣма да ви оине". Слѣдвайки по стжпкитѣ на Борисъ Сарафова, комитаджията, това е нѣщо по-вѣрно. Защо да слѣдва Константинъ по стжпкитѣ на единъ гръкъ, който е живѣлъ прѣди 2,300 години? Всичко, което вие можете разказва, това е туй, че Платонъ бѣше единъ български комитаджия, тамъ горѣ на балкана. Американския журналистъ споменуваше и имената на Сократа и Епикура. Кои бѣха тѣ? Тѣ, така сѫщо, бѣха стари гърци, които се интересуваха съ бубличнитѣ работи. Отъ лошо по-лошо. Старият майоръ вътрѣше голѣмитѣ си пръсти единъ около другъ. Той изглеждаше, като че ли се съмѣва, дали Сократъ и Епикуръ не бѣха псевдонини на нѣкои „комитаджии".

Единъ компрометиранъ човѣкъ.

Извлѣчението отъ Tribuna и други американски вѣстници бѣха сгънати за изпращане до Ген. Губернатора, или до Високата Порта. „Monsieur Стефановъ", забѣлѣза каймакаминътъ, „е компроментиранъ въ много нѣща. Той казва, че е билъ десетъ години въ Америка, но разбрахме отъ друго мѣсто, че е билъ 14 години; той е братъ на Г-жа Цѣлка. Плѣнянето бѣше устроено отъ комитаджитѣ съ съгласието на дѣтѣ Госпожи, за да вкаратъ въ бела правителството ни и отскубнатъ пари. Съ тѣзи пари тѣ купиха пушки. Азъ трѣбва да задържа Стефанова до когато се изслѣдва работата върху него и Ангела. Валията въ Солунъ ще рѣши какво да прави". И така, телеграфирането къмъ далечния Солунъ се почна и продължава цѣлата нощь.

Никакво опрѣдѣлено рѣшение отъ валията не послѣдва. Така единъ слѣдъ другъ благороднитѣ отъ Мехомия се отдѣлиха и азъ останахъ самъ съ моя хазаинъ, който любезно ме покани да се разположа въ кжщата му като у дома си. Слѣдъ като употрѣбихме 1 — 2 часа въ прогласяване българитѣ като „разрушители на мира въ Македония", и каймакаминътъ се отегли за спане. Единъ войникъ въ униформа влиза въ стаята и разви единъ кулъ отъ покривки и копринени юргани.

Между орнаментитѣ въ стаята имаше 2 малинхерови пушки, останки отъ генералното прѣдаване, които, както ми казваше каймакаминътъ, били му прѣдадени отъ селянитѣ доброволно, безъ всякакво „биене". — Историитѣ на вѣстницитѣ „сѫ лъжи" mon cher monsieur! Щомъ си легнахъ и погледнахъ — отъ моята възглавница пушкитѣ изчезнаха. Въ входа, отвънъ моята стая, чуваше се едно капляне съ писливъ гласъ и леки стжпки — като овѣзя на котка подобни на Ахмедовитѣ. Всичко това означаваше, че въоружени хора пазѣха моята стая и онази, въ която бѣше „затворенъ" моя приятелъ Константинъ, „подозрѣвания".

Героитѣ на революцията се раждатъ въ самата нейна утроба, въ робството и угнетението, въ неволитѣ и бѣдствията. А европейскитѣ сили, въ желанието си да спазятъ statu-quo-то, задъ което се крие друго едно алчно желание — да грабне всѣка отъ тѣхъ по-голѣмъ дѣлъ отъ разлагающата се турска империя — увеличаватъ все повече и повече насилията и жестокоститѣ въ Македония и Одринско, а съ това заедно закрѣпватъ въ робитѣ още повече революционния духъ, усилватъ още повече отчаянието на страждущитѣ. Ние сме свидѣтели на това отчаяние, ние сме свидѣтели на оня лудешки героизмъ, съ който се борятъ и мратъ македонскитѣ революционери.

Нека се не зловиди тогава на европейскитѣ сили, че стрѣлитѣ на отчаянитѣ роби се насочватъ вече къмъ самитѣ тѣхъ, въ лицето на тѣхнитѣ прѣдставители и на търговскитѣ имъ интереси. Тѣ трѣбва да жънатъ онова, което сѣятъ; трѣбва да се накваситъ отъ кръвьта, въ която населението плува отъ вѣкове насамъ, благодарение изключително на тѣхното безчовѣние, на тѣхното жестокосърдие!

В. С.

Отъ Македония и Одринско.

Сѫдането на българитѣ въ Солунъ. — Ултиматумътъ на Турция. — Убити и ранени въ Битоля. — Убити въ Солунъ.

Отъ едно писмо отъ Солунъ на единъ чужди подданникъ, съ дата 25|IV, извличаме слѣдующето:

Дѣлото противъ арестуванитѣ българи върви бързе. Прѣдполага се, че малцина ще бѫдатъ осѫдени. Затворницитѣ се хранятъ само съ хлѣбъ и вода. Мълви се, че Турция е дала ултиматумъ на България да брои въ разстояние на 20 дни 1,000,000 лири обезщетение за разноскитѣ по потушаване възстанието въ Македония.

Въ Битоля дѣйствително е имало улични схватки, дѣто сѫ паднали убити българи 11, и 12 ранени.

Убититѣ въ Солунъ сѫ отъ 100 до 150 души, не повече.

Депеши на Бълг. Телег. Агенция отъ Цариградъ.

Австрия и Портата.

Отговора на унгарския министръ-президентъ Шель по появяването на австрийската ескадрена дивизия въ Солунъ, по случай на интерпелацията въ камарата, задоволи и успокои твърдѣ много Илдиза и Портата.

Френската ескадра въ Солунъ.

Въ тукашнитѣ кржгове се говори, че отъ френска страна сѫ дадени увѣрения, че тръгналитѣ отъ Тулонъ военни кораби ще се спратъ въ Сира, а единъ само ще отиде въ Солунъ, дѣто може по-късно да се събератъ всичкитѣ.

Въ Скопие не билъ намѣрѣнъ динамитъ.

Генералъ-инспектора Хилми-Паша опровергава съобщението на агенцията „Хавасъ" отъ Виена, че и при прѣтърсването на кѫщи въ Скопие се намѣрило динамитъ.

И арменцитѣ се залавятъ за работа.

Портата получи свѣдѣния, че нѣколко арменски чети сѫ прѣминали границата отъ Персия въ Баядзидския санджакъ и въ Сасумската околия. Взети сѫ енергически мѣрки за прѣслѣдването имъ.

Портата поржчва новъ крайцеръ.

Портата прѣговаря съ Генуеската корабостроителница Ансалдо, която въ тукашния арсеналъ съ свои работници бѣ прѣустроила два броненосеца, за прѣустройството на още петь броненосеца, и заедно съ това и за изработването на единъ новъ крайцеръ.

Всички грамотни българи сѫ комити.

Портата обявява, че продължаването на арестуването на българскитѣ, тъй наречени интелегентни и нотабили, е необходимо, защото тѣ всички безъ изключение, принадлежели на комитетитѣ и взематъ дѣятелно участие въ комитетскитѣ дѣяния.

Убити гърци и българи въ Битоля.

Една днешна консулска депеша отъ Битоля казва, че въ срѣдашнитѣ произшествия сѫ убити 3 и ранени 4 гърци, а българи убити 6 и ранени 3. Измежду гърцитѣ убити и ранени се вижда, че има и нѣкои гъркомани.

Побѣснѣлитѣ турци въ Битоля.

Нѣкои консулски рапорти отъ Битоля повтарятъ, че въ срѣдашнитѣ произшествия, както жандарми, тъй и войници, безъ команда, сѫ вълували противъ българитѣ заедно сѫ мухамеданското население.

ГРАНИЧНИ НОВОСТИ.

Посрѣщането на Макдоналда въ Кюстендилъ.

Господинъ Макдоналдъ биде посрѣщнатъ радушно отъ Кюстендилската интелигенция, която го улѣсни както въ прѣвождане, така и въ запознаване съ хора, боравящи съ Македонското движение. Днесь, слѣдъ свършване на митинга, една група граждани заведоха г-нъ Макдоналда на обѣдъ при хубавото ханче „Кьошка" което отстои на 4 километра отъ града по Дупнишкото шосе. Утрѣ господинъ Макдоналдъ заминава за Дупница.

Посѣщението на Макдоналда въ болницата. — Разговорътъ му съ двѣ избѣгали македончета.

Господинъ Макдоналдъ посѣти тушатата болница, дѣто се срѣщна съ двѣ ранени момчета изъ вжтрѣшностьта. По тоя поводъ ни дойде на умъ оправията въ тая болница. То е чудо: болнитѣ се хранятъ съ такова агнешко месо, което отъ единъ ударъ спокойно може да се заѣши за стѣната! И, забѣлѣжете, ясната се готвятъ безъ масло! — отъ икономия, види се. Ако тия двѣ момчета сѫ се оплакали на г. Макдоналда отъ реда въ болницата, както се оплакаха намъ, ще трѣбва да си е съставилъ „отлично" мнѣние за нашитѣ „обществени здравословни" учреждения.

Какво вършатъ гърцитѣ.

На „Berl. Tagblatt" пишатъ отъ Атина:

„Понеже имать нужда отъ дълга почивка, пъкъ отъ друга страна се чувствуватъ слаби въ военно отношение, и правителство и народъ, слѣдъ изненадата и възбуждението отъ кървавитѣ събития въ Солунъ, побързаха да ги смѣтатъ не като прѣдговоръ за сериозни събития и усложнения, а като поводъ за най-скорошно окончателно потъпкване на българскитѣ козни, опити за възстание и стрѣмежи. И възможностьта за една турско-българска война изпълни сърдцата имъ съ радость, защото тѣ смѣтатъ за сигурно, че Турция, ако не й попрѣчатъ силитѣ, скоро ще смаже България и ще влѣзе побѣдоносно въ София (ако имаше фустанелоносци отпрѣде си! Б. Р.).

* * *

Тукашното македонско дружество изпрати протестъ до силитѣ противъ звѣрствата на българитѣ, като изтъкна неостарѣлитѣ права на гърнитѣ върху Македония, а днесъ прѣдаде на тукашното турско посолство благодарителенъ адресъ до Султана за мѣркитѣ, които взѣлъ противъ българитѣ.

Сѫщото подтвърдява и в. „Тайпосъ" (22, IV): „Македонското дружество въ Атина рѣши да благодари на Портата за взетитѣ мѣрки противъ българитѣ", а в. „Атине" (21, IV) казва: „Днесъ ще се прѣдаде на турското посолство меморандума, съставенъ отъ македонското дружество, прѣданъ вече на прѣдставителитѣ на великитѣ сили".

* * *

На в. „Атине" пишатъ отъ Солунъ (20, IV): гърци, албанци и куповласи сѫ готови безброй да влѣзатъ въ турската войска, за да взематъ участие въ военната разходка до София.

* * *

Сѫщия вѣстникъ отъ 21|IV съобщава отъ Цариградъ, че Портата влѣзла въ прѣговори да наеме гръцки параходи за прѣнасяне на войски.

Запитани нѣкои параходни гръцки компании, отговорили: „Щомъ е работатада помогнемъ на Турция, на драго сърдце ще прѣдложимъ корабитѣ си".

* * *

На „Уставна Србия" пишатъ отъ Солунъ:

„Потомцитѣ на старитѣ елини, като не могатъ достойно да служатъ на своитѣ прадѣди и успѣшно да работятъ за панелинска пропаганда, служатъ като шпиони на турската полиция, която нарочно упжтватъ противъ *сърби и сръбски кжщи* к. н.). И изброява примѣри за обиски и арести, посочвани отъ гърци върху македонци.

Динамитътъ иде отъ Гърция.

Четемъ въ в. „Атине" (20|IV): „За нещастие, безъ да се гледа на строгия надзоръ на гръцкитѣ власти, българитѣ си доставиха голѣма часть отъ взривнитѣ вещества и динамита отъ Атина по чуденъ начинъ.

Нѣкои работници българи отдавна работѣха въ гръцкия *арсеналъ*, безъ да знае дирекцията нито тѣхната народность, нито тѣхното намѣрение. Тѣзи работници, безъ да обрѫщатъ внимание на оная опасность, на която се излагаха, отъ врѣме на врѣме сполучваха да измъкнатъ малки количества динамитъ, които послѣ ги изпращаха на българитѣ въ Македония чрѣзъ тайни куриери".

Гръцка логика.

Гръцкиятъ в. „Патрисъ" въ броя си 3596 осѫжда прилагането на проклятитѣ турски реформи въ Епиръ, като нарежда редъ отъ факти, съ които се доказва, че не „само никакви реформи не сѫ били прилагани, но, на противъ, животътъ на населението отъ день на день става по-несносенъ.

Много смѣшни сѫ станали вече гърцитѣ. До когато твърдятъ на дѣсно и на лѣво, че въ Македония турцитѣ сѫ били кротки като агнета и че реформитѣ сѫ докарали медъ и масло, а само долофоритѣ (убийцитѣ) българи сѫ причината на всички смущения, въ Епиръ, напротивъ, владѣе анархия.

Отвращаваме се отъ тая логика.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

ВЪЗСТАНИЕТО ВЪ МАКЕДОНИЯ.

Опровержения на Портата.

Цариградъ, 22 Априлъ. — Извѣстията за мобилизация на нови илаве баталиони не се подтвърждаватъ.— Високата Порта опровергава вѣстникарскитѣ свѣдѣния, че скопското турско население желаяло война и било неприязнено настроено къмъ християнитѣ.

Правителственитѣ и търговскитѣ кржгове доволни.

Цариградъ, с. д. Съобщението на „Найе Фрайе Пресе", че графъ Голуховски далъ на депутацията на експортното дружество успокоителни свѣдѣния за положението на Балканския Полуостровъ и че заявилъ, че не се опасява отъ сериозни усложнения, задоволи много тукашнитѣ правителствени и търговски кржгове.

Македонския въпросъ въ Италиянската камара.

Римъ, с. д.— Въ камарата министра на външнитѣ дѣла Моренъ, като отговаряше на едно питане, заяви, че произшествията въ Солунъ не сѫ измѣнили становището и линията на поведение, слѣдвани до сега отъ Италия относително безредицитѣ въ нѣкои отъ европейскитѣ провинции на Турция. Той прибави още, че съгласието между заинтересованитѣ сили е отлично. Източниятъ въпросъ, прѣдъ видъ на настоящитѣ събития, ще даде възможность да се намѣрятъ подѣйствителни срѣдства за ограничение на неговата важность и за прѣдупрѣждение послѣдствията отъ агентатитѣ въ Солунъ, които принудиха Италия да прати една морска дивизия за запазване на своитѣ сънародници. Туй нейно дѣйствие е обикновено при подобни обстоятелства. Щомъ като положението позволи, италиянскитѣ кораби ще напустнатъ Солунъ, като оставятъ единъ на расположението на консула.

Гърцитѣ и евреитѣ въ Солунъ сдружени съ турцитѣ.

Кореспондентътъ на Standard отъ Цариградъ съобщава:

Гърцитѣ и евреитѣ въ Солунъ сѫ заявили на тамошнитѣ консули, че ако българитѣ посмѣятъ още единъ пѫтъ да пакостятъ на търговията, тѣ сами, (гърцитѣ и евреитѣ) ще изтрѣбятъ анархистическия славянски елементъ въ Солунъ и околностьта.

Изтрѣбване на мислящата българска младежь. — Унищожаване на Екзархията и на търговскитѣ агентства.

Standard пише: Турция се е завзѣла за систематическото изтрѣбление на мислящата българска младежь въ Македония. Портата намѣрява да унищожи Екзархията, и да остави българскатѣ владици въ Македония подъ Вселенския Патриархъ. Закриването на търговскитѣ агентства (които сѫ въ сѫщность политически агентства) е турено на прѣвъ планъ.

Турски свирѣпости.

„Secolo" съобщава: Турцитѣ, слѣдъ искалването на многото българи въ Солунъ, сѫ натъквали главитѣ имъ на вълчини и сѫ се разхождали изъ улицитѣ.

Нови клания въ Солунъ.

Отъ Римъ телеграфиратъ на „Berl. Tabalatt", че тамъ правителството получило сериозни извѣстия отъ Солунъ, че ужаситѣ сцени пакъ се повторили. Още не е извѣстно, дали чуждитѣ кораби сѫ извадили войска на сухо. Подробности липсватъ.

Руската пресса по Македонскитѣ работи.

На „N. Fr. Presse" съобщаватъ отъ Петербургъ, че както другитѣ вѣстници, тъй и „Новое Время" зима страната на българското правителство и осѫжда най-остро турската нота. „Ако, казва „Новое Врѣмя" на всѫдѣ правятъ България отговорна за македонскитѣ безчиния, трѣбва ней да се прѣдостави въвеждането на реформитѣ въ Македония".

Сражението при Цапари.

Споредъ най-нови извѣстия, сражението въ с. Цапари, 12 километра далечъ отъ Битоля, е станало вслѣдствие на едно нападение отъ страна на баши-бозукъ. И въ други мѣста около Битоля властитѣ употрѣбяватъ баши-бозукъ, като вършатъ голѣми насилия надъ непричастното въ безредицитѣ население.

Динамитътъ въ Македония.

„Le Francais" дава едно интервю на единъ свой редакторъ съ единъ македонски дѣецъ и, между другото, казва се и това: „Въ Македония има скрити голѣмо количество динамитни бомби и никой не ще може да ги открие. Когато македонцитѣ ще се отчаятъ, тѣ не ще се задоволятъ само съ хвърлянето въ въздуха на желѣзници и банки, но най вѣроятно е, че ще прѣнесатъ своята дѣятелность и другадѣ".

КЛИНИКА Д-РЪ БАЛСАМОВЪ

Ул. „Графъ Игнатиевъ“ № 3, при пощата.

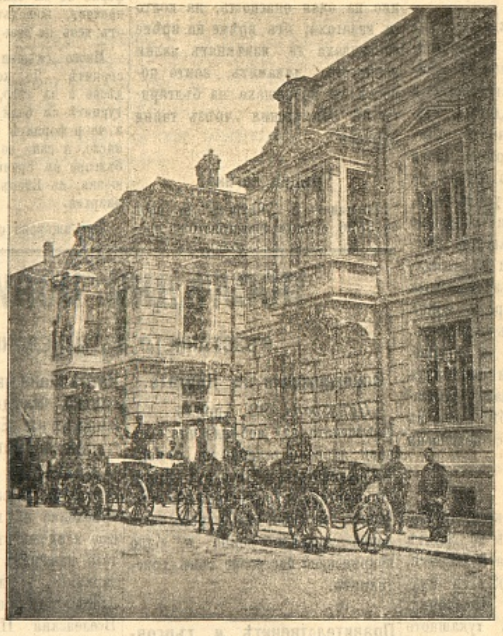

Телефонъ № 257.

Клиниката прилича на една вилла (Villa) 20 стаи сж прѣдназначени само за болни; стаитѣ сж съ по едно и двѣ легла.

Въ клиниката има отдѣления по вжтрѣшни, хирургически, нервни, венерически, очни и гинекологически болести, за всѣко отдѣление има по единъ специалистъ лѣкарь. Венерическото отдѣление се завежда отъ Д-ръ Балсамовъ, който освѣнъ че се е специализиралъ въ Парижъ по венерическитѣ болѣсти, той дълги години въ България се занимава специално съ послѣднитѣ болѣсти. Лежащитѣ болни имаатъ на разположение пиано, а въ случай на нужда електрически и светли бани.

2—92—3

ЦИГУЛКИ, изработени отъ мѣстенъ материалъ, ще намѣрите отъ най-добъръ изборъ въ работилната на *Наумъ К. Томалевски*, улица „Левски“, срѣщу аптеката на „Пенчевъ“. *Цѣни най-износни.*

До г. г. настоятелитѣ.

Администрацията на в. „М. О.-Куриеръ“ — за начина на уравняване смѣткитѣ на вѣстника — съобщава на г. г. настоятелитѣ си слѣдното:

1) Всички оние отъ тѣхъ, които получаватъ отъ 100 — 300 броя, уравняватъ смѣткитѣ си всѣка седмица;

2) Всички оние, които получаватъ отъ 50—100 броя, уравняватъ смѣткитѣ си всѣки 15 дни;

3) Настоятели, които получаватъ по-малко отъ 50 броя уравняватъ смѣткитѣ си или всѣки двѣ седмици, или на края на всѣки мѣсецъ.

Непродаденитѣ броеве се повръщатъ въ края на всѣки мѣсецъ. За избѣгване на излишни пощенски разноски, настоятелитѣ ще знаятъ, че за всѣки първи 100 гр. се лепятъ марки по 3 стотинки, а за всѣки послѣдующи — по 2 ст.

Частното абониране става или направо въ администрацията, ул. „Гурко“ № 107, или при околийскитѣ и окржжни настоятели, и то САМО ВЪ ПРѢДПЛАТА: за мѣсецъ — 1 левъ, за 3 мѣсеца — 3 л.

ОТЪ АДМИНИСТРАЦИЯТА

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА“ и у повечето настоятели се продаватъ слѣднитѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „На майкитѣ — за дъщеритѣ“, (кратки свѣдѣния по женската физиология и хигиена), въ текста съ 17 фигури, стр. 196 Цѣна 1·20. Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойка книга е прѣпоръчена отъ Министерството на Народното Просвѣщение за дѣвойкитѣ отъ дѣвическитѣ гимназии, и прогимназии, прѣминали 12 годишна възрасть.

2) А. Ваккаро. „Еволюция на любовьта“, цѣна 30 ст.

3) Жанъ Дюбуа. „Графиня Монте-Кристо“, романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) В. Буренинъ. — „Ребъ“, трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) Викторъ Хюхо. — „За свободата на обучението“, рѣчь, държана въ Французското Законодателно Събрание на 15 Януарий 1850 г. Цѣна 10 ст.

8—14—10

Постигна се цѣльта

Нѣма вече да се плаща поправка на часовникъ. Нѣма вече да се съмнѣваме въ часовника, че напрѣдва или остава. — Нѣма развала, нѣма изтъркване на механизма. — Това вече е постигнато отъ съврѣменното изобретение часовника „Omega Benheur“ — изобретение отъ прочутия авторитетъ по часовникарството Edouart Eallet—St. Imer — отъ Швейцария.

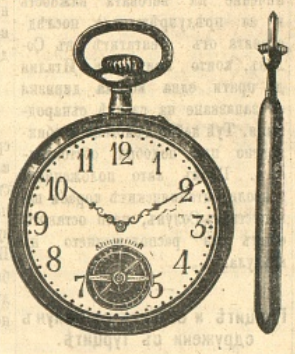

Този часовникъ въ всичкитѣ часовникарски бюра и синдикати въ цѣла Европа и Америка е издржалъ първа премия. — Този часовникъ е патентиранъ въ всички-культурни държави. Той се извънредно бързо разпространява въ употрѣбление на всѣкадѣ. — Той се фабрикува всѣки день по 800 парчета. — Той е днесъ за днесъ думата по часовникарството. Той е часовникъ, за който се дава гаранция за 20,000 лв. зл. да се платятъ на опонента, който докаже, че механизма на часовника може да се развали самъ отъ себе си.

Това е единъ съврѣменно точенъ и неразвалямъ часовникъ; има извънредно изящна външность. Той е много тѣвакъ и едва ли не колкото една монета отъ 5 лв. — Той има открита частъ отъ механизма на циферблата, която часть го много украсява. Той е съ съвършенно невидимо скритъ капакъ, че ако даже да се пустне въ вода, нѣма да влѣзе въ механизма.

— Прѣпоръчва се на всѣкиго тоя часовникъ, който иска да има веднажъ за всѣкога вѣренъ часовникъ. — *Цѣна 20 л. 25 ст.; съ поща 21 лева.*

Продаватъ се въ *магазинъ* **Д. Христовъ.** *София* — улица Търговска № 3.

8—7—00

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА,

София, ще намѣрите: голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Зола, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Дикенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата . . (Заедно съ I томъ — 6 л.).	2·80
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България — 2л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формалн. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доц. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко страници по земледѣлието . . .	1·50
Милетичъ. Старого бълг. насел. въ сѣверо-източ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пъстъръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопжтъ	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевъдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага. 8—3—3 **Отъ книжарницата.**

„БИБЛИОТЕКА“

списание за литература, популярна наука и обществени знания.

Излиза въ началото на всѣки мѣсецъ въ обемъ срѣдно 12 печатни коли (192 страници) и струва:

Въ Княжеството: 1) За ученици, студенти, юнкери и войници — 10 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие; 2) за всички останали 12 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие по три лева, или пъкъ при получванието на всѣка книга по единъ левъ на мѣсецъ.

Въ странство — три бѣли меджидии или 15 л златни годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие.

Всѣки може да се абонира и само на едно или нѣколко отъ съчиненията, които влизатъ въ сп. „*Библиотека*“ Абонираитѣ се по тоя начинъ ще плащатъ по **десеть стотинки** на всѣка печатна кола (16 страници).

„*Библиотека*“ е най евтиното списание въ Княжеството, защото дава на обонатитѣ си годишно 144 печ. коли за 10 и 12 л.;

„*Библиотека*“ ще бѫде най-цѣнното списание, защото ще даде на българския читатель 16 съчинения на най-прочути автори само за 10 и 12 лева;

„*Библиотека*“ може да се получава отъ всѣкиго, защото абонаментната стойность се плаща по левъ на мѣсецъ срѣщу 12 печатни коли (192 страници) полезно четиво и още по-полезни знания;

„*Библиотека*“ ще удовлетвори всѣкиго, защото всѣки мож да се абонира само на оние съчинения, които му се правятъ, срѣщу 10 ст. за печатна кола (16 страници).

Желающитѣ да се абонираръ на списанието „*Библиотека*“ и на отдѣлнитѣ съчинения, които влизатъ въ него, трѣбва да се отнесатъ до специалнитѣ ни настоятели въ околийскитѣ и окржжни градове, или пъкъ направо до стопанина.

Всѣки може да се абонира и при пощенскитѣ писалища.

Книга I-ва се препечатва.

На никой отъ настоятелитѣ ни не се прави отстжпка по-голѣма отъ 20 о/о.

Стопанинъ: **П. Геннадиевъ.**

3—12—10 *София, ул. „Раковски“ № 78.*

ОКОНЧАТЕЛНАТА разпродажба и ликвидация на бижутерийнитѣ стоки на **Стефанъ Анастасовъ** ще продължава въ ул. „*Леге*“ *№ 17*, срѣщу Петръ С. Пипевъ.

Добъръ случаи за евтини покупки на златни, сребърни, дублирани и пр. разни потрѣби.

Голѣмъ складъ отъ сребърни часовници, ланцове отъ най-добритѣ фабрики. Продава часовници и на едро. Има една здрава голѣма желѣзна каса и пр. пр.

10—2—15

Печатница на Т. Пѣевъ.—София

Година I. София, Петъкъ, 2 Май 1903 год. Брой 17.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“
излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ
РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ
За България . . . . . 3 лева.
За странство . . . . . 6 „ зл.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER
MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie

ВСИЧКО,
що се отнася до вѣстника се адресира до
Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приемать само за 4-та страница: и се плаща на редъ, буква гармондъ
За първи пѣть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѣти — особени споразумѣния.

КОМИТЕТЪТЪ БОРИСЪ САРАФОВЪ.

Отъ какъ се тури основа на Македоно-Одринската организация въ княжеството отъ покойния Трайко Китанчевъ, най-много за тази организация, комитетътъ, който направи всичко за нейнотo развитие и най-добрѣ българската щедрость, безспорно е комитетътъ Сарафовъ. Едничкиятъ отъ всички комитети, който въ македоно-Одринскитѣ Конгреси се яви рамо до рамо съ прѣдставителитѣ на Вѫтрѣшната Организация, бѣ пакъ тоя на Борисъ Сарафовъ Комитетътъ, въ борба противъ който сѫ употрѣбени всички простени и непростени срѣдства, всички клевети отъ най-невинната до най-отвратителната, най-чудовищнитѣ обвинения, бѣ пакъ той. Клюкитѣ и обвиненията бѣха отишли до тамъ, че тие хора едва ли не се наричаха въ всѣко кафене и въ всѣко събрание разбойници, крадци, търговци съ чувствата на македонския робъ, съ патриотизма на българския гражданинъ.

Между това, тие хора сѫ били, бѣха, па и сега сѫ добри, па дори най-добри синове на своето отечество, най-честни и най-верни служители на интереситѣ на роба.

Борисъ Сарафовъ
Владиславъ Ковачевъ — Георги Минковъ
Тома Давидовъ — Георги Петровъ

Понеже е врѣме вече клюкитѣ да паднатъ завѣсата на умопомраченето да се съдере и дѣлата сами да заговорятъ, ние даваме днесь групата съ ликоветѣ на членоветѣ на Върховния Македоно-Одрински Комитетъ, въ съставъ: прѣдсѣдатель — Борисъ Сарафовъ, отъ с. Либяхово, Неврокопско; подпрѣдсѣдатель — Тома Давидовъ, отъ гр. Ловечъ; секретарь — Владиславъ Ковачевъ отъ Щипъ; касиеръ — Геор и Петровъ, отъ с. Бѣлица, Разложско и членъ — Георги Минковъ, отъ Лозенградъ.

Нашъ публицистически дългъ ни налаѧа да направимъ това, защото утрѣ ще трѣбва да заговоримъ за единого отъ тѣхъ, който е вече сложилъ своитѣ кости изъ Битолскитѣ бойни полета.

Нашъ повелителенъ дългъ е да направимъ това, защото повечето отъ тие хора излагатъ всѣки день, всѣки часъ, всѣка минута своя животъ и може би въ момента, когато пишемъ тие редове, тѣ сѫ поставили гръдитѣ си срѣщу мурщумитѣ на неприятеля, за защита на роба.

П. Г.

Българското общество и македонската революция.

По всичко изглежда, че македоското революционно движение прѣживѣва своята послѣдня фаза. Овази моменти на партийна разпаленость, които сѫ неминуемъ спѫтникъ на всѣко по-жизнено общество движение, които — по една фаталность — намѣриха мѣсто и въ брожението на македонскитѣ християни лежатъ вечь далечъ прѣдъ насъ. Оние оживлени и ожесточени разпри, онова паметно братоубийство, резултатъ на една рана, която значително изтъщи македонското революционно движение, — се мѣркатъ днесь прѣдъ нашитѣ очи, като силуетитѣ на нѣщо *минало*. Прѣдъ призрака на това, коетони чака, прѣдъ кумира на онуй, което ни прѣдстои, трѣбваше да замржтъ всѣкакви амбиции, всѣкакви замисли. Българското общество е живъ свидѣтель и до нѣгдѣ активенъ виновникъ на всичко минало. Въ неговата обществена душа намѣри отражение всичко това, което разяждаше македонското революционно движение. Атмосферата, която душѣше социялния животъ на княжеството, бѣ пропита съ дъха на нашата кауза. Защо всичко туй, защо именно България, а не друга нѣкоя държава, най силно се вълнуваше отъ работитѣ, които ставаха въ нашето отечество? Защо *именно* българското княжество така болезнено слѣдѣше участьта на нашата татковина? Това е въпросъ, колкото любопитенъ толкова и труденъ. Македонското население, поставено въ невъзможность да живѣе въ прѣдѣлитѣ на Турция, постепенно и дълги години наредъ продължава да емигрира въ България. Македонскиятъ работникъ, прослувуть съ малкото си потрѣбности, и до днесь конкурира на своя български събратъ. Българскиятъ занаятчия, смазанъ отъ безжалостния ходъ на бавното промишлено развитие, изпуренъ отъ анархията на българското законодателство, съ основание вижда въ лицето на македонеца-занаятчия свой врагъ, готовъ всѣка минута да му отнеме залъка. Българскитѣ търговци, българската бюрократия, — всичко това, мало и голѣмо, чувствува тежестьта на македонската емиграция, чувствува необходимость да се освободи отъ нейното съперничество. Ако македонското движение е нѣщо *особенно* за България, то е туй, че за нея неосвободена Македония е единъ изворъ на економически несгоди. Иначе казано, македонскиятъ въпросъ, върху почвата на българското княжество, е прѣди всичко *въпросъ економически*, па ако щѣте и политически . . . Кой не знае, че българския политически животъ не може да се абстра-

хира отъ идеята за Македония? Но това е едната, грубата страна на медала. Задъ осѣзателното недоволство на градското население, задъ безсъвѣстната експлоатация съ злощастията на „братята задъ Рила“ и днесь още личатъ *слѣдитѣ* на едно удивително человѣколюбие, което българскитѣ граждани обнаружиха спрямо нещастията на македонскитѣ християни. Хуманностьта, този възвишенъ поривъ на човѣшката душа; състраданието, тази елементарна основа на всѣко благосърдечие — не бѣха чужди за българското общество. Отъ него се искаше да даде своята *морална* подкрѣпа, като манифестира симпатиитѣ си къмъ възхитителната и самоотвержена борба на угнетенитѣ въ Македония и Одринско. Отъ него се искаше да даде своята *материялна* поддържка за едно дѣло, възвишено и справедливо. Какъ се то отзова на тия „искания“? Даде ли това, което се искаше отъ него? Ето въпроси, на които може различно да се отговори. Едно е на лице. Колкото гражданитѣ на княжеството болезнено се интересуваха отъ македонското движение *вчера*, толкова апатични сж къмъ него тѣ *днесь*.

Сега, когато зарята на македонската революция пораждa единъ неописуемъ възторгъ „задъ Рила“, апатията и безсърдечието на българскитѣ граждани сж безкрайни. Днесь, когато страни, стоящи далечъ отъ нашата родина, далечъ отъ нейнитѣ болки и нескончаеми терзания, чувствуватъ раздвижена своята колективна съвѣсть, българското общество стои безучастно, прѣстжпно сурово. . . Ако Италия е увлечена отъ идеята да дари материяльни помощи за борящитѣ се македонци, то що остава за българскитѣ граждани, вплетени въ нижкитѣ на извѣстни традиции, възначителна мѣра свързани културно съ тия, които се боратъ? Не, ние вѣрваме, че българското общество ще се раздвижи. Ние сме увѣрени, че то ще се пробуди отъ оня индиферентизъмъ, въ вълнитѣ на който то иска да измие своитѣ грѣхове. . . . Утрѣ, когато лишенитѣ отъ подслонъ и троха хлѣбъ нахълтатъ неволно въ неговата срѣда, то ще трѣбва да даде своята материялна подкрѣпа, то ще трѣба да се погрижи за тѣхъ. Македоно-одринската емиграция ще излѣзе недостатъчна и слаба за тая мисия. По тия съображения и съ пѣлъ да събира материяльни помощи, въ столицата, както съобщихме, се е основало едно *благотворително македонско дружество*, подъ прѣдсѣдателството на г. Д-ръ Червенъ-Ивановъ и касиерското на г. Матова. Дружеството функционира вече. Нашата заключителна надежда е, че българското общество ще послуша съвѣта на поета, който казва, че не е унизително да отдаде единъ народъ *душата* си жертва на едно стихийно вълнение . . .

Д. Мих.

Турската махала и часть отъ Моло. № 4.

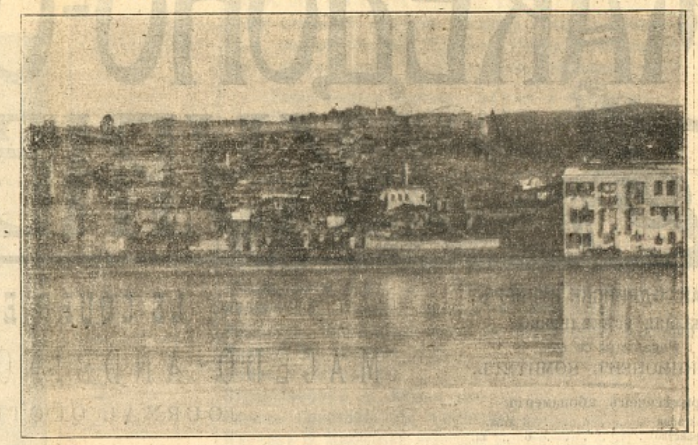

Писмо изъ Цариградъ.

МЪГЛАТА ОЩЕ ЦАРУВА

(Отъ специалния ни дописникъ).

Цариградъ, 29 Априлъ 1903 год.

Арестить. — Причинить. — Грькить страхове и пръскаить новини. — Полицията. — Страхътъ на турцитѣ. — Отношението на македонцитѣ. — Затворътъ. — Хъбаритѣ и кехаитѣ събиратъ вересии и данци. — Глобитѣ.

Съ надежда, че ще мога да ви пиша нѣщо по-положително върху положението въ града ни за състоянието на духоветѣ, азъ се отлагахъ писането. Заставенъ съмъ да си измѣна намѣрението: ето вече почти седмица се минава и нищо ясно нѣма, освѣнъ едно малко спадане на страха, мжчителниятъ страхъ, въ който пригражданитѣ живѣха цѣла седмица; положението си остава сжщото неопрѣдѣлено и изнурително. И азъ се чуди отъ кждѣ да почна; питамъ се, дали можете вие тамъ да повѣрвате, че въображението човѣшко е въ състояние да създаде толкова басни, колкото слушаме ние тукъ? Но при все това, ще се опитамъ да излѣза отъ тая мъгла, като се помжча да слѣдвамъ хронологически редъ.

Търговецътъ Командаровъ, за чието арестуване ви съобщихъ, е билъ земенъ сутриньта рано отъ кжщата си въ Макри-кьой. И понеже мѣстнитѣ тренове още не били почнали да циркулиратъ, то полицията дошла съ мушъ отъ Цариградъ, за да го улови. До вчера не е билъ освободенъ.

Втората случка, оная съ г. Хаджи Димитровъ, сега става ясна. Той, х. Димитровъ и първиятъ секретарь на агентството, сж живѣли сами въ една кжща, близо до гръцкото консулство. Първиятъ ималъ обичай вечерно врѣме да си урежда кжщата и прѣспокойно си е чукалъ върху стѣнитѣ. Но единъ гръкъ, затворенъ въ консулството, взѣлъ тѣзи удари за копане, изказалъ си опасенията, отъ дѣто послѣдва обискъ. *И стаята на първия секретарь била обискирана.* Тогава богатата гръцка фантазия не срѣщна вече прѣчки въ своитѣ изобрѣтения; почнаха да се носятъ изъ града съ поразителна бързина най чудновати новини: — полицията открила казала; полицията намѣрила трима души съ толчови бради и мустапи, които подравяли стѣнитѣ; — патриаршията ще се хвърли на въздуха; — гръцкиятъ дипломатически прѣдставитель въ София убитъ; — гръцката дѣвическа гимназия въ Битоля — и тя на въздуха; — французскиятъ стационеръ замина да бомбардира Варна; — Борисъ Сарафовъ съ 70 души въ Цариградъ... Иматъ ли брой, има ли край? Вѣдритѣ хора, тѣ изядоха всичкия страхъ; нѣма ли да разбератъ, че не можемъ да имъ направимъ толкова честь? И тѣхниятъ шовинизмъ, тѣхниятъ боленъ патриотизмъ толкова ли се е заслѣпилъ? Да, той е достатъченъ за да накара и най-равнодушния къмъ националистическитѣ борби да прѣзре тѣзи луди, неуравновѣсени хора. Тѣ сж непростими, защото не сж като турцитѣ, които, най-послѣ, иматъ толкова право да си пазатъ кожата, колкото и ние нашата.

И тѣ си я пазятъ съ излишни строгости, съ инервиръющи полицейски мѣрки. — Отъ солунската революция до сега, — пъкъ нищо не сочи, че то наскоро ще се свърши — всичкитѣ кжтчета на града сж подъ ноливѣйско око. Гергьовъ-день, сжщеврѣменно и турски праздникъ Хидреллезъ, бѣше мраченъ день. Ако гърцитѣ се въздържаха да викатъ *зито*, турцитѣ не посмѣха да си идатъ по писалищата. И добрѣ направиха, царска работа никога не се свършва. Тѣ знаеха, че тоя день ще има смутове. И слѣдъ обѣдъ кюрдитѣ — грозно име — напустнали работата, особено въ Касжмъ-Паша и чакали само знака. А въ Касжмъ-Паша има много македонци. Тѣ всичкитѣ се тъкмятъ да си идатъ, властьта имъ прави всичкитѣ улеснения за това, но въ Солунъ пъкъ ги задържатъ, за това и тѣ не смѣятъ да шаватъ. Завчера сж се готвили около 50 души да заминатъ, но страхътъ, че нѣма да достигнатъ живи до дома, ги спрѣ. Види се тѣ ще бждатъ първитѣ гости на новия затворъ, който Султана е заповѣдалъ да построятъ, както пише в. Servet. Вече почватъ. Затворили сж мнозина, на които не можахъ да узная имената, но отъ тѣхъ мнозина, както се прѣдполага, ще идатъ да хранатъ морскитѣ риби. Защото изчезването на нѣколко души е доста мистериозно.

Въобще, всичко, което става, е несвързано, анормално. И ние се питаме, кждѣ е изходътъ, питаме се, да ли ще ни изгонатъ вкупомъ или малко по малко ще ни изчистятъ. И двѣтѣ хипотези съвсѣмъ не сж утѣшителни.

Z.

P. S. Научавамъ се още, че въ Касжмъ-Паша хлѣбаритѣ турци, прѣди нѣколко дни, придружени отъ морски войници, извѣстнитѣ терсанелии, отъ които париградскитѣ жени бѣгатъ като отъ чума, сж отивали при градинаритѣ, прибрали си вересиитѣ и отказвали по нататъкъ да имъ доставятъ хлѣбъ. Кехаитѣ пъкъ, и тѣ турци, сж стѣснали градинаритѣ да си изплататъ еснаф скитѣ тескерета, даже и ако си отиватъ. Нѣщо повече, търсятъ имъ и по миналогодишнитѣ тескерета и, ако имъ га не намѣратъ, глобяватъ ги.

Отъ Македония и Одринско.

Писмо отъ Лозенградъ.

Пристигането на одринския руски консулъ. — Увѣщанията му. — Волята на неговия господарь.

На 23-й того въ града ни пристигна одринскиятъ руски вице-консулъ г. Макѣевъ. Цѣлиятъ градъ се раздвижи. Всички заговориха, че той дойде да избави българитѣ отъ турското тегло, но всички се излъгаха. Г. Макѣевъ се установи въ кжщата на своя замѣстникъ Сакеларидисъ (гръкъ). По-виднитѣ граждани и правителствени чиновници го посѣтиха. На другия день той повърна посѣщенията.

Българитѣ му описаха ужасното си положение, особенно това на селенитѣ, а той, вмѣсто да ги утѣши, вмѣсто да имъ каже нѣкоя утѣшителна думица, каза, че революционното движение въ Лозенградско и въ цѣло Одринско е плодъ на агитацията на България, която имала за цѣль единъ день да присѣедини Одринско къмъ своята територия. Обаче българитѣ му доказаха, че това движение не е плодъ на агитацията на България, а рожба на настоящитѣ условия на живота, на дивата турска войска, която граби, безчести и убива селенитѣ; то е плодъ на турскитѣ чиновници, които не се въодушевляватъ отъ идеята да бждатъ полезни на отечеството си, а желаятъ да се повдигатъ афери, за да взематъ повечко рушфети. За подтвърждение на това, българитѣ му приведоха аферата въ селото Коево, която самъ руския консулъ знаеше добрѣ.

Най-послѣ, г. Макѣевъ, като видѣ, че не ще може да откаже очевидната истина, съгласи се съ българитѣ, че това движение е плодъ на лошото турско управление и че до като не се даде желаната свобода, движението нѣма да се прѣкрати. Но, при все това, той добави, като подчерта думитѣ си: „българитѣ трѣбва да търпятъ, да мълчатъ, защото сега не е врѣме за възстание, за война, защото такъво е желанието на моя господарь и на моето правителство. И азъ не дойдохъ въ Лозенградъ за друго, освѣнъ да кажа на българския народъ, че той трѣбва да мирува. Каква полза има, ако повдигнете сега възстание и ви изколятъ всички? Знайте добрѣ, че нито една европейска държава нѣма да вземе вашата страна“ — „Ами, каква полза, — му отговориха българитѣ, — ако мируваме и ни колятъ единъ по единъ? Днесь Турция така систематично ни прѣслѣдва, че ще дойде день, когато нѣма да остане нито единъ българинъ. За насъ, г. Макѣевъ, по-добрѣ е да умремъ всички наведнажъ, но славно, отколкото да гинемъ позорно единъ по единъ!“

Селени и селенки отъ околнитѣ села дойдоха да му се оплакватъ отъ турцитѣ но той не ги прие, като имъ каза, че не е дошълъ да приема оплаквания, а да каже на българитѣ да мируватъ.

Четитѣ проповѣдваха на селенитѣ, да не очакватъ нищо добро отъ Русия. Селенитѣ отначало не вѣрваха въ думитѣ на четитѣ; послѣ почнаха да вѣрватъ, но въ дълбочинитѣ на душата имъ пакъ грѣеше искрица надежда въ „велика Русия“. Обаче сега, отъ дохождането на руския консулъ въ Лозенградъ, и отъ неговитѣ обноски спрямо българитѣ, изгасна и тая надждица. А съ това комитетътъ печели.

Х.

Най новото сражение на Иорданъ Пиперката.

На 21 Априлъ Иорданъ Пиперката е ималъ сражение съ турцитѣ при селото Вранещица, Кичевско. Неговата чета се е състоела отъ 50 души само, когато турцитѣ сж имали около 500 души войска и башибозукъ. Прѣзъ врѣме на сражението, на помощь на възстанницитѣ пристигнали четитѣ отъ Дѣмиръ-Хисарско, които заградили турцитѣ. Сражението е било отчаяно. Възстанницитѣ не сж дали никакви жертви, когато отъ турска страна имало много убити и ранени.

Арести, интернирания и екстернирания. — Дѣлчевъ живъ.

Днесъ пристигналъ отъ Сѣръ пѫтникъ прѣдава слѣднитѣ достовѣрни свѣдѣния:

Въ Сѣръ не останали българи; тѣ или сѫ арестувани, или интернирани въ роднитѣ си мѣста. Между послѣднитѣ е и С. Божовъ, секретарь на общината. Търговецътъ Московъ, отъ 30 год. установенъ въ града, е билъ арестуванъ по показания на гръцкия владика и сѣтне пакъ освободенъ по негово ходатайство и му е внушено, че се освобождава отъ оние, отъ които той бѣга.

Арестуванитѣ ужасно сѫ изтезавани. Ежедневно пристигатъ арестувани учители и гръвенци. Интернираниятъ повечето ги изпращатъ пѣша съ затвори, които по пѫтя ги прѣтупватъ. Така отъ Солунската гимназия сѫ екстернирани шесть ученика по сухо за България, понеже нѣмали пари. Сигурно, нѣма да видятъ България.

Сражението при с. Баничка, дѣто четата на дѣдо Илъо войвода и Дѣлчева била прѣдадена, е било страшно за турцитѣ: сума турци погинали. Отъ четата паднали 4—5 момчета, **но Дѣлчевъ е живъ.**

— —

Вълуването на турския разбойникъ Манафоглу въ Кара хамза.

Прѣзъ послѣднитѣ седмици въ селата около Кара-хамза (Лозенградско) се появилъ единъ турски разбойникъ, именуемъ Манафоглу. На 20 Априлий, часа по 2 вечерьта, Манафоглу влѣзълъ въ селото Карахамза, въ единъ отъ селскитѣ дюгени. Казалъ на по богатитѣ, които сварилъ на дюгена: „или ще ми дадете по 15 лири, или ще ви убия". На единия отъ тѣхъ взелъ 5 лири отъ кесията му още сѫщата вечерь. Слѣдъ туй заповѣдалъ имъ да приготвятъ паритѣ, защото скоро щѣлъ да се яви изъ околностьта съ 40 души. Ако не му приготвѣли до тогава сумата, щѣлъ да имъ вземе главатѣ. Нещастнитѣ българи избѣгали въ Лозенградъ. Не смѣели да си отидатъ въ селото. Между тѣзи, които избѣгали въ Лозенградъ, били: Проданъ Станковъ, Димитръ Христовъ, Димо Станковъ, Христо Димовъ, Христо Домузлиевъ. Разбойникътъ се канѣлъ да заколи и единъ долапчия, на име Станко, отъ с. Ковчазъ. Въ Ковчазско имало нѣкой си Цвѣтанъ, за убиването на когото турцитѣ изкарали вече иламъ . . .

— —

Безчинствата въ Терзи-дере. — Оплакване до ковчазския мюдюринъ. — Отговорътъ.

На 17 Априлъ четворица турци отъ с. Кеширликъ отиватъ въ Терзи-дере у седъмдесетгодишния овчаринъ Иванъ Стояновъ и му взиматъ три агнета. Сврахъ туй, съсипали го отъ бой. Мѫчили го да каже каква пушка има. Нещастниятъ старецъ се измѫкналъ изъ рѫцѣтѣ на турцитѣ и, съсипанъ отъ бой, се довлѣкълъ въ селото, гдѣто лежелъ сега. Не се знаело да ли ще оживѣе или не. На сутринята терзидеренскиятъ мухтаринъ отишълъ въ Ковчазъ, за да се оплаче на тамошния мюдюринъ отъ работитѣ, които станали въ с. Терзи-дере. Мюдюринътъ го изругалъ, „както трѣбва", слѣдъ което му заявилъ, че сами си докарвали всички тие бели . . . Сѫщиятъ день минава разбойникътъ Манафоглу, и селенитѣ му се оплакали отъ станалото. И той, подобно на мюдюрина, ги изругалъ, слѣдъ като имъ казалъ, че тѣ, селенитѣ, само съ правене на политика се занимавали. „Ние знаеме кѫдѣ сѫ пантитѣ, не бойте се, ще ги хванемъ" — заявилъ имъ лукаво разбойникътъ.

На другата вечерь двама турци отъ селото Чаирлии хванали въ мерята на Коджа Тарла единъ овчаръ, зимали му двѣ агнета и му казали: „кумитѣ керата, иди кажи на чорбаджиитѣ, че ние сме отъ Чаирлии. Отъ тукъ нататъкъ така ще ядемъ само българска стока — гявуритѣ ще работятъ, ние ще ядемъ".

— —

Писмо отъ Хеблбчевъ.

— —

Единъ типиченъ куриозъ. — Турскитѣ чауши поставятъ „динамитъ" подъ желѣзнопѫтнитѣ мостове. — Спасителятъ въ затвора — Положението въ с. Чирменъ.

Прѣди нѣколко дни Кемикъ Каранъ, който е чаушинъ по линията, взима барутъ нѣколко кила, туря го въ торбички и го заровилъ до стълбоветѣ на единъ мость, близо до оня при чирменъ, който биде разрушенъ неотдавна. Когато да го заравя, вижда го сгражата, която била въ засада — за да пази моста. Щ мъ си свършилъ работата, Кемикъ Каранъ се върналъ къмъ поста си. Връщатъ се и сгражаритѣ, които го видѣли. Застигатъ се на пѫтя. Прѣдлага имъ да идатъ заедно да провѣрятъ линията. Сгражаритѣ се съгласили. Когато отишли до моста, той се отбилъ, ужъ да иде по нужда. Сгражаритѣ до тогава мълчали, като че не знаели нищо. Съ голѣма радость Кемикъ Каронъ почналъ да вика, че е намѣрилъ заровенъ динамитъ, нагласенъ за моста. Сгражаритѣ го накарватъ да го извади, обаче щомъ го изровилъ, тѣ излѣзли по-благоразумни отъ началството си.

Вмѣсто да дирятъ българитѣ, които сѫ заровили динамита отъ Чирменъ, както е прѣдполагалъ чаушина имъ, тѣ залавятъ него, обезоржаватъ го и арестуванъ го откарали въ Мустафа Паша. За сега билъ откаранъ въ Одринъ.

Види се, искалъ е да се прѣпоржча прѣдъ началството, за да го повиши, па и да тикнатъ въ затвора нѣколко българи.

Въ Чирменъ турцитѣ сѫ туряли такъвъ барутъ въ българскатѣ кѫщи, по други сѫ прѣдупрѣдили и не сѫ могли да го намѣрятъ при обиска. Още тогава имъ сѫ се заканвали, че скоро ще влѣзатъ въ капана. Хората избѣгали въ България.

Г.

— —

ХРОНИКА.

Протеститѣ на шуменскитѣ учителки и учители.

Отъ Шуменъ получихме слѣдната телеграма: Възпуганя отъ жестокитѣ турски звѣрства, вършени отъ турскитѣ официални власти надъ най-интелигентнитѣ сили въ Македоно-Одринско, особено надъ учителитѣ, които по настоящемъ се арестуватъ, изтезаватъ и убиватъ и училищата се затваряятъ, ние, шуменскитѣ класни и основни учители и учителки, събрани на общо събрание на 30 того, протестираме най-енергично срѣщу тѣзи вандалщини и изказваме съчувствието си срѣщу нашитѣ мѫченици колеги и ви молимъ да изкажете по тоя случай нашето силно и справедливо възмущение кѫдѣто трѣбва.

За всички учители и учителки, бюрото: Огняновъ, Атанасовъ, Скопаковъ.

— —

Градинско увеселение въ полза на Шуменското Благодѣтелно М. О. Дружество.

Съобщаватъ ни отъ Шуменъ, че тамошното новоосновано благодѣтелно дружество на 27 априлъ е дало едно градинско увеселение, придружено съ игра на томбола. Чистиятъ приходъ е възлѣзълъ на почетната цифра 700 л.

Ние страдаме Шуменскитѣ граждани и гражданки за добрата инициатива и бихме желали примѣрътъ имъ да бѫде послѣдванъ и отъ другитѣ градове въ княжеството.

— —

Сп. „Библиотека".

Излѣзла е отъ печатъ кн. IX отъ сп. „Библиотека". Съдържа съчиненето на професора Д-ръ Теобалдъ Циглеръ, „Социалниятъ въпросъ — нравственъ въпросъ".

Изъ Европейския печатъ.

Сражение въ Битолско, при с. селото Запарчани.

Споредъ битолския дописникъ на букурешкия гръцки вѣстникъ „Патрисъ" въ село Запарчани (Прилѣпско околия) е станало едно силно сражение между четата на Аце Пиперковъ отъ 28 души въстанници и 125 души турска кавалерия, на които дошли отъ Прилѣпъ около 100 души башибозуци на помощь. Четницитѣ, възползувани отъ нощната тъмнина и отъ една тѣсна мѣстность до селото, рѣшили да си пробиятъ пѫть, но тъй като ги нападнали многина отъ обсадителитѣ, четницитѣ употрѣбили динамитъ, съ който убили 17 коне. Между туй въстаниницитѣ избѣгали всички, съ изключение на единъ, който билъ убитъ. Дописникътъ, като прѣдава и други сражения въ Битолско, които сѫ отдавна извѣстни на читателитѣ ни, не опрѣдѣля датата на въпросното сражение при с. Запарчани.

— —

Английскитѣ либерали и македонскиятъ въпросъ.

Телефонираръ на Secolo отъ London: „Балканскитѣ събития тукъ се слѣдятъ зорко. Имахъ разговоръ съ единъ депутатъ, който отъ десетина години изучва македонския въпросъ. Той ми каза, че австро-руското съглашение не ще да се огра ичи само съ едни реформи; тукъ трѣба да ина нѣщо тайно, и навѣрно Австрия тая есень ще окупира Нови Пазаръ и отъ тамъ ще потегли за Солунъ. Русия ще се залови да дѣйствува въ Мала Азия. Султанътъ трѣбва да прѣдугажда това и за туй се старае да избѣгне усложненята, макаръ и това да струва много кръвь.

Една военна окупация по настоящемъ на Македония отъ страна на Австрия изглежда да бѫде най-вѣроятното разрѣшение, споредъ депутата, тъй като той гледа една невъзможность да се създаде при днешнитѣ обстоятелства автономна Македония. Впрочемъ либералитѣ мислятъ друго-ячи: тѣ не се радватъ твърдѣ на австро-рускитѣ дѣйствия Либералитѣ водятъ една русофобска агитация въ Англия. Както се прѣдполага, това ще има сериозни послѣдствия".

— —

Положението на Изтокъ се усложнява

Мѫ одавния и най-разпространения въ Италия в. „Secolo" цитира отъ нашия вѣстникъ слѣдующия пасажъ: „Македонцитѣ не ще се спратъ прѣдъ никакви репресалии, и тѣ ще се борятъ до послѣдня капка кръвь. Динамитаратѣ въ Солунъ, които умрѣха героически, ще бѫдатъ отмъстени. Опитването да се хвърли Европейския кварталъ ако и фалирало, то съ своя примѣръ ще остави слѣди. Македонцитѣ не ще се спратъ до като не извоюватъ независимостьта на Македония. Репресалитѣ не ще ни плашатъ, колкото и жестоки да сѫ тѣ." Слѣдъ това „Secolo" продължава: „Дѣйствително, репресалитѣ сѫ жестоки, колкото и самитѣ покушения. Македония запрлича на единъ общъ затворъ. . . Въ туй врѣме европейската дипломация, безсилна за нѣщо друго, прѣска нари за телеграми и за пѫтни на куриери, които отъ своя страна пращатъ по свѣта безполезни протоколи. Какъ ще се разрѣши избухването на Изтокъ? Никой не може да каже. Всички официозности, полуофициозности и официалщини си даватъ спокоенъ видъ и добро разположение... прѣдъ изпитаната „енергия" на турскитѣ войски. Но правителствата се приготовляватъ за усложненията съ сѫщата трескавость, съ каквато се хвѫрлятъ динамититѣ въ Балканитѣ. Е кадритѣ на силитѣ сѫ готови, приготовляватъ се още, разбира се, за да прѣдприемать нѣщо, а пъкъ официозитѣ телеграфни агенции нека да опровергаватъ това. Който бѫде живъ, ще види. Не съмъ се излъгалъ, като казвахъ още при първитѣ смутове въ Македония, когато дипломатитѣ милостиво се усмихваха прѣдъ кръваватѣ „топорди" на българитѣ, че: — Да казватъ, да струватъ каквото щатъ — но турскиятъ въпросъ е вече сложенъ за разрѣшаване".

— —

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

ВЪЗСТАНИЕТО ВЪ МАКЕДОНИЯ.

Арменски чети прѣзъ руската граница. — Смиряване на албанцитѣ. — Ранени войници.

Цариградъ, 30 априлъ. — Споредъ турски свѣдѣния, съобщеното вчера прѣминаване на арменски революционни чети не е станало прѣзъ персийската граница, но прѣзъ руската. Отъ руска страна обаче това се оспорива, тъй като руската граница била запазена, тъй щото никаква чета не можела да мине. — Споредъ свѣдѣния на Илджа, навлизането на турскитѣ войски въ Ипекъ ще се забави още нѣколко дни, защото Омеръ Ружди Паша очакважъ подкрѣпления. Отъ друга страна обаче, като се знае че маршалъ Омеръ Ружди Паша разполага съ достатъчно войска, за да може да отиде въ Ипекъ, то дѣйствителната причина на забавянето ще е, че Портата още не е успѣла въ своитѣ прѣговори съ албанскитѣ шефове въ Ипекъ и околностьта му за подчинението имъ по миренъ начинъ. — Днесъ пристигна единъ транспортъ по желѣзницата съ ранени войници отъ Солунъ.

— —

Австро-унгарската ескадра напуща Солунъ.

Виена, с. д. — Австо-унгарската ескадра получи заповѣдъ да напустне Солунъ, като остави тамъ военния корабъ „Виена".

Скопскитѣ затвори.

Австрийскиятъ консулъ въ Скопие, Пара, заедно съ аташето си, Прохазка и съ руския намѣстникъ Манделстамъ, посѣтили скопската тъмница, дѣто били натъпкани 772 затворника. Когато консулитѣ обърнали върху това вниманието на Хилми-паша, той се обѣщалъ да подобри положението итъ, до колкото може.

Изгонване на българитѣ отъ Цариградъ.

Чрѣзъ султанско ираде удобрява се изгонването на всички български поданници изъ Цариградъ по полицейски редъ. Всички македонски българи трѣбва веднага да напустнатъ Цариградъ и да си отидатъ въ Македония. Тѣзи мѣрки сѫ прѣдизвикани отъ заплашването съ атентати.

— —

Унищожено цѣло село.

Отъ Скопие телеграфиратъ на „Die Zeit", че Марково-село при Щипъ е съвършено разрушено отъ турска войска, защото се прѣдполагало, че тамъ имало бомби.

Турскитѣ насилия надъ мирното население.

„N. Fr. Pr." Съобщава въ вчерашния си брой: „Всѣки день пристигатъ извѣстия за употрѣбяване на башубозуци, за отдѣлни случаи, гдѣто войската е постѫпвала много жестоко, при въдворяване на реда".

— —

Публичность на военния сѫдъ въ Солунъ.

Дописникътъ на „N. Fr. Pr." запиталъ Единъ наша, прѣдсѣдателя на военния сѫдъ, дали засѣданията на сѫда ще ставатъ публично. Единъ паша казалъ, че присѫдитѣ ще ставатъ публично, но самото сѫдене ще става тайно. Прѣдписанията за военнитѣ сѫдилища не позволявали публичность. Вѣстницитѣ въ всѣки случай щѣли дали да получаватъ свѣдѣния за хода и рѣшенията на сѫда.

— —

Събитията въ Сѣрско.

По изгарянето на едно село въ Сѣрския санджакъ, телеграфиратъ отъ Цариградъ слѣдующето: „Турцитѣ се научили, че въ с. Лабово или Лупово (Балдево б. р.), между Мелникъ и Неврокопъ, било скрито оржжие и динамитъ. Изпратената войска обсадила селото и слѣдъ кратко противодѣйствие, запалила го съ газъ. Много селяни загинали. Черквата и нѣкои отдѣлни кѫщи били пощадени отъ пламъцитѣ. Не се знае положително дали прѣдводителятъ на вчерашната организация Дѣлчевъ е загиналъ при тази случка. Портата твърди, че само 11 кѫщи били изгорени".

— —

! ДАРОМЪ ПЕТЬ СВѢТЛИ БАНИ !

Който не желае даромъ, може да заплати 20 стотинки за банята.

Насърдчена отъ постоянното приждане на болни отъ вътрѣшни, хирургически, нервни, гинекологически, венерически и др. болѣсти отъ разни краища на България, както и отъ отличнитѣ резултати, добити въ облегчение участьта на страждущитѣ, благодарение на разнообразнитѣ срѣдства, съ които разполага и съ помощьта на отличнитѣ специалисти-лѣкари, които участвуватъ, клиниката на Д-ръ Балсамовъ, като намѣри поддържката на обществото за да покрие грамаднитѣ си разходи отъ нѣколко хиледи лева мѣсечно, въ желанието си да даде на туй общество още посъвършенни срѣдства за нѣкои болѣсти — срѣдства непознати до днесъ въ България — откри при сѫщата клиника електромедицински институтъ, който покрай другитѣ електрически приспособления има два важни отдѣла: хидроелектрически бани (хидроелектротерапия) и свѣтли бани (фототерапия).

При това, за да могатъ тия стрѣдства да се популяризиратъ въ бълг. общество, клиниката даваше даромъ електрически бани на всѣки ревматиченъ, който пожелаеше да опита това срѣдство. Добититѣ резултати сѫ повече отъ убѣдителни. Днесъ, за да открие ползитѣ, които свѣтлитѣ бани принасятъ въ областьта на други болѣсти, клиниката отпуска тоже даромъ петь свѣтли бани (отъ 26-й априлъ до 8-й май) на всѣки боленъ, който желае да опита тѣхното дѣйствие.

А това дѣйствие се проявява: върху нервнитѣ и анемични болни и върху онѣзи, които сѫ попаднали подъ брѣмето на тѫгата и меланхолията вслѣдствие на нервозность, като имъ придаватъ бодрость, живость и пъргавина; върху онѣзи, кожата на които е опороч на отъ затвърдяванья, набрѫчквания и пр. — като имъ даватъ една нова чувствителность и прѣснота. Заритѣ, като разтварятъ и проникватъ въ милионитѣ пори на тѣлото, произвеждатъ едно приятно изпотяване и дѣйствуватъ полезно противъ затлъстяването, противъ хроническия катаръ на бронхитѣ и задуха.

Свѣтлитѣ бани ще се правятъ по слѣдующи редъ:

За мѫжете отъ 8 до 12 ч. сутринь. — За дамитѣ отъ 1 до 7 ч. слѣдъ пладнѣ.
(За послѣднитѣ прислугата е женска).

Понеже веднага слѣдъ свѣтлата баня се прави една умѣрено топла водна баня, то умоляватъ се пациентитѣ, които ще се ползуватъ отъ безплатнитѣ свѣтли бани, да си донасятъ хавлия, която ще имъ трѣбва при почивката. 1—23—2

ПРОТИВЪ ЗѢБОБОЛЪ.

Извѣстявамъ на почитаемата публика, че освѣнъ водата отъ Д-ръ Kothe, която служи противъ зѫбоболъ и закрѣпяване на вѣпните, имамъ за продаване въ Бръснарницата ми единственния цѣрь за продупчени зѫби, които моментално прѣмахва болѣсьта.

Цѣна на едно шише 1·50 ст.

За провинцията 2 л.

Пари въ пощенски бонъ, или записъ, марки не приемамъ.

8—8—30

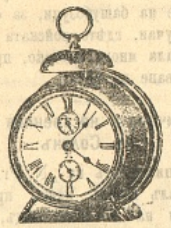

3 лева 45 ст. съ поща 4 лева

Американски часовникъ и будилникъ за маса съ гарантиранъ правиленъ вървежъ за 5 години се продава въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ*—София

ЦИГУЛКИ, изработени отъ мѣстенъ материалъ, ще намѣрите отъ най-добъръ изборъ въ работилнята на *Наумъ К. Томалевски*, улица „Левски", срѣщу аптеката на „Пенчевъ". *Цѣни най-износни.*

НЕВИДЕНО и НЕЧУТО !

Фотографитѣ ви продаватъ по 1.50, а ние по **35 стотинки** една кабинетенъ фотографически портретъ на Дарвина, Зола, Гладстона, сегашния руски царь, Тургеневъ, Пушкинъ, Верди, Бетховенъ. Чайковски, Додѐ, Гете, Моцартъ и много други политически, литературни и музикални знаменитости.

Работа артистична. Цѣна небивала. Съ малко пари богата колекция.

За разпродавачи особени цѣни.

Олчевата книжарница, София.

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА" и у повечето настоятели се продаватъ слѣднитѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „На майкитѣ — за дъщеритѣ", (кратки свѣдѣния по женската физиология и хигиена), въ текста съ 17 фигури, стр. 196. Цѣна 1·20. Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойка книга е прѣпоржчена отъ Министерството на Народното Просвѣщение за дѣвойкитѣ отъ дѣвическитѣ гимназии, и прогимназии, прѣминали 12 годишна възрасть.

2) А. Ваккаро. „Еволюция на любовьта", цѣна 30 ст.

3) Жанъ Дюбуа. „Графиня Монте-Кристо", романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) В. Буренинъ — „Ребъ", трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) Викторъ Хюхо. — „За свободата на обучението", рѣчь, държана въ Французкото Законодателно Събрание на 15 Януарий 1850 г. Цѣна 10 ст. 8—14—10

„БИБЛИОТЕКА"

списание за литература, популярна наука и обществени знания.

Излиза въ началото на всѣки мѣсецъ въ обемъ срѣдно 12 печатни коли (192 страници) и струва:

Въ Княжеството: 1) За ученици, студенти, юнкери и войници — 10 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие; 2) за всички останали 12 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие по **три лева**, или пъкъ при получанието на всѣка книга по **единъ** левъ на мѣсецъ.

Въ странство — три бѣли меджидии или 15 л. златни годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие.

Всѣки може да се абонира и само на едно или нѣколко отъ съчиненията, които влизатъ въ сп. *„Библиотека"* Абонирилитѣ се по тоя начинъ ще плащатъ по **десеть стотинки** на всѣка печатна кола (16 страници).

„Библиотека" е най евтиното списание въ Княжеството, защото дава на обонатитѣ си годишно 144 печ. коли за 10 и 12 л.;

„Библиотека" ще бѫде най цѣнното списание, защото ще даде на българския читатель 16 съчинения на най-прочути автори само за 10 и 12 лева;

„Библиотека" може да се получава отъ всѣкиго, защото абонаментната стойность се плаща по левъ на мѣсецъ срѣщу 12 печатни коли (192 страници) полезно четиво и още по-полезни знания;

„Библиотека" ще удовлетвори всѣкиго, защото всѣки мож да се абонира само на оние съчинения, които му се правятъ, срѣщу 10 ст. за печатна кола (16 страници).

Желающитѣ да се абонираръ на списанието *„Библиотека"* и на отдѣлнитѣ съчинения, които влизатъ въ него, трѣбва да се отнесатъ до специалнитѣ ни настоятели въ околийскитѣ и окръжни градове, или пъкъ направо до стопанина.

Всѣки може да се абонира и при пощенскитѣ писалища.

Книга I ва се препечатва.

На никой отъ настоятелитѣ ни не се прави отстѫпка по-голѣма отъ 20 о/о.

Стопанинъ: **П. Геннадиевъ.**

4—12—10 *София, ул. „Раковски" № 78.*

Новоизнамѣрена истинска шведска готвачна машина

ПРИМУСЪ

патентирана въ всички индустриялни държави.

Въ извѣстниятъ на почитаемитѣ клиенти магазинъ на

Димитръ х. Георгиевъ и С-ие.

Булеварьъ Дондуковъ № 5, между много разни кухненски (готварски) и кѫщни потрѣби, намира се за продажь и *бързата готвачка за отопление съ обикновенна газъ Шведска машина Примусъ.*

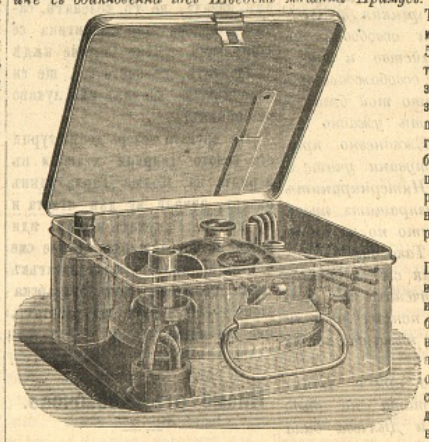

Тази машина Примусъ възварва въ 5—6 минути 2 литри вода; сѫщата за 6 минути пъкъ, за 1/4 стот. газъ, приготовлява много добрѣ опеченъ бивтекъ, като сѫщевременно не образува абсолютно никакъвъ димъ, миризъ и сажи.

Тази машина Примусъ има още и тия голѣми прѣимущества: че гори безъ фитилъ, икономична, практична и гарантирана отъ всѣкакъ експлозия, и благодаренева тия нейни добри качества и ефтения, намѣрила е приемъ почти въ всѣка една кѫща изъ Европа.

Всѣкой, който обича економията и цѣни времето си, нѣма да допусне този толкова сгоденъ случай, а ще побърза да се снабди съ *най практичната, най-економичната и най-ефтината машина Примусъ*, както ще види и отъ самитѣ ѝ цѣни.

Примусъ	№ 0 или 4 безъ кутия струва	лева	13 20
„	№ 1 „ 5 „ „ „	„	16 —
„	№ 8 „ 10 въ мет. кутия „	„	20. —
„	№ 9 „ 11 „ „ „ „	„	22. —

3 нѣтка машина, изпратена въ провинцията, се прибавятъ за пощенска разноски 85 стот.

Съ почитание:

7—9—30 **Димитръ х. Георгиевъ и С-ие—София.**

3 ВИДА КОНЦЕРТНИ МАНДОЛИНИ.

Познатия Fialo Bonomi е изобретателя на прочутитѣ 3 вида мандолини. Неговитѣ мандолини се различаватъ отъ сѫществующитѣ разни мандолини въ това, че сѫ **по-легки и по изящно изработени** и съ **по-силенъ и приятенъ резонансъ.** Изработени сѫ отъ истински Египетски палисандръ и Канадски ябаваръ, което способствува за ясния и силенъ резонансъ. Настрояването на кордитѣ е чрезъ механически регулаторъ. На опашката (дръжката) има опрѣдѣлени точки отъ седефъ за подраздѣление на тоноветѣ. Тѣзи мандолини сѫ въведени въ много косцерватории, както и въ частни дружествени употрѣбления.

Цѣни: № 1 мандолина Selva 16·75
№ 2 „ Exelsilor 22·—
№ 3 „ Triomphe 28·—
съ пощата 2 лева повече.

Продаватъ се въ ефтиния магазинъ на

Д. ХРИСТОВЪ,

София, ул. „Търговска" № 3.

Малъкъ, лекъ и силенъ револверъ.

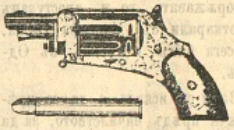

Слѣдъ 12 год. изучване и изпитване на извѣстния Физико-механикъ Velodog Galant отъ Liége, да изобрѣти револверъ, който да е по-силенъ, по малъкъ, по-лекъ и по-удобенъ за носене въ джилетенъ джобъ; едвамъ отъ нѣколко врѣме прѣдстави своето творение, револвера sysréme „Velo-dog", който въ кѫсо врѣме създаде голѣмъ шумъ въ научния свѣтъ, като много усъвършенствуванъ револверъ.

Направата на револвера е отъ английски чиликъ, изработенъ парче по парче отъ ржка. Патронитѣ му сѫ динамитни, по системата на Манлихеровитѣ патрони, съ чилични обвивки, които иматъ неимовѣрна пробивателна сила и на 300 метра разстояние пронизва 7 чамови дъски по 1 с/м.

Това е сега за сега единственния револверъ, който притежава най-добритѣ качества отъ другитѣ който се прѣпоржчва на всѣкиго, който има нужда отъ вѣрна защита.

Цѣна **25 лв.**, съ поща **25.80**, съ 25—патрона 5 лв. по-вече. Продава се въ **новия ефтинъ магазинъ, Д. ХРИСТОВЪ** — София.

Печатница на Т. Пѣевъ. — София.

Година I. София, Сѫбота, 3 Май 1903 год. Брой 18.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ
За България . . . . . 3 лева.
За странство . . . . . 6 „ „

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER
MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО,
що се отнася до вѣстника се адресира до
Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приемать само за 4 та страница и се плащa на редъ (ръкы гарвондъ
За първи пѫть . . . . . 15 стот
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особни споразумѣния.

† ТОМА К. ДАВИДОВЪ.

Днесь, когато робитѣ въ Македония и Одринско влизатъ въ открита борба съ вѣковния си тиранинъ; когато не остава долчинка или рътлина, неоръсени съ кръвьта на юначнитѣ борци за свободата и правата на народа; когато всѣки градъ, всѣка паланка, всѣка селска колиба принася най-скѫпитѣ си синове жертва прѣдъ отечествения олтаръ; когато цѣли села се прѣвръщатъ въ пепелища; когато въ Солунъ, отчаянитѣ синове на мѫченица Македония даватъ примѣри на една луда, безпрѣдѣлна смѣлость, на единъ рѣдъкъ, поразителенъ героизмъ, подобенъ на оня, съ който сѫ мрѣ и мѫчениците-християни, на една нечувана самопожертвувателность; днесь, въ лицето на Тома Давидовъ, македоно-одринскитѣ революционери изгубватъ единъ свой другарь учитель, ръководитель, организаторъ и воевода на четитѣ на цѣлъ единъ вилаетъ.

Защото Тома Давидовъ, оная блага душа, оня добъръ и обичанъ отъ всички човѣкъ, идолъ на четитѣ и на селянитѣ въ Охридско, Демирхисарско Рѣсенско, Битолско и пр.; оня легендаренъ побѣдитель на турскитѣ пълчища при Избища, Изделавье, Ѫрбино, е вече между мъртвитѣ . . . Да неговитѣ юначни кости отдавна вече гнятъ въ черната земя, а духътъ му лети изъ бойнитѣ полета и крѣпи вѣрата на борящитѣ се населения, които още не искатъ да повѣрватъ, че той е между мъртвитѣ, които не искатъ да допустнатъ, че Давидовъ може да бѫде смъртенъ . . . И той, наистина, още живѣе и ще живѣе въ сърдцата на робитѣ, въ душитѣ на онѣ, които сѫ го познавали . . .

* * *

Македония и Одринско даватъ всѣки день жертви, ала жертви като Тома Давидова сѫ много рѣдки, и ние ще трѣбва да се поспрѣмъ малко повечко, щомъ веднажъ заговорихме за него. Защото прѣдъ насъ нѣмаме единъ отъ онѣ хора, които подъ влиянието на минутни впечатления обричатъ себе си въ жертва и минаватъ въ Македония и Одринско; а единого отъ онѣ, които въ продължение на цѣли дълги години сѫ мислили и работили се въ една посока, които сѫ си поставили само една цѣль въ тоя животъ — извоюването свободата и правата на роба които сѫ изгубили всѣки инстинктъ за собственость и сѣкашъ всѣка клетка отъ организма имъ е пропита отъ желанието да служи на народа, е прѣдназначена да се изхаби въ служба на роба

† Тома К. Давидовъ.

* * *

За Тома Давидовъ, като човѣкъ прѣди всичко, и послѣ като офицеръ, като воевода, като членъ на Върх. М. О. Комитетъ и най-послѣ като организаторъ и инспекторъ на четитѣ въ Битолско, едно вѣщо перо би могло да напише и му посвети цѣло съчинение. И това той го заслужва! Липсата на вѣщо перо и тѣснитѣ колони на вѣстника ни налагатъ да бѫдемъ кратки. И затова ще се спрѣмъ на най-важнитѣ моменти отъ неговия животъ и отъ неговата дѣятелность.

* * *

Тома Давидовъ е отъ Ловечъ. Роденъ е на 20 априлъ 1868 г. Прѣдназначенъ да стане добъръ медикъ (съ своитѣ медицински познания той винаги е правѣлъ впечатление), 1895 година го сварва офицеръ отъ българската армия, въ която е билъ произведенъ въ чинъ подпоручикъ на 18 Май 1889 г. Той зарѣзва офицерството, пропада се съ старата си майка, съ брата си и заминава като началникъ на една отъ най-голѣмитѣ чети въ Неврокопско. Не веднажъ ние сме имали случай да говоримъ съ нѣкои отъ момчетата отъ тогавашната му чета. Тѣ всички съ възторъ говорятъ за него и всички твърдятъ съ единъ гласъ, че никой

никога не се е отнасялъ по-другарски и по-човѣшки отъ него съ всички четници. На всѣка нужда той е намиралъ пѣра, всѣка крамола е била потушавана и не е имало никой, който да се е смѣталъ опеправданъ, оскърбенъ или наказанъ безъ мѣсто.

А Давидовъ тогава бѣше още младъ и лишенъ отъ оная опитность, която е работа на годинитѣ, на живота.

Повечето отъ онѣ, които заминаха прѣзъ тая година *да повдигатъ възстание*, слѣдъ завръщането си извлѣкоха единъ много хубавъ урокъ. *Станали жертва на държавнишки и лични интереси*, тѣ разбраха, че сж били подло изиграни и, най-важното, че *всѣка революция изхожда отъ народа, а не се присажда отъ вънъ*. И тоя урокъ стана вече пѫтеводна звѣзда въ понататѫшната дѣйность на Тома Давидовъ.

* * *

Прѣзъ 1899 г. Македонската Организация направи единъ рѣзъкъ и очебиющъ прѣломъ. До като тогавашнитѣ рѫководители смѣтаха да освободятъ Македония чрѣзъ меморандуми прѣдъ великитѣ сили, чрѣзъ българскитѣ правитилства и въобще чрѣзъ дипломацията, появи се едно друго течение съ по-инакъвъ духъ, което смѣташе да освободи Македония и Одринско чрѣзъ *всеобщо възстание* на самитѣ робски население. Това революционно течение наддѣлѣ надъ старото, и като ноговъ изразъ за членове на Върховния Комитетъ се избраха хора, които бѣха жертвували веднажъ живота си за свободата на роба, хора на куршума и камата, а не на писалищата. Избра се комитетътъ Борисъ Сарафовъ, въ който Тома Давидовъ влѣзе като подпрѣсѣдатель.

* * *

Въ състава на комитета Сарафовъ, въ чиито членове почти винаги чувствата сж вървѣли прѣди разума (това трѣбва да се признае), Давидовъ едва ли не бѣше единчкиятъ, който трѣбваше всичко да разбере, всичко да обмисли и да прѣтѣгли и тогава да рѣши. Безспорно е, че рѣшителната стѫпка, управляющата рѫка бѣше Борисъ Сарафовъ, но още по-безспорно е, че до като не се съгласѣше *Давидката* (тъй наричаха всички Давидова), Сарафовъ нищо не прѣдприемаше. Давидовъ бѣше прѣдпазителната клапа на оня кипящъ котелъ, който носѣше името Комитетъ Сарафовъ.

Въ тоя комитетъ, вънъ отъ подпрѣсѣдателската длъжность, на Давидова бѣ повѣрена най-важната и най-деликатна, която никой другъ не би съумѣлъ да изпълни тъй добрѣ и съ *подобающето* внимание и която можеше да има сѫдбоносни послѣдици. Каква бѣ тая длъжность и какъ я изпълни Давидовъ, *нѣкога* ще се опише, но днесь нѣма смисъль да опишемъ това.

* * *

Дойде процесътъ на Михайлово, дойде слѣдъ него кабинетътъ Каравеловъ—Даневъ, който получаваше заповѣди отъ Бахметиева да се унищожи Македоно-Одринската организация. И доблестнитѣ изпълнители на рускитѣ заповѣди намѣриха една черна завѣса, задъ която да прикриятъ своитѣ намѣрения — Процесътъ Михайлово. Тѣ намѣриха и за въ извънрѣдния и редовния конгреси послушни и безобразни кречетала, избранници помашки, които да хвърлятъ пълни шъпи калъ противъ разбойнишки арестуванитѣ членове на комитета. И тогава се започна оная подземна, колкото кална, толкова и подла борба, която имаше за единствена цѣль да направи отъ довчерашни нѣколко почитани дѣйци прости разбойници, злоупотрѣбители, убийци, улични мошенници, па дори и прѣдатели . . И Давидовъ, тоя милъ, честенъ, добродушенъ, благъ, скроменъ човѣкъ, който бѣ похарчилъ всичкитѣ си спестени отъ офицерството пари по врѣме на своего комитетствуване, който бѣ сѣлъ наоколо си само добрини, който заобикаляше всѣки по-виденъ праздникъ затворитѣ, за да утѣши и да помогне съ собствени срѣдства на нещастнитѣ въ него; и той попадна подъ чука на злобата и отмъщението, насочень къмъ другиго. Ако има въ неговия животъ най горчиви дни, то сж тѣзи, прѣживѣни слѣдъ падането на комитета Сарафовъ.

Спомняме си съ каква тѫга въ душата, съ каква болка въ гласа той се молѣше на всички и всѣкога да казватъ истината, *голата истина*, защото за него не сж важни другаритѣ му, не му е мило и за самия него, а за онова дѣло, ксего се компрометира, което губи, което се опропастява за лични дертове. Ето и нѣколко реда отъ едно негово писмо, писано отъ Плѣвенъ миналото лѣто до единъ неговъ прятель. Тѣ говорятъ по добрѣ отъ всичко:

„*Ти ни минута на едно мѣсто да не стоишъ. Както знаешъ, осѣтлявай, защото, както е казалъ Шекспиръ, заблуждението не спи, а затова пакъ истината трѣбва да се повтаря 1000 пѫти . . .*“

И той, клетиятъ, повтаряше винаги само истината, стотини, хиляди пѫти, и нѣмаше кой да го чуе . . .

* * *

„Нѣмамъ намѣрение да комитетствувамъ тука въ България“, той често пѫти казваше на другаритѣ си, когато ставаше дума за съставъ на комитетъ. „Ние трѣбва да си идемъ по мѣстата-Тамъ работа ни чака. Омръзна. ха ми глупоститѣ, които сѣки день се повтарятъ тукъ. Който иска да комитетствува, нека остане, но азъ ще вървя.“ И той, наистина, прѣстана да комитетствува и . . . и замина, за да се не върне вече никога.

* * *

Въ разгара на най-голѣмитѣ ежби между разнитѣ течения и *заблуждения* тукъ, въ княжеството, по македонскитѣ работи, Давидовъ тихо, незабѣлѣзанъ отъ никого, безъ никакви громкости, безъ никакви *възвания* и *прощални* писма, се вмъкна въ срѣдата на народа. Въ началото на Септемврий м. г. куриеритѣ на Вѫтрѣшната Организация съобщиха, че Давидовъ е ималъ сражение въ едно погранично мѣсто, далъ нѣколко жертви и повалилъ 50-тина турци и продължилъ пѫтя си къмъ Вардаръ. Това обстоятелство дори и не се хроникира въ нашитѣ вѣстници. Тъкмо тъй, както искаше и самъ Давидовъ.

Настѫпи зима. Свѣтътъ бѣ заборавилъ, че нѣкога е живѣлъ Тома Давидовъ. Пѫтници и куриери отъ Охридъ, Демиръ Хисаръ и Битоля започнаха да разправатъ за нѣкакъвъ легендаренъ воевода, който вършелъ чудеса по тие мѣста, който билъ посрѣщанъ открито отъ цѣли села жени, дѣца и старци нѣколко часа далечъ, като Месия. Разправяха тѣ какъ той съумѣлъ да повдигне духа на четитѣ, да организира и най-малодушнитѣ, да създаде отъ всѣка селска колиба по една възстаническа крѣпость, да примири и най-непримириме за борба противъ тиранията. Разправяха тѣ, какъ се пригичалъ съ въоръженитѣ селяни на десятки села, за да избави нѣкое обрѣчено на изгаряне село, за да спаси нѣкоя загащена чета отъ турскитѣ потери; какъ избивалъ цѣли пълчища войска и съ побѣднитѣ трофеи — пушки, лѣ, патрони и сабитѣ на избититѣ — въоражавалъ беззащитнитѣ селяни. Разправяха още, че селянитѣ не ги е страхъ вече отъ турцитѣ, защото знаятъ, че има кой да имъ дойде на помощь, въ случай че стане нужда да се съпротивятъ.

И какви чудни, трогатателни легенди се носѣха и носятъ по тие краища за тоя баща на робитѣ, за воеводата Тома Давидовъ!

* * *

Дебърци се нарича една цѣла околность въ Охридско, която брои 12 села. Двѣ отъ тѣхъ се именуватъ Изделавье и Жрбино. Въ послѣдното село е билъ заобиколенъ отъ турска потеря Дѣянъ воевода съ четата си. Бързи куриери идиатъ въ околноститѣ на Изделавье и съобщаватъ на воеводата Тома Давидовъ за участьта, която чака четата на Дѣяна и селото Жрбинци. Давидовъ тъкмо що се билъ върналъ отъ Охридъ. Веднага той разпраща куриери по всички околни села да тичатъ на помощь на Жрбинци, а самъ той съ четата си пристига пръвъ. Имало три роти турска войска. Давидовъ далъ врѣме на всички околни села да пристигнатъ и тогава около 700 души четници и селени заобикалятъ турската обсада. Отваря се огънь. Дѣянъ съ четата си и въоръженитѣ селяни отъ Жрбинци тоже отваря огънь. И турцитѣ, поставени между два облака отъ куршуми, сж били избити. Избавили се само 6 души, които се били скрити наблизо въ едни гробища. Слѣдъ побѣдата, когато вече всичко заглъхнало и не се виждало нито единъ живъ турчинъ, Давидовъ се изправилъ пръвъ за да разгледа бойното поле съ бинокля. Послѣдвали го още нѣколцина души. Въ тоя мигъ отъ шестимата останали живи и прикрити въ гробищата войници послѣдвалъ единъ залпъ. Единъ куршумъ повалилъ Давидова. На часа чегата заобиколила 6-тѣ войника, уловила ги живи и послѣ ги съсѣкла.

А Тома Давидова, своя любимъ воевода и другарь, четинитѣ го погребали скришомъ отъ селянитѣ, въ достоенъ за него гробъ — на бойното поле.

И днесъ населението още знае, че Давидовъ е живъ и между тѣхъ . . . То още не вѣрва, не иска да повѣрва горчивата дѣйствителность . . .

И наистина, Тома Давидовъ е живъ! Неговитѣ дѣла оставиха дълбоки, неизличими слѣди въ революционната дѣйность на Охридско, Демиръ-Хисарско и Битолско! До като има борци въ тие краища, и ние, като самото население, вѣрваме, че Давидовъ е живъ! . .

Сърдеченъ, искренъ, заслуженъ поклонъ, о милий, скѫпий Давидовъ! Лишенъ отъ майчина, отъ братска и приятелска цѣлувка, ти имашъ цѣлувкитѣ на цѣлъ единъ мъченикъ народъ!

Вѣчна ти паметъ!

П. Г.

Г-нъ Магдоналдъ за поведението на Англия по македонския въпросъ.

Впечатления. — Общественото мнѣние въ Англия. — Депутатитѣ отъ либералната и радикалната партии въ английския парламентъ. — Поведението на английското правителство по македонския въпросъ и на що се дължи то).

Откато г. Макдоналдъ се намира въ Кюстендилъ, той не е прѣстаналъ да бѫде прѣдметъ на най-голѣмо внимание и уважение. Неговата побѣляла старость, размѣсена съ младенческа бодрость, го правятъ твърдѣ симпатиченъ. Навредъ, въ всички кржгове, г. Макдоналдъ се посрѣща като скѫпъ и очакванъ гость. Още по-близъкъ до насъ го прави оня интересъ, онова вдълбочавание, които проявява той къмъ всичко, що има връзка съ македонското дѣло. Той пожела да се срѣщне съ тукашни нѣкои граждани, които би могли да му дадатъ нѣкакви свѣдѣния, или да го освѣтлятъ по нѣкои тъмни за него въпроси, или най-послѣ, да му прѣдставятъ общото настроение, както на емиграцията, така и на мѣстнитѣ граждани — по македонския въпросъ. Единъ отъ повиканитѣ бѣхъ и азъ, а и азъ отъ своя страна не по-малко желаехъ да се срѣщна съ човѣка, перото на когото е дѣйствувало винаги въ полза на потиснатия македонски клетникъ. Снощи, въ 7 ч. вечерьта, азъ бѣхъ въ хотела при г. Макдоналда, дѣто, отдалечени въ стаята му, можахме, посрѣдствомъ любезния прѣводчикъ, да прѣкараме повече отъ единъ часъ врѣме въ най-интересенъ разговоръ. Г-нъ Макдоналдъ и тука, както и навсѣкждѣ, бѣ любезенъ и привѣтливъ и прѣдразполагаше съ израза на лицето си своя събесѣдникъ къмъ обширни разговори.

Прѣди всичко азъ помолихъ прѣводача да изкаже на г. Макдонала моята и оная на всички кюстендилски граждани дълбока благодарность и искрена признателность за неговото сериозно внимание върху македонскитѣ работи и за грамадната услуга, която е принелъ и принася на македонското население съ своето *вѣрно* прѣдаване прѣдъ европейския свѣтъ и особенно прѣдъ английското общество всичко онова, което се отнася до каузата на македонеца. Слѣдъ това, пристѫпихме къмъ работата.

——

Въ разстояние на 45 минути, азъ отговарахъ на въпроситѣ на г. Макдоналда и му обяснявахъ нѣкои работи, които му се виждаха тъмни. Това, на което най-много наблѣгнахъ и което ми се искаше да се схване отъ него и прѣдаде чрѣзъ печата на европейского общество, бѣ въпросътъ за пълната *самостоятелность и независимость* на Вѫтрѣшната Организация. Настоятелно го помолихъ да обясни на европейского общество, че тая организация *нѣма абсолютно никакви връзки* съ коя и да било държава, нито пъкъ нѣкоя отъ послѣднитѣ е въ положение да възпре, усили или измѣни нейнитѣ дѣйствия и планове. На тая молба, г. Макдоналдъ обърна сериозно внимание и обѣща да направи исканото. Слѣдъ всичко това, азъ започнахъ своитѣ питания.

На въпроса, ползва ли се македонската кауза съ симпатиитѣ на английского общество, г. Макдоналдъ съ живи движения и съ жаръ ми отговаряше чрѣзъ прѣводача, че тия симпатии сж голѣми, даже по-голѣми отколкото можемъ си ги прѣдстави. „А това е много важно за каузата“ — добави твърдѣ оживенъ г. Макдоналдъ. Обясни ни още, че до сега интересътъ въ английского общество къмъ македонското движение е билъ слабъ, защото това общество никога не е бивало правилно запознавано съ движението. „Сега, обаче, въпросътъ стои по-иначе и горещитѣ симпатии на нашето общество сж напълно на страната на угнетенитѣ, а щомъ се достигне тоя резултатъ, бѫдѣте увѣрени, че то ще съумѣе да наложи своето желание върху правителственитѣ кржгове“. Така завърши г-нъ Макдоналдъ отговора си по първия ми въпросъ.

— Има ли въ камаритѣ депутати, които сжщо да симпатизиратъ на това дѣло и да подпомагатъ чрѣзъ своето влияние неговото успѣшно разрѣшение? — попитахъ азъ. — Да, всички прѣдставители отъ либералната и радикалната партии и голѣма часть отъ правителствената консервативна партия напълно съчувствуватъ на македонския робъ и, надѣвамъ се, че тѣхного настоятелно застѫпничество ще ускори доста много разрѣшението на тоя твърдѣ трънливъ отъ политическо гледище въпросъ.

Най-послѣ зададохъ въпроса, който, собственно, ме най-много интересуваше.

— Какво е мнѣнието на официална Англия, на англійското правителство, по македонския въпросъ?

— То се изказа доста ясно противъ прѣдложенитѣ отъ Русия и Австрия реформи, като ги нарече праздни, несъдържащи нищо, неприложими и даже *глупави*! При това, то си запази правото да прѣдложи другъ проектъ, съ много по-широки права.

— Моля, дали почитаемото правителство се води отъ чисто хуманитарни съображения въ това си поведение спрямо македонския въпросъ, или пъкъ има други свои политически цѣли, които го каратъ да държи именно тая линия на поведение?

— Симпатиитѣ на англійското общество сѫ чисто хуманитарни...

— О, въ това никога ни наймалко не съмъ се съмнявалъ и не се съмнявамъ — побързахъ да прѣсѣка прѣводчика и го помолихъ да пита Г-нъ Макдоналда за причинитѣ на правителственитѣ симпатии въ Англия къмъ македонската кауза, а не на онія на обществото.

— *Тъ, тъ иматъ за начало,* за основа *чисто политически интереси* — каза г. Макдоналдъ, и съ това достатъчно ме освѣтли върху въпроса, що ме интересуваше и що интересува, вѣрвамъ, и нашитѣ чети.

— Но, — добави г-нъ Макдоналдъ, не забравяйте, че сегашното англійско правителство произхожда отъ *консервативната партия*, която макаръ и по други съображения, е съгласна по македонския въпросъ съ опозицията. А това е доста важно.

Слѣдъ туй, поблагодарихъ на г. Макдоналда за голѣмата му любезность и побързахъ да си излѣза, защото чакаха други господа за приемъ.

Струва ми се, че мнѣнието и свѣдѣнията, които ми даде г. Макдоналдъ, не сѫ безинтерсни за насъ.

29 априлъ 1903 г.

Венелинъ.

Отъ Македония и Одринско.

Свѣдѣния на Вѫтрѣшната Организация.

Жестокоститѣ въ село Г.-Броди.

Прѣди нѣколко дни съобщихме, че с. Горно Броди (Сѣрско) е било заобиколено отъ войска, съ прѣдложение сами селянитѣ да прѣдадатъ всичкото си оржжие и че ако пукне само една пушка, селото ще бѫде изгорено, а селянитѣ, отъ пеленаче до старецъ — изклани. Пристигнали вчера пѫтници отъ Сѣръ ни съобщаватъ, че въ тоя градъ на 27 априлъ сѫ били доведени около 30 души Бродчани, кой съ пукната и окървавена глава, кой съ счупени отъ изтезания ребра, кой осакатенъ. Тѣ всички не могли да вървятъ отъ болки и страшно пъшкали. Набльскани сѫ били въ стария затворъ.

Тие 30 души клетници сѫ били първата пратка отъ изтезавани селяни въ Броди. Имало мнозина отъ тѣхъ умрѣли. Очакватъ се и други 100-тина звѣрски изтезавани селяни. Какво ще стане съ селото, никой не знае, но всѣки прѣдвижда. Ще се реформира... Ще се приложатъ върху му руско австрийскитѣ реформи, които да го прѣвърнатъ на касапница и пепелище . . .

Арести и изтезания въ Баракли-Джумая.

Въ Джумая всички учители и по видни граждани, начело съ прѣдсѣдателя на общината, сѫ арестувани и изтезавани. Всички сѫ закарани въ Сѣрския затворъ. На Сотиръ Чамджията е било счупено рамото отъ едного отъ стражаритѣ по пѫтя за Сѣръ. Повечето отъ арестуванитѣ сѫ осакатени.

Вѣрволици оковани учители се разкарватъ изъ друмищата въ турско, биватъ изтезавани и убивани, а ние стоимъ още съ скрѣстени ржцѣ . . . И нашитѣ хубостници министри, македонци, бивши директори на гимназии въ Македония, бивши членове на Вѣрховния Комитетъ, арестуватъ, интернирятъ македонскитѣ прокудени синове... Конфискуватъ оржжия и материяли, които сѫ купувани съ кръвьта и сълзитѣ на робитѣ . . .

Господа министри, свѣстѣте се, защото народътъ, когото вие не зачитате за нищо, ще ви даде заслуженото! Господа прѣдатели, пазѣте се да не прѣлѣе чашата на възмущението и отчаянието!

Само трима българи въ Сѣръ.

Въ Сѣръ сѫ останали сега за сега само трима българи — Янаки Гелевъ, адвокатъ и учитель, Д-ръ Ив. Голевъ, лѣкарь, и икономъ, Ефт. Чешмеджиевъ, прѣдсѣдатель на общината. Отъ тѣхъ първиятъ и послѣдниятъ били вече арестувани, а свободенъ е останалъ до завчера само Д-ръ Голевъ.

Двудневното сражение на поручикъ Атанасовъ при с. Лѣсново (Кратовско).

Вслѣдствие прѣдателството на единъ извергъ българинъ отъ с. Лѣсново, силни турски потери отъ войска и башибозукъ сѫ се опжтили на 27-й т. м. за сѫщото село Лѣсново, за да го обискиратъ и взематъ находящето се въ селенитѣ оржжие. Обаче, за щастие на селенитѣ, това прѣдателство е било догадено и добри хора своевръменно сѫ прѣдизвѣстили находящата се близо до селото чета, подъ войводството на поручикъ Сотиръ Атанасовъ. Послѣдниятъ се е разпоредилъ да се извѣсти на селенитѣ за прѣдстоящия обискъ. Селенитѣ намѣрили за добрѣ да взематъ оржжието си и да се присъединатъ къмъ четата, отколкото да се подложатъ на едно прѣтърсване, свѣтнинитѣ на което сѫ били за всѣкиго извѣстни.

Така съединенитѣ четници и възстанали селени, подъ общата команда на войводата Атанасовъ, прѣдварително заели добри позиции и изчакали настѫпающитѣ турски орди.

Благодарение добритѣ мѣрки, които е взелъ поручикъ Атанасовъ и чудно-удобната позиция, която е избралъ за срѣщата съ турцитѣ, послѣднитѣ още при настѫпването до „комитетскитѣ пусии", сѫ биле посрѣщнати отъ единъ убийственъ огънь отъ 4 страни.

Макаръ и при крайно неравна по число за двѣтѣ воюющи страни, тая схватка между тирани и раи се е продължавала цѣли 2 дни — на 27 и 28 й т. м. и е костувала на турцитѣ множество жертви и загуби на сражението.

Побѣдители сѫ излѣзли възстаницитѣ, които, слѣдъ поражението на аскера, сѫ се отдръпнали въ непристѫпнитѣ Кратовски гори.

Подробности по самото сражение ще дадемъ допълнително. За сега съобщаваме, че войводата поручикъ Атанасовъ и другаритѣ му сѫ живи и здрави.

Г. Макдоналдъ и бѣжанцитѣ.

Вчера, отъ 8 часа сутринята до 12 по обѣдъ г. Макдоналдъ е разпитвалъ нѣкои отъ послѣднитѣ бѣжанци отъ Кратовско. Бѣжанцитѣ сѫ разправяли потресающи работи. Единъ е описалъ какъ турскитѣ войници сѫ изнасилили жена му и снаха му, другъ за жестокитѣ изтезания, на които сѫ били подложени мили и близки хора, трети — поужасни работи, отъ които настръхватъ коситѣ.

Въ тие трудни врѣмена за робитѣ, изоставени отъ цѣлъ свѣтъ, па дори и отъ своитѣ братия въ княжеството, въ лицето на г. Макдоналда македонското освободително дѣло печели единъ безпристрастенъ и искренъ защитникъ. Македонскиятъ народъ нѣма да забрави услугитѣ на тоя благороденъ човѣкъ и вѣстникарь.

Положението въ Одринско

Аферата въ с. Т. Муселимъ. — Прѣдателството. — Пристигането на 5—600 души войска и нѣколко топове отъ Одринъ. — Разрушаването на селото. — Избѫването на населението.

(Специална кореспонденция на в. „Мак.-Одр. Куриеръ").

Вчера пристигнаха отъ с. *Т. Муселимъ*, Одринско, 15 души българи съ бradвитѣ си, мотикитѣ си и копралитѣ, като оставили въ къра кола и волове, а въ селото — жени и дѣца. Работата се касае пакъ за комитаджилъкъ. Въ понедѣлникъ вечерь селскиятъ падарь на това село стоелъ привечерь подъ едно дърво, и понеже било почнало да се здрачва, прѣсторило му се, че прѣминали недалечь отъ него въоржжени хора. Отъ тамъ избѣгва въ мюдюрлюка въ с. Хаджи-Талашманъ и съобщава, че цѣла сюрия комити напълнили Муселима. Мюдюринътъ телеграфически поискалъ 200—300 души войска отъ Одринъ. Тутакси пристигнали 5—600 души войници и нѣколко артилерийски катъръ-топларж и заградила селото, за да изловатъ страшнитѣ хора. Но тъй като всичко било вѣтъръ, залавятъ тогава онѣзи отъ селянитѣ, които сѫ намѣрили въ село. Понеже всички млади и здрави били въ къра по работа, то, който влѣзълъ въ ржцѣ, си изпатилъ. Днесь пристигнаха нѣколко аскерлии качаци, които минали тамъ наблизо; срѣщнали нѣкои овчари отъ селото, които имъ казали, че нечуваха паника владѣла тамъ: прѣтърсване, биене, безчестене — селото обградено и никой не можелъ да се отърве. — „Комити и пушки подъ камъкъ се търсятъ"! Ето какво значи реформи на турски езикъ: — колий, бий, изтрѣбявай и граби мирнитѣ хора, тъй като въоржженитѣ и протестирующи мжчно се доближаватъ, па тржбй на лѣво и на дѣсно, че ловинъ комити и реформирашъ държава! . . .

П. Цѣлото Т. Муселимъ е пръстнато. Били сѫ бити, обезчестени, горѣни немилостиво всички, които сѫ влѣзли въ ржцѣ. Прѣкопани сѫ всички кѫщи и нищо не било намѣрено, и хората навързани сѫ изпратени въ Одринъ. Сѫщото нѣщо е и съ с. Биюлия и др. български села. Постоянно приижждатъ бѣжанци и горчиво оплакватъ своята сѫдба: — Тежко и горко да си българинъ въ Турско! . . .

с. Дерекьой 24|IV 1903 г.

И. Х.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

ВЪЗСТАНИЕТО ВЪ МАКЕДОНИЯ.

Султанътъ и македонскитѣ комитети.

Телеграфиратъ отъ Цариградъ съ дата 1 май:

„Султанътъ пакъ е подновилъ заповѣдьта си за необходимостьта да се взематъ строги мѣрки противъ българскитѣ комитети, като при това не се правятъ своеволия противъ непричастни, за което държи отговорни лично всички правителствени органи".

Италия и солунскитѣ покушения.

Цариградъ, с. д. Отговора на италиянския министръ на вѣнкашнитѣ дѣла по интерпелацията за солунскитѣ събития задоволи твърдѣ много тукашнитѣ правителствени кржгове.

Положението въ Битоля.

Цариградъ, с. д. Споредъ свѣдѣнията на Портата, редътъ и тишината били напълно възстановени въ Битоля и въ околностьта му и населението почнало да се успокоява.

Дѣдо Симо и нароътъ.

Снощи бѣхме зрители на една колкото трогателна, толкова и поучителна сцена. *Дѣдо Симо*, 80 годишенъ старецъ, билъ войникъ въ французската войска и се билъ подъ знамето на Гарибалди за свободата на Италия, а напослѣдъкъ всѣ участие съ четата на Протогерова въ кървавото двудневно сражение въ Джумайско. Раненъ въ ржката, той снощи пристигна отъ Дупница заедно съ още двѣ ранени момчета при Кратовското сражение, идящи отъ Кюстендилъ. По случай на 1-й Май, ученицитѣ отъ една отъ Софийскитѣ прогимназии били въ Перникъ, когато *Дѣдо Симо* пристигналъ тамъ. Тѣ всички се изредили да му цѣлуватъ юнашката ржка и по цѣлия пѫть до Софии сѫ го поздравлявали съ дружини, сърдечни „урра"!

Тукъ, на гарата, *Дѣдо Симо*, посрѣщнатъ отъ млади момци и заобиколенъ отъ малкитѣ ученици, всрѣдъ едно нескончаемо „урра", зарони изъ старческитѣ си очи сълзи отъ благодарность. По пѫтя отъ гарата до града, народътъ го е поздравлявалъ на всѣкждѣ съ „урра!", а на много мѣста е билъ вдиганъ и носенъ на ржцѣ.

Какъ просто, естественъ трогателно е всичко това! Дѣцата малки и народътъ, въ лицето на Дѣда Сима посрѣщнаха всички борци въ Македония и Одринско. Въ тѣхното „урра!" нѣмаше нищо прѣструвно, нищо заповѣдано. То излизаше отъ дълбочинитѣ на тѣхнитѣ души. То бѣше и една плесница за онѣ, които сѫ се нагърбили съ сѫдбинитѣ на отечеството и които отъ день на день се чудятъ какви по-голѣми глупости да вършатъ.

Нашитѣ почитъ и поздрави на Дѣда Сима и на другаритѣ му.

Хвърлилъ се отъ Канлж куле.

Съобщаватъ отъ Солунъ, че единъ отъ затворенитѣ българи въ Канлжкуле, Солунската Бастилия, за да се избави отъ ужаснитѣ изтезания, на които били подлагани затворницитѣ, прѣзъ нощьта счупилъ една прѣчка отъ прозореца на най горния етажъ и се хвърлилъ долу. На другия день стражата го намѣрила мъртавъ.

Затворенитѣ учители.

Отъ Солунъ съобщаватъ, че до сега сѫ били арестувани 468 основни учители и 22 гимназиални, отъ които само 82 били сърби (?), а останалитѣ българи. Портата твърди, че всички арестувани били платени агитатори, та, за да изкорени агитацията, ще ги държи въ затвора цѣлото лѣто.

Положението въ Цариградъ.

Отъ Солунскитѣ съобщения насамъ Цариградъ прѣдставляла сѫщата картина, както и прѣзъ арменското клане. По улицитѣ сновятъ патрули отъ 5 войника съ единъ полицайски. Бавно и тежко стѫпватъ тѣ. Агентътъ хвърля надѣсно и налѣво безучастни погледи, а войницитѣ се подигравятъ. Покрай посолствата врѫстосватъ тайни полицейски, извѫрвѣватъ своитѣ опрѣдѣлени сто крачки и спирятъ при нѣкое кьоше. При Високата Порта двоенъ надзоръ: отъ четиритѣ порти тритѣ сѫ въ сѫщность затворени, защото прѣзъ тѣхъ не е позволено влизането, а саме прѣзъ голѣмата — везирската, може да се влѣзе въ това свѣтилище на дипломацията. Отъ посолствата само руското и австрийското най-много се пазятъ, защото, ако има дигане на въздуха, тѣ ще бѫдатъ първитѣ. И стражата около банката е удвоена.

ПРОТИВЪ ЗЪБОБОЛЪ.

Извѣстявамъ на почитаемата публика, че освѣнъ водата отъ Д-ръ Kothe, която служи противъ зъбоболъ и закрѣпяване на кѣпите, имамъ за продаване въ Брънсвикската ми единствения прѣпъ за продупчени зъби, които моментално прѣмахва болѣстьта. Цѣна на едно шише 1·50 ст.

За провинцията 2 л.

Пари въ пощенски бонъ, или записъ, марки не приемамъ.

9—8—30

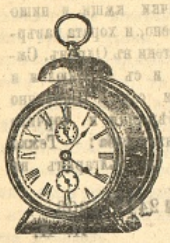

3 лева 45 ст. съ поща 4 лева

Американски часовникъ и будилникъ за маса съ гарантиранъ правиленъ вървежъ за 5 години се продава въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ*—София

НЕВИДЕНО и НЕЧУТО!

Фотографитѣ ви продаватъ по 1.50, а ние по 35 стотинки едина кабинетенъ фотографически портретъ на Дарвина, Зола, Гладстона, сегашния руски царь, Тургеневъ, Пушкинъ, Верди, Бетховенъ, Чайковски, Додѐ, Гете, Моцартъ и много други политически, литературни и музикални знаменитости.

Работа артистична. Цѣна небивала. Съ малко пари богата колекция.

За разпродавачи особени цѣни.

Олчевата книжарница, София.

До г. г. настоятелитѣ.

Администрацията на в. „М. О.-Куриеръ"—за начина на уравняване смѣткитѣ на вѣстника—съобщава на г. г. настоятелитѣ си слѣдното:

1) Всички оние отъ тѣхъ, които получаватъ отъ 100—300 броя, уравняватъ смѣткитѣ си всѣка седмица;

2) Всички оние, които получаватъ отъ 50—100 броя, уравняватъ смѣткитѣ си всѣки 15 дни;

3) Настоятели, които получаватъ по малко отъ 50 броя уравняватъ смѣткитѣ си или всѣки двѣ седмици, или на края на всѣки мѣсецъ.

Непродаденитѣ броеве се връщатъ въ края на всѣки мѣсецъ. За избѣгване на излишни пощенски разноски, настоятелитѣ ще знаятъ, че за всѣки първи 100 гр. се лепятъ марки по 3 стотинки, а за всѣки послѣдующи — по 2 ст.

Частното абониране става или направо въ администрацията, ул. „Гурко" № 107 или при околийскитѣ и окръжни настоятели, и то САМО ВЪ ПРѢДПЛАТА: за мѣсецъ — 1 левъ, за 3 мѣсеца — 3 л.

ОТЪ АДМИНИСТРАЦИЯТА

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА" и у повечето настоятели се продаватъ слѣднитѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „На майкитѣ — за дѣцетѣ", (кратки свѣдѣния по женската физиология и хигиена) въ текста съ 17 фигури, стр. 196 Цѣна 1·20. Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойка книга е прѣпоръчана отъ Министерството на Народното Просвѣщение за дѣвойкитѣ отъ дѣвическитѣ гимназии, и прогимназии, прѣминали 12 годишна възрасть.

2) А. Вайкаро. „Еволюция на любовьта", цѣна 30 ст.

3) Жанъ Дюбуа. „Графинѧ Монте Кристо", романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) В. Буренинъ — „Ромъ", трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) Викторъ Хюхо. — „За свободата на обучението", рѣчь, държана въ Французското Законодателно Събрание на 15 Януарий 1850 г. Цѣна 10 ст

8—14—10

„БИБЛИОТЕКА"

списание за литература, популярна наука и обществени знания.

Излиза въ началото на всѣки мѣсецъ въ обемъ срѣдно 12 печатни коли (192 страници) и струва:

Въ Княжеството: 1) За ученици, студенти, юнкери и войници—10 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие; 2) за всички останали 12 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие по три лева, или пъкъ при получаването на всѣка книга по единъ левъ на мѣсецъ.

Въ странство—три бѣли меджидии или 15 л златни годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие.

Всѣки може да се абонира и само на едно или нѣколко отъ съчиненията, които влизатъ въ сп. *„Библиотека"*. Абонираритѣ се по тоя начинъ ще плащатъ по десеть стотинки на всѣка печатна кола (16 страници).

„Библиотека" е най евтиното списание въ Княжеството, защото струва на абонатитѣ си годишно 144 печ. коли за 10 и 12 л.;

„Библиотека" ще бѫде най пѣнното списание, защото ще даде на българския читатель 16 съчинения на най-прочути автори само за 10 и 12 лева;

„Библиотека" може да се получава отъ всѣкого, защото абонаментната стойность се плаща по левъ на мѣсецъ срѣщу 12 печат. коли (192 страници) полезно четиво и още по-полезни знания;

„Библиотека" ще удовлетвори всѣкого, защото всѣки може да се абонира само на оние съчинения, които му се правятъ, срѣщу 10 ст. за печатна кола (16 страници)

Желающитѣ да се абонираръ на списанието *„Библиотека"* и на отдѣлнитѣ съчинения, които влизатъ въ него, трѣбва да се отнесатъ до специалнитѣ ни настоятели въ околийскитѣ и окръжни градове, или пъкъ направо до стопанина.

Всѣки може да се абонира и при пощенскитѣ писалища

Книга I-ва се препечатва

На никой отъ настоятелитѣ ни не се прави отстѫпка по-голѣма отъ 20 о/о.

Стопанинъ: П. Геннадиевъ.

5—12—10 *София, ул. „Раковски" № 78.*

Постигна се цѣльта

Нѣма вече да се плаща поправка на часовникъ. Нѣма вече да се съмѣняваме въ часовника, че напрѣдва или остава. — Нѣма развала, нѣма изтъркване на механизма. — Това вече е постигнато отъ съврѣменото изобрѣтение часовника „Omega Bonheur"—изобрѣтение отъ прочутия авторитетъ по часовникарството Edouart Fallet—St. Imer — отъ Швейцария.

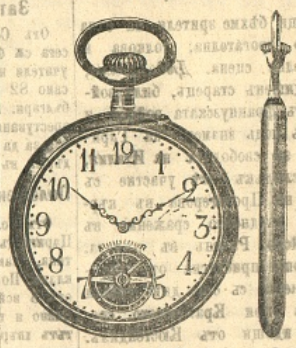

Този часовникъ въ всичкитѣ часовникарски бюра и синдикати въ цѣла Европа и Америка е взималъ първа премия. — Този часовникъ е патентиранъ въ всичкитѣ културни държави. Той се извънредно бързо разпространява въ употрѣбление на всѣкадѣ. — Той се фабрикува всѣки день по 800 парчета. — Той е днесь за днесь лудата по часовникарството. Той е часовникъ, за който се дава гарания за 20,000 лв. зл. да се платятъ на онова, който докаже, че механизма на часовника може да се развали самъ отъ себе си.

Това е единъ съврѣменно точенъ и неразвалянъ часовникъ; има извънредно изящна външность. Той е много тѣнкъ и едва ли не колкото една монета отъ 5 лв. — Той има открита частъ отъ механизма на парфлата, която частъ го много украсява. Той е съ съвършено невидимо скритъ капакъ, че ако даже да се пустне въ вода, нѣма да влѣзе въ механизма.

— Прѣпоръчва се на всѣкого той часовникъ, който иска да има веднажъ за всѣкога вѣренъ часовникъ. — *Цѣна 20 л. 25 ст.; съ поща 21 лева.*

Продаватъ се въ *магазинъ* Д. Христовъ. *София* — улица Търговска № 3 10—7—00

Новоизнамѣрена истинска шведска готвачна машина

ПРИМУСЪ

патентирана въ всички индустриални държави.

Въ извѣстниятъ на почитаемитѣ клиенти магазинъ на

Димитръ х. Георгиевъ и С-ие.

Бугеварит Дедуковъ № 5, между много разни кухненски (готварски) и кѫшни потрѣби, намира се за продажба и *бѫрзата готвачка за отопление съ обикновенна гоѫ Шведска машина „Примусъ.*

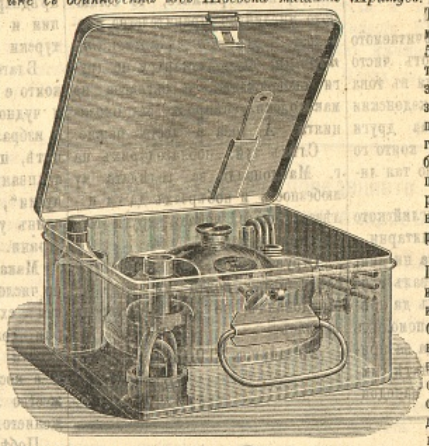

Тази машина Примусъ възвара въ 5—6 минути 2 литри вода; сѫщата за 6 минути пъкъ, за 1/4 стот. гасъ, приготовлява много добрѣ опеченъ бивтекъ, като сѫщевременно не образуза абсолютно никакъвъ пушъ, мирисъ и сажди.

Тази машина Примусъ има още и тия голѣми прѣимущества: че гори безъ фитилъ, икономична, практична и гарантирана отъ всѣкаква експлозия, и благодаренненатия нейни добри качества

ей ефтина, намѣрила е приемъ почти въ всѣка една кѫща изъ Европа.

Всѣкой, който обича икономията и цѣни врѣмето си, нѣма да допустне този толкова сгоденъ случай, а ще побърза да се снабди съ *най-практичната, най-икономичната и най-ефтината машина Примусъ*, както ще види и отъ самитѣ ѝ цѣни.

Примусъ	№ 0 или 4	безъ кутия	струва лева	13·20
„	№ 1 „ 5	„ „	„ „	16·—
„	№ 8 „ 10	въ мет. кутия	„ „	20.—
„	№ 9 „ 11	„ „	„ „	22.—

Зелѣна машина, изпратена въ провинцията, се прибавятъ за пощенски разноски 85 стот.

Съ почитание:

8—9—30 **Димитръ х. Георгиевъ и С-ие—София.**

3 ВИДА КОНЦЕРТНИ МАНДОЛИНИ.

Познатия Fialo Bonomi е изобрѣтателя на прочутитѣ 3 вида мандолини. Неговитѣ мандолини се различаватъ отъ сѫществующитѣ разни мандолини въ това, че сѫ по-лекки и по изящно изработени и сѫ по-силенъ и приятенъ резонансъ. Изработени сѫ отъ истински Египетски палисандръ и Канадски ябаваръ, което способствува за ясния и силенъ резонансъ. Настрояването на кордитѣ е чрезъ механически регулаторъ. На опашката (дрѫжката) има опрѣдѣлени точки отъ седефъ за подраздѣление на тоноветѣ Тѣзи мандолини сѫ въведени въ много консерватории, както и въ частни дружествени употрѣбления.

Цѣни: № 1 мандолина Selva 16·75
№ 2 „ Exelsilor 22·—
№ 3 „ Triomphe 28·—
съ поща 2 лева повече.

Продаватъ се въ ефтиния магазинъ на

Д. ХРИСТОВЪ,

София, ул. „Търговска" № 3.

Малъкъ, лекъ и силенъ револверъ.

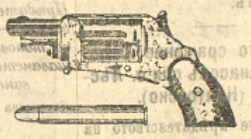

Слѣдъ 12 год. изучване и изпитване на извѣстния Физико-механикъ Velodog Galant отъ Liége, да изобрѣти револверъ, който да е по-силенъ, по малъкъ, по-лекъ и по-удобенъ за носене въ джилетенъ джобъ; едвамъ отъ нѣколко врѣме прѣдстави своето творение, револвера sysréme „Velo-dog", който въ кѫсо врѣме създаде голѣмъ шумъ въ научния свѣтъ, като много усъвършенствуванъ револверъ.

Направата на револвера е отъ английски чиликъ, изработенъ парче по парче отъ ржка. Патронитѣ му сѫ динамитни, по системата на Манлихеровитѣ патрони, съ чилични обвивки, които иматъ неимовѣрна пробивателна сила и на 300 метра разстояние пронизва 7 чамови дъски по 1 с/м.

Това е сега за сега единственния револверъ, който притежава най-добритѣ качества отъ другитѣ които се прѣпоръчва на всѣкиго, който има нужда отъ вѣрна защита.

Цѣна 25 лв., съ поща 25.80, съ 25—патрона 5 лв. по-вече.

Продава се въ новия ефтинъ магазинъ. Д. ХРИСТОВЪ — София.

Печатница на Т. Пѣевъ. — С фия.

Година I. София, Недѣля, 4 Май 1903 год. Брой 19.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“
излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ
РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ
За България . . . . . 3 лева.
За странство . . . . . 6 „ зл.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER
MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО,
що се отнася до вѣстника се адресира до
Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приемать само за 4-та страница и се плаща на редъ, буквы гармондъ
За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особени споразумѣния.

† ВЕЛЬО МАРКОВЪ.

Между оная безбройна редица отъ борци, които сѫ си пожъртвували живота за освободителното дѣло, има хора, на които имената сѫ малко извѣстни и рѣдко достигатъ до нашитѣ уши тукъ. А между това, повечето отъ тие малко извѣстни *за насъ* хора сѫ ядката, сѫ основата на революционната организация въ Македония и Одринско. Защото тѣ сѫ поникнали като дѣйци и ржководители на самото мѣсто, подъ натиска на обстоятелствата, безъ оная подквася, що брожи въ всички оние, които малко-много сѫ живѣли подъ свободно небе. Въ тѣхъ сѫкашъ нѣкакъвъ инстинктъ като оня на новороденото дѣте, което търси майчината си грѫдь, като оня на цвѣтето, което търси да обърне благоуханната си чашка къмъ заритѣ на слънцето, ги кара да обръщатъ очитѣ си къмъ нѣкакви незнайни, но чаровни зари — заритѣ на свободата. Потиснати отъ мрака на една груба, нечувана тирания, тѣ търсятъ изходъ къмъ свѣтлина, къмъ по-добъръ животъ, къмъ човѣшки права, и тоя изходъ намиратъ въ борбата.

Вельо Марковъ е единъ отъ тие самопокълнали борци, едно отъ революционнитѣ цвѣтя на Македония.

* * *

Вельо Марковъ е отъ село Селце, Крушевско, Битолски вилаетъ. До прѣди нѣколко години той е билъ дограмаджия въ Битоля. Като такъвъ той е помагалъ споредъ силитѣ си на онуй революционно дългогодишно брожене въ цѣлия вилаетъ, което сега се е прѣобърнало на буенъ, страшенъ кипежъ. Когато работитѣ понапрѣднали, той зарѣзва стругъ и теслата, нарамва пушката и се поставя на чело на мѣстната организаторска чета отъ 30 души. Миналата година, на заговѣзни день, въ който всѣки си прибира дома си — четата подъ воеводството на Вельо се прибира дома си — четата подъ воеводството на Вельо

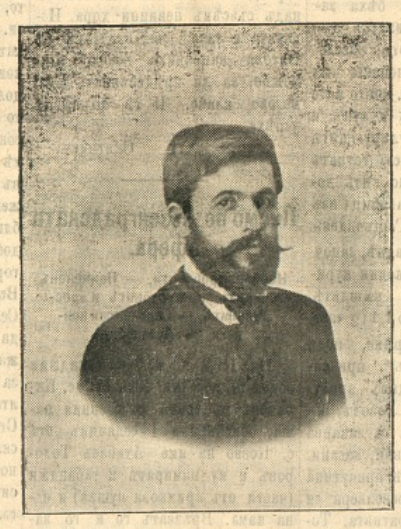

† Вельо Марковъ.

Между оная безбройна редица отъ борци, които сѫ си пожъртвували живота за освободителното дѣло, има хора, на на края на селото. Макаръ да сѫ били взети всички възможни прѣдпазителни мѣрки, четата е била съгледана отъ прѣдателско око и на часа било съобщено въ Крушево, отъ гдѣто още сѫщата нощъ се изпратила потеря. Турцитѣ заобиколили кѫщата, въ която била цѣлата чета и извикали на четницитѣ да се прѣдадатъ. Тогава отъ кѫщата се открива огънь. Слѣдъ нѣколко часова борба, прѣди още да съмне, всрѣдъ гърмежитѣ на стотина пушки и отъ двѣтѣ страни и всрѣдъ воя на селскитѣ кучета, въ пълната съ барутенъ димъ кѫща се зачува гласътъ на войводата: „Напрѣдъ момчета, слѣдъ мене“! Прѣдвиждайки, че деньтъ може да прѣдаде и да погуби всички, войводата рѣшава да си пробие пѫть до като не е още съмнало и самъ той отваря вратата и излиза пръвъ срѣщу неприятелскитѣ куршуми. Въ тоя мигъ единъ залпъ поваля него и знаменосеца на четата, **Ситеръ Иоцовъ Каревъ**, а всички останали момци отъ четата, до като турскитѣ войници си заредатъ пакъ пушкитѣ, съ дружно ура си пробиватъ пѫть и се изгубватъ въ мрака отъ погледитѣ на потерата.

* * *

Тъй загина войводата Вельо Марковъ, гордостьта на Крушовчани. Въ неговото лице ние оплакваме стотинитѣ други като него неизвѣстни и и малко извѣстни борци, които поникватъ тихо, мълкомъ, умиратъ за насъ тукъ пакъ тъй тихо, мълкомъ, но живѣятъ въ сърдцата на оние, отъ чиято срѣда сѫ излѣзли и пълнятъ съ подвиги и народна поезия. Народътъ, съ своитѣ пѣсни, имъ отдава заслуженото.

П. Г.

Сказка по македонския въпросъ.

По-миналата вечерь, въ салона на кафене „Санъ-Стефано", г-нъ *Н. Харлаковъ* държа сказка по македонския въпросъ. Слѣдъ като направи анализъ на економическитѣ и социални причини, които сѫ прѣдизвикали македонското революционно движение, сказчикътъ изложи обстоятелствено поведението, което интереситѣ на Русия и Австрия налагать на тие двѣ държави по македонския въпросъ. Да се освободи Македония — това не е въ интереса на тие държави. Русия се чувствува достатъчно слаба културно, за да влѣзе въ нуждното състезание съ Австрия — за економическото, а подиръ туй и политическо завоевание на Македония. Това кара Русия, а по необходимость и Австрия, да искать да се пази statu-quo-то въ Европейска Турция. Австрия се сили, по какъвъ и да е начинъ, да обвърже економически народитѣ, прѣзъ трупа на които иска да мине нейния завоевателенъ кракъ. За това тя има достатъчна културна мощь. Русия пъкъ, съ слабо още производство, съ липсата си на излишни капитали за да поведе една политика културна, като тая на Австрия, чувствува безсилието си и поради туй настоятелно отлага да реализира своитѣ исторически задачи на Балканския полуостровъ. Това — за най-заинтересованитѣ съ македонския въпросъ държави.

Франция е обвързана съ Русия чрѣзъ двойния съюзъ, поради което е поставена въ невъзможность да води една самостоятелна политика.

Италия и Англия пъкъ сѫ слабо заинтересовани отъ македонския въпросъ. Послѣдната отъ тѣхъ би влѣзла въ по-активна опозиция съ Русия, ако работата се касаеше за Индия, централното мѣсто на тѣхното съперничество, но не и по въпроса за Балканитѣ.

Слѣдователно, македонското революционно движение не може да разчита на никакви дипломатически фактори, на никаква констелация на интереси. Само едно крѣпко организиране на смазанитѣ отъ економическото разложение селени — безъ разлика на народность и вѣра — ще даде ядката на една истинска македонска революция и едно надеждно освобождение на Македония. Македонскиятъ селенинъ — ето обществената сила, ето социялниятъ елементъ, който, въ силата на своето положение, ще изнесе на свой грѣбъ македонското масово възстание.

Г-нъ Н. Харлаковъ мисли, че сѫ нуждни още дълги години, до като се свърши — *както трѣбва* — масовото организиране на революционнитѣ елемети въ Македония. Нуждно е да се прѣтѫпи постѫпенно национaлния антагонизмъ, за да направи туй възможно сътрудничеството на всички народности, които пъшкатъ подъ турския гнетъ. Понеже туй не било направено, то заключението на автора бѣ, че прѣдстоящата македонска революция ще излѣзе съвършено гибелна и безрезултатна — заключение, крайно песимистично.

Изобщо, сказката на г-на Харлакова бѣ доста сериозна. Ние мислимъ, че песимистичната и некрасива перспектива, която той поиска да разкрие прѣдъ очитѣ на своитѣ слушатели, произтичаще отъ туй, че той обърна слабо внимание на послѣдствията, които ще се породатъ отъ *разколебаването равновѫсието на Срѣдиземното море.* За да бѫде разколебано това равновѣсие, иска се една македонска революция, която да отговаря главно на двѣ условия: да бѫде всеобща и трайна. Въпросътъ е въ туй, ще може ли прѣдстоящето македонско възстание задоволително да изпълни тие двѣ условия? Ние мислимъ, че ще може. Г-нъ Харлаковъ изглежда да се съмнѣва въ това. А колкото за твърдението на сказчика, че въ Македония *трѣбва да бѫде организирана* масата — безъ разлика на вѣра и народность — може да се каже, че тамъ, въ значителна мѣра, до колкото това е позволявалъ изострения националенъ антагонизмъ, *организирането на масата е свършено.*

Въ заключение може да се добави, че прочетенитѣ отъ него документи за незаинтересоваността на Англия по македонския въпросъ сѫ вече стари, понеже, ако до вчера тая държава повече се интересуваше отъ крайния изтокъ, днесь, слѣдъ съюза ѝ съ Япония, тя изглежда, че се силно интересува и отъ въпроса за Балканитѣ.

Турскитѣ свирѣпости въ Битоля.

Курие́ритъ. — Кой прѣдизвика клането? — Войницитѣ и башибозуцитѣ.— Убититѣ при Шерифъ джамиси.— Колко убити има на Гергьовъ-денъ? — 24 Априлъ. — Убити и ранени. — 25 Априлъ. Заключение

— —

На 23-й м. м., поради празника Гергьовъ-день, бѣха затворени всички християнски дюкени. Мнозинството отъ населението, подъ впечатлението на солунскитѣ покушения, които като далечно ехо достигатъ и тукъ, и подъ страха на циркулирующитѣ слухове, че турцитѣ се готвятъ на клане, бѣ прибрано изъ домоветѣ си. Нѣмаше навалица изъ улицитѣ, както всѣки Гергьоваденъ.

Отъ 12 часа, по пладнѣ, започнаха да прѣпускатъ конни куриери между Сарая и кѫшлитѣ. Това продължи така до 1½ часа.

Тъкмо по туй врѣме, подъ моста „Пекмезъ-пазаръ", при касапскитѣ дюгяни, единъ арнаутинъ, безъ никакъвъ поводъ, започна да псува и да се заканва на двама братия кичевци, касапи. Въ разгара на псувнитѣ, арнаутина ненадѣйно измъкна револвера си и рани едного отъ братията. Тогава и касапитѣ насочиха своитѣ револвери срѣщу арнаутина и го раниха. Въ тоя мигъ една тълпа отъ арнаути дюлгери се спустна и съ теслитѣ си уби двамата българи. Картината бѣ една отъ най-жестокитѣ. Това обстоятелство послужи за сигналъ на клане на българитѣ. Всички улици на часа се изпълниха съ войници и башибозуци, а на всѣко кръстопѫтище се постави и по единъ тръбачъ. Само по „Широкъ-сокакъ", кѫдѣто живѣятъ чуждестранитѣ консули, властьта не позволяваше на башибозука да вилнѣе.

При Шерифъ-джамиси войницитѣ и башибозуцитѣ сѫ застигнали двама селяни и ги убили. Отпослѣ консулитѣ сѫ лъгани, че тие хорица сѫ били прѣоблечени като ходжи и посѣли динамитъ. Въ това нѣма капка истина. Тоя день сѫ убити и ранени 30 души българи, които, натоварени на кола за смѣтъ, сѫ били закарвани най-напрѣдъ въ кметството, а отъ тамъ, за довършване, въ болницата. На никого отъ ближнитѣ на убититѣ и раненитѣ не се позволи да иде при тѣхъ.

Слѣдъ сигнала за клане, всички турски и еврейски дюкяни се затвориха и градътъ заприлича на мъртвешки градъ, кѫдѣто отъ врѣме на врѣме се чува по нѣкой сърдцераздирателенъ пушъкъ или нѣкое зловѣщо изтърмяване, придружено съ турски псувни и заканвания.

На 24 априлъ, на съмване, се забѣлѣзватъ само тукъ-тамѣ отворени дюкяни и тѣ турски или еврейски. Ала още тогава на три различни мѣста турцитѣ убиватъ трима българи. Паниката се започна отъ Арнаутъ-махле и се прострѣ по цѣлия градъ. Отъ 11 ч. натъй убийствата се вършеха вече безразборно. Убити сѫ, до колкото можахъ да узная, 12 души, а самъ съ очитѣ си видѣхъ цѣла редица кола за смѣтъ, натоварени съ убити и ранени.

На 25 априлъ, въ петъкъ, пакъ се извършиха нѣколко убийства. Понеже тоя день трѣбваше да стпатувамъ, не можихъ да сѫбера точни свѣдѣния. Какво е станало отъ 25 априлъ насамъ, не знамъ.

Всичко пръскано за динамитни покушения въ Битоля е отъ край до край невѣрно. То е разпространено отъ турцитѣ, за да оправдаятъ своитѣ жестокости надъ съвсѣмъ невинни хора. Истината е тази, че властитѣ въ Битоля направиха всичко възможно, за да прѣдизвикатъ едно масово клане. И тѣ до нѣйдѣ успѣха.

Скитникъ.

Писмо по Лозенградската афера.

Нови подробности. — Поимененъ списъкъ на вързанитѣ и арестуванитѣ. — Европейски консули въ Лозенградъ.

На 18-й м. м. 6-ма сакаджии войници, носейки вода отъ с. Каракочъ въ града за военния паша, обискирали 1 селянинъ отъ с. Коево на име Атанасъ Тодоровъ и му намиратъ 2 табанджи (части отъ кримкова пушка) и една кама. Вързватъ го и го закарватъ въ града. Бой до смѣрть. Изтезания ужасни, до като го накарали да съобщи кому ги носи. На другия день 6 души стражари въ зори още влизатъ въ селото и почнали да диратъ първенцитѣ, и които отъ тѣхъ били хванати, вързвали сѫ ги, а всички други селяни, кой както свариль, избѣгва отъ селото и съ каквото оржжие имали, рѣшили да отъврятъ другаритѣ си. На близо се намирала мѣстната чета, която, щомъ разбрала за станалото, сгрупирвала селянитѣ, съ цѣль да се нападнатъ вънъ отъ селото жандармитѣ. Но послѣднитѣ, щомъ видѣли, че селянитѣ тичатъ, уплашили се и колкото души вързали, покарали ги къмъ града — угадили плана и прѣди селянитѣ да стигнатъ означеното за засада мѣсто, излизатъ изъ селото. Единъ вистрѣлъ накарва жандармитѣ да залегнатъ въ единъ дълбокъ трапъ. Открива се усиленъ огънь отъ двѣтѣ страни, но жандармитѣ сполучватъ да избѣгатъ въ ближното турско село Г. Кадиево. Единъ конь на жандармитѣ е раненъ. Допуска се, че и единъ стражарь има ударенъ леко. Нѣмаме загуба никаква. Вързани селяни сѫ: Ат. Илиевъ (заловенъ въ селото, бѣгайки съ пушката си). Кара-Петко, Димо Куруджията — кмета Панайотъ Георгиевъ и Костадинъ Илиевъ. Трима пъкъ селяни взели за да имъ водятъ конетѣ, тѣ сѫ: Митре Клята, Костадинъ Стояновъ, Проданъ Пегковъ и Кост. Костадиновъ. Послѣдниятъ избѣгалъ прѣзъ сражението. Случайно намѣрили се въ селото и двама доланчии (тепавичари), отъ Одринъ — Ташо и Тодоръ Фотакевъ. Закарани сѫ и тѣ съ вързанитѣ, а коньетѣ и дрехитѣ имъ оставили въ селото.

На 21 с. м. заранья въ 11 ч. дохаждатъ 39 - 40 д. аскеръ въ селото, и щомъ видѣли, че въ селото нѣма хора, заминали въ с. Г.-Кадиево, отъ кѫдѣто се завърнали придружени отъ нѣколко души селяни, турци и цигани съ женитѣ имъ. Подобно на хунитѣ, които плячкосвали всичко прѣзъ кѫдѣто минавали, така и тѣ навлизатъ въ кѫщитѣ, счупватъ вратитѣ и всичко задигнали: дрѣхи, шаяци, платна и жито; а каквото не могли да зематъ, съсѣкли, изпочупили — само селото не е запалено. Колкото старци намѣрили въ селото, съсипали ги отъ бой, а женитѣ били гонени изъ селото, мъчени, за да кажатъ паритѣ си. Слѣдъ като свършили плячката, натоварятъ я, взимать 2 коня товарени съ шаяцитѣ на доланчиитѣ, връщатъ се въ селото си, а аскерътъ зима друга посока. Обрана е черквата, иконитѣ изпочупени. Селянитѣ сѫ вече въ гората съ пушка въ ржка, а женитѣ и дѣцата забѣгнаха въ ближнитѣ села и гората. Всичкия добитъкъ ходи на произволъ изъ гората; сѫдбитѣ сѫ унищожени. Всичко е оставено на произвола. Селянитѣ по никой начинъ нѣма да се върнатъ, до като не накажатъ виновницитѣ и отмъстатъ за мѫжитѣ, обиратѣ и безчестията, нанесени на селото имъ. Страшна бура се вие надъ небосклона тукъ и скоро сѫ грѫмъ и пожаръ ще поздравимъ вѣковния си душманинъ. Въ Лозенградъ сѫ пристигнали европейски консули изъ Одринъ за да видятъ плода на тѣхната коварна дипломация.

А.

„Le Temps" за Солунскитѣ покушения.

Солунскиятъ кореспондентъ на в. „Le Temps", въ едно дълго писмо, слѣдъ като описва ужасите, извършени въ Солунъ и атентатитѣ противъ Отоманската банка, продължава така: огъвьтъ довърши да унищожи това, което експлозиитѣ пощадиха, съ изключение на депото на банката, което бѣ спасено, благодарение на моряцитѣ отъ изгорѣлия параходъ *Гвадалквиривъ.* Френскитѣ моряци се показаха много мѫжествени и хладнокръвни, като дѣйствуваха съ тулумбитѣ подъ единъ истински градъ отъ бомби, хвърляни отъ покривитѣ на една кѫщи отъ прозорцитѣ на единъ ханъ, близо до банката. Тѣзи бомби се хвърляха отъ петдесетина революционери, които се стараеха по всѣкакъвъ начинъ да прѣмахнатъ помощьта, които се оказваше на това, което тѣ бѣха обрѣкли на разрушение. На това мѣсто експодираха повече отъ 30 бомби. Една стѣна, която се съборя, уби единъ италиянецъ и единъ швейцарецъ, а единъ англичанинъ и единъ нѣмецъ сѫ само ранени.

Освѣнъ това, революционеритѣ на чети отъ по 25—30 души въ една нощь сѫ наладали десеть пъти турскитѣ складове за барутъ и други военни припаси, като сѫ хвърляли бомби върху войницитѣ и се стрѣмили да проникнатъ въ складоветѣ за да ги хвърлятъ на въздуха. При все това, тѣ не успѣха да изпълнятъ плана си, защото бивала отбиванъ отъ войската. Срѣщу германского училище сѫ били хвърлени повече отъ 50 бомби. Въ склада за газъ сѫ подпалени повече 250 тенекии газъ, които експлозираха, нъ не можа да се причини пожаръ. Въ вардарската махала е имало едно сражение между тридесетина възстанници и войската. Отъ тѣхъ седъмнадесетъ българи падналa убити, и другитѣ влѣзнаха въ градъ. Прѣдъ видъ на това положение, правителството е заповѣдало на началника на полицията да убива веднага всѣки съмнителенъ българинъ.

За турчина всѣки българинъ е съмнителенъ, за това и слѣдъ тази заповѣдь се започна въ улицитѣ, въ ханищата и българскитѣ квартали една ужасна сѣчь. Прѣзъ първата тази нощь е имало, казватъ, повече отъ четиристотинъ убити и петь-шестьстотинъ ранени сѫ били затворени въ вътрѣшния дворъ на конака. Клаетата и арестуванията продължаватъ. До сега числото на жертвитѣ, надминава хиляда души. Труповетѣ натоварени на коля, се прѣнасятъ въ гробищата, кѫдѣто се оставятъ 36—48 часа не изровени. Турцитѣ мислятъ, че най-доброто срѣдство, за да се избѣгнатъ отъ българитѣ е да ги изтрѣбятъ всичкитѣ. Не сѫ пощадени ни женитѣ, ни дѣцата. Ако се вслуша човѣкъ въ това, което говорятъ турцитѣ, кожитѣ му настръхватъ. Тѣй, единъ прѣдлага да се натрупатъ българитѣ въ изгорѣлия параходъ *Гвадалквиривъ* и да се издавятъ въ морето. Другъ пъкъ прѣдлага да се държатъ затворени въ конака и тамъ да измратъ отъ гладъ. И наистина, на затворенитѣ въ конака имъ даватъ само по едно парче хлѣбъ на 24 часа. По улицитѣ то е истински ловъ на българи и когато турцитѣ гонятъ нѣкой българинъ по улицитѣ, стрѣлятъ вѣрху него безъ да обрѫщатъ внимание, че и други хора има по улицата и че тѣхъ могатъ да убиятъ.

Държанието на българитѣ, тѣхното равнодушие прѣдъ смѣрьта и прѣзрѣнието, което тѣ показватъ къмъ врага, показватъ у тѣхъ едно душевно състояние, което е стигнало до върха на отчаянието и че тѣ прѣдварително сѫ се рѣшили да мратъ. Мнозина отъ тѣхъ се самоубиватъ по-скоро, отколкото да се прѣдадатъ живи. Това е едно истинско съзаклятие, което брои сѫ хиляди привърженици. По всичко изглежда, че тѣзи съзаклятници сѫ скроили единъ планъ, на който ние виждаме само началото. Въпрѣки жестокитѣ гонения срѣщу българитѣ, нѣщо не може да ни увѣри, че тѣ не ще се възползуватъ отъ първия благоприятенъ случай, за да подкачатъ пакъ своето дѣло. Много бомби сѫ заловени и по направата имъ изглежда, че тѣ сѫ фабрикувани тукъ. Турското правителство не е взѣло всичкитѣ мѣрки за запазването на града, защото по-голѣмата часть отъ войската е заета съ пазенето на официалнитѣ учреждения, а градътъ може да бѫде нападнатъ много лесно отъ възстанницитѣ.

Отъ Македония и Одринско.

Свѣдѣния на Вѫтрѣшната Организация.

Сражението при с. Цапари.

Въ сѫщия день Гергьовдень, когато въ Битоля сѫ започнали кланетата, още отъ сутринѣта се завързало ожесточено сражение между една чета и селянитѣ на с. Цапари отъ една страна, и турската войска — отъ друга. Сражението е траяло до кѫсна вечерь, когато куриери отъ Битоля сѫ съобщили на войската да се оттегли, защото Битоля се застрашавала отъ комититѣ. Въ сражението сѫ взѣли участие около 200 души селяни, а цѣлото село има 300 кѫщи. Турцитѣ сѫ употрѣбили и двѣ орѫдия. Убити селяни има 15 души, вързани и докарани въ Битоля — 70 души. Загубитѣ на турцитѣ сѫ много по-голѣми.

Когато сѫ били докарани жави вързанитѣ цапарци, валията изругалъ началника на турския отрядъ, за гдѣто не ги избилъ още на мѣстото, ами ги довелъ въ Битоля. Арестуванитѣ 70 души сѫ повече стари и негодни за пушка хора.

Сражението при с. Оризари.

Пакъ на 23 Априлъ трѣбва да е имало сражение съ нѣкоя чета и селянитѣ на с. Долно Оризари, отъ което сѫ докарани въ Битоля живи десетина души селяни. Точни свѣдѣния не можахме да събеременъ.

Сражението при с. Бѫждани.

Въ Кичевското с. Бѫждани на 26 априлъ е имало сражение между четата на Арсо войвода и турска потеря. Трофеитѣ на турцитѣ сѫ една сабя, 2—3 шапки и . . . и 8 души селяни арестувани. Турцитѣ иматъ десетина души убити и ранени.

Тайнитѣ комисии и аресттѣ въ Кичево.

Напослѣдъкъ сѫ съставени въ всички градове изъ Турция тайни комисии, които да издирватъ и посочватъ на властьта всички комити. И тие комисии напослѣдъкъ вѫршатъ голѣми работи... По настояване на кичевската комисия, на 25 априлъ сѫ арестувани 30 души отъ най-първитѣ граждани, между които и влахътъ търговецъ Хр. Як. Чилевъ, сарафинъ. Всички останали сѫ българи. Въ тѣхното число влизатъ и Митанъ Як. Бабовъ, Якимъ Ширговъ, Тане Кузевъ, попъ Гино и Ристо Коренко. Учителитѣ избѣгали и когато властьта ги подирила да ги арестува, не ги намѣрила.

Нови сражения.

Въ понедѣлникъ, една чета въ Кратовско е била обиколена отъ единъ баталионъ войска. Сражението е траяло цѣлъ день. Прѣзъ нощьта четата е избѣгала, като се възползувала отъ удобнитѣ мѣста на Листра-планина. Войската изгубила единъ убитъ и осъмъ ранени. За загубитѣ на четата турцитѣ нищо не съобщаватъ.

Прѣзъ послѣднитѣ дни сѫ станали нови сражения съ чети и въ Сѣрския санджакъ, главно въ Мелнишко и Демирхисарско. Подробности липсватъ.

Положението въ Битолско.

Единодушнитѣ рапорти на битолскитѣ европ. консули твърдятъ, че вуждно е много врѣме, до като се уталожатъ възбуденитѣ духове на турцитѣ и се успокоятъ християнитѣ. До сега отворена била само една трета часть отъ чаршията. Изобщо, положението въ вилаета било твърдѣ лошо и лесно могли да се повторятъ опасни избухвания, ако правителството не държи едно по-мегко поведение спрямо християнитѣ.

ХРОНИКА.

Оставката на кабинета Даневъ.

Вчера, по единъ свѣсѣмъ неочакванъ и грубъ начинъ, г-нъ Данезъ билъ заставенъ да подаде оставката на цѣлия кабинетъ. Циркулиратъ кой отъ кой по-невѣроятни слухове за причинитѣ на оставката и всички изглеждатъ да сѫ свързани съ събитията въ Македония и Одринско.

Днесь въ военното министерство има една рота войници съ зарядени пушки, готови за нѣкакви изненади . . . Казватъ, че въ всички казарми войската нѣма занятия, а чака нѣкакви заповѣди.

Митингъ по солунскитѣ събития и противъ правителството.

По инициативата на прѣдставителитѣ на българскаѣ мисъль — професорското тѣло, литераторитѣ и вѣстникарить и водителитѣ на партиитѣ -утрѣ, слѣдъ църковенъ отпускъ, на площада „Св Краль“, по поводъ на събитията въ Солунъ, кланията и прѣслѣдванията въ Битоля и другитѣ градове и по поводъ на безподобното поведение на българското правителство по македонскитѣ работи, се сниква митингъ. Инициативата е колкото на врѣменна, толкова и похвална. Трѣбваше най послѣ българското общество да се раздвижи, да се стресне, да раздере завѣсата на сѫдбоносната прѣстѫпна апатия спрямо работитѣ въ Македония и Одринско. Българската мисъль, въ лицето на своитѣ прѣдставители, и тоя пѫть иде да си изпълни дѣлга.

(Отлага се).

Митинги въ княжеството.

Пакъ по инициативата на професорското тѣло, подканватъ се всички граждани изъ княжеството да свикатъ митинги за сѫщата цѣль.

Поправка.

При напечатването на дописката отъ Кюстендилъ по станалия тамъ митингъ, пропуснатъ е поради много матераалъ отъ коректорить слѣдния пасажъ, мѣстото на който е слѣдъ изложението рѣчьта на г. Ив. Димитровъ — печетарь, а именно:

„Слѣдъ него на масата се покачи втория говоритель, който се казва Ив. Димитровъ, и който редактира списанието „Свято дѣло“. Той изложи исторически поведението на дипломацията спрямо източния въпросъ и доказа, че е безполезно вече да се моли дипломацията и правителствата. Упрѣкна сѫщо мълчанието и бузчастното поведение на нашето правителство въ тоя критиченъ моментъ и слѣдъ това прочете резолюцията, която се приѐ съ аклaмация“.

ОНЕЗИ ОТЪ НАСТОЯТЕЛИТѢ, КОИТО НЕ СѪ СИ УРАВНИЛИ ОЩЕ СМѢТКИТѢ, УМОЛЯВАТЪ СЕ ДА ГИ УРЕДАТЪ ВЕДНАГА.

ИЗЪ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПЕЧАТЪ.

Една трагедия.

Въ нѣколко епизоди отъ съврѣмената история, както и въ периодическитѣ кризи на ориенталската политика, бихме могли да видимъ ясно смѣшнитѣ противорѣчия и неразрѣшимитѣ абсурди, въ които европейската политика отъ години се заплита. Балканскитѣ държавици биха могли съ право да кажатъ, че сѫ жертви на Европа и нейната цивилизация. Тѣзи държавици полека-лека вѫрвятъ по пѫтя на нейната цивилизация; тѣ отварятъ училища, въ които се прѣподава по европейски методи; построяватъ желѣзни пѫтища; организиратъ по тѣхенъ образецъ войски и учреждения; всѣка година едно голѣмо число младежи се провождатъ въ тѣхнитѣ университети, въ военнитѣ училища; пращатъ делегати въ всички научни конгреси; задлѫжняватъ въ Парижъ и Лондонъ и естественно тѣ търсятъ и начинитѣ за да сѫ изплащатъ. Въ България цивилизацията нахлу изведнажъ и тая страна задлѫжѣ много; цивилизацията тукъ трѣбваше да се бори съ традиционнитѣ обичаи и нрави на страната и отъ това много незадоволствия отъ мнозина, както бѣше на първо врѣме и въ Италия; въ прѣки това, въ България религиозния и националния фанатизмъ е ощѐ силенъ, но струва ми се, че това не ще бѫде достатъчно силенъ отпоръ на Турция. На всѣки начинъ малкия балканския Давидъ би могълъ доста да помѫчи Цариградския Голиятъ. И тогава ето че България повтаря политиката на Пиемонта противъ Австрия слѣдъ 1848 г., като ще уалече въ конфликта една отъ голѣмитѣ държави. Революционна Италия бѣ пратила въ Парижъ за да убѣди Наполеона III, Феличе Орсини, нарѣчения баякъ на бомбитѣ. Българитѣ виждаме че слѣдватъ сѫщото и тѣ се стрѣмятъ да обърнатъ Солунъ на едно гробище, ако Европа не се нанѣса да ги защити. . . .

Нито едно отъ европейскитѣ правителства не ще желае войната съ Турция; нито Русия има намѣрение да повтори 1877 г. Туй миролюбиво разположение се обяснява. Но пакъ тие миролюбиви желания сѫ, които подготвятъ усложненията, що се разрѣшаватъ само отъ войнитѣ; въ такива миролюбиви антракти, интригата достига до съвършенството си; знаемъ добрѣ, че много отъ великитѣ сили интригуватъ въ балканскитѣ държавици, а това значи да вливатъ повече отрова въ работитѣ. До сега хитро можахта да продлѫжаватъ това разклатено положение, било съ дипломатически човъркания, било съ обѣщания и лъжи, ужъ да се не повтаряли арменскитѣ кланета прѣзъ 1895—96 и *оня комически епизодъ* — турско-гръцката война прѣзъ 1897 г. Но може ли да продлѫжава това все тъй? Тѣзи приключения единъ день нѣма ли да имать край? Дипломатитѣ какво смѣтатъ? Цѣлата историческа тайна се съдържа въ това: „че отъ врѣме на врѣме смѣткитѣ на *най мѫдритѣ хора* рукватъ отъ неочакваното налитване на непрѣдвиденитѣ сѫбития“.

Настоящата криза на балканитѣ трѣбва да бѫде уравнена ощѐ сега, а това ще стори само войната; изоставено всичко на отлагане, отъ това може да избухнатъ такива усложнения, които нито ечинъ дяволъ не ще може да оправи. . .

Гулиелмо Фереро.

Рускиятъ печатъ за македонскитѣ работи.

„*Биржевыя Вѣдомости*“ държи остъръ езикъ спрямо Портата. Той пише: „Разклатено е довѣрието въ намѣренията и способностьта на Турция. Все по-ясно става, че великитѣ сили сами ще бѫдатъ заставени да рѣшатъ онѣзи сплетени задачи, рѣшението на които, прѣдъ видъ на тамошното положение, искаха да повѣрятъ на Портата. Солунската катастрофа е ново заплашително прѣдостороженіе, че напусто се довѣряватъ на Портата.“

„*Свѣтъ*“ нарича сѫдбоносни извѣстията за австрийската флота прѣдъ Солунъ, а послѣдния — жертва на македонскатѣ възстанници.... На всѣкждѣ борба, на всѣкждѣ кръвь. Турцитѣ сѫ сбрали грозна войска въ Македония. България и Сърбия безъ защита. Отнѣ по цѣла Македония, а на онѣ православни християни, които не могатъ вече да търпятъ мюлюманския яремъ, прѣдстои погиване. . . Австрия чака сгоденъ моментъ. Очевидно е, че се желае да се прѣра боя картата на Балканския полуостровъ и да се уницожи и онова добро (за македонцитѣ ли? Б. Р.), което на 1879 г. Русия осигури на славянитѣ.

„*С. Петербургския Вѣдомости*“: „Какъ ще се свърши Солунското дѣло, мѫчно може да се прѣдскажи; но вѣроятно е, че примѣрътъ на събитията въ Критъ научи европейскитѣ държави на онова средство, което, при пълна безопасность за международнитѣ отношения, все пакъ е въ състояние да даде осѣзателни и благотворни резултати. А до колкото не разбираме, работитѣ могатъ да взематъ за Турция съвършенно неочакванъ край — намѣсто реформи, македонска автономия. То е най-сетнѣ и по-добро, и по-кѫсо“.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

ВЪЗСТАНИЕТО ВЪ МАКЕДОНИЯ.

Турски опровержения . . .

Цариградъ, 2 Май. Съобщението на „Найе Фрайе Пресе“, че едно ираде заповѣдвало изгонването на всички находящи се тукъ българи отъ княжеството и интернирването на българитѣ отъ вилаетитѣ въ мѣстожителството имъ е невѣрно.

Италиянската ескадра напуща Солунъ.

Цариградъ, с. д. Италиянското правителство е съобщило вчера на портата, че ескадрата напуща солунското пристанище, слѣдъ като остави за сега единъ панцеръ и единъ торпильоръ.

Друго опровержение.

Цариградъ, с. д. Съобщението на „Берлинеръ Тагблатъ“ за нови атентати въ Скопие и Битоля, слѣдъ които били послѣдвали ужасни кланета между българското население, е невѣрно.

Гърция и българскитѣ бомби.

Лондонъ, с. д. На „Дейли-Кроникъ“ съобщаватъ отъ Атина, че сѫ намѣрени 9 бомби въ зимника на единъ български търговецъ, брагъ на единъ отъ убититѣ недавна въ Солунъ.

Турция се готви за война.

Отъ Солунъ съобщаватъ, че тамъ непрѣкѫснато пристигали отъ Мала-Азия войски, артилерия, коне и много муниции, които заминавали за вѫтрѣшностьта. Изглежда, че Турция се готви за една прѣдстояща война.

Телеграмата на султана до Царя.

Въ бѣлградскитѣ дипломатически кръгове се говори, че султанътъ отправилъ до Царя една дълга телеграма, съ която му съобщава, че турското правителство е взѣло обширни мѣрки за потушване безредицитѣ въ Македония и други кланета не ще станатъ.

Единъ разговоръ съ великия везиръ.

Тѣзи дни великия везиръ приелъ едно политическо лице, което пѫтьомъ се намирало въ Цариградъ. Отъ разговора сѫ важни слѣдитѣ точки:

— Какво мислите за положението въ Македония? попиталъ посѣтителятъ.

— То е *твърдѣ лошо*, отговорилъ великиятъ везиръ Българитѣ подбуждатъ населението и се мѫчатъ да попрѣчатъ на сериозно желанитѣ отъ Султана реформи.

— Страхувате ли се отъ други кланета въ Македония?

— Сигурно не, — бѣ отговорътъ. Както прѣзъ арменскитѣ безредици Султанътъ бѣ заповѣдалъ на валитѣ да защищаватъ всички заплашвани (а официалнитѣ документи на посланницитѣ тъкмо противното говорятъ, че именно отъ Султана сѫ излъзли заповѣдитѣ за кланѐ. Б. Р.) така, и сега постѫпи (сигурно на това се дължи клането въ Битоля и околностьта. Б. Р.) Това го направи за да не изгуби благоволението на силитѣ, особно това *на Германия*, което много *високо цѣни*.

— Вѣрно ли е, че Султанътъ се бои отъ албанцитѣ?

— „Бои се“, не е правилнъ изразъ, но той знае тѣхната храбрость, тѣхния стрѣмежъ къмъ независимость и тѣхната отмъстителность, та счита за политически най-разумно да ги привърже къмъ себе. Тайно може да желае да се избави отъ тѣхъ, защото тѣ сѫ лошо възпитани дѣца, отъ които бѫдата трѣбва да се бои.

— Вѣрвате ли, че реформитѣ ще се въведатъ?

— Безусловно, само ще имаме нужда отъ врѣме и почекъ, и Европа ще ни ги даде.

— Вѣрвате ли, че нѣма да станатъ никакви военни усложнения?

— Ра бира се.

Много оптимистично схващане, като се вма прѣдъ видъ положението на работитѣ, прибавя дописникътъ на „Berl. Tagblatt“.

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ КНИГАТА:

„БОРБА СЪ ОХТИКАТА“

отъ

ПРОФЕСОРЪ ДАРЕНБЕРГЪ.

Умоляватъ се г. г. настоятелитѣ да побързатъ съ повръщане покантѣ, съ или безъ стойностьта.

Издатель: Р. Пѣевъ.

гр. Котелъ, 30/IV 1903 г.

ПРОТИВЪ ЗЪБОБОЛЪ.

Извѣстявамъ на почитаемата публика, че освѣнъ водата отъ Д-ръ Kothe, която служи противъ зъбоболъ и закрѣпяване на вѣнците, имамъ за продаване въ Брюснарницата ми единственния цѣрь за продупчени зъби, които моментално прѣмахва болѣстьта. Цѣна на едно шише 1·50 ст. За провинцията 2 л.

Пари въ пощенски бонъ, или записъ, марки не приемамъ.

9—8—30

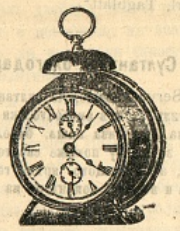

3 лева 45 ст. съ поща 4 лева

Американски часовникъ и будилникъ за маса съ гарантиранъ правиленъ вървежъ за 5 години се продава въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ*—София

НЕВИДЕНО и НЕЧУТО!

Фотографитѣ ви продаватъ по 1.50, а ние по **35 стотинки** една кабинетенъ фотографически портретъ на Дарвина, Зола, Гладстона, сегашния руски царь, Тургеневъ, Пушкинъ, Верди, Бетховенъ, Чайковски, Додѐ, Гете, Моцартъ и много други политически, литературни и музикални знаменитости.

Работа артистична. Цѣна небивала. Съ малко пари богата колекция.

За разпродавачи особени цѣни.

Олчевата книжарница, София.

Излѣзе отъ печатъ

първата книга отъ

„ХАЙДУШКА ПОЛЯНА“

македонска литературна сбирка.

Намира се за продаванъ въ книжарницитѣ: Хр. Олчевъ, Ив. Б. Касѫровъ и Т. Ф. Чипевъ-София.

Цѣна 1 левъ. 4—15—4

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА“ и у повечето настоятели се продаватъ слѣднитѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „Нѣ майкитѣ — за дъщеритѣ“, (кратки свѣдѣния по женската физиология и хигиена), въ текста съ 17 фигури, стр. 196 Цѣна 1·20. Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойка книга е прѣпоръчена отъ Министерството на Народното Просвѣщение за дѣвойкитѣ отъ дѣвическитѣ гимназии, и прогимназии, прѣминали 12 годишна възрасть.

2) **А. Ваккаро.** „Еволюция на любовьта“, цѣна 30 ст.

3) **Жанъ Дюбуа.** „Графиня Монте-Кристо“, романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) **В. Буренинъ.** — „Ромъ“, трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) **Викторъ Хюхо.** — „За свободата на обучението“, рѣчь, държана въ Французското Законодателно Събрание на 15 Януарий 1850 г. Цѣна 10 ст. 8—14—10

„БИБЛИОТЕКА“

списание за литература, популярна наука и обществени знания.

Излиза въ началото на всѣки мѣсецъ въ обемъ срѣдно 12 печатни коли (192 страници) и струва:

Въ Княжеството: 1) За ученици, студенти, юнкери и войници—10 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие; 2) за всички останали 12 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие по три лева, или пъкъ при получването на всѣка книга по единъ левъ на мѣсецъ.

Въ странство—три бѣли меджидии или 15 л златни годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие.

Всѣки може да се абонира и само на едно или нѣколко отъ съчиненията, които влизатъ въ сп. *„Библиотека“* Абонираритѣ се по тоя начинъ ще плащатъ по **десеть стотинки** на всѣка печатна кола (16 страници).

„Библиотека“ е най-евтиното списание въ Княжеството, защото дава на обоначитѣ си годишно 144 печ. коли за 10 и 12 л.; *„Библиотека“* ще бѫде най-цѣнното списание, защото ще даде на българския читатель 16 съчинения на най-прочути автори само за 10 и 12 лева;

„Библиотека“ може да се получава отъ всѣкиго, защото абонаментната стойность се плаща по левъ на мѣсецъ срѣщу 12 печатни коли (192 страници) полезно четиво и още по-полезни знания;

„Библиотека“ ще удовлетвори всѣкиго, защото всѣки може да се абонира само за сие съчинения, които му се правятъ, срѣщу 10 ст. за печатна кола (16 страници).

Желающитѣ да се абонираръ на списанието *„Библиотека“* и на отдѣлнитѣ съчинения, които влизатъ въ него, трѣбва да се отнесатъ до специалнитѣ ни настоятели въ околийскитѣ и окрѫжни градове, или пъкъ направо до стопанина.

Всѣки може да се абонира и при пощенскитѣ писалища.

Книга I ва се препечатва.

На никой отъ настоятелитѣ ни не се прави отстѫпка по-голѣма отъ 20 о/о.

Стопанинъ: **П. Геннадиевъ.**

5—12—10 *София, ул. „Раковски“ № 78.*

Постигна се цѣльта

Нѣма вече да се плаща поправка на часовникъ. Нѣма вече да се съмнѣваме въ часовника, че напрѣдва или остава. — Нѣма развала, нѣма изтъркване на механизма. — Това вече е постигнато отъ съвременното изобретение часовника „Omega Benheur“—изобретение отъ прочутия авторитетъ по часовникарството Edouart Eallet—St. Imer — отъ Швейцария.

Този часовникъ въ всичкитѣ часовикарски бюра и синдикати въ цѣла Европа и Америка е издѣржалъ първа премия. — Този часовникъ е патентиранъ въ всички-культурни държави. Той се извънредно бързо разпространява въ употрѣбление на всѣкадѣ. — Той се фабрикува всѣки день по 800 парчета. — Той е днесь за днесь думата по часовникарството. Той е часовникъ, за който се дава гаранция за 20,000 лв. зл. да се платятъ на онова, който докаже, че механизма на часовника може да се развали самъ отъ себе си.

Това е единъ съвръменно точенъ и неразваляемъ часовникъ; има извънредно изящна външность. Той е много здравъ и едва ли не колкото една монета отъ 5 лв. — Той има открита частъ отъ механизма на циферблата, която часть го много украсява. Той е съ съвършенно невидимо свритъ капакъ, че ако даже да се пустне въ вода, нѣма да влѣзе въ механизма.

— Прѣпоръчва се на всѣкиго тоя часовникъ, който иска да има веднажъ за всѣкога вѣренъ часовникъ. — *Цѣна 20 л. 25 ст; съ поща 21 лева.*

Продаватъ се въ *магазинъ* **Д. Христовъ.** *София* — улица Търговска № 3. 10—7—00

Новоизнамѣрена истинска шведска готвачна машина

ПРИМУСЪ

патентирана въ всички индустриялни държави.

Въ извѣстниятъ на почитаемитѣ клиенти магазинъ на

Димитръ х. Георгиевъ и С-ие.

Булеварлъ Дондуковъ № 5, между много разни кухненски (готварски) и кѫщни потрѣби, намира се за продань и *бързата готвачка за отопление съ обикновенна гасъ Шведска машина Примусъ.*

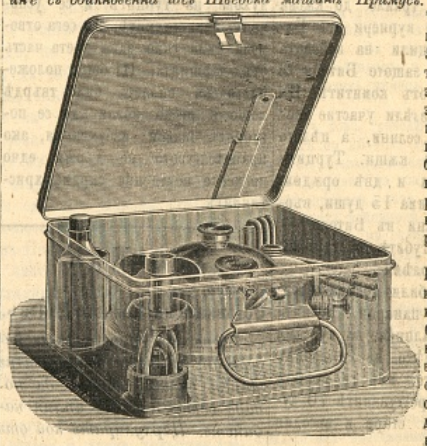

Тази машина Примусъ възварва въ 5—6 минути 2 литри вода; сѫщата за 6 минути пъкъ, за 1/4 стот. гасъ, приготовлява много добрѣ опеченъ бивтекъ, като сѫщевременно не образува абсолютно никакъвъ димъ, миризъ и сажди.

Тази машина Примусъ има още и тия голѣми прѣимущества: че гори безъ фитилъ, икономична, практична и гарантирана отъ всѣкакви експлозии, и благодарение на тия нейни добри качества ефтенѣния, намѣрила е приемъ почти въ всѣка една кѫща изъ Европа.

Всѣкой, който обича економията и цѣни врѣмето си, нѣма да допустне тези толкова сгоденъ случай, а ще побърза да се снабди съ *най-практичната, най-економичната и най-ефтината машина Примусъ*, както ще види и отъ самитѣ й цѣни.

Примусъ № 0 или 4 безъ кутия струва		лева	13·20
„ № 1 „ 5 „ „ „		„	16.—
„ № 8 „ 10 въ мет. кутия „		„	20.—
„ № 9 „ 11 „ „ „		„	22.—

Зъ всѣка машина, изпратена въ провинцията, се прибавятъ за пощенски разноски 85 стот.

Съ почитание:

8—9—30 **Димитръ х. Георгиевъ и С-ие—София.**

3 ВИДА КОНЦЕРТНИ МАНДОЛИНИ.

Познатия Fialo Bonomi е изобретателя на прочутитѣ 3 вида мандолини. Неговитѣ мандолини се различаватъ отъ сѫществующитѣ разни мандолини въ това, че сѫ **по-легки и по-изящно изработени** и съ **по-силенъ и приятенъ резонансъ.** Изработени сѫ отъ истински Египетски палисандръ и Канадски ябаваръ, което способствува за ясния и силенъ резонансъ. Настрояването на кордитѣ е чрезъ механически регулаторъ. На опашката (дръжката) има опрѣдѣлени точки отъ седефъ за подраздѣление на тоноветѣ. Тѣзи мандолини сѫ въведени въ много косцерватории, както и въ частни дружествени употрѣбления.

Цѣни:	№ 1 мандолина	Selva 16·75
	№ 2 „	Exelsilor 22·—
	№ 3 „	Triomphe 28·—

съ пощата 2 лева повече.

Продаватъ се въ ефтиния магазинъ на

Д. ХРИСТОВЪ,

София, ул. „Търговска“ № 3.

Малъкъ, лекъ и силенъ револверъ.

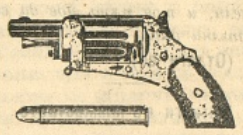

Слѣдъ 12 год. изучване и изпитване на извѣстния Физико-механикъ Velodog Galant отъ Liége, да изобрѣти револверъ, който да е по-силенъ, по малъкъ, по-лекъ и по-удобенъ за носене въ джилетенъ джобъ; едвамъ отъ нѣколко врѣме прѣдстави своето творение, револвера sysréme „Velo-dog“, който въ кѫсо врѣме създаде голѣмъ шумъ въ научния свѣтъ, като много усъвършенствуванъ револверъ.

Направата на револвера е отъ английски чиликъ, изработенъ парче по парче отъ ржка. Патронитѣ му сѫ динамитни, по системата на Манлихеровитѣ патрони, съ чилични обвивки, които иматъ неимовѣрна пробивателна сила и на 300 метра разстояние пронизва 7 чамови дъски по 1 с/м.

Това е сега за сега единственния револверъ, който притежава най-добритѣ качества отъ другитѣ които се прѣпоръчва на всѣкиго, който има нужда отъ вѣрна защита.

Цѣна **25 лв.**, съ поща **25.80**, съ 25—патрона 5 лв. по-вече. Продава се въ **новия ефтинъ магазинъ, Д. ХРИСТОВЪ** — София

Печатница на Т. Пѣевъ. — София.

Година I. София, Вторникъ, 6 Май 1903 год. Брой 20.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ
За България . . . . . 3 лева.
За странство . . . . . 6 „ зл.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER
MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО,
що се отнася до вѣстника се адресира до
Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приемать само за 4-та страница: и се плаща за редъ, букви гарнондъ
За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особени споразумѣния.

КАРБИНСКИТѢ ГЕРОИ.

III. ИЛИЯ ИВ. БѢЛЕВЪ.

Историята на оная отчаяна и упорита борба, що води отъ десетки години насамъ македонския робъ, макаръ и цѣла оржсена съ кървитѣ на хилядитѣ жертви подвизитѣ на които тя е отбѣлѣзала, макаръ и пропита отъ сълзитѣ на единъ онеправданъ притесненъ и измѫченъ народъ, все пакъ изъ укаденитѣ отъ барутния димъ страници изъ гѫнкитѣ, заноени отъ чернитѣ кърви на робството, тя издава оная ослѣпителна свѣтлина, каквато само „безсмъртието“ може да отрази. Това е отблѣска на ореола, що увѣнчава главитѣ на цѣла плеада борци, които достойно доказаха, че и българина, роденъ при Шаръ, Странджа или Рила, знае да умира за своята родина. Това е сиянието, що грѣе надъ хиляди мѫченишки гробове, осветени отъ бѣсилката, затвора или турския куршумъ. Това е една дълга, е лава и велика епопея отъ подвизи на нечуванъ героизмъ, на безпримѣрно въ историята на човѣчеството себеотричание и самопожертвуване. Това е една дълга върволица отъ имена, свѣтли имена на мѫченици които чрѣзъ своитѣ безкористни, но скѫпи за насъ гробове, създадоха величието на нашия народъ и съ кървитѣ си освѣтиха земята, която бѣ честита да имъ даде мѣсто за вѣченъ покой.

Това е оня дългъ поменикъ на убити, отровени, задушени и изгубени безслѣдно македонски революционери, които загиваха на единия кѫтъ на робската земя, за да възкръснатъ на другия. Това е оня безсмъртенъ духъ, който, литна отъ труповетѣ на обѣсенитѣ въ Одринъ, за да се появи отново въ Карбинци; който прокопа Солунскитѣ подземия и изхвърква отъ неговитѣ развалини, за да занесе искрата на опустошението подъ сараитѣ на мѫчителя-султанъ и тамъ съ по-голѣма сила да прояви своето величие, своята несъкрушима мощь и само единъ Богъ знае какъвъ чудовищенъ размахъ би сторилъ тоя духъ за въ бѫдаще и до кѫдѣ би стигналъ въ своя необуздаемъ полѣтъ тоя грандиозенъ, величественъ и огрѣтъ отъ лѫчитѣ на Божественото вѣздесѫщие духъ — духътъ на възстаналия робъ, който лѣти въ тоя часъ надъ робската земя, незнающъ прѣгради неуловимъ като слънчевата заря и страшенъ, разрушающъ като небесната мълния и прѣдъ устата на хиляди апостоли-революционери прѣдвѣщава оная страшна буря, оня волканически разгромъ, който ще разтърси отъ основи гнилата турска държава.

А единъ отъ тие апостоли-борци бѣше и младия, доблестния и оплаквания отъ всички, така рано загиналия

Илия Бѣлевъ,

пѣвеца на щипския районъ, който съ добродушието и смирението си бѣше спечелилъ сърдцата на хиляди селени, а съ веселостьта си разсѣйваше тѫгитѣ на ония, които турското безчовѣчие бѣ потопило въ дълбока скърбь. Това е оня младъ, симпатиченъ Илия, който съ пѣснитѣ си будѣше съзнанието въ душитѣ на клетитѣ роби и насърдчаваше въ найтруднитѣ минути своитѣ, макаръ и по-стари по възрасть, другари-четници; неговия милъ, приятенъ гласъ оглушаваше рътлинитѣ на Плачковица, дѣто по-рано се носѣше само грозния писъкъ на робството. Отъ урва на урва, отъ долъ на долъ, отъ село въ село, отъ колиба въ колиба чрѣзъ неговитѣ уста се носѣха революционнитѣ пѣсни на Ботева, а едно

Илия Ив. Бѣлевъ.

съ тѣхъ — и искритѣ на бунтовническия пламъ.

Гладенъ, жаденъ, уморенъ или недоспалъ, той не затваряше уста; съ пѣсни посрѣщаше зората и съ пѣсни дочакваше тъмната нощь — закрилницата на гоститѣ горски. Пѣсеньта бѣше отгласа на неговата идеална душа, упоена отъ истинско родолюбие; душа чиста, свѣтла, като челото на безгриженъ младенецъ. Всичкитѣ лишения, несгоди и мѫчнотии той посрѣщаше съ усмивка и на бѣдата отвърщаше съ пѣсень.

И, когато той, заедно съ другаритѣ си отъ четата на войводата Ст. Бъчваровъ, се видѣ заобиколенъ въ с. Карбинци отъ турския аскеръ и биде принуденъ да издържи 2 дена извѣстната на всички вече обсада, макаръ и не спалъ 2 нощи, съсипанъ отъ гладъ, умора и жажда, цѣли 18 часа той е пѣлъ Ботевитѣ пѣсни. Неговиятъ гласъ се е разнасялъ надъ пламналото село и ободрявалъ изнуренитѣ бунтовници, като се е сливалъ, ту съ зловѣщия писъкъ на куршумитѣ, ту съ грѫмовитото „ура“! на четницитѣ. И тоя звученъ гласъ не заглѫхна до послѣдната минута.

Съ пѣсень той изпалъ своя револверъ и, озаренъ отъ поетическо вдѫхновение, той завършилъ своя куплетъ съ пращание послѣдния си куршумъ въ челото . . .

. . . . . .

Илия Ив. Бѣлевъ е роденъ прѣзъ 1884 год. въ гр. Ямболъ. Той произхожда отъ едно почетно и уважавано сѣмейство и, макаръ останалъ сираче на 12 години, той е билъ грижливо отгледанъ. Наслѣдникъ на твърдѣ значително богатство, той е могълъ да си устрои едно завидно бѫдѫще.

Но . . . не къмъ това е клонѣла неговата буйна и жедна за подвизи натура. Още отъ малъкъ той е билъ прѣдразположенъ къмъ мечтания, различни отъ тия на нашата младежь. Макаръ и съ V-о класно образование, благодарение на голѣмата му начетеность, той отрано разумно избралъ своя идеалъ и прѣд начерталъ своя житейски пѫть. Напраздно неговитѣ настойници сѫ се мѫчили да го отклонятъ отъ тоя пѫть. Тѣ догаждали силното му влечение къмъ *дѣлото* на измѫченитѣ *братя роби* и справедливи сѫ били тѣхнитѣ страхувания защото имъ е била извѣстна неговата буйность, твърдость въ характера и привързаность къмъ освободителното дѣло.

Не напразно той е добилъ и прозвището „Габрошъ“, по името на прочутия революционеръ Габрошъ.

Макаръ и на видъ тихъ, добродушенъ, Илия Бѣлевъ се отличавалъ съ една рѣдка за годинитѣ му рѣшителность. Неговата честность, силно развитото му чувство на привързаность къмъ другаритѣ, му е спечелило уважението и обичьта на всички, които сѫ се срѣщали съ него.

Когато се пръсна вѣстьта за неговата смърть, едно голѣмо движение се усѣти въ срѣдата по столичната младежь. А това бѣ доста, да се види какво голѣмо обояние, какви добри спомени е оставилъ той между другаритѣ си.

За да уяснимъ произхождението на силното впечатление на Илия Бѣлевъ къмъ каузата на македонскитѣ роби, влечение почти вродено достатъчно е да знаемъ, че неговия баща, Иванъ Бѣлевъ е билъ сѫщо бунтовникъ прѣди освобождението на България и е лежалъ въ Одринския затворъ за съучастничеството си въ комитетитѣ.

А неговата майка, Радка х. Илиева, все по онова размирно време, е крила оръжие за „комититѣ“, като е прѣнасяла съ най-голѣмъ рискъ това оръжие до Ямболскитѣ лозя.

Наклонноститѣ на родителитѣ сѫ се прѣдали и на дѣтето. Само че проявени въ по-рѣзна форма.

Синътъ надмина бащата.

Захвърли своето завидно положение, затвори очитѣ си прѣдъ едно съблазнително бѫдще, каквото му готвѣше неговото наслѣдство, напустна едно сигурно спокойствие, отказа се отъ едно щастие, което му протѣгаше ржнѣ и се хвърли въ редоветѣ на македонскитѣ борци.

И тамъ намѣри истинското щастие, много по-свѣтло, по-мило отъ онова, що му обѣщаваше богатството.

Той зарѣза златото и намѣри безсмъртието, нетлѣнното безсмъртие.

А това го издига още повече въ очитѣ на всички.

И, ако ние се спрѣхме по-обширно върху неговата биография, въпрѣки малкото мѣсто, съ което разполагаме въ вѣстника, то е за да изтъкнемъ единъ рѣдъкъ примѣръ на пълно само отречение; да посочимъ едно име, което заслужва да се прѣдаде на бѫдащитѣ поколѣния за назидание. Това е нашъ скжпъ дългъ къмъ паметьта на истинския борецъ-революционеръ, който жертвува всичко мило, драго за своя ближенъ, а най-послѣ.... и себе си.

Да бѫде благословена земята, която е прибрала неговитѣ мжченишки кости; да бѫде благословенъ гробътъ, макаръ останалъ безъ кръстъ и поменъ, гдѣто тлѣе неговиятъ прахъ.

Поклонъ прѣдъ неговата паметь!

Поклонъ прѣдъ паметьта на тие, които бѣха честити да родатъ такъвъ синъ!

Миръ на твоитѣ кости, самоотверженний и примѣрний борецо Илия!

Владимиръ.

„О, спи ли Богъ? О, Богъ не види ли?

Изобрѣтателностьта въ XX вѣкъ. — Долу старата инквизиция, да живѣе новата! — Една картина, която разкжсва човѣшката душа. — Избѣгали.

„О, спи ли Богъ? О, Богъ не види ли?“ — Кажете, кажете вие руски Побѣдоносценци и български Доброподношковци, спи ли тоя богъ, прѣдъ олтаря на когото непрѣстанно горятъ милиярди благовонни свѣщи, свѣткатъ милиони кандила и пушатъ хиледи кандилници? Кажете, не вижда ли тоя богъ опие кървави, димящи потопи, що се лѣятъ въ подножието му? Не вижда ли грамадитѣ облаци и купища отъ измжчени, изтерзани души, що се възнасятъ въ прави стълбове къмъ царствения му прѣстолъ?

Кажете, кажете колко кръвъ трѣбва да се пролѣе, колко сълзи трѣбва да изтекатъ, колко гѫрди да се разбиятъ, колко сили да загинатъ, колко младости да угаснатъ, колко безчестия да се извършатъ, за да се умилостиви тоя „всемилостивъ и всеблагъ“ богъ, който днесъ спи и дрѣме, който нищо не вижда! . . .

„О, спи ли богъ? О, богъ не вижда ли?“ — тоя стихъ на покойния и незабравимъ дѣто Петко Славейковъ ни дойде на умъ, когато отъ очевидци, отъ мѣстни хора чухме долнитѣ потрѣсающи разкази. Въ безкрайната си дивотия, въ неописуемата си свирѣпость, турската власть е „измудрила“, изобрѣтила едно ново и чудесно срѣдство, прѣдъ което великого изобрѣтение на Марконий трѣбва да блѣднѣе: тя съблѣкла дрехитѣ на убититѣ въстанници, които, впрочемъ, трѣбва да сѫ събирани отъ десеть казии, и съ тѣхъ облѣкла десеть — дванайсеть души свои креатури, начело съ поляка Шабанъ, за когото вече писахме и който бѣ причина за сражението на „Църни-върхъ“, при с. Кундино. Тая прѣдрѣшена шайка, съ пълно въстаническо облѣкло и въоржение, минава край селата Маричино, Пробищипъ, Плѣшанци, и граби отъ овчаритѣ храна, които, впрочемъ, познали прѣоблѣчената глутница. Най-сетнѣ една вечерь шайката влиза въ с. Шлегово, спира край училището и чука на прозорцитѣ на стаята, дѣто квартирувалъ учителътъ. На това чукане послѣдниятъ отговорилъ, че по това врѣме не познава и не пуска никого. Шайката се изгубила. Другата вечерь тя пакъ повторила сѫщия опитъ съ сѫщия учитель, но сега вече, вмѣсто устенъ отговоръ, получила револверенъ вистрѣлъ. Тоя пѫть шайката се пръснала и не се видѣла вече. На слѣдната вечерь по прозорцитѣ на училищната стая почнало да се дращи, като че ли се мжчелъ нѣкой да отвори прозореца и да се изкачи на него, но и тоя пѫть учителътъ отговорилъ съ вистрѣлъ.

До тукъ, както и да е, но отъ тукъ вече почватъ дѣйствията на новомодната инквизиция.

Усилената кратовска потера тръгва изъ обходенитѣ отъ шайката села, за да пита, защо гяуритѣ не обаждатъ на властьта, когато прѣзъ миналитѣ вечери е имало въ селата имъ комити! Нѣма защо да описвамъ тукъ побоищата съ юрруци, съ ритници, съ приклади и щикове, които сѫ оставили дълболи бѣлѣзи у мнозина изтезавани. Така прѣбититѣ отъ бой селяни, уличени въ прѣстжпни дѣяния по единъ, както ви казахъ, доста изобрѣтателенъ начинъ, сѫ били закарани въ Кратово, вързани по дваматрима съ обърнати назатъ ржнѣ. Мерзко е и да си помислите, книгата дажде се гнуси отъ единъ особено личенъ фактъ: трудна жена безчестена отъ 15 души! Тфу, мерзавска оправия, гнусна дипломация, човѣкоподобни звѣрове изъ нейнитѣ пустини на западна Азия! Има ли, има ли кой да се възмущава, питаме ние? — Не, нѣма, защото нѣма побутнати интереси.

Ала всичко това блѣднѣе прѣдъ великитѣ неистовства надъ Кундинчани, надъ селянитѣ, до селото на които, на памятния „Църни-върхъ“, стана едно отъ послѣднитѣ славни сражения.

На всички Кундинчани, съ изключение на двама само старци, сѫ били на сила раздадени отъ аскера пушки и патрони, разбира се, слѣдъ като прѣдварително сѫ били прѣмазани отъ бой. Отъ Кундино, вмѣсто да закаратъ „страшнитѣ комити“ въ Кратово, както сторили съ другитѣ селяни, тѣ ги закарали въ чисто турското село Струисовци, отъ башибозука на което уцѣлѣли едвамъ 3—4 души при знаменитото „Църновръшско“ сражение. Тукъ картината е била ужасна: Кундинци били разоржени, повалени на земята и върху тѣхъ се е спустнало всичко живо отъ с. Струисовци: мжже, жени, дѣца трепали съ тояги, газили съ крака, плюли въ очитѣ на поваленитѣ и кой знае още що!

Така прѣмазанитѣ наново злочести Кундинци били наново въоржени и съ приклади и камшици закарани слѣдъ дългъ убийственъ ходъ въ Кратово. Тукъ нови изтезания, новъ бой въ конака, а сутринята прѣбитатѣ селяни били натоварени и вързани по двама на конь, защото крака нѣмало — само пришки, синила и кръвь — и по такъвъ салтанатлия начинъ страшнитѣ комити, *заедно съ оржжието* (пълно доказателство за комитлъка имъ), били закарани въ Скопие. Какво е станало тамъ, интелигентниятъ ми разказвачъ, очевидецъ на горѣописаното, не знае.

О, спи ли богъ? О, богъ не види ли?

Опустѣватъ села. Никакъвъ шумъ не пробужда прѣсипналитѣ отъ лай селски псета. Всичко е умрѣло, върху всичко е хвърленъ бѣлъ, гробенъ саванъ!

Отъ нийдѣ помощь, отъ нийдѣ приятелски гласъ, а тихото хлъпане на жени и дѣца, като че ли иска да пропука дървенитѣ стѣни на яко затворенитѣ селски кжщурки! Въ кжщи ни соль, ни зрънце жито, ни шепа кукурузъ, ни хапка урда, ни черга, ни парцалъ! Всичко, всичко е въ Струисовци, въ Злетово, въ Кратово: всичко е у башибозука!

И въ това безнадеждно положение се вдигатъ жени и дѣца отъ всички оплѣнени села; сѣкашъ, неволята и злата участь имъ пратила таенъ сигналъ за дружна поплака, и всичката тая опърпана, гола, незабрадена дружина, единъ день слѣдъ откарването на мжжетѣ имъ, се изтърсва въ Кратово полудѣла отъ ужасъ, обезумѣла отъ гладъ. Всички, като по общъ знакъ, скубали отчаяно коси и такъвъ сърдцераздирателенъ викъ екналъ между Кратовскитѣ скали, щото не е имало жива българска душа, която да не е ридала, да не е плакала въ тоя моментъ тъй, както би плакала за своята изгубена рожба или за своя убитъ баща!

А турската власть стояла хладна и безчувствена.

Защо това?

Защото богъ спи и не види . . . .

Ала има една верига отъ зорки очи, които всичко виждатъ и знаятъ.

Горко на „побѣдителитѣ“, когато загори буйниятъ пламъ въ тие зорки очи . . .

Подлистникъ.

Прѣдъ олтара на революцията...

(Стихотворение въ проза)

Нощь! . . . Единъ младъ, интелигентенъ и пъленъ съ енергия момъкъ неспокойно крачеше изъ крайнинтѣ на единъ градъ. Всичко наоколо му бѣше тихо — онѣмѣло. . . Само кучешкия вой и жабешкото *крькане* долитаха до него и нарушаваха отъ врѣме на врѣме неговия ходъ на мисли . . . .

Той бѣше вдаденъ ту въ себе си — ту нѣгдѣ далечъ . . . отъ гдѣто долитаха хиляди човѣшки стонове! . . . Той виждаше, като въ образи и сѣнки, какъ неговитѣ двѣ мили дѣца — ангелчета — простираха умилно ржцѣ къмъ него и колко мжчно, колко жално му ставаше, че не ще може още веднажъ да ги прѣгрѣе, още веднажъ да цѣлуне добрата имъ майка и тогава поне. . . . . Но не!... „Азъ ще загина, азъ нѣма да се върна вече!! . . . .“ — и той се спрѣ замислено . . . .

Цѣлъ рояк мисли прѣминаха прѣзъ неговата глава една отъ друга по-тѫжни, по-неспокойни. . . Той мислѣше за напустнатото си сѣмейно гнездо, на което не можи да се нарадва, за дѣцата си, и хиляди още други мисли бродѣха въ главата му . . . За мигъ той се опомни. Потрепера съ цѣлото си тѣло, изгледа наоколо си устрѣмително, и закрачи бързо напрѣдъ, като че ли да бѣше закжснѣлъ. . . .

Нощьта бѣ станала още по-тъмна. Прѣдъ негова взоръ — тамъ задъ небосвода, сѣкашъ се виждаше небесна червенина, която бѣше отражение на пламтящи огньове . . . *Тамъ*, посрѣдъ тия огньове, негови другари, негови братя — тамъ човѣшки създания бѣха обречени на взтрѣбване! . . . . *Тамъ* жени, дѣца и немощни старци се кжпѣха въ собствената си кръвь! . . .

Съ наведена къмъ земята глава, вдаденъ дълбоко въ мисли — младиятъ момъкъ продължаваше прѣдначъртания си стръменъ, но славенъ пѫть. . . . Нему му се искаше да прѣтъвркне всичкитѣ тѫзи *багри* и гори и като соколъ — юнашка птица — да се втурне въ отчаяната борба на своитѣ братя. . . . .

Отведнажъ той се спрѣ... Нѣщо го изненада и той застана въ недоумѣние. . Той чу затаенъ гласъ да говори...

— На кѫдѣ, нещастнико?

Младиятъ момъкъ се видѣ прѣдъ една огромна каменна ограда; прѣзъ пукнатинитѣ на оградата се мерджеха като сѣнки нахвърляни мртви човѣшки трупове... бѣсилки... желѣзни окови... кръвь! .. Входътъ на тая ограда бѣ закритъ съ черна дебела завѣса, която бѣ окичена съ човѣшки глави, ножове, ятагани...

Около оградата: бухали, кукумявки и други нощни птици злокобно грачеха своята хиперическа пѣсень! . . .

— На кѫдѣ и кой си?...—отвозе се разнесе гласътъ изъ оградата, *гласътъ на свещенната революция.*

— Отиванъ тамъ, кѫдѣто ме влекатъ стремежитѣ, идеитѣ на моята пламтяща натура!... Отиванъ да изпълня свѣтъ човѣшки и отечественъ дългъ! .. Азъ съмъ скроменъ борецъ, но заглѣ пѫтъ отчаенъ и заклѣтъ врагъ на всѣка земна тирания... А ти кой?... обади се!...

— О! заблуденій и безразсѫдний, борецо! Азъ съмъ гласътъ на умрѣлата и хиляди пѫти проклинята революция. Нейната сила е ураганъ, нейнитѣ жертви — *океанъ*! .. Колко хора като тебе сѫ проклинали часа, въ който сѫ имали нещастието да отдадатъ себе си на нейното служение, да бѫдатъ нейни жрци... Върви се!... Бѣгай отъ тука по-скоро!... Иди при твоитѣ ближни, които оплакватъ лудешката ти мечта и ти ще прѣкарашъ мирно и щастливо своя животъ...

Младиятъ момъкъ прилѣднѣ, направи протестующъ жестъ съ ржката си и неудържимо прѣжжсна думитѣ на видѣнието.

— Замѫкни! .. — Свещенъ гласъ на революцията!... Не ме наставлявай!... Не ме разубѣждавай!... Твоитѣ думи раздираятъ жадното ми и трепваще сърдце за борба, за отплата на тирана кръвоякъ!... Пустни ме да мина по-скоро, по-скоро! защото и тѫй съмъ вече закъсѣлъ. .

— А знаешъ ли какво те очаква, безумнико? . . . Щѣ бѫдешъ прѣслѣдванъ най немилостиво, изтезаванъ най грозно . . . ще прѣтърпишъ мизерия, гладъ, хули, ругания!.. И всичко туй защо? — За вѣтъра.

— Да, — зная! . . . Но азъ съмъ убѣденъ сѫщо, че велики и безсмъртни сѫ били всички мученици, борци и ратници за човѣшката свобода, за човѣшката свободна мисьль! . . . Историята познава хиляди такива мученици, които не сѫ трепвали, не сѫ мигвали прѣдъ ужасите и изтезанията нито на палача, нито на инквизитора . . . И когато е наближавалъ прѣдсмъртния часъ, вмѣсто разкаяние — уви! — тѣ сѫ умирали, повтарайки своята идея. . . .

— Колцина сѫ самопожертвувани, твърди и закалени твои съподвижници? Борбата е неравна, трудна . . . Не е ли безумство, не е ли пустословно щеславие, една шепа неволници — противъ хилядитѣ пълчища на тирана? . . .

— Нѣе сме малцина, но сѣмето, което е хвърлено въ розката и напоена съ кръвь и сълзи *земя*, е отдавна *покълнало вече* . . . Урѣли сѫ плодоветѣ и чакатъ своята жѣтва . . . А жѣтваритѣ — тѣ сѫ безброй! . . . Дигай тая траурна завѣса — революцио — зз да скжсамъ и азъ една халка отъ тия сковани окови! . . . Не мога повече да стоя!!. . . Не чувашъ ли тътнежа подземни, не виждашъ ли, че въздухътъ става все по-задушливъ и по-задушливъ? . . . Не долитатъ ли до тебѣ тай истинитѣ и злокобни звуци на Буревѣсника?...

Завѣсата почна да се подига . . . Младиятъ момъкъ се изпълни съ неземна радость!

— Суета! . . . Суета е всичко! — отново се разнесе гласа изъ оградата. — Вие ще бѫдете избѣсени, избити най-цинично! . . . Вие ще изгнаете по затвори и зандани . . . Ще сложите буйни глави прѣдъ олтара на свободата, но . . . не вие ще вкусите отъ тая свобода. Вие ще бѫдете мостове, орждия само, а други: — негодницитѣ, готовановцитѣ, търгентѣ, които ще използуватъ благата и за личния цѣнъ, за корастни мрѣжи...

— Зная, зная! — Всичко зная! . . . Това ще бѫде и единачката ни награда, единачката ни утѣха! . . . Завѣта, завѣтниятъ идеалъ е по-дълговѣченъ! . . . Нека градущото поколѣние помни, че сладко се живѣе на свобода, когато *сладко и съ гордость се умира*!! . . . Нека загинемъ! . . . Нека умремъ! . . . Всѣка наша жертва — това сѫ десеть крачки къмъ свободата! . . . И когато надъ нашитѣ кости грѣйне жаворовия лѫчъ на свободата — тогава останалитѣ наши послѣдователи нѣма да спратъ тука, нѣма да бездѣйствуватъ! Нѣ! . Съ удвоена енергия и непоклатенъ трудъ ще продължатъ нашето дѣло! !! . . . Горко олому — измѣнника!

— Покай се, нещастнико! . . . Вразуми се, безумнико! . . .

— Никога! . . . Никога! . . . Като буря, . . . като гръмъ ще мина азъ! ! !

. . . . . .

При тие думи завѣсата се дигна...

— Върви! Върви, мжченико! ! !

Велика и безсмъртна е твоята идея!...

Младиятъ момъкъ прѣкрачи прага и една свѣтлавична бързина го отнесе въ необятнитѣ родни пространства.

— „Замина! . . . Изгуби се въ къща отъ дѣнь!“ — се носѣше гласътъ изъ оградата . . .

София — 25/IV 903 г.

Васко.

Тогава ще заревать и ще заечать гори и долини, тогава всѣка трѣвка ще бѫде попръсканa съ мозъкъ, всѣко листе — съ кръвь!

——

Въ Кочани тоже зулумитѣ сѫ на своя адски връхъ. Съ точно изпълненъ списъкъ безобразната власть тича отъ кѫща въ кѫща изъ града и селата и арестува вписанитѣ.

Между тѣхъ били и двамата млади и симпатични учители — Димитръ Наковъ, въ града и Костадинъ Алексовъ, у-ль въ с. Лѫки.

Всичко, що ви изложихъ въ тая кореспонденция, се изслуша и забѣлѣжи и отъ г. Макдоналда, когото заварихъ при избѣгалитѣ учители и селяни.

Венелинъ.

P. S. Пратеният куриеръ до с. Лѣсново, който трѣбваше снощи да се върне, още не е пристигналъ, а това ни много безпокои.

В.

Турската махала и часть отъ Моло. № 5.

Отъ Македония и Одринско.

Свѣдѣния на Вѫтрѣшната Организация.

Писмо отъ Битоля.

Турскитѣ прѣдизвикателства и свирѣпости. — Нѣма спокойствие. — Чаршията затворена. — Вѫрзани, обирани и убивани. — Бѣгащата на капитанъ Пажевъ. — Сражения при с. Цапари, Лѣсковецъ, Бръждани, Крапешница и Дебърца

——

Произшествията въ Солунъ бидоха послѣдвани отъ безбройни звѣрства и арести отъ страна на тур. правителство и по всички градове на нашия вилаетъ, а слушаме тукъ, че сѫщото е било и въ Воденъ, Скопие и другадѣ. Сума хора има затворени въ Прилѣпъ, Леринъ, Кичево, Ешису, Суровичево и почти всички градове и много села. Нашиятъ градъ отъ Георгьовденъ насамъ е свидѣтель на небивали звѣрства отъ страна на турцитѣ. По всичко се види, че въ цѣлата тая бъркотия участвува правителството и то е, което подстрѣкава и направлява дѣйствията на озлобения башибозукъ. Его доказателството. Срѣщу 23 априль, Георгьовденъ, всички градски тулумбаджии-турци бѣха събрани въ беледийского здание. Сутринята на самия Георгьовденъ, нападнаха на мирнитѣ граждани и отъ тогаза нападенията си слѣдватъ. Има сума ранени и убити, но точно числото на убититѣ не може да се знае още, защото мнозина сѫ безслѣдно унищожени. До завчера въ християнскитѣ гробища бѣха заровени седъмнадесеть жертви. Ранетѣ възлизатъ на повече отъ 50 души и повечето отъ тѣхъ сѫ и арестувани. Обикновено нападнатитѣ отъ башибозука гражданинъ бива подземанъ и отъ аскера или полицията, които или го добиватъ на мѣстото, или, слѣдъ като му нанесатъ нови рани съ щикове и динчици, го арестуватъ полумъртавъ. Има убити и стари, и млади, но повечето беззащитни старци, българи и гъркомани. Има и такива случаи, когато, за да бѫдатъ жертвитѣ по-сигурни, прѣдварително сѫ вързвани и послѣ убивани. Въ всѣки случай убититѣ сѫ и ограбвани. Единъ отъ убититѣ по послѣдния начинъ, т. е. слѣдъ като е билъ вързанъ, е и бѫгащата на офицерина отъ българската армия Димитъръ Пажевъ, по име Ангелъ, 75-годишенъ старецъ, аргатинъ, боленъ и за нищо некадъренъ. Лавритѣ за това убийство се паднаха на единъ заптия. Между многото арестувани сѫ и Даниилъ Ризовъ и Скайовци. Друго по-очевидно доказателство за участието на властьта въ тѣзи прѣдизвикателства служи фактътъ, че подиръ всѣка тълпа отъ башибозуци обикновено вървѣше и по една градска беледийска кола, въ която се прибираха всички ранени и убити, които се посѣха въ беледието. Половината убийства сѫ извършени отъ аскера и полицията. Отъ турска страна има по нѣколцина убити и ранени. Тероръть си продължава още. Чаршията и до днесь не е отворена. Научихъ се, че валията тукъ отдавалъ причината на тукашнитѣ безредици и звѣрства на прѣдизвикателства отъ страна на българитѣ, обаче, консулитѣ, прѣдъ които се е той оправдавалъ, сѫ увѣрени въ противното.

На Георгьовденъ биде нападнато отъ едно отдѣление кавалерия и башибозукъ селото Цапари. Селянитѣ сѫ били страшно изненадени. Има отъ тѣхъ убити около 14 души, между които и една жена — Спировица Танчева. Турци има 3 убити и 3 ранени. Арестувани сѫ 40 души селяни, отъ които нѣколцина по пѫтя убити.

Въ с. Лѣсковецъ, Леринско, турцитѣ употрѣбили топове. Гърмено е съ тѣхъ 13 пѫти. Тамъ е била, види се, на квартира нѣкоя чета. Има много турци убити, а турцитѣ сѫ убили една жена, едно дѣте и 4 свини, и сѫ изгорили 4 кѫщи, които сѫ и ограбени.

Въ с. Бръждани, Кичевско, имало сблъсване между една чета и потера, но безъ голѣми резултати. По-ожесточено сражение е имало въ с. Крапешница, Леринско; отъ четата е имало петь души убити, а турцитѣ сѫ дали голѣми жертви.

Положението въ Дебърца е крайно изострено. Аскерътъ тамъ е ограбилъ всичко и селянитѣ сѫ обрѣчени просто на гладъ. Повече отъ 250 души селяни сѫ арестувани.

X. Z.

——

Арести и насилия въ Разложско и Неврокопско.

(*Писмо отъ нашия дописникъ*).

с. Лѫжене, 1|V 1903 г.

Произшествията въ Солунъ, Балдово, Баница и другадѣ ожесточиха турцитѣ до крайность и ги накараха съ по-голѣмо осгрвение и съ нечувана жестокость да се нахвърлятъ на българетѣ. Дѣ убийства и побои, дѣ обири и безчестия, дѣ арести и насилия — всичко сочи за уничтожение на българина. Правителството е поискало да тури въ затвора всичко по-събудено. И олелията почва.

Най-послѣднитѣ извѣстия отъ вѫтрѣ сѫ тѣзи: До сега сѫ арестувани Ив. х. Петревъ, свещ. Коста Рашковъ и Ив. Седлоевъ отъ Якоруда. Послѣдния подъ домашенъ арестъ, защото е смазанъ съ бой и лежи на постелка.

Отъ с. Бѣлица: Григоръ Петровъ, Ое Кутловъ, Т. Андриаловъ, Г. Шаламановъ и Вангелъ Петревъ.

Отъ с. Драглища: Петръ Чеканаревъ.

Отъ с. Годлево: х. Михаилъ Бѣлѣжковъ.

Отъ с. Баня: Гйорги Изановъ.

Отъ с. Банско: Из. Зейтинджийски, Гйорги Фурунджиевъ, Ник. Фурунджиевъ. Прѣводчика на г. Макдоналда, Стефановъ, сѫщо сѫдятъ и наказватъ.

Отъ Мехомия: Архиерийския намѣстникъ Н. Саевъ, Димитръ и Тодоръ Тасеви, Тодоръ Малчовъ и Ив. Шарковъ. Мнозина сѫ хванали гората или сѫ минали границата. Въ мѣстностьта на Якоруда сѫ намѣрени труповетѣ на двама селяни отъ сѫщото село — Гйорги Пундинъ и Гйорги Даскаловъ.

Олелията въ Неврокопско е не по-малка. Слѣдъ ужаситѣ въ Балдево, кѫдѣто около 110 души сѫ избити най мъченически и около 30 души хвърлени въ затвора, слѣдъ писъцитѣ на толкова майки и дѣца, останали сираци безъ защита, хлѣбъ и покривъ, правителството е пристѫпило къмъ масови арести. Отъ града Неврокопъ сѫ арестувани: свещ. Дѫмитръ, учителя Ил. Бѫлтовъ, Пенко Обидински, Илия Чанджи, Лазаръ Бонинъ, Гйорги Тодоровъ, Атанасъ Грозданов, Григоръ Марковъ и Узунъ Апостолъ. Митрополията се пази отъ стража. По селата редъ обиски и търсения хора, но мнозина съ пушка въ ржка сѫ хванали гората. Говорило се, че всички арестувани ще бѫдатъ закарани наскоро въ Солунъ да бѫдатъ сѫдени отъ полевия сѫдъ.

Македонецъ.

——

Писмо отъ Разложско.

Настръхни работи се вѫрщатъ въ нашенско. Поголовни арести ставатъ по всички села: турцитѣ най-напрѣдъ почнаха да затварятъ бѣжанцитѣ, които бѣха се вѫрнали, а сегнѣ много по-видни селяни отъ Банско, Мехомия, Бѣлица и др. села. Онѣзи, които по щастие не попаднаха въ турски ржцѣ, грабнаха пушкитѣ и забѣгнаха по горитѣ. И училищата сѫ затворени, защото учителитѣ сѫ арестувани, а нѣкои избѣгали.

Четата на Симона се срѣщна съ аскера, но размѣни само по нѣколко визтрѣли. Казватъ, че отъ турцитѣ имало 2-3 убити.

Прѣди нѣколко дни Дончо, „Пиринския царь", изпрати до каймакамина въ Мелоция една записка, съ която искалъ петь товара хлѣбъ. Дончовитѣ искания, види се, сѫ причина на тѣзи поголовни арести. Отъ тогава и аскерътъ излѣзе по селата и цѣла нощь пази, и не позволява да се отива отъ едно село въ друго.

ХРОНИКА.

Министерската криза.

Кризата още не е разрѣшена. Нощемъ изъ Софийскитѣ улици кръстосватъ военни патрули . . .

——

Митингъ въ Габрово.

Отъ Габрово получихме копие отъ слѣдующата телеграма.

Днесъ, 4 май 1903 год., Габровци, събрани на граманенъ митингъ, на площадъ „Пазара", слѣдъ изслушанитѣ рѣчи на ораторитѣ, възмутени отъ турскитѣ звѣрства въ Македония, всеобщитѣ затваряния на българскитѣ училища и учители, поголовнитѣ клания въ Солунъ, Битоля, Скопие и другадѣ, арести и изтрѣбления на най-интелигентнитѣ македонци, необяснимата апатия на официална Европа и бездѣйностьта на българското правителство и прѣдвидѣ сѫдбоносната важность на момента, рѣшихме:

1) Протестираме противъ турскитѣ звѣрства и беззакония въ Македония и осѫждаме най-жестоко изтрѣбителната политика на червения Султанъ.

2) Осѫждаме досегашната прѣстѫпна пасивность на българскитѣ управници и искаме отъ тѣхъ най-енергически и съ всички срѣдства да се застѫпятъ за спиране изтрѣблението и заличаването на българ. елементъ въ Македония.

3) Апелираме прѣдъ просвѣтена Европа и нейнитѣ прѣдставители. правителства, за да издѣйствятъ гласа си за защита на македонския робъ.

4) Апелираме къмъ всичко просвѣтено и интелигентно въ България, за да излѣзе отъ досегашната осѫдителна пасивность и да подкрѣпи дружно борящия се робъ; и

5) Пращаме братски привѣтъ и насърдчения на неустрашимитѣ и самоотвержени македонски борци.

Прѣдсѣдатель Бюрото:

Зап. Полковникъ **Д. Беровъ.**

Членове: **Ив. Пецовъ, П. Паскалевъ, Н. Водени.**

Панихида за Тома Давидовъ

Отъ Ловечъ ни телеграфиратъ: Днесъ съгражданитѣ на самоотвержения Тома Давидовъ — апостолъ, борецъ за свободата на роба — отслужиха тържествена панихида.

Дрехаровъ

——

Панихида въ Вратца

Вчера, въ Вратца, отъ Н. В. Прѣосвященство Вратчанския Митрополитъ, е била отслужена панихида за упокоение душитѣ на загиналитѣ напослѣдъкъ въ Македония: поручицитѣ Саевъ и Стояновъ и подпоручицитѣ Сугаревъ и Мялевъ. Панихидата е отслужена по инициатива на другари и почитатели на покойнитѣ.

Изъ Европейския печать.

——

Политиката на Австрия.

„Deutche Tageszeitung" обнародва една дълга дописка отъ Виена върху балканската политика на Австрия. Въ нея се казва, че, подиръ манджурскитѣ работи, Русия не се чувствува въ състояние да слѣдва своята традиционна балканска политика. Поставена въ такова затруднение, руската политика, както се види, е дошла до тази хитра мисъль да сѫ възползуа отъ Австрия, като й отстѫпи приврѣменно своето мѣсто на Балкана, а по-послѣ, когато въ Петербургъ почувствуватъ ржцѣтѣ си развързани, или да изхвърлятъ Австрия безцеремонно, или да я обезщетятъ въ друга посока, противоположна на Балканския полуостровъ. Дописникътъ навежда много признаци, между които бързата поява на австрийската флота прѣдъ Солунъ, очевидещитѣ отбранителни мѣрки на Портата противъ едно нахлуване въ Стара-Сърбия и най сетнѣ общата тенденция на политиката на Голуховски. Ржководителитѣ виенски кръгове почватъ да показватъ едно противодѣйствие противъ тая руска авантюра.

——

Военния сѫдъ въ Солунъ.

Отъ Царигра̀дъ съобщаватъ на „Die Zeit", че солунскитѣ консули сѫ съвѣтвали тамошния валия, щото осѫденитѣ на смъртъ да не се наказватъ публично, за да не се прѣдизвикатъ нови безредици.

——

Ромжния и македонскитѣ комитети.

Турското посолство въ Букурещъ довѣрително увѣдомило ромжнското правителство, че въ Ромжния има многобройни българи, които се намиратъ въ сношение съ македонскитѣ революционни комитети и тайно работятъ за сѫщата цѣль. Въз основа на тѣзи съобщения министрътъ на вѫтрѣшнитѣ дѣла заповѣдалъ да се направятъ обиски въ Букурещъ и въ провинциитѣ. Намѣрени били много компрометиращи книжа и арестувани били много българи. Тази готовность на ромжнското правителство спрѣмо желанията на турското стоятъ въ

сръзка съ искането на Румъния да разпоредъ Портата къмъ съгласие *влашко епископство* въ Македония, за което отдавна се водятъ прѣговори.

Нови арести въ Лариса.

Отъ Атина съобщаватъ, че въ Лариса наново били арестувани 15 души македонци, които се готѣли да заминатъ за Македония. Между арестуваните имало и единъ бивши български поручикъ. У тѣхъ намѣрили шапки съ знакове отъ българския комитетъ.

Мѣрки на гръцкото правителство.

Първия секретарь на турското посолство въ Атина отишълъ при министра на правосъдието, Зигомала, благодарилъ му за енергичнитѣ мѣрки противъ българитѣ въ Гърция и го помолилъ и за напрѣдъ да се взема всѣки македонски българинъ, който би се явилъ въ Гърция.

Динамитъ подъ Френско и руско консулата.

На Deily Mail Телеграфиратъ, че подъ французското и руското консулата въ Солунъ сж били намѣрени заптие, посрѣдствомъ които революционерите сж искали да хвърлятъ съ динамитъ сградитѣ.

Ранени турци.

На 30 апрѣлей отъ Солунъ сж пристигнали въ Цариградъ два дълги трена, които спрѣли при Санъ-Стефано. Отъ тѣхъ изкарали много ранени войници и офицери, качили ги на кораби, които ги отнесли направо на Бешикъташъ, а отъ тамъ въ болничнитѣ бараки при Иждиза, построени още отъ гръцката война.

Смиряването на албанцитѣ. Три села унищожени.

По пътя между Диково — Ипекъ, наблизо до мѣстностьта Барбай, бригадата на Шеми паша имала силно сражение съ албанцитѣ. Изхода на сражението се рѣшило отъ артилерията; отъ страна на албанцитѣ паднали 30 д. убити и 60 ранени. Селата Барбай, Свики и Храчъ сж съвършено разрушени отъ канонадата, която е траяла отъ срѣда вечерьта до четвъртъкъ сутрѣньта.

Голѣми турски загуби.

Допълнително съобщататъ отъ Скопие на „Zeit" че четата, която се била изплъзнала при Кратовско, още не е била застигната. *Загубитѣ на турцитѣ при това сражение сж били много голѣми.*

Нови жандармерийски дружини.

Едно султанско ираде заповѣдва да се образуватъ петь нови жандармерийски дружини между Корча и Битоля и осъмь други между Авлона и Ощдрашова (?) Тѣзи мѣрки били взети поради сжществующата несигурность отъ терора на македоно-българскитѣ чети.

Заточенията пакъ започватъ.

Зловенитѣ 20 души българи въ Скопие ще бждатъ пратени на заточение въ М. Азия, защото сж обвинявани, че сж искали да извършатъ и въ Скопие динамитни покушения. Нѣколцина кумановски учители сж били заловени изъ планинитѣ съ оружие и сж откарани въ Солунъ.

Произхождението на динамита.

Телеграфиратъ на в. Temps отъ Цариградъ: анкетата, по издирването отъ гдѣ именно е доставянъ динамита за солунскитѣ покушения, открива, че той не е прѣнасянъ отъ България, а отъ Белгия прѣзъ Гърция и прѣкарванъ отъ Кавала въ вжтрѣшностьта.

Малъкъ, лекъ и силенъ револверъ.

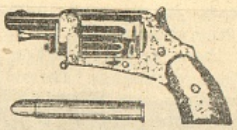

Слѣдъ 12 год. изучване и изпитване на извѣстния Физико-механикъ Velodog Galant отъ Liége, да изобрѣти револверъ, който да е по-силенъ, по малъкъ, по-лекъ и по-удобенъ за носене въ джилетенъ джобъ; едвамъ отъ нѣколко врѣме прѣдстави своето творение, револвера sysréme „Velo-dog", който въ кжсо врѣме създаде голѣмъ шумъ въ научния свѣтъ, като много усъвършенствуванъ револверъ.

Направата на револвера е отъ английски чиликъ, изработенъ парче по парче отъ ржка. Патронитѣ му сж динамитни, по системата на Манлихеровитѣ патрони, съ чилични обвивки, които иматъ неимовѣрна пробивателна сила и на 300 метра разстояние пронизва 7 чамови дъски по 1 с/м.

Това е сега за сега единственния револверъ, който притежава най-добритѣ качества отъ другитѣ който се прѣпоржва на всѣкиго, който има нужда отъ вѣрна защита.

Цѣна **25 лв.**, съ поща **25.80**, съ 25—патрона 5 лв. по-вече. Продава се въ новия ефтинъ магазинъ, **Д. ХРИСТОВЪ** — София.

Новоизнамѣрена истинска шведска готвачна машина

ПРИМУСЪ

патентирана въ всички индустриялни държави.

Въ извѣстниятъ на почитаемитѣ клиенти магазинъ на

Димитръ х. Георгиевъ и С-ие.

Булеварьтъ Доброковъ № 5, между много разни кухненски (готварски) и кжщни потрѣби, намира се за продань и *бързата готвачка за отопление съ обикновенна гасъ Шведска машина Примусъ.*

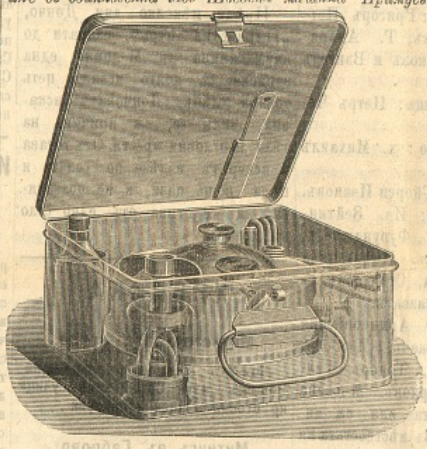

Тази машина Примусъ възварва въ 5—6 минути 2 литри вода; сжщата за 6 минути пъкъ, за 1/4 стот. гасъ, приготовлява много добрѣ опеченъ бивтекъ, като сжщевременно не образува абсолютно никакъвъ димъ, миризъ и сажди.

Тази машина Примусъ има още и тия голѣми прѣимущества: че гори безъ фитилъ, икономична, практична и гарантирана отъ всѣкаква експлозия, и благодаренъ на тия нейни добри качества зафтенения, намѣрила е приемъ почти въ всѣка една кжща въ Европа.

Всѣкой, който обича економията и цѣни врѣмето си, нѣма да допустне този толкова сгоденъ случай, а ще побърза да се снабди съ *най-практичната, най-економичната и най-ефтината машина Примусъ*, както ще види и отъ сметѣ й цѣни.

Примусъ	№ 0 или 4 безъ кутия струва лева		13·20
„	№ 1 „ 5 „ „ „	„	16.—
„	№ 8 „ 10 въ мет. кутия „	„	20.—
„	№ 9 „ 11 „ „ „	„	22.—

За всѣка машина, изпратена въ провинцията, се прибавятъ за пощенски разноски 85 стот.

Съ почитание:

8—9—30 **Димитръ х. Георгиевъ и С-ие—София.**

3 ВИДА КОНЦЕРТНИ МАНДОЛИНИ.

Познатия Fialo Bonomi е изобретателя на прочутитѣ 3 вида мандолини. Неговитѣ мандолини се различаватъ отъ сжществующитѣ разни мандолини въ това, че сж по-легки и по изящно изработени и съ по-силенъ и приятенъ резонансъ. Изработени сж отъ истински Египетски палисандръ и Канадски ябаваръ, което способствува за ясния и силенъ резонансъ. Настрояването на кордитѣ е чрезъ механически регулаторъ. На опашката (дръжката) има опрѣдѣлени точки отъ седефъ за подраздѣление на тоноветѣ Тѣзи мандолини сж въведени въ много косцерватории, както и въ частни дружествени употрѣбления.

Цѣни: № 1 мандолина Selva 16·75
№ 2 „ Exelsilor 22·—
№ 3 „ Triomphe 28·—
съ пощата 2 лева повече.

Продаватъ се въ ефтиния магазинъ на

Д. ХРИСТОВЪ,

София, ул. „Търговска" № 3.

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ КНИГАТА:

„БОРБА СЪ ОХТИКАТА"

отъ

ПРОФЕСОРЪ Д АРЕНБЕРГЪ.

Умоляватъ се г. г. настоятелитѣ да побързатъ съ повръщане поканитѣ, съ или безъ стойностьта.

гр. Котель, 30/IV 1903 г. Издатель: **Р. Пѣевъ.**

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ ДРАМАТА

„Наши Хора"

—четири дѣйствия и единъ драматически прологъ

отъ **Ив. Грозевъ.**

Цѣна л. 1·50, за абонатитѣ — 1·20 л.

Понеже книгата излѣзе по кжсно отъ печатъ отъ опрѣдѣления срокъ, подписката на абонати се продължава до 5-й Май.

На настоятелитѣ се прави отстжпка 20 о/о; на книжарите — по особени споразумѣния.

Книгитѣ се изпращатъ при получаване на паритѣ.

Адресъ: **Ив. Грозевъ,**
(Гимназиленъ учитель въ София)
9—15—5 ул. „Царь Симеонъ", № 121

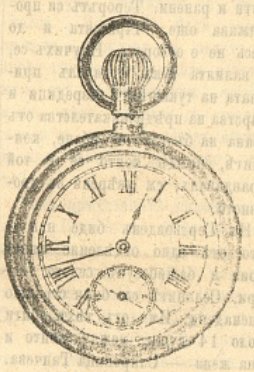

4 лв. 25 съ поща 5 лв.

Швейцарски никеловъ джобенъ часовникъ съ здрава гарантирана за 3 години машина.

Продава се въ *новия ефтинъ магазинъ Д. Христовъ* — София улица „Търговска" № 3.

—(5)—0

ИКОНОМИЯ!!

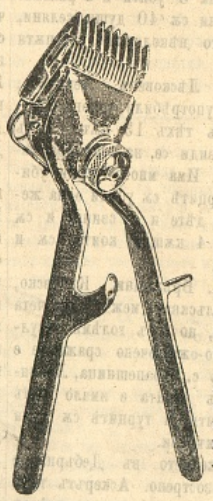

За да се не губи врѣмето, да чака, въ берберницата да го бръснатъ и стрижатъ; за да се економисва даваемия разходъ на берберина. Това се постига съ новата изобретена машина за стрижене коса и за бръснене брада.

Тази машина е извънредно здраво изработена. Употрѣблението й е съвършено лѣсно, даже и едно дѣте може да я употрѣбява. За стрижене на косата приспособено е единъ автоматически гребенъ, който се прави за по-високо и по-ниско стрижене. — За бръснене брадата, машината се употрѣбява безъ гребенъ и до толкова ниско бръсне, че едва ли не изважда отъ коренъ брадата.

Това изобретение е за сега благодать за человѣка, защото като служи за всѣкиго като необходима вещь за живота на този, който иска да бжде бръснатъ и остриганъ запазва най-важнитѣ условия — хигиеничностьта.

Цѣна 10 л. 25 ст., съ пощата 11 л.

Продава се въ *новия* ефтинъ *магазинъ на:*

ДИМИТРЪ ХРИСТОВЪ — СОФИЯ.

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА" и у повечето настоятели се продаватъ слѣднитѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „На майкитѣ — за пъщеритѣ", (кратки свѣдѣния по женската физиология и хигиена), въ текста съ 17 фигури, стр. 196. Цѣна 1·20. Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойка книга е прѣпоржена отъ Министерството на Народното Просвѣщение за дѣвойкитѣ отъ дѣвическитѣ гимназии, и прогимназии, прѣминали 12 годишна възрастъ.

2) **А. Ваккаро.** „Еволюция на любовьта", цѣна 30 ст.

3) **Жанъ Дюбуа.** „Графиня Монте-Кристо", романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) **В. Буренинъ.** — „Росъ", трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) **Викторъ Хюхо.** — „За свободата на обучението", рѣчь, държана въ Французското Законодателно Събрание на 15 Януарий 1850 г. Цѣна 10 ст. 8—14—10

Печатница на Т. Пѣевъ. — София.

Година I. София, Срѣда, 7 Май 1903 год Брой 21.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ
За България . . . . . 3 лева.
За странство . . . . . 6 „ зл.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER
MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie

ВСИЧКО,
що се отнася до вѣстника се адресира до
Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приемать само за 4-та страница: и се плащо на редъ. букви гарнондъ
За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особени споразумѣния.

† МИХАИЛЪ АПОСТОЛОВЪ ПОПЕТО.

* * *

Прѣдъ насъ имаме единъ отъ оние рѣдки, цѣнни революционни типове, които сѫ направили цѣлъ прѣвратъ въ революционната дѣятелность на Македония и Одринско и чийто цѣлъ животъ е сѣкашъ изтъканъ отъ всичко онова, което е необходимо за единъ революционеръ: пълно самоотрѣчение, пълна и безпрѣдѣлна прѣданность, ясно съзнание, пълна чистота на мисли, желания и постѫпки и, най-послѣ, пълна, безгранична самопожъртвувателность. Ако за една правилно кристализирана маса е необходимо едно основно, централно правилно кристалче, Михаилъ Попето е туй централно, свѣтло кристалче на кристализираната революционна маса въ Македония.

Че това е така, ние ще се помѫчимъ да го обяснимъ на читателитѣ си.

* * *

Прѣзъ 1871 г. въ София, отъ прѣселенцитѣ Бистричани Апостолъ Рановъ и Спаса Станева, е билъ роденъ Михаилъ Попето. Слѣдвалъ въ Софийската гимназия и свърши ѣ III кл. съ успѣхъ, но сиромашията принуждава Михаиля да напусне училището и да се прости съ едно дѣтинство, пълно съ приключения, кое отъ кое по-чудновати, по смѣли, на които той е билъ главниятъ герой. При разнитѣ устройвани ученически боеве той *винаги* е билъ *войводата* на едната страна и *винаги* е бивалъ побѣдитель. За да си състави читательтъ едно ясно понятие за оная смѣлость, оная рѣшителность съ которо се е хвърлялъ въ неприятелскитѣ редове, достатъчно е да знае, че неговитѣ връстници сѫ го прѣкарвали *Черкезъ Михалъ*.

Буйнитѣ, палавитѣ, самостойнитѣ дѣца ставатъ и добри граждани, рѣдки обществени дѣйци. И Михаилъ Попето, наистина, става такъвъ.

Слѣдъ напущането на училището той има двѣ най-любими и едва ли не единствени занятия: да чете всичко, и главно брошури и книги съ социалистическа и революционна подкладка, и да ходи на ловъ. Оня излишъкъ отъ енергия, който се излишъкъ отъ енергия, който се е криелъ въ буйната му натура, трѣбвало да се изхаби. И той намира за тая енергия два най-подходящи изхода: единъ усиленъ умственъ трудъ, и единъ още по-усиленъ физически трудъ, и двата еднакво свободни, еднакво неограничени, еднакво отговорящи за една буйна, пламенна натура.

Безъ да се спираме на многото епизоди, които характеризиратъ ясно въ дѣтето бѫдащия революционеръ, ние мимоходимъ ще споменемъ, че той е постѫпилъ като волентиръ въ кава ерията, кѫдѣто е получилъ знакъ за отлична стрѣлба и се е уволнилъ като млад. унт. офицеръ. А по-кѫсно, слѣдъ постѫпването му на различни държавни служби, прѣзъ 1895 г. заръзва послѣдната си служба, накарва баща си да му даде пари за пушка, сабя и револверъ и заминава като простъ четникъ съ четата на войводата Дѣдо Капареа, въ която сѫ били и офицеритѣ Матровъ и Бозуковъ.

Отъ тая година нататъкъ вече Михаилъ Попето се прощава съ буйното си и пълно съ приключения минало и се прѣдава да оная служба на Македонското Дѣло, която остави дълбоки, неизгладими, сѫдбоносни слѣди.

* * *

Попето, подъ чуждо воеводство и самъ като войвода, е изходилъ половината отъ Македония Малешевско, Пиянечко, Джумайско, Струмишко, Сѣрско, (Поройско, Демиръ-Хисарско), Кукушско, Солунско, Воденско и часть отъ Битолско сѫ кръстосани въ всички посоки отъ тоя неуморимъ, вѣчно движущъ се дѣецъ. 1895, 1896, 1897, 1898, 1899 и 1900 години той ту е вѫтрѣ, ту се завръща за малко врѣме тукъ по работа. Както вѫтрѣ, така и тукъ за него лично парѝта не е имала никакво почти значение. Никога помощь не е поискалъ. Никога нова дреха не е обличалъ

на гърба си. Всичко по-хубаво винаги е давалъ на другарите си, а най-лошото, най-опърпаното е задържалъ за себе си. Когато е идвалъ за извѣстно врѣме въ България, той се е залавялъ за любимото си занятие — ловъ на сърни — или пъкъ за каквато и да било работа, само и само да не бѫде товаръ на другитѣ. Ние сме го виждали прѣди послѣдното му заминаване копачъ на пръсть въ градината „Царь Борисъ". Въ животъ, въ дѣла и думи той бѣ единъ отъ най-идеалнитѣ и най кристализиранитѣ типове. Пертурбанитѣ въ поведението и живота на другитѣ дѣйци тукъ и тамъ не му указаха никакво влияние.

* * *

Михаилъ Попето е единъ отъ родоначалницитѣ на организационнитѣ чети. И тукъ именно се крие оная важность, които има неговата дѣйность въ македонското дѣло. До като неговитѣ прѣдшественици бѣха турили основитѣ на една тиха, безмълвна, революционна само по духъ организация, Попето и неговитѣ другари дадоха животъ на тая организация чрѣзъ туряне въ дѣйствие на организационнитѣ чети. При една крайна неволя отъ една страна и при една крайна тирания отъ друга, хубавитѣ думи, пламеннитѣ възмущения, очарователнитѣ обѣти сѫ хубави, но още по-хубави сѫ дѣлата. И тие дѣла организационнитѣ чети ги даватъ на всѣка стѫпка.

Михаилъ Попето е създалъ цѣла школа за тие чети. Десятки отъ днешнитѣ най-видни начальници на организационнитѣ чети сѫ прями негови ученици, стотини отъ момчетата на днешнитѣ вѫтрѣшни чети сѫ негови възпитаници и почитатели. Той и до днесь остава най-кристализирания войвода и по практичность, и по идеалность. Попето е легендаренъ въ цѣла Сѣверо-Източна Македония. За турцитѣ той е неуловимъ джинъ (ѣнка, самодива), който неуязвимо сновe по всички градове и села. И дѣйствително, Попето сновѣше кое съ чета, кое прѣдрѣшенъ. Въ изкуството да се скита самъ по села и градове безопасно той бѣше толкова усъвършенствуванъ, колкото въ войводството бѣше ловкъ, похватенъ и практиченъ. Животътъ му въ туй отношение е пълненъ съ епизоди, единъ отъ други по-оригинални.

Въ организаторската работа строгъ до типичность, неотстѫпчивъ отъ крайнитѣ искания на работата, самоувѣренъ въ своето схващане и разбиране работата. Ние често сме виждали Попето самъ-саминичкъ въ форма на овчарь или просякъ да снове по гори, села и градовце по цѣли мѣсеци. Щомъ не вижда момчета възприемчиви въ четата, него го нѣма тамъ, само че, въ мѣсто да разтуря четата или да пѫди момчетата, самъ избѣгва отъ тѣхъ, слѣдъ като е оставилъ неизгладими дири отъ своето войводство. Въ агитацията е билъ колкото духовитъ, толкова и съобрзателенъ. Агитаторската му дѣятелность има поразителни случаи на сполука.

Той прѣдаде цѣло изкуство за завладѣване на гръкомански и сърбомански села, за легална разправа съ туркофили чорбаджии и съ разни търтеи по села и градове. Той чудесно комбинираше въ агитациитѣ крайнитѣ идейни изисквания съ въжделеннитѣ чувства на населението. Съ еднакво чувство бѣ проникнатъ и отъ възвишени идеи, и отъ обичъ къмъ хората. Въ отношенията си съ хората, въ частния животъ той бѣше смѣшникъ, съ веселъ правъ. Съ звѣзеклици обичаше да прикрива сериозната мисъль, когато не искаше да я изкаже.

* * *

Като дѣецъ въ вѫтрѣшната организация той е ходалъ прѣзъ 96-та—97 ма година прѣди Винишката афера на нѣколко пѫти съ Дѣлчева и други войводи. Пълна неустрашимость, акуратность въ изпълнение възложената му работа, беззавѣтно другарство и прѣданность къмъ водителитѣ като обикновенъ работникъ. При Сгрумина въ Дѣлчева а чета т й биде раненъ. Самостоятеленъ войвода стана заедно съ дѣдо Илия Кърчовалията прѣзъ 98-ма година. Отъ тогава до смъртта си той зимѣ и лѣтѣ стоеше съ четитѣ си въ разни краища на сѣв. източна Македония. Прѣзъ 901-та година самъ се завърна въ България за допълнение на четитѣ си и лѣжа въ Кюстендилския затворъ по подозрѣние 6 мѣсеца. Прѣзъ всичкото врѣме е билъ образцовъ войвода и дѣецъ на организацията съ широко значение. Подна убитъ въ с. Гаваляница, Кукушко, на прѣминаването отъ Гевгелийско за Петричско. Издебнатъ отъ потера, той биде обграденъ тамъ въ една кѫща. При опита да излѣзне отъ нея напрѣдѣ на четата, той биде убитъ отъ потерата.

* * *

Смъртьта на Михаилъ Попето бѣ тежъкъ ударъ за Организацията. Ала прѣзъ своя животъ, прѣзъ своята дългогодишна дѣйность той успѣ да извърши несравнено много, да създаде десятки подобни на себе си, които да продължатъ, а може би и да довършатъ начнатото отъ него. И намъ се струва, че най-добрата отплата за неговата самоотвержена, безкористна, честна и смѣла служба на Освободителното Дѣло ще му се отдаде не сега отъ колонитѣ на нашия вѣстникъ, а отъ бѫдащa свободна Македония.

Ние съ трепетъ, съ благоговѣние колѣничимъ прѣдъ паметьта му.

П. Г.

Писмо изъ Цариградъ.

(Отъ специалния ни дописникъ)

Невѣроятни слухове.—Гонитбата.— Поголовни арести.— Екзархията, и агентството се пазятъ.— Командаровъ подъ сѫдъ.— Гораковъ и безчовѣчието на единъ гръцки владика.—Една благородна гъркиня и рѣдъкъ примѣръ на благодарность.

Цариградъ, 3 Май 1903 г.

Скитахъ, скитахъ, за да събера „нѣщо ново" и ето ме пакъ прѣдъ купъ факти, мѫтни, неясни, и, тъй да кажа, висящи, недовършени. Нѣщо ново? Всичко е ново у насъ. Защото всѣки день наслѣдва другия, безъ да му прилича. Източното въображение, прочуто по своята разюзданость, днесь е по плодовито отъ всѣкога, особено грѫцкото: то е трѣскаво, болно. И никога не сѣква. При това напрѣснато състояние на духоветѣ, най невѣроятнитѣ слухове си намиратъ пазаръ; тѣхъ ги никой не вѣрва, и всѣки ги повтаря — като женитѣ и гадачкитѣ. Но може би днешнитѣ да не сѫ тъй далеко отъ реалностьта. Работата се състои въ това, че султанътъ готвѣлъ ираде за да изпѫди българитѣ отъ Цариградъ. Хаирлия! Ето една мѣрка, за която ние наистина бихме му били благодарни. На царски разноски ще се возимъ до виляетъ! В ѣки ще успѣе да спести двѣтри лири, за да може съ тѣхъ да празднува въ планината донаната на своя господарь. Кѫдѣ такъвъ къметъ!

За да говоримъ сериозно, българитѣ — разбарамъ македонцитѣ — не биха прѣтърпѣли непоправими загуби отъ подобна мѣрка. Оставени тука на произвола на полицейскитѣ власти, на тѣхната ненаситна алчность, оставени на заслѣпѣлитѣ отъ фанатизмъ кюрди — de sinistre mémoire — безъ никаква гаранция за животъ, за тѣхъ е истинско благодѣяние да могатъ да си отидатъ живи до своитѣ огнища, на чието разрушение или възстановление ще бѫдатъ свидѣтели. Но султанътъ, лудия илдъзски затворникъ, никога не вѣрваме да направи такава добрина. Той ще ги остави тукъ, нещастнитѣ, да треперятъ прѣдъ неизвѣстностьта. Защото ловътъ е почнатъ. Млѣкари, градинари, па и български поданници се нижатъ въ затвора всѣки день. Безразборностьта на ареститѣ, за която ви говорятъ всичкитѣ кореспонденции, тука е по-голѣма. Нека читателитѣ ни вѣрвагъ на думитѣ, че ареститѣ тукъ сѫ толкова многобройни, колкото и възмутителни. Така, въ началото на тая седмица, единъ гражданинъ събиралъ трѣва извънъ града. Минава патрулъ, залавя го, зима му паритѣ — 700 гроша — които носѣлъ съ себе си и го арестува. Други се задигнатъ отъ дюкяницѣ, подъ прѣдлогъ че ще ги разпитватъ — и назадъ не се врѫщатъ. Пъкъ иначе и не може да бѫде. Днесь за днесь тукъ за всѣки българинъ има и единъ шпионинъ. Екзархията се варди, и когато отиде тамъ непознатъ човѣкъ, викатъ го на излизане въ участъка и го разпитватъ; агентстваго, и то е подъ надзоръ. И какво нахалство да видите! До вратитѣ дори столѣ. Семинарията, болницата, като по-отдалечени отъ града, денѣ се пазятъ отъ тайни, а нощѣ отъ конни патрули. Дѣдо ректора ще се разболѣе отъ страхъ.

Но при всичко, че е мѫчно да се узнаватъ имена, ето ви и

ПОДЛИСТНИКЪ.

Илдъзъ Кьошкъ.

Вико Монтегаца.

Въ 1876 год. единъ държавенъ ударъ свали отъ прѣстола Абдулъ Азиза и неговото мѣсто се зае отъ Мурадъ V, братъ на сегашния Султанъ. Абдулъ Азизъ бѣ довѣлъ империята до опропастяване. Всичкитѣ религиозни авторитети на Исляма се повдигнаха, въ туй число и софитѣ, и можаха да организиратъ една демонстрация противъ Султана, минувайки изъ улицитѣ на Цариградъ въ прѣдъ ръкоплѣщенията на населението. Слѣдъ свалянето на Абдулъ Азиза мислѣха всички, че редъ ще се възтанови; толкова повече, че неговия приемникъ, човѣкъ на новитѣ идеи, ще да има сега случая да прояви въ разни обстоятелства тѣзи си идеи — младотурцитѣ най много очакваха това — и всѣки се надѣеше, че той ще бѫде великия реформаторъ и възобновитель на отоманската империя. Мурадъ V биде възпитанъ по европейски, много бѣ пътувалъ, и всички онѣзи, които сѫ имали случая да го приближатъ, когато той обикаляше съ любопитство клубоветѣ и свѣтскитѣ общества въ Цариградъ, всички онѣзи, повтаряме, бѣха съгласни въ надеждитѣ си. За нещастие, една фаталность грози надъ тази фамилия и той трѣбваше да бѫде поразенъ отъ оная болѣсть, която е наслѣдствена за тѣхъ. Абдулъ Азизъ, прѣдразположенъ къмъ меланхолията, слѣдъ нѣколко мѣсеца отъ свалянето му, се самоуби; Мурадъ V слѣдъ нѣколко дневно царствуване почна да чувствува нервни болки, които застрашавата сѫществуването му, въ послѣдствие болѣстьта се усили до тамъ, че той стана неспособенъ за нищо. Ако бѣ лѣкуванъ на врѣме, би билъ избавенъ, което и стана послѣ, макаръ че се държи отъ брата си затворенъ, като прѣстѫпникъ. Но, когато неговата прокламация биде радушно възприета отъ мнозина, мамѣрника се недоволници и се обявяха противъ дѣлото на Мурада. Старо-турската партия и Шеихъ Юлъ-Исламътъ, върховния черковенъ властелинъ на Исламизма, се побояха. Мидхадъ паша, заедно съ послѣдния имаха въ рѫцѣтѣ си управлението, до като трая болѣстьта на Султана и съставяха плана за свалянето му, за да възкачатъ брата му. На 31 Августъ — 4 мѣсеца слѣдъ възцаряването на Мурада — Шеихъ Юлъ-Исламътъ Хайрулла произнесе присѫдата, съ която обявяваше Мурада за неспособенъ да царува. Прѣзъ вечерьта войскитѣ обикалятъ двореца. Мурадъ V бѣ отведенъ въ двореца на *Чершанъ* и почна да царува Абдулъ Хамидъ II. Той въ едно кратко врѣме можа да види свалянето на двама султани, а по смъртьта на чича му Абдулъ Азиза се пръскаха разни слухове, споредъ които излѣзе на яве, че вѫтрѣ самоубийство, работата се касаела до едно прѣстѫпление. Тайната на тая смъртъ не можа да се разкрие, но всички знаятъ, че тя има дълбоко влияние на Абдулъ Хамида, който едва що се възцари, и почна да се брани отъ всѣкого . . . най много отъ онѣзи, които му помагала и които бѣха главнитѣ съучастници за отнимането всичката свобода на брата му. Бѣдния Мурадъ, на когото се толкова надѣяха! Слѣдъ затварянето му въ далечния дворецъ, когато въ европейскитѣ вѣстници се писа, че той е вече здравъ, опитаха се да го освободятъ. Султанъ Абдулъ Хамидъ го прѣвеле въ Илдъзъ Кьошкъ, за да може по добрѣ да го надзирава и да възбрани всѣко негово сношение съ кого и да било. Мидхадъ паша и Шевхъ Юлъ-Исламътъ бѣха първитѣ жертви отъ прѣдпазливостьта на Абдулъ Хамида. Отъ тогава насамъ мнанята му за прѣслѣдване почна да расте и сега се е обърнала на една опасна болѣсть. Той прѣкарва често нощитѣ въ безсъница; постоянно се пази и вижда отъ всѣкадѣ неприятели и може да се каже, че всѣка негова постѫпка е послѣдица на страха и мазнята да се прѣдпазва. Обземенъ отъ тая мисъль, оттегля се да живѣе въ дъното на града надъ една височина, отъ гдѣто се виждатъ само Босфора и Златния рогъ. Илдъзъ-кьошкъ (звѣздната хижа) зема високата часть на единъ пространенъ паркъ, въ който има безчислено други постройки и тѣ се простираръ на долу, дори до политѣ на височината, до самия дворецъ, гдѣто е затвореръ братьтъ на Султана. Въ парка тукъ-тамъ сѫ разпръснати малки кѫщички (айлин) и то скрити въ нѣкой гъсталакъ, или пъкъ построени въ искуственитѣ езерца — въ тѣхъ Абдулъ Хамидъ отива да спи и то, като ги мѣнява всѣка нощь. Никой, освѣнъ нѣколцина, не и жа да знае кѫдѣ ще нощува, защото често влиза въ една, ужъ че ньнея ще спи, и слѣдъ малко влиза въ друга. Всичкитѣ кѫщички сѫ съединени съ телефони и електрически звонци. Султанътъ е неприятель на електричеството, въобще на всѣки прогресъ, но само за другитѣ, и за себе си ги намира за много полезни и дори ги употрѣбява, като гаранция за личното си сѫществуване. Въ тае айлин, гдѣто той почива, или прѣкарва безсънитѣ нощи, прѣди насъ още, той е успѣлъ да прокара електричеството по такъвъ начинъ че, когато се отвари вратата на стаята, въ който се тъй намира, мигновенно въ всичкитѣ стаи свѣтва и всичкитѣ звънци почватъ да звънятъ на тревога, за да се разбудятъ вѣрнитѣ му. Сѫщатѣ прѣдазвания и за храната. Осемь, или десетъ хиляди души сѫ, които се грижатъ за императорскитѣ ястия; но само двамина или трима сѫ опрѣдѣлени за послѣдното имъ приготвяне. Тая хора се надзиратъ отъ високи чиновници, тия послѣднитѣ пъкъ отъ—многото шпиони, сѫ които е заобиколенъ всѣкога Абдулъ Хамидъ. Като се не довѣрява никому, тая шпионска и контрашпионска организация, за която се грижи самъ, споредъ него е една необходимость, едната отъ първитѣ му грижи. Шпионитѣ, естествено, казватъ това, което виждатъ и онова, което не виждатъ, но което съчиняватъ съ надежда да услужатъ на Халифа. Който съумѣе да убѣди Абдулъ Хамида, че е открилъ нѣкакъвъ заговоръ противъ личностьта му, той веднага става паша, или му се повѣрява нѣкакъвъ високъ постъ. Съ това се обяснява и назначаването за генерали 30 годишни и за управители на нѣкои область 25 годишни хора. Разбира се, това е опасна игра, защото често се случва да бѫдатъ измамени нѣкои; но ако нѣкому, по чевръстъ отъ другитѣ, замахътъ улучи, сѫдбата му се у мяка.

Двойна и тройна стѣна загражда Илдъзъ Кьошка, а на около по вѫрховетѣ сѫ разпръснати казармитѣ за хиляди и хиляди войници, отредени за пазители на падишаха; между тѣхъ съ намиратъ и оная албанци, които отъ врѣме сѫ се приближили до особата му и не му даватъ възможность да дѣйствуваъ противъ Албания. Половината отъ тая гвардия сѫ албанци, другата половина сѫ почти кюрди —извѣстни съ кланетата си въ Армения и които отъ султанско гледище на политиката съставляватъ елемента, който оттатъкъ Босфора въ Азиатска Турция върши сѫщото, каквото албанцитѣ отсамъ — и тѣ сѫ сѫщо тъй прѣдани поданници на Абдулъ Хамида. Илдъзъ Кьошкъ е нѣщо като крѣпость, или по-скоро мѣсто за отшелници отъ кѫдѣто началникътъ имъ не излиза никога — освѣнъ въ петъкъ, за да иде да се моли публично въ една джамия на дѣстѣ метра отъ Кьошка, построена отъ самия него, като срѣна трад ционния обичай, почитанъ отъ прѣдшественицитѣ му, именно—да мѣнява всѣки петъкъ джамитѣ. Въ петъкъ, когато ще отива въ джамията, е единъ случай, когато чужденцитѣ ще могатъ да видятъ падишаха отъ единъ хълмъ, който се отсѫжва само на снабденитѣ отъ консулствата съ билети.

(Слѣдва)

такива примѣри. Чѣкой си Страшимиръ, цариградски грѫкъ отъ българинъ баща, човѣкъ изгубилъ всичко българско, съдържатель на една бирария до фабриката за въздушенъ газъ, миналата недѣля билъ повиканъ отъ управителя на Бешикъ-Ташъ, безграмотния, но честния Хасанъ-паша. Узнава се, че Страшимиръ е жертва на шпиони. При все това, той билъ разкарванъ вечерьта до кѫсно по Галата-Сарай, по министерството на полицията и найпослѣ освободенъ. И колцина има въ сѫщия случай!

Търговецътъ Командаровъ ще бѫде даденъ подъ сѫдъ. По неговия въпросъ е арестуванъ и Панайотъ Ганашевъ, калоферецъ, живущъ въ Цариградъ отъ дълги години.

Арестуванъ е и българския поданникъ Георги Гориновъ, родомъ отъ Панагюрище, едно врѣме рестораторъ въ Régie-то, а сега малко изпадналъ. Въ добритѣ години, той далъ 30 лири въ заемъ на единъ гръцки попъ. Съ тая услуга попътъ успѣлъ да свърши образованието си и сега е тукъ *владика, въ Галата*. Въ надвечерието на Георгьовъ-день, спомнилъ си нещастния Гориновъ, че има да зима и, като не могълъ самичъкъ да иде при владиката, праща му едно писъмце. Негово Високо Прѣосвещенство зима писмото и, безъ да се колебае, прѣдава го на полицията, като казва, че непознатъ човѣкъ, на когото той не дължи, му иска пари. Полицията арестува Горинова и ще го дава подъ сѫдъ. Сестрата на владиката, възмутена отъ поведението на брата си, отива сама въ Заптието да каже истината. Но нейното свидѣтелство не било земено подъ внимание. Остава сега калната съвѣсть на Христовия служитель да почувствува подлостьта на своята постѫпка и да отърве невинния човѣкъ отъ ноктитѣ на полицията, да спаси отъ глада клетата му жена съ четири дѣца.

Има факти, които сами по себе си сѫ толкова краснорѣчиви, щото да се опита човѣкъ да ги изтъква, значи да намали тѣхната сила. И азъ ви излагамъ послѣдния, какъвто си е.

Любенъ.

Четна война и намѣса на силитѣ.

(Спец. дописка на „Berl. Tagblatt" отъ Цариградъ.)

Слѣдъ възбуждението отъ послѣднитѣ дни, настѫпи едно относително уталожване на духоветѣ; макаръ подъ страхъ и съмнѣние, надѣватъ се, че *събития като Солунскитѣ* не ще се разширятъ въ столицата и че сериознитѣ прѣдосторожения на посланницитѣ накараха господата отъ Илдза да признаятъ своята ужасна отговорность; защото никой сериозно не може да оспорва, че тѣ не сѫ отговорни за ужаснитѣ дѣла на революционеритѣ въ Солунъ, даже и безъ да се взима подъ внимание голѣмото недоволство отъ лошото управление. То бѣ само косвена причина, а прѣката — тѣхната прѣстѫпна безгрижность и нехайство, която почти ни кара да мислимъ, че атентатитѣ сѫ били мълчаливо удобрявани отъ държавнитѣ рѫководители. Тѣ трѣбваше да знаятъ, че прѣдстои *ударъ*; при тоя обширенъ шпионски системъ, какъвто е въ Турция, просто немислимо е, че това не е така. Па даже и да се приеме, че властитѣ сѫ били излъгани, то и това е осѫдително и показва нехайството, показва неспособностьта на полицейскитѣ органи, а взетитѣ немедлени мѣрки за възстановяване реда правятъ това още по-сериозно.

Появява се двоенъ въпросъ: дали солунскитѣ атентати сѫ послѣдния ударъ на революционнитѣ комитети, или и по-нататъшни ще послѣдватъ, за да докаратъ една интервенция (намѣса) на силитѣ, и сетнѣ — каква ще бѫде та?

Когато извѣстихъ за първитѣ атентати противъ желѣзницитѣ, съобщихъ и мнѣнието на единъ членъ отъ комитета, прѣдсѣдатель на единъ мѣстенъ комитетъ, споредъ което се намираме прѣдъ началото на редъ насилствени дѣла, чрѣзъ които ще бѫдатъ разрушени мостове и жѣтѣзници; то сѫ „тѣ" рѣшили и ще го изпълнятъ. Ние прибавихме къмъ нашето извѣстие, че това изявление го схващаме като възможно. За съжаление, врѣмето ни научи, че тѣзи заплашвания не бѣха праздна дума.

Сѫщия господинъ ми каза тѣзи дни, че комитетитѣ отъ нищо не ще се боятъ и че солунскитѣ атентати сѫ само прѣдтеча на по-нататъшни „събития", които ще почнатъ отъ първи май.

Безъ да искамъ да придамъ по-голѣмо значение на това изявление, отколкото то заслужва, сѐ пакъ трѣбва да се признае, че избиването и затварянето на толкозъ много „комитаджии" въ Солунъ повече увеличи мѫжеството на революционеритѣ, отколкото да го намали и ние много се боимъ, че близкото врѣме и за тѣзи нѣща ще даде доказателства; може-би не въ столицата, а въ провинциитѣ.

Ако трѣбва да осѫждаме насилственитѣ прѣстѫпни дѣла на тѣзи хора, сѐ пакъ тѣ сѫ понятни, като се иматъ прѣдъ видъ ужаснитѣ страдания на нещастното население и вѣроломното, споредъ тѣхъ, поведение на силитѣ. Сѐ по-силно се разпалятъ страститѣ, ненависть и отмъщение, както и стремежъ къмъ свобода и национално чувство и у тѣхъ, както и у насъ, на сѣверъ; и не е право да се твърди, както много пѫти видѣхме, че македонското движение се поддържало отъ България, отъ нейнитѣ великобългарски аспирации. Българи отъ княжеството съвсѣмъ малко се намиратъ между революционеритѣ въ Македония, и четитѣ на границата се състоятъ повечето отъ негодни елементи. Малкото български запасни офицери, които прѣзъ строго пазената граница минаватъ въ Македония, не упражняватъ голѣмо влияние върху вѫрвежа на работитѣ. Македонцитѣ виждатъ, че тѣ сѫ оставени сами на себе. За открита борба тѣ сѫ твърдѣ слаби, затуй тѣ се опитватъ да играятъ va banque, краятъ на което ще бѫде намѣсата на силитѣ. Ще ги заставятъ ли?

Ние знаемъ мѫчнотиитѣ, които се противопоставятъ на такава намѣса, но вѣрваме, *че това ще бѫде и трѣба да бѫде* ultima ratio и че затова именно по-добрѣ е този мѣсецъ, отколкото идущия, по-добрѣ тази пролѣтъ, отколкото идущата . . . .

Или още трѣба да вѣрватъ въ „проекта за реформи" и въ способностьта и добрата воля на Турция? О, вие, наивни посланници на Златния Рогъ! Вие нищо ново не сте научили и нищо старо не сте забравили!

Отъ Македония и Одринско.

Свѣдѣния на Вѫтрѣшната Организация.

Арестувани жени въ Солунъ.

Слѣдъ като въ Солунъ бидоха изклани и изпозатворени сума българи-мѫже, сега е дошълъ реда и на женитѣ. Прѣди нѣколко дни, въ града сѫ били арестувани доста жени. По-подробни свѣдѣния ще имаме скоро.

Аресттѣ въ Кукушъ.

Прѣзъ послѣднитѣ дни, въ града Кукушъ сѫ били арестувани *всички* по-видни граждани, голѣмцитѣ и чорбаджиитѣ. Подробности за сега липсватъ. Подобни арести — говори се — сѫ станали и въ Гевгелий.

Нѣколко баталиона артилерия въ М.-Търново.

Единъ отъ бургаскитѣ вѣстници съобщава, че напослѣдъкъ, подъ прикритието на единъ силенъ отрядъ пѣхота, въ Малко Търново сѫ били изпратени нѣколко баталиона артилерия.

Положението въ Неврокопско.

Славянското Благотворително Дружество се научава отъ село Лѫжене, че тамъ сѫ пристигнали 55 бѣжанци мѫже и дѣца отъ селата: Долень, Лещина, Осиково, Ковачевица, Скребатни, Неврокопско. Разправяли за ужасни насилия, упражнени между друго надъ трима свещенници и двама учители.

Писмо отъ Паланка.

Жестокоститѣ на новодошлитѣ редифи.

На 1 того, 13 души редифи, подъ началството на Мемишъ Онбаши, по пѫтя за селото Луке срѣщатъ Свещ. х. Серафимъ п. Алексовъ, отъ Паланка, когото свалятъ отъ коня и го заставятъ насила на каже гдѣ ходи и защо. Понеже не имъ казалъ нищо, тѣ го повалятъ на земята и му нанасятъ най-звѣрски побой, отъ който свещеникътъ е останалъ полумъртавъ, а редифитѣ съ началника си заминали да пазятъ тишината изъ района. Селенитѣ намѣрили свещеника случайно, качватъ го на коня му и го завеждатъ въ града. Но оздравването му било безнадеждно.

На 1 срѣщу 2-й вечерьта 10 души редифи, подъ началството на Раманъ чаушъ, настаняватъ се да квартируватъ въ кѫщата на Цвѣтанъ Дѣдо Митревъ, отъ с. Петърлапа. Слѣдъ като ги нахранилъ ступанина, нѣколко души отъ тѣхъ взѣли да тарашуватъ изъ кѫщи, за да дирятъ оржжие, но като не намѣрили нищо, закарватъ Цвѣтко въ града, а изъ кѫщи каквото намѣрили, ограбили го.

На 2 с. м. Божко Ивановъ, отъ с. Милутинци, отивайки за въ града, близо при казармитѣ на шосето, билъ спрѣнъ отъ редифитѣ и заставенъ на сила да купи отъ тѣхъ тютюнъ. Бошко имъ казалъ, че не пуши и не му е потрѣбенъ, но тѣ прѣтърсили за пари, и като не намѣрили нищо въ него, набиватъ го и го пускатъ.

Вчера сѫ докарани въ града 16 души селени отъ Милутинци, подозрѣни, че щѣли да се присъединяватъ къмъ нѣкаква чета. Всичкитѣ за сега сѫ въ мѣстния затворъ и какво ще става съ тѣхъ не се знае. Аресттѣ продължаватъ и изъ другитѣ села. Населението е доста изплашено. Аресттѣ и обискитѣ въ града сѫ почнати пб отъ рано. Повиднитѣ граждани сѫ арестувани, нѣкои отъ тѣхъ сѫ задържани въ мѣстния затворъ а нѣкои въ Скопския.

А.

ХРОНИКА.

Новото министерство.

Снощи, слѣдъ полунощь, българската министерска криза е била разрѣшена.

Его и съставътъ на новия кабинетъ:

Рачо Петровъ, министръ-прѣдсѣдатель и министръ на вѫншнитѣ дѣла.

Димитръ Петковъ, министръ на вѫтрѣшнитѣ работи.

Д-ръ Ник. Генадиевъ, министръ на правосѫдието.

Антонъ Манушевъ, министръ на финанситѣ.

Професоръ Шишмановъ, министръ на просвѣщението.

Д. К. Поповъ, министръ на общитѣ сгради и врѣменно упр. земледѣлието и търговията.

Полковникъ Саввовъ, министръ на войната.

Панихида за македонскитѣ борци въ Русе.

Завчера, въ недѣля, слѣдъ божествената литургия, въ Русе, въ църквата „Св. Троица", при голѣмо стечение на граждани и въ присѫтствието на цѣлото духовенство, включително и околийското, се отслужила тържествена панихида за падналитѣ герои: Тома Давидовъ, Софр. Стоиновъ, Борисъ Сугаревъ, Дим. Милевъ и тѣхнитѣ самоотвержени другари.

Панихида въ Орхание.

Сѫщиятъ день, отслужена е била панихида за падналитѣ македонски борци и въ Орхание, въ църквата „Св. Вознесение", дѣто учителитѣ Н. Бояджиевъ и П. Илчевъ сѫ държали прѣочувствени рѣчи.

Нови абонати на в. „М. О. Куриеръ" се записватъ само въ прѣдплата. Всички поржчки, непридружени съ съотвѣтния абонаментъ, оставатъ неизпълнени.

Администрацията.

Изъ Европейския печатъ.

Свирѣпствата.

Султанътъ телеграфиралъ на Царя, че ще послуша съвѣтитѣ му да не отвори война на България, а да се задоволи само съ изкалването на повечето българи въ македония, за да се потуши възстанието. Такива сѫ и съвѣтитѣ на другитѣ сили, но найминого Руссия желае това. Това, което Абдулъ хамидъ нарича „прѣдпазителность" се състои въ „репресалитѣ". Въ Турция по три начина ставатъ репресалитѣ: 1-во „заточението", сиречь въ дъното на Мряморното море съ вързана тяжестъ на врата. Никой не е забравилъ какъ единъ търговецъ англичанинъ прѣди години, като се разхождаше изъ босфора съ единъ търговски параходъ, бѣше намѣрилъ на морското дъно армески трупове. Вторинтъ начинъ — по-практиченъ — е „сѣчьта". Турцитѣ, за да трѣнятъ възстанницитѣ, си служатъ съ *ятаганитѣ*, изострени като бръсначъ. Главитѣ на възстанницитѣ се носятъ изъ улицитѣ по срѣдъ диваШкитѣ радостни ревения на населението (турско), послѣ се заковаватъ по стенитѣ за да се забавлява и да ги плюе всѣки минувачъ. Третиятъ начинъ на прословутата „прѣдпазливость" се състои въ погребението живи възстанницитѣ и заподозрѣнитѣ. Всичкитѣ тие три системи се прилагатъ сега, когато ви пиша, надъ динамигаритѣ и надъ всѣки съучастникъ въ смутоветѣ. Va saps dire надъ всички богати българи, които улоявятъ и ги затварятъ въ дълбокитѣ подземия се върши съ единичката цѣль: — да имъ взематъ паритѣ. И наистина това е тай, защото богатитѣ българи въ Македония сѫ и притежатели на много земи и сѫ едри търговци сѫщеврѣменно и върли неприятели на революционния комитетъ, който ги безпокои и имъ прѣчи доста на прѣстоящитѣ полски работи. Лишенитѣ българи отъ пари с вѫршатъ всѣкога злѣ. Башибозукитѣ, които сѫществуватъ отъ какъ сѫществува и отоманската империя, дѣйствуватъ съ развѫрзани рѫцѣ за да грабятъ и колятъ. Това подвѫрляватъ и битолскитѣ събития. Турскитѣ войски, струва ми се, и тѣ не се шегуватъ; тѣ горятъ, оплѣняватъ цѣли села, изгарятъ живи българитѣ, и ако нѣкои българи не изгорятъ живи, биватъ затъкнати на войнишкитѣ щикове. Около 400 учители сѫ изпозатворени. Султанътъ казва, че трѣба да се прѣдприеме една хайка главно за „интелигентнитѣ, защото" — тъй разсѫждава той — „само тѣ сѫ, които мислятъ, а всичко, которо мисли, е опасно". Тъй, лѣкари, свещеници, адвокати, учители се затварятъ оковани съ вериги въ подземията. „Когато нѣма да има българи — разсѫждава Високата Порта — може би ще настане спокойствие въ Македония. Посланницитѣ въ Цариградъ прѣдупрѣдиха „приятелска" Султана, че той „е малко прѣкалилъ" и че възможно е между многого жертви да има нѣкои и други невинни". Султанътъ отговаря на това, че ще изгони всички българи поданници на княжеството, и всички останали на златния рогъ ще трѣбва да се срѣщнатъ съ ятагана. Днесь въ Цариградъ зрѣлището е ужасно. Отъ Битоля ни съобщаватъ за нови бани отъ българска кръвь. Въ Цариградъ хайката противъ българитѣ е страшна. Турското население, щомъ познае нѣкой българинъ, започва да реве: Булгаръ! Булгаръ! Това е достатъчно за да се притекатъ десгражари, да го доловятъ тогова и да го сѣсѣчатъ на кѫсове. Днесь въ Солунъ нѣма воче нито единъ българинъ. Въ „Канлж Куле" сѫ изклани до 200 българи. Спокой твието никога не можа да се въдвори. Официалнитѣ съобщения продължаватъ да казватъ „Въ Турция царува редътъ"! Нека да ожле тъй!

Изъ „Secolo"

Зиновиевъ и Портата.

Телеграфиратъ отъ Цариградъ на Die Zeit, че Зиновиевъ съвѣтвалъ Портата да вземе най енергични мѣрки за избѣгване на клаета като Битолското и да ускори въвеждането на реформитѣ.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ

Кавала обсаденъ. Възстанието се усилва.

На „Temps“ телеграфиратъ отъ Цариградъ: въ Сѣрско възстанието избухна въ всичкия си разгаръ. Приста нището Кавала е обсадено отъ възстаниницитѣ. Всичкото българско население е въоржено и се укрѣпява по планинитѣ; женитѣ и дѣцата прѣхвърлятъ границата къмъ България.

Портата и чуждитѣ флоти

Портата ревностно се мжчела да накара силитѣ да оттеглятъ корабитѣ си отъ Солунъ.

Убити и ранени въ Битоля.— Нѣма търговия и съобщения

Цариградъ, 5 май. Споредъ официални сѣдѣния до сега сж констатирани жертви на битолскитѣ прозшествия въ лѣчебницата 13 тежко ранени и 11 леко ранени въ затвора, отъ които по-голѣмата часть сж турци. Всичкитѣ сж ранени и арестувани безъ да сж имали нѣкакво оржжие. Консулското тѣло отново е интервенирало за да се освободятъ невинницитѣ и да се арестуватъ прѣстжпницитѣ турци. Имало и трима ранени турци, но се доказва, че въ суматохата тѣ били ранени отъ своитѣ едновѣрци. Валията, който отначало бѣ повлиянъ отъ настроението на турското население и отъ неизвѣстностьта на намѣренията на Илдаза и бѣ нерѣшителенъ, взема сега енергични мѣрки за възстановяване на реда и тишината, както и за успокояването на населението. Търговията и съобщенията въ вилаета сж още прѣкжснати.

Прѣкжснати търговия и съобщения.

Цариградъ, с. д. Вслѣдствие операциитѣ противъ албанскитѣ непокорства, търговията и съобщенията въ санджакитѣ Призренъ, Ипекъ и Приштина сж съвършено прѣкжснати.

Солунскиятъ атентаторъ Марко заловенъ.

Цариградъ, с. д. Високата Порта получи съобщение отъ Солунъ, че българина Марко, който турилъ мината подъ Отоманската Банка, е заловенъ.

Портата и българскитѣ студенти и официри.

Портата е взѣла енергични мѣрки противъ българскитѣ офицери и студенти, които напослѣдъкъ сж заминали за Сѣрския санджакъ, за да заематъ команд уването на чети.

ЦИГУЛКИ, изработени отъ мѣстенъ материалъ, ще намѣрите отъ най-добъръ изборъ въ работилнята на *Наумъ К. Томалевски*, улица „Леска“, срѣщу аптеката на „Пенчевъ“. *Цѣни най-износни.*

Малъкъ, лекъ и силенъ револверъ.

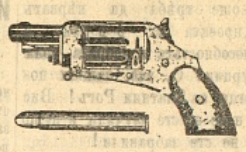

Слѣдъ 12 год. изучване и изпитване на извѣстния Физико-механикъ Velodog Galant отъ Liége, да изобрѣти револверъ, който да е по-силенъ, по малъкъ, по-лекъ и по-удобенъ за носене въ джилетенъ джобъ; едвамъ отъ нѣколко врѣме прѣдстави своето творение, револвера sysréme „Velo-dog“, който въ кжсо врѣме създаде голѣмъ шумъ въ научния свѣтъ, като много усъвършенствуванъ револверъ.

Направата на револвера е отъ английски чиликъ, изработенъ парче по парче отъ ржка. Патронитѣ му сж динамитни, по системата на Манлихеровитѣ патрони, съ чилични обвивки, които иматъ неимовѣрна пробивателна сила и на 300 метра разстояние пронизва 7 чамови дъски по 1 с/м.

Това е сега за сега единственния револверъ, който притежава най-добритѣ качества отъ другитѣ който се прѣпоржчва на всѣкиго, който има нужда отъ вѣрна защита.

Цѣна 25 лв., съ поща 25.80, съ 25—патрона 5 лв. по-вече. Продава се въ новия ефтинъ магазинъ, **Д. ХРИСТОВЪ** — София.

Новоизнамѣрена истинска шведска готвачна машина

ПРИМУСЪ

патентирана въ всички индустриялни държави.

Въ извѣстниятъ на почитаемитѣ клиенти магазинъ на

Димитръ х. Георгиевъ и С-ие.

Булеваръ Дунавуковъ № 5, между много разни кухненски (готварски) и кжщни потрѣби, намира се за продажба и *бързата готвачка за отопление съ обикновенна газъ Шведска машина Примусъ.*

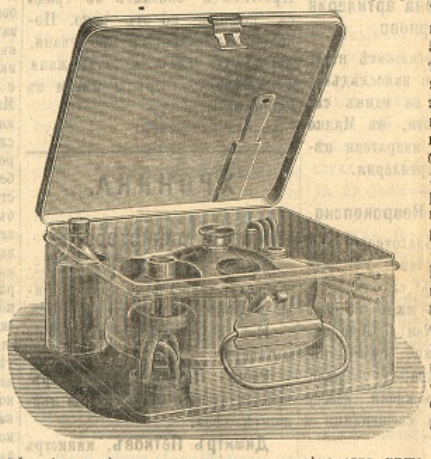

Тази машина Примусъ възварва въ 5—6 минути 2 л. три вода; сжщата за 6 минути пакъ, за 1/4 стот. газъ. приготовлява много добрѣ опеченъ бифтекъ, като сжщеврѣменно не образува абсолютно нѣкакъвъ димъ, миризъ и сажди.

Тази машина Примусъ има още и тия голѣми прѣимущества: че гори безъ фитилъ, икономична, практична и гарантирана отъ всѣкакъ експлозия, и благодарѣ на тия нейни добри качества вѣтренѣ, натрѣгна е прѣзъ почти въ всѣка една кжща изъ Европа.

Всѣкой, който обича кжщата и цѣни врѣмето си, нѣма да допустне тази толкова сполучлива случай, а ще побѣзва да се снабди съ *най практичната, най-икономичната и най-ефтината машина Примусъ*, както ще види и отъ сѣмитѣ и цѣни.

Примусъ	№ 0 или 4 безъ кутия струва	лева	13.20
„	№ 1 „ 5 „ „ „	„	16.—
„	№ 8 „ 10 въ мет. кутия „	„	20.—
„	№ 9 „ 11 „ „ „ „	„	22.—

За тѣзи машини, изработени въ провинциятa, се прибавятъ за пощенски разноски 85 стот.

Съ почитание:

8—9—30 **Димитръ х. Георгиевъ и С-ие — София.**

3 ВИДА КОНЦЕРТНИ МАНДОЛИНИ.

Познатия Fialo Bonomi е изобретателя на прочутитѣ 3 вида мандолини. Неговитѣ мандолини се различаватъ отъ сжществующитѣ разни мандолини въ това, че сж по-легки и по изящно изработени и съ по-силенъ и приятенъ резонансъ. Изработени сж отъ истински Египетски палисандръ и Канадски ябаваръ, което способствува за ясния и силенъ резонансъ. Настрояването на кордитѣ е чрезъ механически регулаторъ. На опашката (дръжката) има опрѣдѣлени точки отъ седефъ за подраздѣление на тоноветѣ Тѣзи мандолини сж въведени въ много косерватории, както и въ частни дружествени употрѣбления.

Цѣни: № 1 мандолина Selva 16·75
№ 2 „ Exelsilor 22·—
№ 3 „ Triomphe 28·—
съ поща 2 лева повече.

Продаватъ се въ ефтиния магазинъ на

Д. ХРИСТОВЪ,

София, ул. „Търговска“ № 3.

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА,

София, ще намѣрите: голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Зола, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ. Толстой, Дикенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата . . (Заедно съ I томъ — 6 л.).	2·80
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България — 2л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формалн. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доц. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко странини по земледѣлието . . .	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ севѣро-источ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пъстъръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопътъ	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевъдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага. 8—3—3 **Отъ книжарницата.**

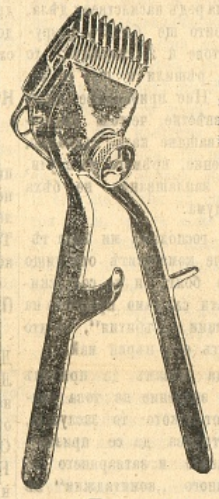

ИКОНОМИЯ!!

За да се не губи врѣмето, да чака, въ берберницата да го бръснатъ и стрижатъ; за да се економисва даваемия разходъ на берберия. Това се постига съ новата изобретена машина за стрижене коса и за бръснене брада.

Тази машина е извънредно здраво изработена. Употрѣблението ѝ е съвършено лѣсно, даже и едно дѣте може да я употрѣбява. За стрижене на косата приспособено е единъ автоматически гребенъ, който се прави за по-високо и по-ниско стрижене. — За бръснене брадата, машината се употрѣбява безъ гребенъ и до толкова ниско бръсне, че едва ли не изважда отъ коренъ брадата.

Това изобретение е за сега благодать за человѣка, защото като служи за всѣкиго като необходима вещь за живота на този, който иска да бжде бръснатъ и остриганъ запазва. най-важнитѣ условия — хигиеничностьта.

Цѣна 10 л. 25 ст., съ пощата 11 л.

Продава се въ *новия и ефтинъ магазинъ на:*

ДИМИТРЪ ХРИСТОВЪ — СОФИЯ.

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА“ и у повечето настоятели се продаватъ слѣднитѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „На майкитѣ — за дъщеритѣ“, (кратки свѣдѣния по женската физиология и хигиена), въ текста съ 17 фигури, стр. 196 Цѣна 1 20 Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойка книга е прѣпоржчена отъ Министерството на Народното Просвѣщение за дѣвойкитѣ отъ дѣвическитѣ гимназии, и прогимназии, прѣминали 12 годишна възрасть.

2) А. Ваккаро. „Еволюция на любовьта“, цѣна 30 ст.

3) Жанъ Дюбуа. „Графиня Монте Кристо“, романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) В. Буренинъ. — „Ребъ“, трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) Викторъ Хюхо. — „За свободата на обучението“, рѣчь, държана въ Французското Законодателно Събрание на 15 Януарий 1850 г. Цѣна 10 ст. 8—14—10

ОКОНЧАТЕЛНАТА разпродажба и ликвидация на бижутерийнитѣ стоки на **Стефанъ Анастасовъ** ще продължава въ ул. „*Леге*“ № 17, срѣщу Петръ С. Пипевъ.

Добъръ случаи за евтини покупки на златни, сребърни, дублирани и пр. разни потрѣби.

Голѣмъ складъ отъ сребърни часовници, ланцове отъ най-добритѣ фабрики. Продава часовници и на едро. Има една здрава голѣма желѣзна каса и пр. пр.

10—2—15

Печатница на Т. Пѣевъ. — София.

Година I. София. Четвъртъкъ, 8 Май 1903 год. Брой 22.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ
За България . . . . . 3 лева.
За странство . . . . . 6 „ зл.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER
MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО,
що се отнася до вѣстника се адресира до
Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приематъ само за 4-та страница; и се плащатъ на редъ, сѣки гарнондъ
За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особни споразумѣния.

ПАДНАЛИТѢ БОРЦИ ПРИ С. ГАБРОВО (ПЕХЧЕВСКО)

Софроний Стояновъ, Борисъ Сугаревъ и Димитръ Милевъ

На 14 и 15 м. м. при с. Габрово (Пехчевско) една възстаническа чета подъ войводството на капитанъ Протогеровъ бѣ дала едно кръвопролитно и паметно по проявенитѣ безстрашие и храбрость сражение.

Макаръ и толкова много да се е писало по това жестоко сражение, което се прѣдставляваше като слѣдствие на „черно прѣдателство“, ние ще се повърнемъ на него, не толкова да разясняваме кой е виновника на даденитѣ толкова скѫпи за насъ жертви въ лицето на загиналитѣ четници Стояновъ, Сугаревъ и Милевъ; но ще мѫчимъ тукъ да защищаваме тоя измѫченъ македонски робъ, надъ когото се изсипва така немилостиво, така незаслужено най-тежкия укоръ — уликата въ прѣдателство

Прѣдъ прѣснитѣ още святи гробове на падналитѣ герои, отъ уважение къмъ тѣхната скѫпа за насъ паметь, ние ще прѣмълчимъ, толкова повече, че тѣ сѫ били непричастни къмъ тия тежки за братаробъ обвинения; тѣхнитѣ чисти души не сѫ мог и да злословятъ по адресъ на оня измѫченъ робъ, за когото тѣ отидоха да мратъ и който никога не би имъ отвърналъ съ такава черна неблагодарность.

Но . . . Ние заговорваме за тоя славенъ, но кървавъ бой, за да възобновимъ възпоминанията за неговитѣ герои; за да въскресимъ паметьта на *тия*, които създадоха това славно име, *Габрово*; за да искажемъ още единъ пѫть нашитѣ почитания, нашитѣ благодарности къмъ борцитѣ, върху коститѣ на които ще изникне свободата на родната земя.

За да се пок онимъ прѣдъ праха на мѫченицитѣ, които загинаха за своитѣ братя-роби.

Това е нашъ отечественъ дългъ.

— —

† Софроний Стояновъ

Софроний Стояновъ, запасенъ поручикъ е родомъ отъ с. Цѣрь (Битолско — Македония).

Като синъ на тая злочеста страна, той се е мѫчилъ всѣкога и всѣкждѣ да ѝ бѫде по езенъ. Още като офицеръ той се е живо интересувалъ отъ нейната сѫдба, жертвувалъ ѝ е спокойствие, врѣме, срѣдства, за да може поне отчасти, макаръ и отъ далече, да умали нейнитѣ страдания.

Убѣденъ, че спасението на неговата родина — Македония — е въ революцията, той се бѣ прѣдалъ на работа въ това направление, и, когато видѣ, че тая му работа не съвпадаше съ положението му като офицеръ, той, въ името на „скръбната“ родина, напустна редоветѣ на войската, зарѣза радоститѣ на живота и се прѣдаде тѣломъ и душевно на „святото“ дѣло. И ние го виждаме ревностенъ, усърденъ дѣецъ въ всички направления; той кръстоса България нѣколко пѫти въ интереса на освободителното дѣло, което бѣ станало за него плъть и кръвь, прѣброди и най-затънтенитѣ кѫтища отъ Черно Море до Рила, за да буди съчувствието на свободнитѣ братя, до дѣто и отъ тая, макаръ и твърдѣ тежка мисия, се видѣ неудовлетворенъ

И за да насити своята жедна за велики дѣла душа, за да даде пъленъ изблъкъ на това, що таеше той въ гърдитѣ си, той се прѣхвърли въ редоветѣ на самитѣ борци, и тамъ, подъ родното небе, той постигна въжделената си мечта: съ оружие въ рѫка да се бори за свободата на бащинската земя. Като такъвъ четникъ и революционеръ, ние го виждахме на нѣколко пѫти по източнитѣ райони на Македония. Неговото горещо желание бѣше да стигне съ своята „вѣрна“ дружина до родното мѣсто и тамъ, кѫдѣто е видѣлъ първи пѫть зората, тамъ да развѣе кървавия байрякъ и юнашки кости да сложи. Но . . . не дочака тоя честитъ часъ! на 15 м. м., при с. Габрово (Пехчево), слѣдъ дву-дневенъ кръвопролитенъ бой, той падна, пронизанъ въ челото отъ вражески куршумъ . . . . .

Софроний Стояновъ, тоя тихъ, добродушенъ, скроменъ, честенъ дѣецъ, оставя между тия, които го познаватъ най добри спомени. Като агитаторъ и дѣецъ по Освободителното Дѣло, той бѣ единъ отъ най-усърднитѣ и безкористни дѣйци. Но, по край тие незамѣними добродѣтели, той е ималъ и най-възвишената, най-святата добродѣтель: той е обичалъ своята родина повече отъ себе си!

При с. Габрово той доказа това.

— —

Неговитѣ другари по участь, **Борисъ Сугаревъ** и **Димитръ Милевъ**, другари по идея, по дѣла и по гробъ, младитѣ и симпатични подпоручици, които не по-малко достойно отъ своя по-старъ наставникъ въ революционното дѣло изпълниха своя дългъ — сѫ тоже мѫкедонци.

Сугаревъ е роденъ въ Марковия градъ — Прилѣпъ и, може би, отъ него е наслѣдилъ несъкрушимата, като стомана твърда воля и невѣроятната дори храбрость, проявени при

това паметно вече с. Габрово.

Най младия, милия за всички, Димитръ Милевъ е роденъ край брѣговетѣ на Охридското езеро — въ историческия прѣстоленъ градъ на нѣкогашната наша Охридска патриаршия. Синъ на твърдѣ интелигентенъ български священикъ, подпоручикъ Милевъ е проявявалъ всѣкога *особени* дарби, които сж били забѣлѣзвани отъ всички. И, благодарение на неговото неуморимо постоянство, тие дарби биха му извоювали най-завидното положение, което може да заеме единъ бълг. офицеръ, ако той не бѣ тургилъ точка на офицерската служба, като мина подъ възстаническото знаме и съ „отборъ" другари се озова по тѫжнитѣ — робскитѣ долини на кървава Македония, за да ѝ принесе въ даръ за безкрайната обичъ, що хранѣше къмъ нея, всичко мило и драго: и положение, и бѫдаще, и дарби . . . дори и живота си, — тоя скѫпъ, многообѣщающъ животъ.

Тие три скѫпи жертви, Софроний Стояновъ, Борисъ Сугаревъ и Димитръ Милевъ, сж една незамѣнима загуба, която прѣтърпѣва Македонския народъ. Съ тѣхната смърть робетѣ задъ Рила изгубватъ прѣдани и самоотвержени дѣйци, за които родината бѣ отредила по-заслужено мѣсто въ редоветѣ на бѫдащата, почти подѣта вече, борба.

Но тѣ и така достойно завършиха своя дѣлъ; тѣ намѣриха славно своя гробъ, прѣдъ който макаръ и сега останалъ безъ кръстъ, ще се стичатъ на поклонение бѫдащитѣ дѣйци, за да черпатъ поука отъ тѣхния примѣръ на самопожертвуване.

Тѣ увеличиха съ ореола на безсмъртието своитѣ имена.

Ние сме длъжни да се поклонимъ! .

Нашитѣ дълбоки почитания прѣдъ паметьта на Пехчевскитѣ герои.

Миръ на тѣхнитѣ страдалчески кости!

В. К.

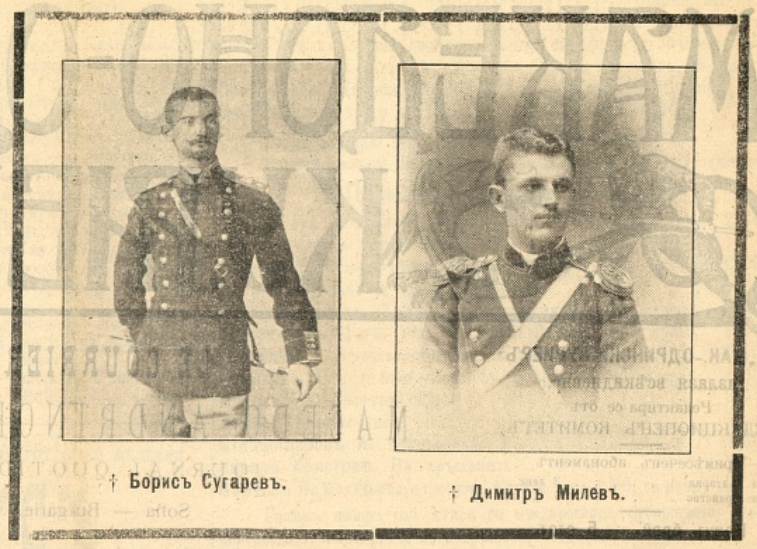

† Борисъ Сугаревъ. † Димитръ Милевъ.

За старото и новото министерства.

Двѣ думи за кабинета на Д-ръ Даневъ. — Македонскиятъ въпросъ — пръчка за социялното развитие на България. — Какво можемъ да искаме отъ едно българско правителство. — Перспективитѣ на новия кабинетъ. — Заключение.

Слѣдъ потаеното неравновѣсие, което продължаваше да обтѣга отношенията между короната и довчерашното българско правителство, нуждно бѣ едно съвършенно нескромно прѣдизвикателство отъ страна на князъ Фердинанда, за да накара Д-ръ Данева да подаде оставката си, която охотно биде приета. Съставътъ на кабинета, който наслѣди Д-ръ Данева, биде оповѣстенъ вече.

Ако е имало въ България правителство, което справедливо да може да се обвини въ пълна политическа несамостоятелность, то бѣ това на прогресивно-либералната партия. Какви послѣдции имà тая политическа несамостоятелность за българското княжество, това, въ случая, е малко интересно за единъ македонски вѣстникъ. Знае се, че опората на Д-ръ Данения кабинетъ бѣ руското влияние въ България. Русия, жадна за възможностьта да се мѣси въ вѫтрѣшнитѣ работи на балканскитѣ дръжави, намѣри въ лицето на Д-ръ Данева човѣка, който имаше смѣлостьта да слѣдва безропотно нейнитѣ диктовки. Много шумниятъ Фирмилияновъ въпросъ, толкова безплоденъ за насѫщнитѣ и жизнени политически интереси на угнетенитѣ християни въ Македония, постави на тѣсно правителството на г. Данева. Прогресивно-либералната партия, за програмата на която бѣ скѫпо „единството на българското племе", се отказа да слѣдва „внушенията на своята съвѣсть"; тя заглуши въ колективната си душа гласа на своя националенъ инстинктъ, иначе казано, тя измѣни на убѣжденията, които изглеждаше да лежатъ въ основитѣ на нейната програма . . . Защо? — За да угоди на Русия. Тя разтури македоно-одринската организация въ България. Защо? — За да не влѣзе въ конфликтъ съ интереситѣ на Русия, които повелително искатъ да бѫде смазано македонското движение въ всичкитѣ му проявления. По смѣняването на Паприкова, тя дойде въ опозиция съ личнитѣ въжделения на българския князъ. За това се искаше куражъ. Никакъвъ съзнателенъ общественъ слой, никаква народна маса не можеше да вдъхне на г. Данева тая смѣлость. Русия, ето силата, ето опората, въ името на която той можà да излѣзе побѣдителъ. Противъ македонскитѣ дѣйци, които попадаха случайно въ прѣдѣлитѣ на княжеството, правителството бѣ обявило кръстоносенъ походъ.

Въ своята прѣкалена ревность да подчини на интереситѣ на Русия всичко, което би могло да падне подъ неговото влияние, то отиде до тамъ, че съ особно циркулярно до своитѣ агенти въ Македония и Одринско се опита да посъвѣтва мѣстното население да мирува, да не въстава . . . Излишно е да обобщаваме нашата мисъль. Читательтъ чувствува, че свързанитѣ отъ Русия ржцѣ на прогресивното правителство бѣха доволно развързани за най флагрантни закононарушения и беззакония.

Касателно македонското движение, правителството на Д-ръ Данева държа едно безразсѫдно поведение. Знае се, че брожението въ Македония не е за България това, което то може да бѫде за Румания напр.

Македонскиятъ въпросъ е, който — подъ булото на нѣкаква историческа задача — обтѣга нервитѣ на българския воененъ бюджетъ. Македонскиятъ въпросъ е, който създава една безподобна несигурность въ отношенията на България къмъ съсѣднитѣ ѝ дръжави. Македонскиятъ въпросъ е, най подиръ, който изтъщава жизненостьта на княжеството; който болезнено отвлича вниманието на българския гражданинъ отъ вѫтрѣшнитѣ реални нужди на страната, и по такъвъ начинъ се изпрѣчва на пѫтя на социалното развитие на България като единъ тежъкъ камъкъ, който спъва това развитие, който задръства всѣкакъвъ общественъ прогресъ. Българскитѣ управници не сж слѣпи къмъ тие обстоятелства. Напротивъ, тѣ съзнателно експлоатиратъ нѣкои отъ тѣхъ. Ако едно българско правителство не може да прави дипломатически капиталъ отъ тие безсъмнѣнни истини, то има друго едно съображение, надъ което то доста успѣшно би могло да упражни своята мощь. Кой не знае, че единъ отъ резултатитѣ на всѣко по-осѣзателно прѣслѣдване на населението въ Македония и Одринско е и този, че то емигрира въ България? Нимà това масово нахлѫтване на македонскитѣ християни въ прѣдѣлитѣ на княжеството не създава тукъ цѣла обществена фермантация? Нимà това не е една чувствителна рàна, която трѣбва да се лѣкува? Ето „опорна точка" на една *самостоятелна* българска дипломация! Правителството на г. Данева, което и до послѣдния си часъ не прѣставаше да се движи въ орбитата на руската политика, прѣнебрѣгваше интереситѣ на княжеството и нѣмаше смѣлостьта да ги защити — гдѣто трѣбва — защото тѣ бѣха въ разрѣзъ, въ противорѣчие съ тие на Русия, съ тие, които даваха тонъ на общата българска политика.

Днесь прѣдъ насъ стои единъ новъ кабинетъ. Не е наша работа да гадаемъ, какво прѣдвѣщава той за обществения животъ на българския гражданинъ. Това е едно правителство, което поема кормилото на управлението съ амбицията „да разчисти тъмнитѣ облаци, които висатъ на общебългарския хоризонтъ". То идва съ горещо повидимому желание да спомогне за окончателното изглаждане на македонския въпросъ. Ще бѫде ли въ сила да понесе на своитѣ плещи една толкова трудна мисия? Ние не можемъ каза. Една война съ Турция *може би* ще излѣзе изгодна за македонската свобода, но по никой начинъ неби била желателна. Подобна турско-българска война, освѣнъ гдѣто ще тласне княжеството въ нѣкакво романтично похождение, но окончателно ще компрометира неговитѣ финансии и ще забави съ десятки години правилното и нормалното му развитие. Необикновенно голѣмата смѣлость е полезна и необходима само въ любовьтъ ... Говори се, че една отъ същественитѣ задачи на новото правителство била: да влѣзе въ по-тѣсни отношения съ Турция — за подобрѣние положението въ Македония. Намъ се вижда малко наивно да се мисли, че Турция ще се съгласи и ще прѣдприеме самà реформирането — каквото и да било то — на вилаетитѣ. Е добрѣ, нали най-елементарната, но същеврѣменно една отъ най-същественитѣ реформи е: подобрѣние и реорганизиране на администрацията? Може ли Турция, при днешната си финансова безизходность, да прѣдприеме такъвъ реформа, въ която трѣбва прѣди всичко да се осигури единъ задоволителенъ помѫнъкъ на административнитѣ чиновници, които сега по необходимость злоупотрѣбляватъ и грабятъ на всѣка крачка?

Въ заключение, ниеще заявимъ, че каквата и да бѫде политиката на новото министерство, отъ това македонското движение и македонския въпросъ не ще взематъ друга посока. Революцията, която ще избухне по една фаталность на психологията на угнетения, не може да разчита на българската *държава*, но ще имà прѣдъ видъ българското, както и други *общества*. Отъ новото министерство ние не искаме никакъвъ подкрѣпа, никаква поддържка. Отъ него се иска да не прѣчи на българското *общество* да даде своята материялна подкрѣпа, да не спѫва туй общество, когато то пожелае да манифестира своитѣ симпатии къмъ нашата кауза. Поставено на самостоятелна нога, то би могло, саръхъ туй, да иска по дипломатически пѫть да се прѣсуши оня изворъ, който мѫти обществената хармония, публичното спокойствие на България. Но ще може ли то да застане на една по-независима политическа почва?

Д. Мих.

МАКЕДОНСКА ПѢСЕНЬ.

Отъ югъ навалятъ облацитѣ мрачни —
Съсъ грѫмъ ги хала свила —
— О, облаци, не идите ли вие
Отъ Македония мила?
Дъждътъ, грѫмътъ отъ тамъ ли вий събрахте?
— За дъждъ — сълзи горчиви
И клѣтви люти, и стѣнания носимъ
В' талазитѣ бурливи.
За нази буйни вѣтъръ е събиралъ
Въздишки отъ Пирина,
Отъ Вардаръ — кървави сълзи, стонове —
Изъ струмската долина . . . .
. . . . . .
И мратъ чадата Македонски клети
В' дълбокитѣ зандани;
И клета Македония пъшка страшно
Подъ кървави тирани . . . .
А помощь нѣма, ни участе братско, —
Та роба нека стѣне!
Славянски миръ зарадъ свети Методя
Днесь плаща съсъ прѣзрѣне! . . . .
Но иде часъ и робътъ самъ ще скѫса
Оковитѣ ръждиви,
И този часъ е близко — иде врѣме
Да падне турчинъ диви! . . . . .

* * *

И облацитѣ бурни тъй гърмѣха,
И пълни с' гнѣвъ, прѣзрѣне,
Литнаха тѣ къмъ Бога, та за роба
Да искатъ отмъщене.

Т. К.

Отъ Македония и Одринско.

Свѣдѣния на Вжтрѣшната Организация.

Турцитѣ повилнѣватъ. — Свирѣпото прѣслѣдване на българитѣ въ Лозенградско.

Сега пристигна куриеръ отъ вжтрѣ, който съобщава, че всичнитѣ села отъ Лозенградско сж обискирани, много хора арестувани, изтезавани. Обискитѣ произвеждани отъ войска и башибозуци. Безчестятъ, грабятъ прѣд очитѣ на турскитѣ офицери. Обискитѣ почватъ и въ самия Лозенградъ. Всичкитѣ погранични села сж прѣпълнени съ еми гранти. Само въ с. Кжзжкъ-Клисе има 300 души. Горитѣ на Лозенградско сж прѣпълнени съ мжже, жени и дѣца. Отъ тактиката на турската власть. се вижда, че искатъ да унищожатъ българския елементъ Всичко това става слѣдъ заминаването на руския агентъ, Макѣевъ, вижда се за гдѣто населението демонстративно е изказало болкитѣ си нему.

Допълнителни свѣдѣния по Лозенградскитѣ прѣслѣдвания.

Допълнителни свѣдения има, че отъ Лозенградъ сж избѣгали много граждани. Всички разправяли, че, за да вземе турската власть такива нечувани грозни мѣрки противъ българщината, трѣбва да е далъ такива инструкции Руския Одрински консулъ Макѣевъ.

Кървавото сражение при с. Луково (Кратовско).

Четата на Поручикъ Сотиръ Атанасовъ. — 14 възстанка срѣщу 2000 души турци.

(Свѣдѣния отъ специаленъ куриеръ).

Специалеатъ куриеръ, пристигналъ тая вечерь отъ кратовско, съобщава слѣднитѣ подробности по сражението, станало на 28 й м. м. при с. Луково, Кратовско, между една чета отъ прокудени синове и редовния аскеръ.

Четата, състояща се отъ 14 души: осмина отъ с. Балванъ, двама отъ с. Пестришино, Щипско и трима граждани Щипяни, а именно: учителитѣ Блаже Пуздерлиевъ, Михаилъ Костовъ и Моне Божковъ, подъ водителството на поручикъ Сотиръ Атанасовъ, се е установила на почивка при с. Луково, идейки отъ село Лесново. Не се минало много врѣме, една же а побързала да прѣдизвѣсти четата, че въ послѣдното село — Лесаово, имало силно наводнение на потери, които въ желанието си да заловятъ комити, прѣобърнали сж селото на ужасъ и треперъ. Нищо здраво не останало. Всички селени били заловени, изтѣзавани и откарани въ Кратово, понеже сж били намѣрени нѣколко пушки, изгадени отъ едно шпионско око. Жената сжщеврѣмено извѣстила четата, че потеритѣ потѣглили къмъ тѣхното село. Войводата Атанасовъ бързо се разпоредилъ да се заемать позициитѣ, що били на единъ часъ далечъ отъ селото. Обаче, още не излѣзли на върха, забѣлѣзали, че били заградени отъ всѣкждѣ. Тъкмо въ това врѣме пристигнали и споменатитѣ потери, които почнали да прѣграждатъ пѫтя на отстжплението на възстанницитѣ. Войводата, слѣдъ малко съвѣщание съ другаря си Панайотъ Бѣйчовъ, разпорежда се да заеме върха „Килия“ на мѣстностьта „Облово“ и тъкмо се настанили добрѣ на позициитѣ, турцитѣ открили огънь още отъ 1,000 разкрача. Обаче възстанницитѣ стоели скрити задъ камънацитѣ и бърже устройвали барикади, тъй като мѣстото имъ било много открито и *негодно* за бой. При все това всрѣдъ ужасния залповъ огънь на аскерлитѣ, които залпове почнали къмъ 9 часа прѣди обѣдъ и се зачестяли къмъ 10 часа, възстанницитѣ прѣзъ това врѣме безъ да гръмнатъ ни една пушка успѣли *добрѣ* да се окопаятъ и слѣдъ първия вистрѣлъ на войводата Атанасовъ боя се захванялъ вече и то все по усилено и по усилено, до дѣто къмъ 2 часа слѣдъ обѣдъ той станалъ вече *ужасенъ*. Но слѣдъ много врѣме възстанницитѣ зачули отвѣрдъ команди и тржбитѣ засвирили за атака. Тъкмо първитѣ редоре се впущатъ напрѣдъ, тѣ били отблъснати отъ дружинитѣ залпове на възстанницитѣ. Можете да си прѣдставите какъвъ ужасъ се е всѣлъ въ редоветѣ на аскерлитѣ слѣдъ изпопаданего на петнадесетѣтѣ лешове, който ужасъ, разбира се, е билъ твърдѣ благоприятенъ за възстанницитѣ. Послѣдвали нѣколко нови опити за нападение, но все съ сжщия резултатъ. Къмъ 4 часа слѣдъ обѣдъ пристигатъ *двѣ дружини* отъ Щипъ, *една рота* отъ кратовско и башибозука отъ с. с. Сгроисовци, Дрѣново и Рудари, всички повече отъ 2,000 души. Върховетѣ почерпѣли отъ феслитѣ, които вѣднаждъ се впустнали съ ужасенъ ревъ и съ единъ неописуемъ бѣсъ къмъ възстанницитѣ. За послѣднитѣ настаналъ най-критическия моментъ, тъй като нито дружинитѣ имъ залпове, нито голѣмото число лешове, които изпокрили рида, отчайвали аскерлитѣ, които, напротивъ, се приближили вече на 20—30 крачки и съ най-голѣмъ бѣсъ, присжщъ само на тѣхния фанатизмъ, се нахвърлили къмъ възстанницитѣ, вѣроятно, съ горещото желание или живи да ги изловятъ, или на ножоветѣ да ги надѣнатъ. Както казахъ, настжпилъ най-критическия моментъ за възстанницитѣ, които по заповѣдьта на войводата си зачестили огънь.

Едноврѣмено съ това послѣдвало избухването на една бомба, хвърлена отъ гражданина Моне. Страшния гръмъ на бомбата и резултата отъ нейното дѣйствие, обърналъ нападающитѣ въ едно позорно бѣгство, като оставили на полесражението около 36-40 трупа. Възстанницитѣ съ вика „ура“ и съ громки пѣсни продължавали юнашки да се държатъ на позициитѣ си. Аскерътъ наново, подканенъ съ бой и псувни отъ своитѣ началници, се хвърлилъ още веднажъ въ атака, обаче, бомбата, която войводата Атанасовъ отправилъ много сполучливо въ турската срѣда, отблъснала нападението и тѣ вече съвършено се отчаели и се задоволили само съ честия си огънь, който все повече и повече се усилвалъ, до като лѣвото крило на възстанницитѣ било обхванато отвредъ и рискувало да загине безвъзвратно. Войводата, като забѣлѣзалъ това, пратилъ Байчева съ още двама Балванции да имъ отиде на помощь и слѣдъ една усилена прѣстрѣлка и изхвърлянето на още една бомба, турцитѣ и отъ този край се отдръпнали напълно разстроени и обезкуражени. Смрѣкнало се вече и къмъ 10 ч. вечерьта огньтъ поутихналъ. Войводата Атанасовъ, слѣдъ малко съвѣщание съ другаря си Байчевъ, разпорежда се да отстжпи четата, която неусѣтно се е измъкнала отъ полесражението, като е оставила аскера въ заблуждението, че възстанницитѣ сж на мѣстата си и сигуръ на утрината ще бждатъ избити или заловени. Обаче на разсъмване се захванялъ единъ ужасенъ огънь между аскера, който билъ надъ възстанницитѣ и они, който заградилъ пѫтя на отстжплението имъ и едвамъ слѣдъ 1—2 часа сж разбрали грѣшката, но вече много касно, тъй като къмъ числото на убититѣ отъ куршумитѣ на възстанницитѣ се прибавили и още десетки трупове, убити отъ собственитѣ имъ куршуми. Отъ возстанницитѣ сж ранени само Панайотъ Байчевъ, гражданинътъ Моне и балванчето Милко, а останалитѣ сж всички живи и здрави. Възстанницитѣ, слѣдъ като успѣли да се измъкнатъ отъ обсадата, спрѣли се на единъ долъ близо до полесражението, за да си прѣвѣржатъ раненитѣ, и тъй като раненитѣ не сж могли да придружаватъ останалитѣ си другари, били сж принудени да останатъ, а Атанасовъ съ 10-тѣ другари се отбѣглилъ и изгубилъ отъ диритѣ на аскера. Раненитѣ сж настанени на безопасно мѣсто, додѣто заздравѣятъ раритѣ имъ.

Забравихъ да отбѣлѣжа, че възстанницитѣ прѣзъ всичкото врѣме сж се държали *най-отлично*: цѣлъ день сж пѣли и се прѣхвърляли отъ мѣсто на мѣсто, споредъ настжпването на обсаждающитѣ. Особено юнашки сж се държали освѣнъ войводата Атанасовъ и другаря му Байчевъ, незамѣнния организаторъ на гр. Щипъ, но и гражданитѣ Моне, Пуздерлиевъ, Костовъ и балванчалитѣ Милко и Дионисий.

Резултатътъ: пълно поражение на турцитѣ, които оставили около 150 леша, въ това число и Зиховския Юзбашия, а отъ възстанницитѣ *ни единъ убитъ*, а само споменатитѣ по-горѣ трима ранени, които въ най-скоро врѣме ще бждатъ съвършено здрави. *Населението е въ възторгъ* отъ юнашкото държане на четата.

Турцитѣ, озвѣрени отъ нанесеното имъ поражение, се върнали въ селото Луково и го окончателно разорили, защото прѣдателя е билъ отъ с. Луково и той е пратилъ аскера при *„страшнитѣ комити“* и съ това е причинилъ толкова жертви на турцитѣ.

„Не биваше ли да ни заседе дѣто нѣма комити, та да не става толкова зиянъ на хора“? казвали турцитѣ, когато изтезавали Луковчани.

Кюстендилъ, 6 V 903 г.

Писмо изъ Солунъ.

(Отъ специалния ни дописникъ)

5 Май 1903 г.

Канлж-Куле и другитѣ затвори. — Раевъ. — Изъ п. Стефановъ и атентатътъ Петръ Богдановъ. — Хлѣбъ и вода. — Интернирани и екстернирани българи. — Американската мисия и нуждающитѣ се българи. — 203-ма души въ Канлж-Куле. — Турцитѣ искатъ война. — Смутове въ Скопие.

Тукъ нѣма нѣкакви нови покушения. При все това, има много работи, за които има защо да се говори.

Между стотинитѣ арестувани въ „Канлж-куле“, бѣше и директорътъ на гимназията, г. Раевъ. Той е прѣмѣстенъ въ заграда въ конака. До вчера бѣше тамъ. Арестувани сж и двама други учители, а така сжщо и Ил. п. Стефановъ, шурей на Петръ Богдановъ — послѣдния, казватъ, билъ хвърлилъ бомбата прѣдъ хотелъ д'Англетеръ. Всички сж затворени по отдѣлно въ тѣсни, влажни, тъмни каши. Другитѣ арестувани сж затворени по много души заедно въ по-широки каши. На всички затворени се дава хлѣбъ и вода отъ властьта. Не е позволено никому да ну се изпраща отъ вънъ храна. Дали властитѣ даватъ поне достатъчно хлѣбъ, това е въпросъ, въ който всѣки може да се съмнѣва.

Запитанъ валията отъ страна на консулитѣ върху интернирането и екстернирането на сѫсѣнъ невинитѣ освободени отъ затвора българи, той на нѣколко пѫти е отговорилъ, че тая мѣрка се прилага само къмъ оние българи, които нѣмали нѣ Солунъ опрѣдѣлено занятие и че неговитѣ заповѣди не се отнасяли и до другитѣ българи, за които, *ако се докаже, че сж невинни*, могатъ да останатъ.

Тукашната американска мисия, въ желанието си да облегчи страждущитѣ българи, е прѣдприела една макаръ и ограничена, но похвална работа. Приятното, което бихъ могълъ да ви съобща по тоя случай е това, че за помощь сж се отзовали да приематъ само около 20 семейства, крайно нуждающи се, па и тѣ се държатъ много достолѣпно, много благородно. *Никой не моли за помощь*, освѣнъ оние, които дѣйствително имать повелителна нужда. Никой отъ тие послѣднитѣ не изглежда да употрѣбява даденото му безъ мѣсто, безразборно,

Днесь за днесь въ „Канлж-Куле“ има 203 ма души българи, арестувани по послѣднитѣ потресни произшествия. Тѣ бѣха много повече, но една часть отъ тѣхъ се размѣстиха въ конака и въ другитѣ затвори, една голѣма часть се интерниираха и екстерниираха, а остатъкътъ — 203-ма души, се пазятъ въ зловѣщата „Кървава кула“ („Канлж-Куле“). Всѣки день се освобождаватъ по нѣколкина души и се откарватъ по родинѣ мѣста.

Между турскитѣ офицери тукъ постоянно се говори за война съ България. Сждѣйки по обстоятелството, че никой турчинъ не си позволява да говори работи, които да не се говорятъ и желаятъ и отъ самото правителство, сжѣло човѣкъ може да каже, че тая мълва иде отъ по-високо мѣсто, отъ централната власть. И споредъ турцитѣ, единственото дѣйствително разрѣшение на мжчнотитѣ, сждадени отъ възстанието на македонцитѣ, се съзира въ една война съ България.

Послѣднитѣ телеграми на консулитѣ, пристигнали тая зарань тукъ, говорятъ за смущения (малки) и въ Скопие.

Единъ приятель на българитѣ.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

ВЪЗСТАНИЕТО ВЪ МАКЕДОНИЯ.

Турцитѣ стрѣснати и... и не желаятъ вече война.

Цариградъ, 6 май. Пристигналитѣ вчера тукъ извѣстия и неконтролируеми слухове отъ България произведоха извѣстно вълнение въ правителственитѣ и дипломатически кржгове. Тѣ се надѣватъ обаче съ увѣреность, че влиянието на виднитѣ членове на разнитѣ партии ще прѣдварди едно по ярко избухване на настроението на народа и ще попрѣчи на евентуални необмислени постжпки. Дѣйствително, че вслѣдствие дѣйствията на комитетитѣ турцитѣ сж ожесточени противъ всички българи, но тѣ никакъ не сж воинствено настроени и само една флагрантна провокация отъ българска страна би накарала Турция да обяви войната.

Атентатъ на Orient—Express.

Отъ Цариградъ съобщаватъ на „Temps“, че на 3 май трима българи се опитали да дерайлиратъ Orient-Express близо до Одринъ, но не сполучили, защото турската кавалерия ги забѣлѣзала и ги подгонила.

МАГАЗИНЪ Д. ХРИСТОВЪ — СОФИЯ.

Улица „Търговска“ № 3.

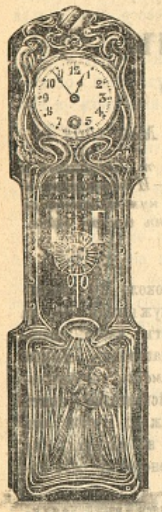

Съвършенно пикантна обработка отъ бронзъ емайлиранъ. Цѣна 6 л. 75 ст., съ поща 7 л. 50 ст.

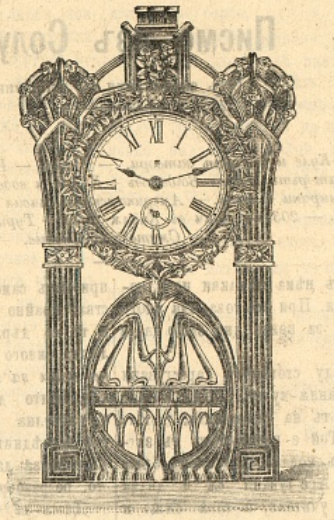

Много красивъ, голѣмъ бронзовъ часовникъ за маса. — Цѣна 8·75, съ поща 9·50.

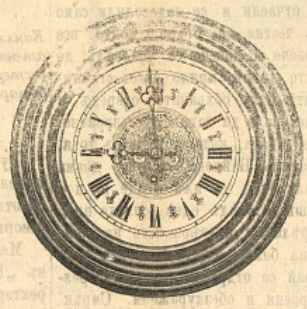

Много красивъ часовникъ за стена въ дървено емайлирана рамка. Цѣна 4·75, съ поща 5·50.

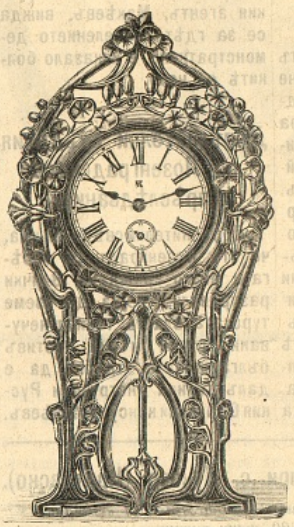

Изящна изработка отъ бѣлъ металъ, посребренъ. Цѣна 8·50, съ поща 9·25.

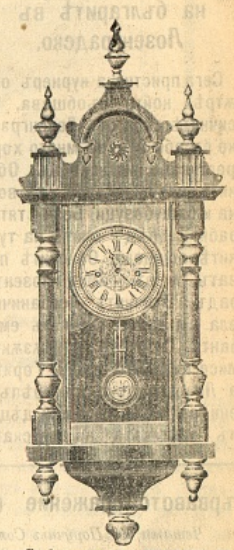

Голѣмъ стененъ часовникъ въ много красива орѣхова рамка; съ машина да се курдисва веднажъ на 15 дни, да бие на всѣки 1/2 и цѣлъ часъ. — Цѣна 16·75, съ поща 18·50

За всѣкой часовникъ се гарантира за точния и правиленъ вървежъ писменно.

БИРАРИЯ „НАДЕЖДА“

До Клиниката на Д-ръ Балсамовъ.

Е най-доброто мѣсто за развлечение както за отдѣлни лица, така и за цѣли семейства. Посѣтителитѣ всѣкога ще намѣратъ хладно прошеково пиво и отборъ други напитки и всѣкакви прѣсни закуски.

Цѣни Най-умѣрени

Вечерно врѣме хубава музика.

Елате и се увѣрите!

Съ почитание:

Панчо Н. Гушевъ.

ПРОТИВЪ ЗЪБОБОЛЪ.

Извѣстявамъ на почитаемата публика, че освѣнъ водата отъ Д-ръ Kothe, която служи противъ зъбоболъ и закрѣпяване на вѣнните, имамъ за продаване въ Бръснарницата ми единственияпѣрь за продупчени зъби, които моментално прѣмахва болѣстьта.

Цѣна на едно шише 1·50 ст.

За провинцията 2 л.

Пари въ пощенски бонъ, или записъ, марки не приемамъ.

Бръснарница **Гица Георгиевъ.**

9—8—30

ЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ

първата книга отъ

„ХАЙДУШКА ПОЛЯНА“

македонска литературна сбирка.

Намира се за продаванъ въ книжарницитѣ: Хр. Олчевъ, Ив. Б. Касжровъ и Т. Ф. Чипевъ - София.

Цѣна 1 левъ. 4—15 - 4

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА,

София, ще намѣрите: голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Зола, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Дикенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата (Заедно съ I томъ — 6 л.).	2·80
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България — 2л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формалн. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доц. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко страници по земледѣлието	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ севѣро-източ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пъстъръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопжтъ	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевъдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага. 8—3—3 **Отъ книжарницата.**

ОКОНЧАТЕЛНАТА

разпродажба и ликвидация на бижутерийнитѣ стоки на **Стефанъ Анастасовъ** ще продължава въ ул. *„Леге“ № 17,* срѣщу Петръ С. Пипевъ.

Добъръ случаи за евтини покупки

на

златни, сребърни, дублирани и пр. разни потрѣби.

Голѣмъ складъ отъ сребърни часовници, ланцове отъ най-добритѣ фабрики. Продава часовници и на едро. Има една здрава голѣма желѣзна каса и пр. пр.

10—2—15

---

3 ВИДА КОНЦЕРТНИ МАНДОЛИНИ.

Познатия Fialo Bonomi е изобретателя на прочутитѣ 3 вида мандолини. Неговитѣ мандолини се различаватъ отъ сжществующитѣ разни мандолини въ това, че сж **по-легки и по-изящно изработени** и съ **по-силенъ и приятенъ резонансъ.** Изработени сж отъ истински Египетски палисандръ и Канадски ябаваръ, което способствува за ясния и силенъ резонансъ. Настрояването на кордитѣ е чрезъ механически регулаторъ. На опашката (дръжката) има опрѣдѣлени точки отъ седефъ за подраздѣление на тоноветѣ Тѣзи мандолини сж въведени въ много косцерватории, както и въ частни дружествени употрѣбления.

Цѣни: № 1 мандолина Selva 16·75
№ 2 „ Exelsilor 22·—
№ 3 „ Triomphe 28·—
съ пощата 2 лева повече.

Продаватъ се въ ефтиния магазинъ на

Д. ХРИСТОВЪ,

София, ул. „Търговска“ № 3.

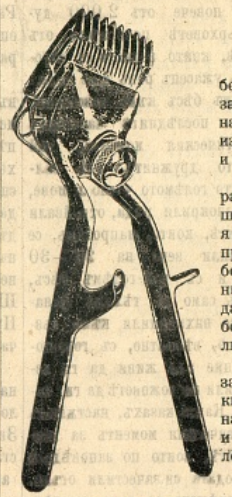

ИКОНОМИЯ!!

За да се не губи врѣмето, да чака, въ берберницата да го бръснатъ и стрижатъ; за да се економисва даваемия разходъ на берберна. Това се постига съ новата изобретена машина за стрижене коса и за бръснене брада.

Тази машина е извънредно здраво изработена. Употрѣблението ѝ е съвършено лѣсно, даже и едно дѣте може да я употрѣбява. За стрижене на косата приспособено е единъ автоматически гребенъ, който се прави за по-високо и по-ниско стрижене. — За бръснене брадата, машината се употрѣбява безъ гребенъ и до толкова ниско бръсне, че едва ли не изважда отъ коренъ брадата.

Това изобретение е за сега благодать за человѣка, защото като служи за всѣкиго като необходима вещь за живота на този, който иска да бжде бръснатъ и остриганъ запазва най-важнитѣ условия — хигиеничностьта.

Цѣна 10 л. 25 ст., съ пощата 11 л.

Продава се въ *новия и* ефтинъ *магазинъ на:*

ДИМИТРЪ ХРИСТОВЪ — СОФИЯ.

Печатница на Т. Пѣевъ. — София.

Година I. София, Сѫбота, 10 Май 1903 год. Брой 23.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ
За България . . . . . 3 лева.
За странство . . . . . 6 „ зл.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER
MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО,
що се отнася до вѣстника се адресира до
Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приематъ само за 4-та страница: и се плащо на редъ, букви гарнондъ
За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особени споразумѣния.

† АНГЕЛЪ Д. ВИНИЧКИ

Между многото скѫпи жертви, които поробеното отечество даде за свободата си, е и покойния **Ангелъ Д. Винички.** Синъ на робската земя, натура буйна, още при започването на революционната дѣйность въ Македония той стана най-ревностенъ, но скроменъ нейнъ членъ. Съ своя мегкъ и благъ характеръ той бѣ спечелилъ симпатиитѣ на християнското население въ цѣлия Кочански край (Винички е родомъ отъ с. Виница). Жестоката Винички афера прокуди тоя отличенъ работникъ въ България, дѣто не прѣстана да работи още по-усилено и въ продължение на цѣли шесть години изпълняваше куриерската служба на вѫтрѣшната организация. Повечето врѣме той прѣкарваше въ вѫтрѣшностьта на Македония, като бродѣше отъ село на село и вѫршеше своята трудна служба съ една неподражаема точность и вѣрность. Не веднъжъ той е бивалъ излаганъ на голѣми опасности, но всѣкога ги е прѣодолявалъ съ една чудна похватность и рѣшителность. Съпровождайки организаторскитѣ чети, често пѫти той е участвувалъ въ кървави сблъсквания съ турски потери, найбѣлѣжититѣ отъ които сѫ при село Вѣтренъ, „Черната Скала“ и пр.

До колко се ползуваше съ обичьта и симпатиитѣ на християнското население, до толкова той бѣ всѣлъ ужасенъ страхъ срѣди турцитѣ. Между послѣднитѣ неговото име се произнасяше съ ужасъ и трепетъ. Защото не веднажъ бѣ далъ доказателства на своята ненависть къмъ народнитѣ потисници.

Прѣзъ м. Октомврий м. г. Ангелъ Винички придружаваше изъ Кочанско четата на С. Ганчевъ. На 25 и 26 сѫщи мѣсецъ четата квартируваше въ с. Драгобраща. Шпионско око издаде нейното мѣстопрѣбивание и силна турска потера обиколи тие народни организатори. Биха се юнашки, повалиха на земята десятки турски трупове, между които и тоя на единъ началникъ. Но опасностьта бѣ неминуема. Турцитѣ стѣгаха четата като съ желѣзенъ обрачъ. Отъ 9 тѣ момчета бѣха уцѣлѣли само 4, между които и покойния Живитѣ продължаваха да даватъ отпоръ на 80-тѣ турски войници, но не за дълго. На мръкване сѫдбата на четата бѣ рѣшена: тя трѣбваше или да се спасява, или да попадне жива въ турски рѫцѣ. Три отъ момчетата сполучи войската да убие, а Винички остана да продължава стрѣлбата. Слѣдъ свършване на патронитѣ си, той грабналъ една строшена кама и се самоубилъ.

* * *

Насъ ни още избиватъ тръпки, когато си спомняме описанието на единъ селянинъ отъ с. Драгобраща за юначната смъртъ на Ангелъ Винички.

„Замлъкнали бѣха вече всѣкакви гърмежи отъ страна на четирмата възстанници. При все това войската не смѣеше да пристѫпи, защото бѣ дала прѣмного жертви. Най-послѣ, съ голѣма прѣдпазливость, когато отъ всички страни тя наближи до позицията на Ангелъ Винички, и мюлязиминъ, и войници останаха поразени. Тѣ намѣриха четири бездушни трупа. До тритѣ отъ тѣхъ имаше по 100-тина гилзи, а до единия — трупа на Ангелъ Винички — имаше единъ грамаденъ купъ гилзи. Това обясняваше много ясно, че тримата отъ възстанницитѣ бѣха умрѣли много по-рано и само единъ — Ангелъ — бѣ се сражавалъ по редъ съ четиритѣ пушки срѣщу цѣла зганъ турци. Ангелъ, за да не даде никакви трофеи въ рѫцѣтѣ на неприятеля, прѣди да се самоубие, счупилъ пушкитѣ, револверитѣ и камитѣ на своитѣ другари и своитѣ, разрѣзалъ имъ дрехитѣ, поясите и цървулитѣ, счупилъ часовницитѣ, пръсналъ паритѣ, които носѣли и си забилъ право въ сърдцето една отъ счупенитѣ ками. Това накара освирѣпѣлитѣ турци да се вкаменятъ отъ страхъ. Мюлязиминътъ заповѣда да дигнатъ труповетѣ и тритѣ отъ тѣхъ да закопаятъ въ единъ общъ гробъ, а Ангеловия — отъ почить къмъ неговото геройство — да закопаятъ отдѣлно . . .

„На другия день натоварихме 13 кола мъртви и ранени турци. И като сравни човѣкъ загубитѣ на турцитѣ съ тие на четата, като прибави и обстоятелството, че никой отъ възстанницитѣ не се даде живъ въ рѫцѣтѣ на неприятеля, а самъ Ангелъ Винички, прѣди да се самоубие, унищожи и всичко онова, което би могло да послужи като трофей, не може да се не гордѣе и да не черпи поука и куражъ отъ доблестната борба и мѫченишката смъртъ на Ангела. Тая борба и тая смъртъ извоюваха и почитьта и на самитѣ турци, на самата войска Въ лицето на своя началникъ — мюлязимина — турскитѣ войници отдадоха заслужена честь на юначния Ангелъ и го погребаха въ отдѣленъ гробъ. За насъ, българитѣ, Ангелъ живѣе и ще живѣе за винаги въ нашитѣ сърдца, и името му, и дѣлата му ще се прѣдаватъ отъ поколѣние на поколѣние“.

* * *

Така геройски завърши своя животъ отличния работникъ на революционната организация — животъ пъленъ съ бури и страдания, но скѫпъ и за дѣлото.

Ангелъ Д. Винички умрѣ на 42-годишна възрасть.

Миръ на праха му!

Борисъ Сарафовъ

водителтъ на четитѣ въ Костурско, какъвто е билъ прѣди 8 години, прѣзъ 1895 г.

ЕДНА ОКОЛИЯ ОТЪ КЪРВИ И УЖАСИИ.

С. Балдово обрано и изгорено. — 47 души убити. — Бѣжанци арестувани и изтезавани. — Български свещеникъ пъденъ отъ аскера. — Арестить въ Неврокопъ. — И владиката арестуванъ. — Гърцки прѣдателства. — Арестить и изтезанията въ с. Търлисъ. — Ужаситѣ въ с. Кара-кьой. — Живи подковани селяни. — Учители съ продупчени бедра. — Арестить и изтезанията въ с. с. Баниченъ, Осиково и Ковачевица. — Рушвети. — 85 души бѣжанци въ Лѫжене. — 150 души бѣжанци въ Пиринъ. — Изкланить при с. Зърново. — Изкланить при „Момина Кула." — Бѣлвалъ кръвъ и скубани мустацить.

С. Балдево. Това село броеше 65 чисто български кѫщи. При ужаситѣ на 15 м. м., които изпита то, загинаха точно 47 души мѫже и една жена. Има убити мѫже и вънъ отъ селото, дѣто били по полска работа, но числото имъ още не се знае точно. Безъ пощада било убивано всѣко мѫжско дѣте, по-голѣмо отъ 12 годишна възрасть. Съ изключение на черквата и 5 кѫщи, всички други кѫщи и плѣвни сѫ изгорѣли. Кѫщитѣ първо сѫ обирани добрѣ и послѣ подпалвани. Абсолютно всичкия добитъкъ на селянитѣ е заграбенъ отъ помацитѣ на околнитѣ села. Дори отъ Чечко били дошли помаци за обиръ. И прѣдставѣте си, че при тѣзи обири и кланета е присѫствувалъ и кѫймакаминътъ отъ Неврокопъ.

Женитѣ и дѣцата отъ Балдево сега сѫ пръснати по околнитѣ села по просия. Никоя жена не смѣе да се завърне въ селото си, което вече не сѫществува. Заловени отпослѣ тукъ-тамѣ по околнитѣ села и града, има арестувани около 20 души начело съ попъ Иванъ отъ Балдево. Напослѣдъкъ попъ Ивана, вързанъ и прѣбитъ и слѣдъ като билъ ѣзденъ отъ турскитѣ войници, закараха въ Сѣръ, а другитѣ арестанти сѫ още въ Неврокопъ.

Слѣдъ тая афера селата въ Неврокопско е започнато по редъ да се обискиратъ и селянитѣ да се изтезаватъ отъ аскера.

Гр. Неврокопъ. 14 души първенци отъ града сѫ арестувани безъ да знаятъ защо и не се знае какво става съ тѣхъ въ затвора, тъй като никого не пропущатъ при тѣхъ да ги види и имъ занесе храна. Гърцитѣ въ Неврокопъ сѫ особено весели слѣдъ арестуването на първенцитѣ отъ града и слѣдъ изгорянето на Балдево. Тѣзи изверги, на чело съ своя първенецъ Хр. Чанковъ, бѣха подали списъкъ на кѫймакама, като кои българи добрѣ и послѣ подпалвани. Абсолютно всичкия добитъкъ на селянитѣ е заграбенъ отъ помацитѣ на околнитѣ села. Дори отъ Чечко били дошли помаци за обиръ. И прѣдставѣте си, че при тѣзи обири и кланета е присѫствувалъ и кѫймакаминътъ отъ Неврокопъ.

Женитѣ и дѣцата отъ Балдево сега сѫ пръснати по околнитѣ села по просия. Никоя жена не смѣе да се завърне въ селото си, което вече не сѫществува. Заловени отпослѣ тукъ-тамѣ по околнитѣ села и града, има арестувани около 20 души начело съ попъ Иванъ отъ Балдево. Напослѣдъкъ попъ Ивана, вързанъ и прѣбитъ и слѣдъ като билъ ѣзденъ отъ турскитѣ войници, закараха въ Сѣръ, а другитѣ арестанти сѫ още въ Неврокопъ.

Слѣдъ тая афера селата въ Неврокопско е започнато по редъ да се обискиратъ и селянитѣ да се изтезаватъ отъ аскера.

Владиката се намира въ домашенъ арестъ. Никой селянинъ не пропущатъ при него, нито го канятъ въ мезлиша. Училището въ града е затворено. Учителитѣ Мълчанковъ и П. Ивановъ (синъ на Балдевския попъ) сѫ избѣгали, а учителитѣ Г Трайчевъ и Балтовъ — интернирани въ родното имъ мѣсто Прилѣпъ. И градскиятъ свещеникъ Д. Пунчевъ е избѣгалъ. Избѣгалитѣ учители и попъ се търсятъ подъ дърво и камъкъ.

С. Търлисъ. Въ това село квартируватъ 150 души аскеръ. 8 души първенци сѫ били силно изтезавани, за да прѣдадатъ нѣкакво си оръжие, и слѣдъ това арестувани въ Неврокопъ. Особено е изтезаванъ първенеца Паскалъ, показанъ като ржководитель на комитета въ селото.

С. Кара-Кйой. По день пладнѣ селото блокирано отъ аскеръ. Повече отъ 40 души изтезавани за оръжие, отъ които 25 души вързани докараха въ Неврокопъ и ги арестуваха. *Мнозина отъ тѣхъ бѣха подковани съ конски плочи и кинци по гола нога и така ги караха по пѫтя.* Нѣкои отъ бой не можеха да ходятъ, та ги бѣха качили на коне и привързали съ въжета за самаря, за да не падатъ отъ коня. На двѣ момчета провалили съ щикове бедрата отъ едната страна на другата.

С. Баниченъ. Блокирано прѣзъ нощьта. Арестувани и изтезавани, както въ Кара-Кйой, 13 души.

С. Осиково. Квартируватъ 25 души аскеръ. Не се знае точно колко души сѫ изтезавани и арестувани. Знае се само, че 8 души сѫ избѣгали и че мюлязиминътъ въ това село, прѣди да бѫде блокирано селото, взѣлъ на селянитѣ 8 лири турски рушветъ, за да ги прѣдпазва ужъ отъ изтезаване.

С. Ковачевица. Квартируватъ 65 души аскеръ. На 4 того прѣзъ нощьта селото било блокирано отъ много аскеръ. Тамъ билъ и кѫймакаминътъ. Два дни прѣди блокирането ковачовскиятъ мюлязимъ постѫпилъ както и осиковския и взѣлъ на селянитѣ 5, л. т. рушветъ.

38 души селяни, заедно съ двамата енорийски свещеници и учителя, избѣгали и пристигнаха въ Лѫджене. Всички други мѫже и мѫжски дѣца, по-голѣми отъ 12 год. възрасть, били събрани въ черквата и не се знае що е направено съ тѣхъ. Знае се само, че едно момче било застрѣляно, като се опитало да избѣга отъ селото.

Има арестувани хора и отъ селата Ючъ-Дорукъ и Дагъ-Чафликъ.

Слѣдъ Ковачевица кѫймакаминътъ се тъкмѣлъ да блокира с. Скребатно. Много хора отъ това село и двамата учители избѣгаха, щомъ като чуха това. Отъ нѣколко дни насамъ само отъ тритѣ погранични села: Осиково, Ковачевица и Скребатно има избѣгали въ Лѫджене 85 души. Очакватъ се още. Бѣжанцитѣ гладуватъ въ Лѫджене. И онѣзи, които сѫ имали у дома си нѣкой и другъ грошъ, не сѫ взѣли нито пара, защото не сѫ имали възможность. Селянитѣ пъкъ отъ по-вътрѣшнитѣ села избѣгватъ и се укриватъ въ Пиринъ, защото границата имъ дохожда далечъ и нѣма кой да ги прѣкарва задъ нея. Прѣдполага се за сега да има само въ Пиринъ повече отъ 150 души бѣжанци.

Между селата Либѣхово и Зърнево, на пѫтя сѫ убити 13 души българи, които се връщали отъ Драмско. Не се знае още отъ кои села сѫ.

Същото е станало и между селото Баниченъ и Кременъ при „Момина Кула". Тамъ сѫ убити на пѫтя повече отъ 15 души.

Забравихъ да кажа по-горѣ, че въ селото Зърнево учительтъ Д. Икономовъ е битъ до тогава, до като почналъ да бълва кръвь. Послѣ съ клещи му изскубали мустацитѣ и го занесли при бинбашията въ с. Старчища. Какво е станало по-нататъкъ съ него, не се знае.

София, 9 Май 1903 год.

Единъ бѣжанецъ.

Писмо отъ Одринъ.

(Специална кореспонденция на в. „М. О. Куриеръ").

По прѣдателството за Ташлѫ Мюселимъ. — Обсаждането на селото отъ 400 войника и единъ топъ. — Избѣгването на населението — Безчестията. — Побоищата въ Татарларе. — Изтезанията въ Провадия — Прѣтискванъ за слабинитѣ съ клѣщи. — Положението въ селата Куруджу-кьой и Паша-кьой. — Обѣсенъ съ главата на долу.

Одринъ, 6 май 1903 г.

Има вече двѣ седмици отъ какъ по всички Одрински села обикаля войска и търси пушки. Започнаха отъ *Ташлѫ-Мюселимъ.* Това село бѣ обсадено отъ 400 войника съ единъ катъръ топу; извергътъ прѣдатель бѣ съобщилъ на Арифъ-Паша, че тамъ се криели 50 комити. На заранья почна побоя. Биятъ и искатъ пушки. Всички Мюселимци, освѣнъ старци и жени, избѣгаха. Щомъ женитѣ останаха сами, войницитѣ почнаха безчестене. Пищи дѣте въ угробата на майка си. Пашата, който води този полкъ, остава въ селото 60 войника и продължава пѫтя си за *Татарларе.* И тамъ побои. Селянинътъ Лазаръ е прѣбитъ и скоро ще умре. Оставя и тамъ 60 души войници и заминава за *Провадия.* Инквизицията не е употрѣбявала подобни срѣдства за изтезание. Като не успѣва съ бича, обрѫща съ клещи и хваща за... слабинитѣ момчето Миховъ. Но като не знае нищо, какво ще каже, нещастното! Обаче стиснато веднажъ за слабинитѣ, то остава на мѣстото си. Слѣдъ като е оставилъ и тамъ войска, сѫщиятъ паша потегля за с. *Куруджу кьой.* Тамъ хващатъ едно момче, именуемо Стоянъ отъ Пашакьой, обѣзватъ го съ главата на долѣ, държатъ го въ това положение, до като почне да повръща кръвь — всичко това правятъ, за да имъ се кажело гдѣ били складирани пушкитѣ. Притъмнѣло е прѣдъ очитѣ на селянитѣ и всички рано или късно ще избѣгатъ въ България. Селата сѫ останали безъ свещеници и учители.

У.

ПОДЛИСТНИКЪ.

Илджъзъ Кьошкъ. (2)

Вико Монтегаца.

Абдулъ Хамидъ отина въ открита кола, придружаванъ всѣкога отъ Османъ паша; тоя послѣдния прилича по-скоро на една слаба сѣнка отъ стария герой-защитникъ на Плѣвенъ. Това е разбира се една прѣдпазителна мѣрка, тъй като Османъ паша се ползува съ голѣмо уважение и обичъ отъ населението, които се туритъ на султановото разположение, като гаранция противъ покушенията, бомбитѣ или какво да е друго..

Когато се спори, когато става дума за прилагането на реформитѣ, прѣдложени отъ Австрия и Русия, не може да се държи сѣтка за послѣдствията между тая срѣда и тие обстоятелства, противъ, които би се прѣклонила и най-силната воля. Обвладанъ отъ страхъ и отъ ужасъ, винаги прѣдразположенъ да подозира всѣкого, Абдулъ Хамидъ полека-лека е съсрѣдоточилъ всичкитѣ власти въ свои рѫцѣ. Тъй че всичкитѣ рѣшения за миръ, или за война въ Македония, при тие душевни условия, могатъ да зависятъ отъ безкрайно много причини, дѫже и отъ едно прѣдпадане, или отъ нѣкоя новина, съобщена му направо, или отъ нѣкаква опасность, отъ която се счита за лично нападнатъ. Ние сме викали, когато се говори за Султана и за разположенитѣ му дворци на Босфорския брѣгъ, да си прѣдставяме веднага онова различие на нравитѣ, което е характеристично у силнитѣ въ мюсюлманския свѣтъ. Но — лично всемено — за това се съгласяватъ и младотурцитѣ и неговитѣ най-свирѣпи противници — че неговитѣ лични прави още никому не даватъ правото да проявяватъ своята умраза къмъ Султана. Тукъ изпъкватъ инстинктитѣ за самосъхранението и страхътъ отъ злото и смъртьта, които изтъкнахме по-горѣ. На младини почналъ веселъ животъ и когато единъ лѣкарь му казва, че ако не започне да живѣе спокойно и далечъ отъ житейския шумъ не ще отиде за дълго, тогава той промѣня всичко и по тоя начинъ е могълъ да достигне до 60 години, въпрѣки ежедневнитѣ страхове и треперения, ужаситѣ и видѣнията, които смущаватъ сѫществуването му. Съ нищо друго не се занимава, освѣнъ съ съхраняването на собствената си личность и отчасти съ вървежа на държавнитѣ дѣла. Всичко това, което той говори и върши, е отблѣскъ на тъй негово постоянно душевно състояние и ние често го виждаме въ единъ и сѫщи день да подписва двѣ врадета напълно противорѣчиви едното съ другото. Почти никакъ не се помни, напримѣръ, една отъ първитѣ му постѫпки още при встѫпването му на прѣстола, именно за даване конституцията заедно съ парламента и министерската отговорность... Нѣколко мѣсеци слѣдъ прогласяването на прословутата конституция започва бавно, но здраво да сѣчетава всичкитѣ власти въ Илдѫза. Прѣзъ неговото царуване смѣняването на везири, на министри едни слѣдъ други, за день за два по каприза на халифа, стана обикновено нѣщо; повикани първенъ съ почести и ласки нѣкои и послѣ поваляни въ нещастието. Постоянната загриженость за срѣдствата, потрѣбни за издѫржата на онзи глутница отъ чиновници, която заобикаля Султана, създаде разпратъ въ Илдѫза. Понеже никой не е увѣренъ за себе си до утрѣ, всѣки се старае да се издигне до извѣстно мѣсто съ каквито и же срѣдства. И тъй става извѣстно, че еди кой си чиновникъ влѣзълъ въ Илдѫза макаръ и на най-уньзителна служба, слѣдъ врѣме да го видятъ милионеръ и мнозина сочатъ на еди кой си паша, на еди кой си бей, който въ кѫсо врѣме е натрупалъ извѣстно щастие; и всичко това си го обясняватъ: „нѣкоя европейска сила изходатайствувала му е отъ Султана подписването на фирманъ за нѣкаква железнична концесия, или прѣдприятие за мостъ, или откупване нѣкакъвъ монополъ, или нѣщо подобно". Било е врѣме, прѣзъ което болното му въображение бѣ измислило създаването на нѣщо подобно, като тайно дружество за пазене личностьта му; въ това дружество бѣ повикалъ всички онѣзи, на които най-много се довѣрявалъ. Това бѣше нѣщо като фармасонство, съ своитѣ символи и съ своитѣ знаци за разпознаване дневната заповѣдь... за затварянето на подозрѣнитѣ въ тайнитѣ зандани. Единъ бѣше писалъ нѣщо по това общество, на което началникъ бѣше самия Султанъ и бѣше развилъ нѣкои частности; той твърди, че тоя затворъ ималъ десеть ключове, отъ които една се повѣрявалъ на знаменития султановъ любимецъ Османъ бей, който въ разстояние на малко години натрупалъ около 30—40 милиони. Мнозина мюсюлмани (не само онѣ които повече или по малко открито проявяватъ, че сѫ привърженици на младо-турското течение) сѫ злѣ настроени противъ онѣ нѣща, които тайно се извършватъ въ крѣпостьта на Илдѫзъ Кйошкъ, подъ сѣнката на халифа. Мнозина мислятъ, че Турция отъ врѣмето на Абдулъ-Хамида е загубила повечето части на европейскитѣ провинции и че дворцовата разточителность е станала причина, щото Отоманското царство сега финансиално се тури подъ надзора на европейскитѣ сили и незадоволствието расте още повече всрѣдъ мюсюлманското население. Но кой би могълъ да стори нѣщо противъ това? Единичкитѣ, който би могълъ да разкъта трона на Абдулъ Хамида е шеихъ-юль исламътъ. Но като си спомнимъ за случилото се съ падналия му братъ Мурада, сегашниятъ Султанъ отъ тая страна е взималъ потрѣбнитѣ прѣдпазителности; днешниятъ шеихъ-юль исламъ е въздигнатъ отъ самия него и той го държи почти като затворникъ близо до себе си. Друго опасность можа да се очаква отъ войската и то само отъ Цариградската, защото отъ другата нѣма какво да се бои даже и да би искала да стори нѣщо, тъй като тя е силно занята съ своята зла участь. А пъкъ Цариградската войска, състояща се отъ 10—12.000 души, натоварена само съ грѫмта за личното застрахуване на Султановото сѫществуване, е единчката, която се плаща редовно и по нѣкога дори получава по нѣщо извънредно отъ Султана. Лѧчната власть на Абдулъ Хамида сега повече отъ всѣкога е напълно абсолютна; като почнемъ отъ великитѣ везири, които смѣнява често и безцеремонно и свършимъ до главнитѣ държавни сановници, ние виждаме, че тѣ нѣматъ никаква почти власть. Министерскитѣ съвѣти (за които понѣкога се пише въстанницитѣ, или се съобщава отъ официознитѣ агенции) нѣматъ никаква важность. Ако султанътъ свиква своитѣ съвѣтници, то е само за лице, да покаже на чужденцитѣ, че и въ турско има редъ; но разбира се, въ тие тъй нарѣчени съвѣти никой не смѣе да заговори, или да отиде противъ волята на Султана. Много по силни отъ самитѣ министри и везири сѫ: неговиятъ прѣвъ секретарь и дворцовитѣ чиновници, отъ които зависи цѣлиятъ Илдѫзъ Кйошкъ, кѫдѣто полека-лека се е образувало едно учреждение, отъ което зависи всичко въ Турция, тъй че всичкитѣ областни управители и чиновници, дори европейскитѣ посланници, пращатъ своитѣ рапорти и ноти направо въ Илдѫзъ Кйошкъ.

Абдулъ Хамидъ иска да върши всичко самъ и често прѣкарва по цѣли дни и по цѣли нощи надъ купъ книжа, официални и неофициални, които прѣглежда и дава нуждитѣ бѣлѣжки за изпълнението по тѣхъ. Абдулъ Хамидъ е най великия бюрократъ на вѣка.... Въпрѣки тая негова мания да върши всичко, лично да вижда всичко, не му е възможно, разбира се, да насмогне за всѣко нѣщо. За това дѫжатъ надъ масата на едного отъ секретаритѣ му купъ забравени книжа, които не се попиватъ до като не се даде нѣкой *бакшишъ*

Отъ Македония и Одринско.

Свѣдѣния на Вѫтрѣшната Организация.

Положението въ Скопския вилаетъ.

Докарването на Кожухарова въ Скопие. — Арестуването на Дойчинова въ Тетово. — За гостиварския калуѥръ Аверкий. — Епилогътъ на сражението при Черни-връхъ. — 26 селени въ зандана. — Изтезанията въ Щипско. — Ареститѣ въ Кочанско. — Докарването на 50 души отъ радовишскитѣ села въ Скопие. — Заловянето на 20 мартинки и единъ товаръ патрони. — Одушването на Маз нова въ Солунския затворъ. — Арестувани учители въ Струмица.

Скопие, 6/V 903 г.

Може да се каже, че цѣлия вилаетъ е театръ на безбройни арести, небивали мѫки и изтезания, грабежи, насилия и произволи.

Учителтъ Кожухаровъ, който биде освободенъ отъ Леринския затворъ, е изпратенъ тукъ, за да види и тукашния. — Въ Тетово е билъ арестуванъ другъ учитель Дойчиновъ. — На 2-й Май вечерьта докарали отъ Гостиварь въ Тетово възрзанъ калугера Аверкий и го хвърлили въ затвора.— По случай паметното за турцитѣ сражение при Черния връхъ, заловени сѫ 26 души селени отъ околнитѣ села и слѣдъ ужасни изтезания и бой, тикнати въ зандана. По поводъ на сѫщото сражение и поради едно гнусно прѣдателство, бити сѫ до смъртъ и 19 души селяни отъ щипскитѣ села. Именуемия Яне Илйовъ отъ с. Трооло (Щипско) умрѣлъ отъ нечуванъ бой. Болнитѣ и готови да умратъ пакъ отъ бой сѫ мнозина.—Тукъ сѫ докарани и арестувани и други 9 души селяни отъ Кочанско, безъ, разбира се, да имъ е нѣщо заловено. — Покъртителна бѣ гледката, която прѣдставляваше завчера, на 3 й Май, една дълга редица отъ 50 души селяни изъ Радовишкитѣ села, повечето старци, вързани съ тежки вериги за врата и ржцѣтѣ и почти всички прѣмалѣли отъ бой. Всичкитѣ сѫ натикани въ стария градски затворъ. Прѣди тѣхъ бѣха докарали друга една редица (не научихъ колко души) и отъ Злѣтово. — Въ вера докараха отъ Пуста-Брѣзица 8 души селени и заедно съ тѣхъ 20 тетовски мартинки и единъ товаръ патрони. Не се знае чии сѫ тѣзи мартини и патрони, но повече отъ вѣроятно е, че ще бѫдатъ приписани на заловенитѣ селяни и тогава . . . тѣ нека му мислятъ! — Тѣзи дни се носи изъ града слухъ, че търговецътъ Мазневъ е билъ одушенъ въ Солунския затворъ, а за Самарджиевия синъ казватъ, че полудѣлъ въ затвора. — Отъ Струмица двама учители закараха вързани въ Велесъ. — Турцитѣ въ града ни прѣстанаха да посѣщаватъ джамиитѣ. — Послѣднитѣ дни редовно се изнасятъ изъ затворитѣ градски по единъ мъртъвъ трупъ на день. —Безредно пиша писмото, защото всичко тукъ е въ безредие. Ще успѣя ли да пиша и второ писмо, не зная.

X.

Мѫже изгорени живи, дѣца и жени — пронизвани на щикове и хвърляни въ огъня, моми и невѣсти — изнасилвани . . .

„Не е за казване онова, което се извърши въ с. Баница. Трѣпки ме побиватъ, като си спомня само. Срѣдъ подпаленото село, дѣцата и женитѣ, ужасени отъ пожара на цѣлото село, тичатъ да се спасятъ. Аскеритѣ ги застигна, набожда ги на щикове и ги хвърля въ пламъцитѣ.... Онѥ отъ мѫжетѣ, които не сѫ изклани, изгорѣха живи. Моми и невѣсти, заловени отъ аскера, слѣдъ пожара и грабежа, бѣха изнасилвани по редъ отъ войската . . . . А тя се водѣше отъ единъ български офицеръ — избѣгалия отъ България подпоручикъ Тефиковъ“ . .

Това сѫ извлечения отъ едно описание на сражението при с. Баница.

Ужаситѣ въ Неврокопско.

Пристигнали бѣжанци отъ Неврокопско ни разправятъ небивали жестокости, вършени отъ турския аскеръ и башибозука надъ беззащитнитѣ българи. Нѣма село безъ обиски, нѣма кѫща безъ изтезавани. На всички по сѫбудени хора сѫ били пронизвани бедрата съ щикове, а на мнозина — краката подковани съ конски подкови, за да казватъ гдѣ има скрито оружие.

Днесь даваме мѣсто на описанието на тие ужасии отъ единъ интелигентенъ бѣжанецъ.

Българ. Телегр. Агенция.

Цариградъ, 6 май. Мѣродавни турски кръгове обявяватъ формално, че извѣстията за тревожнитѣ новини, какво отъ турска страни били изказвани заканвания да се даде и на българското население сѫщия урокъ, както прѣди години на арменитѣ, което би се удобрило и отъ Султана, сѫ невѣрни; до сега никой не е изказалъ такова желание и съ нѣщо не е било дадено поводъ да се мисли, че турцитѣ имать такова намѣрение.

Цариградъ, с. д. Портата опровергава извѣстието, че българския Неврокопски владика билъ арестуванъ.

Цариградъ, с. д. Изявленията на „Фременблатъ“ и на Руската Телеграфна Агенция по министерската криза въ България, а особенно заявлението на „Фременблатъ“, че двѣтѣ сили, като се придържатъ въ своето съглашение, желаятъ миръ и сѫ рѣшени по никой начинъ да не интервенираръ, направи тукъ много добро впечатление.

Цариградъ, с. д. Съобщението на „Танъ“, че Сѣрския санджакъ билъ възстаналъ и че Кавала била обсадена отъ възстанницитѣ, е невѣрно. Напротивъ, върлуването на четитѣ, както и на всѣкждѣ, така и въ Сѣресъ значително е ограничено. При послѣдното сблъскване съ една чета на 2 т. м. въ Битолския вилаетъ, флоринска околия, въ селото Зеленикъ е убитъ пъдарина Сюлеманъ, а отъ турцидѣ, които сѫ отивали на пазаря, има единъ убитъ и двама ранени. Изпратената жандармерия води продължителенъ бой съ четата, която изгуби седетъ души убити. Отъ жандаритѣ има само единъ убитъ. При убититѣ четници сѫ намѣрени пушки система „Гра“, а въ ѐдна близка кѫща патрони и комитаджийски униформи. Майоръ Абдулъ Кадеръ и инспектора на правосѫдието Паскалъ сѫ изпратени да разслѣдватъ случката.

Цариградъ, с. д. Извѣстията за арестуванията на българи тукъ сѫ прѣувеличени. Арестувани сѫ петь български подданника, отъ които трима сѫ пуснати пакъ на свобода, единъ е прѣданъ на сѫда и двама се още разслѣдватъ. Подозрителни българи-македонци се интернираха въ мѣстожителството имъ, а около четиредесетя души се разслѣдватъ още. Портата и дипломатическитѣ кръгове получиха успокоителни извѣстия отъ България; опасенията отъ едно избуване на настроеното на народа противъ княза сѫ прѣувеличени и се отдаватъ на разпръснатитѣ тайни манифести. чието значение е било прѣувеличено. Народа и ржководящитѣ елементи не сѫ никакъ воинствено настроение. Съобщението за миняване на около една дузина запасни офицери и студенти за Македония не е нѣкое опасно явление.

Изгледъ на гр. Солучъ. — Часть отъ Моло № 6.

Гръцка ехидность и подлость.

Цариградъ, с. д. В. „Икдамъ“ съобщава, че нѣколко гръцки офицери се обирали къмъ турското посолство въ Атина отъ името на повече отъ хилядо души, между които имало и сто и петдесетъ офицери, съ молба да имъ се разрѣши да постжпятъ на турска военна служба, за да прѣслѣдватъ българскитѣ възстанници Посолството отговорило, че прѣслѣдването на четитѣ се върши отъ войскитѣ и жандармерията и че на скоро щѣло да се тури край на върлуването на четитѣ. Сѫщиятъ вѣстникъ съобщава още, че при банкета на Атинския университетъ, по случай именния день на Краля, музиката свирила „Хамидие маршъ“, който присѫствующитѣ излушали прави, слѣдъ което пили наздравица за Султана и викали „ да живѣе“. Една депутация е поднесла слѣдъ това въ турското посолство своитѣ благопожелания за дългоденствието на Султана. Султанътъ, трогнатъ отъ този изблъкъ на чувства, заповѣдалъ да прѣдадатъ на офицерятѣ и студентитѣ неговото задоволство и благодарность.

ХРОНИКА.

Една хубава и навръмѣнна инициатива.

Потресени отъ ужаситѣ, които се извършватъ надъ беззащитното Македоно-Одринско население и които сѫ хвърлили хиляди вдовици и сираци на пѫтя, голи и гладни, Македоно Одринското Благодѣтелно Мѫжско Доужество и Женското Софийско Благотворително Дружество „Екатерина Авкс. Симидчиева“ сѫ поканили Г-жа и Г-нъ Канели, Г-жа Бончева и Г-да студентитѣ да повторятъ на 10-й т. м въ салона на Славянска Бесѣда драмата „Двамата Желѣзари“.

Подканваме Софийската публика да посѣти прѣдставлението, като покаже, че съчувствува на страданията на своитѣ братия и сестри и всячески се стрѣми да смегчи тие имъ страдания.

За тая хубава и навръмѣнна инициатива ние поздравляваме настоятелството на Дружество „Екатерина Авксентиева Симидчиева“ въ лицето на неговата неуморима прѣдсѣдателка, Г-жа Гюзелева. Желателно е да се почне събирането и на помощи между софийскитѣ граждани и граждани. Трѣбва ли още чакане, и мѫдруване?

Българ. дипл. агентъ при великия везиръ.

Споредъ една телеграма на Б. Т. Агенция, вчера е билъ приетъ отъ великия везиръ цариградския български дипломатически агентъ. Въ телеграмата не се даватъ никакви допълнителни свѣдѣния по тая срѣща на везира и агента.

Изъ Европейския печать.

Арестуването на Марко.

Солунската полиция арестувала въ една кѫща въ махала Парагула Марко Стоянъ Бано отъ Охридъ, наемателътъ на касапското дюкянче, отдѣто бѣше изкопанъ лагѫма за банката. Споредъ „N. Fr. Presse“, той направилъ пълно признание и полицията имала цѣлия планъ въ ржцѣтѣ си. Още когато го извадили прѣдъ градоначалника, Махзалъ бей, той извикалъ: „Цѣлата истина ще ви кажа“.

Арестуванъ билъ и управителътъ Христо.

Умилостивителна мисия въ Петербургъ.

„Berl. Tagblat“ съобщава отъ Цариградъ, че въ Петербургъ се изпраща особна умилостивителна мисия поради смъртьта на Щербина, начело на която стои Бурханединъ Ефенди, наймалкиятъ синъ на султана. До сега нито единъ турски принцъ не е билъ изпращанъ като мисия въ странство.

За струмишкия митрополитъ.

Споредъ една телеграма отъ Цариградъ до „Найе Фрайе Прессе“, българскиятъ митрополитъ въ Струмица е билъ арестуванъ въ жилището му, слѣдъ като било съобщено нему и на екзарха, че той не щѣлъ вече да се признава за напрѣдъ отъ властитѣ за митрополитъ и слѣдъ като му е било заповѣдано отъ каймакамина да напустне Струмица. Въпросиятъ митрополитъ отговорилъ на каймакамина, че той не можалъ да се съобрази съ желанието на властьта, прѣди да получи за това заповѣдь отъ своето духовно началство — екзархията. Освѣнъ съ слугата му, съ никой другъ не му било позволено да се сношава. Екзархътъ е поискалъ интервенцията на русския посланникъ Зиновиевъ по тоя въпросъ.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

Наказанъ на смъртъ.

Марко Стояновъ, охридчанинъ, който бѣ далъ дюкяна си за да се подкопае мината до Отоманската Банка, е осѫденъ на смъртъ.

По Битолскитѣ кланета.

Рускитѣ вѣстници настояватъ прѣдъ правителството за да обнародва доклада на руския консулъ по битолскитѣ кланета. Въ Русия вѣрватъ, че въ Битоля кланетата надъ българитѣ да сѫ били много ужасни.

на тоя секретаръ, за да имъ турне каква да е резолюция. По тоя начинъ тие секретари ставатъ по-силни и по влиятелни и отъ самитѣ министри. Въ едно прѣдидущо писмо, относително реформитѣ, бѣхъ се изказалъ и по други още съображения, че е невъзможно щото тѣ да се приложатъ, защото сѫществува единъ финансовъ въпросъ, който не позволява това. Не могатъ се приложи реформи, казвахъ, съ чиновници, на които не се плаща. Сега добавямъ, че има още една друга по непрѣодолима мѫчнотия, която произхожда отъ Императорския дворецъ, тъй както е той съставенъ, слѣдъ като сѫ се съсрѣдоточили всичкитѣ власти въ него, и послѣ отъ самото душевно състояние на Султана. Вънъ отъ срѣдствата за да се плащатъ чиновницитѣ по прилагане реформитѣ, необходимо е и едно правителство, което да разполага съ заповѣдитѣ и съ изпълнението имъ. Отъ нѣколко врѣме въ Турция истинско правителство почти не сѫществува. Всичко зависи отъ Султановитѣ любимци, които имать за цѣль личното си забогатяване и грижата за душевното състояне на единъ боленъ човѣкъ, който живѣе постоянно посрѣдъ страхове. И азъ се питамъ, каква игра си играятъ Силитѣ, като знаятъ напълно за това и като се прѣструватъ че вѣрватъ въ възможностьта, какво съ реформи ще може да се възобнови пакъ онова, що е останало още отъ Турция въ Европа?

Настроението въ Русия.

Телеграфиратъ отъ Петербургъ на в. „Secolo“: Въпрѣки съобщенията на рускитѣ вѣстници отъ нѣколко дни, че положението въ Македония се е подобрило, тукъ никой не вѣрва въ туй подобрение и се безпокоятъ отъ бѫдащето, което грози съ нови усложнения и опасения.

За настоятелитѣ и абонатитѣ на сп. „Библиотика“.

Прѣзъ миналия, па и въ началото на тоя мѣсецъ, не сѫ били изпълнени свѣстно и на врѣме нито една отъ поржчкитѣ на настоятелитѣ и абонатитѣ на сп. „Библиотека“ Причинитѣ на тая непростителна небрѣжность лежатъ въ обстоятелството, че азъ се нагърбихъ съ всичката работа по уреждането на в. „Мак. Одр. Куриеръ“. Едничкото обстоятелство, което би могло да ме извини прѣдъ настоятелитѣ и абонатитѣ, е това, че поискахъ да помогна на организацията въ ущърбъ на своитѣ интереси.

Моля. да бѫда извиненъ.

София, 9 Май 1903 год.

П. ГЕННАДИЕВЪ.

Нови абонати на в. „М О. Куриеръ“ се записватъ само въ прѣдплата. Всички поржчки, непридружени съ съотвѣтния абонаментъ, оставатъ неизпълнени.

Администрацията.

„БИБЛИОТЕКА“

списание за литература, популярна наука и обществени знания.

Излиза въ началото на всѣки мѣсецъ въ обемъ срѣдно 12 печатни коли (192 страници) и струва:

Въ Княжеството: 1) За ученици, студенти, юнкери и войници – 10 л годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие; 2) за всички останали 12 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие по три лева, или пъкъ при получването на всѣка книга по единъ левъ на мѣсецъ.

Въ странство—три бѣли меджидии или 15 л златни годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие.

Всѣки може да се абонира и само на едно или нѣколко отъ съчиненията, които влизатъ въ сп. „*Библиотека*“ Абонираритѣ се по тоя начинъ ще плащатъ по десеть стотинки на всѣка печатна кола (16 страници).

„*Библиотека*“ е най-евтиното списание въ Княжеството, защото дрва на обонатитѣ си годишно 144 печ. коли за 10 и 12 л.;

„*Библиотека*“ ще бѫде най-цѣнното списание, защото ще даде на българския читатель 16 съчинения на най прочути автори само за 10 и 12 лева;

„*Библиотека*“ може да се получава отъ всѣкиго, защото абонаментната стойность се плаща по левъ на мѣсецъ срѣщу 12 печатни коли (192 страници) полезно четиво и още по-полезни знания;

„*Библиотека*“ ще удовлетвори всѣкиго, защото всѣки мож да се абонира само на онѣ съчинения, които му се правятъ, срѣщу 10 ст. за печатна кола (16 страници).

Желающитѣ да се абонираръ на списанието „*Библиотека*“ и на отдѣлнитѣ съчинения, които влизатъ въ него, трѣбва да се отнесатъ до специалнитѣ ни настоятели въ околийскитѣ и окржжни градове, или пъкъ направо до стопанина.

Всѣки може да се абонира и при пощенскитѣ писалища.

Книга I-ва се препечатва.

На никой отъ настоятелитѣ ни не се прави отстѫпка по-голѣма отъ 20 о/о.

Стопанинъ: **П. Геннадиевъ.**

5—12—10 *София, ул. „Раковски“ № 78.*

НОВО за софиянци и провинциалисти НОВО

САМО СРѢЩУ 1 Л. 50 СТ

ще получите новия

АЛБОМЪ НА СТОЛИЦА СОФИЯ

Съ 18 фонографически снимки, голѣмъ форматъ, красиво подвързанъ.

СКЛАДЪ на илюстровани пощенски карти.

Книжарница „МАКЕДОНИЯ“ — София.

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА, София, ще намѣрите: голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Зола, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Дикенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата . . (Заедно съ I томъ — 6 л.).	2·80
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България — 2л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формали. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доц. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко страници по земледѣлието . . .	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ севѣро-източ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пъстъръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопѫтъ	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣ ъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевдѣтвото, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага. 8—3—3 **Отъ книжарницата.**

МАГАЗИНЪ Д. ХРИСТОВЪ—СОФИЯ.

Улица „Търговска“ № 3.

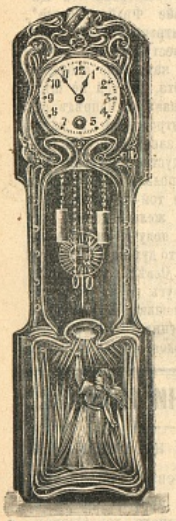

Съвършенно пикантна обработка отъ бронзъ емайлиранъ. Цѣна 6 л. 75 ст., съ поща 7 л. 50 ст.

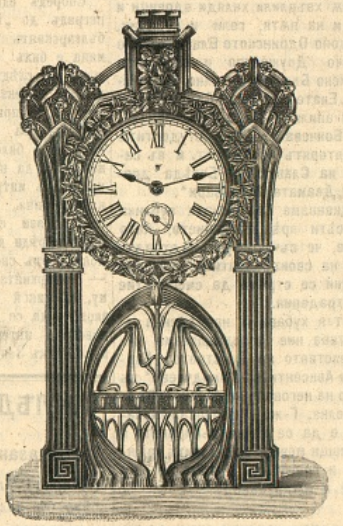

Много красивъ, голѣмъ бронзовъ часовникъ за маса — Цѣна 8·75, съ поща 9 50.

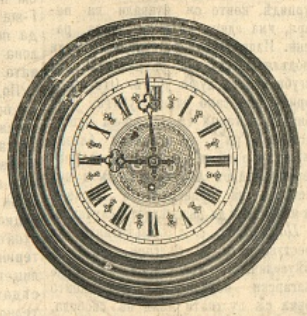

Много красивъ часовникъ за стена въ дървено емайлирана рамка. Цѣна 4·75, съ поща 5·50.

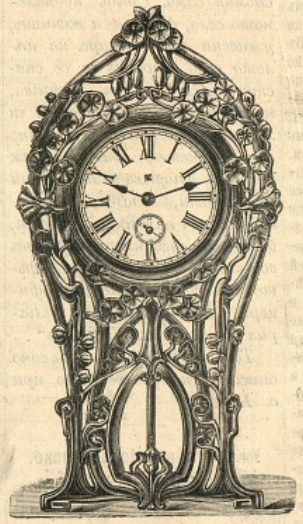

Изящна изработка отъ бѣлъ металъ, посребренъ. Цѣна 5·75, съ поща 6·50.

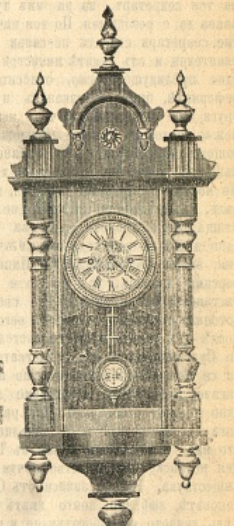

Голѣмъ стененъ часовникъ въ много красива орѣхова рамка; съ машина да се курдиса веднажъ на 15 дни, да бие на всѣки 1/2 и цѣлъ часъ. — Цѣна 16·75, съ поща 18·50

За всѣкой часовникъ се гарантира за точния и правиленъ вървежъ писменно.

* Печатница на Т. Пѣевъ. — София.

Година I. София, Недѣля, 11 Май 1903 год. Брой 24.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“
излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ
РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ
За България . . . . . 3 лева.
За странство . . . . . 6 „ зл.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER
MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО,
що се отнася до вѣстника се адресира до
Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приемать само за 4-та страница: и се плаща на редъ, букви гарнондъ
За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особни споразумѣния.

† ДАНЧО Т. ДЖАНГАЛОЗОВЪ

Данчо Т. Джангалозовъ е синъ на бѣдни и прости родители. Роденъ е въ гр. Кукушъ. Свършилъ и недовършилъ мѣстното българско училище, отива въ Солунъ, за да търси прѣхраната си. Тукъ го сварва зараждането на революционното дѣло. Той става простъ работникъ, редникъ на току-що сформиралата се тамъ революционна организация. Кръчмарь по занятие и почти вече съ завидно положение, той, веднажъ посветенъ въ дѣлото, прѣдаде му се съ всичкия жаръ на своята душа. Не го стрѣска нищо, освѣнъ успѣхътъ на дѣлото, не се спира прѣдъ никакви лишения и опасности, само за да бѫде полезенъ на родината си. Заподозрѣнъ въ убийството на шпионина Цицо въ Гев елий, той бива заловенъ и хвърленъ въ Солунския затворъ Еди-Куле, кѫдѣто прѣстоява цѣла година. Слѣдъ дълги старания и подкупи, най послѣ бива освободенъ, обаче многолюдниятъ и пъленъ съ развлечения Солунъ става вече крайно тѣсенъ за него, за неговитѣ стремежи. Настѫпилитѣ нови условия откриха и нови простори за дѣйствие, наложиха нови нужди и длъжности. Първиятъ революционенъ периодъ бѣ изминалъ вече; настѫпваше вториятъ — четнишкиятъ. Данчо, вѣренъ на своя дългъ и на своя характеръ — за никакви услуги на дѣлото да не търси никакви възможни отличия — остава и прѣзъ този буренъ периодъ единъ отъ тихитѣ и безшумни дѣйци. Още съ самото си освобождение отъ затвора, той влиза като простъ четникъ въ Кукушката чета, подъ водителството на смѣлия и непобѣдимъ Черноп ѣевъ. Съ казаната чета той прѣбродва цѣло Кукушко, вѣстява се въ Дойранско, Поройско, прѣминава много други райони и се установява въ Дкумайско, кѫдѣто четата е имала сражение съ турвкитѣ потери при с. Желѣзница. За показаната му храбрость и прѣзрѣние прѣдъ смъртьта въ това сражение нека по-добрѣ говори самата му смъртъ.

† Данчо Т. Джангалозовъ

* * *

Данчо Джангалозовъ падна въ сражението на нѣколкото чети при върха „Готенъ“, на които Черноп ѣевъ и Левтеровъ съ четитѣ си бѣха отишли на помощь. Слѣдъ дълго сражаване, и четата на Черноп ѣева е била по едно врѣме заобиколена и сѣкашъ пристегната въ желѣзенъ обрѫчъ отъ турския аскеръ и башибозука. Градъ отъ куршуми се сипѣли отъ всѣкждѣ, а и сами възстанницитѣ сѫ бълвали убийственъ огънь противъ нападателитѣ. Вѣрѣдъ гърмежа на куршумитѣ, вѣрѣдъ отчаянитѣ викове на раняванитѣ и убиванитѣ, вѣрѣдъ оние ядни ругания и закания и отъ двѣтѣ страни, посрѣдъ вълма отъ пушекъ, по едно врѣме Дане се вижда самъ, далечъ отъ своитѣ за мигъ разколебани другари, заобиколенъ отъ нѣколцина турци. Тѣ поискали да го уловятъ живъ. Поканили го да се прѣдаде, заплашили го съ най-голѣми мѫки, съ най-лоша смърть, ала доблестниятъ възстанникъ, стариятъ и опитенъ комита, вѣрниятъ на дълга си четникъ, въ своето негодуване, напада съ ножъ противницитѣ си и . . . . единъ куршумъ въ тоя мигъ пронизва юначнитѣ му гѫрди. Неприятелскиятъ щикъ довършилъ онова, което куршумътъ само започналъ . . .

* * *

Данчо Т. Джангалозовъ е единъ отъ хилядитѣ, които чезнатъ безслѣдно въ дългата вѣрволица свети мѫченици. А между това всѣки отъ тие хиляди има по нѣщо *свое*, нѣщо, което оставя по-слаба или по-рѣзка слѣда слѣдъ себе си. Обичанъ отъ другаритѣ си въ разнитѣ чети, Джангалозовъ оставя слѣдъ себе си единъ гробъ безъ кръстъ, едни кости безъ сълзи, прѣдъ които ние колѣничимъ.

Д. Д.

Гърцитѣ и македонската кауза.

Поведението на свободнитѣ гърци къмъ македонското движение. — 1000 души гърци прѣдлагатъ услугитѣ си на Султана за борба противъ македонскитѣ въстанници. — Международната основа на македонската революционна организация — Черковната разпра и националния антагонизмъ между българи и гърци.—Робъ или робство!

„В. „Икдамъ“ съобщава, че нѣколко гръцки офицери се обърнали къмъ турското посолство въ Атинѣ отъ името на повече отъ хиляда души, между които имало и сто и петдесетъ офицери, съ молба да имъ се разрѣши да постжпятъ на турска военна служба, за да прѣслѣдватъ българскитѣ въстанници . . .“.

Прѣдъ насъ лежи единъ паметенъ документъ. Депешата, която биде протелеграфирана до Българската Телеграфна Агенция, която фигурира като ѝóто на тая статия, не крие въ себе си една обикновена и банална *новина*. Съвсѣмъ не. Прѣдъ насъ се носи грозната сѣнка на едно *сѣбитие*, призрака на единъ общественъ феноменъ, който живо засѣга нашата, македонската кауза. Далечъ отъ да бѫде едно случайно сѣбитие, рожба на минутна екзалтация, тъзи депеша ни говори за нѣщо „масово“ и *систематическо*, което, — като такъвъ — настоятелно иска своето обяснение, своето тълкуване. Цѣли мѣсеци вече — да не кажемъ години, — отъ като движението въ Македония даде да се разбере, че задъ онѣзи безподобни жестокости, задъ оная нечувана тирания, задъ които сж подложени тамошнитѣ християни, бие могъщия пулсъ на една възхитителна жлзненость; отъ като македонското недоволство влѣзе въ една нова фаза, фазата на съзнателната самоуправа, гръцкиятъ печатъ не прѣстава да сквернослови. На всѣки мигъ той хвърля несправедливия упрѣкъ, споредъ който македонского брожение, първитѣ искри на което освѣтлиха заинтересования свѣтъ, било продуктъ на осждителната пропаганда, която водѣли българскитѣ правителства въ Македония. *Гръцкиятъ печатъ* не прѣстава да сѣе заблуждението, че македонската революция, като резултатъ на едно чудно и ехидно подстрѣкателство, не може да заслужава симпатиитѣ на единъ цивилизованъ, надъханъ съ свободолюбие човѣкъ. Въ редъ събрания, въ безброй манифестации *гражданитѣ на свободна Гърция* обнаружиха най-скрѣбно своята шовинистическа вражда спрямо българския елементъ въ Македония, спрямо българского княжество. *Гръцкитѣ власти*, които стоятъ на разположението на *гръкото правителство*, дадоха хиляди доказателства на национална нетолерантность: тѣ и до днесъ не оставятъ спокойни македонскитѣ българи въ прѣдѣлитѣ на кралството. Кой не знае, кой не е чулъ за онѣзи чудовощни произволи, които се вършатъ надъ македонцитѣ, които случайно или по необходимость сж минали тесалийската, изобщо гръцката граница?

Кой не е чулъ за оная гнусна постжпка на женевскитѣ *гръцки студенти*, които въ замѣна на своитѣ услуги, които прѣдложиха на турския режимъ, бидоха щедро наградени отъ Султана? Добросъвѣстниятъ европейски печатъ сжщо тъй справедливо награди облагодѣтелствуванитѣ . . .

Може да ни се възрази, че всичко това сж единични „индивидуални“ случаи, обикновени за всѣко българско правителство, не чужди, най-подиръ, и за единъ български печатъ. Може да ни се забѣлѣжи, че едно обобщение въ случая е, най-малкото, и безразсждно. . .

Ние не правимъ обобщения, достойни за инстинктитѣ на всѣки шовинистъ. Ние нѣмаме нищо противъ гърцитѣ, като членове на една *нация*. Насъ ни смущава и възмущава оная феноменална и систематическа кампания, която гръцкитѣ власти, гръцкото правителство, гръцкиятъ печатъ, гръцкитѣ граждани, . . гръцкитѣ студенти водатъ противъ македонцитѣ, по-добрѣ противъ македонското революционно движение. Повече отъ 1000 гръцки граждани, между които 150 офицери, прѣдлагатъ услугитѣ си на турското посолство, на Червения Султанъ, противъ кого мислите? — противъ македонскитѣ въстанници. Синоветѣ на една страна, която се гордѣе съ своето свободолюбие, съ културата, която израстна върху почвата на една независима Елада, — искатъ страстно, съ рискъ на своя животъ да погушатъ едно движение, на знамето на което е написано: „свобода или смъртъ“. Какъ да се обясни това масово движение въ свободна Гърция противъ македонската свобода? Какъ да се обяснатъ поривитѣ, които стоплюватъ сърдцата на толкозъ изчадия, готови да попесатъ кръста на изтреблението?.

Македонската революционна организация, положена на една международна основа, прѣди години още откри своитѣ прѣграждки както за македонския българинъ, така и за македонския гръкъ. Тя канѣше, па и днесъ още кани на борба *всички* угнетени, *безъ разлика на народность*. Въ редоветѣ на тая организация има не малко гръцки села. Въ четитѣ на отчаяния македонецъ не липсватъ и гърци. Вѣрно е, че българскиятъ елементъ, като най-съзнателенъ, като най многоброенъ, *води* борбата. Но както въ една работническа организация не е важно каква е народностьта на тия, които *водатъ* организацията, а важни сж цѣлитѣ, къмъ които *води* съзнателната борба на тая организация, така е приблизително и работата съ македонското движение. Националниятъ антагонизмъ между българитѣ и гърцитѣ въ Македония и Одринско, който има своитѣ корени въ едно вѣковно съперничество, добѝ новъ импулсъ отъ *черковната борба*. Гръцкитѣ владици, гръцкитѣ попове, гръцкото учителство, гръцката „интелигенция“ видѣ, че черковната самостоятелность, — която българскиятъ елементъ извоюва съ една нечувана смѣлость, съ единъ понятенъ героизъмъ, — изтръгна изъ тѣхнитѣ ржцѣ грамадна маса невѣжественъ народъ, годенъ за експлоатация, крайно възможна и изгодна подъ булото на кръста...

Черквата емансипация на българския елементъ чувствително засегна материалнитѣ струни на гръцкото образовано общество, короната на което бѣ патриаршията. Това накара агентитѣ, храненнитѣ, идеолозитѣ на послѣдната да всѣятъ — може би несистематически — една вражда къмъ българитѣ и между самата *гръцка маса*. Тая вражда още повече биде подкладена отъ разни ревностни апостоли на нѣкакви панелински идеали, които спомогнаха да дойде гръцкото кралство до прага на единъ финансовъ банкрутъ. Когато въ Македония и Одринско започна организирането на угнетенитѣ, гръцката маса, тамъ гдѣто тя е по-компактна, прѣдъ видъ на сжществующия вече националенъ антагонизмъ, застана далечъ отъ кадритѣ на бѫдащата революция.

Нѣщо повече. Тя систематически почна недостойна и гнусна борба съ самата организация. Това обстоятелство приподнесе къмъ невъзможностьта на едно хармонично и *пълно сътрудничество противъ общия врагъ*. На мѣста, гдѣто гръцкиятъ елементъ се видѣ изолиранъ и гдѣто той не бѣ доволно вкусилъ отъ шовинистическия и националенъ бѣсъ, — той се посвети въ дѣлото на революцията.

Всичко това не остана чуждо за гърцитѣ отъ кралството. Въждайки, не българатѣ играятъ безъмнѣнно първата роль въ борбата за политическата емансипация на тия, които пѫшкатъ подъ турския яремъ, тѣ — подъ натиска на много основания — станаха жертва на една неизтѣрпима илюзия, че *коренитѣ* на македон. движение сж въ България и че цѣлитѣ на революционната борба не стоятъ далечъ отъ завоевателнитѣ аспирации на българското княжество. Безспорно е, че много отъ основанията и опасенията на гърцитѣ бѣха понятни, па ако щете и справедливи. . . Достатъчно е да си спомнимъ епохалната за македонского движение 1895 година. Но условията незабѣлѣзано прѣтърпѣха проломъ, и днесъ вече, слѣдъ безброй скжпи уроци, които свободнитѣ българи дадоха на „легковѣрния“ македонски робъ, той дойде до убѣждението, че само сѣвиѣстната борба на угнетенитѣ, изнесена на тѣхнитѣ собствени плещи, ще озари негового окървавено отечество. Тая лжезарна вѣра му служи днесъ за пжтеводна звѣзда въ трудния и трънливъ пжтъ. — Свободнитѣ гърци не можаха или не искатъ да проникнатъ въ дълбочината на сѣбитията.

Въ туй лежатъ основитѣ на оная безчовѣчна кампания, за кояѝ

ПОДЛИСТНИКЪ.

ОТРИЧАНЕ....

Разказъ

отъ

К. Мутафовъ

Коста бѣ се клелъ прѣдъ съвѣстьта и сърдцето си, че ще служи на бащиния край; заради това той напустна учителското и се прѣсели въ срѣдата на българския животъ, отъ гдѣто можеше да чува и вижда по-отблизо плача и стенанията на роба. Тукъ той очакваше врѣмето, когато ще му извикатъ: — Стани! — За да отговори съ единчката и пълна съ самоотвержение лука: — Готовъ! — Ржавицата е хвърлена.— Петстотингодишнитѣ: мълчание и покорство се обърнаха на ръмжене, по-сетнѣ на викъ, излѣзълъ изъ глжбинитѣ на болнитѣ робски гжрди — и най сетнѣ всичко туй заприлича на стихнѣ вѝтресъ. — Внуцитѣ на Самуила вдигнаха горда глава и извикаха: „Деветий часъ удари!“

Младитѣ български синове отсамъ и отатъкъ се затекоха къмъ смъртьта сѣ отворени обятия, като моментѣ къмъ хорото.

Прѣзъ тая нощь, четата, въ която се числѣше нашиятъ герой, трѣбваше крадешкомъ да прѣхвѣрькни границата; — въ туй врѣме у дома му ставаше нѣщо необикновенно. — Грозната смъртъ бѣ сграбчила въ ноктѣтѣ си ненадѣйно единчката му рожба.

Владимирчо, дѣтенцето му, умираше. — До прѣди два часа то си играеше въ градинката, подъ зарнтѣ на хубавото пролѣтно слънце; весело, засмѣно то подскачаше, както пеперудка отъ цвѣтъ на цвѣтъ. — Коста и младата му женица, сѣднали на едно за послѣдѣнтѣ пѣтъ може би — слѣдѣха съ щастливи погледи невинното дѣтенце

Изведнажъ то нададе викъ, подобно на ранено птиченце, залюлѣ се и падна между оросенятѣ цвѣтя . . .

Прѣзъ вечерьта то лежеше отъ мозъчно възпаление — жестока дѣтска болѣсть.

Съ чудна бързина заигра кръвьта по жилитѣ на бѣдния баща и прилѣ въ главата му. Тѫгата, като наострено желѣзо, пробожаше сърдцето му; той ясно виждаше, че страшниятъ образъ на смъртьта се приближаваше се по-близо надъ хубавата главичка на единчката му рожба. —

Майката шеташе като загубена. Боже, какво тя изпитаваше сега! — Дѣтето, единчкото ѝ дѣте, което ѝ оставаше като споменъ отъ човѣка, съ когото бѣ живяла толкова години — да ли ще изгуби и него? Тази мисъль я докарваше до полуда.

Дѣтенцето лежеше неподвижно, хубавата му сѣ руси кѫдри главица бѣ потънала въ подглавницитѣ, заголенитѣ му до лакѣтѣ рѫчички стоеха прострѣни надъ меката покривка. Полуотворенитѣ очички и кротко замръзналата засмивка на малкитѣ устица — изражаваха послѣдѣнѣ часъ; крѣкитѣ гѫдрички бавно се повдигаха и га-че се борѣха съ страшната вѣчность.

Повикаинятъ градски лѣкарь дойде късно.

— Какво ще стане съ дѣтенцето ми, докторе . . ? Извика здавено прѣзъ сълзи майката.

— Дѣтето е наистина болно, каза лѣкаря, слѣдъ като прѣгледа дѣтето, и добави: — имайте надежда!

Коста бѣ сѣдналъ отъ страна на стола и мълчеше; мѫката му бѣ дълбока и таинственно косѣше бащиного сърдце; очитѣ му гледаха тѫжно-мѫтно, искаше да проговори, но устата му га че бѣха ключени — послѣ отпусна на гѫрди глаза.....

Лѣкарьтъ забѣлѣзалъ това и се трогна, той се помжчи да каже нѣщо на нещастнитѣ хорица, но съобрази и мълкна — защото въ такова врѣме и най-утѣшителнитѣ думи биха раздразнили по-вече раненитѣ родителски сърдца; той прѣдписа нѣкаква рецента, остави я на масата и си отиде.

Клѣтнятъ баща гледаше слѣдъ лѣкаря съ широко отворени очи; отиването на послѣдния, безъ да даде каква годѣ надежда, го смути — стѫмнението му се обърна на вѣра.

— „То е загубено“ — промълви и се вгледа къмъ леглото; — послѣ скочи изведнажъ.

— Кѫдѣ? — попита жената съ сълзи на очи.

— Да види какво става? —

— Но въ тоя часъ ли?

— Ей сега ще се върна. — И той излѣзе.

Слѣдъ половина часъ се върна и съ прѣсторено спокойствие каза на жена си:

— Нощесъ ще минуваме границата.

Бѣдната жена, току-що не падна.

— Коста не ходи — не виждашъ ли на кой редъ ме оставяшъ — сама, съ болно дѣте . . ?! молѣше се жената, като кѫршѣше рѫцѣ.

— Далъ съмъ дума. Азъ наредихъ — нѣма да те оставятъ — бавно и втревчено въ пода отговори бащата. — Ами Владимирчо?

Коста изтигна глава. погледна болното си дѣте и вмѣсто отговоръ, сълзи закапаха по измѣченото му лице. — Това бѣха първитѣ и послѣдни сълзи въ живота на тоя човѣкъ.

* * *

Нощьта прѣвалѣше, всичко бѣше затихнало; мирнитѣ и благоразумни граждани на столицата сѣчха спокоенъ сѣнь. Дори приготовленията на ония за далечния пѫтъ не смущаваха мѫлкналата нощь — тия приготовления га-че ставаха не на земята — а подъ нея — вѫтрѣ въ нея — дълбоко...

На улицата тихо подсвирна нѣкой. Коста потрѣпера и се изправи; жена му се втрѣпчна въ него и прѣблѣдѣла сѣкашъ искаше да му каже:

— Не ходи — остани — кому ме оставяшъ — сѫжали ме — сѫжали дѣтето ни....

Разбитиятъ баща не можа дълго да гледа на жена си: — приближи се рѣшително до леглото, сложи врѫхъ горещото дѣтско челце дълга и примѣсена съ здавено хлцане цѣлувка,— прѣгѫрна изуменята си съпруга — послѣ изтрви всичкитѣ пари, които имаше, и безъ да продума нѣщо — излѣзе. . . .

* * *

Коста бѣше посрѣдъ възторженитѣ си другари и се постара за мигъ да забрави частнитѣ си болки. Четата се раздѣли на много части и трѣбваше по двама по трима изъ разни мѣста да поемать, за да се съберать на ново и за всѣкога на опрѣдѣленото мѣсто.

Коста не се борѣше съ силата на провидѣнието; той трѣпна за родния край, за който той жертвуваше нѣщо по-вече и отъ живота си; — той пожертвуваше за него: бащинското си сърдце, млада невѣста, кариера въ свободна България, надежлта си и вѣрата въ личното си бѫдаще. — Саме надеждата и вѣрата за бѫдещето на поробенитѣ остана. И той въ тоя моментъ, като изтигна глава и удари на гѫрдитѣ си, каза рѣшително въ себе си: — „Нѣма вече връщане!“.

Съ револверъ въ джоба и ножъ на кръста — простяха се всички съ мирния животъ. — Зазоряваше се.

Коста помоли другаритѣ си да минатъ край дома му — за да може да каже отдалечъ послѣдѣното прости на ония, които оставяше тамъ.

Прозорцитѣ на стаята, въ която лежеше Владимирчо, бѣха разтворени.

Бѣдниятъ баща погледна нататъкъ и му се стори че вижда: трепереща пламъкъ отъ запалена восѣница — държена отъ една жена подъ главичката на чедото му. — Ржката, тѣлото на мѫченика-герой потреперѣха и единъ хленчъ задъни гѫрдитѣ му . . . .

* * *

И свинецътъ на тиранина прониза туй бащинско сърдце . . .

София, 10 май 1903 год.

то говорихме по-горѣ. Тукъ се криятъ опасѣнията, които диктуватъ на гърцитѣ подобно неокачествимо поведение. Страхътъ, че една автономна Македония може да стане жертва на едно политическо съвокупление съ България; несправедливото опасение, че единъ по-свободенъ животъ въ Македония може да одуши гръцкия елементъ въ тая страна, — кара свободнитѣ гърци да прѣдпочитатъ една *дѣлба*, най-малкото: робуването на християнитѣ и славославеното на турската тирания. Ние ще оставимъ въ случая на страна основанията, по които смѣтаме неоправдани тия опасѣния и страхове. Стоящи върху почвата, на която *може* да застане всѣки *човѣкъ*, ние изказваме своето дълбоко възмущение отъ поведението на гърцитѣ. Днесь, когато кръвожаждния турски угнетитель безчести и унищожава цѣло едно население; когато агентитѣ на Султана безмилостно тѫпчатъ най свещенитѣ чувства и на *непокварената гръцка маса* въ Македония, ние можемъ да изпратимъ само своето прѣзрѣние къмъ тия отъ синоветѣ на Елада, които, *като хора*, не искатъ, не могатъ да се издигнатъ надъ своя безизленъ национализмъ и гнѫсенъ шовинизмъ . . .

Въ тая посока, Гърция, „галеното дѣте на европейскитѣ симпатии", окончателно ще изгуби между цивилизования свѣтъ и онова обаяние, което тя е посѣла, експлоатирайки съ класическата древность сантиментализма на новитѣ поколѣния . . .

Д. Мих.

Кървавата драма въ Солунъ.

гр. Солунъ, 6|V 903 г.

На 16 м. м. динамитнитѣ експлозии, придружени съ прѣстрѣлка, продължиха до срѣдъ нощь. Стотини бидоха убити. На другия день много рано труповетѣ били изнесени. Въ нѣмския клубъ 6 души германци сѫ били тежко ранени и мнозина сѫ останали подъ развалинитѣ на банката. Лъжа е твърдението на консулскитѣ рапорти и на турскитѣ източници, че имало 50 души изклани. Сѫщо така лъжа е увѣрението, че нѣмало жестокости. Числото на изкланитѣ е 300 — 400 души.

На 16 Априлъ, въ 2 часа слѣдъ обѣдъ, слѣдъ хвърлянето на нѣколко бомби, почна ужасното клане, по подобие на арменското. То трая отъ 2 до 5 часа.

Башибузукъ и албанци, съ тояги и желѣзни пѫртове въ ржцѣтѣ се хвърляха върху беззащититѣ българи, изключително отъ простата класа. Прѣтупваха ги до смъртъ и сетнѣ биваха изколвани отъ турското население и отъ войската.

Въ Кукушкия кварталъ всички мѫже сѫ изклани, само женитѣ и дѣцата сѫ пощадени. Българската Вардарска черква и училището сѫ съвсѣмъ разорени. На 18 й Априлъ едва тълпа отъ войници и албанци сѫ навлѣзли въ училището, дѣто били се заключили 17 души тѫже, жени и дѣца, между които и единъ свещеникъ. Когато необузданата сган счупила вратата съ щурмъ, почнало се клане... Една часть отъ скрититѣ потърсила спасение въ съсѣдната кѫща, дѣто живѣлъ чужди поданникъ. Тъй като тоя благороденъ мѫжъ оказалъ съдѣйствие за спасението на нещастнитѣ българи, веднага билъ закланъ заедно съ тѣхъ. Друга часть потърсила спасение въ кѫщата на „работника по желѣзницата" Никола, но и той билъ закланъ прѣдъ очитѣ на жена му и дъщеря му.

Такъва е била кървавата драма, разиграна въ Солунъ.

Всички интелигентни българи, богати или сиромаси, сѫ арестовани.

Българското правителство, а още повече телеграфната ни агенция сѫ длъжни да открилтъ истинското положение по събитията въ Солунъ или другадѣ.

Като най-незаинтрресована, Бълг. телегр. агенция би могла да прѣдаде по възможность най обйективно тия събития.

Тя не трѣбва да се счита свободна отъ тая страна, щомъ има прѣдъ себе си онова, което оповѣсти европейската *хуманна* преса, защото тая преса по единъ крадешки начинъ маскира кланетата на турската власть и квалифицира невинно изкланитѣ жертви като хора анархисти, които развалятъ спокойствието на чуждестранцитѣ и смущаватъ турцитѣ; това се прави, за да се оправдаятъ дѣйствията на турската власть, а българското правителство нѣма интересъ да ги оправдава . . .

Б.

Отъ Македония и Одринско.

Инквизицията въ Одринско.

Разорението. — Обтъване на тѣлото съ „макина". — Обѣсени съ краката на долу. — Положението въ с. с. Паша-кьой, Куруджи-кьой, Бюнилий, Акбунаръ и Провадия. — 70—80 души бѣжанци. 60 пушки намѣрени. — Цѣлото Чокинско сѫсипано.

(Специална кореспонденция на в. „М. О. Куриеръ").

Избѣгнали отъ Одринско хора тукъ разказватъ ужасии. На 24 априлъ селото Ташлѫ-Мюселимъ е било заобиколено съ войска, която дирѣла у мѣстното население пушки. Селенитѣ били подхвърлени на люти мѫки и звѣрски изтезания, само и само да изкажатъ пушкитѣ, които комититѣ имъ донесли. Има хора, лицето на които е пърлено на огънь. Избѣгналитѣ съ ужасъ говорятъ за нѣкаква „мѫлина", на която озвѣренитѣ войници — помаци обтѣгали жертвитѣ си и опинали до скъсване нозѣтѣ и ржцѣтѣ имъ. Жертвата е била пущана само тогава, когато се е признаела, че има скрита нѣгдѣ пушка. Обикновенното изтезание, което много жители сѫ прѣтърпѣли, е обѣсване съ краката надолу и биене съ сопи по задницата, дордѣ засвищи кръвь...

Сѫщата участь е постигнала и селата: Паша-кьой на 29 ий априлъ, Проводия на 30-ий априлъ, Куруджи-кьой на 1-ий май, Бюнилий и Акъ-бунаръ. Попъ Мятъръ изъ Провадия е съсипанъ отъ бой: не може ни да говори, ни да чува. Христакъ Караѓьозовъ е сѫщо обезумѣлъ отъ звѣрски изтезания, защото казалъ, че нищо не знае по тия работи. Азъ самъ видѣхъ двама избѣгнали нещастници отъ това село, краката на които бѣха отекли и разрарени отъ бой; единиятъ отъ тѣхъ, освѣнъ това, бѣ битъ и налагавъ сѣ нѣкакви топузи отстрани на граждия копъ.

Днесь, 5 май, пристигнаха отъ селото Куруджи-кьой още 12 души, между които учителя на селото и попа на с. Ташлѫ-Мюселимъ, Петъръ п. Христовъ.

Въ селото Дервенъ има избѣгали 62 души, безъ да сварятъ да взематъ най-необходимото си.

Намѣрени сѫ всичко около 50—70 пушки.

Нещастнитѣ хора дълго врѣме очаквали мѣстната чета да ги поведе, поне съ пушка въ ржка да мрѣтъ, ала . . . за нещастие четата не се случила нататъкъ.

Цѣлото Чокинско е съсипано: мѫжетѣ се разбѣгали кой накадѣ му видятъ очитѣ; въ селата сѫ останали само жени и дѣца, и аскера е самоволенъ господарь на всичко. Никой отъ ония, у които се намѣрила пушка не е арестуванъ, но за всѣкиго сѫ взети най-точни бѣлѣжки, и навѣрно скоро ще се повърнатъ да ги диратъ. Селата се пазятъ денонощно отъ аскери за да не би нѣкой да избѣга. Обискитѣ продължаватъ и числото на бѣжанцитѣ расте.

6 май 1093 г. с. Урумъ Беглий.

Т. Йон. — учитель.

По 6 дневното сражение въ селата Кършово и Крушево.

Слѣдъ унищожаване на селото Баница, завързало се на 23 м. м. вечерята силно сражение между осѣмъ четника (спасени отъ сраж. на с. Баница отъ 14-чл. чета) въ селото Голешево, Демиръ Хисарско. Въ врѣме на ожесточената борба между осѣмтѣхъ герои и хилядния аскеръ и башибозукъ, притича се многогодишния Илия войвода заедно съ подпор. Танушевъ. Слѣдъ нѣколко часова прѣстрѣлка, турцитѣ отстѫпватъ и настава врѣменно затишие. Четата се оттеглила на страна. Като мислила осѣмтѣхъ четника за заобиколени отъ първия неприятелски кордонъ, тѣ могли да се измъкнатъ. Обаче тѣ били още въ кордона и наново почнала прѣстрѣлката. Илия войвода, заедно съ Танушева повторно се притичатъ на помощь, и слѣдъ като разбили кордонитѣ, прибрали и другитѣ осѣмъ четника. Слѣдъ малко, отваря се наново сражение при селата Крушево и Кършово, гдѣто въ продължение на 6 дена се водѣла отчаяна борба.

Не се знае още дали войската е могла да проникне въ горнитѣ села.

Изъ европейския печатъ.

По прѣмѣстването на скопския сръбски консулъ.

Една частна телеграма отъ Бѣлградъ до „N. Fr. Presse" съобщава, че досегашния сръбски генералeнъ консулъ въ Скопие, г. Милославъ *Куртовичъ*, се прѣмѣства отъ тамъ, за да се задоволи австро-унгарската дипломация, която обвинявала Куртовича, че той давалъ невѣрни свѣдѣния относително *ролята на Австро Унгария въ Стара-Сърбия* — въ руския печатъ.

Това е станало по врѣмето, когато Щербина бѣ боленъ и когато прѣзъ Скопие минавали разни кореспонденти на руски вѣстници.

Говорѣло се, че Куртовичъ ще бѫде замѣстенъ отъ досегашния сръбски консулъ въ Битоля — Милойко Вселиновичъ.

Европейскитѣ консули протестиратъ противъ турскитѣ жестокости.

„Berliner Tagblatt" се научава отъ Цариградъ, че различни европейски консули сѫ протестирали прѣдъ турския генералeнъ инспекторъ на армията противъ жестокоститѣ, които се вършели надъ християнитѣ отъ солдатитѣ и заптиетата.

Европейската дипломация се разочарована.

Солунскиятъ кореспондентъ на Times казва че руския и австрийски консули въ Солунъ, които по-рано гледали много оптимистично на работатѣ — отъ нѣколко дни гледатъ вече крайно песимистично и дори не вѣрватъ въ способностьта и възможностьта на отоманското правителство, че то ще приложи реформитѣ. Кореспондентътъ се запитва: да ли това настроение у тѣхъ не имъ е внушено отъ надлежнитѣ правителства? — Колкото за общото състояние на работитѣ въ Македония, и самиятъ кореспондентъ гледа злѣ; той твърди, че революционната идея се е тъй дълбоко вкоренила въ населението, щото свѣта има право да вѣрва, че мюсюлманскитѣ власти не ще успѣятъ да въдворятъ никакъвъ редъ, освѣнъ ако си послужатъ съ срѣдства, които Европа не ще понесе.

Черни облаци на балканския хоризонтъ.

„Kölnische Zeitung" печатъ едно съобщение отъ Петербургъ, въ което се казва, че руското правителство погледнало много злѣ и било силно развълнувано отъ промѣната, която стана въ българското министерство.

В. „Новое Время" мисли, че съ идването на тоя кабинетъ на власть, на балканския хоризонтъ се появили наново черни облаци.

Подробности по експлозията въ парахода Гвадалквивиръ.

Въ в. Le Temps срѣщаме слѣдующитѣ подробности по експлозията въ „Гвадалквивиръ," споредъ разказа на екипажа: Избухването на бомбата е станало тъкмо въ 11 ч. и 20 минути. Бомбата била поставена въ срѣдата на парахода и въ врѣме на избухването е била откъсната една парна тръба. Благодарение на механика могли да се спасятъ огняритѣ, които се намирали при парния котелъ и които рискували да умратъ отъ задушване. Пожарътъ обхващалъ парахода съ голѣма бързина, а това дало на всички да мислятъ, че тамъ били поставени лесно запалителни вещества. Въ какви усилия за потушване на пожара били направени и едвамъ успѣли да пустнатъ въ водата оставалитѣ неунищожени лодки, въ които се нахвърлили пѫтницитѣ и екипажи на парахода. Наскоро пристигнали на помощь два парахода, които спасили хората, а „Гвадалквивиръ" билъ отвлеченъ въ пристанището.

Атентаторътъ Георга Мятовъ, когато се качилъ на парахода, ималъ билетъ четвърта класа, на тамъ, слѣдъ настояване, замѣнилъ този билетъ съ другъ отъ I класъ, и това му спомогнало да се промъкне въ центра на парахода и да постави бомбата.

Атентаторитѣ съ подпалването на парахода мислѣли, че населението, както и полицията, ще се притекатъ на пристанището, и въ това врѣме свободно да се извършатъ покушенията въ разнитѣ точки на града.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

Австрийскиятъ печатъ за декларацията на българ. правителство.

„Фремденблатъ", като говори за програмната декларация на новия български кабинетъ, казва, че програмата отстранява всѣкакъвъ страхъ за единъ конфликтъ между България и Турция. Кабинета изпълня първото условие, именно енергично пазене на границата, за да не могатъ възстаници да влизатъ въ Македония, което е едно удовлетворение за Европа. Въ наблѣгванего върху сърдечнитѣ и искрени отношения на правителството къмъ Русия вѣстникътъ вижда желание на кабинета да разпръсне всѣко недоразумѣние, което би се появило съ Русия. „Прѣдъ видъ австро-руского съглашение ние нѣма какво да забѣлѣжимъ относително традационалната признателность на българитѣ къмъ Русия. Ние искаме само, щото балканскитѣ държави да се развиватъ мирно; ние почитаме чувствата, които произтичатъ отъ спомена за освободителната война. Разрѣшението на кризата дава надежда, че дѣйностьта, достойна за признателность, развита напослѣдъкъ отъ кабинета Даневъ, ще бѫде продължена. Портата би трѣбвало да признае, че съ тази декларация българския князъ гледа сериозно на българската миролюбива политика и на българскитѣ интереси, като иска сближение съ Турция. Декларацията на кабинета трѣбва да бѫде добрѣ приета отъ Портата". „Фремденблатъ" счита за щастливо промѣнението на министерството, което изглежда да туря край на страховетѣ.

Друга една телеграма казва, че въ Цариградъ погледнали добрѣ на декларацията.

Князътъ въ Цариградъ.

Цариградъ, с. д. Съобщението отъ Петербургъ, че князъ Фердинандъ възнамѣрявалъ да посѣти Султана, вижда се да се отнася за прѣполагаемото прѣзъ миналата година пѫтешествие на Княза за Цариградъ.

По присъединението на Критъ къмъ Гърция.

Цариградъ, с. д. Понеже се е установило, че главнинъ комисаръ и Атинския дворъ сж подготовлявали наново едно присъединение на Критъ къмъ Гърция, то както отъ страна на силитѣ—покровителки, така и отъ австрийска и германска страна сж били направени въ Атина и прѣдъ критския комисаръ серизни постжпки. Портата, която се е обърнала по този въпросъ къмъ силитѣ—покровителки, е получила успокоителни увѣрения.

——

Солунскитѣ консулства на въздуха...

Италиянскитѣ вѣстници съобщаватъ, че нѣкой си Петръ Богдановъ билъ заловенъ, когато е прѣнаселъ едно чамданче съ бомби; той изповѣдалъ, че е искалъ да хвърли консулатата въ въздуха. Билъ е наказанъ на смъртъ.

——

Вилхелмъ насърдчава Султана.

Послѣднитѣ съобщения отъ Цариградъ твърдятъ, че тамошниятъ германски консулъ, като посѣтилъ Султана въ Селямлъка, съвѣтвалъ го е да взема енергически мѣрки противъ България: сирѣчъ да й обяви война.

Нови абонати на в. „М. О. Куриеръ“ се записватъ само въ прѣдплата. Всички поржчки, непридружени съ съотвѣтния абонаментъ, оставатъ неизпълнени.

Администрацията.

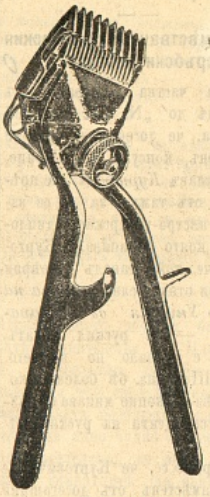

ИКОНОМИЯ!!

За да се не губи врѣмето, да чака, въ берберницата да го бръснатъ и стрижатъ; за да се економисва даваемия разходъ на берберна. Това се постига съ новата изобретена машина за стрижене коса и за бръснене брада.

Тази машина е извънредно здраво изработена. Употрѣблението ѝ е съвършено лѣсно, даже и едно дѣте може да я употрѣбява. За стрижене на косата приспособено е единъ автоматически гребенъ, който се прави за по-високо и по-ниско стрижене. — За бръснене брадата, машината се употрѣбява безъ гребенъ и до толкова ниско бръсне, че едва ли не изважда отъ коренъ брадата.

Това изобретение е за сега благодать за человѣка, защото като служи за всѣкиго като необходима вещь за живота на този, който иска да бжде бръснатъ и остриганъ запазва, най-важнитѣ условия — хигиеничностьта.

Цѣна 10 л. 25 ст., съ пощата 11 л.

Продава се въ *новия и* ефтинъ *магазинъ на*:

ДИМИТРЪ ХРИСТОВЪ — СОФИЯ.

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ ДРАМАТА

„Наши Хора“

—четири дѣйствия и единъ драматически прологъ

отъ **Ив. Грозевъ.**

Цѣна л. 1·50, за абонатитѣ — 1·20 л.

Понеже книгата излѣзе по късно отъ печатъ отъ опрѣдѣления срокъ, подписката на абонати се продължава до 5-й Май.

На настоятелитѣ се прави отстжпка 20 о/о; на книжарите — по особени споразумѣния.

Книгитѣ се изпращатъ при получаване на паритѣ.

Адресъ: **Ив. Грозевъ,**
(Гимназиялень учитель въ София)
9—15—5 ул. „Царь Симеонъ“, № 121

НОВО за софиянци и провинциалисти НОВО

САМО СРѢЩУ 1 Л. 50 СТ.

ще получите новия

АЛБОМЪ НА СТОЛИЦА СОФИЯ

Съ 18 фонографически снимки, голѣмъ форматъ, красиво подвързанъ.

СКЛАДЪ на илюстровани пощенски карти.

Книжарница „МАКЕДОНИЯ“ — София.

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА,

София, ще намѣрите: голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Зола, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Дикенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата (Заедно съ I томъ — 6 л.).	2·80
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България— 2л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формалн. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доц. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко страници по земледѣлието	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ севѣро-източ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пъстъръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопжтъ	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевъдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага. 8—3—3 **Отъ книжарницата**

МАГАЗИНЪ Д. ХРИСТОВЪ—СОФИЯ.

Улица „Търговска“ № 3.

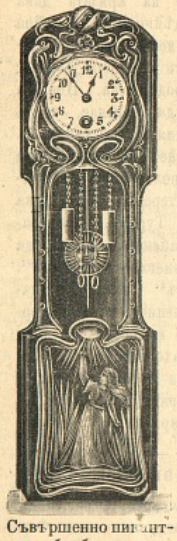

Съвършенно пиринтна обработка отъ бронзъ емайлиранъ. Цѣна 6 л. 75 ст., съ поща 7 л. 50 ст.

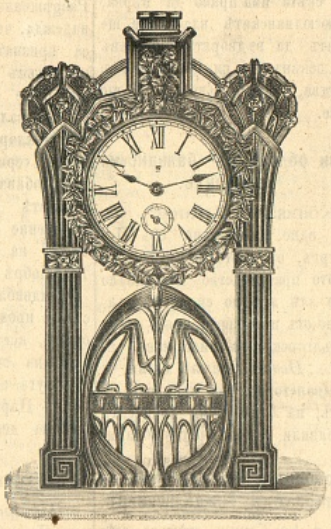

Много красивъ, голѣмъ бронзовъ часовникъ за маса. — Цѣна 8·75, съ поща 9 50.

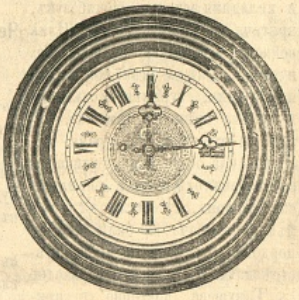

Много красивъ часовникъ за стена въ дървено емайлирана рамка. Цѣна 4·75, съ поща 5·50.

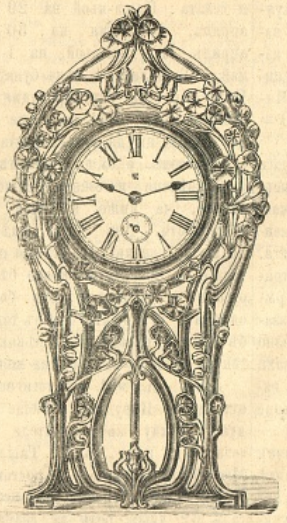

Изящна изработка отъ бѣлъ металъ, посребренъ. Цѣна 5·75, съ поща 6·50.

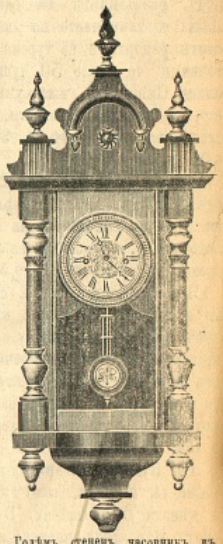

Голѣмъ стенѣнъ часовникъ въ много красива орѣхова рамка; съ машина да се курдисва веднажъ на 15 дни, да бие на всѣки 1/2 и цѣлъ часъ. — Цѣна 16·75, съ поща 18·50.

За всѣкой часовникъ се гарантира за точния и правиленъ вървежъ писменно.

Печатница на Т. Пѣевъ. — София.

Година I. София, Вторникъ, 13 Май 1903 год. Брой 25.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“
излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ
РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ
За България . . . . . 3 лева.
За странство . . . . . 6 „ зл.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER
MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО,
що се отнася до вѣстника се адресира до
Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приематъ само за 4-та страница: и се плаща на редъ, букви гарнондъ
За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особни споразумѣния.

† АТАНАСЪ С. РАБУШЕВЪ

Епохата на робството, тази кърмачка на велики събития и нечути характери, създаде върволица отъ неподражаеми народни труженици. Днешната атмосфера на окървавена Македония прѣроди едно цѣло поколѣние, единъ цѣлъ народъ. И колкото по̀ се усилва трагизма на тази кървава драма, толкозъ по-ярко блѣстятъ човѣшката добродѣтель, отечествената любовь и самопожертвуванието. Ние виждаме отъ простия селенинъ — непримиримъ бунтовникъ, отъ селския учитель — огненъ заповѣдникъ на цѣло село и околия, и отъ всѣки съзнателенъ младежъ — двигатель на народната възбуна противъ петвѣковното робство. Какви свѣтли образи и неподражаеми характери въ историята на роба!

— —

На западъ отъ Рѣсенъ се издига като купа великанътъ Галичица. Дивна по своята фантастичность, потънала въ тъмни силуети и божествени арабески. Единъ неприятенъ станъ за тиранина.

По плѣщитѣ на тази очарователь на Галичица, проснати сѫ купъ села, потънали въ зеленина. Селото Дупени, родното мѣсто на Рабушева, е разположено на една кичеста издигнатина. Тукъ се е родилъ прѣди 36 години Рабушевъ. Роденъ и откърменъ въ оскудията на селската прѣхлупена хижа, израстналъ верѣдъ чародѣйната сила на селската природа, въ него така ярко се отличаваха прѣзъ цѣлия му животъ простодушието и чистата откровеность, черти, които го въздигаха много високо.

Никаква амбициозна претенциозность, груба ненависть или користолюбие, въ него бѣше всичко ясно и прозорливо. Още отъ малъкъ той бѣ изпратенъ на чужбина въ Цариградъ. Тукъ той попадна въ аптеката на единъ докторъ, кѫдѣто, благодарение на своята прилѣжность, сполучи да си извоюва добро мѣсто. Напуска Цариградъ, идва въ България, кѫдѣто работи на държавна служба и гдѣто го свари сръбско-българската война. Доброволно влиза въ редоветѣ на доброволческитѣ дружини, би се при Сливница и на много други мѣста, за което е награденъ съ медалъ за заслуга. Слѣдъ войната отива въ Цариградъ, защото тамъ още кипѣше черковниятъ въпросъ и слѣдъ една година, по покана на турското правителство, става военен фелдшерь въ Триполи (Африка). Цѣли деветъ години той живѣ въ гореща Африка. Макаръ и да е заемалъ завидна кариера, не е могълъ да остане равнодушенъ прѣдъ анормалното положение на своята бащиния. Отъ день на день се чувствувалъ потѫженъ и никога той не е знаелъ весело душевно разположение. Въ разцвѣта на своята младость, една тиха зарань напуска Африканския брѣгъ и се връща въ родното си мѣсто. да сложи коститѣ си за светото дѣло. Прѣди петь години той стана активенъ участникъ въ борбата на роба. Единъ отъ смѣлитѣ организатори, който изпълняваше най-тежката мисия. Подъ булото на лѣкарь, той стана най-непобѣдимия. Пръвъ той въ цѣла Прѣспа: Горно Рѣсенско и Долно-Прѣспанско забразди и по едвамъ що почналата орань да пръска революционното сѣме. Не за много той прѣброди цѣлия край, не остави село не озарено отъ своята апостолска мисия. За масата стана месия; селянинътъ въ него виждаше своя избавитель, а турчинътъ — кръвенъ врагъ. И за еднитѣ и за другитѣ отъ день на день той нарастваше, обаянието му се усилваше. Съ своята строга честность, той стана олицетворение на идеала, що проповѣдваше. Съ своята пламенна и гореща рѣчь, сковаваше населението, и неговата внушителна физиономия го правѣше доблестенъ прѣдставитель на една бурна епоха. Цѣли четири години той проповѣдвà, покръщавà, до като сполучи да организира цѣлото Прѣспанско въ едно цѣло — изразъ на една мисъль, на една воля. Една мрѣжа отъ комитетски дружества сполучи да основе и да подготви двѣ околии за великия и сѫдбоносенъ часъ. Неговитѣ кръстъ и Евангелие бѣха камата и револверътъ.

† САНДО ЩИПЯНЧЕТО.
Героятъ на Щипската афера прѣзъ м. Декемврий 1900 г.

Като истински апостолъ, за него бѣха рѣдки спокойни дни и нощи. Цѣлиятъ му животъ бѣ непрѣкѫснатата буря. Нищо не бѣ въ състояние да отклони смѣлата идея на Рабушева. Буенъ и смѣлъ по натура, той бѣ въ нищо непоколебимъ. Не бѣ само апостолъ на словото, той е и първиятъ въ Рѣсенско, който въ тъмни и непроницаеми нощи, когато спи и доброто и злото, извеждаше на смѣли атаки новопокръстенитѣ борци. Съ своята желѣзна воля и чудна рѣшителность, стана легендаренъ навредъ по цѣло Рѣсенско. Животътъ му е пъленъ съ чудновати епизоди. Единъ пазаренъ день, единъ неговъ близъкъ другарь бѣ виканъ при мулязимина. Тамъ той срѣща Рабушева, който съ олимпийско хладнокръвие разговарялъ съ мюлязима по разни въпроси (владѣеше много добрѣ турски, арабски и отчасти френски езици). Усмихнато поздравлява новодошлия и слѣдъ като мулязимътъ му позволилъ да си отиде, Рабушевъ му подава връзка вѣстници: „вземи вѣстницитѣ, днесь сѫ пристигнали“ („Македония“, „Реформи“, На оружие“! и пр.) и засмѣно се обръща къмъ мулязимина: „ефенди еписи газеталаръ яланъ язарларъ“. Направи ефендето едно утвърдително „еветъ“ и почва да говори съ свойствената на турски чиновникъ сериозность по важни въпроси.

Той бѣ чудно съчетание на желѣзна воля, несъкрушима енергия и непобѣдимъ духъ. Гаче ли бѣ роденъ само за тази епоха. Той притежаваше непоколебимата мрачность на четника революционеръ и веселото хладнокръвие на агитатора революционеръ. Навредъ по пѣлата Прѣспа той бѣше извѣстенъ на всички, а между другарить ржководители по другитѣ райони се ползуваше съ извѣстна почить. За всички бѣше извѣстенъ подъ името „докторътъ". И една пълна характеристика на неговия животъ се съдържа въ това простодушно „докторъ", защото бѣше истински докторъ на угнетенитѣ.

Раздвижи пѣлия Прѣспански край, извика раята за една кървава борба, и отъ единъ потъналъ въ буренясала забрава край, сполучи да създаде единъ героиченъ, съ редица доблестни послѣдователи, районъ.

На смъртьта гледаше като на играчка. Неговата неустрашимость създаде въ цѣлата околия за всѣки турчинъ — по единъ непримиримъ врагъ. Навсѣкждѣ турцитѣ шушнѣха: той посрѣщалъ комититѣ, той отивалъ вечерно врѣме съ комититѣ и всички дѣяния, вършени противъ турцитѣ, послѣднитѣ ги приписваха нему.

Отъ день на день злобата на турцитѣ се усилваше. Турскиятъ комитетъ въ Рѣсенъ, съ съдѣйствието на правителството, тресканво работѣше за неговото убийство. И тѣ го убиха. Уби го официалната и неофициална власть на Турция.

Цѣла година очакваха сгодния моментъ, но като видѣха, че не ще може, тѣ се рѣшиха съвсѣмъ открито.

На 5 май 1901 год. десеть минути отъ града Рѣсенъ, се зачуха залпове отъ куршуми. Бѣше пазаренъ день. Въ 2 1/2 ч. подиръ обѣдъ, като идвалъ отъ селото въ града, два залпа отъ куршими повалили Рабушева мъртавъ. Съ осъмъ куршума въ себе си той се спуска съ револвера, но втори залпъ го поваля за винаги. Едно дълбоко униние обвзѣ цѣлото множество на пазаря. Тържествующитѣ физиономи на турситѣ сѣкашъ казваха всѣкому, че загиналъ *пгрвиятъ комита.* Сѫщата вечеръ въ правителствения домъ е имало гощавна на всички по-видни бабаити. Вѣстьта за неговото убийство като гръмъ се разнесе по цѣло Прѣспанско и по другитѣ райони въ Македония. Рабушевъ е първата политическа жертва прѣдъ олтаря на освободителното дѣло въ Рѣсенско. Той издъхна, но не умрѣ: остави редица свои вѣрни послѣдователи, които днесь съ развито знаме по Галичница и Пелистеръ люто отмъщаватъ. Останкитѣ му почиватъ въ родното му село, въ черковнитѣ гробища.

Миръ на праха му!

Ц въ

Притечете се на помощь!

Новооснованото напослѣдъкъ въ София „Благодѣтелно Дружество" за помагане на пострадалитѣ въ Македония и Одринско, е разпратило слѣдната покана:

Ако се слѣди по събитията, които въ послѣдно врѣме се извършиха въ Турция, съ сигурность може да се каже, че тая година ще бѫде отъ най-сѫдбоносните за сънародницитѣ ни въ турско и за нашето плѣме изобщо.

Съзнанието на нуждата отъ упорита борба е проникнало до най-послѣдната колиба; по своята сила то е равно на отчаяние.

На това се дължатъ сраженията още отъ ранната пролѣть въ селата: **Койнско, Избища, Любойно, Дебърца, Цапари, Оризени, Дъмбени** отатъкъ Вардара; около селата: **Владимирово, Готенъ, Черната Скала, Чавкитѣ, Боймица, Петрово, Броди, Долни Орманъ, Цапарево** и други отсамъ Вардара, — сражения, които останаха паметни не толкова по количеството на притѣрпенитѣ отъ противника загуби, колкото поради откритото участие на селянитѣ въ тѣзи сражения.

Тѣзи събития и обстоятелства, които ги съпровождаха, бѣха и сѫ едно доста силно прѣдупрѣждение за това, което има да става. Ако да имаше справедливость и добра воля у австроруската дипломация, щѣше да се спрѣ по-нататъшното проливане на невинна кръвь. Обаче, едни отъ факторитѣ, отъ които зависѣше разрѣшението на нашия въпросъ, захванаха съзнателно да заблуждаватъ свѣта; други, безпокойни за вълнението, което би обхвалало обществото отъ истинското разкриване на събитията, покриватъ послѣднитѣ съ едно дебело було на таинственость. Една голѣма часть отъ европейската преса и нѣкои отъ публикуваните консулски рапорти конкурираръ съ прикриването, което телеграфнитѣ агентства си позволяватъ спрямо публиката.

А между това събитията се развиваха по своя естественъ ходъ: съ пукването на пролѣтьта, числото на недоволнитѣ се увеличи. Турцитѣ захванаха своята нова тактика. Селото **Карбинци** бѣ първото, което изпита тая тактика: заради нѣколко четници, намѣрили подслонъ въ това село, турцитѣ употрѣбиха освѣнъ войската и башибозука, и артилерия. По тоя начинъ тритѣ тие опустошителни фактори разпрѣдѣлиха ролитѣ си: това, което войската и башибозука не можаха да унищтожатъ съ меча си, биде прѣдадено на пламъцитѣ отъ артилерийскитѣ заряди. Днесь на мѣстото на това цвѣтущо село стърчатъ само развалинитѣ отъ ужасния пожаръ, надъ който се носи прахътъ на изгорѣлитѣ и убититѣ му жители.

Друго едно село, **Балдево**, Неврокопска каза, изпита още по-тежка участь. Подозрѣно, че дава подслонъ на революционери, забикаля се подъ командата на каймакамина отъ многобройна войска и башибозукъ. Нѣколко тулумби оросватъ обилно кѫщитѣ съ газъ, слѣдъ което селото се прѣдава отъ четиритѣ страни на пламъци. Картината е била ужасна. Смъртьта е обграждала мѫже, жени и дѣца отъ всѣкждѣ: тоя, който е дирѣлъ спасение отъ пламъцитѣ, падалъ отъ куршума на озвѣрѣлата тълпа войници и башибозукъ. Други села отъ сѫщата каза, като **Баничани, Търлисъ, Зърново, Кара-кьой**, бидоха пощадени отъ пожара, но изгубиха жителитѣ си, особенно мѫжетѣ. Най-тежка е била участьта на с. **Баница**, Сѣрско. То изцѣло е уничтожено и отъ всичкитѣ му жители, на брой 840, само 30 души жени, дѣца и старци сѫ останали живи.

Тоя жестокъ начинъ на борба не правѣше разлика между полъ и възрасть, между виновни и невинни — прѣслѣдваше се българинътъ въ неговия животъ и имотъ. И това не възмути обществената съвѣсть: нейниятъ сѫдъ остана глухъ прѣдъ нашитѣ страдания.

И само нашата упорита борба — плодъ на нашето отчаяние — е и ще бѫде сѫдътъ между роба и Турция.

И тоя сѫдъ се изрази въ Солунскитѣ събития, които трѣбва да се считатъ като прѣдвѣстникъ на отчаяната борба на угнетенитѣ. Тие събития, по своето начало, своя край и своитѣ послѣдствия, сѫ отъ голѣма важность. Върху тѣхъ и до сега виси дебелъ пластъ отъ мъгла. Мислимъ, че ще изпълнимъ дълга си спрямо Васъ, като Ви дадемъ едно резюме споредъ достовѣрнитѣ свѣдѣния, съ които разполагаме.

Всѣкиму е извѣстно сѣ какво достоинство умрѣха македонскитѣ младежи, които раздвижиха свѣта съ своя смѣлъ замахъ.

Европейската преса описа послѣднитѣ часове на смѣлитѣ революционери, които до единъ изгинаха, слѣдъ като видѣха проявено своето дѣло. Но тя не описа точно оние вандалщини, на каквито е способна само турската власть. Безсилна спрямо борцитѣ-революционери, тя се нахвърля върху невинното българско население.

Ние ще оставимъ да говори за жестокостите на турската власть при Солунскитѣ случки единъ незаинтересованъ европеецъ. Его неговитѣ впечатления:

„Никога нѣма да забравя „нощьта на 29 срѣщу 30 Априлъ „(н. с.) Една експлозия при Ото„манската банка изненада цѣлия „градъ и една улична схватка „се започна. До 12 часа прѣзъ „нощьта слѣдваха непрѣкъснато „динамитнитѣ експлозии, размѣ„сени съ честа прѣстрѣлка. Сто„тини мъртви тѣла послаха ули„цитѣ. Всички тие тѣла на 30 „Априлий въ тъмни зори се прѣ„несоха съ кола извънъ града и „никой не знае кждѣ сѫ дѣнати. „Прѣзъ нощьта убиванията сѫ „били безъ разборъ и затова има „много убити и отъ другитѣ на„родности.

„Лъжливи сѫ донесенията на „консулскитѣ рапорти, подтвърде„ни и отъ турската власть, че „числото на убититѣ е 50 и че „кланьета е нѣмало.

„Напротивъ, кланьето бѣше „ужасно. Повече отъ 300 до 400 „души сѫ изклани.

„Азъ лично видѣхъ кланьето „прѣзъ деня на 30 Априлий „(н. с.) отъ 2 до 5 часа слѣдъ „обѣдъ. Башибозуци и Албанци „съ голѣми сопи и желѣза въ „ржцѣтѣ сновѣха изъ града. Тѣ „бѣха подпомагани отъ войската „и полицията. Всѣки българинъ, „който него день бѣ излѣзълъ „изъ града, бѣ немилостиво прѣ„трезанъ на улицата. Тълпата „го смазваше съ тоягитѣ си, а „войската го довършваше. Кар„тината бѣ ужасна. Само отъ „улицата на Коломбо до „Капа„на", на едно разстояние отъ сто„тина метра, се изнесоха шесть „кола набъкани съ мъртви тѣла. „По цѣлото протяжение на трам„вайната линия се търкаляха чо„вѣшки трупове.

„Най-ужасното безчовѣчие е „извършено въ кукушкия квар-

ПОДЛИСТНИКЪ.

МАГДАЛИНА

разказъ отъ К. Паламасъ, прѣв. отъ новогръцки: **И. Д.**

Викаха я Магдалина, ала туй библейско име никакъ не подхождаше на нейната скромна и строга хубость, която по́ се приближаваше до типичната хубость на древня гръцка богиня. Откато облѣче проста дрешка, газдаво скроена за нейния високъ ръстъ, и спусна косатѣ си по рамеѣтѣ на двѣ дълги и едри плетенки, блѣсна нейното миловидно лице, изпъкна и нейната стройна снага. Защото груби парцали покриваха нейната кръшна снага, когато за пръвъ пѫть се яви въ нашата кѫща, прибрана отъ чича ни. Магдалина пристигна въ града заедно съ една сръдцераздирателна тълпа жени и дѣца отъ Критъ, които юнашкото възстание прѣзъ 1866 год. бѣше ги взхвърлило немили-недраги на брѣговетѣ на свободна Гърция.

„Нещастници, по чуждитѣ прѣдѣли разпилѣни,
Тѣ срѣщатъ се единъ съсъ другъ, повече отчуждени; —
„Отдѣка си скиталецо?" — другарь пита другаря.
„Отъ Критъ!" — болерниятъ другарь другарю отговаря. —
И само стискатъ си ржцѣ, прѣгръщатъ се и плачатъ".

Тѣзи стихове отъ стара критска пѣсень бѣха отново оживѣли, дордѣ траеше туй възстание; тѣ като че ли тъкмо тогава бѣха съчинени, за да оплачатъ бѣдитѣ на нещастнитѣ бѣжанци.

Токо що бѣхъ покаралъ осмата година, ала обичахъ книгитѣ повече отъ игритѣ и четенето наравно съ сладкишитѣ. Затова всѣка недѣля подиръ обѣдъ внимателно слушахъ когато чичо ми, обиколенъ отъ цѣлото ни семейство, четѣше въ в. „Фосъ" („Свѣтлина") бойнитѣ извѣстия изпращани отъ острова до централната комисия въ Атина. Въ тѣхъ се описваше геройството на нашитѣ и звѣрствата на турцитѣ, дѣйностьта на народната флота и възторга на столичанитѣ.

Слѣдъ четенето мѫжетѣ разискваха върху писаното въ вѣстника, женитѣ отправяха молитви за борцитѣ и проклетни противъ Мустафа, а пъкъ азъ редѣхъ въ своето въображение имената на Коракасъ, Коронеосъ, Криарисъ, Сурмени, като имена на баснословни юнаци.

Въ недѣлната бесѣда участвуваше и Магдалина. Тя узна, че онова, което чичо ми четѣше всѣка недѣля, описваше борбата на нейното отечество. На опрѣдѣления часъ тя идваше полека-лека и заставаше на вратата. Дордѣ траеше четмото, тя не се помръдваше, а като захласната втренчено слушаше, както всички прости хора, кога чуятъ думи, които не могатъ разбра. Виждаше се, че тя се мѫчи да схване нѣкоя позната дума, да грабне нѣкое любимо име отъ непонятния гръцки езикъ на в. „Фосъ". Ала какво най-сетнѣ отъ това, че тя нищо не разбираше? Стигаше и туй, дѣто този чуждъ езикъ приказваше за нейното отечество. Какво значи за благочестивитѣ прости хорица, ако не имъ е понятенъ езикътъ на евангелието? Стига имъ това, че тѣзи слова сѫ Божи рѣчи.

Много дни се минаха отъ нейното идване. Макаръ че всички се отнасяха къмъ нея съ особена симпатия, се пакъ тя си оставаше плашлива и мълчалива, може-би, поради скръбьта, дѣто наскоро бѣше напустнала отечеството си, а може-би за онова, унижение, дѣто бѣше принудена да приема милость отъ други, а може-би, най-сетнѣ, за туй, че се стѣсняваше, като гледаше онова страшно, а по нѣкогашъ и смѣшно впечатление, което причиняваше на насъ, чисти румелийци, говорътъ на нейното отечество. Само по-голѣмата ми сестра — тогава ще жива бѣше лѣната ни Теано — скоро сполучи да добие нейното довѣрие и то ето какъ:

Една вечерь сестра ми гласно четѣше „Еротокритосъ". — Когато чуехъ да четатъ тази критска поема, азъ чувствувахъ такава крайна наслада, че забравяхъ уроцитѣ си. Случайно Магдалина влѣзе въ стаята и застана като омаѣосано, когато чу познати звукове. Тогава сестра ми съ приятенъ гласъ изрече слѣднитѣ стихове:

„И нему Господь му далъ едно чудно чедо:
Възпитано и паметно, и като захаръ сладко,
Двайсеть години нѣмаше, а мѫдро като дѣдо —
Хортуваше съсъ всички то разумно и благатко.
И съ всички дарби, що звѣзди и небеса родиха,
Съсъ всичко го укичиха и всичко му дариха".

Очитѣ на Магдалина, нейнитѣ голѣми черни очи свѣтнаха, тя пристѫпи нѣколко крачки и се допрѣ до стола на сестра ми. Тя слушаше, безъ да си поемне и често прѣкъсваше четенето съ радостни възклицания. Не бѣха вече непонятнитѣ гръцки думи отъ вѣстника.

Когато сестра ми свърши четенето, попита я:

— Магдалино, харесва ли ти се „Еротокритосъ"?

— Ахъ, мила господарке, да знаешъ колко ми се харесва! Колко пѫти го слушахъ изъ устата на Дамаскина!

— Ами кой е тоя Дамаскинъ, Магдалино? Да не ти е братъ?

— Не, малка ми господарке, той ми е... годеникъ, оттовори тя зачервенѣла.

— Ахъ, ти, скритно момиче! Ами защо толкозъ врѣме не ни каза, че си годена?

— Ехъ, дѣ имашъ ти охота, мила ми господарке, да знаешъ какво ми тежи на сърдце! Па ако почна да ти приказвамъ, и година не ми стига да ти изприкажа.

— Ахъ, ти, такова момиче! Страхъ те е да не ти откраднемъ тайната, та затова и дума не продумвашъ. Я ми кажи, Магдалино, знаешъ ли да четешъ „Еротокритосъ"?

— Не знамъ азъ, сирота, ама Дамаскинъ знае, защото е училъ. Когато идѣше у насъ, той се „Еротокритосъ" четѣше, пъкъ азъ го слушахъ. На, така: тази книга е сѫщо като неговата.

И колѣнчи тя, и сложи книгата на скута на сестра ми, и хвана да обрѫща листата съ онова неловно благоговѣние, което неукитѣ питаятъ къмъ книгитѣ.

— Цѣлъ купъ *редове* научихъ отъ устата му, продължи тя. Туку отъ ужасатѣ и отъ опустошенето, което ни сполетѣ, всички ги забравихъ. Я чакай, чакай! На, пакъ ми идатъ на умъ. Я вижъ дали право би казвамъ.

„Азъ хванахъ силно тая ржка, що бѣ кат' мраморъ бѣла,
Ржката, що надеждата за дружность бѣ ми дала;
Туй бѣше знака въжделенъ и споменъ милъ, сърдеченъ,
Утѣха, радость и животъ честитъ и безконеченъ".

(Слѣдва).

„талъ, извънъ портата. Тамъ са„мо женитѣ и дѣцата сѫ пощадени. Рѣдко мѫжъ да е остана„лъ живъ.

„Българската църква и учи„лище при Вардаръ-Капия сѫ „разорени. На 1-ий Май (н. с.) „подиръ обѣдъ една разярена „банда албански войници се на„хвърли въ училището и черква„та. Тамъ бѣха прибѣгнали два„ма попове, единъ учитель, единъ „слуга, много жени и много дѣ„ца. Войниците разбиха вратитѣ „и захванаха поголовния сѣчъ на „находящитѣ се въ училището и „черквата. Единъ отъ поповетѣ „умрѣ геройски. Нѣколцина по„бѣгнали прѣзъ вратата, намѣ„риха прибѣжище у единъ чуж„денецъ, европейски подданникъ. „Но и неговата кѫща бѣ на„падната и той, заедно съ при„бѣгналитѣ у него, биде малтре„тиранъ и закланъ. Сѫщата тая „банда влиза и въ кѫщата на ра„ботника отъ желѣзницитѣ Ни„кола, у когото бѣха прибѣгнали „нѣкои българи. Всички бидоха „избити, а Никола заклаха прѣдъ „очитѣ на жена му и дъщеря му.

„Въ 5 часа вечерьта, като „по команда, кръвожадната ал„банска банда изчезна.

„Всички българи, сиромаси и „богати, сѫ подъ арестъ. Името „Българинъ е достатъченъ пре„текстъ да те хвърлятъ въ най„ужаснитѣ затвори.

„Затворницитѣ се третиратъ „много жестоко и малцина ще „оцѣлѣятъ“.

Солунскитѣ събития сѫ важни за насъ въ нѣколко отношения, които набързо заслужава да се отбѣлѣжатъ. Съ кръвьта на падналатѣ жертви нашиятъ народъ запечати прѣдъ цѣлия свѣтъ съзнателното разбиране на свободата, готовностьта да се самопожертвува за нея и прѣзрителното отнасяне къмъ смъртьта. Тия сѫ пѣнни качества, които притежава само единъ жизнеспособенъ и енергичентъ народъ. Атентатитѣ въ Солунъ, както и честитѣ нападения върху желѣзницитѣ, откриватъ една нова страна въ борбата, която сѫ водили до сега народитѣ противъ турската тирания; отъ друга страна тѣ показватъ, колко голѣмо е отчаянието на роба въ неравната му борба съ турската тирания.

Възползувани отъ тие събития турцитѣ на нѣколко пѫти послѣдователно заявиха, че считатъ всички интелигентни българи за съучастници въ революционерното дѣло и за това всички ще бѫдатъ арестувани; че виновнитѣ отъ тѣхъ ще бѫдатъ наказани, а подозрѣнитѣ — невиннитѣ — заточени въ Мала Азия. Поради масовитѣ и безбройни арести, извършени въ градоветѣ, училищата сѫ вече безъ учители, черквитѣ безъ свещеници, а чаршиитѣ безъ търговци. Населението въ селата излиза въ горитѣ, при четитѣ. Турската жестокость отива до тамъ, щото по заповѣдь на властьта, въ Битоля сѫ устроени кланета, които редомъ съ Солунскитѣ, припомнятъ кланетата на арменцитѣ. Всичко, което днесъ върши турската власть, гони едничката цѣль: да унищожи българина, дѣто и какъвто и да е той.

Това поведение на Турция означава изтрѣбване на българското плѣме и намаляване неговото значение на Балканитѣ. Но робътъ има доста подготвени сили, за да води и издържи борбата до край. Това, отъ което той се нуждае за сега, то е: материалната братска подкрѣпа.

И останалитѣ на пѫтя съ стотини вдовици и сирачета на изклани мѫже и бащи молятъ щедростьта на своя свободенъ братъ.

Всѣки, който иска да подкрѣпи „Благодѣтелното Дружество„ въ неговата человѣколюбива и братска мисия, нека сѫдѣйствува за сѣбиране волни помощи.

София, 11 май 1903 год.

Отъ настоятелството на Дружеството.

Отъ Македония и Одринско.

Произволитѣ и насилията на башибозука и редифитѣ въ Паланечко. Изнасилена мома. Обиски и арести въ града.

На 4 того, Цеко Дѣяновъ, отъ с. Жедилово, връщайки се отъ града за къмъ селото си, спиратъ го башибозуци при казармата на Манастирски ханъ, прѣдлагатъ му да ги води изъ околнитѣ села да дирятъ комити, обаче той отказалъ да ги придружи, като имъ казалъ, че нищо не знае по комитски работи. Но за този му отказъ билъ възнаграденъ добрѣ. Завеждатъ го въ казармата и го съсичатъ на кѫсчета.

Сѫщия день овчарката Цѣца Стоименова Жежова, отъ с. Жедилово, пасѣйки овцетѣ си въ селото, нападатъ я башибозуци и нѣколко души редифи, които били излѣзли въ района да пазятъ тишината, и съ нея постѫпили най-звѣрски. За щастие на жертвата, дочува я и се притича майка ѝ, която намѣрила Цѣца въ рѫцѣтѣ на башибозука изнемощѣла отъ борбата. Слѣдъ извършенитѣ насилия, освобождаватъ момата, като набиватъ и двѣтѣ до смъртъ, за да не кажатъ за извършеното. Сѫщото се върши и изъ другитѣ села, обаче беззащитното население нѣма гдѣ да се сплаче. Ако би се опиталъ нѣкой да поправи това, той бива добрѣ възнаграждаванъ съ псувни и бой.

На 5 с. м. Иванъ Постоловъ, отъ с. Търново, връщайки се отъ града за къмъ селото си, безъ никаква причина, нападатъ го редифи на шосето при „Велкова чешма“, свалятъ го отъ коня му, набиватъ го хубаво и си заминаватъ.

Учителтъ отъ гр. Паланка, Александръ Йосифовъ, е арестуванъ и изтѣзаванъ. Сѫщото станало и съ Миле Накевъ Кюркчийчето. Въ кѫщата на видния гражданинъ Коце Тамбурковъ е направенъ обискъ. Подозрѣнъ като комитабаши, съ бой го закарватъ въ затвора, и сега какво става съ него — не е извѣстно. Ареститѣ и обискитѣ продължаватъ. Турцитѣ се готвятъ за клане на мирната рая.

К. А.

Бѣжанци отъ Одринско. — Прѣстрѣлка между пограничнитѣ постове. — Убити и ранени турци.

(Специална телегр. на М.-О. Куриеръ).

Отъ Харманлий ни телеграфиратъ съ дата 11 Май:

Отъ нѣколко дни постоянно приждатъ бѣжанци отъ одринскитѣ села Ташлѫ-Муселимъ, Куруджикьой, Праводия Билонлий и др. На 9 този мѣсецъ, 3 часа слѣдъ обѣдъ, прѣстрѣлка мѣжду нашитѣ и турски постове, спорно мѣсто въ землището на Соуджакъ. Отъ турцитѣ 1 раненъ и 1 убитъ. На мѣстопроизшествието пристигатъ 100 резервисти отъ Соуджакъ, турцитѣ отстѫпили. Днесь тукъ основанъ благотворителенъ комитетъ за подпомагане бѣжанцитѣ.

Коларовъ.

Сражението при Хисаръ-капия.

Отъ Хасково, съ дата 9 май, отъ вѣренъ източникъ, ни съобщаватъ: Вчера пристигна отъ възстаническия лагеръ при Хисаръ капия едно лице, което разправя за кървавото стражение станало на 2 Май при Хисаръ-капия. Четицата на *Таню Николовъ* е била заградена отъ триста души низами. Слѣдъ 6 часово стражение, четицата е пробила пѫтя съ своитѣ бомби и съ пѣсенъ на уста е ударила къмъ балкана. Отъ четата сѫ паднали 2 убити. Отъ турска страна има убити около 50 души низами. Подробности липсватъ.

Я. Т.

Положението въ Л. Градско. 7/V 1903 г.

Положението въ Лозенъ-градско отъ день на день става все по лошо и по застрашително. Слѣдъ като обискираха селата Коево, Каракочъ, Д. Кадиево, Пирогъ, Раклица, колкото пушки заловиха съ по нѣколко хора ги закараха въ града, а остатъка хора, въоржжени, сѫ пръснати изъ горитѣ, а други сѫ избѣгали задъ граница. Слухъ се носи, че селата Корията, Тасъ-тепе, Терзидере, Коджа-Тарла и Канаритѣ сѫ обискирани. Па и да не сѫ, очаква ги тая участь.

Тѣзи дни сѫ обискирали и часть отъ града. Арестувани сѫ нѣколко души. Паника голѣма. Цѣлото турско население е на кракъ и на нѣколко мѣста е нападнало нашитѣ бѣжанци-селяни. Единъ селянинъ отъ с. Каракочъ е раненъ въ главата.

Четата на Лазаръ Маджарова, подкрѣпена отъ много селяни, е имала на 6 т. сражение въ мѣстностьта „Кукурданъ“ съ башибозука. Отъ четата е убитъ Темелко Костадиновъ, а отъ турцитѣ сѫ паднали четирма.

Въ околностьта на с. Ахмачево сѫ обрани двамата мухтари на с. Кула отъ башибозука. Взети имъ сѫ всички събрани пари отъ беглика. Като се оплакали на властьта, тѣ били изпъдени и обвинени още, че сѫ ограбени отъ комититѣ. Подобни случки напослѣдъкъ сѫ станали най-обикновени.

Турцитѣ усилватъ пограничната стража и въ Малко Търново се трупатъ много войска и припаси. Усилено се говори за прѣдстояща война съ България.

Въ с. Раклица аскерътъ обезчести много моми и жени.

Положението е отчаяно, както никога до сега.

Четникъ.

ХРОНИКА.

Митинги.

Получиме слѣдующитѣ телеграми: отъ Казанлѫкъ.

Днесь 11 Май 1903 год. казанлѫшкитѣ граждани, събрани на многолюденъ митингъ прѣдвидѣ развивающитѣ се събития въ Македония и Одринско, поголовното изтрѣбление населението въ тие области, взѣка слѣдната резолюция: 1) Високо протестиратъ противъ безпричиннитѣ арести, изтезания и убийства надъ невинното и беззащитно българско население въ Македония и Одринско, като апелиратъ къмъ съчувствието и застѫпничеството на европейската преса и европейското общество, които да се смилятъ за роба и настоятъ прѣдъ своитѣ правителства, за да се тури край на безмилостното изтрѣбление на българския народъ въ поробенитѣ провинции; 2) Настоятелно молятъ българското правителство да се застѫпи най енергично тамъ, гдѣто трѣбва, да се тури край на тия безрѣзборни арести изтезания и убийства на нашатѣ братя Македоно-Одринци и да иска немедленото освобождаване на невинно затворенитѣ учители, ученици и др. непричастни въ нищо; 3) Дълбоко възмутени отъ недостойното и прѣдателско поведение, което държатъ гърцитѣ спрямо свѣщенната македонска кауза. Молятъ настоятелно патриотическото ни правителство да внуши на това лукаво фанариотско плѣме, че ако продължава още съ своитѣ прѣдателства и клѣветничества противъ българския народъ, не ще му търпи повече и ще изгони всичкитѣ гърци надържавна служба, като ще иска отъ своето правителство да изволи всичкитѣ гърцки лѣкари и ги изпрати да помогнатъ на четитѣ имъ, които ще отидатъ да се биятъ срѣщу българското население. 4) Натоварва бюрото да даде най-голѣма гласность на настоящата резолюция протестъ.

Прѣдсѣдатель Под. Запасенъ пол. ковникъ Т. Поповъ, секретарь Ал. Едревъ.

Отъ Шуменъ: Днесь стана твърдѣ многолюденъ митингъ тукъ; протестира се противъ турсата тирания и поголовното изтрѣбителство нашитѣ братия отвъдъ Рила и Родопитѣ; настоятелно се иска прилаганего чл. 23. Берлинския Договоръ и дава се подкрѣпа правителството, щомъ дѣйствува въ тази смисъль. Всеобщо въодушевления. Резолюцията по пощата.

Кожухаровъ.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

Хвърленъ отъ Канлѫ Куле.

Телеграфиратъ на в. „Secolo“, отъ Солунъ: „Затвореният въ Канлѫ куле българинъ търговецъ на кожи по име Фукара се хвърли отъ кулата. Слухъ се пръска, че ноговитѣ другари въ затвора сѫ го хвърлили за да се убие тѫй, като сѫ се боляли да не прѣдаде нѣкои тайни, защото напослѣдъкъ се показалъ много слабодушенъ.

Сарафовъ спасенъ.

На сѫщия вѣстникъ съобщаватъ: „Въ продължение на Солунскитѣ произшествия Сарафовъ се намираше скритъ въ Солунъ. Полицията подушва това и заграждa кѫщата, гдѣто се маслѣшеда го заловятъ, но бѣше вече късно: Сарафовъ отдавна бѣ избѣгалъ“.

Възстанието се усилва.

На италиянскитѣ вѣстници съобщаватъ, че възстанието, въпрѣки официознитѣ домогвания за да прикриятъ това, се усилвало отъ день на день. Въ Разложко населението е вече възстанало. Движението, казва „Il Secolo“, се е разпространило дори до Кавала. Не слѣдъ много, може би много по-скоро, отъ колкото се мисли, българитѣ — (споредъ Corriere della sera — извъредно способни за да се организиратъ — дори тая способность надминува оная на турцитѣ за прѣслѣдване възстаницитѣ) ще прѣдприематъ борбата още по-свирѣпо. Начъртаниятъ отъ тѣхъ пѫтъ ще бѫде слѣдванъ отъ всички. Сраженията на отдѣлнитѣ чети, които изглеждаше да сѫ прѣстанали, ще се възобновятъ на скоро съ страшна сила — защото за това сѫ се клѣли всичкитѣ водители на революционната организация.

Митингъ въ Генуа.

На 9/21 Май, въ театръ „Politeama Alfieri“ 800 генуезки граждани сѫ бяли събрани на митингъ за Македония. Прѣвъ заговорилъ Миланезецътъ професоръ Пикарди, посрѣщнатъ съ ръкоплѣскания и виковетѣ: „Да живѣе демократическия Миланъ“. Ораторътъ на кратко, но живо, обрисувалъ положението въ Македония, която е прѣдметъ за турското иго. Послѣ говорили: за републиканцитѣ С. Пелегрини, за радикалитѣ — Муртола, за монархиститѣ — Денара и за социалиститѣ — Масоне. Гласувалъ се дневния редъ — да се протестира противъ турскитѣ варварства и да се поканятъ европейскитѣ сили да уважатъ берлинския договоръ.

Цариградъ, 11 май. Портата показа на Зиновиева и на Каличе български офицерски униформи и тржби, които сѫ били намѣрени при нѣкои отъ убититѣ възстаници.

Римъ, с. д. Тази сутринь се състоя единъ митингъ въ полза на арменцитѣ и македонцитѣ. Много оратори говориха, между които Анатолъ Франсъ, арменецътъ Меликовъ и депутатътъ Делболзо. Взема се рѣшение, съ което се изказва симпатия на арменцитѣ и македонцитѣ.

Цариградъ, с. д. **Въ срѣда прѣзъ нощьта е имало едно сблъскване при Могила, осъмь километра на сѣверъ отъ Битоля, между турска войска и чета отъ тринадесеть души. Четата биде съвършено унищожена освѣнъ това има убити и четирма селяни, които сѫ се присѫединили къмъ четата, както и двѣ селянки. Артилерийската обстрѣлка унищожи четиринадесеть кѫщи.** Загубитѣ на турцитѣ сѫ: трима убити и нѣколцина ранени. Артилерийската прѣстрѣлка произведоха въ Битоля извѣстно смущение. **Консулското тѣло счита общото положение на Битолския вилаетъ все още за неуспокоително и подтвърдява вѫрлуването на четитѣ.** Твърдението, че Скопскитѣ произшествия на 6 т. м. сѫ били прѣдизвикани отъ турското население, се поддържа напълно отъ цѣлото консулско тѣло. По-нататъшни постѫпки прѣдъ Портата по този въпросъ надали ще послѣдватъ. Нищо не е извѣстно за нѣкакво си съобщение на турското посолство въ Виена по въпроса за българския владика въ Дебъръ. Екзархията сѫщо не е получила до сега никакво съобще-

ние отъ министра на вѣроизповѣданията. Споменатиятъ владика, Козма, който е болничавъ и е познатъ за извънредно страхливъ човѣкъ, се намира вече отъ миналата есенъ не въ Дебъръ, а въ мънастира „Прѣчистая Дѣва", който е разположенъ осъмъ километра на юго-западъ отъ Кърчево. — При желѣзопжтната станция Уфли, близо до Одринъ, една чета отъ дванадесеть души е била убила двама пждари. — Разслѣдването за нѣкакво си подкупване на единъ слуга отъ френското посолство отъ страна на комитаджии да постави не въ френското, а въ руското и австрийското посолство, не даде досега никакви положителни данни. Изглежда, че цѣлата тази афера е една мистификация. — Съ днешния солунски тренъ пристигнаха тукъ 34 души ранени, между които единъ офицеръ.

Цариградъ, с. д. Прѣдставения отъ страна на турцитѣ благоприятенъ ходъ на дѣйствията въ Албания излежда да е вѣренъ. Забѣгналитѣ подъ водителството на Хасанъ Злакусъ дяковски първенци били вече заловени и арестувани. Албанцитѣ подъ прѣдводителството на Сюлеманъ ага, които бѣха заели манастиря Дечани, сж избѣгали отъ тамъ. Въ този мънастиръ нѣма вече нито единъ руски калугеръ. Почти всички сж забѣгнали въ Атонскитѣ мънастири. **Тѣзи дни е имало едно второ сблъскване съ възстанници близо до Битоля.** Подробности по това обаче липсватъ.

Новоизнамѣрена истинска шведска готвачна машина

ПРИМУСЪ

патентирана въ всички индустриялни държави.

Въ извѣстниятъ на почитаемитѣ клиенти магазинъ на

Димитръ х. Георгиевъ и С-ие.

Булевардъ Дондуковъ № 5, между много разни кухненски (готварски) и кжщни потрѣби, намира се за продажбъ и *бързата готвачка за отопление съ обикновенна гасъ Шведска машина Примусъ.*

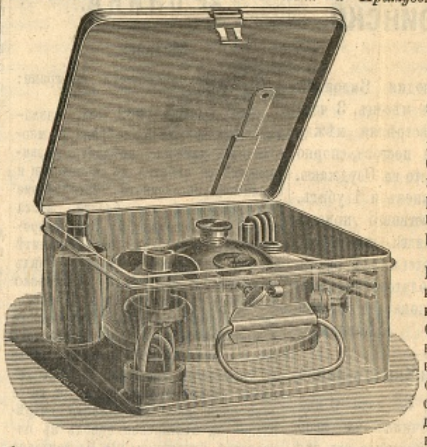

Тази машина Примусъ възварва въ 5—6 минути 2 литри вода; сжщата за 6 минути пъкъ, за 1/4 стот. гасъ, приготовлява много добрѣ опеченъ бивтекъ, като сжщевременно не образува абсолютно никакъвъ димъ, мирисъ и сажди.

Тази машина Примусъ има още и тия голѣми прѣимущества: че гори безъ фитилъ, икономична, практична и гарантирана отъ всѣкаква експлозия, и благодарение на тия нейни добри качества нфтен ѳия, намѣрила е приемъ почти въ всѣка една кжща изъ Европа.

Всѣкой, който обича економията и цѣни врѣмето си, нѣма да допустне този толкова сгоденъ случай, а ще побърза да се снабди съ *най-практичната, най-економичната и най-ефтината машина Примусъ*, както ще види и отъ самитѣ й цѣни.

Примусъ	№ 0 или 4 безъ кутия струва	лева	13·20
„	№ 1 „ 5 „ „ „	„	16.—
„	№ 8 „ 10 въ мет. кутия „	„	20.—
„	№ 9 „ 11 „ „ „ „	„	22.—

За всѣка машина, изпратена въ провинцията, се прибавятъ за пощенски разноски 85 стот.

Съ почитание:

8—9—30 **Димитръ х. Георгиевъ и С-ие—София.**

Д-РЪ БАЛСАМОЪ

Специалистъ по венерическитѣ болѣсти.

Всѣкидневно приема болни въ Клиниката си.

Извѣстно е вече на публиката, че Клиниката е снабдена съ най-съвършеннитѣ срѣдства за изслѣдване и лѣкуване на разнитѣ болѣсти отъ отдѣлни специялисти. А въ венерическото отдѣление, което не се съобщава съ другитѣ и което се завежда отъ Д-ръ Балсамовъ, правятъ се микроскопитически и ендоскопически изслѣдвания на болнитѣ части.

1—23—30

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА, София, ще намѣрите: голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Зола, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Дикенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековиѣ съчинение 2·50, съ пощата . . (Заедно съ I томъ — 6 л.).	2·80
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България — 2л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формалн. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доп. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко страници по земледѣлието . . .	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ севѣро-източ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пъстръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопжтъ	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевъдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага. 8—3—3 **Отъ книжарницата.**

МАГАЗИНЪ Д. ХРИСТОВЪ—СОФИЯ.

Улица „Търговска" № 3.

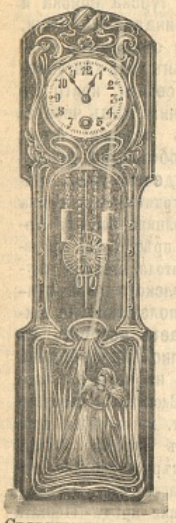

Съвършенно пикантна обработка отъ бронзъ емайлиранъ. Цѣна 6 л. 75 ст., съ поща 7 л. 50 ст.

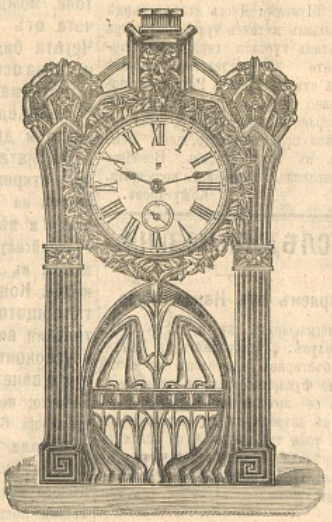

Много красивъ, голѣмъ бронзовъ часовникъ за маса. — Цѣна 8·75, съ поща 9·50.

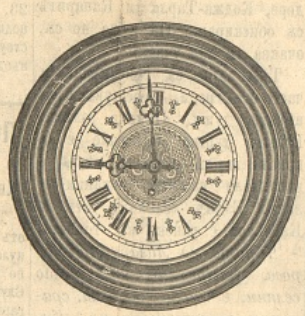

Много красивъ часовникъ за стена въ дървено емайлирана рамка. Цѣна 4·75, съ поща 5·50.

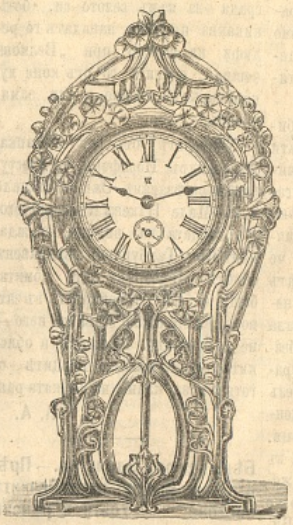

Изящна изработка отъ бѣлъ металъ, посребренъ. Цѣна 5·75, съ поща 6·50.

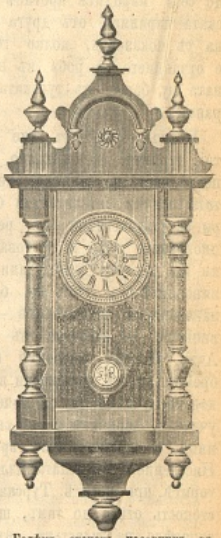

Голѣмъ стененъ часовникъ въ много красива орѣхова рамка; съ машина да се курдисва веднажъ на 15 дни, да бие на всѣки 1/2 и цѣлъ часъ. — Цѣна 16·75, съ поща 18·50.

За всѣкой часовникъ се гарантира за точния и правиленъ вървежъ писменно.

Печатница на Т. Пѣевъ. — София.

Година I. София, Срѣда. 14 Май 1903 год. Брой 26.

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ

В. „МАК.-ОДРИНСКИ КУРИЕРЪ“ излазя всѣкидневно.
Редактира се отъ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Тримѣсеченъ абонаментъ
За България . . . . . 3 лева.
За странство . . . . . 6 „ зл.

Единъ брой — 5 стот.

LE COURRIER
MACÉDO-ANDRINOPOLITAIN
JOURNAL QUOTIDIEN
Sofia — Bulgarie.

ВСИЧКО,
що се отнася до вѣстника се адресира до
Павелъ Генадиевъ.

ОБЯВЛЕНИЯ
се приематъ само за 4-та страница: и се плащa на редъ, букви гармондъ
За първи пѫть . . . . . 15 стот.
За всѣки послѣдующъ . . . . . 10 „
За повече отъ 5 пѫти — особни споразумѣния.

† НИКОЛА ЛАЗАРОВЪ.

* * *

Ето още единъ ликъ, чийто споменъ ще изпълва съ възторгъ душитѣ на хиледи страдалци; още единъ милъ образъ, който, колкото повече се отдалечава въ миналото, толкова повече се издига и става всé по-ясенъ и голѣмъ; още единъ борецъ за тържеството на свободата, който всецѣло се бѣ отдалъ на освободителното дѣло, като прѣзрѣ розовото бѫдаще, което примамливо му се усмихваше. — Никола Лазаровъ е отъ легиона на оние борци, които прѣди двѣ-три години паднаха геройски, за да възкръсне изъ тѣхнитѣ кости оная ягка, гранитна стѣна, която, противопоставена на тиранията, да даде проходъ на свободата за да възтържествува; отъ редоветѣ на борцитѣ, на чиито кости се съзида революционната организация въ Македония, която днесь върши чудеса: обръща цѣла една империя. Той умрѣ така, както подобаваше на една революционна натура да умре: геройски, величаво!

* * *

Никола Лазаровъ е родомъ отъ гр. Дубница. Роденъ е прѣзъ 1880 г. на 23 Мартъ. Прѣзъ учебната 1897—98 г. той свърши IV класъ при Дубничското училище. Отъ тогазъ той се прости за винаги съ училището. 1898 год. бѣше краятъ на неговото ученичество. Единъ отъ първитѣ ученици въ училището, той е билъ кумирътъ на стотина свои другари. Такъвъ бѣше той въ училището: мощенъ, духовитъ, съ проницателенъ и свѣтълъ умъ, такъвъ си остана и до послѣдната минута на своето сѫществуване.

Въ 1898 год., когато той напустна училището, бѣше се захванало и усилило онова мощно движение, прѣдъ което европейската дипломация трепери, а нашата боязливо свива раменѣ: македонското движение. Цѣлитѣ, които гонѣше това движение, бѣха високо хуманни, и за това най-интелигентнитѣ сили въ насъ се отдадоха въ служене на това движение. Тамъ имаше поприще за всѣка душа, жадна за велика и плодотворна работа. И Никола Лазаровъ се отдаде съ всичката си сила, съ всичкия си умъ — всецѣло се бѣ отдалъ въ служене на това велико и културно дѣло. И той му служи честно, искрено, безъ умисъль за „високи длъжности“.

Въ Дубница той бѣшедушата на една група революционна младежь, която срѣщаше, подпомагаше и изпращаше оние, които отиваха да будятъ народа, да съзиждатъ онова величаво и грандиозно здание, що се зове революция. Недоспалъ, уморенъ, недоялъ, той обикаляше ту границата при Рила—Кюстендилъ, ту сновѣше между Дубница—София—Кюстендилъ. И бѣше неуморимъ, неподражаемъ. Бѣше сѣнка, която, колчемъ се мѣрнѣше нѣгдѣ, съзиждаше много за робитѣ.

И при всичко това, той бѣше недоволенъ отъ тази си дѣйность. „Нищо е това прѣдъ онуй, което трѣбва да направя“, често казваше той на другаритѣ си. На душитѣ, каквато имаше Никола, всè имъ се вижда малко всѣко едно дѣло, колкото и голѣмо да е то.

Цѣли двѣ години той работи отъ България за Македония. Срѣщà, испращà, упѫтвà и направлявà апостоли, бѣше центра на една революционна група, бѣше душата на редакционния комитетъ, който издаваше: „Революционната библиотека“... и пакъ бѣше недоволенъ. Искаше да замине „тамъ — вѫтрѣ“, — при робитѣ.

И замина.

На 17 Мартъ 1900 год. той напустна Дубница рано сутринъта съ единъ отличенъ свой другарь, разпрости се на края на града съ пищущия тие редове и замина за София. На 23 Мартъ 1900 г. — рождения му день - той мина границата и влѣзе „вѫтрѣ—тамъ“ — въ Македония.

Дълбоки слѣди е оставялъ неговиятъ кракъ, гдѣто е прѣминалъ. Лишенията и силниятъ трудъ не сѫ го отчайвали. Колкото повече тегло е имало, толкова той е бивалъ по-духовитъ, толкова повече е бивалъ бодъръ. Въ най-трудни и мѫчителни минути е разсмивалъ и развеселявалъ другаритѣ си, като разказвалъ хуморески на шопско наречие или е пѣлъ хайдушки пѣсни. Цѣли петь мѣсеци той бродѝ по Малешевско, Струмичско, Щипско, Гевгелийско — безъ да охне, безъ да падне духомъ прѣдъ лишенията и мѫчния животъ, които сѫ го съпровождали прѣзъ всичкото му прѣбиване въ Македония.

Прѣзъ м. Августъ той искаше да се завърне въ България не за почивка, а за работа. Не бѣше щастливъ да се види втори пѫть съ роднини и другари.

† Никола Лазаровъ.

Единъ день, къмъ здрачь, четата била нападната и заобиколена близо до Куманово отъ аскеръ. Валѣло силенъ дъждъ. Нощьта била тъмна—рогъ. Слѣдъ петь часова прѣстрѣлка, четата си пробива пѫть и уловила пѫтя, безъ да знае на гдѣ. Часть отъ четницитѣ се изгубили въ нощната тъмнота. Между изгубенитѣ билъ и Никола Лазаровъ.

На другия день Лазаровъ билъ хванатъ отъ... селяни, и подкаранъ къмъ селото, за да го прѣдадатъ на властьта Само единъ куршумъ останалъ отъ сноцната прѣстрѣлка. Никола прѣхапалъ цѣвьта на револвера и си пръсва главата са-

... да ще не обще изрѣкълъ тие думи, служа, и какъ го. . . .

мичъкъ. — По-другъ изходъ е нѣмало.

Така свърши геройски една велика душа!

И днесь моренъ пѫтникъ, когато влиза въ Куманово, отбива се отъ пѫтя въ черковния дворъ, подъ единъ столѣтенъ дѫбъ, цѣлува дървения кръстъ, който стърчи надъ ненавръмения гробъ на Никола Лазаровъ. А мощнинтъ му духъ лѣти по родскитѣ поля и рътлини и буди раята за велика и кървава отплата.

Поклонъ прѣдъ духа и борбата на падналия борецъ!

Л. Хар.

Да не бѫдемъ спрѣварени отъ сѫбитията.

Работитѣ въ Македония и Одринско отъ день на день се усложняватъ. Тревожнитѣ слухове, които всѣки день пристигатъ, прѣдсказватъ едно още по-тревожно бѫдще. Училищата на всѣкждѣ изпозатворени, учителитѣ, а заедно съ тѣхъ и ученицитѣ, сѫ арестувани. Маса хора пълнятъ широкитѣ и многобройни турски затвори; прѣкарватъ хубавитѣ пролѣтни дни въ тъмнитѣ и влажни зандани, очакващи справедливостьта на турскитѣ военни сѫдилища. Турцитѣ надминаха всѣка граница на насилие и подтисничество; тѣ употрѣбяха и употрѣбляватъ всички жестокости, каквито е въ състояние да роди само дивата азиатска фантазия, надъ беззащитнитѣ и слаби раи. Тѣ пустнаха въ ходъ всички елементи на турския фанатизмъ, самѡ и само да задушатъ подигналия се гласъ изъ народа. Сега за сега, по цѣлата турска империя нѣма гарантия за единъ тѣхъ и спокоенъ животъ на българина. Честь, животъ, имотъ — всичко е прѣдадено въ рѫцѣтѣ на дивитѣ пълчища, на полицията, на войската. Тамъ не само агентитѣ на властьта, но и башибозукътъ има картъ-бланшъ да се разпорежда съ гяуритѣ. А послѣдствията отъ това сѫ ясни: грабения, убийства, безчестия, изнасилвания, отъ една страна, а отъ друга — военни сѫдилища, затвори, бѣсилки, адски измѫчвания. Такива сѫ послѣдствията отъ привилегированото на класитѣ, и отъ разюзданостьта на полицията. А кой знае? Може би всичкиятъ този бѣсъ, съ който турската власть се нахвърля надъ своитѣ подчинени, е единъ признакъ на настѫпающата ѝ смъртъ. Може би това е единъ симптомъ на агонията въ умирающия. Може би това е началото на разрѣшението на оня въпросъ, който не дава спокоенъ сънь на европейскитѣ дипломати. Може би, казвамъ, настѫпва краятъ на дългитѣ страдания на българина.

Но не трѣбва да забравяме, че това е началото на агонията, и че при настѫпването на сѫщинската агония тя ще бѫде още по-жестока. Въ момента на своето издихание, което, както изглежда, не е далече, ще се стрѣми да ни нанесе най-голѣмия ударъ, ще се стрѣми да ни отвлече съ себе си. А сега нека се питаме: готови ли сме? — Готови ли сме да посрѣщнемъ този ударъ? — Имаме ли достатъчно енергия, да можемъ да дадемъ отпоръ на развиващия се бѣсъ при падането? — Да, това трѣбва да се питаме, и спокойно да си отговоримъ. На този въпросъ можемъ дѧ отговоримъ съ думитѣ: и „да“ и „не“.

„Да“, — защото ние имаме една интелигенция, боряще се интелигенция, която е слѣзнала между народа, изпитала заедно съ него мѫкитѣ и страданията, на които е подложенъ и, черпѣйки сила изъ тоя народъ, гордо издига развѣто знамето. Тя прокламира сѫществуването си и готовностьта си за борба чрѣзъ отчаяни прояви. Тя е, която извърши нечутитѣ въ историята подвизи въ Солунъ; тя е, която броди волно низъ македонскитѣ планини и нанася стотини поражения надъ редовнитѣ турски войски; тя е, която ще даде най силния отпоръ въ рѣшителния моментъ. Една частъ отъ тази интелигенция пълни турскитѣ затвори, друга — дѣйсвува между масата, третя — диша свободна не заразената отъ турцитѣ планинска атмосфера, а четвърта — принудена отъ силни обстоятелства, прибѣгнала въ свободна България, но будна, готова всѣки моментъ да се намѣри между редоветѣ на своитѣ бивши другари, и заедно съ тѣхъ да се сражава срѣщу народния душманинъ.

А отговаряме: „не“, защото има една часть, макаръ и малка, отъ М.-Одринската интелигенция, която стои далечъ отъ народнитѣ нужди. Настанени на добри и топли мѣста въ свободна България, или задлъбочени въ своитѣ търговски и спекулативни здѣлки, не само, че не е готова да посрѣщне рѣшителния моментъ, но и до сега не се е замислювала сериозно върху тоя въпросъ. А събитията отъ день на день ни изненадватъ, а не е чудно и да не ни изпрѣварятъ.

Врѣме е вече да се окопитамъ. Врѣте е да се позамислимъ малко. Да не оставяме събитията да ни надминаватъ, а да бѫдемъ готови да заемемъ ролята, която дългътъ къмъ отечеството ни прѣдписва въ прѣдстоящата драма, що ще се разиграе въ нашето отечество.

Лъсковички.

Изгледъ на гр. Солунъ. „Пиргитѣ“. № 8.

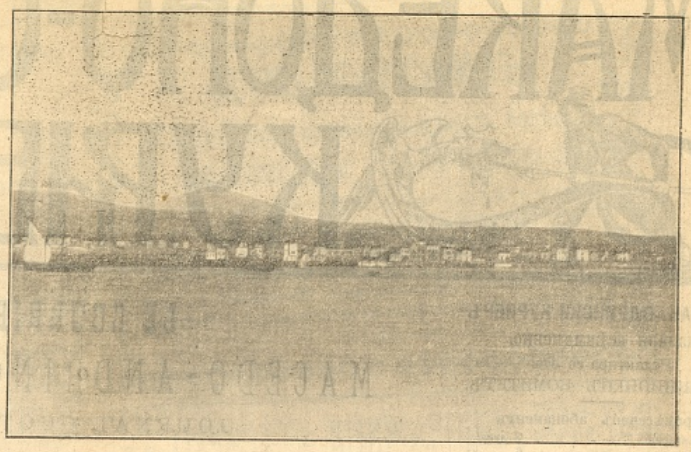

ХРОНИКА.

Митинги.

Вчера въ Бургазъ е имало многолюденъ митингъ, кѫдѣто се е взѣла слѣдната

Резолюция

Днесъ 11 Май 1903 година, Бургазскитѣ граждани, събрани на многолюденъ митингъ на площада „Александръ II“, за обсѫждане грозната и крупна изтрѣбва на българския елементъ въ Македония и Одринско — изтрѣба, която отъ денъ на денъ продължава съ една най-дива енергия, — изслуша ораторитѣ г. г. Хр. Ив. Силяновъ и Цонко Хр. Селвелиевъ и като взе прѣдъ видъ:

Че турскитѣ звѣрства сѫ настѫпили най-ужасния си видъ въ братскитѣ намъ области отвъдъ Рила и Родопитѣ, гдѣто е прѣдприето едно всеобщо и поголовно изтрѣбление, затваряние изъ зандания и унищожаване на българската нация; гдѣто българскитѣ училища и църкви сѫ затворени, учителитѣ и священницитѣ арестовани и измѫчени — и найпослѣ — гдѣто съ всички звѣрски срѣдства се прѣсѣдва най систематически българщината;

ПОДЛИСТНИКЪ.

МАГДАЛИНА (2)

разказъ отъ К. Паламасъ,

Прѣв. отъ новогрѫцки: И. Д.

Особния тонъ и оня топликъ, съ който бѣха изказани тѣзи стихове, имъ придаоха нѣкаква страстна мелодия, която очарованаше.

— Кажи ми, господарке, кажи ми, да ти даде Господь, що ти сърдце сака, какъ гласятъ реповетѣ по-надолу; единъ само да чуя и останалитѣ ще си ги припомня.

— Ще ти кожа каквото поискашъ, ще ти прочета пѣлня „Еротокритосъ“, но съ едно условие: обади ми, много ли обичашъ Дамаскана?

— Питашъ, дали го обичамъ! Извика тя и веднага сграбчи и захвана да гласи съ якитѣ си рѫцѣ нѣжната рѫка на сестра ми, безъ да напустне своѝ картинно положение — колѣничила прѣдъ краката на сестра ми. Па и може ли да го не обичамъ? Въ наше село казваха, че не е на добро, лошъ знакъ е за единъ такъвъ левентъ, като любимеца и довѣреника на Танасъ войводи, да гине така за двѣ черни очи. Ала туй го казваха отъ завистъ. Той е, мила ми господарке, другъ Еротокритосъ, разуменъ, ученъ, милъ. Въ Лакусъ нѣма вторъ като Дамаскина; я има я нѣма двайсеть годинъ, русъ, безъ мустаци. На лице — мома, на сърдце — лъвъ.

Развѣрза ли се еднажъ езикътъ на Магдалина, рѣчьта ѝ се лѣеше безспирно. Тогава почна да разправя хиляди подробности, даже и най-незначителни, за своето отечество, за родители, за тѣхния домъ и животъ, за опасности, битки и клане на християни и турци, а най-вече за оня, за нейния Дамаскинъ, къмъ когото постоянно навеждаше рѣчьта си. А още по-голѣма живость и украшение придаде на разказа, като описа неговото безуспѣшно настояване прѣдъ нейния баща и братия, отборни юнаци въ Лакусъ, да остане и тя съ тѣхъ, заедно съ тѣхъ да се бие. Тѣ не склоняха отъ страхъ да не би да попадне въ турски рѫцѣ, защото турцитѣ, когато не можеха да надвиятъ храбритѣ въстаници, звѣрски си отмѫщаваха на жени и дѣца. Напусто имъ припоминяше, колко безпогрѣшно я бѣха научили да стрѣля, и плачеше, и протестираше, че той ще има повече сила отъ други да понесе и трудове, и опасности. Треперѣха тѣзи безстрашни борци, като си помисляваха, че единчката имъ сестра Магдалина може да бѫде поругана отъ турчинъ. И прѣдпочетоха да я изпратятъ заедно съ други жени въ свободна Гърция, като се надѣваха на Божа помощь и братско състрадание. Нито обърнаха внимание на Дамаскиновитѣ настоявания, който, както се вижда, единчъкъ тежко понасяше разлѫката съ годеницата си.

— Когато дойдоха да ме взематъ, продължи Магдалина, нападохъ викъ: „Не бѣгамъ отъ Критъ!“ и паднахъ въ несвѣстъ. А когато се свѣстихъ, найдохъ се въ единъ корабъ, а около ни само нещастие и голотия.

Когато каза това, тя бѣ почти падала възъ колѣнѣтѣ на сестра ми, а дѣвственото спокойствие на нейното лице и сериозностьта отъ описанието и отъ сладкитѣ спомени бѣха отстѫпили на изнуреность и трогнатость.

— Дали би искала ей-сега да видишъ отпрѣдѣ си Дамаскина? попита я сестра ми.

— Сега ли? проговори тя: да остави родното си мѣсто, което гори въ пламъци? Ахъ, недѣй ме проклина, мила ми господарке! Да изгонятъ всички турци, да угасне пожарътъ, да се освободи отечеството, па тогава да дойде да ме вземе и нека умра отъ радость!..

И крѣпко развълнувана цѣлуна рѫцѣтѣ на младата си господарка.

Сестра ми удържа даденото обѣщание на Магдалина. Като вечерь, щомъ си свършеше домашната работа, Магдалина изваждаше „Еротокритосъ“ изъ чекиджето, дѣто го криеше като свое собствено съкровище, и бързаше при сестра ми, която съ чудно трѣпение и прочиташе отъ него по цѣли страници. Слѣдъ четенето слѣдняха безкрайни изповѣди и излияния; и всички се въртѣха около Лакуския левентъ, като около нѣкой лжчестъ центръ. Нѣмъ слушатель, азъ присѫствувахъ на тѣзи страстни вечерники, а момата-критянка нито обрѫщаше внимание на моето присѫствие, защото бѣхъ още малъкъ.

Ала както тя, така и азъ съ нетърпѣние очаквахме уречения часъ за четене. Защото, както Магдалина посрѣдъ четенето подсѫмаше изказа на своитѣ чувства, така и азъ тогава за прѣвъ пѫть видѣхъ да ми се откриватъ всички хубости на поетическата хармония. Завиждахъ на поета, който знаеше да говори на такъвъ сладъкъ езикъ, па заедно съ това намразихъ и неизвѣстния критянинъ, обожавания нареченикъ на Магдалина, — тогава за прѣвъ пѫть дѣтскитѣ ми чувства почнаха да се озарѧватъ отъ звѣздата на любовьта.

Цѣли два мѣсеца живѣеше вече Магдалина у насъ и винаги бѣ тиха, работна, ласкава, на всички симпатична и отъ всички гледана като сестра. Благодарение ней, кѫщата ни лъщеше отъ редъ и чистота, а пъкъ азъ и малкитѣ ми братия пакъ намѣрихме у нея сѣнка отъ отлетѣла майчина обичь, ала само сѣнка, защото майчината обичь съ нищо не може да се замѣни. Всички кѫщни знаеха вече за нейната любовь къмъ младия критянинъ и колчемъ се касаеше да поискатъ отъ нея нѣкоя извънредна услуга, казваха ѝ:

— Жч ти Дамаскина, Магдалино, направи това и това!

И Магдалина хвърчеше, готова на всѣкаква жертва.

Бѣше хубава лѣтна вечерь. Всички бѣха излѣзли на разходка, освѣнъ Магдалина и азъ. Отдавна бѣше застанала на прозореца и хвърляше въ просителни погледи къмъ пѫтя; по лицето ѝ бѣше изписано нетърпѣливо очакване, а това се виждаше отъ всѣко нейно движение. Тя знаеше, че прѣзъ деня параходътъ пакъ бѣше стоварилъ тълпа жени и дѣца, и гражданитѣ бѣха изказали единодушна готовность да пригледатъ и тѣхъ. Вуйко ми, увлѣченъ отъ общото течение, бѣше излѣзълъ прѣди единъ часъ и отиде въ широкото помѣщение на народното училище, опрѣдѣлено като приврѣменно прибѣжище за тѣхъ, да прибере и втора жертва, прокудена изъ отечеството. И Магдалина очакваше неизвѣстния или неизвѣстната, па да научи нѣщо за отечеството си. Между новодошлитѣ щѣше да намѣря, може-би, нѣкое любимо сѫщество, може-бѫ, приятна вѣсть щѣше съ радость да изпълни сърдцето ѝ или бѣдствено нѣкое извѣстие щѣше да я магьоса. Ала тай или инакъ, стигаше ѝ само да види тѣзи нещастни и да се утѣши. Отечество и нещастия! Каква неразривна връзка!

Щомъ съгледа отъ прозореца, че наглѣдникътъ на нашитѣ имущества идваше насамъ, придруженъ отъ едно лице, което на слабата лунна свѣтлина изглеждаше като жена критянка, тичешкомъ слѣзе по стълбата да я прѣсрѣщне. Въ истото врѣме се чу и гласътъ на наглѣдника, който още отъ пѫтя викаше:

— Магдалино, я сѣвъ да посрѣщешъ братовчетката си; прѣдаде ми я господарьтъ.

Слѣзъ малко, влѣченъ отъ любопитство, побързахъ да слѣза, за да видя момата. Но изведнажъ се спрѣхъ насрѣдъ стълбата, отдѣто на слабата свѣтлина забѣлѣзахъ Магдалина, седнала на най-долното стѫпало на стълбата съ клюнала на гѫрди глава и горко ридаеща и плачща. А прѣдъ нея стоеше нерѣшителна, смутена братовчедката ѝ, висока, облѣчена въ критски гащи, общо обѣлѣло и за двата пола, а глазата и часть отъ лицето ѝ забрадени съ широка шамия; нищо друго не можахъ да разпозная.

— Азъ, несрѣтна! редѣше Магдалина, салюяла безнадеждно рѫцѣ. Кой ли ме прокелѣ, злощастна Магдалина! Ахъ, защо ми е такъвъ животъ, подкваснъ съ прѣзрѣние и безчестие? Окаяна, трижъ-окаяна азъ, несрѣтна!

— Чуй ме, Магдалино, не прави така, отговаряше нѣжно и разтреперана брѣтовчедка ѝ, като се мѫчеше да улови рѫцѣтѣ на Магдалина, но тя ги силно отдръпна.— Не ти ли казахъ още тогава, че твоитѣ братия зло ти мислятъ, като те заставятъ да бѣгашъ заедно съ другитѣ жени и дѣца? Щомъ се ти изгуби отъ очитѣ ми, захванахъ малко по-малко и азъ да губя моего левентство и юнащина. Отлабнахъ, станахъ тежькъ на вѫрвежъ, не можехъ да прикачамъ по планинитѣ, както по-напрѣдъ, нито пъкъ можехъ съ прѣдишната охота да изпълнявамъ заповѣдитѣ на моя войвода. Моятъ орловъ погледъ почна да мъглявѣе . . . Почвахме бой

Че това безчеловѣчно, варварско и кръвожадно турско изтрѣбителство се насърдчава отъ гърцитѣ, живущи въ Елада и Македония, които явно и официпално сѫ прѣдоприели ролята на турски шпиони и мръсни прѣдатели за съвършенното затриване на българската национальность въ робската страна

Рѣшихме:

I. Високо протестираме противъ турскатѣ звѣрства и беззаконія извършени надъ нашитѣ братия въ Македония и Одринско и осѫждаме найжестоко изтрѣбителната политика на турската власть:

II. Порицаваме най-енергически и изказваме най-голѣмото си народно негодуване и крайно възмущение отъ християнскитѣ и нехуманни постѫпки на гърцитѣ и гръцката преса отъ Елада, Македония и другадѣ, които съ клѣветническо прѣдателство и други низки срѣдства подкрѣпятъ ръката на звѣрското турско изтрѣбителство за съвършенното затриване на българската национальность;

III. Изказваме готовность всички, безъ разлика на партия, да подкрѣпимъ съ всички срѣдства патриотическата акция на днешното българско правителство, което би била енергически насочена за подобрѣнието участьта на нашитѣ братя отвъдъ Рила и Родопитѣ и за спирането на поголовното изтрѣбление и заличаването на българския елементъ въ братскитѣ намъ области;

IV. Апелираме къмъ българскитѣ граждани и българитѣ въобще, кѫдѣто и да се намирать тѣ, да се притекатъ на помощь, морално и материално, за подобрѣнието участьта на страждущия робъ;

V. Апелираме къмъ просвѣтена Европа и нейнитѣ правителства да изпратятъ гласа си въ защита на македонския робъ.

VI. Натоварваме бюрото да изпрати телеграфически тази резолюция на г-на Министра Прѣдсѣдателя и Министръ на Външнитѣ Дѣла и Изповѣданията и прѣписъ за прѣсата и чуждитѣ агенти въ града.

Прѣдсѣдатель: Ив. Цѣнковъ, членове: Ц. Хр. Селвелиевъ, Л. Обрѣшковъ, Д. П. Георгиевъ, Г. К. Мановъ, В. Бяндовъ.

———

Подобни резолюции получихме и отъ Шуменъ и Ямболъ.

Отъ Македония и Одринско.

Положението въ Битоля.

Голѣмъ страхъ владѣе въ Битоля слѣдъ клането на Гергьовдень. Улицитѣ гѫмжатъ отъ заптии, полицейски и тайни агенти. Сношенията въ града сѫ много мѫчни. Отъ понедѣлникъ насамъ се почнаха нови арести; арестували сѫ: ханджията Миленко, единъ отъ братия Попеви, хаджията, бивши съдържатель на хотель Солунъ и много други видни лица. Около града ставали кървали сбивания, но подробности липсватъ, защото всѣко сношение е прѣкѫснато. Даже и консулитѣ не смѣятъ да излѣзатъ извънъ града.

———

Допълнителни свѣдѣния по сражението при Цапари и клането въ Битоля.

Единъ пѫтникъ отъ Битоля ни съобщава, че на 25-й Априлъ 300 души аскерь и 200 души башибозукъ съ нѣколко топа заобиколили селото Цапари (Битолско) съ цѣль да правятъ прѣтърсвания за оржжия и комити. Като сѫ знаели селенитѣ, че дирене комити и пушки е обикновенъ прѣдлогъ на турския аскеръ и башибозукъ за тероризиране на населението, обезчестяване и клане, селенитѣ отъ едната махала, която не е била още заобиколена, сѫ ударили на бѣгъ къмъ близката планина.

Сърдцераздирателна е била гледката, когато жени, моми и дѣца сѫ се разпищѣли и бѣгали кой на кѫдѣ може. Но куршумитѣ на озвѣренитѣ турци ги застигнали.

Убити сѫ 15 мѫже и една жена. Слѣдъ това връзвать всички уловени мѫже отъ долната махала да ги карать въ Битоля. (около 80 души). По пѫтя турцитѣ избрали двама измежду тѣхъ най-здрави и сѫ ги заклали като овце прѣдъ очитѣ на вързанитѣ, за да почувствували послѣднитѣ силата на царския аскеръ....

Въ Битоля въ сѫщия день сѫ били убити и изклани 48 души и благодарение на дружния и енерги́ченъ консулски протестъ прѣдъ валията, клането биде спрѣно. Евреитѣ играли много мръсна роль, като ходѣли съ джелатитѣ и посочвали българитѣ, а единъ евреинъ самичъкъ заклалъ двама души.

На 24-й клането пакъ е било подновено и сѫ били заклани 6 души, а ранени мнозина. Валията, по принуждение на консулитѣ, е уловилъ и арестувалъ 20 души турци, инициатори на клането, ала сѫ се събрали около 200 души други турци и писменно сѫ заявили на валията, че ако не се освободатъ 20-тѣ заловени, наново щѣло да почне клането. Валията е билъ много уплашенъ.

Положението въ Битолско е много отчаено. Не смѣе селенинъ да излѣзе отъ селото си по работа, или да ходи въ друго село, отъ страхъ да не бѫде срѣщнатъ отъ аскера и, подъ прѣдлогъ на комита, закланъ. Пъленъ застой въ движението. Още по-пълна анархия.

———

Сражението на четата на Диме Стояновъ.

Отъ Кюстендилъ ни съобщаватъ:

На 8-й того, при „Руенъ", четата на Диме Стояновъ се е сблъскала съ аскера отъ ближния постъ. Чувани сѫ силни пушечни гърмежи и пукотътъ на нѣколко бомби. Вижла се, че сблъсването е доста сериозно.

Атанасовъ съ 40 момчета веднага е заминелъ на помощь на сражавшата се чета.

До нашитѣ абонати, настоятели и читатели.

За нѣколко дни в. „М. О. Куриеръ" прѣстава да се издава. Най-важната причина за това е слѣдната:

Единъ органъ на робски Македония и Одринско трѣбва да стои колкото е възможно по-далечь отъ българскитѣ управляющи сфери. Обстоятелството, че моятъ братъ, Д-ръ Генадиевъ, е единъ отъ днешнитѣ министри на България, ще кара чистосърдечнитѣ хора да не гледатъ съ пълно довѣрие на органа на страждущитѣ, а партизанствующитѣ и деморализиранитѣ — да злословятъ и злоупотрѣбяватъ. Ето защо, до като на чело на вѣстника се постави лице съ недосѣгаемъ авторитетъ, М. О. Куриеръ прѣстава. Впрочемъ, това нѣма да продължи повече отъ нѣколко дни.

Моля настоятелитѣ на вѣстника да уравнятъ смѣткитѣ си. По всѣка вѣроятность тѣ и за напрѣдъ ще бѫдатъ всѣкой въ своя градъ настоятели на вѣстника.

Колкото се отнася до прѣдплатилитѣ абонати, бѫдащитѣ редакция и администрация ще ги считатъ и за напрѣдъ за такива. Въ случай, че до 20 того издаването на вѣстника не се възобнови, самъ азъ ще повърна всѣкиму надплатеното.

Ползувамъ се отъ случая да изкажа своитѣ благодарности на всички оние, които се притекоха и подкрѣпиха едно добро начинание.

Съ почитание:
П. ГЕННАДИЕВЪ.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

———

Сражението при с. Могила

На „N. Fr. Presse" Съобщаватъ отъ Скопье, че въ срѣда вечерьта турска войска се натъкнала на една чета въ с. Могила. Почналъ се дълтъ упоритъ бой. Прѣзъ нощьта четата се опитала да си пробие пѫтъ отъ обсаденото село. Боятъ се продължилъ и на другия день. Убити сѫ 16 души българи, между които и двама съ офицерска униформа (?). Колко души отъ четата сѫ си пробили пѫтъ, не се знае. Отъ Солунъ сѫ изпратени два батальона за Битоля. И Солунския гарнизонъ е усиленъ.

———

Окупацията на София.

Солунскиятъ валия казалъ на кореспондента на в. Extrablat: „Нѣма да имаме спокойствие въ Македония, до като не унищожимъ българската войска съ окупирането на София". (Солунския валия уреди работитѣ си въ Солунъ, та се тъкми да идва и въ София. Какъвъ блѣскавъ приемъ ще му се приготви!.....).

———

съ турцитѣ, но пушката ми не бѣше безпогрѣшна, както по-прѣди.Еднажъ до толкозъ бѣхъ се забравилъ, че оставихъ да избѣгатъ изъ рѫцѣтѣ ми двама бегове-роби, които бѣше ми ги прѣдалъ самиятъ войвода. Не се тина много, и той почна да си дига довѣрието отъ мене. Непрятелитѣ ми скриномъ се радѣваха. Мисъльта ми за тебе не ме оставяше ни денѣ, ни нощѣ; кипѣхъ отъ ядъ, ала нищо не можахъ да направя. Другъ пѫтъ щѣхме да ударимъ на турцитѣ, които се бѣха укрѣпили въ едно село. Повика ме войводата и ми каза: ти ще вземешъ знамето; знаешъ ли, що го пазишъ съ живота си!" Побѣдѣнѣхъ като платно и му отговорихъ сухо: „Не мога, войводо, не ми е добрѣ; дай го на друга". Войводата остана като грѣмнатъ, нищо не каза, ала слѣдъ малко поклати глава; отъ тогава не ми проговори отъ сърдце... Защо не взѣхъ знамето, Магдалино? — Защото се уплашахъ — ахъ, порази ме Боже! — да не ми го взематъ читащитѣ, безъ да мога го отдалти съ живота си.

Да бѣше ти тамъ, щѣше да се вишъ прѣдъ мене като нѣкоя самовила, щѣше да ме омагьосашъ и увлечешъ. Пъкъ срамувахъ се да кажа, е любовьта ми къмъ тебе е направи такъвъ; на и кому да кажа, когато никой нѣмаше да ме повѣрва? И азъ този часъ бѣхъ изгубенъ. Дойде до ушитѣ ми — дано никакъ не бѣше стигнало! — какво се шушне за мене: „,язъкъ, дѣто се прѣпоржчаше за юнакъ, страхливецътъ!" А единъ даже и въ очитѣ ми го рече. Чуешъ ли? Азъ, страхливецъ! Спустнахъ се да го направя на кѫсчета, ала се затекоха други да ме извѣдатъ..... Непрятелитѣ ми викахъ: „Ние всички го казваме!" А прятелитѣ отговаряхъ: „Какво да правимъ! Излъгани сме били!" Па дори баща ти и братя ти, Магдалино, взѣха да ме хулятъ. Пръсна се даже слухъ, че искатъ да развалятъ годежа..... Рѣшихъ се: или да остана въ Критъ, и тогава щѣхъ да убия баща ти и братята ти, или да избѣгамъ и да се опозоря. Прѣдпочетохъ второто: ако приемѣхъ първото, мърцина щѣхъ да загина, съ второто тебе печелѣхъ. И така, въ навечерието, когато щѣхме да отворимъ страшния бой, — бѣха се съединили критяни съ доброволци подъ войводството на Короневосъ, — още отъ тъмно станахъ и избѣгахъ като отъ проклето мѣсто. Законахъ дрехитѣ си въ земята, — чинѣше ми се, че самия себе погребвамъ; хвърлихъ оржжието въ морето, струпане ми се, че удавямъ своята младость; снабдихъ се съ женски дрехи, смѣсихъ се съ жени и дѣца отъ други села, качихъ се въ лодката заедно съ тѣхъ, дойдохъ въ Гърция, обиколихъ Атина, Сира, Халкида, Наплионъ, Патра подъ прѣдлогъ, че търся братовчедката си Магдалина. Излѣзохъ тукъ и се за тебе питахъ. Даде Господь, твоятъ господарь се изпрѣчи отпрѣдъ ми, казахъ му, че съмъ твоята братовчедка Рина, той ме съжали и ме прибра. Его какъ те найдохъ. Сега нѣма да те оставя. За Критъ съмъ изгубенъ, а за тебе отново се раждамъ. Щѣ живѣемъ заедно; ще идемъ, дѣто искашъ. Имамъ малко пари при себе; когато ги свършимъ, ще работимъ и двамата. Кой ще ни сире? Ала щомъ така правишъ, ти никога не си ме обичала!

— Ти никакъ не си ме обичалъ, щомъ си направилъ това, извика Магдалина и скочи на крака. — Кой ли ще ми попрѣчи? — Господь и честьта! Ахъ, какъвъ часъ бѣше, дѣто се родихме! По-добрѣ вампиръ да бѣше ни изпилъ кръвьта, отколкото да живѣемъ такъвъ животъ! И ти, слѣпецъ, искашъ да живѣемъ заедно! И отъ оная любовъ, която те опозори прѣдъ родители и роднини, прѣдъ приятели и войводи, прѣдъ потъналото въ кръвь отечество, отъ такава любовъ търсишъ сега животъ и спасение! Проклета да е такава любовь! По-добрѣ да не бѣхме се запознали! Оканики, окаяни! ти си забравилъ, че си критянинъ, ала азъ всѣкога, помня, че съмъ критянка. Смъртьта е хиляди пѫти по-добра отъ позора! Ала слушай: още е врѣме, тичай, върни се, поискай прошка, кажи каквато щешъ лъжа, но пъбрзай, окопити се, спомни си твоето левентство, омий прѣстѫплението даже и съ живота си. Недѣй казва, че далечь отъ мене нищо не можешъ направи, защото ей-сега ще се върна узадно съ тебе въ Критъ. Може да умра до рамото ти, по-успокоена, а не да жнеѣя, както искашъ ти, прѣзрѣна и опозорена. Или, ако е вѣрно, че, като си облѣкълъ женски дрехи, изгубилъ си и своето мѫжество, кажа, дѣ си заклалъ твоитѣ дрехи, азъ ще да ги отконая, да ги облека, да се бия, за да омия твоето прѣстѫпление и ако, най-сетнѣ, видя, че не се омивъ, да ида да намѣря твоитѣ опеправдани оржжия . . . въ морскитѣ дълбини. Сподѣлямъ съ тебе и мѫки, и голотия, и нещастия, животъ и смьрть, а безчестие, — извади си това изъ ума! Него не мога!

За малко врѣме той стоя мѫлчаливъ и неподвиженъ. А послѣ се доближа изведнажъ до нея и й каза заплашително:

— Хайде, кой говори тукъ! Ти не знаешъ какво говоришъ. Въ Критъ повторно не се връщамъ. Щѣшъ-нещѣшъ, заедно ще живѣемъ.

Още не бѣше изрѣкълъ тие думи, и Магдалина отскочи назадъ и си прострѣ рѫцѣтѣ, като че искаше да тури прѣграда между себе и него. Шпинята й бѣше падната, а по раменѣ и гѫрди, отпрѣдъ и отзадъ, бѣха се разпилѣли нейнитѣ коси, които придаваха нѣкакво дивно величие на нейния гнѣвъ.

— Казахъ ти, махни се, скоро махни се! извика тя.

— Щѣшъ-нещѣшъ, заедно ще живѣемъ! позинаше той задавено и сѣ се приближаваше къмъ нея.

— Не те искамъ, чуешъ ли, не те ща!

— Не зависи отъ тебе. Насила ще те взема: моя си! и се опита да я повѣче.

Ала въ оня моментъ, когато тѫжка борба прѣдстоеше между тѣзи неукротими чеда на любовьта и честьта, азъ, обзетъ отъ голѣмъ страхъ, нападохъ викъ; той се уплаши и отдръпна къмъ пѫтната врата, дѣто въ истото врѣме се показа нашето семейство, т. е. баща ми, братята и сестритѣ ми, които се връщахъ отъ вечернята си разходка.

Дамаскинъ, — всички, вѣроятно, се догадкте, че е той, — се найде между два огъня и бѣше принуденъ да се спре. Но Магдалина, като обезумѣла, спустна се, улови нещастника за яката, разтърси го съ невѣроятна сила посрѣдъ общата и ненада извика:

— Богъ ви доведе, и гласътъ й стана резаваеемъ. Вие, господари и господарки, вие да сте ми свидѣтели. Прѣдъ васъ се заклѣвамъ! Вие, които гледахте, какъ ултитѣ ми се лѣнягъ, когато произнасяхъ неговото име; какъ радостно свѣтятъ очитѣ ми и се весели сръцето ми; вие, които видѣхте моята любовь, вижте сега и моята умраза, вижте, колко го прѣзирамъ и какъ го ненавиждатъ, защото го заслужа, и какъ го. . . .

И заслѣпѣла и безмолостна, силно заплю нещастника въ лицето и го бѣсна далече, а той, посраменъ, бърборещъ непонятни хули, избѣга, изчезна въ нощната тъмнина.

Съ сини гърчения Магдалина падна въ прѣгрѣдкитѣ на сестра ми, нейна приятелка, която, уплашена и безъ да е разбрала добрѣ, питаше я:

— Какво ти е, нещастна? Какво ти направиха? Кой бѣше тоя?

— Той! огънъ да ме изгори! можа само да продума и падна въ несвѣстъ.

Слѣдъ три дни заминахъ съ чича си за Атина, дѣто постѫпихъ като пансионеринъ въ една отъ столичнитѣ гимназии. Когато прѣзъ разпуса, слѣдъ десетъ мѣсечно отсѫтствие, се върнахъ въ родното си мѣсто, сестра ми не бѣше между живитѣ, нито Магдалина заварихъ въ кѫщи. Колкото и да се мѫчеха домашнитѣ ми да я задѫржатъ, отишла си слѣдъ единъ мѣсецъ въ успокоения Критъ, като прѣкарала тоя мѣсецъ меланколична и уѫхнала. Ала когато научи, че нещастниятъ Дамаскинъ, щѫмъ се узна въ града неговата история, прѣзаранъ, прѣслѣдванъ и руганъ отъ всички, найпослѣ полудѣлъ отъ съзнание за нравственото си падение, тя склонила да го придружи и да го заведе въ отечеството си.

Богобоязливо пази въ чекмеджето си „Юогокритосъ", единича останка отъ тая печална история. Той е още обвитъ съ оная розова книга, съ която го бѣла обвила сестритѣ ми рѫцѣ, а подпъпатитѣ му листа още носятъ огнени слѣди отъ прѣститѣ на Магдалина.

О, поети! Вие, които така сладко раздувате въ човѣшкото сърце пламъка на страститѣ, защо нѣмате сила да го угасятѣ, когато той заплашва да докара разрушение и смьрть?

Убийства въ Велесъ.

Споредъ свѣдѣния на „Мале Новине“ отъ 11 май, въ Велесъ турскитѣ патрули сѫ убили единъ българинъ. Убитъ билъ така сѫщо директорътъ на бълг. гимназия, когото турскитѣ власти отдавна вече търсѣли.

Турсна войска въ петьтѣ вилаета.

Отъ Цариградъ съобщаватъ, че въ Солунския, Битолския, Косовския, Шкодренския и Янинския вилаети, цѣлата войска отъ всички видове оръжия била 140 хиледи души. Двѣ трети отъ нея били употрѣбени за прѣслѣдване четитѣ.

Телегр. на Бъл. Агенция.

Екзархията и струмишкиятъ владика.

Цариградъ, 12 май. — Екзархията е телеграфирала повторно на негово прѣосвещенство Струмския владика Герасимъ, чието жилище продължава да се пази отъ войска, да стои на поста си, да се подчинява на всичкитѣ разпорежданя на мѣстнитѣ власти, въобще да се държи мирно и да разчита на извѣстната Султанска хуманность и справедливость.

Награденъ паша за кланетата въ Солунъ.

Цариградъ, с. д. — Официялна. — Хаиръ паша, командиръ на третия Солунски корпусъ, е награденъ съ ордена Ифтиаръ съ брилянти за направенитѣ заслуги. (За изклаитѣ българи . . . б. р.)

Голѣмо сражение въ Смърдешъ — Турско опровержение.

Цариградъ с. д. *Споредъ свѣдѣния на Портата, въ петъкъ е имало голѣмо сражение съ българска чета въ с. Смрдешъ, костурска кааза, битолски вилаетъ. Четата е била унищожена.* (Сѐ четитѣ унищожаватъ и всѫдѣ пакъ даватъ голѣми сражения. (б. р.) Опровергава се съобщението на „Танъ“, отъ 19 т. м. че Сѣрския санджакъ билъ разбунуванъ и че пристанището Кавала било блокирано. Сѫщеврѣменно се опровергава и пустнатото подобно извѣстие чрѣзъ „Вечерна Поща“.

БИРАРИЯ „НАДЕЖДА“

До Клиниката на Д-ръ Балсамовъ.

Е най-доброто мѣсто за развлечение както за отдѣлни лица, така и за цѣли семейства. Посѣтителитѣ всѣкога ще намѣратъ хладно отлежало прошеково пиво и отборъ други напитки и всѣкакви прѣсни закуски.

Цѣни Най-умѣрени.

Вечерно врѣме хубава музика.

Елате и се увѣрите!

Съ почитание:

Панчо Н. Гушевъ.

ЦИГУЛКИ, изработени отъ мѣстенъ материалъ, ще намѣрите отъ най-добъръ изборъ въ работилнята на *Наумъ К. Томалевски*, улица „Левски“, срѣщу аптеката на „Пенчевъ“. *Цѣни най-износни.*

Д-РЪ БАЛСАМОВЪ

Специалисть по венерическитѣ болѣсти.

Всѣкидневно приема болни въ Клиниката си.

Извѣстно е вече на публиката, че Клиниката е снабдена съ най-съвършеннитѣ срѣдства за изслѣдване и лѣкуване на разнитѣ болѣсти отъ отдѣлни специялисти. А въ венерическото отдѣление, което не се съобщава съ другитѣ и което се завежда отъ Д-ръ Балсамовъ, правятъ се микроскопически и ендоскопически изслѣдвания на болнитѣ части.

1—23—30

НОВО за софияци и провинциалисти НОВО

САМО СРѢЩУ 1 Л. 50 СТ.

ще получите новия

АЛБОМЪ НА СТОЛИЦА СОФИЯ

Съ 18 фонографически снимки, голѣмъ форматъ, красиво подвързанъ.

СКЛАДЪ на илюстровани пощенски карти.

Книжарница „МАКЕДОНИЯ“ — София.

„БИБЛИОТЕКА“

списание за литература, популярна наука и обществени знания.

Излиза въ началото на всѣки мѣсецъ въ обемъ срѣдно 12 печатни коли (192 страници) и струва:

Въ Княжеството: 1) За ученици, студенти, конкери и войници—10 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие; 2) за всички останали 12 л. годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие по **три лева**, или пъкъ при получванието на всѣка книга по **единъ левъ** на мѣсецъ.

Въ странство—три бѣли меджидии или 15 л златни годишно, изплатими въ началото на всѣко тримѣсечие.

Всѣки може да се абонира и само на едно или нѣколко отъ съчиненията, които влизатъ въ сп. „*Библиотека*“ Абонираритѣ се по тоя начинъ ще плащатъ по **десеть стотинки** на всѣка печатна кола (16 страници).

„*Библиотека*“ е най-евтиното списание въ Княжеството, защото дава на обоватитѣ си годишно 144 печ. коли за 10 и 12 л.;

„*Библиотека*“ ще бѫде най цѣнното списание, защото ще даде на българския читатель 16 съчинения на най-прочути автори само за 10 и 12 лева;

„*Библиотека*“ може да се получава отъ всѣкиго, защото абонаментната стойность се плаща по левъ на мѣсецъ срѣщу 12 печатни коли (192 страници) полезно четиво и още по-полезни знания;

„*Библиотека*“ ще удовлетвори всѣкиго, защото всѣки мож да се абонира само на свои съчинения, които му се правятъ, срѣщу 10 ст. за печатна кола (16 страници).

Желающитѣ да се абонираръ на списанието „*Библиотека*“ и на отдѣлнитѣ съчинения, които влизатъ въ него, трѣбва да се отнесатъ до специялнитѣ ни наредители въ околийскитѣ и окръжни градове, или пъкъ направо до стопанина.

Всѣки може да се абонира и при пощенскитѣ писалища.

Книга I-ва се препечатва.

На никой отъ настоятелитѣ ни не се прави отстѫпка по-голѣма отъ 20 о/о.

Стопанинъ: **П. Геннадиевъ.**

5—12—10 *София, ул. „Раковски“ № 78.*

У ступанина на „БИБЛИОТЕКА“ и у повечето настоятели се продаватъ слѣднитѣ книги:

Е. Р. Шепердъ. „На майкитѣ — за дъщеритѣ“, (кратки свѣдѣния по женската физиология и хигиена), въ текста съ 17 фигури, стр. 196. Цѣна 1·20. Тая необходима за всѣко семейство и за всѣка дѣвойка книга е прѣпоръчена отъ Министерството на Народното Просвѣщение за дѣвойкитѣ отъ дѣвическитѣ гимназии, и прогимназии, прѣминали 12 годишна възрасть.

2) **А. Ваккаро.** „Еволюция на любовьта“, цѣна 30 ст.

3) **Жанъ Дюбуа.** „Графиня Монте Кристо“, романъ въ прологъ и 4 части. Цѣна 3 лева

4) **В. Буренинъ.** — „Робъ“, трагедия въ петь дѣйствия изъ живота на българитѣ прѣзъ VIII вѣкъ. Цѣна 50 ст.

5) **Виторъ Хюхо.** — „За свободата на обучението“, рѣчь, държана въ Французското Законодателно Събрание на 15 Януарий 1850 г. Цѣна 10 ст. 8—14—10

Новоизнамѣрена истинска шведска готвачна машина

ПРИМУСЪ

патентирана въ всички индустриялни държави.

Въ извѣстниятъ на почитаемитѣ клиенти магазинъ на

Димитръ х. Георгиевъ и С-ие.

Булевардъ Дондуковъ № 5, между много разни кухненски (готварски) и кѫщни потрѣби, намира се за продань и *бързата готвачка за отопление съ обикновенна гасъ Шведска машина Примусъ.*

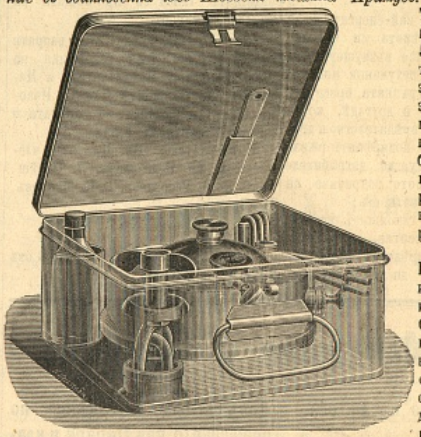

Тази машина Примусъ възварва въ 5—6 минути 2 литри вода; сѫщата за 6 минути пъкъ, за 1/4 стот. гасъ, приготовлява много добрѣ опеченъ бивтекъ, като сѫщевременно не образува абсолютно никакъвъ димъ, мирисъ и сажди.

Тази машина Примусъ има още и тия голѣми прѣимущества: че гори безъ фитилъ, икономична, практична и гарантирана отъ всѣкаква експлозия, и благодаренеи на тия нейни добри качества ефтенения, намѣрила е приемъ почти въ всѣка една кѫща изъ Европа.

Всѣкой, който обича економията и цѣни врѣмето си, нѣма да допустне този толкова сгоденъ случай, а ще побърза да се снабди съ *най-практичната, най-економичната и най-ефтината машина Примусъ*, както ще види и отъ самитѣ ѝ цѣни.

Примусъ	№ 0 или 4 безъ кутия струва	лева	13·20
„	№ 1 „ 5 „ „ „	„	16.—
„	№ 8 „ 10 въ мет. кутия „	„	20.—
„	№ 9 „ 11 „ „ „ „	„	22.—

За всѣка машина, изпратена въ провинцията, се прибавятъ за пощенски разноски 85 стот.

Съ почитание:

8—9—30 **Димитръ х. Георгиевъ и С-ие—София.**

ВЪ ОЛЧЕВАТА КНИЖАРНИЦА,

София, ще намѣрите: голѣмъ изборъ отъ най-хубави пощенски карти, отъ френски беллетристически книги отъ авторитѣ: Бокачио, Гюи де Мопасанъ, Балзакъ, Зола, Силвио Пелико, Тургеневъ, Гоголь, Пушкинъ, Толстой, Дикенсъ и много други по 80 ст. екз., съ пощата 0·90.

Разни маслени картини (пейзажи и красавици).

Голѣмъ складъ отъ изданията на всички български издатели.

По-нови и по-добри книги:

II томъ отъ Алековитѣ съчинение 2·50, съ пощата . .	2·80
(Заедно съ I томъ — 6 л.).	
Ванковъ Н. Истор. на учебн. дѣло въ България— 2л., съ пощ.	2·20
Вересаевъ. Записки на единъ лѣкарь	2·20
Николчовъ Д-ръ. Теория и практика на формал. степени.	1·60
Фаденхехтъ Д-ръ, доц. Система на Българ. вещно право.	3·20
Начевичъ Г. Нѣколко страници по земледѣлието . . .	1·50
Милетичъ. Старото бълг. насел. въ севѣро-източ. България.	1·60
Вазовъ Ив. Пъстъръ свѣтъ	2·—
Хайне. Стихотворение	1·—
Страшимировъ А. Есенни дни	1·60
Кирилъ Христовъ. На кръстопѫтъ	1·—
Кънчевъ В. Македония, етнограф. и статистика 4.50, съ пощ.	5·—

Голѣмъ изборъ отъ книги по пчеларството, бубарството, птицевъдството, картофитѣ, говедарството, земледѣлието и др.

Изпращатъ се описи, щомъ се поискатъ. На запитвания, отговаря се веднага. 8—3—3 **Отъ книжарницата.**

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ КНИГАТА:

„БОРБА СЪ ОХТИКАТА“

отъ

ПРОФЕСОРЪ ДАРЕНБЕРГЪ.

Умоляватъ се г. г. настоятелитѣ да побързатъ съ повръщане покантѣ, съ или безъ стойностьта.

гр. Котель, 30/IV 1903 г. Издатель: **Р. Пѣевъ.**

Печатница на Т. Пѣевъ. — София.